

ΑΡΧΗ
ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ
ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ
ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ
ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ

ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ 2007

ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ 2007

ΑΘΗΝΑ 2008

ΑΡΧΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ
ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ
ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ

ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ 2007

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ - ΕΙΣΑΓΩΓΗ	11
A. ΔΟΜΗ ΤΗΣ ΕΚΘΕΣΗΣ	12
B. ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ	13
Γ. ΣΥΝΘΕΣΗ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ	14
Δ. ΥΠΟΔΟΜΗ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ	17
Α) ΑΝΘΡΩΠΙΝΟ ΔΥΝΑΜΙΚΟ	17
Β) ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	18
Γ) ΥΠΟΔΟΜΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΑΙ ΣΧΕΤΙΚΑ ΕΡΓΑ	19
1) Η ΝΕΑ ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΗ ΠΥΛΗ	19
2) ΤΟ ΝΕΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ	21
3) ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΑ ΟΦΕΛΗ	21
E. ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΑΝΑΓΚΑΙΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ	22
ΣΤ. ΓΝΩΜΟΔΟΤΙΚΟ ΕΡΓΟ:	24
Α) ΕΠΙ ΣΧΕΔΙΩΝ ΝΟΜΩΝ ΚΑΙ ΑΛΛΩΝ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΣΤΗΝ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ	24
Β) ΕΠΙ ΕΡΩΤΗΜΑΤΩΝ ΠΟΥ ΥΠΕΒΑΛΛΑΝ ΥΠΕΥΘΥΝΟΙ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΩΝ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ	27
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ - ΒΑΣΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	31
A. ΔΙΕΝΕΡΓΕΙΑ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΕΛΕΓΧΩΝ	32
Α) ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΚΑΙ ΕΚΤΑΣΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΑΡΧΕΙΟΥ	32
Β) ΔΙΕΝΕΡΓΗΘΕΝΤΕΣ ΕΛΕΓΧΟΙ	32
Γ) ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ	33
ΚΛΕΙΣΤΑ ΚΥΚΛΩΜΑΤΑ ΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ	33
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ – ΓΕΝΙΚΗ ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΤΤΙΚΗΣ	36
ΛΟΙΠΟΙ ΕΛΕΓΧΟΙ	37
B. ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΙΣ-ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ-ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ	39
Α) ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ	51
1) ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ	51
2) ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ	51
3) ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ	53
4) ΣΥΓΚΑΤΑΘΕΣΗ ΤΟΥ ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΟΥ	54
5) ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΑΡΧΕΙΩΝ	56
6) ΕΥΑΙΣΘΗΤΑ ΔΕΔΟΜΕΝΑ	56
7) ΜΕΤΡΑ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ	57
8) ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ	57
9) ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ	57
10) ΚΥΡΩΣΕΙΣ	58

11) ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ	60
12) ΑΙΤΗΣΕΙΣ ΘΕΡΑΠΕΙΑΣ	60
13) ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ	61
14) SIS – ΣΥΣΤΗΜΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΣΕΝΤΚΕΝ	61
Β) ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΑ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	61
Γ) Η ΑΡΧΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΩΣ ΑΡΧΗ ΕΛΕΓΧΟΥ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΣΕΝΤΚΕΝ	63
1) ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	63
2) ΝΟΜΙΜΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΣ ΤΩΝ ΚΑΤΑΧΩΡΙΣΕΩΝ	64
3) ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ	65
4) ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	66
Γ. ΣΗΜΑΝΤΙΚΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΠΟΥ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΑΝ ΤΗΝ ΑΡΧΗ	70
ΔΕΣΜΕΥΤΙΚΟΙ ΕΤΑΙΡΙΚΟΙ ΚΑΝΟΝΕΣ (BINDING CORPORATE RULES)	70
ΔΙΑΒΙΒΑΣΗ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΕΠΙΒΑΤΩΝ ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ (PNRS) ΣΤΙΣ ΗΠΑ	71
SWIFT • ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΑΝΤΑΛΛΑΓΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΜΗΝΥΜΑΤΩΝ	73
IMI (ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΤΑΛΛΑΓΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ)	74
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΔΙΚΤΥΩΣΗΣ	76
ΙΔΙΩΤΙΚΕΣ ΑΣΦΑΛΙΣΕΙΣ ΙΑΤΡΙΚΗΣ ΠΕΡΙΘΑΛΨΗΣ • ΥΓΕΙΑΣ	78
SPAM	81
ΑΝΗΛΙΚΟΙ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ	81
ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΣΤΟΝ ΤΡΙΤΟ ΠΥΛΩΝΑ	82
Δ. ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΑΔΕΙΩΝ	83
Ε. ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΑΡΧΕΙΩΝ	85
ΣΤ. ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ	88
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ – ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ	95
Α. ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΘΕΣΠΙΣΘΕΙ ΒΑΣΕΙ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ	96
Β. ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΘΕΣΠΙΣΘΕΙ ΕΙΤΕ ΜΕ ΚΟΙΝΗ ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΩΝ ΑΡΧΩΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΕΙΤΕ ΜΕ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ ΣΥΓΚΕΚΡΙΜΕΝΗΣ ΑΡΧΗΣ	96
Α. «ΟΜΑΔΑ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 29» ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ 95/46/ΕΚ	96
Β. ΚΟΙΝΗ ΑΡΧΗ ΕΛΕΓΧΟΥ ΣΕΝΤΚΕΝ	98
1) ΕΛΕΓΧΟΣ ΚΑΤΑΧΩΡΙΣΕΩΝ ΑΡΘΡΟΥ 99 ΣΕΣ	98
2) ΕΛΕΓΧΟΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΑΡΘΡΟΥ 111 ΣΕΣ	99
3) ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΣΕΝΤΚΕΝ	99
Γ. ΚΟΙΝΗ ΕΠΟΠΤΙΚΗ ΑΡΧΗ ΕΛΕΓΧΟΥ ΕΥΡΩΠΟΛ	100
Δ. ΔΙΕΘΝΗΣ ΣΥΝΟΔΟΣ	102
Ε. ΕΑΡΙΝΗ ΣΥΝΟΔΟΣ	103

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ	107
ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡ. 3/2007	108
Όροι και προϋποθέσεις εγκατάστασης και λειτουργίας κλειστού κυκλώματος τηλεόρασης σε οικεία, με σκοπό την παρακολούθηση της δραστηριότητας της οικιακής βοηθού και την ασφάλεια.	
ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡ. 6/2007	113
Απόφαση σχετικά με τη δημοσιοποίηση των ονομάτων των παρανόμως απαλλαγέντων από τη στράτευση για λόγους υγείας	
ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡ. 9/2007	118
Πρόστιμο σε δημοτική επιχείρηση για μη ικανοποίηση του δικαιώματος πρόσβασης	
ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡ. 10/2007	120
Διαγραφή αλλοδαπών από το Σύστημα Πληροφοριών Σένγκεν και τον Εθνικό Κατάλογο Ανεπιθύμητων Αλλοδαπών	
ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡ.12/2007	122
Παραβίαση του άρθρου 10 του Ν. 2472/1997 από τράπεζα κατά την καταστροφή προσωπικών δεδομένων μετά το πέρας της περιόδου επεξεργασίας (δεν αποτελεί μεμονωμένο περιστατικό – υποτροπή)	
ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡ. 16/2007	124
Μη αναγραφή ευαίσθητων δεδομένων προσωπικών δεδομένων (θρήσκευμα, εθνική καταγωγή) στο έντυπο για άδεια διαμονής	
ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡ. 17/2007	125
Απώλεια προσωπικών δεδομένων από αντικατάσταση σκληρού δίσκου κατά την επισκευή από εταιρεία	
ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡ. 18/2007	127
Παράνομος ο όρος τράπεζας για την έκδοση χρεωστικής κάρτας με τον οποίο παρέχεται εκ των προτέρων η συγκατάθεση του συμβαλλόμενου στην τράπεζα προς επεξεργασία των προσωπικών του δεδομένων για διαφημιστικούς σκοπούς ή για προώθηση πωλήσεων προϊόντων και υπηρεσιών.	
ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡ. 19/2007	129
Ληξιαρχείο – δημοσιεύματα	
ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡ. 22/2007	133
Περίπτωση κάμψης απορρήτου καταθέσεων κοινού λογαριασμού – επιτρεπτό χορήγησης στοιχείων στον κληρονόμο αποβιώσαντος συνδικαιούχου	
ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡ. 25/2007	138
Χορήγηση στοιχείων από πειθαρχικό φάκελο εργαζομένης σε τρίτους (συναδέρφους της) για την αντίκρουση αγωγής αποζημίωσης, που είχε ασκήσει η πρώτη εναντίον τους	
ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡ. 27/2007	142
Δημοσίευση στο διαδίκτυο των πρακτικών εκλογής και εξέλιξης μελών Δ.Ε.Π.”	
ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡ. 29/2007	144
Παράνομη συλλογή και επεξεργασία αντιγράφων δελτίων αστυνομικής ταυτότητας από τράπεζα και αλυσίδα ηλεκτρικών και ηλεκτρονικών συσκευών	
ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡ. 30/2007	146
Απόρριψη αίτηση άρσης φορολογικού απορρήτου	
ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡ. 31/2007	149
Κλειστό κύκλωμα τηλεόρασης σε ξενοδοχείο	

ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡ. 33/2007	152
Παράβαση του αρ. 10 του Ν. 2472/1997 από το Υπουργείο Δικαιοσύνης όσον αφορά το απόρρητο και την ασφάλεια της επεξεργασίας αρχείου με προσωπικά δεδομένα στο Ίδρυμα Αγωγής Ανηλίκων Θηλέων Παπάγου	
ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡ. 34/2007	154
Διαταγή άμεσης ολικής αναστολής κάθε επεξεργασίας, και με οποιονδήποτε τρόπο, ευαίσθητων δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, που αφορούν τους πρώην εργαζομένους στην εταιρεία GOODYEAR DUNLOP ΕΛΑΣΤΙΚΑ ΕΛΛΑΣ και διαβιβάστηκαν σε αυτήν παρνόμως από το ΙΚΑ	
ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡ. 35/2007	158
Παράνομη επεξεργασία στοιχείων και μη ικανοποίηση του δικαιώματος πρόσβασης από την ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ και από την ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ Α.Ε.	
ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡ. 37/2007	162
Έλεγχος Η/Υ εργαζομένου	
ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡ. 38/2007	165
Διαταγή προσωρινής άμεσης ολικής αναστολής της καταστροφής των γραπτών δοκιμίων υποψηφίων των Πανελλαδικών εξετάσεων	
ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡ. 39/2007	169
Κυρώσεις στην εταιρία ΕΚΤΟΡΑΣ ΕΚΔΟΤΙΚΗ ΕΠΕ, ως υπευθύνου επεξεργασίας, για αθέμιτη συλλογή και επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα (παράνομη λήψη και δημοσίευση φωτογραφιών)	
ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡ. 42/2007	176
Τράπεζα, δικαίωμα πρόσβασης	
ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡ. 43/2007	181
Νόμιμη, κατά τον ν. 2472/97, επεξεργασία προσωπικών δεδομένων για δημοσιογραφικό σκοπό, με δημοσίευμα σε εφημερίδα, σχετικά με τον έλεγχο δημοσίου προσώπου.	
ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡ. 48/2007	188
Γνωμοδότηση για το σύστημα Μ-TAXIS της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων	
ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡ. 49/2007	191
Παράνομη επεξεργασία οικονομικών δεδομένων από τράπεζα και την Τειρεσίας Α.Ε.	
ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡ. 50/2007	194
Επεξεργασία δεδομένων εργαζομένων με χρήση βιομετρικής μεθόδου.	
ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡ. 56/2007	197
Νόμιμη η διαβίβαση του προσωπικού μητρώου δημοσίου υπαλλήλου από την υπηρεσία στην οποία υπηρετεί, προς άλλη υπηρεσία, στην οποία έχει υποβάλει αίτηση μετάταξης	
ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡ. 57/2007	199
Παραβίαση άρθρου 11 παρ. 1 του ν. 3471/2006 όταν κατά την τηλεφωνική προώθηση προϊόντων και υπηρεσιών δεν εξασφαλίζεται η προηγούμενη, ρητή συγκατάθεση των καλούμενων συνδρομητών.	
ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡ. 58/2007	205
Πειθαρχική δίωξη ιερέα	
ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡ. 60/2007	207
Καταγραφή τηλεφωνικών συνδιαλέξεων από Δημόσια Υπηρεσία	
ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡ. 62/2007	215
Παράνομη λειτουργία βιομετρικού συστήματος για έλεγχο εισόδου και εξόδου εργαζομένων και παράνομη λειτουργία κλειστού κυκλώματος τηλεόρασης στους χώρους εργασίας	

ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡ. 63/2007	218
Απόρριψη του αιτήματος επέκτασης της λευκής λίστας της ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ Α.Ε.	
ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡ. 64/2007	221
Υποχρέωση των τραπεζών να ενημερώνουν την ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ σχετικά με εξοφλήσεις οφειλών φυσικών προσώπων	
ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ Νόμος 3625/07	228

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η Αρχή Προστασίας Δεδομένων είναι συνταγματικά κατοχυρωμένη Ανεξάρτητη Διοικητική Αρχή και έχει ως αποστολή της την εποπτεία της εφαρμογής του Ν. 2472/1997 και άλλων ρυθμίσεων που αφορούν την προστασία του απόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, καθώς και την ενάσκηση των αρμοδιοτήτων που της ανατίθενται κάθε φορά. Έχει δικό της προϋπολογισμό και εξυπηρετείται από δική της γραμματεία, υπάγεται, αλλά δεν ελέγχεται από τον Υπουργό Δικαιοσύνης και εδρεύει στην Αθήνα.

Α. ΔΟΜΗ ΤΗΣ ΕΚΘΕΣΗΣ

Η έκθεση αποτελείται από τρία κεφάλαια και το παράρτημα.

Το Α' κεφάλαιο περιλαμβάνει μια μικρή εισαγωγή για τη φύση και την αποστολή της Αρχής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, συνοπτική παρουσίαση του έργου της, τη σύνθεση της καθώς και περιγραφή της υποδομής της όσον αφορά: α) το Ανθρώπινο Δυναμικό, β) τα Οικονομικά Στοιχεία και γ) την Υποδομή Πληροφορικής και Επικοινωνιών και τα σχετικά έργα, στα οποία περιλαμβάνονται και οι εξελίξεις που αφορούν το Επιχειρησιακό Σχέδιο της Αρχής στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Κοινωνία της Πληροφορίας». Ακολουθεί μία ανάπτυξη των λειτουργικών προβλημάτων που αντιμετωπίζει η Αρχή και των προτεινόμενων αναγκών ρυθμίσεων και το κεφάλαιο ολοκληρώνεται με την ενότητα «Γνωμοδοτικό έργο επί σχεδίων νόμων και άλλων διατάξεων που αφορούν στην επεξεργασία των προσωπικών δεδομένων και επί ερωτημάτων που υπέβαλαν υπεύθυνοι επεξεργασίας σχετικά με την εφαρμογή των διατάξεων για την προστασία των προσωπικών δεδομένων».

Στο Β' κεφάλαιο παρουσιάζονται οι βασικές δραστηριότητες της Αρχής, με εκτενή αναφορά στις αντίστοιχες κατηγορίες, ήτοι την διενέργεια διοικητικών ελέγχων, την εξέταση προσφυγών με αναλυτική περιγραφή των αποφάσεων που εκδόθηκαν κατά το έτος 2007, καθώς και ανάπτυξη ιδιαίτερα σημαντικών ζητημάτων τα οποία απασχόλησαν την Αρχή, την χορήγηση αδειών για τη συλλογή και επεξεργασία ευαίσθητων δεδομένων, όπως και για την ίδρυση και λειτουργία σχετικών αρχείων, τη γνωστοποίηση ίδρυσης και λειτουργίας αρχείων με απλά προσωπικά δεδομένα και την επικοινωνιακή πολιτική της Αρχής. Το Γ' κεφάλαιο της έκθεσης αναφέρε-

ται στις διεθνείς εξελίξεις: στις εργασίες της Ομάδας του άρθρου 29 της οδηγίας 95/46/EK, της Κοινής Αρχής Ελέγχου Σένγκεν και της Κοινής Εποπτικής Αρχής Ευρωπόλ, στη Διεθνή Σύνοδο Επιτρόπων των Αρχών Προστασίας Δεδομένων 2007 που πραγματοποιήθηκε στο Μόντρεαλ του Καναδά και στην Εαρινή Σύνοδο των Επιτρόπων των Αρχών Προστασίας Δεδομένων έτους 2007 που πραγματοποιήθηκε στη Λάρνακα της Κύπρου.

Στο παράρτημα παρατίθενται οι πιο αξιόλογες αποφάσεις της Αρχής που εκδόθηκαν κατά το έτος 2007 καθώς και ο Ν. 3625/2007.

Β. ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ

Στο πλαίσιο του ελεγκτικού της ρόλου, η Αρχή προέβη στη διενέργεια δέκα εννέα (19) διοικητικών ελέγχων αρχείων και επεξεργασιών σε 17 υπευθύνους επεξεργασίας (13 νομικά πρόσωπα δημόσιου και ιδιωτικού δικαίου και 4 ιδιωτικές κατοικίες). Οι επιλεγέντες φορείς αφορούσαν 1 υπουργείο, 1 ίδρυμα εποπτευόμενο από υπουργείο, 1 Φίλαθλο Ομοσπονδία, 1 νοσοκομείο, 1 θεραπευτήριο, 1 τράπεζα, τη ΓΣΕΕ και λοιπά νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου (6), καθώς και 4 ιδιωτικά κτίρια. Επίσης, η Αρχή διενήργησε 3 ελέγχους της Ελληνικής Αστυνομίας. Στο δεύτερο κεφάλαιο παρατίθενται τα βασικά συμπεράσματα των ελέγχων αυτών.

Το 2007 η Αρχή επιλήφθηκε 3.559 προσφυγών και αιτήσεων (συμπεριλαμβανομένων των απορρήτων) σχετικών με την τήρηση αρχείων και την επεξεργασία προσωπικών δεδομένων. Επίσης, μετά από αιτήματα υπευθύνων επεξεργασίας που ανήκουν είτε στο δημόσιο είτε στον ιδιωτικό τομέα, αλλά και με δική της πρωτοβουλία, η Αρχή εξέδωσε γνωμοδοτήσεις που αναφέρονταν στην εφαρμογή

των βασικών αρχών της προστασίας της ιδιωτικής ζωής. Συγκεκριμένα, η Αρχή ασχολήθηκε με καταγγελίες πολιτών που αφορούσαν τους τομείς: Διοικητικών Αρχών και Δημόσιας Τάξης, Εργασιακών Σχέσεων, Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών, Χρηματοπιστωτικό, Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης, Υγείας, Ιδιωτικής Οικονομίας, Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης, Ασφαλιστικό, Παιδείας και Έρευνας, Εθνικής Άμυνας, Φορολογικό και Πληροφοριακό Σύστημα Σένγκεν. Η Αρχή εξέδωσε εξήντα πέντε (65) αποφάσεις και μία (1) γνωμοδότηση. Επίσης, η Αρχή ασχολήθηκε με μια σειρά ιδιαίτερα σημαντικών θεμάτων που άπτονται της αρμοδιότητάς της, ανάλυση των οποίων παρατίθεται στο δεύτερο κεφάλαιο. Συγκεκριμένα αφορούν α) τους Δεσμευτικούς Εταιρικούς Κανόνες (Binding Corporate Rules) που προβλέπονται στο άρθρο 26 της Οδηγίας 95/46/EK, β) τα στοιχεία επιβατών αεροπορικών εταιρειών (PNRs), γ) την υπηρεσία SWIFT, η οποία είναι μια παγκόσμια υπηρεσία ανταλλαγής χρηματοπιστωτικών μηνυμάτων με σκοπό τη διευκόλυνση των διεθνών μεταφορών χρημάτων, δ) το Πληροφοριακό σύστημα διοικητικής συνεργασίας και ανταλλαγής πληροφοριών (Internal Market Information – IMI) στο εσωτερικό της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ε) τις Υπηρεσίες Κοινωνικής Δικτύωσης (social networks), στ) τις ιδιωτικές ασφάλειες ιατρικής περίθαλψης – υγείας, ζ) το spam, η) παραβάσεις του Ν. 2472/1997 που αφορούν ανηλίκους και θ) την προστασία δεδομένων στον Τρίτο Πυλώνα της Ε.Ε.

Το 2007 υποβλήθηκαν στην Αρχή 84 αιτήσεις πρόσβασης και αντίρρησης σχετικά με το Σύστημα Πληροφοριών Σένγκεν. Οι προσφεύγοντες κατάγονται από 11 διαφορετικές χώρες, στην πλειοψηφία τους όμως είναι Ρώσοι και Αλβανοί. Από τις 84 προσφυγές του 2007 διεκπεραιώθηκαν οι 44. Από αυτές, δια-

γράφηκαν με απόφαση της Αρχής οι 34, σε 3 περιπτώσεις το Υπουργείο Δημόσιας Τάξης προέβη στη διαγραφή ύστερα από σχετική επιστολή της Αρχής και σε 7 περιπτώσεις οι αιτούντες ενημερώθηκαν σχετικά με την καταχώρηση που τους αφορούσε.

Στο πλαίσιο της διαδικασίας έκδοσης αδειών λειτουργίας αρχείων με ευαίσθητα δεδομένα, η Αρχή ολοκλήρωσε κατά το έτος 2007 την εξέταση 39 αιτήσεων και 3 αιτήσεων χορήγησης άδειας διαβίβασης δεδομένων σε χώρες εκτός Ε.Ε. Από τις αιτήσεις αυτές, 34 κατέληξαν στη χορήγηση άδειας, ενώ 5 από αυτές εκκρεμούν, είτε γιατί δόθηκε εντολή ελέγχου, είτε γιατί ζητήθηκαν περισσότερες διευκρινίσεις από τον υπεύθυνο επεξεργασίας. Επίσης, η Αρχή δέχθηκε 70 αιτήσεις ανανέωσης αδειών, από τις οποίες μέχρι σήμερα έχουν εγκριθεί οι 62.

Από επικοινωνιακής πλευράς, η Αρχή συνέχισε τις δραστηριότητές της με στόχο την παροχή συμβουλών και διευκρινίσεων σε φυσικά πρόσωπα και υπευθύνους επεξεργασίας για τη σωστή εφαρμογή της νομοθεσίας που αφορά την προστασία των προσωπικών δεδομένων. Επίσης, εκπρόσωποι της Αρχής συμμετείχαν ως ομιλητές ή συντονιστές σε συνέδρια και ημερίδες. Εξάλλου, στην ιστοσελίδα της Αρχής www.dpa.gr αναρτήθηκαν οι σημαντικές αποφάσεις της Αρχής, ανακοινώσεις και άλλο χρήσιμο υλικό.

Με την ευκαιρία της θέσπισης από το Συμβούλιο της Ευρώπης της 28ης Ιανουαρίου ως Ευρωπαϊκής Ημέρας Προστασίας Δεδομένων, η Αρχή διοργάνωσε στα γραφεία της Συνέντευξη Τύπου στις 26.1.2007 και πραγματοποίησε ενημερωτικά σεμινάρια, κατά το χρονικό διάστημα από 29 έως 31 Ιανουαρίου 2007, με στόχο την ενημέρωση των πολιτών σχετικά με τη νομοθεσία που διέπει την προστασία δεδομένων, όπως και σχετικά με τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις

που απορρέουν από αυτήν, καθώς και την ανάπτυξη διαφόρων ζητημάτων που αντιμετώπισε η Αρχή και την πληροφόρηση σχετικά με τους κινδύνους που προέρχονται από την παράνομη επεξεργασία των προσωπικών τους δεδομένων και τη μη τήρηση των βασικών αρχών που διέπουν τη νόμιμη επεξεργασία.

Γ. ΣΥΝΘΕΣΗ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ

Πρόεδρος και μέλη της Αρχής κατά το 2007 και μέχρι την 22/2/2008 διετέλεσαν οι κάτωθι:

Δημήτριος Γουργουράκης, Αντιπρόεδρος του Αρείου Πάγου ε.τ., Πρόεδρος με αναπληρωτή του τον **Χρήστο Παληοκώστα**, Επίτιμο Αρεοπαγίτη.

Λεωνίδας Κοτσαλής, Καθηγητής του Νομικού Τμήματος του Πανεπιστημίου Αθηνών, τακτικό μέλος από 14.11.2005, με αναπληρωτή του τον **Ιωάννη Πιαννίδη**, Αναπληρωτή Καθηγητή του Νομικού Τμήματος του Πανεπιστημίου Αθηνών, αναπληρωματικό μέλος επίσης από 14.11.2005.

Φίλιππος Δωρής, Καθηγητής του Νομικού Τμήματος του Πανεπιστημίου Αθηνών, τακτικό μέλος από 14.11.2005 με αναπληρώτρια του την **Πηνελόπη Φουντεδάκη**, Καθηγήτρια του Παντείου Πανεπιστημίου, της οποίας η θητεία ως αναπληρωματικού μέλους ανανεώθηκε από 14.11.2005.

Ανδρέας Πομπόρτσας, Καθηγητής Πληροφορικής του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης με αναπληρώτριά του την **Γραμματή Πάντζιου**, Καθηγήτρια ΤΕΙ Αθηνών.

Αγάπιος Παπανεοφύτου, Επίκουρος Καθηγητής του Παντείου Πανεπιστημίου, αναπληρωματικό μέλος έως 14.11.2005 και έκτοτε τακτικό με αναπληρωτή του τον **Ιωάννη Τζιώνα**, Επίκουρο Καθηγητή του Πανεπιστημίου Μακεδονίας αναπληρωματικό μέλος από 14.11.2005.

Στυλιανός Σαρηβαλάσης, Επίτιμος Σύμ-

βουλος του Συμβουλίου της Επικρατείας με αναπληρωτή του τον **Αναστάσιο Πράσσο**, επίτιμο Αρεοπαγίτη.

Νικόλαος Φραγκάκης, Δικηγόρος με αναπληρωτή του τον **Χρήστο Πολίτη**, Δικηγόρο.

Μετά τις από 19/11/2007 παραίτησεις του Προέδρου και μελών της Αρχής (δείτε το κατωτέρω κείμενο), με την υπ. αριθμ. 29828/18.03.2008 (ΦΕΚ ΥΟΔΔ/125/20.03.2008) απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης κ. Σωτ.Χατζηγάκη, η παρούσα σύνθεση της Αρχής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα έχει ως ακολούθως:

Χρίστος Γεραρής, Επίτιμος Πρόεδρος του ΣτΕ, Πρόεδρος, με αναπληρωτή του τον **Χρήστο Παληοκώστα**, Επίτιμο Αρεοπαγίτη.

Τακτικά και αναπληρωματικά μέλη, έως 13.10.2009, είναι:

Ανδρέας Πομπόρτσας, Καθηγητής Πληροφορικής του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, με αναπληρώτρια του την **Γραμματή Πάντζιου**, Καθηγήτρια ΤΕΙ Αθηνών.

Λεωνίδας Κοτσαλής, Καθηγητής Πανεπιστημίου, με αναπληρωτή του τον **Ιωάννη Γιαννίδη**, Καθηγητή Πανεπιστημίου.

Αγάπιος Παπανεοφύτου, Επίκουρος Καθηγητής Πανεπιστημίου, με αναπληρωτή του τον **Ιωάννη Τζιώνα**, Αναπληρωτή Καθηγητή Πανεπιστημίου.

Αναστάσιος Πράσσο, Επίτιμος Αρεοπαγίτης, με αναπληρωτή του τον **Ιωάννη Δαβίλλα**, Επίτιμο Αρεοπαγίτη.

Αναστάσιος – Ιωάννης Μεταξάς, Καθηγητής Πανεπιστημίου, με αναπληρωτή του τον **Γρηγόριο Λαζαράκο**, Δικηγόρο, Διδάκτορα Νομικής.

Αντώνιος Ρουπακιώτης, Δικηγόρος, τέως Πρόεδρος Δικηγορικού Συλλόγου Αθηνών, με αναπληρώτρια του την **Πη-**

νελόπη Φουντεδάκη, Καθηγήτρια Πανεπιστημίου,

ΠΑΡΑΙΤΗΣΕΙΣ ΠΡΩΗΝ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΚΑΙ ΜΕΛΩΝ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ

Στις 19 Νοεμβρίου 2007, ο τέως Πρόεδρος της Αρχής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, Δημήτριος Γουργουράκης, ο αναπληρωτής Πρόεδρος, Χρήστος Παληοκώστας, και πέντε μέλη της Αρχής –τα τακτικά μέλη Φίλιππος Δωρής, Νικόλαος Φραγκάκης, και Αγάπιος Παπανεοφύτου, καθώς και τα αναπληρωματικά μέλη Γραμματή Πάντζιου και Χρήστος Πολίτης– υπέβαλαν προς τον Πρόεδρο της Βουλής των Ελλήνων και κοινοποίησαν στον Υπουργό Δικαιοσύνης παραίτηση από τις θέσεις τους, για τους ακόλουθους λόγους:

Η Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα έχει εκδώσει την υπ' αριθμ. 58/2005 Απόφαση, με την οποία επέτρεψε τη λειτουργία του συστήματος κλειστού κυκλώματος τηλεόρασης C4I, αποκλειστικώς για τη διαχείριση της κυκλοφορίας. Με την απόφαση αυτή δεν επετράπη η λειτουργία των καμερών, που είναι εγκατεστημένες σε διασταυρώσεις ή οδικούς άξονες όταν σε αυτούς έχει διακοπεί η κυκλοφορία των οχημάτων, όπως κατά τη διάρκεια εκδηλώσεων, διαδηλώσεων, κλπ. Κατά της απόφασης αυτής ο Υπουργός Δημόσιας Τάξεως άσκησε κατά το νόμο αίτηση ακυρώσεως, η οποία τελικά συζητήθηκε την 12-01-2007. Κατά τη διάρκεια της εκκρεμοδικίας εκδόθηκε, μετά από ερώτημα που υπέβαλε το Αρχηγείο της Ελληνικής Αστυνομίας, η υπ' αριθμ. 14/2007 Γνωμοδότηση του Εισαγγελέως του Αρείου Πάγου, με την οποία κρίθηκε θεμιτή η υπό την εποπτεία Εισαγγελικού λειτουργού λειτουργία του επίμαχου συστήματος κλειστού κυκλώματος τηλεόρασης σε κάθε

περίπτωση, ακόμη και όταν δεν υπάρχει ή έχει απαγορευθεί η κυκλοφορία οχημάτων και κατά τη διάρκεια, δηλαδή, συγκεντρώσεων, διαδηλώσεων κλπ., με λήψη και καταγραφή των εικόνων για τη βεβαίωση τέλεσης αξιόποινων πράξεων. Η Αρχή μετά τη γνωμοδότηση αυτή, γνωστοποίησε –με δελτίο Τύπου, που εξέδωσε την 01/11/2007– ότι η υπ' αριθμ. 58/2005 Απόφασή της, εφόσον δεν έχει ακυρωθεί από το Συμβούλιο της Επικρατείας, περιβάλλεται με το τεκμήριο της νομιμότητας και είναι, επομένως, απόλυτα ισχυρή και δεσμευτική. Εν συνεχεία, το επίμαχο κλειστό σύστημα τηλεόρασης λειτούργησε υπό την εποπτεία εισαγγελικών λειτουργών. Ειδικότερα, λαμβάνονταν και καταγράφονταν εικόνες από τις συγκεντρώσεις και την πορεία, που πραγματοποιήθηκαν την 17/11/2007 (ημέρα του Πολυτεχνείου), κατά τη διάρκεια των οποίων η κυκλοφορία των οχημάτων στην περιοχή των εκδηλώσεων είχε απαγορευθεί. Το γεγονός αυτό διαπιστώθηκε κατά τον έλεγχο που πραγματοποίησε κλιμάκιο ελεγκτών, όπως άλλωστε προκύπτει και από το σχετικό πόρισμα ελέγχου. Κατά την υποβολή της παραίτησής τους, ο Πρόεδρος και τα μέλη της Αρχής δήλωσαν ότι με τον παραπάνω τρόπο παραβιάστηκαν ευθέως οι οικείες διατάξεις του Ν. 2472/1997 και οι Αποφάσεις της Αρχής, πλήρη η συνταγματικώς κατοχυρωμένη ανεξαρτησία της και μειώθηκε το κύρος της.

Μετά την εξέλιξη αυτή, η Ομάδα Εργασίας του Άρθρου 29 της Οδηγίας 95/46/EK κατά την τακτική της συνάντηση στις Βρυξέλλες στις 5.12.2007 αποφάσισε και εξέδωσε δελτίο Τύπου, το οποίο έχει ως εξής: «*Βρυξέλλες 6 Δεκεμβρίου 2007, (...) Προστασία Δεδομένων στην Ελλάδα: Η Ομάδα Εργασίας του Άρθρου 29 ανησυχεί βαθύτατα για τις εξελίξεις που λαμβάνουν χώρα στην Ελλάδα μετά την παραίτηση του Προέδρου και 5 με-*

λών της Ελληνικής Αρχής Προστασίας Δεδομένων. Οι Επίτροποι Προστασίας Δεδομένων της Ε.Ε υπογραμμίζουν τη σημασία να υπάρχει ανεξάρτητη εποπτεία όπως προβλέπεται από την Οδηγία 95/46/EK. Η τρέχουσα κατάσταση πρέπει να θεραπευθεί αμέσως με σκοπό να αποκατασταθεί μια λειτουργικά ανεξάρτητη Αρχή Προστασίας Δεδομένων στην Ελλάδα (...)». Εξάλλου, επιστολές με ανάλογο περιεχόμενο απέστειλε –στο πλαίσιο της άσκησης των αρμοδιοτήτων του– προς τον Πρωθυπουργό της Ελληνικής Δημοκρατίας, τον Πρόεδρο της Βουλής των Ελλήνων και τον Υπουργό Δικαιοσύνης ο Ευρωπαίος Επόπτης για την Προστασία Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (EDPS – CEPD).

Ακολούθως, ο Υπουργός Δικαιοσύνης εισήγαγε τροπολογία σε εκκρεμές νομοσχέδιο, η οποία ψηφίστηκε και αποτέλεσε το άρθρο 8 του Ν. 3625/2007 που δημοσιεύθηκε στις 24 Δεκεμβρίου 2007, περιορίζοντας το πεδίο εφαρμογής του Ν. 2472/1997. Ειδικότερα, με την τροπολογία αυτή –που εισήχθη χωρίς να έχει προηγουμένως γνωμοδοτήσει σχετικά η Αρχή σύμφωνα με τα οριζόμενα από τη διάταξη του άρθρου 19 § 1 στοιχ. (θ') του Ν. 2472/1997– τροποποιήθηκε το άρθρο 3 του Ν. 2472/1997, ώστε να αποκλειστεί η εφαρμογή των διατάξεων του νόμου αυτού σε επεξεργασία δεδομένων, η οποία πραγματοποιείται «από τις δικαστικές εισαγγελικές αρχές και τις υπηρεσίες που ενεργούν υπό την άμεση εποπτεία τους στο πλαίσιο της απονομής της δικαιοσύνης ή για την εξυπηρέτηση των αναγκών της λειτουργίας τους με σκοπό τη βεβαίωση εγκλημάτων, που τιμωρούνται ως κακουργήματα ή πλημμελήματα με δόλο και ιδίως εγκλημάτων κατά της ζωής, κατά της γενετήσιας ελευθερίας, της οικονομικής εκμετάλλευσης της γενετήσιας ζωής, κατά της προσωπικής ελευθερίας, κατά της ιδιοκτησίας, κατά των περιουσιακών δικαιωμάτων, παρα-

βάσεων της νομοθεσίας περί ναρκωτικών, επιβουλής της δημόσιας τάξης, ως και τελουμένων σε βάρος ανηλικών θυμάτων. Ως προς τα ανωτέρω εφαρμόζονται οι ισχύουσες ουσιαστικές και δικονομικές ποινικές διατάξεις. Στις περιπτώσεις άσκησης από τους πολίτες του δικαιώματος του συνέρχεσθαι κατά το άρθρο 11 του Συντάγματος επιτρέπεται η απλή λειτουργία συσκευών καταγραφής ήχου ή εικόνας ή άλλων ειδικών τεχνικών μέσων με σκοπό την καταγραφή, εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις του επόμενου εδαφίου. Η καταγραφή ήχου ή εικόνας με οποιασδήποτε τεχνικής μορφής συσκευές με σκοπό τη βεβαίωση τέλεσης των παραπάνω εγκλημάτων γίνεται μόνον κατόπιν εντολής εκπροσώπου της εισαγγελικής αρχής και εφόσον επίκειται σοβαρός κίνδυνος για τη δημόσια τάξη και ασφάλεια. Σκοπός της καταγραφής αυτής είναι μόνον η χρησιμοποίηση του βεβαιούντος την τέλεση των εγκλημάτων υλικού ως αποδεικτικού στοιχείου ενώπιον οποιασδήποτε ανακριτικής, εισαγγελικής αρχής και δικαστηρίου. Η επεξεργασία κάθε άλλου υλικού που δεν είναι αναγκαίο προς εξυπηρέτηση του παραπάνω σκοπού για τη βεβαίωση των εγκλημάτων απαγορεύεται, το δε σχετικό υλικό καταστρέφεται με πράξη του αρμόδιου Εισαγγελέα».

Δ. ΥΠΟΔΟΜΗ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ

Α) ΑΝΘΡΩΠΙΝΟ ΔΥΝΑΜΙΚΟ

Η Αρχή επικουρείται στο έργο της από τη Γραμματεία που λειτουργεί σε επίπεδο Διεύθυνσης και συγκροτείται από τρία τμήματα: αα) το τμήμα Ελεγκτών, ββ) το τμήμα Επικοινωνίας και γγ) το τμήμα Διοικητικών και Οικονομικών Υποθέσεων.

αα) Το τμήμα Ελεγκτών έχει αρμοδιότητες καθοριστικού χαρακτήρα για την εκπλήρωση της αποστολής της Αρχής.

Ενδεικτικά, στο τμήμα αυτό ανήκει η διενέργεια διοικητικών ελέγχων σε κάθε αρχείο, η προπαρασκευή της έκδοσης κανονιστικών πράξεων για τη ρύθμιση ειδικών, τεχνικών και λεπτομερειακών θεμάτων που εντάσσονται στο νομοθετικό πλαίσιο της προστασίας του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, η προπαρασκευή για την έκδοση οδηγιών με σκοπό την ενιαία εφαρμογή της προστατευτικής του ατόμου νομοθεσίας, η εξέταση προσφυγών και καταγγελιών, η σύνταξη εισηγήσεων και η έκδοση των σχετικών αποφάσεων. Εξάλλου, το τμήμα Ελεγκτών αφιερώνει σημαντικό χρόνο στην εξέταση αιτήσεων και τη διαδικασία χορήγησης αδειών τήρησης και επεξεργασίας αρχείων προσωπικών δεδομένων. Επίσης, οι Ελεγκτές υποβοηθούν κατηγορίες υπευθύνων επεξεργασίας στην κατάρτιση κωδίκων δεοντολογίας και υποστηρίζουν την ενημέρωσή τους σε θέματα προστασίας προσωπικών δεδομένων με εισηγήσεις σε συνέδρια και ημερίδες. Ακόμη, στελέχη του τμήματος Ελεγκτών εκπροσωπούν την Αρχή σε όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης καθώς επίσης και σε διεθνείς ομάδες εργασίας και συνέδρια. Τέλος, στις αρμοδιότητες του τμήματος υπάγεται η προετοιμασία φακέλων, η εκπόνηση μελετών, η υποβολή εισηγήσεων και η εν γένει συνδρομή της Αρχής κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων της. Το τμήμα στελεχώνεται από ειδικούς επιστήμονες του κλάδου των επιστημών Νομικής και Πληροφορικής.

Από το Τμήμα Ελεγκτών, παραιτήθηκαν το τελευταίο τρίμηνο του 2007, δύο Ελεγκτές Πληροφορικοί και μία Ελέγκτρια Νομικός, ενώ, στις αρχές του 2008, προσελήφθηκαν τρεις Ελεγκτές Νομικοί και ένας Ελεγκτής Πληροφορικός.

Το τμήμα Ελεγκτών έχει, προς πλήρωση, τρεις ακόμη κενές οργανικές θέσεις.

ββ) Το τμήμα Επικοινωνίας στελεχώνεται

νεται από εξειδικευμένο επιστημονικό προσωπικό του κλάδου της Επικοινωνίας, της Μετάφρασης και των Κοινωνικών Επιστημών. Είναι αρμόδιο για το σχεδιασμό και την εφαρμογή της επικοινωνιακής πολιτικής της Αρχής, μέρος της οποίας είναι και οι δημόσιες σχέσεις και η επικοινωνία της Αρχής με άλλες δημόσιες υπηρεσίες και οργανισμούς, με ιδιώτες και με υπηρεσίες του εξωτερικού, συμπεριλαμβανομένων των αρμοδίων οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς και η διοργάνωση ενημερωτικών και επιστημονικών ημερίδων και συνεδρίων για θέματα σχετικά με το αντικείμενο της Αρχής. Επίσης, στις αρμοδιότητες του τμήματος υπάγεται η κατάρτιση ενημερωτικών φυλλαδίων, καταχωρήσεων στον τύπο, καθώς και ραδιοφωνικών και τηλεοπτικών μηνυμάτων για την Αρχή, τις αρμοδιότητες και το έργο της, η μετάφραση κειμένων, η παρακολούθηση των Μ.Μ.Ε για θέματα επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

γγ) Το τμήμα Διοικητικών και Οικονομικών Υποθέσεων αποτελείται από προσωπικό με γνώσεις Δημόσιας Διοίκησης και Οικονομικών. Οι υπάλληλοι του τμήματος είναι επιφορτισμένοι με τη γραμματειακή υποστήριξη του Προέδρου και των Μελών, την ηλεκτρονική τήρηση του πρωτοκόλλου, την τήρηση των πρακτικών των συνεδριάσεων, τη δακτυλογράφηση κάθε είδους κειμένων, την ταξινόμηση και διαρκή ενημέρωση κάθε αναγκαίου αρχείου και τη σύνταξη και εκτέλεση του οικονομικού προϋπολογισμού της Αρχής. Στα καθήκοντα του τμήματος υπάγεται επίσης η διαχείριση των οικονομικών υποθέσεων της υπηρεσίας (έκδοση ενταλμάτων πληρωμής, μισθοδοσίας, αποζημιώσεων και απολαβών των μελών και του προσωπικού, εκκαθάριση εσόδων και δαπανών), η μηχανορ-

γάνωση των υπηρεσιών και η υποστήριξη των μηχανογραφικών εφαρμογών και του λογισμικού.

Β) ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Η Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, ως ανεξάρτητη διοικητική Αρχή, έχει δικό της προϋπολογισμό, ο οποίος εγγράφεται υπό ίδιο φορέα, στον προϋπολογισμό του Υπουργείου Δικαιοσύνης.

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 2 του Ν.3051/2002 «Συνταγματικά κατοχυρωμένες ανεξάρτητες Αρχές, τροποποίηση και συμπλήρωση του συστήματος προσλήψεων στον δημόσιο τομέα και συναφείς ρυθμίσεις», τον προϋπολογισμό της Αρχής εισηγείται στον Υπουργό Οικονομίας και Οικονομικών, ο Πρόεδρός της, ο οποίος σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις είναι και ο διατάκτης των δαπανών της. Κατά το οικονομικό έτος 2007, ο προϋπολογισμός της Αρχής ανήλθε στο ποσό των δύο εκατομμυρίων επτακοσίων οκτώ χιλιάδων εννιακοσίων είκοσι Ευρώ (2.708.920,00 Ευρώ), και δαπανήθηκε στο σύνολό του.

Ο προϋπολογισμός αυτός προέβλεπε αυξήσεις στους κωδικούς μισθοδοσίας, λόγω πρόσληψης υπαλλήλων και για τα τρία τμήματα της Αρχής, καθώς και στους κωδικούς προμήθειας υλικών εξοπλισμού.

Ο εγκεκριμένος προϋπολογισμός της υπηρεσίας για το έτος 2008, ανέρχεται στο ποσό των δύο εκατομμυρίων οκτακοσίων πενήντα χιλιάδων Ευρώ (2.850.000,00 Ευρώ), και προβλέπει αυξήσεις στις δαπάνες μισθοδοσίας κυρίως λόγω της πρόσληψης τριών υπαλλήλων στο Τμήμα Ελεγκτών και δύο στο Διοικητικό-Οικονομικό Τμήμα, αλλά και σε άλλους κωδικούς που αφορούν λειτουργικά έξοδα της.

Γ) ΥΠΟΔΟΜΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΑΙ ΣΧΕΤΙΚΑ ΕΡΓΑ

σε τεχνολογίες Διαδικτύου και ανοικτού λογισμικού, ξεκίνησε το Νοέμβριο 2005 και ολοκληρώθηκε τον Δεκέμβριο 2007.

Ε - ΑΡΧΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ <http://www.dpa.gr>

Η Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, στο πλαίσιο του προγράμματος Κοινωνία της Πληροφορίας, προέβη στην υλοποίηση ενός Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος (ΟΠΣ) με σκοπό την παροχή ηλεκτρονικών υπηρεσιών προς το κοινό, αλλά και τη βελτίωση της εσωτερικής της λειτουργίας. Το έργο, που βασίστηκε

1. Η ΝΕΑ ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΗ ΠΥΛΗ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ

Μέρος του ΟΠΣ αποτελεί η νέα Διαδικτυακή πύλη της Αρχής Προστασίας Δεδομένων. Η διαδραστική αυτή επικοινωνία προσφέρει ηλεκτρονικές υπηρεσίες προς κάθε ενδιαφερόμενο, ευαισθητοποίηση και πληροφόρηση του κοινού σε θέματα ιδιωτικότητας και προστασίας προσωπικών δεδομένων. Έτσι, αποτελεί μια σύγχρονη και ουσιαστική πρωτοβουλία στο χώρο της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης στην Ελλάδα.

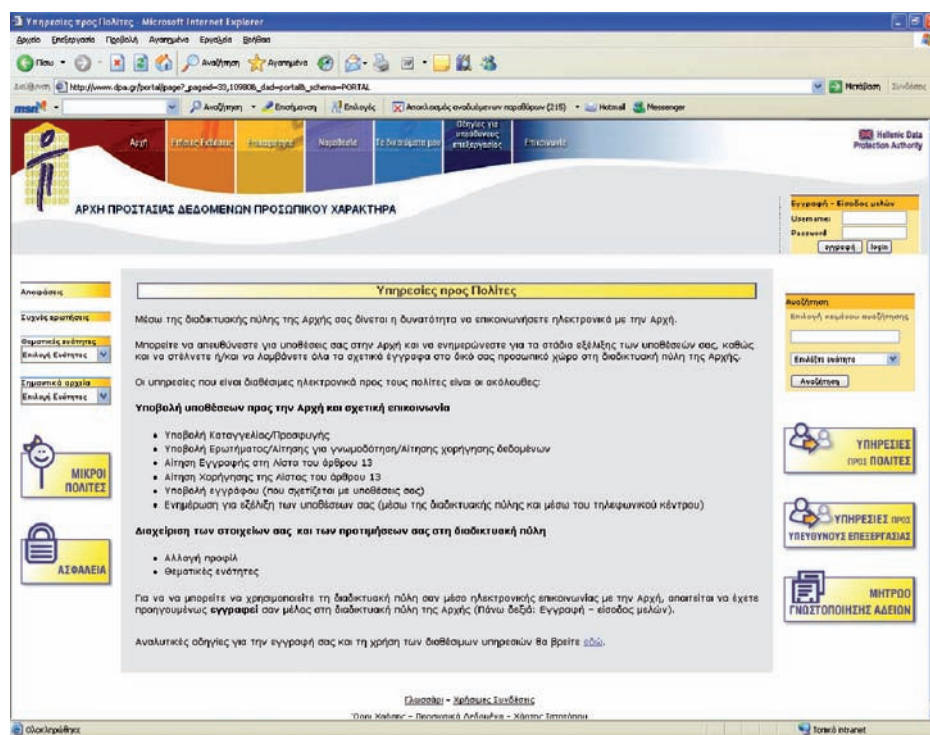

Μέσα από τη νέα Διαδικτυακή πύλη ο επισκέπτης μπορεί να πληροφορηθεί για μια σειρά θεμάτων που αφορούν το πλαίσιο της προστασίας προσωπικών δεδομένων στην Ελλάδα. Πιο συγκεκριμένα η πληροφορία που είναι άμεσα διαθέσιμη αφορά στα εξής θέματα:

- Ρόλος και οργάνωση της Αρχής Προστασίας Δεδομένων.
- Νομοθεσία (εθνική και ευρωπαϊκή)
- Ετήσιες εκθέσεις της Αρχής Προστασίας Δεδομένων
- Δελτία τύπου – Νέα
- Πρακτικές οδηγίες προς πολίτες & υπεύθυνους επεξεργασίας
- Δημοσιοποιημένες Αποφάσεις της Αρχής Προστασίας Δεδομένων (με δυνατότητα αναζήτησης ανά έτος και θεματική ενότητα)
- Πληροφορία για την προστασία προσωπικών δεδομένων ανά θεματικές ενότητες
- Μικροί πολίτες: πληροφορίες για προσωπικά δεδομένα που απευθύνεται σε παιδιά και εφήβους

- Οδηγίες για την ασφάλεια των προσωπικών δεδομένων
- Αναζήτηση ελεύθερου κειμένου
- Ηλεκτρονικό μητρώο γνωστοποιήσεων και αδειών

Εκτός από τις παραπάνω πληροφορίες, η νέα Διαδικτυακή πύλη παρέχει τη δυνατότητα on-line υποβολής ηλεκτρονικών αιτήσεων και αιτημάτων. Το κοινό έχει πλέον τη δυνατότητα να απευθύνεται ηλεκτρονικά στην Αρχή Προστασίας Δεδομένων. Ειδικότερα, οι πολίτες και οι υπεύθυνοι επεξεργασίας μπορούν να υποβάλλουν υποθέσεις, να ενημερώνονται για τα στάδια εξέλιξης των υποθέσεων που τους αφορούν, καθώς και να στέλνουν ή/και να λαμβάνουν όλα τα σχετικά έγγραφα στο δικό τους προσωπικό χώρο στη Διαδικτυακή πύλη της Αρχής. Για τη χρήση των υπηρεσιών αυτών απαιτείται η προηγούμενη εγγραφή ως μέλος στη Διαδικτυακή πύλη της Αρχής. Για το σύνολο των ηλεκτρονικών υπηρεσιών, η Αρχή Προστασίας Δεδομένων έχει λάβει τα απαιτούμενα μέτρα ασφάλειας

Οι ειδικές υπηρεσίες (on line συμπλήρωση ειδικών φορμών) που παρέχονται στους πολίτες είναι οι εξής:

- Υποβολή Καταγγελίας/Προσφυγής
- Υποβολή Ερωτήματος/Αίτησης για γνωμοδότηση/Αίτησης χορήγησης δεδομένων
- Αίτηση Εγγραφής στη Λίστα του άρθρου 13

Αντίστοιχα, οι ειδικές υπηρεσίες που παρέχονται στους υπεύθυνους επεξεργασίας είναι οι εξής:

- Χορήγηση λίστας άρθρου 13
- Υποβολή Ερωτήματος/Αίτησης για γνωμοδότηση/Αίτησης χορήγησης δεδομένων
- Υποβολή γνωστοποίησης

Παράλληλα με τη χρησιμοποίηση οποιασδήποτε ηλεκτρονικής υπηρεσίας, ο πολίτης ή ο υπεύθυνος επεξεργασίας μπορεί ακολουθώντας να διαχειριστεί την υπόθεσή του, να αλλάξει τις προσωπικές του πληροφορίες, να ζητήσει να ενημερώνεται για διάφορα θέματα κλπ. Συγκεκριμένα έχει τις εξής δυνατότητες:

- Υποβολή εγγράφου (που σχετίζεται με υπάρχουσα υπόθεση)
- Ενημέρωση για εξέλιξη των υποθέσεων (μέσω της Διαδικτυακής πύλης και μέσω του τηλεφωνικού κέντρου)
- Αλλαγή προφίλ
- Ενημέρωση σε θεματικές ενότητες ενδιαφέροντος (που έχουν δηλωθεί κατά την εγγραφή)
- Λήψη newsletters

Σημειώνεται ότι ήδη το Μάρτιο του 2008 εγγράφηκαν στη Διαδικτυακή πύλη της Αρχής και κάνουν χρήση των παρεχόμενων ηλεκτρονικών υπηρεσιών 356 χρήστες (292 πολίτες και 64 υπεύθυνοι επεξεργασίας).

2. ΤΟ ΝΕΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ

Το νέο εσωτερικό σύστημα της Αρχής Προστασίας Δεδομένων δίνει τη δυνατότητα για μια ηλεκτρονική διαχείριση των υποθέσεων της Αρχής, εξασφαλίζοντας ταχύτερη και αποτελεσματικότερη εξυπηρέτηση του κοινού. Επίσης, προσφέρει στη λειτουργία της Αρχής:

- Τυποποίηση και αυτοματοποίηση των διαδικασιών
- Αυτοματοποίηση της διαχείρισης και ελέγχου των υποθέσεων
- Διαχείριση γνώσης
- Σύνδεση με το τηλεφωνικό κέντρο και τη Διαδικτυακή πύλη
- Εξαγωγή στατιστικών δεδομένων

Εντός του 2008 έχουν προβλεφθεί ενέργειες για βελτίωση των λειτουργιών του συστήματος, καθώς και της ποιότητας των δεδομένων βάσει σύμβασης εγγύησης που έχει υπογραφεί με την ανάδοχο εταιρεία

3. ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΑ ΟΦΕΛΗ

Τα οφέλη που αναμένονται από τη λειτουργία του νέου ΟΠΣ της Αρχής Προστασίας Δεδομένων περιλαμβάνουν την ταχύτερη και ευκολότερη υποβολή και παρακολούθηση της εξέλιξης υποθέσεων, την πληρέστερη ενημέρωση των πολιτών και των υπεύθυνων επεξεργασίας για τις τρέχουσες πρακτικές και υποθέσεις της ΑΠΔΠΧ, καθώς και την καλύτερη παροχή πληροφοριακού υλικού και εργαλείων σχετικά με την προστασία των προσωπικών δεδομένων. Τέλος, υποστηρίζεται η διαφάνεια των διαδικασιών στην επικοινωνία του πολίτη με το δημόσιο και προωθείται η ηλεκτρονική δημοκρατία. Η νέα Διαδικτυακή πύλη της Αρχής είναι ένα σημαντικό μέσο για την προώθηση των εργασιών της Αρχής προς το κοινό και η συντήρηση και ενημέρωση διαρκώς του περιεχομένου της είναι πρωταρχικός στόχος της Αρχής Προστασίας Δεδομένων.

Ε. ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΑΝΑΓΚΑΙΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ

Κατά τη διάρκεια του έτους 2007, τα προβλήματα της Αρχής οξύνθηκαν, μετά μάλιστα από την παραίτηση του Προέδρου και μελών της, με αποτέλεσμα την περιορισμένη δραστηριότητά της. Η Αρχή αντιμετωπίζει, σε μεγαλύτερο βαθμό σε σύγκριση με τα παρελθόντα έτη, σοβαρά προβλήματα λειτουργίας, όπως ο μικρός αριθμός οργανικών θέσεων, η έλλειψη κινήτρων για τη διατήρηση του προσωπικού της Γραμματείας της Αρχής, η υπέρμετρη αύξηση των εισερχόμενων υποθέσεων (ερωτημάτων, προσφυγών / καταγγελιών, γνωστοποιήσεων) καθώς και οι αυξημένες απαιτήσεις για πραγματοποίηση ελέγχων και υποστήριξη των υπευθύνων επεξεργασίας.

Από πλευράς ανθρώπινου δυναμικού, τα ιδιαίτερος σοβαρά προβλήματα, τα οποία επισημάνθηκαν ήδη στις Ετήσιες Εκθέσεις των ετών 2005 και 2006, συνεχίζουν να υφίστανται, αλλά και να επιτείνονται με αποτέλεσμα να καθίσταται σε πολλές περιπτώσεις ανεπίκαιρη, ακόμη και ανέφικτη, η ανταπόκριση της Αρχής κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων της, όπως αυτές προβλέπονται στους νόμους 2472/1997 και 3471/2006.

Ειδικότερα, τα τελευταία χρόνια η Αρχή δυσκολεύεται να προσελκύσει και να αξιοποιήσει εξειδικευμένο προσωπικό υψηλής στάθμης, γεγονός που οφείλεται στις ισχύουσες συνθήκες εργασίας: οι αποδοχές είναι πολύ χαμηλότερες σε σύγκριση με άλλες ανεξάρτητες αρχές και άλλες θέσεις αντίστοιχων προσόντων στο δημόσιο τομέα. Οι προβλεπόμενες οργανικές θέσεις είναι πολύ λιγότερες των απαιτούμενων. Επίσης, δεν προβλέπεται βαθμολογική εξέλιξη των Ελεγκτών. Όπως διαπιστώθηκε από την προκήρυξη του 2005 για την πρόσληψη 14 Ελεγκτών, έξι υποψήφιοι

δεν αποδέχθηκαν το διορισμό τους ενώ μεγάλο ποσοστό των Ελεγκτών παραιτείται. Οι συγκριτικά χαμηλές αποδοχές αποτελούν πρόβλημα και για το υπόλοιπο προσωπικό της Αρχής, όπως διαπιστώνεται από τις υποβληθείσες αιτήσεις απόσπασης και μετάταξης, ιδίως όταν δεν απαιτείται σύμφωνη γνώμη της Αρχής.

Ο ρυθμός των εισερχόμενων προσφυγών / καταγγελιών και ερωτημάτων αυξάνεται διαρκώς και παραμένει αισθητά μεγαλύτερος από το δυνατό ρυθμό διεκπεραίωσης υποθέσεων της Αρχής, με αποτέλεσμα τη συνεχή σώρευση εκκρεμοτήτων. Όπως διαπιστώνεται από τα απολογιστικά στοιχεία των περασμένων ετών και από τον πολύ μεγάλο αριθμό σχετικών εκκρεμοτήτων, η Αρχή αδυνατεί να τις αντιμετωπίσει ακόμα και παραμελώντας ταυτόχρονα τις άλλες υποχρεώσεις της (ελέγχους, εκπόνηση Οδηγιών, παρακολούθηση του νομοθετικού έργου, συμμετοχή σε διεθνή και ευρωπαϊκά όργανα κ.λπ.).

Περαιτέρω, η ραγδαία επέκταση της χρήσης τεχνολογιών κλειστών κυκλωμάτων τηλεόρασης, τεχνικών βιομετρικής αυθεντικοποίησης και ταυτοποίησης, αλλά και ανάπτυξης υποδομών και παροχής υπηρεσιών ηλεκτρονικής διακυβέρνησης και ειδικού λογισμικού καταγραφής και ανάλυσης δεδομένων ενεργειών χρηστών καθιστούν αναγκαία τη σημαντική αύξηση του αριθμού των ελέγχων που πραγματοποιεί η Αρχή στο πλαίσιο της επιδιωκόμενης προληπτικής προστασίας της ιδιωτικότητας. Για τους ίδιους λόγους πολλοί υπεύθυνοι επεξεργασίας, κυρίως του δημόσιου και ευρύτερου δημόσιου αλλά και του ιδιωτικού τομέα απευθύνονται στην Αρχή επιζητώντας τη γνώμη της στην κατάρτιση σχεδίων ασφάλειας, τη διαμόρφωση διαδικασιών και την επιλογή τεχνολογιών φιλικών προς την προστασία των προσωπικών δεδομένων.

Επιπρόσθετα, η συμμετοχή της Αρχής σε ομάδες εργασίας και θεσμοθετημένα όργανα της Ε.Ε. καθίσταται περισσότερο αναγκαία, λόγω των κρίσιμων θεμάτων τα οποία απασχολούν διεθνώς, ιδίως αυτών που σχετίζονται με τον τρίτο πυλώνα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, την αστυνομική συνεργασία και την αντιμετώπιση της μετανάστευσης, τις ηλεκτρονικές επικοινωνίες καθώς και την εναρμονισμένη εφαρμογή της Οδηγίας 95/46/ΕΚ ενόψει νέων επιχειρηματικών μοντέλων και των τεχνολογικών εξελίξεων.

Τέλος, με την εμπειρία της υπερδεκαετούς εφαρμογής του ιδρυτικού νόμου πρέπει να μελετηθεί η τροποποίηση του οργανωτικού σχήματος με στόχο τη λειτουργία της Αρχής με περισσότερη ευελιξία και αποτελεσματικότητα. Το καθεστώς πλήρους απασχόλησης, που προβλέπεται μόνο για τον Πρόεδρο, ενδείκνυται να επεκταθεί και σε άλλα μέλη της Αρχής. Επίσης, απαιτείται σαφέστερη κατανομή των αρμοδιοτήτων μεταξύ του συλλογικού οργάνου και της Γραμματείας της Αρχής.

Για την αντιμετώπιση των προαναφερθέντων προβλημάτων είναι αναγκαία η λήψη μιας σειράς μέτρων, ιδίως:

- Αύξηση των οργανικών θέσεων του προσωπικού της Γραμματείας (κυρίως ελεγκτών και διοικητικού προσωπικού), έτσι ώστε να είναι δυνατή η αποτελεσματική ανταπόκριση της Αρχής σε όλες τις αρμοδιότητές της. Η αύξηση αυτή των θέσεων, η οποία μπορεί να πραγματοποιηθεί σταδιακά, εκτιμάται, με τα σημερινά δεδομένα, ότι πρέπει να ανέλθει τελικώς σε ενενήντα (90).
- Δημιουργία κατάλληλων συνθηκών για την προσέλκυση και αξιοποίηση επιστημονικού προσωπικού υψηλής στάθμης, καθώς και τη διασφάλιση της παραμονής του για μεγάλο χρονικό διάστημα. Οι αποδοχές του προσωπικού της Αρχής

πρέπει να είναι τουλάχιστον ίσες με αυτές του προσωπικού άλλων ανεξάρτητων Αρχών, σύμφωνα με τα απαιτούμενα τυπικά προσόντα για την πρόσληψή τους, τα οποία είναι πιο αυξημένα από αυτά που προβλέπονται στο άρθρο 2 του Π.Δ. 50/2001 για το Ειδικό Επιστημονικό Προσωπικό. Επίσης, απαιτείται αναμόρφωση του οργανισμού της Γραμματείας της Αρχής αναφορικά με τους ελεγκτές έτσι ώστε να προβλέπεται μισθολογική και βαθμολογική εξέλιξη.

- Αντιμετώπιση άλλων ειδικών θεμάτων οργανωτικής-λειτουργικής φύσεως με την αναδιοργάνωση της λειτουργίας της Αρχής και της Γραμματείας της, τη δημιουργία νέων τμημάτων και ενδεχομένως γραφείων.
- Αξιολογική αντιμετώπιση των εισερχομένων υποθέσεων, στη βάση ετήσιου ή διετούς σχεδίου εργασίας και προσδιορισμού προτεραιοτήτων, με έμφαση στην προληπτική προστασία, δηλαδή τη διενέργεια ελέγχων, την παρακολούθηση του νομοπαρασκευαστικού έργου, την κατάρτιση Οδηγιών σε σημαντικούς τομείς, την εκπόνηση ειδικών μελετών κυρίως για νέες τεχνολογίες και υπηρεσίες ηλεκτρονικής διακυβέρνησης και την υποστήριξη των υπεύθυνων επεξεργασίας.
- Επικοινωνιακή στοχοθέτηση (ενημέρωση-ευαισθητοποίηση πολιτών και υπευθύνων επεξεργασίας). Δημιουργία υποδομής ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης των πολιτών.
- Ο προϋπολογισμός της Αρχής θα ήταν σκόπιμο και ενισχυτικό της ανεξαρτησίας της να έχει αυτοτέλεια ή τουλάχιστον να συνδεθεί με τον προϋπολογισμό της Βουλής, στο μόνο δηλαδή αρμόδιο όργανο που ελέγχει την Αρχή.

ΣΤ. ΓΝΩΜΟΔΟΤΙΚΟ ΕΡΓΟ:**Α) ΕΠΙ ΣΧΕΔΙΩΝ ΝΟΜΩΝ ΚΑΙ ΑΛΛΩΝ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΣΤΗΝ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ**

Κατά το έτος 2007 η Αρχή κλήθηκε να γνωμοδοτήσει επί Σχεδίων Νόμων και προπαρασκευαστικών εργασιών ή να συμμετέχει σε νομοπαρασκευαστικές επιτροπές, σύμφωνα με την αρμοδιότητά της κατά το άρθρο 19 παρ. 1 στοιχ. θ του Ν. 2472/97.

1. Μεταφορά στο ελληνικό δίκαιο της Οδηγίας 2006/24/ΕΚ σχετικώς με την τήρηση δεδομένων κίνησης και θέσης για σκοπούς δίωξης εγκλημάτων: Η πρώτη συνάντηση στο Υπουργείο Δικαιοσύνης πραγματοποιήθηκε κατά το έτος 2006, όπου η Αρχή διατύπωσε τις καταρχήν απόψεις της (βλ. Ετήσια Έκθεση 2006, σελ. 21 επ., 79 επ.). Ειδική νομοπαρασκευαστική επιτροπή, στην οποία εκπροσωπείται η Αρχή, συγκροτήθηκε το Φεβρουάριο του 2008.
2. Σχέδιο Νόμου «Ενίσχυση του θεσμικού πλαισίου διασφάλισης του απορρήτου της τηλεφωνικής επικοινωνίας»: Το Σχέδιο Νόμου είναι απόρροια των γνωστών γεγονότων των υποκλοπών. Η συζήτηση για την ενίσχυση του θεσμικού πλαισίου ξεκίνησε ήδη το έτος 2006, αφορούσε αρχικά στην ασφάλεια όλων των ειδών των ηλεκτρονικών επικοινωνιών και στις αρμοδιότητες των εμπλεκόμενων εποπτικών Αρχών, Ε.Ε.Τ.Τ., Α.Δ.Α.Ε., Α.Π.Δ.Π.Χ. (βλ. Ετήσια Έκθεση 2006, σελ. 22 επ.). Κατά το έτος 2007 η Αρχή κλήθηκε από το Υπουργείο Δικαιοσύνης να υποβάλει τις απόψεις της επί του Σχεδίου Νόμου που πλέον αφορούσε κατά το μεγαλύτερο μέρος του στην σταθερή και κινητή τηλεφωνία. Η Αρχή επεσήμανε περιληπτικώς τα εξής:

- Η διάκριση ανάμεσα στη διασφάλιση του απορρήτου της τηλεφωνικής επικοινωνίας (πτυχή της εμπιστευτικότητας) και στην ασφάλεια εν γένει της τηλεφωνικής επικοινωνίας δεν είναι σαφής ούτε λυσιτελής. Σε ορισμένα σημεία του ΣχΝ και της Αιτιολογικής Έκθεσης γίνεται φανερό ότι τα μέτρα ασφάλειας αφορούν ταυτοχρόνως όλες τις επιμέρους πτυχές (εμπιστευτικότητα, αυθεντικότητα, ακεραιότητα, διαθεσιμότητα), ιδίως στο προτεινόμενο άρθρο 292Α ΠΚ (άρθρο 9), στο προτεινόμενο άρθρο 13 «Εθνικό σχέδιο ασφάλειας», στο κείμενο της Αιτιολογικής Έκθεσης για το άρθρο 9 «...ώστε να καθίσταται ασφαλής και προσιτή η τηλεφωνική επικοινωνία, ιδίως από πλευράς διαθεσιμότητας, αυθεντικότητας, ακεραιότητας και εμπιστευτικότητας των υπό μετάδοση πληροφοριών ή δεδομένων». Άλλωστε η ασφάλεια ως υποχρέωση των παρόχων δικτύων και υπηρεσιών απορρέει από το κοινοτικό δίκαιο (Οδηγία 95/46/ΕΚ, Οδηγία 2002/58/ΕΚ, Απόφαση-Πλαίσιο 2005/222/ΔΕΥ του Συμβουλίου, 24.2.2005 για τις επιθέσεις κατά των συστημάτων πληροφοριών) και εννοείται ως σύνολο των επιμέρους πτυχών. Στο ίδιο πνεύμα κινείται και η Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (Com 2006, 334 τελ.) για την αναθεώρηση του Ευρωπαϊκού Κανονιστικού Πλαισίου για τα δίκτυα και τις υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών. Στο σημείο 5.5 της Ανακοίνωσης η ασφάλεια αντιμετωπίζει το θέμα της αδιάλειπτης παροχής της υπηρεσίας, της ακεραιότητας και του απόρρητου χαρακτήρα.

- Συναφής με την προηγούμενη παρατήρηση είναι και η εξής, ότι η παραβίασης της ασφάλειας προσβάλλει ταυτοχρόνως τα ατομικά δικαιώματα του απορρήτου των επικοινωνιών και των προσωπικών δεδομένων. Το συμπέρασμα τούτο υπαινίσσεται και η Αιτιολογική Έκθεση στο προτεινόμενο άρθρο 12 ΣχΝ (αστική ευθύνη), σύμφωνα με την οποία «...*Η εναρμονισμένη ρύθμιση δικαιολογείται από το γεγονός ότι συνήθως τα ως άνω δύο έννομα αγαθά προσβάλλονται από μία και μόνη συμπεριφορά του δράστη*». Για το λόγο αυτό, θα έπρεπε οι σχετικές ρυθμίσεις να προβλέπουν αρμοδιότητα και των τριών εμπλεκόμενων εποπτικών αρχών (Ε.Ε.Τ.Τ., Α.Δ.Α.Ε., Α.Π.Δ.Π.Χ.), όπως ήδη προβλέπουν οι ισχύουσες ρυθμίσεις (άρθρο 10 Ν. 2472/97, άρθρο 12 σε συνδυασμό με άρθρο 13 παρ. 4 Ν. 3471/2006, άρθρο 4 παρ. 2 στοιχ. ιστ και άρθρο 12 Ν. 3431/2006), οι οποίες δεν θίγονται από το παρόν ΣχΝ.
- Σε συμφωνία με το κοινοτικό δίκαιο τα μέτρα ασφάλειας θα πρέπει να συμμορφώνονται με τα αναγνωρισμένα από τους ευρωπαϊκούς ή διεθνείς οργανισμούς πρότυπα ή προδιαγραφές (βλ. και άρθρο 66 παρ. 1 -3 Ν. 3431/2006) και όχι απλώς με κανονισμούς της διοικητικής αρχής. Επίσης, στο μέτρο που η παροχή υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών είναι ελεύθερη σύμφωνα με το κοινοτικό δίκαιο, το ειδικό σχέδιο πολιτικής ασφάλειας δεν θα πρέπει να υπόκειται σε έγκριση από κάποια διοικητική αρχή, παρά μόνο να προβλέπεται αρμοδιότητα των εποπτικών αρχών να απαιτούν τροποποιήσεις του σχεδίου πολιτικής ασφάλειας όταν αιτιολογημένως διαπιστώνουν ελλείψεις στα μέτρα που λαμβάνουν οι πάροχοι. Προς τούτο, θα πρέπει η σχετική διάταξη να αναφέρει και τα βασικά σημεία που θα πρέπει να περιέχει η πολιτική ασφάλειας. Η συμμόρφωση με ευρωπαϊκά ή διεθνή πρότυπα και προδιαγραφές ισχύει και ως προς την υποχρέωση κρυπτογράφησης των φωνητικών σημάτων για τον επιπρόσθετο λόγο της εξασφάλισης της διαλειτουργικότητας των συστημάτων των παρόχων.
- Οι υποχρεώσεις ως προς την ασφάλεια θα μπορούσαν να συμπεριληφθούν ως τροποποιήσεις στους ισχύοντες νόμους 3431/2006 και 3471/2006 ώστε να αποφευχθεί ο «νομοθετικός πληθωρισμός» και να επιτευχθεί η συστηματική προσέγγιση.
- Η νομοθετική αναγνώριση του ρόλου του «υπεύθυνου διασφάλισης του απορρήτου των επικοινωνιών» κρίνεται ιδιαίτερα θετική και αποτελεί ήδη καλή πρακτική ή και νομική υποχρέωση σε πολλά κράτη μέλη της Ε.Ε. Ωστόσο, σε καθεστώς απορρύθμισης της αγοράς των τηλεπικοινωνιών δεν δικαιολογείται η παρέμβαση των εποπτικών αρχών στο σημείο να δύνανται να διατάσσουν την αντικατάσταση του υπευθύνου. Προβληματική είναι και η διάταξη ποινικής ευθύνης του στο μέτρο που δεν εξασφαλίζεται η ανεξαρτησία του έναντι του εργοδότη.
- Η τροποποίηση του άρθρου 370^Α ΠΚ δεν δικαιολογεί και την αλλαγή του τίτλου του σε «Παραβίαση της ιδιωτικής ζωής».
- Το εθνικό σχέδιο ασφάλειας των ηλεκτρονικών επικοινωνιών θα

έπρεπε να αφορά στην ασφάλεια της υπολογιστικής και επικοινωνιακής υποδομής και όχι μόνο σε ζητήματα ασφάλειας της επικοινωνίας, που αποτελεί απλώς μέρος της συνολικής υποδομής. Επίσης, η εξαίρεση νευραλγικών τομέων της διοικητικής δράσης από το Εθνικό Σχέδιο Ασφάλειας δεν δικαιολογείται ενόψει του γεγονότος ότι τα Υπουργεία που δυνητικώς εξαιρούνται διαχειρίζονται ιδιαιτέρως σημαντικές πληροφορίες και προσωπικά δεδομένα, σε αρκετές περιπτώσεις και ευαίσθητα.

- Τέλος, επειδή το ζήτημα της κατάρτισης Εθνικού Σχεδίου Ασφάλειας δεν είναι στατικό αλλά υποκείμενο στις ταχείς και συνεχείς εξελίξεις του τομέα των τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών καθώς και των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών κάθε τομέα διοικητικής δράσης η αποτελεσματική του αντιμετώπιση απαιτεί τη συγκρότηση Διαρκούς Επιτροπής, όπως π.χ. προβλέπεται για τον τομέα της Πολιτικής των Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών στο άρθρο 5 Ν. 3431/2006. Επίσης, θα πρέπει να υπάρχει υποχρέωση δημόσιας διαβούλευσης ως προς τα προτεινόμενα μέτρα ασφάλειας.
3. Πράξη της Α.Δ.Α.Ε. για την εξουδετέρωση της δυνατότητας μη αναγραφής της καλούσας γραμμής για τον εντοπισμό κακόβουλων ή ενοχλητικών κλήσεων (ΦΕΚ Β 1852/21-12-2006): Η πράξη αυτή εκδόθηκε κατ' εφαρμογή του άρθρου 8 παρ. 7 στοιχ. α Ν. 3471/2006. Η Αρχή έκρινε ότι ορισμένες διατάξεις της ανωτέρω πράξης δεν συνάδουν με τον Ν. 3471/2006 και την Οδηγία 2002/58/ΕΚ. Ειδικότερα, το άρθρο

5 παρ. 2 της ανωτέρω πράξης, το οποίο καθορίζει τα δεδομένα που χορηγούνται σε περίπτωση υποβολής αιτήματος άρσης της απόκρυψης του καλούντος αριθμού δεν περιλαμβάνει τα δεδομένα ταυτότητας, δηλαδή το όνομα και τη διεύθυνση, του καλούντος ενώ αυτά μπορούν να χορηγηθούν μόνο με τη διαδικασία άρσης του απορρήτου της επικοινωνίας υπό τους όρους και τις διαδικασίες του Ν. 2225/94 και του Π.Δ. 47/2005. Η Αρχή επεσήμανε ότι η διατύπωση έρχεται σε αντίθεση με το άρθρο 8 παρ. 7 στοιχ. α Ν. 3471/2006 που αναφέρεται στα «*δεδομένα που περιέχουν την αναγνώριση της ταυτότητας του καλούντος συνδρομητή*» και το άρθρο 2 στοιχ. β) και την αιτιολογική σκέψη (15) της Οδηγίας 2002/58/ΕΚ. Η στενή αυτή διατύπωση της συγκεκριμένης διάταξης δεν οδηγεί στην ικανοποίηση του έννομου συμφέροντος του καλούμενου να πληροφορηθεί όλα τα στοιχεία του καλούντος και να ασκήσει τα νόμιμα δικαιώματά του. Άλλωστε τα εγκλήματα που αναφέρονται στο Ν. 2225/94 δεν περιλαμβάνουν πλημμελήματα όπως της απειλής (άρθρο 333 ΠΚ), της εξύβρισης (άρθρ. 361 ΠΚ), δηλαδή τα βασικά αδικήματα που προκύπτουν στην περίπτωση κακόβουλων κλήσεων ή πράξεων που είναι μεν ποινικώς αδιάφορες, ωστόσο μπορούν να οδηγήσουν σε αγωγές για προσβολή της προσωπικότητας, όπως στην περίπτωση των ενοχλητικών κλήσεων.

4. Ν. 3587/2007 «προστασία των καταναλωτών» που τροποποιεί και συμπληρώνει τον Ν. 2251/94: Η Γενική Γραμματεία Καταναλωτή του Υπουργείου Ανάπτυξης έθεσε υπόψην της Αρχής το ΣχΝ για την τροποποίηση του Νόμου 2251/94 «περί προστασίας του καταναλωτή» και η

Αρχή υπέβαλε τις απόψεις της ήδη κατά το έτος 2006 (βλ. Ετήσια Έκθεση 2006, σελ. 25). Κατά το έτος 2007 η Αρχή απέστειλε προς τη Γενική Γραμματεία Καταναλωτή συμπληρωματικές παρατηρήσεις ως προς το άρθρο 5 παρ. 7 Ν. 3587/2007 κατόπιν ερωτημάτων που δέχθηκε από προμηθευτές, υπευθύνους επεξεργασίας. Το συγκεκριμένο άρθρο αντικαθιστά την περίπτωση β) της παρ. 3 του άρθρου 4^α Ν. 2251/94 και ορίζει ότι *«στην περίπτωση τηλεφωνικών επικοινωνιών, οι οποίες ηχογραφούνται υποχρεωτικά, τηρουμένων των διατάξεων του ν. 3340/2005 (ΦΕΚ 112 Α) και του ν. 3471/2006, όπως εκάστοτε ισχύουν, πρέπει να δηλώνεται σαφώς, στην αρχή οποιασδήποτε συνομιλίας με τον καταναλωτή, ότι αυτή μαγνητοφωνείται, η ταυτότητα του προμηθευτή και ο εμπορικός σκοπός του τηλεφωνήματός του. Επιπρόσθετα, εφόσον συγκατατίθεται ρητά ο καταναλωτής, είναι υποχρεωτική η παροχή σε αυτόν των ακόλουθων πληροφοριών ...»*. Η Αρχή επεσήμανε ότι η ηχογράφηση επιτρέπεται εφόσον πρώτον προβλέπεται από τις ειδικές διατάξεις του Ν. 3340/2005 και δεύτερον χωρίς συγκατάθεση των μερών αλλά με προηγούμενη ενημέρωση του καταναλωτή (βλ. και την ερμηνεία του άρθρου 4 παρ. 3 Ν. 3471/2006 στην Ετήσια Έκθεση 2006, σελ. 78). Επιπλέον, παρατήρησε ότι η προϋπόθεση ρητής συγκατάθεσης για την παροχή συγκεκριμένων πληροφοριών είναι αυτονόητη διότι ο καταναλωτής μπορεί να δηλώσει ότι δεν επιθυμεί τη συνέχιση της επικοινωνίας. Αντιθέτως, δεν τροποποιεί τις ισχύουσες διατάξεις του άρθρου 11 Ν. 3471/2006 για τις ανεπιθύμητες ηλεκτρονικές επικοινωνίες όπως προκύπτει και από τη ρητή παραπομπή του άρθρου 5 παρ. 19 Ν.

3587/2007. Η Αρχή συνέστησε την τροποποίηση της εν λόγω διατύπωσης ώστε να αποφευχθούν ερμηνευτικά προβλήματα.

Β) ΕΠΙ ΕΡΩΤΗΜΑΤΩΝ ΠΟΥ ΥΠΕΒΑΛΑΝ
ΥΠΕΥΘΥΝΟΙ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΧΕΤΙΚΑ
ΜΕ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΩΝ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΩΝ
ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ

Ένας σημαντικός όγκος του ετήσιου έργου της Αρχής αποτελεί η υποβοήθηση των υπεύθυνων επεξεργασίας σε ζητήματα που αφορούν στην επεξεργασία των προσωπικών δεδομένων. Ειδικότερα, η Αρχή απαντά σε σειρά ερωτημάτων με τα οποία οι υπεύθυνοι επεξεργασίας θέτουν συγκεκριμένα ζητήματα και ζητούν τις απόψεις της Αρχής επί της νομιμότητας συγκεκριμένης ενέργειας ή της διαμόρφωσης συγκεκριμένης δράσης έτσι ώστε να συνάδει με την ισχύουσα νομοθεσία για την προστασία των προσωπικών δεδομένων. Ενδεικτικώς αναφέρουμε τα εξής:

α) Διεύθυνση Ελληνικού Γυμνασίου στη Γερμανία υπέβαλε ερώτημα μέσω του Συνηγόρου του Πολίτη εάν επιτρέπεται η χορήγηση όλων των εγγράφων στα οποία βασίσθηκε η επιβολή πειθαρχικής ποινής σε μαθητή από τη Διεύθυνση του σχολείου, συμπεριλαμβανομένων των μαρτυρικών καταθέσεων συμμαθητών και διδασκόντων. Ειδικότερα, ο υπεύθυνος επεξεργασίας εξέφρασε αμφιβολίες ως προς το αν επιτρέπεται ή όχι, με βάση την ισχύουσα νομοθεσία για την προστασία των προσωπικών δεδομένων, να χορηγηθούν τα ονοματεπώνυμα αυτών που κατέθεσαν ως μάρτυρες. Ο Συνήγορος του Πολίτη εξέφρασε την άποψη ότι η χορήγηση επιτρέπεται για την υλοποίηση του δικαιώματος πρόσβασης σε δημόσια έγγραφα και

την υπεράσπιση του αιτούντος μαθητή έναντι των διοικητικών αρχών. Η Αρχή έκρινε ότι η χορήγηση των εν λόγω στοιχείων επιβάλλεται για την ικανοποίηση του δικαιώματος πρόσβασης του μαθητή, το οποίο σύμφωνα με το άρθρο 12 Ν. 2472/97 αναφέρεται και στην προέλευση των δεδομένων. Ως προέλευση νοούνται και τα άτομα που διέθεσαν τα σχετικά στοιχεία και πληροφορίες. Άλλωστε το δικαίωμα πρόσβασης στα αιτούμενα στοιχεία θα μπορούσε να στοιχειοθετηθεί και από τις γενικές διατάξεις του δικαίου, σύμφωνα με τις οποίες η άσκηση του δικαιώματος υπεράσπισης κατά διοικητικής ποινής προϋποθέτει γνώση όλων των εγγράφων του φακέλου.

- β) Διεύθυνση Προσωπικού Υπουργείου υπέβαλε ερώτημα εάν επιτρέπεται η χορήγηση των δικαιολογητικών υπαλλήλων που μετατάχθηκαν με βάση συγκεκριμένες ειδικές διατάξεις σε υπάλληλο που κατά την ίδια διαδικασία δεν μετατάχθηκε και έχει ασκήσει αίτηση ακύρωσης της πράξης απόρριψης της μετάταξης. Ο υπεύθυνος επεξεργασίας ανέφερε ότι σύμφωνα με τις εφαρμοστέες διατάξεις η μετάταξη του κάθε υπαλλήλου κρίνεται αυτοτελώς και δεν προβλέπεται κάλυψη συγκεκριμένων οργανικών θέσεων, η Αρχή έκρινε ότι η χορήγηση των αιτούμενων στοιχείων δεν δικαιολογείται με βάση το άρθρο 5 παρ. 2 στοιχ. ε) Ν. 2472/97. Ωστόσο εάν το Διοικητικό Εφετείο κρίνει ότι τα αιτούμενα στοιχεία είναι αναγκαία μπορεί να διατάξει την προσκόμισή τους σύμφωνα με τις

διατάξεις του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας.

- γ) Στην περίπτωση τηλεπικοινωνιακού παρόχου που ανακοίνωσε πιλοτικό πρόγραμμα διαφήμισης σε συνεργασία με διαφημιζόμενους φορείς μέσω διαφημιστικών εικονιδίων (banners) που πρόκειται να εμφανίζονται στις ιστοσελίδες που επισκέπτεται ο χρήστης κινητού τηλεφώνου, η Αρχή έκρινε ότι ο πάροχος θα πρέπει να ενημερώνει το χρήστη α) εάν και ποια δεδομένα του χρήστη πρόκειται να συλλεχθούν και να αποτελέσουν αντικείμενο περαιτέρω επεξεργασίας (π.χ. αριθμός κινητού, οι προτιμήσεις του, κλπ.) και β) ποιος συλλέγει και επεξεργάζεται τα προσωπικά δεδομένα (ο τηλεπικοινωνιακός πάροχος ή ο πάροχος του περιεχομένου).
- δ) Η Αρχή έκρινε ότι η επεξεργασία που συνίσταται στη χορήγηση αντιγράφου της φορολογικής δήλωσης του ασφαλισμένου με σκοπό τη θεώρηση του οικογενειακού βιβλίου υγείας της συζύγου του αντίκειται στην αρχή της αναλογικότητας (άρθρο 4 παρ. 1 στοιχ. β' Ν. 2472/1997). Η προσκόμιση βεβαίωσης της εφορίας, η οποία περιέχει μόνο τα αναγκαία προς εξακρίβωση δεδομένα και συγκεκριμένα εκείνα που απαιτούνται για να χαρακτηριστεί η σύζυγος του αιτούντος συνταξιούχου μέλος της οικογένειάς του, κρίθηκε ότι αποτελεί προσφορότερο και αναλογικότερο μέσο για την απόδειξη συνδρομής των προϋποθέσεων του Α.Ν. 1846/51 (Γνωμοδότηση 1/2007).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ

ΒΑΣΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Στις κύριες δραστηριότητες της Αρχής περιλαμβάνονται η διενέργεια διοικητικών ελέγχων αρχείων και επεξεργασιών, η εξέταση προσφυγών, η εξέταση αιτήσεων και η χορήγηση αδειών συλλογής και επεξεργασίας ευαίσθητων δεδομένων, η έκδοση κανονιστικών πράξεων και συστάσεων, η ενημέρωση και η συμβολή στην ευαισθητοποίηση του κοινού σε θέματα προστασίας προσωπικών δεδομένων. Επίσης η κατάρτιση υποδειγμάτων και τεχνικών οδηγιών και η παροχή πληροφοριών για την υποστήριξη των υπεύθυνων επεξεργασίας αναφορικά με τις υποχρεώσεις τους γνωστοποίησης, ενημέρωσης και λήψης των κατάλληλων μέτρων ασφάλειας. Οι ενότητες που ακολουθούν αντιστοιχούν στις προαναφερόμενες κατηγορίες βασικών δραστηριοτήτων.

A. ΔΙΕΝΕΡΓΕΙΑ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΕΛΕΓΧΩΝ

Η δραστηριότητα αυτή της Αρχής, που προβλέπεται από το άρθρο 19 παρ. 1 του Ν. 2472/97, αποσκοπεί στην εξακρίβωση της τήρησης της νομιμότητας κατά τη συλλογή και επεξεργασία προσωπικών δεδομένων από τους υπεύθυνους επεξεργασίας. Είναι ένα ιδιαίτερα σημαντικό μέσο προστασίας της προσωπικότητας και της ιδιωτικής ζωής του ατόμου. Οι έλεγχοι διενεργούνται από ελεγκτές είτε αυτεπάγγελτα είτε ύστερα από καταγγελία και αφορούν τα αρχεία τόσο του δημόσιου όσο και του ιδιωτικού τομέα.

A) ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΚΑΙ ΕΚΤΑΣΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΑΡΧΕΙΟΥ

Ο έλεγχος εκτείνεται στη νομιμότητα της επεξεργασίας, στη φύση και την κατηγορία των δεδομένων, το σκοπό, την τυχόν διασύνδεση των αρχείων ή τη διαβίβαση δεδομένων σε χώρες εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τα βασικά χαρα-

κτηριστικά του πληροφορικού συστήματος, τα μέτρα ασφαλείας των υπολογιστικών και δικτυακών υποδομών που πραγματοποιείται η επεξεργασία και τα προσόντα των προσώπων που εκτελούν την επεξεργασία. Η Αρχή έχει καταρτίσει ενημερωτικές οδηγίες, όπου περιγράφονται οι απαιτήσεις ασφάλειας και τα αναγκαία οργανωτικά και διοικητικά μέτρα για την ασφάλεια του πληροφορικού συστήματος ενός οργανισμού. Οι οδηγίες αυτές είναι διαθέσιμες στην ιστοσελίδα της Αρχής στο Διαδίκτυο και παρέχονται στον ελεγχόμενο φορέα.

B) ΔΙΕΝΕΡΓΗΘΕΝΤΕΣ ΕΛΕΓΧΟΙ

Το έτος 2007, η Αρχή προέβη στη διενέργεια δέκα εννέα (19) διοικητικών ελέγχων αρχείων και επεξεργασιών σε 17 υπευθύνους επεξεργασίας (13 νομικά πρόσωπα δημόσιου και ιδιωτικού δικαίου και 4 ιδιωτικές κατοικίες). Οι επιλεγέντες φορείς αφορούσαν 1 υπουργείο, 1 ίδρυμα εποπτευόμενο από υπουργείο, 1 Φίλαθλο Ομοσπονδία, 1 νοσοκομείο, 1 θεραπευτήριο, 1 τράπεζα, τη ΓΣΕΕ και λοιπά νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου (6), καθώς και 4 ιδιωτικά κτίρια. Επίσης, η Αρχή διενήργησε 3 ελέγχους της Ελληνικής Αστυνομίας. Οι έλεγχοι διακρίνονται στις ακόλουθες κατηγορίες:

1. Έκτακτοι έλεγχοι, μετά από καταγγελία, με αντικείμενο τη συμμόρφωση των υπευθύνων επεξεργασίας με την οδηγία 1122/26-9-2000, η οποία αναφέρεται στην εγκατάσταση και λειτουργία κλειστών κυκλωμάτων τηλεόρασης.
2. Ειδικοί (τακτικοί και έκτακτοι) έλεγχοι της Ελληνικής Αστυνομίας - Γενικής Αστυνομικής Διεύθυνση Αττικής στο πλαίσιο της διαδικασίας εξέτασης της συμμόρφωσης με τους όρους και τις προϋποθέσεις που έχουν τεθεί με την Απόφαση της Αρχής 58/2005.

3. Λοιποί έλεγχοι, κατά κανόνα έκτακτοι έλεγχοι, η αναγκαιότητα των οποίων προέκυψε στο πλαίσιο εξέτασης προσφυγών ή καταγγελιών και ερωτημάτων που υποβλήθηκαν στην Αρχή ή και δημοσιευμάτων του Τύπου.

Στη συνέχεια παρατίθενται οι ελεγχόμενοι φορείς, σύμφωνα με την ανωτέρω κατηγοριοποίηση:

1) ΚΛΕΙΣΤΑ ΚΥΚΛΩΜΑΤΑ ΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ

- Θεραπευτήριο Χρόνιων Παθήσεων Παιδών Κομοτηνής
- Ελληνική Φίλαθλος Ομοσπονδία Τοξοβολίας (ΕΦΟΤ)
- ΟΠΑΠ Α.Ε.
- MEDISANA Hellas
- ΣΤΡΟΥΜΣΑΣ Ιωνάς Α.Ε.
- Υπουργείο Περιβάλλοντος Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων
- 4 ιδιωτικές κατοικίες στην Αττική

2) ΕΙΔΙΚΟΙ ΕΛΕΓΧΟΙ

- Ελληνική Αστυνομία - Γενική Αστυνομική Διεύθυνση Αττικής

3) ΛΟΙΠΟΙ ΕΛΕΓΧΟΙ

- Ίδρυμα Αγωγής Ανηλίκων Θηλέων Παπάγου - Υπουργείο Δικαιοσύνης
- World State Line ΕΠΕ και ADL Διαφημιστική
- ΓΕΣΕΕ – ΚΕΠΕΑ
- Διεθνής Αερολιμένας Αθηνών
- Marfin Egnatia Τράπεζα
- Ιατρικό Κέντρο Αθηνών

Γ) ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

ΚΛΕΙΣΤΑ ΚΥΚΛΩΜΑΤΑ ΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ

Οι περισσότεροι των ελέγχων της κατηγορίας αυτής πραγματοποιήθηκαν

στο πλαίσιο γενικότερου προγραμματικού ελέγχων εγκαταστάσεων κλειστών κυκλωμάτων τηλεόρασης, των οποίων παρατηρείται σημαντική αύξηση. Τα ευρήματα των ελέγχων αυτών και οι επακόλουθες συστάσεις αξιοποιούνται επίσης και στην επανεξέταση και αναθεώρηση της οδηγίας 1122/2000 της Αρχής που είναι σε εξέλιξη.

Προκειμένου να χορηγήσει την αιτούμενη άδεια για τη λειτουργία κλειστού κυκλώματος τηλεόρασης, η Αρχή πραγματοποίησε διοικητικό έλεγχο στις εγκαταστάσεις του Θεραπευτηρίου Χρόνιων Παθήσεων Παιδών Κομοτηνής. Σκοπός του ελέγχου ήταν αποκλειστικά η νομιμότητα λειτουργίας του κλειστού κυκλώματος τηλεόρασης, σύμφωνα με την προαναφερθείσα Οδηγία της Αρχής για τα κλειστά κυκλώματα τηλεόρασης. Το γενικό συμπέρασμα του ελέγχου ήταν ότι επιτρέπεται η παραπάνω λειτουργία, σύμφωνα με τα εδ. β) και δ), παρ. 2, αρ. 7 του Ν. 2472/1997 και στο πλαίσιο της άδειας επεξεργασίας αρχείου με ευαίσθητα δεδομένα που ήδη είχε χορηγηθεί στον υπεύθυνο επεξεργασίας με ειδικούς όρους και προϋποθέσεις. Συγκεκριμένα: α) δεν επιτρέπεται η επέκταση του κυκλώματος σε άλλους χώρους εντός ή εκτός του κτιρίου του Θεραπευτηρίου, β) δεν επιτρέπεται η καταγραφή δεδομένων από το κλειστό κύκλωμα τηλεόρασης για χρονικό διάστημα ανώτερο των σαράντα οκτώ (48) ωρών, γ) οι μονάδες ελέγχου πρέπει να εγκατασταθούν σε απομονωμένο χώρο (χωρίς τζάμια και με πόρτα ασφαλείας), πρόσβαση στον οποίο θα μπορούν να έχουν μόνο εξουσιοδοτημένα άτομα, δ) οι μονάδες ελέγχου των εξωτερικών καμερών θα είναι απολύτως διαχωρισμένες από αυτές των εσωτερικών και τα δεδομένα τους θα τηρούνται σε διαφορετικά μέσα και θα φυλάσσονται σε διαφορετικούς χώρους, ε) θα εγκατασταθούν πινακίδες τόσο εξωτερικά στις εισόδους, όσο και

εσωτερικά στο χώρο λειτουργίας των καμερών σχετικά με τη λειτουργία του κλειστού κυκλώματος, στ) θα ενημερώνονται τα άτομα που έχουν τη γονική μέριμνα ή επιτροπεία των παιδιών που περιθάλπονται στο θεραπευτήριο για τη λειτουργία του κλειστού κυκλώματος και τους λόγους τήρησης των δεδομένων και ζ) θα κατατεθεί στην Αρχή από τον υπεύθυνο επεξεργασίας κώδικας δεοντολογίας για τους χειριστές του κλειστού κυκλώματος τηλεόρασης.

Η Αρχή διενήργησε ειδικό έκτακτο έλεγχο στην Ελληνική Φίλαθλο Ομοσπονδία Τοξοβολίας (ΕΦΟΤ), μετά από καταγγελίες του προέδρου και υπαλλήλων της ΕΦΟΤ, σύμφωνα με τις οποίες στην έδρα της ΕΦΟΤ –και, ειδικότερα, στους χώρους τεσσάρων από τα γραφεία της– εντοπίστηκαν τέσσερις κρυφές κάμερες. Διαπιστώθηκε πράγματι η εγκατάσταση και λειτουργία σε χώρους γραφείων της ΕΦΟΤ κρυφού κλειστού κυκλώματος τηλεόρασης. Κατά την εξέταση του σχετικού πορίσματος ελέγχου και μετά από ακρόαση των εκπροσώπων του υπευθύνου επεξεργασίας, η Αρχή απεφάνθη ότι η εγκατάσταση και λειτουργία στους χώρους των γραφείων της ΕΦΟΤ, ως υπευθύνου επεξεργασίας, του επίμαχου κλειστού κυκλώματος τηλεόρασης, που λειτουργούσε ως κρυφή κάμερα, συνιστά παραβίαση περισσότερων ρυθμίσεων, που αφορούν την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και με την τήρηση των οποίων έχει επιφορτιστεί η Αρχή, σύμφωνα με τα οριζόμενα στα άρθρα 1, 15 παρ. 1 και 21 παρ. 1 του Ν. 2472/1997. Ειδικότερα, η ΕΦΟΤ, ως υπεύθυνος επεξεργασίας, καταρχάς, ιδίως παρέλειψε να γνωστοποιήσει στην Αρχή την εγκατάσταση του επίμαχου κυκλώματος και την έναρξη της επεξεργασίας, σύμφωνα με το άρθρο 6 του Ν. 2472/1997, κατά παράβαση των διατάξεων της οδηγίας 1122/2002 της Αρχής. Επιπλέον, η ΕΦΟΤ ως υπεύθυνος

επεξεργασίας, δεν προέβη ούτε σε ενημέρωση των ενδιαφερομένων υποκειμένων για την παρακολούθηση και την καταγραφή της δραστηριότητάς τους, κατά παράβαση των διατάξεων του άρθρου 11 του Ν. 2472/1997, που ρητά θεσπίζουν σε βάρος του υπευθύνου επεξεργασίας υποχρέωση ενημέρωσης του υποκειμένου. Οι παραλείψεις αυτές καθιστούν παράνομες την κρίσιμη συλλογή και επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, καθώς και τη σύσταση και λειτουργία του σχετικού αρχείου. Για τους λόγους αυτούς, η Αρχή: 1) επέβαλε στην ΕΦΟΤ, ως υπεύθυνο επεξεργασίας, πρόστιμο ποσού πέντε χιλιάδων (5.000) Ευρώ, και 2) απεφάνθη ότι πρέπει να διαβιβαστεί ο φάκελος της κρινόμενης υπόθεσης στην αρμόδια εισαγγελία, προκειμένου να ασκήσει, κατά την κρίση της, τις εκ του νόμου αρμοδιότητές της. Η σχετική απόφαση της Αρχής (12/2008) έχει αναρτηθεί στον ιστοχώρο <http://www.dpa.gr>.

Μετά από αυτεπάγγελτο διοικητικό έλεγχο στις εγκαταστάσεις του Οργανισμού Προγνωστικών Αγώνων Ποδοσφαίρου, διαπιστώθηκε η λειτουργία συστήματος κλειστού κυκλώματος τηλεόρασης αποτελούμενου από 82 κάμερες, τοποθετημένες στο εξωτερικό και το εσωτερικό του κτιρίου. Επίσης, διαπιστώθηκε η αποθήκευση των δεδομένων για χρονικό διάστημα μεγαλύτερο των 15 ημερών, σε αντίθεση με τη σχετική δήλωση της γνωστοποίησης που υπεβλήθη στην Αρχή, η λειτουργία του συστήματος και εκτός των δηλωμένων ωρών, η λήψη εικόνας και από τον περιβάλλοντα χώρο μέσω των εξωτερικών καμερών, συμπεριλαμβανομένων γειτονικών κατοικιών, δρόμων, πάρκων και σταθμευμένων αυτοκινήτων, καθώς και η λήψη εικόνας από γραφεία εργαζομένων. Το σχετικό πόρισμα ελέγχου συζητήθηκε σε συνεδρίαση της Αρχής, η λήψη απόφασης όμως αναβλήθηκε για το 2008, αφού προηγουμένως μελετηθεί

υπόμνημα που στο μεταξύ υπέβαλε ο υπεύθυνος επεξεργασίας.

Ο έλεγχος του κλειστού κυκλώματος τηλεόρασης που εγκαταστάθηκε στα γραφεία της εταιρίας Medisana Hellas πραγματοποιήθηκε μετά από καταγγελία εργαζομένου. Το σχετικό πόρισμα δεν έχει εκδοθεί ακόμα.

Μετά από καταγγελία εργαζομένων της εταιρείας 'Στρώμας Ιωνάς Α.Ε.', η οποία λειτουργεί ως φαρμακαποθήκη, για την εγκατάσταση και λειτουργία κλειστού κυκλώματος τηλεόρασης στους χώρους εργασίας, καθώς και για την εγκατάσταση και χρήση βιομετρικού συστήματος ελέγχου της εισόδου και εξόδου των εργαζομένων που βασίζεται στην ανάλυση δακτυλικών αποτυπωμάτων, η Αρχή πραγματοποίησε έλεγχο, αφού προηγουμένως είχε καλέσει εκπροσώπους της εταιρείας σε ακρόαση. Διαπιστώθηκε η εγκατάσταση και λειτουργία καμερών στους χώρους εργασίας και του λογισμικού παρακολούθησης σε υπολογιστές της διεύθυνσης της εταιρείας, χωρίς να έχει προηγηθεί επαρκής ενημέρωση των εργαζομένων. Επίσης, διαπιστώθηκε και η χρήση του βιομετρικού συστήματος. Για την παράνομη λειτουργία των προαναφερθέντων συστημάτων, η Αρχή επέβαλε πρόστιμο στον υπεύθυνο επεξεργασίας (απόφαση 62/2007).

Μετά από καταγγελία, πραγματοποιήθηκε έλεγχος στο σύστημα κλειστού κυκλώματος τηλεόρασης που έχει εγκατασταθεί σε κτίριο του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, στην οδό Χαριλάου Τρικούπη. Εκκρεμεί η ολοκλήρωση της σύνταξης του πορίσματος και η λήψη σχετικής απόφασης από την Αρχή.

Κατά την εξέταση καταγγελιών σχετικά με την εγκατάσταση και λειτουργία κλειστού κυκλώματος τηλεόρασης σε ιδιωτικές κτίρια, η Αρχή πραγματοποίησε ελέγχους σε 4 περιπτώσεις, στην Αθήνα, το Κερασίни, την Άνοιξη Αττικής και τα

Μέγαρα. Σε 1 από τις περιπτώσεις αυτές, οι εγκαταστημένες κάμερες ανέρχονταν σε 18, με δυνατότητα λήψης εκτός των κοινοχρήστων χώρων και των εισόδων ορισμένων εκ των διαμερισμάτων της πολυκατοικίας. Διαπιστώθηκε η ύπαρξη εξωτερικής κάμερας με δυνατότητα καταγραφής ήχου και η τοποθέτηση των μονάδων ελέγχου των κυκλωμάτων σε διαμέρισμα ενοίκου. Η επεξεργασία που πραγματοποιείται με το σύστημα αυτό αξιολογήθηκε ως υπερβαίνουσα τις αρχές της αναγκαιότητας και αναλογικότητας και για το λόγο αυτό απευθύνθηκε σύσταση για την αφαίρεση των εσωτερικών καμερών, της δυνατότητας καταγραφής ήχου και τη μεταφορά των μονάδων ελέγχου των εξωτερικών καμερών σε κοινόχρηστο χώρο. Σε 1 περίπτωση, διαπιστώθηκε η εγκατάσταση και λειτουργία κάμερας στο εξωτερικό εμπορικού καταστήματος στο ισόγειο πολυκατοικίας, με δυνατότητα όμως λήψης εικόνας και από το πεζοδρόμιο. Στην περίπτωση, η σύσταση αφορούσε τη ρύθμιση της κάμερας για τον περιορισμό της εμβέλειας λήψης εικόνας και τη γνωστοποίησή της στην Αρχή. Σε 1 άλλη περίπτωση, διαπιστώθηκε η εγκατάσταση μη λειτουργούσας κάμερας στον εξωτερικό χώρο οικίας, με γωνία όμως λήψης εικόνας και από κοινόχρηστους χώρους με παρακείμενη οικία. Στην περίπτωση αυτή, η κάμερα αφαιρέθηκε αυτοβούλως από τον ιδιοκτήτη κατά τη διάρκεια του ελέγχου. Τέλος, εγκαταστημένο κλειστό κύκλωμα τηλεόρασης σε οικία και αγρόκτημα ήταν εκτός λειτουργίας, όπως προέκυψε κατά τον σχετικό έλεγχο. Η Αρχή πρόκειται να αποφανθεί οριστικά επί του θέματος αυτού, αφού προηγουμένως η Ε.Ε.Τ.Τ. απαντήσει επί της αίτησης χορήγησης άδειας για τη λειτουργία ασύρματου πομποδέκτη και ο υπεύθυνος του συστήματος στείλει στην Αρχή συμπληρωματικά στοιχεία, συμπεριλαμβανομένου δείγματος δεδομένων καταγραφής.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ –
ΓΕΝΙΚΗ ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ
ΑΤΤΙΚΗΣ

Κατά το 2007, η Αρχή πραγματοποίησε τρεις ελέγχους, στις εγκαταστάσεις της Ελληνικής Αστυνομίας (κτίριο Γενικής Αστυνομικής Διεύθυνσης Αττικής, ΓΑΔΑ), όπου γίνεται λήψη και επεξεργασία των εικόνων που λαμβάνονται μέσω του συστήματος στο οποίο αναφέρεται η απόφαση αρ. 58/2005 της Αρχής και σε χώρο φοιτητικής διαδήλωσης. Με την προαναφερθείσα απόφαση η Αρχή είχε κρίνει αίτημα της Διεύθυνσης Ασφάλειας Ολυμπιακών Αγώνων (ΔΑΟΑ) του Υπουργείου Δημόσιας Τάξης (ΥΔΤ) με το οποίο ζητούσε την έγκριση λειτουργίας του κλειστού κυκλώματος τηλεόρασης που είναι εγκατεστημένο στο οδικό δίκτυο της Αττικής για τον πρωτογενή σκοπό της διαχείρισης της κυκλοφορίας αφενός και για τον δευτερογενή σκοπό της προστασίας προσώπων και αγαθών αφετέρου. Η Αρχή είχε επιτρέψει τη λειτουργία του συστήματος μόνο για τον πρωτογενή σκοπό της διαχείρισης της κυκλοφορίας υπό αυστηρές προϋποθέσεις μέχρι την 24-5-2007 και είχε απορρίψει την αίτηση ως προς τον δευτερογενή σκοπό, και ακολούθως παρέτεινε, μετά από αίτημα του υπευθύνου επεξεργασίας, την άδεια λειτουργίας έως την 31/12/2007.

Ο πρώτος έλεγχος πραγματοποιήθηκε από δύο κλιμάκια ελεγκτών της Αρχής μετά από καταγγελία ότι οι κάμερες της Ελληνικής Αστυνομίας χρησιμοποιούνται για να συλλέγονται προσωπικά δεδομένα κατά τις κινητοποιήσεις πολιτών. Αναφέρθηκε δε χαρακτηριστικό παράδειγμα κάμερας που βρίσκεται στη γωνία των οδών Κοραή και Πανεπιστημίου. Ένα κλιμάκιο ελεγκτών της Αρχής παραβρέθηκε στο χώρο της συγκέντρωσης και της πορείας του συλλαλητηρίου για την παιδεία που πραγματοποιήθηκε στις 22

Μαρτίου 2007. Κατά τον έλεγχο διαπιστώθηκε ότι δύο κάμερες λειτουργούσαν ενώ η κυκλοφορία των οχημάτων είχε διακοπεί, μία κάμερα στόχευε σε πλατεία και σε χώρο συνάθροισης πολιτών και άλλη μία στόχευε σε πεζόδρομο την ώρα της διαδήλωσης, παρά την απόφαση 58/2005 της Αρχής, σύμφωνα με την οποία “απαγορεύεται η λειτουργία των καμερών που είναι εγκατεστημένες σε διασταυρώσεις ή οδικούς άξονες όταν σε αυτούς έχει διακοπεί η κυκλοφορία των οχημάτων, π.χ. κατά τη διάρκεια εκδηλώσεων, διαδηλώσεων, κ.λπ.” και επίσης “απαγορεύεται η λειτουργία των καμερών που είναι εγκατεστημένες σε δρόμους περιορισμένης κυκλοφορίας, πλατείες, πάρκα, πεζόδρομους, και χώρους συνάθροισης πολιτών (π.χ. εισόδους θεάτρων)”. Το άλλο κλιμάκιο ελεγκτών διενήργησε, την ίδια μέρα, έλεγχο στις εγκαταστάσεις του κτιρίου της Γενικής Αστυνομικής Διεύθυνσης Αττικής, στο ΘΕΠΕΚ και τις λοιπές εγκαταστάσεις της ΕΛΑΣ, όπου γίνεται η διαβίβαση των εικόνων, οι οποίες λαμβάνονται μέσω του προαναφερόμενου συστήματος. Κατά τον έλεγχο αυτό, στους χώρους του ΘΕΠΕΚ, διαπιστώθηκε ότι οι εικόνες, που λαμβάνονταν από τις 8 κάμερες, στις οποίες μπορούσε να έχει πρόσβαση ο χειριστής του συστήματος μέσω της εφαρμογής *Secure-M* και μπορούσαν να προβληθούν αφορούσαν και την εξέλιξη της πορείας των φοιτητών. Το θέμα συζητήθηκε από την Αρχή, σε συνδυασμό με το πόρισμα ελέγχου του συστήματος της ΓΑΔΑ που πραγματοποιήθηκε την ίδια μέρα και κατέληξε στην επιβολή προστίμου προς την Ελληνική Αστυνομία (απόφαση 7/2008).

Στις 1/11/2007 πραγματοποιήθηκε ειδικός τακτικός έλεγχος της Ελληνικής Αστυνομίας – Γενικής Αστυνομικής Διεύθυνσης Αττικής (ΓΑΔΑ), προκειμένου να διαπιστωθεί εάν, κατά τη λειτουργία του προαναφερόμενου κλειστού κυκλώματος τηλεόρασης τηρούνται οι όροι και

οι προϋποθέσεις, που έχουν τεθεί από την Απόφαση 58/2005 της Αρχής. Ελέγχθηκε το ΘΕΠΕΚ και οι λοιπές εγκαταστάσεις της ΕΛΑΣ, επί της Λ. Αλεξάνδρας (στο κτίριο της ΓΑΔΑ) και διαπιστώθηκε και πάλι ότι οι εικόνες, που μπορούσαν να προβληθούν μέσω της εφαρμογής, αφορούσαν και την εξέλιξη της πορείας των φοιτητών, που λάμβανε χώρα κατά το χρονικό διάστημα εκείνο.

Στις 17/11 πραγματοποιήθηκε ο τελευταίος έλεγχος στις εγκαταστάσεις της Ελληνικής Αστυνομίας – Γενικής Αστυνομικής Διεύθυνσης Αττικής (ΓΑΔΑ), στο κτίριο της Λ. Αλεξάνδρας. Στην έναρξη του ελέγχου αυτού, οι ελεγκτές ενημερώθηκαν από τον Αρχηγό της Ελληνικής Αστυνομίας ότι μετά από παραγγελία του Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου θα γίνει χρήση των καμερών για την παρακολούθηση της κυκλοφορίας οχημάτων και πεζών, χωρίς όμως αυτόματη καταγραφή. Η αυτόματη καταγραφή δεδομένων επρόκειτο να ενεργοποιηθεί εφόσον οι παριστάμενοι Εισαγγελείς έδιναν εντολή για τη συλλογή αναγκαίου –κατά την εκτίμησή τους– αποδεικτικού υλικού. Σε αντίθεση με προηγούμενους ελέγχους, δεν επιτράπη η παρουσία ελεγκτών της Αρχής στην αίθουσα Διεύθυνσης Μέτρων Τάξης, όπου βρίσκονται οθόνες στις οποίες εμφανίζονται οι εικόνες που λαμβάνονται από τις κάμερες και όπου συσκέπτεται το Επιτελείο της Αστυνομίας, παρουσία εισαγγελικών λειτουργιών. Ωστόσο, με τη βοήθεια εκπροσώπου της Αστυνομίας και της ειδικής εφαρμογής λογισμικού *Secure-M*, οι ελεγκτές είχαν τη δυνατότητα αφενός μεν να παρακολουθήσουν τις εικόνες που εμφανίζονταν στις οθόνες της ανωτέρω αίθουσας και λαμβάνονταν από τις 49 κάμερες, τις χαρακτηριζόμενες και ως *Legacy* κάμερες, και αφετέρου να δοκιμάσουν τη λειτουργία καμερών από τις υπόλοιπες του συστήματος *C4I*, χωρίς όμως να είναι σε θέση να διαπιστώσουν αν πράγματι οι ει-

κόνες των τελευταίων εμφανίζονταν σε οθόνες της ανωτέρω αίθουσας. Στις βασικές διαπιστώσεις του ελέγχου περιλαμβάνονταν οι εξής:

1. Έγινε χρήση των καμερών κατά το ανωτέρω χρονικό διάστημα, κατά το οποίο έλαβε χώρα και η πορεία. Ορισμένες από τις κάμερες λάμβαναν εικόνες της πορείας.
2. Η αυτόματη καταγραφή των λαμβανομένων σημάτων από τις 49 κάμερες, τις χαρακτηριζόμενες και ως *Legacy* κάμερες, ήταν απενεργοποιημένη.
3. Αντίθετα, η αυτόματη καταγραφή των λαμβανομένων σημάτων από τις υπόλοιπες κάμερες του *C4I*, τις ευρισκόμενες ακόμα σε λειτουργία, ήταν ενεργοποιημένη. Έτσι, για παράδειγμα, η εικόνα της εγκαταστημένης επί της Λεωφόρου Βασ. Σοφίας και της οδού Παπαδιαμαντοπούλου κάμερας, η οποία περιελάμβανε και μέρος της πορείας, καταγραφόταν αυτόματα.

Για τους ανωτέρω λόγους, ο Πρόεδρος και πέντε (5) μέλη της Αρχής υπέβαλαν τις παρατηρήσεις τους προς τον Πρόεδρο της Βουλής, την 20/11/2007 (δείτε σχετικό κείμενο στο κεφάλαιο 1). Αναλυτικό προσχέδιο του πορίσματος διοικητικού ελέγχου της 17/11/2007 κατατέθηκε από τον Πρόεδρο της Αρχής στην Επιτροπή Θεσμών και Διαφάνειας της Βουλής, κατά την ακρόαση του Προέδρου και μελών της Αρχής από την εν λόγω Επιτροπή, την 20/11/2007.

ΛΟΙΠΟΙ ΕΛΕΓΧΟΙ

Η Αρχή πληροφορήθηκε για την ύπαρξη αψύλακτων αρχείων με προσωπικά δεδομένα στο χώρο όπου μέχρι το 1997 στεγαζόταν το Ίδρυμα Αγωγής Ανηλίκων Θηλέων Παπάγου (πρώην Αναμορφωτήριο). Κατά τον έλεγχο διαπιστώθηκε ότι ένας

μεγάλος αριθμός εγγράφων με προσωπικά και ευαίσθητα προσωπικά δεδομένα ανηλίκων, πρώην τροφίμων, παραμένει μέσα στα κτίρια του ιδρύματος. Επίσης, διαπιστώθηκε ότι τα μέτρα ασφαλείας για τη φύλαξη του χώρου του πρώην ιδρύματος ήταν ελλιπή. Το θέμα συζητήθηκε από την Αρχή και κατέληξε στην επιβολή προστίμου προς το Υπουργείο Δικαιοσύνης για παραβίαση του άρθρου 10 του Ν. 2472/1997 αναφορικά με το απόρρητο και την ασφάλεια της επεξεργασίας αρχείου με προσωπικά δεδομένα

Σειρά καταγγελιών σχετικά με τη μαζική αποστολή SMS μηνυμάτων, τα οποία διαφημίζουν τηλεφωνική υπηρεσία πρόσθετης χρέωσης (090XXXX), χωρίς τη συγκατάθεση των παραληπτών, οδήγησε κατ' αρχάς, το 2006, σε διοικητικό έλεγχο της εταιρίας World State Line ΕΠΕ, η οποία αποδίδει αριθμούς πρόσθετης χρέωσης σε εταιρείες τηλεπικοινωνιών. Κατά τον έλεγχο εκείνο διαπιστώθηκε ότι οι αριθμοί που αφορούν οι καταγγελίες ενοικιάζονται στην εταιρεία ADL Διαφημιστική. Κατά τον έλεγχο της ADL Διαφημιστικής, το 2007, διαπιστώθηκε ότι η εταιρεία αποστέλλει μαζικά ηλεκτρονικά μηνύματα (SMS) με διαφημιστικό περιεχόμενο χωρίς την εκ των προτέρων ρητή συγκατάθεση των συνδρομητών και ότι δεν παρέχεται στον καλούντα ούτε από τον τρόπο αποστολής του μηνύματος, ούτε από το ίδιο το περιεχόμενο αυτού, ούτε κατά τη διάρκεια του τηλεφωνικού ηχογραφημένου μηνύματος, οποιαδήποτε δυνατότητα άσκησης των δικαιωμάτων ενημέρωσης, πρόσβασης και αντίρρησης. Το σχετικό πόρισμα συζητήθηκε από την Αρχή και παρουσιάστηκαν οι απόψεις του υπευθύνου της επεξεργασίας, όμως η λήψη σχετικής απόφασης αναβλήθηκε για το 2008.

Καταγγελία εργαζομένου έδωσε το έναυσμα στην Αρχή για τον έλεγχο του συστήματος ηλεκτρομηχανικού ελέγχου της εισόδου και εξόδου των εργαζομέ-

νων καθώς και του τηρούμενου αρχείου που περιλαμβάνει τα στοιχεία αυτά στο κτίριο της ΓΣΕΕ και του ΚΕΠΕΑ. Διαπιστώθηκε το αβάσιμο της καταγγελίας, καθώς τα νομίμως τηρούμενα στοιχεία δεν είναι εκτεθειμένα, αλλά αντίθετα φυλάσσονται κατά το συνήθη τρόπο. Δεν προέκυψε παραβίαση της νομοθεσίας περί προστασίας των προσωπικών δεδομένων από τη χρήση του συγκεκριμένου ηλεκτρομηχανικού συστήματος και του τηρούμενου βάσει αυτού αρχείου. Επιπλέον, διαπιστώθηκε ότι στο κτίριο της ΓΣΕΕ λειτουργεί κλειστό κύκλωμα τηλεόρασης για το οποίο δεν είχε υποβληθεί η προβλεπόμενη από το νόμο γνωστοποίηση. Η Αρχή απηύθυνε σύσταση στη ΓΣΕΕ ώστε να προβεί σε γνωστοποίηση του κλειστού κυκλώματος.

Ο έλεγχος του Διεθνή Αερολιμένα Αθηνών (ΔΑΑ) αφορούσε το αρχείο που τηρεί ο υπεύθυνος επεξεργασίας για την έκδοση αδειών εισόδου σε ελεγχόμενους χώρους του Αεροδρομίου και πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο της ανανέωσης της άδειας του ΔΑΑ για την τήρηση του ανωτέρω αρχείου, αλλά και λόγω καταγγελίας εργαζομένων για υπέρμετρη συλλογή προσωπικών δεδομένων. Εξετάστηκαν ευρωπαϊκοί και εθνικοί κανονισμοί καθώς και ο τρόπος συλλογής και αποθήκευσης των στοιχείων τόσο από τον ΔΑΑ όσο και από την Υπηρεσία Πολιτικής Αεροπορίας. Απευθύνθηκαν συστάσεις ώστε να τροποποιηθούν τα έντυπα των δηλώσεων που συμπληρώνουν οι αιτούντες άδεια εισόδου και να παραχθεί ειδικό έντυπο ενημέρωσης των υποκειμένων των δεδομένων.

Ο έλεγχος της Τράπεζας Marfin Egnatia αποφασίστηκε μετά από προσφυγή υποκειμένου των δεδομένων για μη διαγραφή στοιχείων του από το αρχείο της τράπεζας. Ελέγχθηκε το μηχανογραφικό σύστημα της Τράπεζας και διαπιστώθηκε ότι η απάντηση με την οποία η Τράπεζα ενημέρωσε τον πελά-

τη της για διαγραφή των στοιχείων του από τα μηχανογραφικά αρχεία της ήταν πρωθύστερη της σχετικής διαγραφής. Η Αρχή απηύθυνε σύσταση προκειμένου, αφενός να ακολουθείται πιστά η νέα μηχανογραφική διαδικασία που είχε θεσπιστεί με σχετική εγκύκλιο της τράπεζας και αφετέρου να αναφέρεται η ακριβής ημερομηνία διαγραφής στην ενημέρωση των πελατών οι οποίοι ασκούν το δικαίωμα διαγραφής των στοιχείων τους. Τέλος, ο έλεγχος του Ιατρικού Κέντρου αποσκοπούσε στη διερεύνηση τήρησης ή μη στοιχείων υποκειμένου των δεδομένων, το οποίο είχε υποβάλει σχετική καταγγελία στην Αρχή. Εκκρεμεί η ολοκλήρωση του σχετικού πορίσματος και η συζήτησή του από την Αρχή.

Β. ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΙΣ - ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ - ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ

Η εξέταση προσφυγών και η απάντηση ερωτημάτων είναι ίσως το πιο καίριο μέρος του έργου της Αρχής, αφού έχει άμεσο αντίκτυπο στην καθημερινότητα του πολίτη και την προστασία των δικαιωμάτων του, διαμορφώνοντας έτσι τη δημόσια εικόνα της Αρχής. Η προστασία των δικαιωμάτων της προσωπικότητας και της ιδιωτικής ζωής, που είναι και ο πρωταρχικός σκοπός της Αρχής Προστασίας Δεδομένων, πραγματώνεται με τη μεσολάβησή της στην επίλυση προβλημάτων στα οποία καλείται να παίξει τον ανεξάρτητο ρόλο που της έχει ανατεθεί από το νόμο. Κατά τη διάρκεια του έτους 2007, τα εισερχόμενα έγγραφα που δέχτηκε η Αρχή ανήλθαν σε 9.963. Εξ αυτών, τα 3.559 αναφέρονται σε προσφυγές, ερωτήσεις και αιτήσεις (συμπεριλαμβανομένων των απορρήτων εγγράφων), οι οποίες έχουν απαντηθεί ή επιλυθεί κατά ένα μεγάλο μέρος, τα 560 σε γνωστοποιήσεις τήρησης αρχείων και τα 5.844 σε διάφορα θέματα διοικητικής και οικονομικής φύσεως, επικοινωνια-

κής πολιτικής, συνεργασιών με φορείς και υπηρεσίες στην Ελλάδα και το εξωτερικό, απόρρητα έγγραφα, κ.λπ.

Η Αρχή εξέτασε αιτήσεις και ερωτήματα ιδιωτών, δημόσιων υπηρεσιών και οργανισμών που αφορούσαν κυρίως τους εξής τομείς: δικτυικές αρχές, χρηματοπιστωτικά, ηλεκτρονικές επικοινωνίες, εργασιακές σχέσεις και δημόσια διοίκηση.

Ειδικότερα, η Αρχή Προστασίας Δεδομένων κατά τη διάρκεια του έτους 2007 εξέδωσε 65 αποφάσεις, εκ των οποίων οι 4 αναβλητικές και 1 γνωμοδότηση. Σε 30 περιπτώσεις έκανε εν όλω ή εν μέρει δεκτά τα αιτήματα που υποβλήθηκαν από ιδιώτες, ενώ σε 15 άλλες περιπτώσεις απέρριψε τα αιτήματά τους. Έκανε δεκτά εν όλω ή εν μέρει 3 αιτήματα που υπέβαλαν δημόσιες αρχές και υπηρεσίες, νομικά πρόσωπα και δημόσιοι οργανισμοί, ενώ απέρριψε 7 αιτήματα των φορέων αυτών. Σε 16 περιπτώσεις επέβαλε πρόστιμα σε ιδιώτες υπεύθυνους επεξεργασίας και σε άλλες 16 απηύθυνε συστάσεις ή αυστηρές συστάσεις. Εξάλλου, σε 2 περιπτώσεις επέβαλε πρόστιμα σε δημόσιες αρχές ή υπηρεσίες και νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, ενώ σε 3 άλλες περιπτώσεις απηύθυνε συστάσεις ή αυστηρές συστάσεις σε δημόσιες αρχές, νομικά πρόσωπα και φορείς του δημοσίου τομέα. Σε 4 περιπτώσεις διέταξε τη διαγραφή παρανόμως τηρουμένων δεδομένων σε αρχείο ιδιώτη και σε άλλες 3 περιπτώσεις σε αρχείο δημόσιας υπηρεσίας ή νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου. Σε 4 περιπτώσεις διέταξε δημόσια υπηρεσία και σε άλλες 4 περιπτώσεις ιδιώτη υπεύθυνο επεξεργασίας να προβούν στη διακοπή παράνομων επεξεργασιών. Σε 2 περιπτώσεις η Αρχή απέρριψε αίτημα δημόσιας αρχής και υπηρεσίας ή Ν.Π.Δ.Δ. για δημιουργία αρχείου και σε άλλες 2 περιπτώσεις απέρριψε παρόμοιο αίτημα ιδιώτη. Τέλος, σε 1 περίπτωση αποφάνθηκε για το χρόνο τήρησης δεδομένων στο Σύστημα Πληροφοριών Σένγκεν.

Εννιακόσιες ογδόντα (980) υποθέσεις διεκπεραιώθηκαν με απλό απαντητικό έγγραφο. Εξ αυτών οι 722 αφορούσαν σε προσφυγές-καταγγελίες και ερωτήματα που υποβλήθηκαν από ιδιώτες και Ν.Π.Ι.Δ., ενώ 258 υποθέσεις αφορούσαν προσφυγές-καταγγελίες και ερωτήματα από δημόσιες αρχές και υπηρεσίες και νομικά πρόσωπα και φορείς δημοσίου δικαίου.

Σε 149 περιπτώσεις απορρίφθηκαν οι προσφυγές-ερωτήματα (λόγω αναρμοδιότητας, αοριστίας, κ.λπ.), σε 396 ενημερώθηκε το υποκείμενο ή ο υπεύθυνος επεξεργασίας, σε 191 έγιναν συστάσεις-γνωμοδοτήσεις σε ιδιώτες υπεύθυνους επεξεργασίας, ενώ σε 225 σε δημόσιες αρχές και Ν.Π.Ι.Δ., σε 27 περιπτώσεις παρασχέθηκαν γνωμοδοτήσεις προς Υπουργεία/Κοινοβούλιο σχετικά με ΣχΝ και άλλες διατάξεις, και, τέλος, σε 148 περιπτώσεις ασκήθηκε το δικαίωμα πρόσβασης/αντίρρησης.

Από πλευράς ερωτημάτων που διεκπεραιώθηκαν από την Αρχή κατά το ίδιο χρονικό διάστημα, αυτά αφορούν διάφορους τομείς και ειδικότερα τον τομέα δημόσιας διοίκησης 123 ερωτήματα,

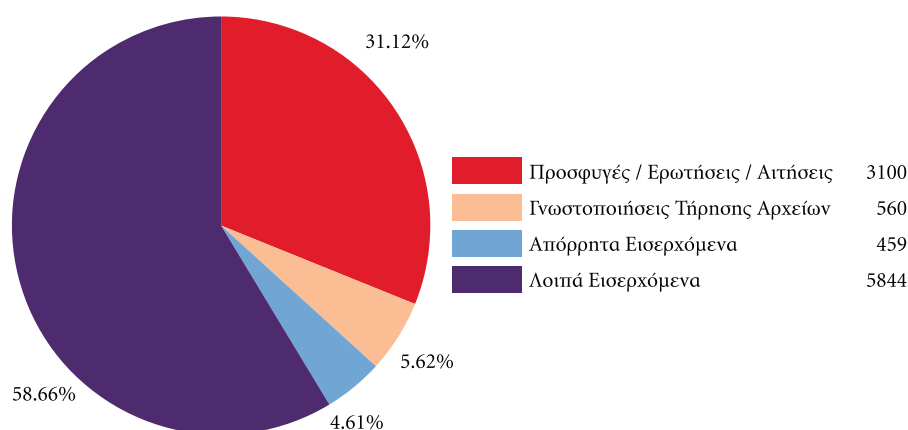
υγείας 59, ιδιωτικής οικονομίας 60, ηλεκτρονικών επικοινωνιών 89 και εργασιακών σχέσεων 69.

Δέκα αποφάσεις της Αρχής από το έτος 2007 προσεβλήθησαν στο Συμβούλιο της Επικρατείας, χωρίς να έχουν εκδοθεί σχετικές αποφάσεις. Από την άλλη πλευρά, το Συμβούλιο της Επικρατείας εξέδωσε αποφάσεις επί έντεκα αιτήσεων ακυρώσεως αποφάσεων της Αρχής προηγούμενων ετών. Για τις επτά από αυτές συντάχθηκε πρακτικό παραίτησης από την αίτηση ακυρώσεως, τρεις αιτήσεις ακυρώσεως απορρίφθηκαν και επικυρώθηκαν οι αποφάσεις της Αρχής και μία αίτηση ακυρώσεως έγινε δεκτή και ακυρώθηκε η προσβαλλόμενη απόφαση. Όσον αφορά δε τις δύο κατά το ίδιο διάστημα κριθείσες αιτήσεις αναστολής εκτελέσεως αποφάσεων της Αρχής, η Επιτροπή Αναστολών του Συμβουλίου της Επικρατείας τις απέρριψε.

Ακολουθούν στατιστικά στοιχεία σχετικά με τα εισερχόμενα έγγραφα, τις προσφυγές-καταγγελίες και τα ερωτήματα, κατηγοριοποιημένα κατά θεματικούς τομείς:

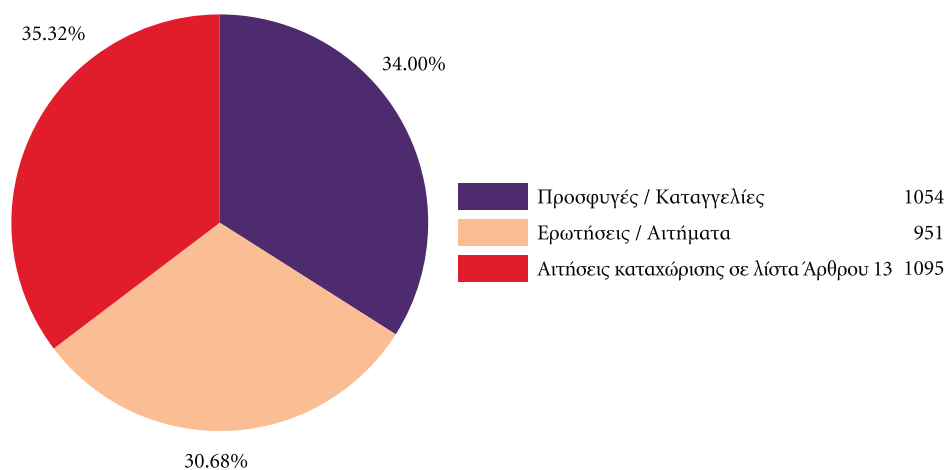
<u>Εισερχόμενα Έγγραφα</u>	<u>Αριθμός</u>
Προσφυγές / Ερωτήσεις / Αιτήσεις	3100
Γνωστοποιήσεις Τήρησης Αρχείων	560
Απόρρητα Εισερχόμενα	459
Λοιπά Εισερχόμενα	5844
Σύνολο	9963

ΕΙΣΕΡΧΟΜΕΝΑ ΕΓΓΡΑΦΑ

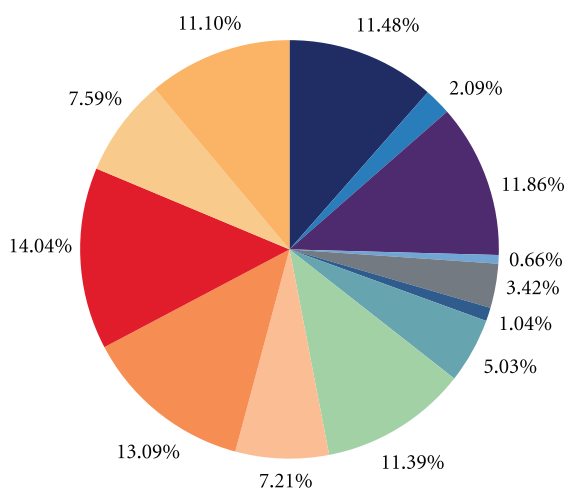
<u>Κατηγοριοποίηση προσφυγών / ερωτήσεων / αιτήσεων</u>	<u>Αριθμός</u>
Προσφυγές / Καταγγελίες	1054
Ερωτήσεις / Αιτήματα	951
Αιτήσεις καταχώρισης σε λίστα Άρθρου 13	1095
Σύνολο	3100

ΚΑΤΗΓΟΡΙΟΠΟΙΗΣΗ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ / ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ / ΑΙΤΗΣΕΩΝ

Προσφυγές / καταγγελίες

Τομέας Διοικητικών Αρχών και Δημόσιας Τάξης	121
Τομέας Εθνικής Άμυνας	22
Δημόσια Διοίκηση - Αυτοδιοίκηση / Κρατική δράση	125
Φορολογικός Τομέας - Υπουργείο Οικονομίας / Οικονομικών	7
Τομέας Υγείας	36
Τομέας Ασφάλισης	11
Παιδεία και Έρευνα	53
Χρηματοπιστωτικός Τομέας	120
Τομέας Ιδιωτικής Οικονομίας	76
<i>(Πλην χρηματοπιστωτικού, ασφαλιστικού, τηλεπικοινωνιακού)</i>	
Ηλεκτρονικές Επικοινωνίες	138
Τομέας Εργασιακών Σχέσεων	148
Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης	80
Λοιπά	117
Σύνολα	1054

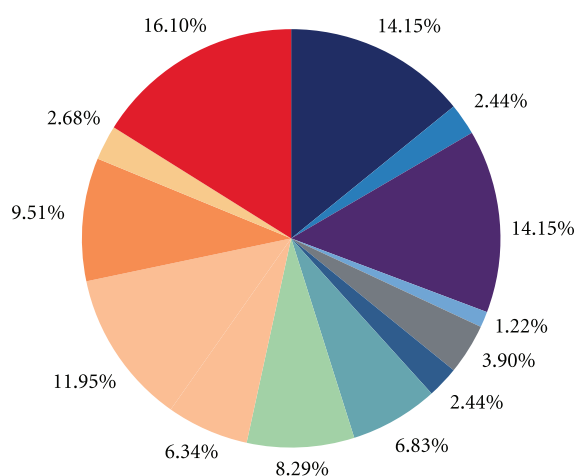
ΠΡΟΣΦΥΓΕΣ / ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΕΣ 2007

Τομέας Διοικητικών Αρχών και Δημόσιας Τάξης	121
Τομέας Εθνικής Άμυνας	22
Δημόσια Διοίκηση - Αυτοδιοίκηση / Κρατική δράση	125
Φορολογικός Τομέας - Υπουργείο Οικονομίας / Οικονομικών	7
Τομέας Υγείας	36
Τομέας Ασφάλισης	11
Παιδεία και Έρευνα	53
Χρηματοπιστωτικός Τομέας	120
Τομέας Ιδιωτικής Οικονομίας	76
<i>(Πλην χρηματοπιστωτικού, ασφαλιστικού, τηλεπικοινωνιακού)</i>	
Ηλεκτρονικές Επικοινωνίες	138
Τομέας Εργασιακών Σχέσεων	148
Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης	80
Λοιπά	117

Διεκπεραιωμένες Προσφυγές / καταγγελίες

Τομέας Διοικητικών Αρχών και Δημόσιας Τάξης	58
Τομέας Εθνικής Άμυνας	10
Δημόσια Διοίκηση - Αυτοδιοίκηση / Κρατική δράση	58
Φορολογικός Τομέας - Υπουργείο Οικονομίας / Οικονομικών	5
Τομέας Υγείας	16
Τομέας Ασφάλισης	10
Παιδεία και Έρευνα	28
Χρηματοπιστωτικός Τομέας	34
Τομέας Ιδιωτικής Οικονομίας	26
<i>(Πλην χρηματοπιστωτικού, ασφαλιστικού, τηλεπικοινωνιακού)</i>	
Ηλεκτρονικές Επικοινωνίες	49
Τομέας Εργασιακών Σχέσεων	39
Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης	11
Λοιπά	66
Σύνολα	410

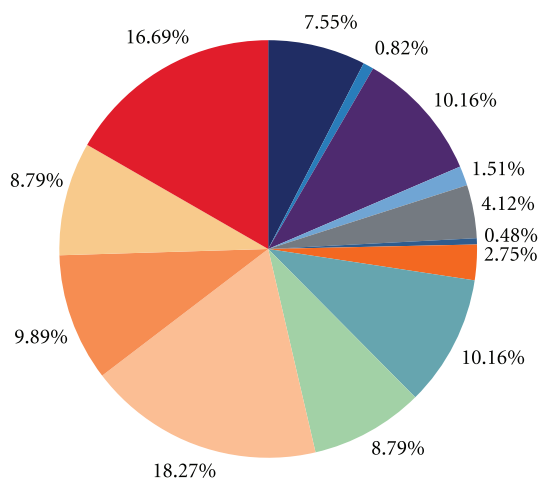
ΔΙΕΚΠΕΡΑΙΩΜΕΝΕΣ ΠΡΟΣΦΥΓΕΣ / ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΕΣ

Τομέας Διοικητικών Αρχών και Δημόσιας Τάξης	58
Τομέας Εθνικής Άμυνας	10
Δημόσια Διοίκηση - Αυτοδιοίκηση / Κρατική δράση	58
Φορολογικός Τομέας - Υπουργείο Οικονομίας / Οικονομικών	5
Τομέας Υγείας	16
Τομέας Ασφάλισης	10
Παιδεία και Έρευνα	28
Χρηματοπιστωτικός Τομέας	34
Τομέας Ιδιωτικής Οικονομίας	26
<i>(Πλην χρηματοπιστωτικού, ασφαλιστικού, τηλεπικοινωνιακού)</i>	
Ηλεκτρονικές Επικοινωνίες	49
Τομέας Εργασιακών Σχέσεων	39
Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης	11
Λοιπά	66

Εκκρεμείς Προσφυγές / Καταγγελίες

Τομέας Διοικητικών Αρχών και Δημόσιας Τάξης	110
Τομέας Εθνικής Άμυνας	12
Δημόσια Διοίκηση - Αυτοδιοίκηση / Κρατική δράση	148
Φορολογικός Τομέας - Υπουργείο Οικονομίας / Οικονομικών	22
Τομέας Υγείας	60
Τομέας Ασφάλισης	7
Παιδεία και Έρευνα	40
Χρηματοπιστωτικός Τομέας	148
Τομέας Ιδιωτικής Οικονομίας	128
<i>(Πλην χρηματοπιστωτικού, ασφαλιστικού, τηλεπικοινωνιακού)</i>	
Ηλεκτρονικές Επικοινωνίες	266
Τομέας Εργασιακών Σχέσεων	144
Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης	128
Λοιπά	243
Σύνολα	1456

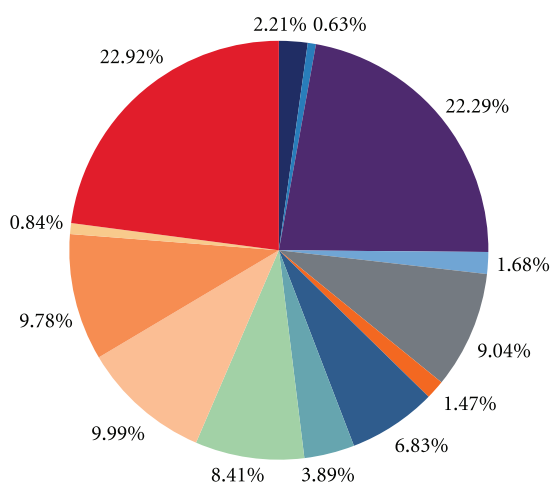
ΕΚΚΡΕΜΕΙΣ ΠΡΟΣΦΥΓΕΣ / ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΕΣ

Τομέας Διοικητικών Αρχών και Δημόσιας Τάξης	110
Τομέας Εθνικής Άμυνας	12
Δημόσια Διοίκηση - Αυτοδιοίκηση / Κρατική δράση	148
Φορολογικός Τομέας - Υπουργείο Οικονομίας / Οικονομικών	22
Τομέας Υγείας	60
Τομέας Ασφάλισης	7
Παιδεία και Έρευνα	40
Χρηματοπιστωτικός Τομέας	148
Τομέας Ιδιωτικής Οικονομίας	128
<i>(Πλην χρηματοπιστωτικού, ασφαλιστικού, τηλεπικοινωνιακού)</i>	
Ηλεκτρονικές Επικοινωνίες	266
Τομέας Εργασιακών Σχέσεων	144
Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης	128
Λοιπά	243

Ερωτήματα

Τομέας Διοικητικών Αρχών και Δημόσιας Τάξης	21
Τομέας Εθνικής Άμυνας	6
Δημόσια Διοίκηση - Αυτοδιοίκηση / Κρατική δράση	212
Φορολογικός Τομέας - Υπουργείο Οικονομίας / Οικονομικών	16
Τομέας Υγείας	86
Τομέας Ασφάλισης	14
Παιδεία και Έρευνα	65
Χρηματοπιστωτικός Τομέας	37
Τομέας Ιδιωτικής Οικονομίας	80
(Πλην χρηματοπιστωτικού, ασφαλιστικού, τηλεπικοινωνιακού)	
Ηλεκτρονικές Επικοινωνίες	95
Τομέας Εργασιακών Σχέσεων	93
Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης	8
Λοιπά	218
Σύνολα	951

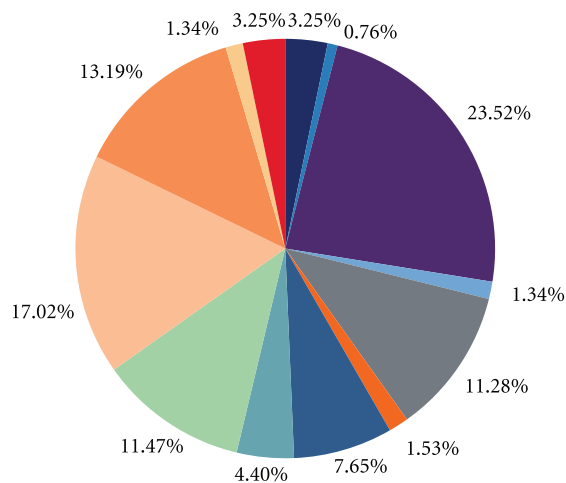
ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ

Τομέας Διοικητικών Αρχών και Δημόσιας Τάξης	21
Τομέας Εθνικής Άμυνας	6
Δημόσια Διοίκηση - Αυτοδιοίκηση / Κρατική δράση	212
Φορολογικός Τομέας - Υπουργείο Οικονομίας / Οικονομικών	16
Τομέας Υγείας	86
Τομέας Ασφάλισης	14
Παιδεία και Έρευνα	65
Χρηματοπιστωτικός Τομέας	37
Τομέας Ιδιωτικής Οικονομίας	80
(Πλην χρηματοπιστωτικού, ασφαλιστικού, τηλεπικοινωνιακού)	
Ηλεκτρονικές Επικοινωνίες	95
Τομέας Εργασιακών Σχέσεων	93
Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης	8
Λοιπά	218

Διεκπεραιωμένα Ερωτήματα

Τομέας Διοικητικών Αρχών και Δημόσιας Τάξης	17
Τομέας Εθνικής Άμυνας	4
Δημόσια Διοίκηση - Αυτοδιοίκηση / Κρατική δράση	123
Φορολογικός Τομέας - Υπουργείο Οικονομίας / Οικονομικών	7
Τομέας Υγείας	59
Τομέας Ασφάλισης	8
Παιδεία και Έρευνα	40
Χρηματοπιστωτικός Τομέας	23
Τομέας Ιδιωτικής Οικονομίας	60
<i>(Πλην χρηματοπιστωτικού, ασφαλιστικού, τηλεπικοινωνιακού)</i>	
Ηλεκτρονικές Επικοινωνίες	89
Τομέας Εργασιακών Σχέσεων	69
Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης	7
Λοιπά	174
Σύνολα	680

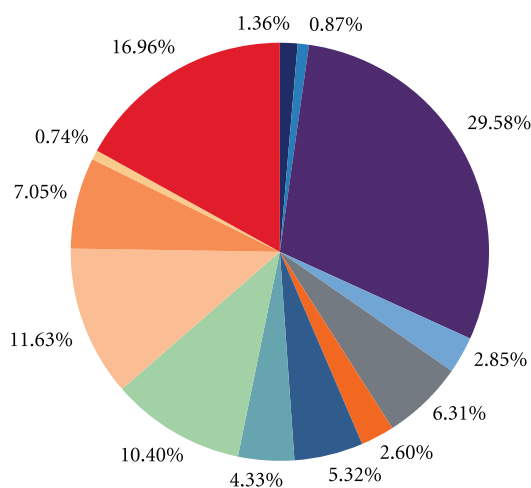
ΔΙΕΚΠΕΡΑΙΩΜΕΝΑ ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ

Τομέας Διοικητικών Αρχών και Δημόσιας Τάξης	17
Τομέας Εθνικής Άμυνας	4
Δημόσια Διοίκηση - Αυτοδιοίκηση / Κρατική δράση	123
Φορολογικός Τομέας - Υπουργείο Οικονομίας / Οικονομικών	7
Τομέας Υγείας	59
Τομέας Ασφάλισης	8
Παιδεία και Έρευνα	40
Χρηματοπιστωτικός Τομέας	23
Τομέας Ιδιωτικής Οικονομίας	60
<i>(Πλην χρηματοπιστωτικού, ασφαλιστικού, τηλεπικοινωνιακού)</i>	
Ηλεκτρονικές Επικοινωνίες	89
Τομέας Εργασιακών Σχέσεων	69
Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης	7
Λοιπά	17

Εκκρεμή Ερωτήματα

Τομέας Διοικητικών Αρχών και Δημόσιας Τάξης	11
Τομέας Εθνικής Άμυνας	7
Δημόσια Διοίκηση - Αυτοδιοίκηση / Κρατική δράση	239
Φορολογικός Τομέας - Υπουργείο Οικονομίας / Οικονομικών	23
Τομέας Υγείας	51
Τομέας Ασφάλισης	21
Παιδεία και Έρευνα	43
Χρηματοπιστωτικός Τομέας	35
Τομέας Ιδιωτικής Οικονομίας	84
<i>(Πλην χρηματοπιστωτικού, ασφαλιστικού, τηλεπικοινωνιακού)</i>	
Ηλεκτρονικές Επικοινωνίες	94
Τομέας Εργασιακών Σχέσεων	57
Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης	6
Λοιπά	137
Σύνολα	808

ΕΚΚΡΕΜΗ ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ

Τομέας Διοικητικών Αρχών και Δημόσιας Τάξης	11
Τομέας Εθνικής Άμυνας	7
Δημόσια Διοίκηση - Αυτοδιοίκηση / Κρατική δράση	239
Φορολογικός Τομέας - Υπουργείο Οικονομίας / Οικονομικών	23
Τομέας Υγείας	51
Τομέας Ασφάλισης	21
Παιδεία και Έρευνα	43
Χρηματοπιστωτικός Τομέας	35
Τομέας Ιδιωτικής Οικονομίας	84
<i>(Πλην χρηματοπιστωτικού, ασφαλιστικού, τηλεπικοινωνιακού)</i>	
Ηλεκτρονικές Επικοινωνίες	94
Τομέας Εργασιακών Σχέσεων	57
Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης	6
Λοιπά	137

Προσφυγές / καταγγελίες επί ειδικών θεμάτων που υποβλήθηκαν κατά το έτος 2007

Κλειστά κυκλώματα τηλεόρασης	66
Βιομετρικά συστήματα	2
Spam	60
Άμεση προώθηση προϊόντων ή υπηρεσιών εκτός spam	63
Σύνολα	191

ΠΡΟΣΦΥΓΕΣ / ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΕΣ ΕΠΙ ΕΙΔΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ ΠΟΥ ΥΠΟΒΛΗΘΗΚΑΝ ΚΑΤΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2007**Προσφυγές / καταγγελίες επί ειδικών θεμάτων που διεκπεραιώθηκαν κατά το έτος 2007**

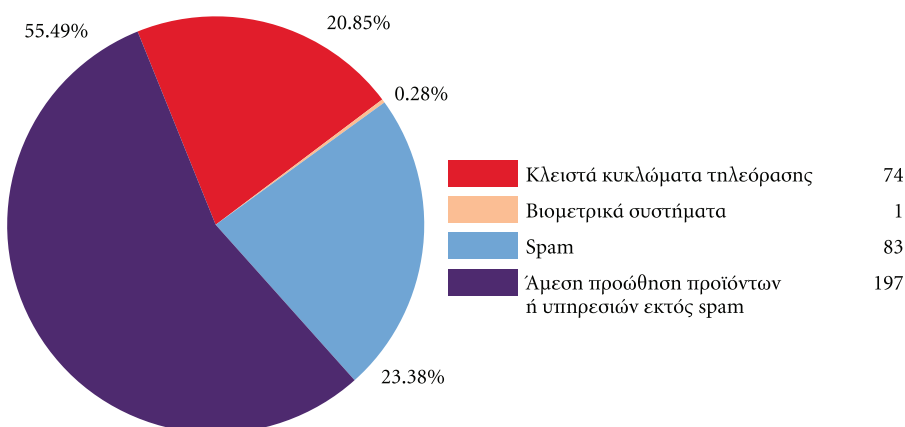
Κλειστά κυκλώματα τηλεόρασης	36
Βιομετρικά συστήματα	1
Spam	18
Άμεση προώθηση προϊόντων ή υπηρεσιών εκτός spam	19
Σύνολα	74

ΠΡΟΣΦΥΓΕΣ / ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΕΣ ΕΠΙ ΕΙΔΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ ΠΟΥ ΔΙΕΚΠΕΡΑΙΩΘΗΚΑΝ ΚΑΤΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2007

Εκκρεμείς Προσφυγές / καταγγελίες επί ειδικών θεμάτων μέχρι την 31/12/ 2007

Κλειστά κυκλώματα τηλεόρασης	74
Βιομετρικά συστήματα	1
Spam	83
Άμεση προώθηση προϊόντων ή υπηρεσιών εκτός spam	197
Σύνολα	355

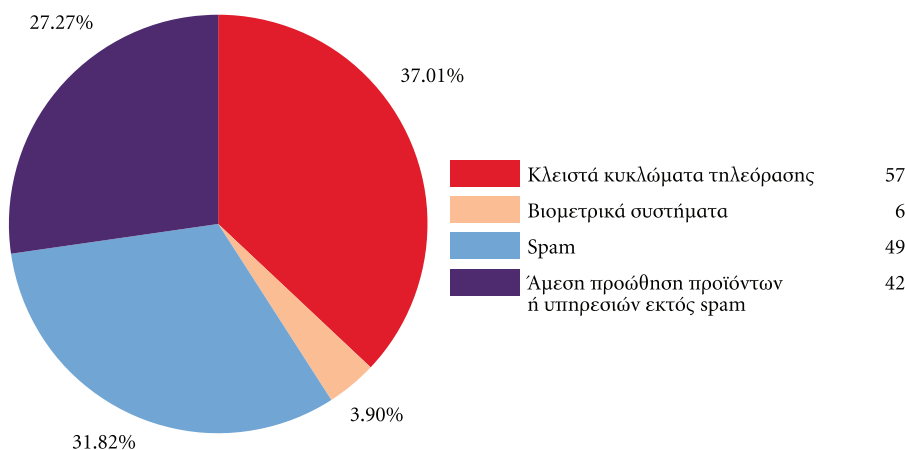
**ΕΚΚΡΕΜΕΙΣ ΠΡΟΣΦΥΓΕΣ / ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΕΣ
ΕΠΙ ΕΙΔΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ ΜΕΧΡΙ ΤΗΝ 31/12/2007**

Ερωτήματα επί ειδικών θεμάτων που υποβλήθηκαν κατά το έτος 2007

Κλειστά κυκλώματα τηλεόρασης	57
Βιομετρικά συστήματα	6
Spam	49
Άμεση προώθηση προϊόντων ή υπηρεσιών εκτός spam	42
Σύνολα	154

**ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ ΕΠΙ ΕΙΔΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ
ΠΟΥ ΥΠΟΒΛΗΘΗΚΑΝ ΚΑΤΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2007**

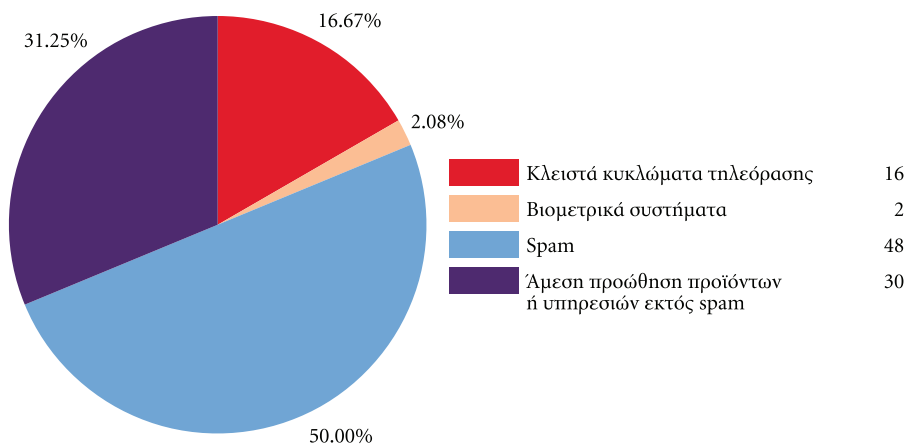

Ερωτήματα επί ειδικών θεμάτων που διεκπεραιώθηκαν κατά το έτος 2007

Κλειστά κυκλώματα τηλεόρασης	44
Βιομετρικά συστήματα	6
Spam	44
Άμεση προώθηση προϊόντων ή υπηρεσιών εκτός spam	41
Σύνολα	135

**ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ ΕΠΙ ΕΙΔΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ
ΠΟΥ ΔΙΕΚΠΕΡΑΙΩΘΗΚΑΝ ΚΑΤΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2007****Εκκρεμή Ερωτήματα επί ειδικών θεμάτων μέχρι την 31/12/ 2007**

Κλειστά κυκλώματα τηλεόρασης	16
Βιομετρικά συστήματα	2
Spam	48
Άμεση προώθηση προϊόντων ή υπηρεσιών εκτός spam	30
Σύνολα	96

**ΕΚΚΡΕΜΗ ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ ΕΠΙ ΕΙΔΙΚΩΝ
ΘΕΜΑΤΩΝ ΜΕΧΡΙ ΤΗΝ 31/12/ 2007**

Α) ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Το 2007 η Αρχή εξέδωσε 65 Αποφάσεις, το περιεχόμενο των οποίων παρουσιάζεται παρακάτω συνοπτικά σε λημματική ευρετηρίαση:

1. ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ

Η ανακοίνωση εκ μέρους του Προέδρου δημοτικής επιχείρησης προσωπικών δεδομένων ενός ατόμου σε τρίτους, στο πλαίσιο τηλεοπτικών συνεντεύξεων, δεν θεμελιώνει αρμοδιότητα της Αρχής. Δεν συνιστά επεξεργασία προσωπικών δεδομένων, που εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του Ν. 2472/1997, η προφορική ανακοίνωση στοιχείων στο πλαίσιο τηλεοπτικού διαλόγου χωρίς την προσκομιδή των συγκεκριμένων στοιχείων από το αρχείο της δημοτικής επιχείρησης και χρήσης των εν λόγω στοιχείων στην τηλεοπτική εκπομπή (9/2007).

Αναρμοδιότητα της Αρχής να γνωμοδοτήσει σχετικά με τη νομιμότητα ή μη της χορήγησης ληξιαρχικών δεδομένων θανάτων, καθώς από τη συνδυαστική ερμηνεία των πρώτου και τρίτου εδαφίου του άρθρου 2 του Ν. 2472/1997 προκύπτει ότι προστατεύονται μόνο τα προσωπικά δεδομένα των φυσικών προσώπων που βρίσκονται εν ζωή (19/2007).

Αρμοδιότητα της Αρχής ακόμα και στην περίπτωση που το αρχείο που σχηματίζεται έχει προσωρινό χαρακτήρα (52/2007).

2. ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ

α) Νομιμότητα συλλογής – Σκοπός επεξεργασίας

Παράνομη η επεξεργασία με τη μορφή της συλλογής αντιγράφων δελτίων αστυνομικής ταυτότητας από εταιρία με σκοπό τη χορήγηση δώρων σε δικαιούχους, καθώς η εν λόγω συλλογή υπερβαίνει το

σκοπό της επεξεργασίας, που είναι η ταυτοποίηση του προσώπου. Η απλή επίδειξη του δελτίου αστυνομικής ταυτότητας επαρκεί για το σκοπό αυτό (29/2007).

Παράνομη η επεξεργασία από Διοικητή Νοσοκομείου προσωπικών δεδομένων με τη μορφή της βιντεοσκόπησης, στην οποία απεικονίζονται τα ευρήματα έρευνας σε προσωπικά αντικείμενα εργαζομένων στο νοσοκομείο, καθώς η συλλογή των δεδομένων δεν έγινε με νόμιμο και θεμιτό τρόπο (52/2007).

β) Αρχή της συνάφειας, της προσφορότητας και της αναλογικότητας

Παράνομη η επεξεργασία ευαίσθητων δεδομένων αλλοδαπών (σχετικών με το θρήσκευμα και την εθνική καταγωγή) από το ΥΠΕΣΔΔΑ για στατιστικούς λόγους, καθώς η επεξεργασία των συγκεκριμένων στοιχείων κρίνεται ότι δεν είναι σύμφωνη με τις αρχές της προσφορότητας και της αναγκαιότητας. Αντίθετα για την εξυπηρέτηση στατιστικών σκοπών κρίνεται ότι είναι αρκετή η χρησιμοποίηση ανωνυμοποιημένων δεδομένων (16/2007).

Η συνταγματικά κατοχυρωμένη θεσμική εγγύηση της ελευθερίας του Τύπου και της ενημερώσεως του κοινού δια του Τύπου δεν μπορεί να φθάνει μέχρι του σημείου προσβολής του δικαιώματος προστασίας της προσωπικής και οικογενειακής ζωής και του δικαιώματος στην ιδιωτικότητα που επίσης προστατεύονται συνταγματικά. Τόσο η αρχή του νομίμου σκοπού όσο κυρίως η αρχή της αναλογικότητας στην επεξεργασία των προσωπικών δεδομένων ικανοποιούνται επαρκώς μόνο με τη χορήγηση μεμονωμένων στοιχείων και αντιγράφων συγκεκριμένων ληξιαρχικών πράξεων σε οποιονδήποτε αιτούντα, χωρίς ο τελευταίος να δικαιολογεί ειδικό έννομο συμφέρον για τη χορήγησή τους, έστω και υπό τη μορφή πολλαπλής ασκήσεως του δικαιώματος αυτού. Σε αντιδιαστολή

με τη χορήγηση μεμονωμένων στοιχείων και αντιγράφων, η μαζική χορήγηση και αναπαραγωγή θα υπερακόντιζε και θα αντιστρατευόταν τη νομιμότητα του σκοπού αλλά κυρίως την αναλογικότητα χρησιμοποιούμενων μέσων-επιδωκόμενου σκοπού (19/2007).

Νόμιμη η χορήγηση από το ΟΛΥΜΠΙΑΚΟ ΑΘΛΗΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΑΘΗΝΩΝ – ΣΠΥΡΟΣ ΛΟΥΗΣ στοιχείων από τον πειθαρχικό φάκελο εργαζόμενης στο Ο.Α.Κ.Α. σε συναδέλφους της, προκειμένου οι τελευταίοι να τα χρησιμοποιήσουν για την αντίκρουση αγωγής αποζημίωσης λόγω ηθικής βλάβης από συκοφαντική δυσφήμιση, που είχε ασκήσει η πρώτη εναντίον τους. Κρίση ότι τα προσωπικά δεδομένα της εργαζομένης στο Ο.Α.Κ.Α. που χορηγήθηκαν στους συναδέλφους της είναι συναφή, απολύτως αναγκαία και πρόσφορα για την αντίκρουση της αγωγής αποζημίωσης (25/2007).

Παράνομη η επεξεργασία που συνίσταται στη δημοσίευση στο Διαδίκτυο των πρακτικών εκλογής και εξέλιξης μελών ΔΕΠ από τα αρμόδια Ανώτερα και Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα, καθώς παραβιάζει την αρχή της αναλογικότητας, όπως αυτή κατοχυρώνεται στο άρθρο 4 παρ. 1β' του Ν. 2472/1997 (27/2007).

Νόμιμη η επεξεργασία με τη μορφή της αναγραφής του ύψους του μισθώματος, που λαμβάνει ο εκμισθωτής, σε απόφαση του Νομάρχη, προκειμένου η τελευταία να είναι σαφώς, ειδικώς και επαρκώς αιτιολογημένη, όπως ορίζει το άρθρο 17 ΚΔΔιαδ (40/2007).

Παράνομη η επεξεργασία με τη μορφή της κοινοποίησης απόφασης του Διοικητή σε τρία τμήματα του νοσοκομείου, σχετικής με την τοποθέτηση υπαλλήλου σε άλλη θέση λόγω επίκλησης από την τελευταία «ψυχολογικών προβλημάτων». Κρίση ότι η εν λόγω επεξεργασία ευαίσθητων προσωπικών δεδομένων

προσκρούει στην αρχή της αναλογικότητας που καθιερώνει το άρθρο 4 παρ. 1 εδ. β' του Ν. 2472/1997 (44/2007).

Παράνομη η επεξεργασία προσωπικών δεδομένων μέσω κλειστού κυκλώματος τηλεόρασης εγκατεστημένου σε πλατεία Δήμου, καθώς, με βάση την αρχή της αναλογικότητας, η προστασία των ευρισκόμενων στην πλατεία περιουσιακών στοιχείων του Δήμου, συγκρινόμενη με την προσβολή που επέρχεται στην ιδιωτικότητα των πολιτών από τη λειτουργία του κλειστού κυκλώματος είναι προδήλως υποδεέστερη και πρέπει να προστατευθεί το δικαίωμα και η θεμελιώδης ελευθερία των πολιτών (51/2007).

52/2007 (βλ. παρ. υπό 2α)

Παράνομη η επεξεργασία προσωπικών δεδομένων μέσω κλειστού κυκλώματος τηλεόρασης εγκατεστημένου σε ξενοδοχείο, στο μέτρο που ορισμένες κάμερες λαμβάνουν εικόνα από τις εισόδους των δωματίων και τους διαδρόμους των ορόφων, από την πισίνα και από τους διαδρόμους που οδηγούν στην προεδρική σουίτα, καθώς παραβιάζεται η αρχή της αναλογικότητας (59/2007).

Παράνομη η εγκατάσταση καταγραφέα εισερχόμενων κλήσεων στο Γραφείο Εξυπηρέτησης Πολιτών του ΑΣΕΠ, που θα καταγράφει τις τηλεφωνικές συνδιαλέξεις των υπαλλήλων του ΑΣΕΠ με τους πολίτες, καθώς η εν λόγω επεξεργασία αντίκειται στην αρχή της αναλογικότητας και ως εκ τούτου παραβιάζει το άρθρο 4 του Ν. 2472/97 (60/2007).

γ) Ακρίβεια, Ενημέρωση και Διάρκεια Τήρησης των Δεδομένων

Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα για να τύχουν νόμιμης επεξεργασίας πρέπει να είναι ακριβή και, εφόσον χρειάζεται, να υποβάλλονται σε ενημέρωση σύμφωνα με το άρθρο 4 παρ. 1γ' του Ν. 2472/1997. Η ακρίβεια και ενημέρωση των στοιχείων

αποτελεί βάρος του υπεύθυνου της επεξεργασίας και σε καμία περίπτωση του υποκειμένου. Η διαβίβαση από ανώνυμη τραπεζική εταιρία ανακριβών δυσμενών δεδομένων στην ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ ΑΕ συνιστά παράνομη επεξεργασία προσωπικών δεδομένων, ως αντιβαίνουσα στο άρθρο 4 παρ. 1γ' του Ν. 2472/1997, η οποία βαρύνει και τους δύο υπεύθυνους επεξεργασίας για τον παρακάτω λόγο. Από την εν λόγω διάταξη συνάγεται σαφώς ότι ο υπεύθυνος επεξεργασίας ενός αρχείου έχει την ευθύνη για την ακρίβεια των στοιχείων που τηρεί στο αρχείο του, η δε επεξεργασία από τις τράπεζες ως πηγές των δεδομένων, δεν απαλλάσσει την ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ ΑΕ από το καθήκον της να ελέγχει και να εξασφαλίζει ότι οι απαιτήσεις του νόμου για τη νόμιμη επεξεργασία των δεδομένων εφαρμόζονται (35/2007, 49/2007).

Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα για να τύχουν νόμιμης επεξεργασίας πρέπει να είναι ακριβή και, εφόσον χρειάζεται, να υποβάλλονται σε ενημέρωση σύμφωνα με το άρθρο 4 παρ. 1γ' του Ν. 2472/1997. Η ακρίβεια και ενημέρωση των στοιχείων αποτελεί βάρος του υπεύθυνου της επεξεργασίας, ο οποίος πρέπει να λαμβάνει εύλογα μέτρα επιμέλειας για να επιβεβαιώσει την ακρίβεια των δεδομένων που συλλέγει, τηρεί και επεξεργάζεται. Ωστόσο, όταν πρόκειται για πληροφορίες για τις οποίες ο υπεύθυνος δεν έχει ούτε οφείλει να γνωρίζει με πληροφόρηση από τις πηγές του (όπως εξοφλήσεις οικονομικών υποχρεώσεων από συναλλαγματικές ή επιταγές, ακυρώσεις κατασχέσεων ή πλειστηριασμών με δικαστικές αποφάσεις, εκτός από τις διαταγές πληρωμής οι οποίες αποτελούν πρωτογενή δεδομένα του αρχείου), η συνδρομή του υποκειμένου για την ακρίβεια και επικαιροποίηση των στοιχείων είναι αναγκαία. Ειδικά για την περίπτωση που η κατάσχεση έχει ακυρωθεί με τελεσίδικη δικαστική

απόφαση, για τη διαγραφή του σχετικού δεδομένου, απαιτείται, πέραν της άρσης, να προσκομιστεί από το υποκείμενο τελεσίδικη δικαστική απόφαση που ακυρώνει την κατάσχεση με τα αποδεικτικά τελεσιδικίας της (53/2007).

Το Αρχηγείο Ελληνικής Αστυνομίας / Διεύθυνση Αστυνομικού Προσωπικού οφείλει να προβεί σε ενημέρωση του υπηρεσιακού φακέλου του προσφεύγοντος στην Αρχή αστυνομικού προκειμένου η επεξεργασία των προσωπικών δεδομένων του τελευταίου να είναι σύμφωνη με τη διάταξη του άρθρου 4 παρ. 1γ' του Ν. 2472/1997. Ειδικότερα, ο υπεύθυνος επεξεργασίας οφείλει να ενημερώσει τον υπηρεσιακό φάκελο του προσφεύγοντος με την πληροφορία ότι η δικογραφία, που είχε σχηματιστεί εναντίον του, τέθηκε στο αρχείο, ώστε να υπάρχει πλήρης εικόνα για την προσωπικότητά του, αφού σκοπός τήρησης των σχετικών υπηρεσιακών φακέλων είναι, μεταξύ άλλων, η αξιολόγηση της προσωπικότητας των αστυνομικών υπαλλήλων ενόψει υπηρεσιακών κρίσεων (36/2007).

3. ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ

Παράνομη η διαβίβαση από την αρμόδια ΔΟΥ φορολογικών δεδομένων του υποκειμένου σε τρίτο, καθώς η συγκεκριμένη επεξεργασία προσκρούει στις διατάξεις του άρθρου 103 του ΝΔ 118/1973, η οποία κατοχυρώνει το απόρρητο των φορολογικών δεδομένων. Η εν λόγω επεξεργασία δεν μπορεί να θεμελιωθεί στις διατάξεις του άρθρου 5 του Ν. 2472/1997 (30/2007).

Παράνομη η επεξεργασία δεδομένων των εργαζομένων εταιρίας για το σκοπό του ελέγχου της εισόδου και της εξόδου τους από τις εγκαταστάσεις της και του ελέγχου τήρησης του ωραρίου προσέλευσης και αποχώρησής τους, με τη βιομετρική μέθοδο της ανάλυσης της γεωμετρίας του δακτύλου (50/2007, 62/2007).

4. ΣΥΓΚΑΤΑΘΕΣΗ ΤΟΥ ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΟΥ

Παράνομη η επεξεργασία, με τη μορφή της αποστολής σκληρού δίσκου ηλεκτρονικού υπολογιστή από εταιρία που επισκευάζει ηλεκτρονικούς υπολογιστές στην προμηθεύτρια εταιρία στην Ιταλία, χωρίς τη συγκατάθεση του υποκειμένου των δεδομένων (17/2007).

Ο όρος για την έκδοση χρεωστικής κάρτας Τράπεζας, με τον οποίο παρέχεται εκ των προτέρων η συγκατάθεση του προσφεύγοντος στην Τράπεζα προς επεξεργασία των προσωπικών του δεδομένων για διαφημιστικούς σκοπούς ή για προώθηση πωλήσεων προϊόντων και υπηρεσιών είναι παράνομος, γιατί α) η επεξεργασία γίνεται για άλλους πλην της εκτέλεσης της σύμβασης σκοπούς (βλ. υπ' αριθμ. 147/2004 Απόφαση Εφετείου Αθηνών και υπ' αριθμ. 38/2002 Απόφαση της Αρχής), β) η συγκατάθεση δεν είναι ειδική και ελεύθερη και γ) δεν έχει προηγηθεί η απαιτούμενη από τις διατάξεις του Ν. 2472/1997 ενημέρωση (18/2007). Παράνομη η επεξεργασία με τη μορφή της διαβίβασης του αρχείου των πελατών μιας εταιρίας προς εταιρία ερευνών, προκειμένου η τελευταία να διεξάγει έρευνα αγοράς, χωρίς την προηγούμενη ενημέρωση και ρητή συγκατάθεση των υποκειμένων των δεδομένων για την εν λόγω επεξεργασία (23/2007).

Παράνομη η επεξεργασία με τη μορφή της έρευνας στα αρχεία (ακόμα και στα προσωπικά), που τηρούνται στον ηλεκτρονικό υπολογιστή εργαζομένου από Δημοτική Αρχή, καθώς αυτή πραγματοποιήθηκε χωρίς τη συγκατάθεση του εργαζομένου και χωρίς τη συνδρομή κάποιας από τις εξαιρετικές βάσεις νομιμότητας που προβλέπονται στο άρθρο 5 παρ. 2 του Ν. 2472/1997 (37/2007).

Παράνομη η λήψη και δημοσίευση φωτογραφιών της προσφεύγουσας και του ανήλικου τέκνου της χωρίς την προηγούμενη συγκατάθεσή της (39/2007).

Νόμιμη η επεξεργασία προσωπικών δεδομένων μέσω των συστημάτων της ΓΓΠΣ Μ-TAXIS, e-εκκαθάριση και ενημέρωση μέσω κέντρου εξυπηρέτησης τηλεφωνικών κλήσεων, καθώς δεν προσκρούουν στη νομοθεσία περί προσωπικών δεδομένων. Σύσταση στη ΓΓΠΣ να προσθέσει από το επόμενο φορολογικό έτος μία επιπλέον επιλογή στα έντυπα των φορολογικών δηλώσεων, ώστε ο κάθε φορολογούμενος να δηλώνει ρητά ότι επιθυμεί να κάνει χρήση των συγκεκριμένων υπηρεσιών πληροφόρησης για την εκκαθάριση της φορολογικής του δήλωσης (48/2007).

Παράνομη η διαβίβαση από τις τράπεζες προς την ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ ΑΕ των στοιχείων των χορηγήσεων τους προς ιδιώτες σχετικά με δάνεια και πιστωτικές κάρτες πριν το έτος 2003 χωρίς τη συγκατάθεση των υποκειμένων (63/2007).

Περιπτώσεις κάμψης της αρχής της συγκατάθεσης

Νόμιμη βάσει του άρθρου 5 παρ. 2β' του Ν. 2472/1997 η επεξεργασία από την Ελληνική Αστυνομία προσωπικών δεδομένων υπαλλήλου της που περιήλθαν σε αυτή μέσω καταγγελιών ιδιωτών, καθώς η άσκηση πειθαρχικής δίωξης από τα αρμόδια όργανα της Ελληνικής Αστυνομίας για πειθαρχικά παραπτώματα αστυνομικών που περιέρχονται σε γνώση της αποτελεί υποχρέωση της Αστυνομίας η οποία επιβάλλεται από νόμο (άρθρο 22 παρ. 1 του ΠΔ 22/1996). Συνδρομή, ως επάλληλης βάσης, και της διάταξης του άρθρου 5 παρ. 2δ' του Ν. 2472/1997, καθώς η άσκηση πειθαρχικής δίωξης και η ολοκλήρωση αυτής αποτελεί κατεξοχήν έργο που εμπίπτει στην άσκηση δημόσιας εξουσίας και εκτελείται από δημόσια αρχή (4/2007).

Νόμιμη βάσει του άρθρου 5 παρ. 2ε' του Ν. 2472/1997 η επεξεργασία, με τη μορφή της χορήγησης σε τρίτο, στοιχείων από το φάκελο διενεργηθείσας Ένορκης

Διοικητικής Εξάτασης για υπεράσπιση δικαιώματος ενώπιον δικαστηρίου. Κρίση της Αρχής ότι υπάρχει άμεση συνάφεια της εκκρεμούς δίκης με την πειθαρχική διαδικασία και η χορήγηση, συνεπώς, των εγγράφων είναι αναγκαία και πρόσφορη για την υπεράσπιση των εννόμων συμφερόντων του τρίτου (11/2007).

Νόμιμη η επεξεργασία με τη μορφή της χορήγησης στον εκ διαθήκης κληρονόμο αποβιώσαντος συνδικαιούχου κοινού τραπεζικού λογαριασμού, των ζητηθέντων από τον πρώτο στοιχείων για τους αριθμούς των λογαριασμών και τους αριθμούς των ομολόγων, που διατηρούσε στην εν λόγω Τράπεζα ο αποβιώσας βάσει του άρθρου 5 παρ. 2ε' του Ν. 2472/1997. Η επίκληση από το Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο των διατάξεων του Ν. 5638/1932 σχετικά με το «απόρρητο» καταθέσεων κοινού τραπεζικού λογαριασμού δεν μπορεί να εμποδίσει τη διαβίβαση των ως άνω ζητηθέντων στοιχείων στον προσφεύγοντα, καθόσον η διαβίβαση αυτή επιτρέπεται βάσει των κρίσιμων διατάξεων του Ν. 2472/1997, οι οποίες εισάγουν στην ελληνική έννομη τάξη ρυθμίσεις κοινοτικού δικαίου αυξημένης τυπικής ισχύος (22/2007).

Νόμιμη η επεξεργασία με τη μορφή της δημοσίευσης άρθρου σχετικού με την περιουσιακή κατάσταση του υιού του Προέδρου του Αρείου Πάγου, το οποίο αποσκοπεί στον έλεγχο του Προέδρου του Αρείου Πάγου. Οι δικαστικοί λειτουργοί, και ιδιαίτερα ο Πρόεδρος του Αρείου Πάγου, είναι δημόσια πρόσωπα και στο μέτρο που τα προσωπικά τους δεδομένα ανάγονται στην άσκηση του δημοσίου λειτουργήματός τους είναι ανεκτή και νόμιμη, κατά τον Ν. 2472/1997, κάθε επεξεργασία των δεδομένων αυτών, εφόσον πραγματοποιήθηκε αποκλειστικά για την άσκηση του δημοσιογραφικού επαγγέλματος (43/2007).

Νόμιμη η επεξεργασία, με τη μορφή της διαβίβασης του προσωπικού μητρώου υπαλλήλου από μια Δημόσια Υπηρεσία σε άλλη, προκειμένου το υπηρεσιακό συμβούλιο της τελευταίας να εξετάσει την αίτηση μετάταξης του υπαλλήλου, με βάση το άρθρο 5 παρ. 2β' του Ν. 2472/1997 και τις σχετικές διατάξεις του Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων υπαλλήλων (56/2007).

Νόμιμη η επεξεργασία απλών προσωπικών δεδομένων ιερέως με τη μορφή της σύνταξης από την Ιερά Μητρόπολη ανακοίνωσης σχετικά με τις εσωτερικές διαδικασίες, σύμφωνα με το κανονικό δίκαιο, που κινήθηκαν προκειμένου να διαπιστωθεί εάν ο συγκεκριμένος ιερέας προέβη σε παράτυπες ή και παράνομες πράξεις/παραλείψεις και σχετικά με την απόφαση του Επισκοπικού Δικαστηρίου της Μητρόπολης, καθώς και με τη μορφή της δημοσίευσης της επίμαχης ανακοίνωσης από τοπικές εφημερίδες. Το παραπάνω ισχύει, γιατί, σε περίπτωση σύγκρουσης του δικαιώματος για την προστασία των προσωπικών δεδομένων ενός ατόμου από τη μία πλευρά και του δικαιώματος του Τύπου να ενημερώνει το κοινό, καθώς και της αντίστοιχης αξίωσης των πολιτών στην πληροφόρηση, λαμβάνει χώρα μια *in concreto* οριοθέτηση των πεδίων εφαρμογής των συγκρουόμενων δικαιωμάτων, σύμφωνα με τις αρχές της *ad hoc* στάθμισης των αντιτιθέμενων συμφερόντων και της πρακτικής αρμονίας και αναλογικής εξισορρόπησης, εφαρμόζοντας και την αρχή της αναλογικότητας. Κρίση ότι στη συγκεκριμένη περίπτωση είναι νόμιμη η προαναφερθείσα επεξεργασία, καθώς ως υπέρτερο έννομο συμφέρον, κατά το άρθρο 5 παρ. 2ε' του Ν. 2472/1997, νοείται και το δικαίωμα της πληροφόρησης των πολιτών μιας τοπικής κοινωνίας για θέματα διαχείρισης των ακινήτων της Ιεράς Μητρόπολης (58/2007).

5. ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΑΡΧΕΙΩΝ

Η εγκατάσταση και λειτουργία κλειστού κυκλώματος τηλεόρασης σε οικία, με σκοπό την παρακολούθηση της δραστηριότητας των εργαζομένων σε αυτή, υπόκειται στο πεδίο εφαρμογής του Ν. 2472/1997 και, συνεπώς, και στις διατάξεις του άρθρου 6 του Ν. 2472/1997. Η γνωστοποίηση, επομένως, της λειτουργίας του είναι απαραίτητη προϋπόθεση για τη νόμιμη λειτουργία του εν λόγω κλειστού κυκλώματος (3/2007).

6. ΕΥΑΙΣΘΗΤΑ ΔΕΔΟΜΕΝΑ

Η δημοσιοποίηση από το Υπουργείο Εθνικής Άμυνας των ονομάτων των προσώπων, τα οποία α) νόμιμα απηλλάγησαν από την υποχρέωση στράτευσης για λόγους υγείας, β) κρίθηκαν κατάλληλα για στράτευση μετά από επανέλεγχο των δικαιολογητικών τους και γ) παράνομα απαλλάχθηκαν από την υποχρέωση στράτευσης για λόγους υγείας, δεν συνάδει με τις διατάξεις του Ν. 2472/1997, εφόσον τα ως άνω δεδομένα δεν εμπίπτουν σε οποιαδήποτε από τις προβλεπόμενες εξαιρέσεις του νόμου, η τυχόν συνδρομή των οποίων θα επέτρεπε την επιδιωκόμενη επεξεργασία τους. Ειδικότερα, από τον συνδυασμό των άρθρων 4 παρ. 1, 7 παρ. 1 και 2 του Ν. 2472/1997 και 8 της ΕΣΔΑ προκύπτει ότι, προκειμένου να είναι νόμιμη η επεξεργασία που συνίσταται στη δημοσιοποίηση πληροφοριών σχετικών με ένα πρόσωπο, καθώς στην περίπτωση αυτή στοιχειοθετείται παρέμβαση στην ιδιωτική ζωή του ατόμου, θα πρέπει η εν λόγω επεξεργασία: α) να προβλέπεται από νόμο και β) να είναι αναγκαία και ανάλογη προς το σκοπό ο οποίος επιδιώκεται να επιτευχθεί. Η διάταξη, μάλιστα, η οποία προβλέπει την παρέμβαση στην ιδιωτική ζωή, θα πρέπει να είναι επαρκώς σαφής, ώστε να παρέχεται στους αποδέκτες του

νόμου η δυνατότητα να ρυθμίζουν τη συμπεριφορά τους, ανταποκρινόμενη (η διάταξη) με τον τρόπο αυτό στην επιταγή που συνάγεται από τη νομολογία του ΕΔΔΑ σχετικά με την υποχρέωση να είναι προβλέψιμες οι ενέργειες των δημοσίων αρχών. Στην υπό κρίση περίπτωση, η δημοσιοποίηση των ονομάτων των ατόμων που εμπίπτουν στις παραπάνω αναφερόμενες κατηγορίες δεν προβλέπεται από καμία διάταξη του εθνικού δικαίου ως μέτρο που να εξυπηρετεί συγκεκριμένο σκοπό (6/2007).

16/2007 (βλ. παρ. υπό 2β')

Παράνομη η επεξεργασία που συνίσταται στη δημοσίευση σε ημερήσια εφημερίδα κλητήριου θεσπίσματος, καθώς δεν συντρέχουν οι προϋποθέσεις του άρθρου 7 παρ. 2ζ' του Ν. 2472/1997. Ο καθηγητής ανώτερης εκπαίδευσης δεν μπορεί να θεωρηθεί δημόσιο πρόσωπο που ασκεί δημόσιο λειτουργήμα, καθώς μια τέτοια ερμηνεία θα διέστελλε ανεπίτρεπτα την εξαίρεση που εισάγει ο νόμος και θα αποδυνάμωνε το θεμελιώδες δικαίωμα στον πληροφοριακό αυτοκαθορισμό (26/2007).

Παράνομη η επεξεργασία με τη μορφή της συλλογής ποινικών μητρώων εργαζομένων από την εργοδότη εταιρία παροχής ταχυδρομικών υπηρεσιών, καθώς δεν συντρέχει κάποια από τις προϋποθέσεις του άρθρου 7 παρ. 2 του Ν. 2472/1997 (28/2007).

Παράνομη η επεξεργασία ευαίσθητων προσωπικών δεδομένων με τη μορφή της διαβίβασης από το ΙΚΑ στοιχείων των ασφαλισμένων του σε τρίτη εταιρία χωρίς προηγούμενη άδεια της Αρχής (34/2007).

Απόρριψη του αιτήματος Νοσοκομείων για χορήγηση άδειας διαβίβασης ευαίσθητων δεδομένων στο Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης για τη

διεξαγωγή στατιστικής έρευνας, μέσω εταιρίας ερευνών χωρίς τη συγκατάθεση των ασθενών. Κρίση ότι δεν συντρέχουν οι προϋποθέσεις για την εφαρμογή των εξαιρετικών διατάξεων του άρθρου 7 παρ. 2 περ. ε' και στ' (61/2007).

7. ΜΕΤΡΑ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ

Η υποχρέωση του υπεύθυνου επεξεργασίας που απορρέει από το άρθρο 10 του Ν. 2472/1997 σχετικά με τη λήψη των κατάλληλων οργανωτικών και τεχνικών μέτρων για την ασφάλεια των δεδομένων και την προστασία τους από τυχαία ή αθέμιτη καταστροφή, τυχαία απώλεια, αλλοίωση, απαγορευμένη διάδοση ή πρόσβαση και κάθε άλλης μορφής αθέμιτη επεξεργασία ισχύει καθόλη τη διάρκεια της επεξεργασίας και μέχρι το τέλος της. Η επεξεργασία δε ολοκληρώνεται με την καταστροφή των προσωπικών δεδομένων, σύμφωνα με το άρθρο 4 παρ. 1δ' του Ν. 2472/1997. Το άρθρο 10 του Ν. 2472/1997, συνεπώς, αναφέρεται και στην ασφαλή καταστροφή των προσωπικών δεδομένων μετά το πέρας της περιόδου που απαιτείται για την πραγματοποίηση του σκοπού της επεξεργασίας, ώστε αυτά να μην αποτελέσουν αντικείμενο αθέμιτης επεξεργασίας, όπως διάδοσής τους σε τρίτους. Ως εκ τούτου, μετά το πέρας της περιόδου που απαιτείται για την πραγματοποίηση του σκοπού της επεξεργασίας, ο υπεύθυνος επεξεργασίας οφείλει να καταστρέψει τα δεδομένα με ασφαλή τρόπο (1/2007, 2/2007, 8/2007, 12/2007, 13/2007, 14/2007, 15/2007, 20/2007, 21/2007, 32/2007, 33/2007, 46/2007, 47/2007, 55/2007).

Υποχρέωση βάσει του άρθρου 10 παρ. 3 και 4 του Ν. 2472/97, τόσο του υπεύθυνου επεξεργασίας όσο και του εκτελούντος την επεξεργασία προς λήψη των κατάλληλων οργανωτικών και τεχνικών μέτρων για την ασφάλεια των δεδομένων και την προστασία τους (29/2007).

8. ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ

Παραβίαση των διατάξεων του άρθρου 11 του Ν. 2472/1997 από Δημοτική Αρχή, δεδομένου ότι ο εργαζόμενός της δεν ενημερώθηκε ούτε για την επεξεργασία, που θα λάμβανε χώρα με τη μορφή του ελέγχου του ηλεκτρονικού του υπολογιστή, αλλά ούτε και για την ανακοίνωση των προσωπικών του δεδομένων σε τρίτους (37/2007, βλ. και παρ. υπό 3).

Παραβίαση των διατάξεων του άρθρου 11 του Ν. 2472/1997 από εταιρία, η οποία διαβίβασε το αρχείο πελατών της σε εταιρία, προκειμένου η τελευταία να διεξάγει έρευνα αγοράς, χωρίς την προηγούμενη ενημέρωση των υποκειμένων των δεδομένων για την εν λόγω επεξεργασία (23/2007, βλ. και παραπάνω υπό 4).

9. ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ

Άμεση ολική αναστολή της καταστροφής των γραπτών δοκιμών των υποψηφίων των Πανελλαδικών εξετάσεων του έτους 2006, οι οποίοι έχουν ήδη υποβάλει ή υποβάλλουν έως και την 14^η Μαΐου του τρέχοντος έτους στις αρμόδιες υπηρεσίες του ΥΠΕΠΘ, ως υπευθύνου επεξεργασίας, αίτηση για ικανοποίηση του δικαιώματος πρόσβασής τους στα ζητηθέντα γραπτά δοκίμιά τους των εξετάσεων αυτών. Ισχύς της διαταγής μέχρι την έκδοση της οριστικής απόφασης από την Αρχή επί του ζητήματος της ικανοποίησης του δικαιώματος πρόσβασης των ενδιαφερομένων υποκειμένων στα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, που τους αφορούν. Η αναβολή της έκδοσης απόφασης επί των αιτήσεων των υποκειμένων επιβάλλεται, ενόψει του γεγονότος ότι εκκρεμεί ενώπιον του ΣτΕ η αίτηση ακύρωσης του Ελληνικού Δημοσίου κατά της Απόφασης 66/2006 της Αρχής, αφού με την εν λόγω απόφαση του ΣτΕ θα επιλυθεί το αμφισβητούμενο νομικό ζήτημα της ισχύος ή μη της διάταξης του άρ. 22 παρ. 1 του Ν.

3475/2006, που αποκλείει το δικαίωμα πρόσβασης των υποψηφίων στα γραπτά τους δοκίμια (38/2007).

Κατά το άρθρο 12 του Ν. 2472/1997 ούδολως υποχρεούνται το υποκείμενο των δεδομένων όπως υποβάλει εγγράφως προς τον υπεύθυνο επεξεργασίας το αίτημα πρόσβασής του στα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, που το αφορούν, προκειμένου να ασκηθεί νομότυπα το δικαίωμα πρόσβασης του υποκειμένου στα δεδομένα αυτά. Αντίθετα, το άρθρο αυτό ρητά επιβάλλει ως υποχρέωση στον υπεύθυνο επεξεργασίας όπως ενημερώσει εγγράφως κάθε ενδιαφερόμενο υποκείμενο για το εάν δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, που το αφορούν, αποτελούν ή αποτέλεσαν αντικείμενο επεξεργασίας. Συνεπώς, η νομότυπη άσκηση του δικαιώματος πρόσβασης του υποκειμένου στα προσωπικά του δεδομένα δεν μπορεί να εξαρτηθεί από την τήρηση του έγγραφου τύπου, παρά μόνο εφόσον αυτό προβλέπεται ειδικά από ρητή διάταξη νόμου. Η τήρηση του έγγραφου τύπου καταρχήν δεν μπορεί να είναι, λοιπόν, παρά αποδεικτικό και όχι συστατικό στοιχείο της άσκησης του δικαιώματος πρόσβασης του υποκειμένου (42/2007).

Το δικαίωμα πρόσβασης που προβλέπεται από τη διάταξη του άρθρου 12 του Ν. 2472/1997 είναι ευρύτερο του δικαιώματος για επίδειξη εγγράφου τόσο των άρθρων 450 και 451 ΚΠολΔ όσο και του άρθρου 902 ΑΚ, καθώς θεωρείται δεδομένο το έννομο συμφέρον του υποκειμένου να λαμβάνει γνώση των πληροφοριών που το αφορούν. Ακόμη και η τελεσίδικη απόρριψη αιτήματος για επίδειξη εγγράφου δεν αποκλείει την ικανοποίηση του δικαιώματος πρόσβασης βάσει του άρθρου 12 του Ν. 2472/1997. Κρίση της Αρχής ότι το δικαίωμα πρόσβασης του υποκειμένου έχει ικανοποιηθεί από τον υπεύθυνο επεξεργασίας (54/2007).

10. ΚΥΡΩΣΕΙΣ

Η Αρχή επέβαλε τις ακόλουθες κυρώσεις:

Αυστηρή προειδοποίηση σε ανώνυμη τραπεζική εταιρία για παραβίαση του άρθρου 10 του Ν. 2472/1997 (1/2007, 2/2007, 21/2007).

Αυστηρή προειδοποίηση σε ανώνυμη εταιρία για παραβίαση του άρθρου 10 του Ν. 2472/1997 (8/2007).

Αυστηρή προειδοποίηση στο Υπουργείο Εξωτερικών για παραβίαση του άρθρου 10 του Ν. 2472/1997 (32/2007).

Αυστηρή προειδοποίηση σε ΚΕΚ για παραβίαση του άρθρου 10 του Ν. 2472/1997 (47/2007).

Αυστηρή προειδοποίηση σε Ανώτατο Εκπαιδευτικό Ίδρυμα για παραβίαση της διάταξης του άρθρου 11 παρ. 3 του Ν. 2472/1997 (11/2007).

Αυστηρή προειδοποίηση για παραβίαση του άρθρου 7 του Ν. 2472/1997 (16/2007).

Αυστηρή προειδοποίηση σε εταιρία, η οποία διαβίβασε το αρχείο πελατών της σε εταιρία ερευνών, προκειμένου η τελευταία να διεξάγει έρευνα αγοράς, χωρίς την προηγούμενη ενημέρωση και ρητή συγκατάθεση των υποκειμένων των δεδομένων για την εν λόγω επεξεργασία. Επιβολή της ίδιας κύρωσης και στην εταιρία ερευνών (23/2007).

Αυστηρή προειδοποίηση σε φαρμακευτική εταιρία για παραβίαση του άρθρου της άδειας σύστασης και λειτουργίας αρχείου με ευαίσθητα δεδομένα, που είναι σχετικό με τα μέτρα ασφαλείας και τον κώδικα δεοντολογίας που εφαρμόζει η εν λόγω εταιρία (24/2007).

Αυστηρή προειδοποίηση στο ΟΛΥΜΠΙΑΚΟ ΑΘΛΗΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΑΘΗΝΩΝ – ΣΠΥΡΟΣ ΛΟΥΗΣ (Ο.Α.Κ.Α.) για παραβίαση της διάταξης του άρθρου 11 παρ. 3 του Ν. 2472/1997 (25/2007).

Αυστηρή προειδοποίηση σε νοσοκομείο για μη τήρηση της αρχής της αναλογικότητας (44/2007).

Αυστηρή προειδοποίηση σε νοσοκομείο για παραβίαση της αρχής της νομιμότητας και της αναλογικότητας κατά τη συλλογή και επεξεργασία προσωπικών δεδομένων των εργαζομένων (52/2007). Αυστηρή προειδοποίηση σε εταιρία παροχής τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών, προκειμένου η τελευταία να τροποποιήσει τη διαδικασία που εφαρμόζει για την τηλεφωνική προώθηση των προϊόντων και υπηρεσιών της (57/2007).

Αυστηρή προειδοποίηση σε ξενοδοχειακή επιχείρηση, καθώς η λειτουργία του εγκατεστημένου σε αυτή κλειστού κυκλώματος τηλεόρασης οδηγεί σε συλλογή και επεξεργασία προσωπικών δεδομένων κατά παράβαση της αρχής της αναλογικότητας. Η εν λόγω εταιρία έχει, επιπλέον, παραβεί την υποχρέωση υποβολής γνωστοποίησης αρχείου και δεν εξασφαλίζει επαρκώς τα δικαιώματα των υποκειμένων των δεδομένων (59/2007).

Πρόστιμο ύψους 5.000 € σε δημοτική επιχείρηση για μη ικανοποίηση του δικαιώματος πρόσβασης (9/2007).

Πρόστιμο ύψους 15.000 € σε ανώνυμη τραπεζική εταιρία για παραβίαση του άρθρου 10 του Ν. 2472/1997. Για το είδος και το ύψος της κύρωσης ελήφθη υπόψη τόσο η οικονομική επιφάνεια της εταιρίας όσο και το γεγονός ότι υπήρξε υπότροπος για παραβίαση του ίδιου άρθρου (12/2007, 13/2007, 55/2007).

Πρόστιμο ύψους 30.000 € σε ανώνυμη τραπεζική εταιρία για παραβίαση του άρθρου 10 του Ν. 2472/1997. Για το είδος και το ύψος της κύρωσης ελήφθη υπόψη τόσο η οικονομική επιφάνεια της εταιρίας όσο και το γεγονός ότι υπήρξε υπότροπος για παραβίαση του ίδιου άρθρου (14/2007, 15/2007).

Πρόστιμο ύψους 30.000 € σε ανώνυμη εταιρία για παραβίαση του άρθρου 10 του Ν. 2472/1997. Για το είδος και το ύψος της κύρωσης ελήφθη υπόψη τόσο

η οικονομική επιφάνεια της εταιρίας όσο και το γεγονός ότι υπήρξε υπότροπος για παραβίαση του ίδιου άρθρου (20/2007).

Πρόστιμο ύψους 5.000 € στο Υπουργείο Δικαιοσύνης για παραβίαση του άρθρου 10 του Ν. 2472/1997 (33/2007).

Πρόστιμο ύψους 3.000 € σε εταιρία για παραβίαση των άρθρων 5 παρ. 1 και 11 του Ν. 2472/1997 (17/2007).

Πρόστιμο ύψους 10.000 € σε ανώνυμη τραπεζική εταιρία για παραβίαση των άρθρων 2 και 5 του Ν. 2472/1997 (18/2007).

Πρόστιμο ύψους 5.000 € σε ανώνυμη εταιρία για παραβίαση του άρθρου 10 του Ν. 2472/1997 (46/2007).

Πρόστιμο ύψους 1.500 € και 3.000 € σε δύο εφημερίδες για τη δημοσίευση κλητήριου θεσπίσματος και κατά συνέπεια για παραβίαση του άρθρου 7 παρ. 2ζ' του Ν. 2472/1997 (26/2007).

Πρόστιμο ύψους 5.000 € στον εκτελούντα την επεξεργασία για παραβίαση του άρθρου 10 του Ν. 2472/1997 και 15.000 € στον υπεύθυνο επεξεργασίας για παραβίαση των άρθρων 4 και 10 του ίδιου νόμου (29/2007).

Πρόστιμο ύψους 50.000 € σε ανώνυμη τραπεζική εταιρία και 20.000 € στην ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ ΑΕ για επεξεργασία ανακριβών στοιχείων και για μη ικανοποίηση του δικαιώματος πρόσβασης (35/2007).

Πρόστιμο ύψους 50.000 € σε ανώνυμη τραπεζική εταιρία και στην ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ ΑΕ για επεξεργασία ανακριβών στοιχείων (49/2007).

Πρόστιμο ύψους 5.000 € σε Δημοτική Αρχή για παραβίαση των άρθρων 5 και 11 του Ν. 2472/1997 (37/2007).

Πρόστιμο ύψους 30.000 € σε εκδοτική εταιρία για παραβίαση των άρθρων 5 και 11 του Ν. 2472/1997 (39/2007).

Πρόστιμο ύψους 5.000 € σε εταιρία για παραβίαση των διατάξεων του άρθρου 13 του Ν. 2472/1997 (41/2007).

Πρόστιμο ύψους 40.000 € σε εταιρία

για παραβίαση των διατάξεων του άρθρου 12 του Ν. 2472/1997 (42/2007).

Πρόστιμο ύψους 1.500 € σε ομόρρυθμη εταιρία για α) παράνομη επεξεργασία προσωπικών δεδομένων των εργαζομένων της, μέσω της εγκατάστασης βιομετρικού συστήματος (ανάλυση της γεωμετρίας του δακτύλου), β) την παράλειψη γνωστοποίησης της συγκεκριμένης επεξεργασίας, γ) την παράλειψη ενημέρωσης των εργαζομένων κατά το άρθρο 11 του Ν. 2472/1997 και δ) την παράλειψη παροχής στην Αρχή πληροφοριών σχετικά με τα τεχνικά χαρακτηριστικά του βιομετρικού συστήματος (50/2007).

Απεγκατάσταση παράνομου κλειστού κυκλώματος τηλεόρασης, τοποθετημένου σε οικία με σκοπό την παρακολούθηση των εργαζομένων σε αυτή και καταστροφή του παρανόμως συσταθέντος αρχείου (3/2007).

Απεγκατάσταση παράνομου κλειστού κυκλώματος τηλεόρασης από πλατεία Δήμου (51/2007).

Αυστηρή προειδοποίηση σε εταιρία, η οποία εκμεταλλεύεται ξενοδοχείο και έχει εγκαταστήσει σε αυτό κλειστό κύκλωμα τηλεόρασης για λόγους ασφαλείας, να προβεί στην αφαίρεση των καμερών που έχουν εγκατασταθεί στους διαδρόμους του ξενοδοχείου, καθώς και στην τοποθέτηση ενημερωτικών πινακίδων, οι οποίες θα ενημερώνουν τους πελάτες ότι το ξενοδοχείο ελέγχεται από κλειστό κύκλωμα τηλεόρασης (31/2007).

11. ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ

Σύσταση σε υπεύθυνο επεξεργασίας και εκτελούντα την επεξεργασία να λαμβάνουν όλα τα κατάλληλα οργανωτικά και τεχνικά μέτρα, προκειμένου να διαφυλαχθούν πλήρως οι επιταγές του άρθρου 10 του Ν. 2472/1997 κατά τη διενέργεια διαγωνισμών μέσω Διαδικτύου για την

προώθηση προϊόντων και υπηρεσιών (41/2007).

Σύσταση προς την ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ ΑΕ και τις τράπεζες να θεσπίσουν διαδικασία ώστε με την εξόφληση οφειλών που προέρχονται από καταγγελίες συμβάσεων χορηγήσεων από τραπεζικά ή χρηματοδοτικά ιδρύματα σε φυσικά πρόσωπα, συμπεριλαμβανομένων και των διαταγών πληρωμής που έχουν εκδοθεί για αυτές τις οφειλές, να αποστέλλεται εντός 15 ημερών σχετική ενημέρωση από την τράπεζα προς την ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ ΑΕ, η δε τελευταία να προχωρεί άμεσα και όχι πέραν των 15 ημερών από τη λήψη, στη σχετική συμπλήρωση των δεδομένων στο αρχείο της, χωρίς να απαιτείται ενέργεια του υποκειμένου (64/2007).

12. ΑΙΤΗΣΕΙΣ ΘΕΡΑΠΕΙΑΣ

Απόρριψη αίτησης θεραπείας κατά της με αριθμ. 34/2006 απόφασης της Αρχής τόσο για τυπικούς όσο και για ουσιαστικούς λόγους. Ως προς τους τυπικούς λόγους κρίση της Αρχής ότι δεν γίνεται επίκληση και προσκομιδή νέων στοιχείων, ενώ, ως προς τους ουσιαστικούς, η Αρχή εμμένει στην κρίση της ότι η αναγραφή της ανυποταξίας ενός προσώπου στη στρατολογική μερίδα και στο πιστοποιητικό στρατού τύπου Α' είναι αντίθετη με τις διατάξεις του Ν. 2472/1997 (5/2007).

Απόρριψη αίτησης θεραπείας κατά της με αριθμ. 50/2006 απόφασης της Αρχής για τυπικούς λόγους, καθώς η αιτούσα δεν επικαλείται και δεν προσκομίζει νέα στοιχεία, ώστε να συντρέχει λόγος επανεξέτασης της υποθέσεως στην ουσία της (45/2007).

Απόρριψη αίτησης θεραπείας κατά της με αριθμ. 52/2006 απόφασης της Αρχής, με την οποία είχε επιβληθεί στην ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ ΑΕ η υποχρέωση να παύσει τη διαβίβαση και να διαγράψει από το αρχείο της όλες τις καταχωρίσεις δεδομένων οικονομικής συμπεριφοράς που αναφέρονται στους εκπροσώπους νομικών προσώπων,

οι οποίοι δεν είναι εκ του νόμου οφειλέτες της σχετικής απαίτησης (65/2007).

13. ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ

Προκειμένου να είναι νόμιμη η τηλεφωνική προώθηση προϊόντων και υπηρεσιών από μία εταιρία, η τελευταία θα πρέπει να εξασφαλίζει την προηγούμενη, ελεύθερη, ρητή και ειδική συγκατάθεση των υποκειμένων των δεδομένων. Το μητρώο του άρθρου 13 παρ. 3 του Ν. 2472/1997 δεν έχει εφαρμογή στη συγκεκριμένη περίπτωση, καθώς στις τηλεφωνικές επικοινωνίες εφαρμόζεται ο Ν. 3471/2006, ο οποίος είναι ειδικότερος και επιτάσσει την εκ των προτέρων ρητή συγκατάθεση του συνδρομητή (σύστημα opt-in) (57/2007).

Ο Ν. 3471/2006 δεν εφαρμόζεται προκειμένου να κριθεί η νομιμότητα της λειτουργίας καταγραφέα εισερχόμενων κλήσεων στο Γραφείο Εξυπηρέτησης Πολιτών του ΑΣΕΠ, καθώς η σκοπούμενη καταγραφή των τηλεφωνικών συνδιαλέξεων αφορά το εσωτερικό τηλεφωνικό κέντρο του ΑΣΕΠ και το σύστημα αυτό δεν εντάσσεται στο πλαίσιο παροχής δι-αθέσιμων στο κοινό υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών (60/2007).

14. SIS – ΣΥΣΤΗΜΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΣΕΝΤΚΕΝ

Δεκτή η αίτηση αλλοδαπού για διαγραφή του από τον Εθνικό Κατάλογο Ανε-

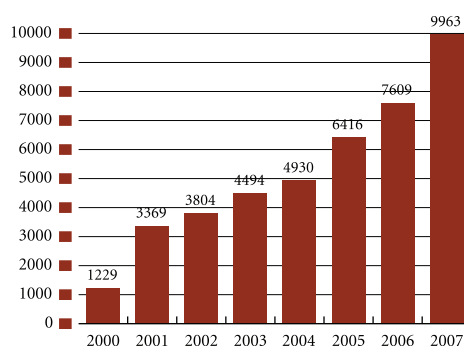
πιθυμήτων Αλλοδαπών λόγω συνδρομής των προϋποθέσεων της παρ. 9 του άρθρου 66 του Ν. 2190/2001 κατά την οποία «η καταχώριση αλλοδαπού στον κατάλογο ανεπιθύμητων συνεπεία διοικητικής απέλασης ή για οποιαδήποτε άλλη αιτία, για παράνομη είσοδο, έξοδο, παραμονή ή εργασία στο ελληνικό έδαφος, ο οποίος έχει λάβει την άδεια παραμονής της παρ. 1 του άρθρου 66 του Ν. 2910/2001 και εφόσον στηρίζεται σε γεγονότα που έγιναν σε χρόνο προγενέστερο της έκδοσης της ανωτέρω άδειας παραμονής, δεν συνεπάγεται έναντι των κατόχων της οποιοδήποτε έννομο αποτέλεσμα και επέρχεται, αυτοδικαίως, διαγραφή τους από τον ίδιο κατάλογο» (7/2007).

Διαγραφή αλλοδαπού από το Σύστημα Πληροφοριών Σένγκεν και τον Εθνικό Κατάλογο Ανεπιθύμητων Αλλοδαπών, γιατί δεν συνέτρεχαν οι προϋποθέσεις του άρθρου 112 ΣΕΣ (10/2007).

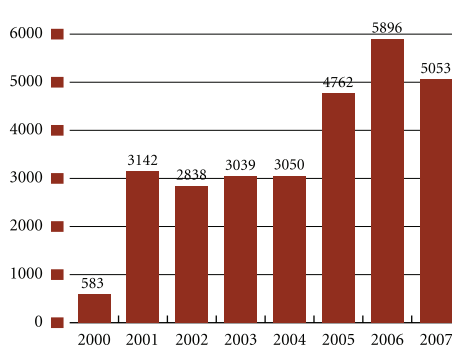
Β) ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΑ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Τα ακόλουθα διαγράμματα απεικονίζουν τις μεταβολές των ερωτημάτων, αιτημάτων και προσφυγών σε απόλυτους αριθμούς επί του συνόλου των υποθέσεων κάθε έτους, καθώς και των αποφάσεων και των αιτήσεων εγγραφής στο μητρώο του άρθρου 13 του Ν. 2472/97.

ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΙΣΕΡΧΟΜΕΝΩΝ

ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΞΕΡΧΟΜΕΝΩΝ

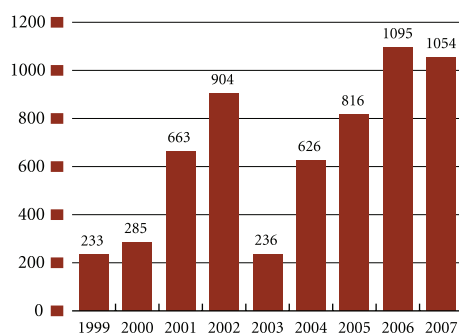
ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΩΝ

ΕΤΟΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ
1999	233
2000	285
2001	663
2002	904
2003	236
2004	626
2005	816
2006	1095
2007	1054

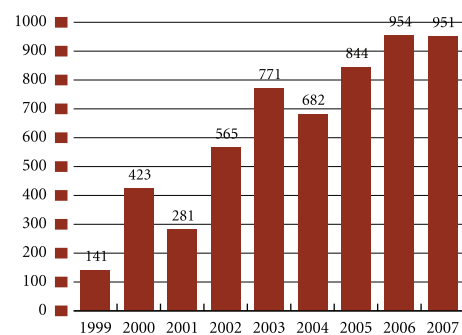
ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΑΙΤΗΜΑΤΑ

ΕΤΟΣ	ΠΛΗΘΟΣ
1999	141
2000	423
2001	281
2002	565
2003	771
2004	682
2005	844
2006	954
2007	951

ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΩΝ

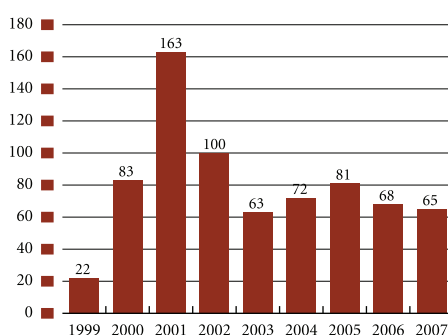
ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΑΙΤΗΜΑΤΑ

ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ

ΕΤΟΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ
1999	22
2000	83
2001	163
2002	100
2003	63
2004	72
2005	81
2006	68
2007	65

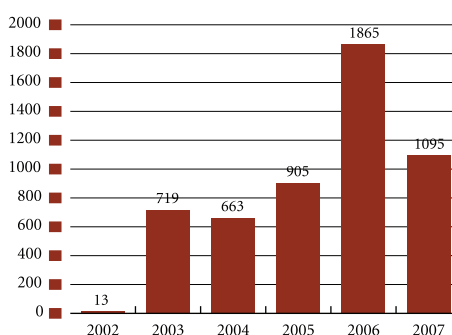
ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ

ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΙΤΗΣΕΩΝ ΜΗΤΡΩΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 13

ΕΤΟΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ
2002	13
2003	719
2004	663
2005	905
2006	1865
2007	1095

ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΙΤΗΣΕΩΝ ΜΗΤΡΩΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 13

Γ) Η ΑΡΧΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΩΣ ΑΡΧΗ ΕΛΕΓΧΟΥ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΣΕΝΓΚΕΝ

α) Εισαγωγικά στοιχεία

Με το Ν. 2514/97 κυρώθηκαν και ενσωματώθηκαν στην ελληνική έννομη τάξη η Συμφωνία Σένγκεν και η Σύμβαση Εφαρμογής της Συμφωνίας Σένγκεν (ΣΕΣ), με τις οποίες καταργούνται οι έλεγχοι και οι διατυπώσεις στα κοινά σύνορα μεταξύ των συμβαλλομένων κρατών (εσωτερικά σύνορα) και δημιουργείται ένας ενιαίος ευρωπαϊκός χώρος διακίνησης προσώπων και αγαθών.

Για την ασφάλεια του αποκαλούμενου «χώρου Σένγκεν» η Σύμβαση ρυθμί-

ζει αυστηρές διαδικασίες ελέγχου των κοινών εξωτερικών συνόρων. Προς υποστήριξη των διαδικασιών αυτών η Σύμβαση θεσμοθετεί το Σύστημα Πληροφοριών Σένγκεν (SIS), δηλαδή ένα κοινό σύστημα πληροφοριών, στο οποίο κάθε κράτος μέλος καταχωρίζει, μέσω του Εθνικού Τμήματος SIS, πληροφορίες για καταζητούμενα ή ανεπιθύμητα άτομα και αναζητούμενα οχήματα, όπλα, έγγραφα (συνήθως διαβατήρια) και τραπεζογραμμάτια.

Ως εγγύηση των δικαιωμάτων των πολιτών σε σχέση με τις πολλαπλές δυνατότητες επεξεργασίας δεδομένων στο Σύστημα Πληροφοριών Σένγκεν, η Σύμβαση, σε αντιστάθμισμα, αφενός μεν προβλέπει αυστηρές προϋποθέσεις για τον τρόπο συλλογής, το είδος των

δεδομένων και το χρόνο τήρησης των καταχωρίσεων, θεσμοθετώντας συγκεκριμένα δικαιώματα για τα υποκείμενα των δεδομένων, αφετέρου δε θέτει ως προαπαιτούμενο της θέσης της σε ισχύ στα κράτη μέλη, τον ορισμό μιας ανεξάρτητης Αρχής Ελέγχου, αρμόδιας να διερευνά αν από την επεξεργασία και χρήση των δεδομένων προσβάλλονται τα δικαιώματα των ενδιαφερομένων προσώπων (άρθρο 114 ΣΕΣ). Τις αρμοδιότητες αυτές έχει επωμισθεί η Αρχή Προστασίας Δεδομένων.

β) Νομιμότητα και έλεγχος των καταχωρήσεων

Α. Για την επικοινωνία και το συντονισμό της λειτουργίας του Εθνικού Τμήματος του Συστήματος Πληροφοριών Σένγκεν (N-SIS), λειτουργεί σε κάθε κράτος μέλος το Γραφείο SIRENE. Στην Ελλάδα το Γραφείο SIRENE λειτουργεί στο πλαίσιο της Διεύθυνσης Διεθνούς Αστυνομικής Συνεργασίας της Ελληνικής Αστυνομίας. Στις αρμοδιότητές του περιλαμβάνονται η επικοινωνία με τα αντίστοιχα Γραφεία SIRENE των λοιπών συμβαλλομένων κρατών και ο συντονισμός μεταξύ των εθνικών υπηρεσιών που είναι αρμόδιες, σύμφωνα με το άρθρο 94 ΣΕΣ, για την καταχώριση δεδομένων στο Σύστημα, καθώς και των υπηρεσιών που είναι εξουσιοδοτημένες να έχουν πρόσβαση στο Σύστημα.

Οι δημόσιες αρχές που εξουσιοδοτούνται να τροφοδοτούν το Σύστημα είναι, ανάλογα με το είδος των καταχωρούμενων πληροφοριών, οι εξής:

- 1) Το Γραφείο SIRENE για τις καταχωρίσεις του άρθρου 95 ΣΕΣ (πρόσωπα που αναζητούνται με σκοπό τη σύλληψη)
- 2) Η Διεύθυνση Αλλοδαπών της Ελληνικής Αστυνομίας για τις καταχωρίσεις του άρθρου 96 (ανεπιθύμητοι αλλοδαποί). Η πρόσβαση στο Σύστημα γίνεται από τις αστυνομικές

διευθύνσεις όλης της επικράτειας.

- 3) Η Διεύθυνση Κρατικής Ασφαλείας της Ελληνικής Αστυνομίας επίσης για τις καταχωρίσεις του άρθρου 96, και
- 4) Η Διεύθυνση Δημόσιας Ασφαλείας της Ελληνικής Αστυνομίας για τις καταχωρίσεις των άρθρων 97-100 ΣΕΣ (πρόσωπα που έχουν εξαφανισθεί ή έχουν τεθεί υπό επιτήρηση, πρόσωπα που έχουν κλητευθεί να εμφανισθούν στο Δικαστήριο ως κατηγορούμενοι ή μάρτυρες, πρόσωπα που έχουν τεθεί υπό διακριτική παρακολούθηση και δεδομένα σχετικά με πράγματα που αναζητούνται, όπως κλαπέντα οχήματα, πυροβόλα όπλα, έγγραφα και τραπεζογραμμάτια).

Οι δημόσιες αρχές που είναι εξουσιοδοτημένες να έχουν πρόσβαση στο Σύστημα είναι:

- 1) Το Υπουργείο Δημόσιας Τάξης
- 2) Το Υπουργείο Εξωτερικών, μέσω των Προξενείων, για τον έλεγχο των προσώπων που ζητούν βίζα
- 3) Το Υπουργείο Δικαιοσύνης σχετικά με τις καταχωρίσεις του άρθρου 95
- 4) Το Υπουργείο Οικονομικών, μέσω των Τελωνείων, σχετικά με τα αναζητούμενα οχήματα και όπλα, και
- 5) Το Υπουργείο Εμπορικής Ναυτιλίας, μέσω του Λιμενικού Σώματος, για τον έλεγχο των λιμένων και των άλλων σημείων εισόδου στο χώρο Σένγκεν δια θαλάσσης.

Υπεύθυνη για το πληροφοριακό σύστημα, που υποστηρίζει την επικοινωνία των πιο πάνω υπηρεσιών καθώς και του Εθνικού Τμήματος του Συστήματος με την Κεντρική Βάση του Συστήματος που εδρεύει στο Στρασβούργο και τα Εθνικά Τμήματα των λοιπών κρατών μελών, είναι η Διεύθυνση Πληροφορικής της Ελληνικής Αστυνομίας.

Η Αρχή ενημερώνεται κανονικά σχετικά με τα πρόσωπα που είναι εξουσιοδοτημένα να έχουν πρόσβαση στο σύστημα.

Μετά την εφαρμογή του αποκεντρωμένου συστήματος εισαγωγής δεδομένων από τις αστυνομικές διευθύνσεις όλης της επικράτειας, το Γραφείο SIRENE έχει επεκτείνει την ενημέρωση στο σύνολο των εξουσιοδοτημένων προσώπων σε όλη την επικράτεια.

Β. Οι καταχωρίσεις στο SIS υπόκεινται στους κανόνες της Σύμβασης Εφαρμογής της Συμφωνίας Σένγκεν και ειδικότερα στη διάταξη του άρθρου 105, το οποίο εφαρμόζεται μέσω της αντίστοιχης διάταξης του εθνικού δικαίου (άρθρο 4 παρ. 1 Ν. 2472/97), σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 104 παρ. 1 και 2 ΣΕΣ, που ορίζει ότι σε κάθε καταχώριση εφαρμόζεται το εθνικό δίκαιο του καταχωρούντος συμβαλλόμενου μέρους.

Συγκεκριμένα, τα προσωπικά δεδομένα που περιλαμβάνονται ή πρόκειται να περιληφθούν στο Εθνικό Τμήμα SIS (N-SIS) πρέπει να συλλέγονται κατά τρόπο θεμιτό και νόμιμο για καθορισμένους σαφείς και νόμιμους σκοπούς και να υφίστανται θεμιτή και νόμιμη επεξεργασία εν όψει των σκοπών αυτών. Τη νομιμότητα των καταχωρίσεων στο N-SIS πρέπει να ελέγχει ο υπεύθυνος επεξεργασίας του αρχείου. Ο έλεγχος αυτός της νομιμότητας αφορά την ίδια τη συλλογή, καταχώριση και, εν γένει, επεξεργασία δεδομένων στην οποία προβαίνει ο εκτελών την επεξεργασία. Για να γίνεται νόμιμα η καταχώριση αυτή πρέπει να τηρούνται οι διατάξεις της Συμβάσεως και ιδίως αυτές των άρθρων 94-101, αλλά προπάντων του άρθρου 4 του Ν. 2472/97. Αφορά δε το σύνολο των καταχωρίσεων και όχι μόνο αυτές του άρθρου 95. Σημειώνεται ότι η νομιμότητα πρέπει να ελέγχεται από το καταχωρούν μέλος σύμφωνα με το άρθρο 105 ΣΕΣ αλλά και σύμφωνα με το άρθρο 5 της Σύμβασης 108/28-1-1981 του Συμβουλίου της Ευρώπης, καθώς και τη Σύσταση R (87) 15 /17-9-1987 του Συμβουλίου της Ευρώπης σχετικά με τη χρήση των προσωπικών δεδομένων στον αστυνομικό τομέα. Το

νόμιμο της εγγραφής του περιεχομένου αυτής στο N-SIS θα πρέπει να ελέγχεται, ώστε να είναι βέβαιο ότι η συγκεκριμένη εγγραφή είναι ακριβής μεταφορά της εντολής και τα προσωπικά δεδομένα εγγράφονται νόμιμα στο SIS, σύμφωνα με τα άρθρα της Συνθήκης. Η βασική αρχή όμως του Ν. 2472/97, όπως αυτή εμφανίζεται στο άρθρο 4 παρ. 1, είναι δεσμευτική και για την περίπτωση του υπεύθυνου επεξεργασίας του N-SIS. Ανεξάρτητα από τον έλεγχο της τήρησης των κανόνων για την προστασία των προσωπικών δεδομένων που ασκεί η Αρχή, έχουν τοποθετηθεί με απόσπαση, βάσει του άρθρου 21 παρ. 4 του Ν. 2521/97, δύο δικαστικοί λειτουργοί (μία Εισαγγελέας Πρωτοδικών και μία Πρόεδρος Πρωτοδικών) στο Γραφείο SIRENE, με σκοπό τον έλεγχο της νομιμότητας των καταχωρίσεων στο Εθνικό Τμήμα SIS. Η παρουσία των δικαστικών λειτουργών που σκοπό έχει την επικουρία και συμμετοχή στον έλεγχο της νομιμότητας κάθε καταχωρίσεως εκτιμάται ως θετική από την Αρχή, ο ρόλος τους όμως πρέπει να ενδυναμωθεί. Ενδεχομένως, η αύξηση του αριθμού των δικαστικών λειτουργών θα συνεισέφερε στην αποτελεσματικότερη λειτουργία των ελέγχων.

γ) Νομολογία

Α. Σε 2 περιπτώσεις διατάχθηκε η διαγραφή από την Εθνικό Κατάλογο Ανεπιθύμητων Αλλοδαπών, γιατί πληρούνταν οι προϋποθέσεις του άρθρου 66 § 9 του Ν. 2910/2001, σύμφωνα με το οποίο «Η καταχώριση αλλοδαπού στον κατάλογο ανεπιθύμητων συνεπεία διοικητικής απέλασης ή για οποιαδήποτε άλλη αιτία, για παράνομη είσοδο, έξοδο, παραμονή ή εργασία στο ελληνικό έδαφος, ο οποίος έχει λάβει την άδεια παραμονής της παρ. 1 του άρθρου 66 του Ν. 2910/2001 και εφόσον στηρίζεται σε γεγονότα που έγιναν σε χρόνο προγενέστερο της έκδοσης

της ανωτέρω άδειας παραμονής, δεν συνεπάγεται έναντι των κατόχων της οποιοδήποτε έννομο αποτέλεσμα και επέρχεται, αυτοδικαίως, διαγραφή τους από τον ίδιο κατάλογο».

- Β. Σε 3 περιπτώσεις διατάχθηκε η διαγραφή από το Σύστημα Πληροφοριών Σένγκεν (SIS) και τον Εθνικό Κατάλογο Ανεπιθυμητών Αλλοδαπών, γιατί πληρούνταν οι προϋποθέσεις του άρθρου 66 § 9 του Ν. 2910/2001 σε συνδυασμό με την ευεργετική διάταξη του άρθρου 91 § 11 περ. στ' του Ν. 3386/2005 σύμφωνα με την οποία «Εγγραφή στους καταλόγους ανεπιθυμητών, αποκλειστικά για λόγους παράνομης εισόδου, εξόδου, εργασίας και διαμονής στη Χώρα καθώς και συναφείς εκκρεμείς απελάσεις δεν αποτελούν παρακωλυτικό λόγο για τη χορήγηση της άδειας διαμονής. Υφιστάμενες για την ανωτέρω αιτία εγγραφές στον κατάλογο ανεπιθυμητών θεωρούνται ότι έχουν αυτοδικαίως αρθεί».
- Γ. Σε 7 περιπτώσεις διατάχθηκε η διαγραφή από το Σύστημα Πληροφοριών Σένγκεν (SIS) και τον Εθνικό Κατάλογο Ανεπιθυμητών Αλλοδαπών, γιατί οι προσφεύγοντες είχαν κάνει χρήση των ευεργετικών διατάξεων του Ν. 3386/2005 και συνεπώς, έπρεπε να είχαν διαγραφεί αυτοδίκαια.
- Δ. Σε 22 περιπτώσεις διατάχθηκε η διαγραφή από το Σύστημα Πληροφο-

ριών Σένγκεν (SIS), γιατί δεν ίσχυε καμία από τις προϋποθέσεις του άρθρου 96 της ΣΕΣ βάσει του οποίου είχε γίνει η καταχώρηση.

δ) Στατιστικά στοιχεία

Ανάλυση των αιτήσεων του έτους 2007 δείχνει ότι προέρχονται από πολίτες 11 διαφορετικών χωρών. Στην πλειοψηφία τους οι προσφεύγοντες είναι υπήκοοι Ρωσίας (αιτήσεις 42 ή ποσοστό 50% έναντι 42,86 % το 2006), Αλβανίας (30 αιτήσεις ή ποσοστό 35,72% έναντι 38,78 % το 2006), Ρουμανίας (3 αιτήσεις ή ποσοστό 3,57% έναντι 2, 04 % το 2006), Γεωργίας (2 αιτήσεις ή ποσοστό 2,38% έναντι 1,02 % το 2006), Τουρκίας, Βουλγαρίας και Πακιστάν (από 1 αίτηση ή ποσοστό 1,19%, έναντι 2,04 %, 2,04 % και 1,02 % αντίστοιχα το 2006) και ακολουθούν οι υπήκοοι Μολδαβίας, Σερβίας, Καμερούν και Μπαγκλαντές (από 1 αίτηση ή ποσοστό 1,19%).

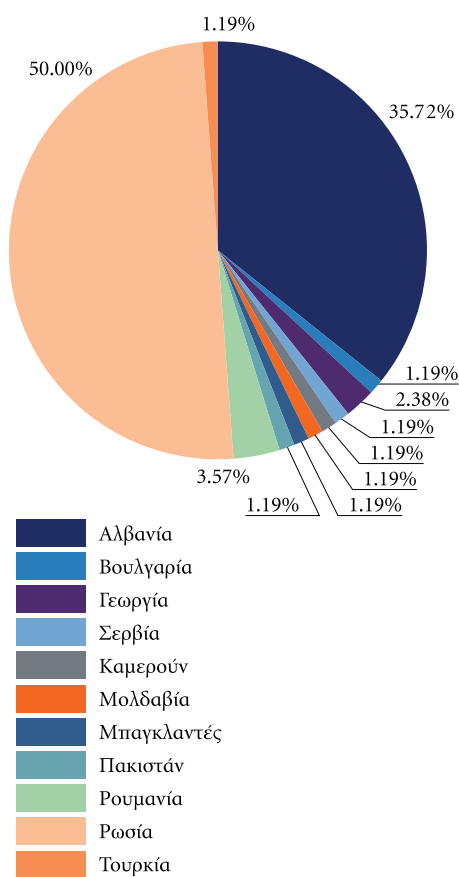
Από τις 84 αυτές αιτήσεις του 2007 διεκπεραιώθηκαν οι 44 (ποσοστό 52%).

Από αυτές, οι 34 διαγράφηκαν με απόφαση της Αρχής, σε 3 περιπτώσεις το ΥΔΤ προέβη στη διαγραφή ύστερα από σχετική επιστολή της Αρχής και σε 7 οι αιτούντες ενημερώθηκαν σχετικά με την καταχώρηση που τους αφορούσε.

Στη συνέχεια, στον πίνακα και τα διαγράμματα παρατίθενται αριθμητικά και στατιστικά στοιχεία σχετικά με τις προσφυγές και την έκβαση αυτών.

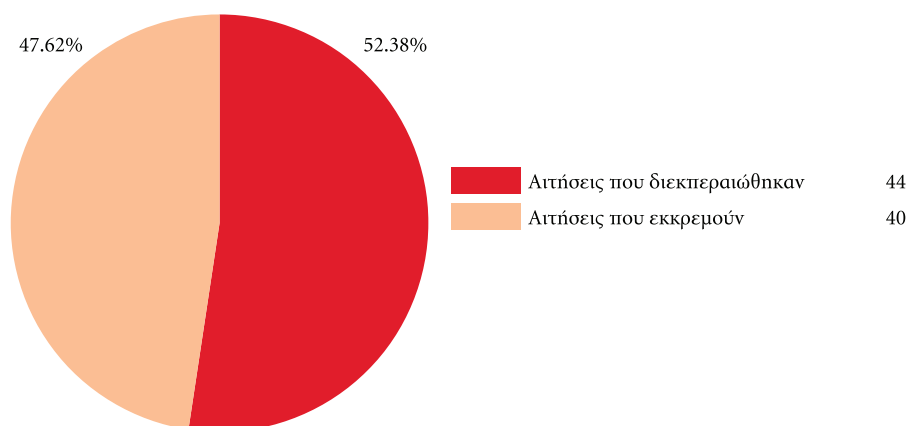
Κωδικός Χώρας	Χώρα Προέλευσης	Αιτήσεις SIRENE	% επί συνόλου
A010	Αλβανία	30	35,72%
A024	Βουλγαρία	1	1,19%
A026	Γεωργία	2	2,38%
A027	Σερβία	1	1,19%
A057	Καμερούν	1	1,19%
A099	Μολδαβία	1	1,19%
A101	Μπαγκλαντές	1	1,19%
A131	Πακιστάν	1	1,19%
A141	Ρουμανία	3	3,57%
A142	Ρωσία	42	50,00%
A166	Τουρκία	1	1,19%
Σύνολα:	11	84	100,00%

ΑΙΤΗΣΕΙΣ ΑΝΑ ΧΩΡΑ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ

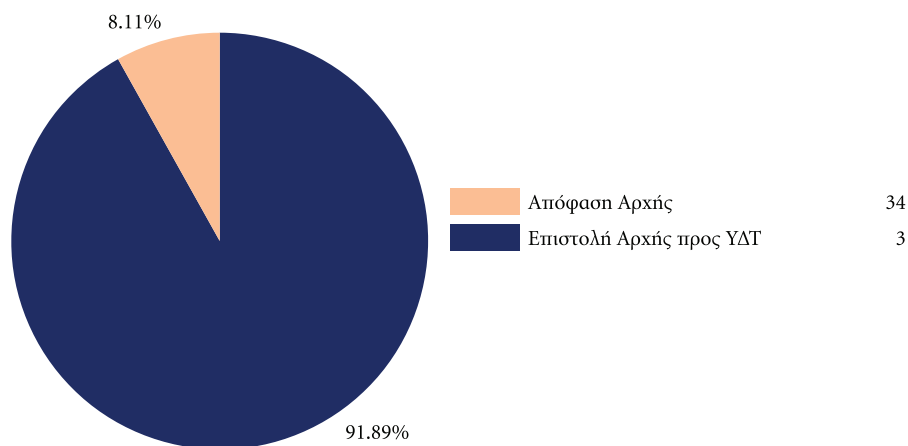

Αιτήσεις Sirene που Κατατέθηκαν Εντός του Έτους 2007

Κατατεθείσες Αιτήσεις SIRENE	84
Αιτήσεις που διεκπεραιώθηκαν	44
Αιτήσεις που εκκρεμούν	40

ΑΙΤΗΣΕΙΣ SIRENE ΠΟΥ ΚΑΤΑΤΕΘΗΚΑΝ ΕΝΤΟΣ ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ 2007**Αιτίες Διαγραφής από το Σύστημα Σένγκεν**

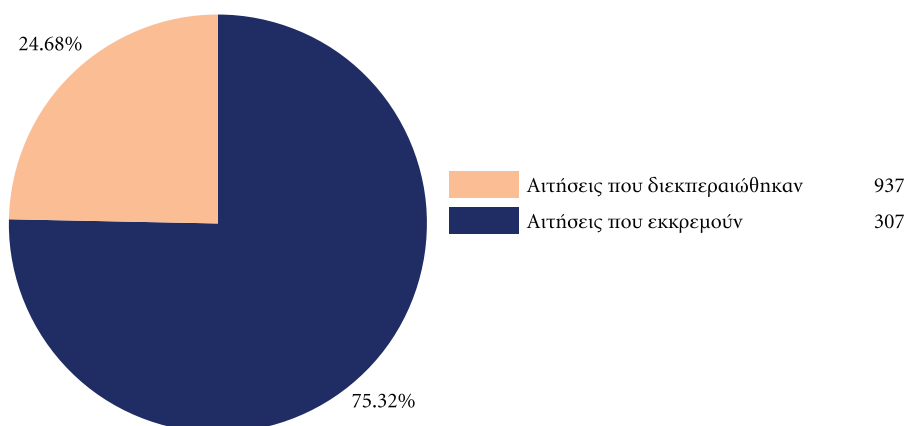
Απόφαση Αρχής	34
Επιστολή Αρχής προς ΥΔΤ	3

ΑΙΤΙΕΣ ΔΙΑΓΡΑΦΗΣ ΑΠΟ ΤΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΣΕΝΓΚΕΝ

Αιτήσεις Sirene που κατατέθηκαν στην Αρχή

Κατατεθείσες Αιτήσεις Sirene	1244
Αιτήσεις που διεκπεραιώθηκαν	937
Αιτήσεις που εκκρεμούν	307

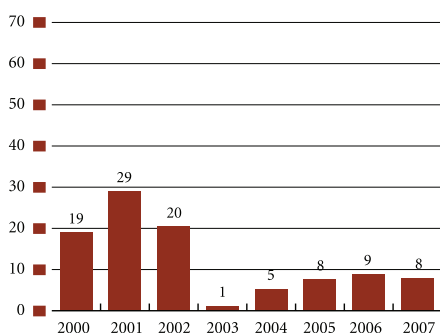
ΑΙΤΗΣΕΙΣ SIRENE ΠΟΥ ΚΑΤΑΤΕΘΗΚΑΝ ΣΤΗΝ ΑΡΧΗ

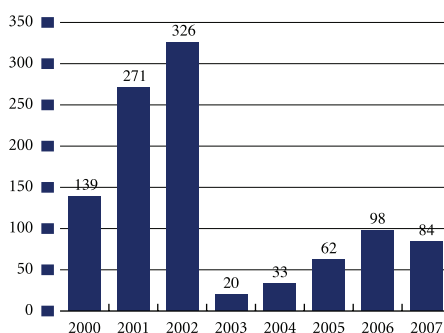
Ποσοστό Προσφυγών Σένγκεν

ΕΤΟΣ	ΠΟΣΟΣΤΟ %	ΠΛΗΘΟΣ
2000	19,0	139
2001	29,0	271
2002	20,4	326
2003	1,2	20
2004	5,3	33
2005	7,6	62
2006	8,9	98
2007	8,0	84

ΠΟΣΟΣΤΟ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ ΣΕΝΤΚΕΝ

ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ ΣΕΝΤΚΕΝ

Γ. ΣΗΜΑΝΤΙΚΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΠΟΥ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΑΝ ΤΗΝ ΑΡΧΗ

Στην ενότητα αυτή αναλύονται ορισμένα ιδιαίτερα σημαντικά ζητήματα που απασχόλησαν την Αρχή στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της και αφορούν: α) τους Δεσμευτικούς Εταιρικούς Κανόνες (Binding Corporate Rules) που προβλέπονται στο άρθρο 26 της Οδηγίας 95/46/EK, β) τα στοιχεία επιβατών αεροπορικών εταιρειών (PNRs), γ) την υπηρεσία SWIFT, η οποία είναι μια παγκόσμια υπηρεσία ανταλλαγής χρηματοπιστωτικών μηνυμάτων με σκοπό τη διευκόλυνση των διεθνών μεταφορών χρημάτων, δ) το Πληροφοριακό σύστημα διοικητικής συνεργασίας και ανταλλαγής πληροφοριών (Internal Market Information – IMI) στο εσωτερικό της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ε) τις Υπηρεσίες Κοινωνικής Δικτύωσης (social networks), στ) τις ιδιωτικές ασφαλίσεις ιατρικής περίθαλψης – υγείας, ζ) το spam, η) παραβάσεις του Ν. 2472/1997 που αφορούν ανηλίκους και θ) την προστασία δεδομένων στον Τρίτο Πυλώνα της Ε.Ε.

ΔΕΣΜΕΥΤΙΚΟΙ ΕΤΑΙΡΙΚΟΙ ΚΑΝΟΝΕΣ (BINDING CORPORATE RULES)

Σύμφωνα με το άρ. 25 της Οδηγίας 95/46/EK, η διαβίβαση προσωπικών δεδομένων προς τρίτη χώρα (εν προκειμένω εκτός Ε.Ε.) επιτρέπεται μόνον εάν η τρίτη χώρα εξασφαλίζει ικανοποιητικό επίπεδο προστασίας. Σύμφωνα με το άρ. 26 παρ. 2 της Οδηγίας, ωστόσο, είναι δυνατή η διαβίβαση προσωπικών δεδομένων προς τρίτη χώρα η οποία δεν εξασφαλίζει ικανοποιητικό επίπεδο προστασίας κατά την έννοια του άρ. 25 της Οδηγίας, εφόσον ο υπεύθυνος επεξεργασίας παρέχει επαρκείς εγγυήσεις για την προστασία της ιδιωτικής ζωής και των θεμελιωδών δικαιωμάτων

και ελευθεριών των προσώπων καθώς και την άσκηση των σχετικών δικαιωμάτων. Οι εγγυήσεις αυτές μπορούν, σύμφωνα με την ίδια διάταξη, να απορρέουν ιδίως από κατάλληλες συμβατικές ρήτρες.

Τα Binding Corporate Rules ή δεσμευτικοί εταιρικοί κανόνες (στο εξής: BCRs) αποτελούν ένα σύνολο νομικά δεσμευτικών κανόνων με το οποίο μία ομάδα εταιρειών που συνιστούν όμιλο μπορεί να παράσχει τις ως άνω απαιτούμενες επαρκείς εγγυήσεις αναφορικά με τις διαβιβάσεις προσωπικών δεδομένων στο εσωτερικό του ομίλου. Πρόκειται δηλαδή για μία από τις υπάρχουσες νομικές βάσεις για τη διαβίβαση προσωπικών δεδομένων μεταξύ εταιρειών που ανήκουν μεν στον ίδιο όμιλο, εδρεύουν ωστόσο σε διαφορετικές έννομες τάξεις, και δη εκτός Ε.Ε. Άλλες νομικές βάσεις για τη διαβίβαση δεδομένων προς τρίτες χώρες θεμελιώνονται στα άρ. 25 παρ. 2 και 6, άρ. 26 παρ. 1 και 4 της Οδηγίας 95/46/EK.

Τα BCRs παρέχουν μια ολοκληρωμένη προσέγγιση του ζητήματος της προστασίας των προσωπικών δεδομένων και δημιουργούν έναν “ασφαλή λιμένα” στα πλαίσια ενός πολυεθνικού ομίλου εταιρειών. Επιτρέπουν στις εταιρείες του ομίλου να διαβιβάζουν δεδομένα σε ολόκληρο τον κόσμο χρησιμοποιώντας ένα μόνο σύνολο κανόνων, χωρίς να χρειάζεται να συνάπτονται και να τηρούνται διαφορετικές συμβάσεις ανάμεσα σε όλες τις εταιρείες του ομίλου. Με αυτόν τον τρόπο επιτυγχάνεται μεγαλύτερη ευελιξία και εξοικονόμηση χρόνου αλλά και χρημάτων. Επιπλέον, ακριβώς επειδή τα BCRs μετατοπίζουν την ευθύνη της τήρησης της νομοθεσίας για την προστασία των προσωπικών δεδομένων από τις Ανεξάρτητες Αρχές στις ίδιες τις εταιρείες, δημιουργείται σταδιακά σε αυτές μια υψηλού επιπέδου “κουλτούρα” προστασίας των προσωπικών δεδομένων.

Ωστόσο, παρά τα προφανή πλεονεκτήματα που παρουσιάζει το σύστημα των BCRs, υπάρχουν πολλές δυσκολίες στην εφαρμογή τους στην πράξη από τις εταιρείες. Καταρχάς, τα BCRs παρέχουν ένα ελάχιστο επίπεδο προστασίας. Αυτό σημαίνει ότι αν η εθνική νομοθεσία είναι αυστηρότερη από αυτά, το υποκείμενο των δεδομένων μπορεί να στηρίξει τις αξιώσεις του στην εθνική νομοθεσία. Εάν όμως τα BCRs παρέχουν μεγαλύτερη προστασία από την εθνική νομοθεσία, τότε, αντιθέτως, το υποκείμενο μπορεί να αντλήσει δικαιώματα από αυτά. Η υιοθέτηση συνεπώς ενός συνόλου BCRs, η οποία είναι πολυδάπανη, περίπλοκη και χρονοβόρα διαδικασία, μπορεί στην πράξη να σημαίνει ότι σε περίπτωση παράνομης επεξεργασίας ο όμιλος θα υποχρεωθεί να καταβάλει μεγαλύτερες αποζημιώσεις από αυτές που προβλέπουν τα BCRs που έχει θεσπίσει. Το κυριότερο όμως εμπόδιο στη θέσπιση BCRs από τους ομίλους εταιρειών είναι η έλλειψη ενός ενιαίου και εύχρηστου μηχανισμού έγκρισής τους από τις εθνικές ανεξάρτητες αρχές προστασίας προσωπικών δεδομένων. Στην πράξη σήμερα ένας όμιλος εταιρειών που επιθυμεί να υιοθετήσει ένα σύνολο BCRs, πρέπει να τα υποβάλει προς έγκριση στην ΑΠΔΠΧ κάθε κράτους μέλους της Ε.Ε., στο οποίο πρόκειται να διαβιβασθούν δεδομένα. Η διαδικασία αυτή είναι χρονοβόρα ιδίως διότι το ζήτημα της νομικής μορφής και της δεσμευτικότητας των BCRs αντιμετωπίζεται διαφορετικά σε κάθε έννομη τάξη. Σύμφωνα με το άρ. 9 παρ. 2 περ στ' του Ν. 2472/1997, ο οποίος ενσωμάτωσε την Οδηγία 95/46/ΕΚ στην ελληνική έννομη τάξη, η διαβίβαση προσωπικών δεδομένων προς χώρα που δεν ανήκει στην Ε.Ε. και η οποία δεν εξασφαλίζει ικανοποιητικό επίπεδο προστασίας, επιτρέπεται κατ' εξαίρεση, με άδεια της Αρχής, εφόσον (...) στ) ο υπεύθυνος επεξεργασίας πα-

ρέχει επαρκείς εγγυήσεις για την προστασία των προσωπικών δεδομένων των υποκειμένων και την άσκηση των σχετικών δικαιωμάτων τους, όταν οι εγγυήσεις προκύπτουν από συμβατικές ρήτρες, σύμφωνες με τις ρυθμίσεις του παρόντος νόμου. Στην Ελλάδα, συνεπώς, ενδεχόμενη έγκριση BCRs θα οδηγήσει στην παροχή άδειας από την Αρχή. Μέχρι στιγμής δεν έχουν υποβληθεί προς έγκριση BCRs στην ελληνική Αρχή. Έχουν ωστόσο γίνει συναντήσεις με εκπροσώπους πολυεθνικών ομίλων, οι οποίοι καταρτίζουν σύστημα BCRs στο οποίο εμπλέκονται και θυγατρικές εδρεύουσες στην Ελλάδα, ενώ αναμένεται να κατατεθούν από δύο ακόμη πολυεθνικές στα πλαίσια της διαδικασίας συνεργασίας μεταξύ περισσότερων εμπλεκόμενων ΑΠΔΠΧ που περιγράφεται στο WP 107 της Ομάδας Εργασίας του άρ. 29 της Οδηγίας 95/46/ΕΚ.

ΔΙΑΒΙΒΑΣΗ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΕΠΙΒΑΤΩΝ ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ (PNRs) ΣΤΙΣ ΗΠΑ

PNR (Passenger Name Records) είναι η γενική ονομασία που δίνεται στα αρχεία που δημιουργούν οι εταιρίες για κάθε ταξιδιωτική κράτηση οποιουδήποτε επιβάτη. Τα στοιχεία αποθηκεύονται στις βάσεις δεδομένων κρατήσεων και στις βάσεις δεδομένων για την καθοδήγηση κατά την αναχώρηση. Ο αριθμός και το είδος των πεδίων πληροφοριών σε ένα σύστημα PNR ποικίλλει από εταιρία σε εταιρία. Υπάρχουν περίπου 20-25 πιθανά πεδία δεδομένων PNR, ορισμένα από τα οποία περιλαμβάνουν υποκατηγορίες πληροφοριών, οπότε ο συνολικός αριθμός ανέρχεται σε περίπου 60 πεδία και υποπεδία.

Η διαβίβαση των στοιχείων επιβατών αεροπορικών εταιριών (PNR), που τηρούν οι αεροπορικές εταιρίες προς τις αρμόδιες υπηρεσίες των Ηνωμένων Πολιτει-

ών της Αμερικής αποτέλεσε σημαντικό θέμα εξέτασης και το 2007 σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Μετά την ακύρωση της απόφασης 2004/496/ΕΚ του Συμβουλίου, της 17ης Μαΐου 2004, για τη σύναψη συμφωνίας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και των ΗΠΑ σχετικά με την επεξεργασία και τη διαβίβαση των καταστάσεων με τα ονόματα των επιβατών από τους αερομεταφορείς προς το Υπουργείο Εσωτερικής Ασφάλειας, Υπηρεσία Τελωνείων και Προστασίας των Συνόρων των Ηνωμένων Πολιτειών, και της απόφασης 2004/535/ΕΚ της Επιτροπής, της 14ης Μαΐου 2004, σχετικά με την ικανοποιητική προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που περιλαμβάνονται στο φάκελο των επιβατών (Passenger Name Record) αεροπορικών μεταφορών ο οποίος διαβιβάζεται στο Bureau of Customs and Border Protection (Υπηρεσία Τελωνείων και Προστασίας των Συνόρων) των ΗΠΑ από το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (απόφαση της 30ης Μαΐου 2006 στις συνεκδικασθείσες υποθέσεις C-317/04 και C-318/04), συνήφθη νέα (ενδιάμεση) συμφωνία της Ευρωπαϊκής Ένωσης με το Υπουργείο Εσωτερικής Ασφάλειας των ΗΠΑ. Η εν λόγω συμφωνία συνήφθη τον Οκτώβριο του 2006, είχε ισχύ μέχρι τις 31 Ιουλίου του 2007 και προέβλεπε το ίδιο επίπεδο προστασίας των προσωπικών δεδομένων, που μεταβιβάζονται στην Υπηρεσία Τελωνείων και Προστασίας των Συνόρων των ΗΠΑ, με τη συμφωνία που ακυρώθηκε από το ΔΕΚ. Ακολούθως, μετά τη λήξη δηλαδή και της ενδιάμεσης συμφωνίας, συνήφθη στα τέλη Ιουλίου 2007 νέα συμφωνία μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των ΗΠΑ, η οποία θα ισχύει μέχρι την αντικατάστασή της από καινούρια συμφωνία και σε κάθε περίπτωση δεν θα ισχύσει περισσότερο από επτά έτη (υπολογιζόμενα από την υπογραφή της). Η Ομάδα Εργασίας του άρθρου

291 εξέδωσε τη γνωμοδότηση 5/20072 σχετικά με την προαναφερθείσα (τελευταία) συμφωνία για τη διαβίβαση των καταστάσεων με τα ονόματα των επιβατών (PNR) από την Ε.Ε. στις ΗΠΑ. Η γενική εκτίμηση της προαναφερθείσας ομάδας, η οποία αποτυπώνεται στην ανωτέρω γνωμοδότησή της, είναι ότι το επίπεδο προστασίας των προσωπικών δεδομένων έχει μειωθεί αισθητά σε σύγκριση με την προηγούμενη συμφωνία. Ειδικότερα:

- τα στοιχεία, που με βάση τη νέα συμφωνία διαβιβάζονται, είναι περισσότερα και περιλαμβάνουν πληροφορίες και για τρίτα πέραν του υποκειμένου πρόσωπα,
- η Υπηρεσία Τελωνείων και Προστασίας των Συνόρων των ΗΠΑ μπορεί πλέον σε εξαιρετικές περιπτώσεις να επεξεργάζεται και ευαίσθητα προσωπικά δεδομένα,
- η διάρκεια διατήρησης των δεδομένων έχει αυξηθεί στα δεκαπέντε τουλάχιστον έτη
- μηχανισμός ελέγχου του συστήματος διαβίβασης δεν προβλέπει τη συμμετοχή Ανεξαρτήτων Αρχών.

Γενικότερα οι διασφαλίσεις που προβλέπονται στη νέα συμφωνία είναι αόριστα διατυπωμένες και με τον τρόπο αυτό αφήνουν ανοιχτό το ενδεχόμενο πολλών εξαιρέσεων, οι οποίες εναπόκεινται στη διακριτική ευχέρεια των ΗΠΑ. Η Ομάδα Εργασίας διατυπώνει, τέλος, την απογοήτευσή της για το περιεχόμενο της νέας συμφωνίας, καθώς θεωρεί ότι οι διαπραγματεύσεις μεταξύ της ΕΕ και των

1 Η εν λόγω ομάδα εργασίας συστάθηκε βάσει του άρθρου 29 της Οδηγίας 95/46/ΕΚ και συνιστά ανεξάρτητο συμβουλευτικό όργανο για την προστασία των δεδομένων και της ιδιωτικής ζωής. Οι γνωμοδοτήσεις της είναι διαθέσιμες στην ιστοσελίδα

http://ec.europa.eu/justice_home/fsj/privacy/workinggroup/index_en.htm.

2 Διαθέσιμη στην ιστοσελίδα

http://ec.europa.eu/justice_home/fsj/privacy/workinggroup/index_en.htm.

ΗΠΑ δεν κατάφεραν να καταλήξουν σε μια συμφωνία που να αποτυπώνει την ισορροπία μεταξύ της ανάγκης για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας και της προστασίας των θεμελιωδών ατομικών δικαιωμάτων και ειδικότερα της προστασίας των προσωπικών δεδομένων.

SWIFT - ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΑΝΤΑΛΛΑΓΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΜΗΝΥΜΑΤΩΝ

Εξελίζει κατά το 2007 στην υπόθεση SWIFT

Η SWIFT (Society for Worldwide Interbank Financial Telecommunication) είναι μια παγκόσμια υπηρεσία ανταλλαγής χρηματοπιστωτικών μηνυμάτων με έδρα το Βέλγιο η οποία διευκολύνει τις διεθνείς μεταφορές χρημάτων. Μετά από τις τρομοκρατικές επιθέσεις του Σεπτεμβρίου του 2001, το Υπουργείο Οικονομικών των ΗΠΑ εξέδωσε κλητεύσεις ζητώντας από τη SWIFT να παράσχει πρόσβαση στις βάσεις δεδομένων της, προκειμένου να εντοπίσει παράνομες χρηματοδοτήσεις τρομοκρατών. Η SWIFT, αν και διαπραγματεύτηκε ορισμένους περιορισμούς στην πρόσβαση του Υπουργείου Οικονομικών, συμμορφώθηκε με τις κλητεύσεις μέχρι τον Ιούνιο του 2007.

Τελικά τον Ιούνιο του 2007 οι αρχές των ΗΠΑ και Ε.Ε. έφτασαν σε συμβιβασμό σχετικά με το Πρόγραμμα SWIFT, σύμφωνα με το οποίο οι ΗΠΑ συμφώνησαν να χρησιμοποιούν δεδομένα που συλλέγουν μέσω του προγράμματος αυτού αποκλειστικά για σκοπούς καταπολέμησης της τρομοκρατίας, να διαγράφουν δεδομένα που δεν έχουν σχέση με έρευνες για τους παραπάνω σκοπούς σε συνεχή βάση, να τηρούν τα δεδομένα για χρονικό διάστημα όχι πέραν των πέντε ετών, να επιτρέπουν σε αξιωματούχο της Ε.Ε. να επιβλέπει το πρόγραμμα και να δημοσιεύσουν τους όρους της συμφωνί-

ας στην Εφημερίδα της Ομοσπονδιακής Κυβέρνησης.

Στη συνεδρίαση της 20 Ιουνίου 2007, η Ομάδα Εργασίας του Άρθρου 29 της Οδηγίας 95/46 της Ε.Ε. ασχολήθηκε με το θέμα της υποχρέωσης που υπέχουν τα πιστωτικά ιδρύματα για ενημέρωση των πελατών τους σχετικά με την επεξεργασία των δεδομένων τους από την εταιρεία SWIFT, και έθεσε την 1 Σεπτεμβρίου 2007 ως καταληκτική ημερομηνία για τη συμμόρφωση των πιστωτικών ιδρυμάτων των κρατών μελών με την ως άνω υποχρέωση.

Η Αρχή, μετά από σχετική αλληλογραφία με την Ελληνική Ένωση Τραπεζών, διαμόρφωσε το περιεχόμενο του κειμένου βάσει του οποίου θα γίνεται η ενημέρωση των υποκειμένων, ενώ καθόρισε και τον τρόπο ενημέρωσης. Ειδικότερα, η κάθε τράπεζα πρέπει να ενημερώνει τους πελάτες της ότι, εφόσον για την ολοκλήρωση της συναλλαγής χρησιμοποιηθούν οι υπηρεσίες της SWIFT, που εδρεύει στο Βέλγιο (διαδικτυακός τόπος: www.swift.com), τα δεδομένα που αφορούν τη συναλλαγή θα διαβιβαστούν σε αυτή, η οποία στη συνέχεια τα διαβιβάζει για λόγους ασφαλείας σε εφεδρικό αρχείο (back up) που τηρεί στις ΗΠΑ. Στο αρχείο αυτό, στο οποίο καταχωρούνται ομοίως δεδομένα από τις Τράπεζες όλων των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, δικαίωμα πρόσβασης έχουν αρχές των ΗΠΑ (όπως το Υπουργείο Οικονομικών), με σκοπό την καταπολέμηση της τρομοκρατίας και της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες.

Οι τράπεζες προχώρησαν στις διαδικασίες που απαιτούνται ώστε το κείμενο αυτό να αναγράφεται τόσο στην ελληνική όσο και στην αγγλική γλώσσα στα έντυπα που χρησιμοποιούν οι τράπεζες για την παραγγελία από τους πελάτες τους μεταφοράς κεφαλαίων τους μέσω SWIFT, να εμφανίζεται στην οθόνη των

Η/Υ των πελατών- χρηστών, εφόσον η συναλλαγή μπορεί να γίνει ηλεκτρονικά (e-banking), καθώς και στο διαδικτυακό τόπο κάθε επιμέρους τράπεζας, και να εκφωνείται εφόσον η συναλλαγή γίνεται μέσω τηλεφωνικής επικοινωνίας (phone banking). Περαιτέρω, έγινε και ενημέρωση των υποκειμένων που έχουν ήδη προβεί σε σχετικές συναλλαγές με δημοσίευση από την Ε.Ε.Τ. για λογαριασμό των μελών της στον Τύπο.

IMI – ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΤΑΛΛΑΓΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

Η Αρχή συνεργάστηκε στενά, κατά το έτος 2007, με την αρμόδια υπηρεσία της Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικής Πολιτικής (Διεύθυνση Ευρωπαϊκής Ένωσης, Τμήμα Β΄) του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών για το ζήτημα της εισαγωγής και θέσης σε λειτουργία στο εσωτερικό της Ε.Ε. του πληροφοριακού συστήματος διοικητικής συνεργασίας και ανταλλαγής πληροφοριών *Internal Market Information (IMI) system* και την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα μέσω του συστήματος αυτού. Η πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την εισαγωγή και θέση σε λειτουργία του IMI στηρίχθηκε, πέρα από τις γενικές διατάξεις της ιδρυτικής συνθήκης της Ε.Ε. που αφορούν υποχρεώσεις συνεργασίας των υπηρεσιών κάθε κράτους, αφενός, στις διατάξεις των παρ. 1 και 6 του άρθρου 28 της Οδηγίας 2006/123/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12^{ης} Δεκεμβρίου 2006, σχετικά με τις υπηρεσίες στην εσωτερική αγορά και, αφετέρου, στις διατάξεις του άρθρου 56 της Οδηγίας 2005/36/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 7^{ης} Σεπτεμβρίου 2005,

σχετικά με την αναγνώριση των επαγγελματικών προσόντων.

Η συνεργασία μεταξύ της Αρχής και της Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικής Πολιτικής (Διεύθυνση Ευρωπαϊκής Ένωσης, Τμήμα Β΄) του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών εκφράστηκε με συνεχείς ανταλλαγές απόψεων και συσκέψεις των εντεταλμένων με την παρακολούθηση του IMI ελεγκτών της Αρχής και εκπροσώπων της προαναφερόμενης Δ/σης του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών. Στις συσκέψεις αυτές συμμετείχαν, επίσης, και εκπρόσωποι άλλων αρμοδίων φορέων και, ιδίως, εκπρόσωποι των Υπουργείων Παιδείας και Υγείας. Στο πλαίσιο της συνεργασίας αυτής, υποβλήθηκε προς την Αρχή, το Μάρτιο 2007, έγγραφο ερώτημα από την προαναφερόμενη Δ/ση του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών σχετικά με τις θέσεις της Αρχής αναφορικά με τα ζητήματα προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, τα οποία προκύπτουν από την εισαγωγή και θέση σε λειτουργία στο εσωτερικό της Ε.Ε. του IMI, ενόψει της σύσκεψης των Εθνικών εκπροσώπων του IMI, που θα πραγματοποιούταν στις Βρυξέλλες, την 31/05/2007. Στη σύσκεψη αυτή, το Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών επρόκειτο να παραστεί ως Εθνικός εκπρόσωπος της Ελληνικής Δημοκρατίας. Η Αρχή διαβίβασε, το Μάιο 2007, τις θέσεις της σχετικά με το IMI, όπως αυτές είχαν διαμορφωθεί βάσει των έως τότε κειμένων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Για την Αρχή, με βάση τα υπάρχοντα κείμενα, το IMI, ως πληροφοριακό σύστημα διοικητικής συνεργασίας και ανταλλαγής πληροφοριών, προβάλλει αναμφίβολα ως ένα πολύ χρήσιμο τεχνικό εργαλείο. Ωστόσο, παράλληλα, η διαφαινόμενη τεχνική πολυπλοκότητα του συστήματος, σε συνδυασμό, αφενός, με τους σοβαρούς κινδύνους, που η εισαγωγή του εγκυμονεί για το ήδη ευρωπαϊκό και

εθνικό κεκτημένο για την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία προσωπικών του δεδομένων, και, αφετέρου, με το σύντομο χρονικό διάστημα, στο οποίο οι εθνικές αρχές προστασίας του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, που το αφορούν, κλήθηκαν από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να αναπτύξουν τις θέσεις τους για το IMI, καθιστούν αδύνατη την εξαγωγή βέβαιων και οριστικών τεχνικών και νομικών κρίσεων για την αξιολόγηση του IMI. Πάντως, η Αρχή διατύπωσε προς την προαναφερόμενη Δ/νση του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών σειρά εισαγωγικών παρατηρήσεων (*preliminary issues*), ενόψει της σύσκεψης της 31/05/2007.

Η Αρχή ιδίως επεσήμανε ότι το σχετικό κείμενο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής της 29/03/2007 αντανάκλα περισσότερο τεχνικές απόψεις για το IMI, παρά επαρκή νομική ανάλυση του συστήματος αναφορικά με τη συλλογή και επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Το κείμενο αυτό περιέχει κενά, όσον αφορά κρίσιμα σημεία, που άπτονται της προστασίας του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων του προσωπικού χαρακτήρα. Επιπλέον, δεν έχει υποβληθεί στην Αρχή –ούτε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, ούτε από το Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών, ως Εθνικό εκπρόσωπο– υπόδειγμα ερωτηματολογίου, που θα πρέπει να συμπληρώνεται για κάθε ενδιαφερόμενο, ώστε να εξεταστούν ποια ακριβώς στοιχεία θα συλλέγονται και εάν αυτά συνάδουν με το σκοπό της επεξεργασίας. Για την Αρχή, μία πρώτη σειρά ερωτημάτων, που θα έπρεπε να εξεταστεί τόσο από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή όσο και από την Ομάδα του άρθρου 29, αφορά το εάν οι προτεινόμενες από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή νομικές βάσεις αποτελούν επαρκές νομικό θεμέλιο για τη λειτουργία του IMI. Συναφές με

το προηγούμενο, είναι το ζήτημα των βάσεων δεδομένων (αρχείων), που θα λειτουργούν για την εμβάθυνση της συνεργασίας των δημοσίων αρχών των κρατών μελών, με απώτερο σκοπό την καλύτερη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς. Η Αρχή θεώρησε ότι πρέπει να καθορίζεται με σαφήνεια ότι η συλλογή των δεδομένων, που θα καταχωρούνται στα σχετικά αρχεία, θα αφορά σε συγκεκριμένα και ρητώς προσδιοριζόμενα στοιχεία των ενδιαφερομένων, τα οποία κρίνονται απαραίτητα για το συγκεκριμένο σκοπό της επεξεργασίας στα πλαίσια του εν λόγω συστήματος. Επιπλέον, είναι σαφές ότι πολλά από τα δεδομένα, που θα διαβιβάζονται, θα είναι ευαίσθητα (πχ. στοιχεία ποινικού μητρώου, ιατρικά δεδομένα, δεδομένα κοινωνικής πρόνοιας κλπ), γεγονός που απαιτεί ένα αυστηρότερο πλαίσιο προστασίας. Για την Αρχή βασικό ζητούμενο έπρεπε να είναι η κατοχύρωση του επιπέδου προστασίας των προσωπικών δεδομένων, που η Οδηγία 95/46/EK καθιέρωσε ως ευρωπαϊκό κεκτημένο.

Επιπλέον, η Αρχή έκρινε ότι το Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών, ως Εθνικός εκπρόσωπος για το IMI, θα πρέπει να προβεί στη γνωστοποίηση προς την Αρχή του σχετικού αρχείου, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 6 του Ν. 2472/1997. Εξάλλου, σε κάθε περίπτωση, η Αρχή θεώρησε ιδιαίτερα χρήσιμη την αποτίμηση των αποτελεσμάτων μελετών ανάλυσης των επιπτώσεων της εφαρμογής του IMI στην προστασία της ιδιωτικής ζωής (*Privacy Impact Assessment*), που ενδεχομένως εκπονήθηκαν στα υπόλοιπα κράτη-μέλη.

Επισημαίνεται ότι οι βασικές επισημάνσεις της Αρχής προς τη Γενική Δ/νση Οικονομικής Πολιτικής (Διεύθυνση Ευρωπαϊκής Ένωσης, Τμήμα Β') του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών σχετικά με το IMI υιοθετήθηκαν στη συνέχεια και από την Ομάδα του

άρθρου 29 της Οδηγίας 95/46/EK, στη Γνωμοδότησή της 7/2007 για το IMI (01911/07/EN, WP 140, της 20/09/2007). Ακολούθησε η Απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής της 12^{ης} Δεκεμβρίου 2007 σχετικά με την προστασία των προσωπικών δεδομένων κατά την εφαρμογή του Συστήματος Πληροφόρησης για την εσωτερική αγορά (IMI) (2008/49/EK). Η Αρχή, σε συνεργασία με την προαναφερόμενη Δ/νση του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών, ασκεί τις κατά το νόμο αρμοδιότητές της για την εγκατάσταση και λειτουργία του IMI στην ελληνική επικράτεια.

ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΔΙΚΤΥΩΣΗΣ

Οι υπηρεσίες κοινωνικής δικτύωσης (social networks) που στοχεύουν στη δημιουργία on-line κοινοτήτων από ανθρώπους με κοινά ενδιαφέροντα και δραστηριότητες έχουν γίνει ιδιαίτερος δημοφιλείς στις μέρες μας. Οι υπηρεσίες αυτές λειτουργούν κυρίως στο Διαδίκτυο και προσφέρουν πολλαπλούς τρόπους επικοινωνίας και διάδρασης στους εγγεγραμμένους χρήστες τους, και συνήθως προϋποθέτουν τη δημιουργία προσωπικών προφίλ των χρηστών. Οι χρήστες των υπηρεσιών αυτών μπορούν να δημοσιοποιούν και να μοιράζονται προσωπικές πληροφορίες με άλλες ομάδες χρηστών, όπως π.χ. θέματα σχετικά με τα χόμπι τους, την εργασία τους, τις προτιμήσεις τους, τα αγαπημένα τους πρόσωπα, κ.ά. μέσα από το προσωπικό τους προφίλ, αλλά και υπό τη μορφή μηνυμάτων, φωτογραφιών, βίντεο, κ.λ.π.. Αναμφίβολα, οι υπηρεσίες κοινωνικής δικτύωσης αποτελούν μια νέα μορφή κοινωνικοποίησης και επικοινωνίας, ιδιαιτέρως ανάμεσα στους νέους, αλλά όχι μόνο. Ταυτόχρονα, οι υπηρεσίες αυτές προσδίδουν και μια καινούργια διάσταση στην έννοια του “προσωπικού

χώρου”, δημιουργώντας σοβαρές ανησυχίες για παραβίαση της ιδιωτικότητας των χρηστών τους, των οποίων τα προσωπικά δεδομένα δημοσιοποιούνται στο Διαδίκτυο με πρωτοφανή τρόπο και ποσότητα.

Το θέμα αυτό απασχολεί τις Αρχές Προστασίας Δεδομένων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Τον Μάρτιο του 2008, η Διεθνής Ομάδα για την Προστασία των Προσωπικών Δεδομένων στις Τηλεπικοινωνίες (IWGDPT) εξέδωσε ένα έγγραφο συστάσεων για τις υπηρεσίες κοινωνικής δικτύωσης. Το έγγραφο, στη διαμόρφωση του οποίου συμμετείχε ενεργώς και η ελληνική Αρχή, απευθύνεται στους παρόχους και στους χρήστες των υπηρεσιών αυτών.

Κάποια ενδεικτικά μέτρα που προτείνονται προς τους παρόχους, περιλαμβάνουν:

Τη διαφανή και πλήρη πληροφόρηση των χρηστών σχετικά με την επεξεργασία και τη χρήση των προσωπικών τους δεδομένων. Ειδικότερα, η πληροφόρηση αυτή πρέπει να παρέχεται τόσο στο κείμενο των όρων και προϋποθέσεων (terms & conditions) ή/και την πολιτική ιδιωτικότητας του παρόχου, όσο και σε επιμέρους σημεία κατά τη χρήση των υπηρεσιών (π.χ. ενημέρωση για τις επιλογές ιδιωτικότητας κατά τη δημιουργία φωτογραφικών άλμπουμ). Επίσης, οι πάροχοι πρέπει να παρέχουν στους χρήστες τη δυνατότητα άσκησης των δικαιωμάτων τους για πρόσβαση και αντίρρηση (π.χ. διόρθωση ή διαγραφή) στα προσωπικά τους δεδομένα. Επιπρόσθετα, πρέπει να ενημερώνουν τους χρήστες για τους κινδύνους δημοσιοποίησης των προσωπικών τους δεδομένων στο Διαδίκτυο, καθώς και για το γεγονός ότι είναι παράνομο να δημοσιεύουν προσωπικά δεδομένα τρίτων (π.χ. φωτογραφίες) χωρίς την συγκατάθεση των τελευταίων. Τέλος, πρέπει να ενημερώνουν τους χρήστες όταν τα προσω-

πικά τους προφίλ χρησιμοποιούνται για σκοπούς στοχευμένης διαφήμισης.

Την παροχή δυνατότητας ελέγχου των προφίλ των χρηστών από τους ίδιους τους χρήστες, όπως π.χ. να έχουν οι χρήστες τη δυνατότητα να περιορίζουν τη δημοσιοποίηση μέρους του προφίλ τους σε συγκεκριμένες ομάδες άλλων χρηστών ή να μην επιτρέπουν τη χρήση των προσωπικών τους δεδομένων από τρίτους ή για άλλους σκοπούς (όπως π.χ. διαφημιστικούς).

Την ενεργοποίηση μηχανισμών για τη διαχείριση παραπόνων που υποβάλλονται από τους χρήστες, προβλέποντας και μέτρα όπως κατάργηση λογαριασμών χρηστών που δεν συμμορφώνονται με τις απαιτήσεις για την προστασία των προσωπικών δεδομένων.

Την παροχή δυνατότητας δημιουργίας και χρήσης ανώνυμων προφίλ.

Επίσης, προς τους χρήστες των υπηρεσιών κοινωνικής δικτύωσης ενδεικτικά συνίσταται να:

- Είναι προσεκτικοί όταν δημοσιεύουν προσωπικά δεδομένα, καθώς όλα όσα δημοσιεύονται γίνονται αυτόματα διαθέσιμα σε άγνωστο αριθμό ατόμων στο Διαδίκτυο.
- Σέβονται την ιδιωτικότητα των άλλων και να μην δημοσιεύουν προσωπικά δεδομένα τρίτων χωρίς την συγκατάθεση τους.
- Χρησιμοποιούν ρυθμίσεις φιλικές προς την ιδιωτικότητα, π.χ. περιορισμό της διαθεσιμότητας των προσωπικών τους δεδομένων σε μηχανές αναζήτησης.
- Χρησιμοποιούν διαφορετικά αναγνωριστικά και κωδικούς πρόσβασης από αυτά που χρησιμοποιούν σε άλλους διαδικτυακούς τόπους που επισκέπτονται (π.χ. υπηρεσίες web-banking ή ηλεκτρονικού ταχυδρομείου).
- Προσέχουν ώστε να μη δίνουν κατά λάθος τη συγκατάθεση τους για διά-

θεση των προσωπικών τους δεδομένων για διαφημιστικούς σκοπούς.

- Να προτιμούν τη χρήση ανώνυμων προφίλ.

Το συνολικό έγγραφο συστάσεων είναι διαθέσιμο στα αγγλικά και στα γερμανικά στην ιστοσελίδα του IWDPT (<http://www.datenschutz-berlin.de>).

ΜΗΧΑΝΕΣ ΑΝΑΖΗΤΗΣΗΣ

Οι μηχανές αναζήτησης έχουν γίνει μέρος της καθημερινότητας των χρηστών του Διαδικτύου και αποτελούν ένα βασικό εργαλείο αναζήτησης και ανάκτησης πληροφοριών. Παρά τη μεγάλη τους χρησιμότητα, υπάρχουν ζητήματα σχετικά με τον μεγάλο όγκο των προσωπικών δεδομένων που διατηρούν κυρίως μέσω των αρχείων καταγραφής των αναζητήσεων (search logs) που πραγματοποιούν οι χρήστες. Τα αρχεία αυτά περιέχουν αρκετές πληροφορίες που μπορούν τελικά να οδηγήσουν ακόμα και στην αναγνώριση του χρήστη, όπως π.χ. το ίδιο το ερώτημα της αναζήτησης, την IP διεύθυνση του χρήστη, την ώρα και ημέρα της αναζήτησης, το λειτουργικό σύστημα του υπολογιστή του χρήστη, τη γλώσσα που χρησιμοποιήθηκε, τα cookies ή άλλα συναφή προγράμματα που έχουν εγκατασταθεί στον υπολογιστή του χρήστη, κ.ά. Πολύ συχνά, οι πληροφορίες αυτές χρησιμοποιούνται από τις ίδιες τις μηχανές αναζήτησης για να προσφέρουν στοχευμένη διαφήμιση στον χρήστη, ανάλογα με τις προτιμήσεις που ο ίδιος φαίνεται να έχει βάσει των αναζητήσεων που πραγματοποιεί. Οι βάσεις δεδομένων των μηχανών αναζήτησης στην ουσία δημιουργούν προφίλ των χρηστών, τα οποία μπορούν να επηρεάσουν την ιδιωτική και κοινωνική ζωή τους, ειδικά στις περιπτώσεις που τα δεδομένα των αναζητήσεων είναι ελλιπή, λανθασμένα ή υπερβολικά.

Σε αυτό πλαίσιο, η Ομάδα Εργασίας του Άρθρου 29 της Οδηγίας 95/46/EK για την προστασία των προσωπικών δεδομένων εξέδωσε τον Απρίλιο του 2008 Γνώμη για θέματα προστασίας προσωπικών δεδομένων που σχετίζονται με μηχανές αναζήτησης, στη διαμόρφωση της οποίας συμμετείχε και η ελληνική Αρχή. Ένα βασικό συμπέρασμα που προκύπτει από την ανωτέρω Γνώμη είναι ότι η Οδηγία για την προστασία των προσωπικών δεδομένων (95/46/EC) ισχύει γενικά, ακόμα και όταν η επεξεργασία των προσωπικών δεδομένων γίνεται από μηχανές αναζήτησης που εδρεύουν σε χώρα εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης (όπως οι μεγάλες αμερικανικές μηχανές αναζήτησης Google, Yahoo!, κ.ά.). Αντίθετα, η Οδηγία για τη διατήρηση των δεδομένων (2006/24/EC) δεν εφαρμόζεται στην περίπτωση των παρόχων υπηρεσιών μηχανών αναζήτησης. Επιπλέον, οι μηχανές αναζήτησης μπορούν να επεξεργάζονται προσωπικά δεδομένα μόνο για νόμιμους σκοπούς. Έτσι, οι πάροχοι τέτοιων υπηρεσιών πρέπει να διαγράφουν ή να ανωνυμοποιούν με μη αναστρέψιμο τρόπο τα προσωπικά δεδομένα από τη στιγμή που αυτά πλέον δεν εξυπηρετούν τον νόμιμο σκοπό για το οποίο είχαν αρχικά συλλεχθεί, ενώ σε κάθε περίπτωση πρέπει να είναι σε θέση να αιτιολογήσουν τη διατήρηση των δεδομένων και τον χρόνο χρήσης των cookies. Η συγκατάθεση του χρήστη πρέπει να ζητείται πάντα για κάθε διασύνδεση ή περαιτέρω επεξεργασία των προσωπικών του δεδομένων. Επίσης, οι μηχανές αναζήτησης πρέπει να εξετάζουν άμεσα αιτήσεις των χρηστών για διαγραφή στοιχείων που συνεχίζουν να εμφανίζονται στη μνήμη των σελίδων (cache memory), ενώ η σελίδα στην οποία παραπέμπουν έχει πλέον αποσυνταχθεί. Τέλος, οφείλουν να ενημερώνουν με σαφήνεια τους χρήστες για κάθε πιθανή επεξεργασία των προσωπικών τους δε-

δομένων και να σέβονται τα δικαιώματα πρόσβασης και αντίρρησης των χρηστών σύμφωνα με το αρ. 12 της Οδηγίας 95/46/EC.

Η Γνώμη για τις μηχανές αναζήτησης είναι διαθέσιμη στα αγγλικά στην ιστοσελίδα της Ομάδας Εργασίας του Άρθρου 29 της Οδηγίας 95/46/EK (http://ec.europa.eu/justice_home/fsj/privacy/workinggroup/index_en.htm).

ΙΔΙΩΤΙΚΕΣ ΑΣΦΑΛΙΣΕΙΣ ΙΑΤΡΙΚΗΣ ΠΕΡΙΘΑΛΨΗΣ - ΥΓΕΙΑΣ

Κατά το έτος 2006 η Ομάδα Εργασίας του Άρθρου 29 της Οδηγίας 95/46/EK πραγματοποίησε συντονισμένη έρευνα στον τομέα της ιδιωτικής ασφάλισης υγείας. Η έναρξη της συγκεκριμένης δράσης βασίζεται στη δήλωση της 25^{ης} Νοεμβρίου 2004³ που ανάγει την προώθηση της εναρμονισμένης συμμόρφωσης με τη νομοθεσία για την προστασία των προσωπικών δεδομένων ως έναν από τους στρατηγικούς και σταθερούς στόχους της Ομάδας Εργασίας. Επιπλέον, η συγκεκριμένη δράση είναι απόρροια της πρώτης Έκθεσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με την εφαρμογή της Οδηγίας για την προστασία των προσωπικών δεδομένων⁴, βάσει της οποίας η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ανέθεσε στην Ομάδα Εργασίας του Άρθρου 29 να εξετάσει τη δυνατότητα πραγματοποίησης πανευρωπαϊκών ελέγχων σε επιμέρους τομείς επεξεργασίας με στόχο την εναρμόνιση των σχετικών απαιτήσεων.

Ο τομέας των ιδιωτικών ασφαλιστικών εταιρειών, και ειδικότερα αυτών που παρέχουν ασφάλιση ιατρικής περίθαλψης αυτοτελώς ή ως μέρος ασφάλισης ζωής, επιλέχθηκε με γνώμονα το γεγονός ότι

³ Δήλωση της Ομάδας Εργασίας του Άρθρου 29 για την εφαρμογή της νομοθεσίας, WP101, 25 Νοεμβρίου 2004

⁴ Com (2003) 265 τελ.

κύριο αντικείμενο της επεξεργασίας είναι ευαίσθητα προσωπικά δεδομένα (δεδομένα υγείας) και πρόκειται για τομέα με αντίκτυπο σε σημαντικό αριθμό ατόμων σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση. Η έρευνα πραγματοποιήθηκε μέσω των εθνικών Αρχών για την προστασία των προσωπικών δεδομένων ενώ χρησιμοποιήθηκε η μέθοδος του δομημένου ερωτηματολογίου, ενιαίου για όλα τα κράτη μέλη.

Η ελληνική Αρχή συνεργάστηκε προς τούτο με την Ένωση Ασφαλιστικών Εταιριών και ανταποκρίθηκε το σύνολο των εταιριών που αποτελούν μέλη της Ένωσης και αντιπροσωπεύουν ποσοστό σχεδόν 95% της συγκεκριμένης αγοράς στην Ελλάδα. Η ελληνική Αρχή συμμετείχε, επίσης, ενεργώς στην ειδική επιτροπή της Ομάδας Εργασίας του Άρθρου 29 που ανέλαβε το συντονισμό της έρευνας και την αξιολόγηση των ευρημάτων (Subgroup on Enforcement).

Τα αποτελέσματα της έρευνας δημοσιεύθηκαν τον Ιούνιο 2007 (WP 137)⁵ και είναι συνοπτικώς τα εξής:

Καταρχάς τα αποτελέσματα είναι επαρκώς αντιπροσωπευτικά διότι συμμετείχαν εταιρείες που καλύπτουν τουλάχιστον το 50% της συγκεκριμένης αγοράς σε κάθε κράτος μέλος. Σε γενικές γραμμές ο τομέας της ιδιωτικής ασφάλισης υγείας συμμορφώνεται με τις διατάξεις για την προστασία των προσωπικών δεδομένων, ωστόσο παρατηρούνται αποκλίσεις σε επιμέρους ζητήματα, όπως σχετικά με τον εκάστοτε σκοπό της επεξεργασίας δεδομένων υγείας του ασφαλισμένου (αφενός διαχείριση των ασφαλιστικών συμβολαίων – καταβολή ασφαλιστικής αποζημίωσης, αφετέρου, αξιολόγηση του ασφαλιστικού κινδύνου), την επεξεργασία δεδομένων υγείας που αφορούν συγγενείς του ασφαλισμένου (οικογενειακό ιστορικό), την

επεξεργασία γενετικών δεδομένων, την νομική βάση της επεξεργασίας για κάθε επιμέρους σκοπό επεξεργασίας (ελεύθερη και ρητή συγκατάθεση του ασφαλισμένου ή τυχόν διάταξη νόμου), το χρόνο τήρησης των δεδομένων, την τήρηση της υποχρέωσης ενημέρωσης των ασφαλισμένων καθώς και κάθε δικαιούχου, ιδίως στις συμβάσεις υπέρ τρίτων, για το είδος των δεδομένων, το σκοπό της επεξεργασίας, τους αποδέκτες των δεδομένων καθώς και τη χρήση τυχόν μεθόδων αυτοματοποιημένης επεξεργασίας (scoring), τέλος, σχετικά με τα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα ασφάλειας που οφείλουν να λαμβάνουν οι ιδιωτικές ασφαλιστικές εταιρείες.

Τα αποτελέσματα της έρευνας θα μπορούσαν να οδηγήσουν και στα ακόλουθα συμπεράσματα / συστάσεις για τον τομέα της ιδιωτικής ασφάλισης υγείας⁶:

- Η επεξεργασία απλών (π.χ. ονοματεπώνυμο, αριθμός τραπεζικού λογαριασμού, διεύθυνση, αριθμός τέκνων κλπ) και ευαίσθητων δεδομένων υγείας θα πρέπει να υπακούει στις γενικές αρχές του σκοπού, της περιορισμένης χρονικής διάρκειας, της αναλογικότητας και αναγκαιότητας, της ακρίβειας και, εφόσον δεν υπάρχει ειδική διάταξη νόμου, στην προηγούμενη ειδική και ρητή συγκατάθεση των υποκειμένων των δεδομένων.
- Ειδικότερα, απλά προσωπικά δεδομένα θα πρέπει να επεξεργάζονται μόνο στο μέτρο που είναι απαραίτητα για την εκτέλεση της ασφαλιστικής σύμβασης, π.χ. δεν θα πρέπει να επεξεργάζονται αναγνωριστικά στοιχεία της ταυτότητας μελών της οικογένειας που δεν καλύπτονται από τη σύμβαση, στοιχεία της οικο-

⁶ Οι ακόλουθες συστάσεις βασίζονται και στις σχετικές Αποφάσεις της Αρχής (2/2004, 16/2004, 43/2004, 54/2006, 60/2006, 61/2006, 46/2007, 3/2008)

⁵ http://ec.europa.eu/justice_home/fsj/privacy/workinggroup/wpdocs/2007_en.htm

- νομικής κατάστασης του ασφαλισμένου, συνήθειες, συχνοί ταξιδιωτικοί προορισμοί κλπ. Δεδομένα που αφορούν τρίτους ή μέλη της οικογένειας του αντισυμβαλλομένου, εφόσον τα πρόσωπα αυτά καλύπτονται από την ασφαλιστική σύμβαση ή και όχι, θα πρέπει να δίδονται με τη συγκατάθεση των εν λόγω προσώπων. Δεδομένα που αφορούν στο ασφαλιστικό ιστορικό του ασφαλισμένου είναι δυνατόν να αποτελούν αντικείμενο της επεξεργασίας προς το σκοπό αξιολόγησης του ασφαλιστικού κινδύνου και αποτροπής ενεργειών εξαπάτησης των ασφαλιστικών εταιρειών.
- Όπου το ιατρικό ιστορικό είναι υπόθεση της κατάρτισης της ασφαλιστικής σύμβασης, π.χ. αποκλείονται ορισμένες ασθένειες από την ασφαλιστική κάλυψη ή προϋπάρχουσες ασθένειες που γνωρίζει ο ασφαλισμένος, η συλλογή των συγκεκριμένων στοιχείων μπορεί να κριθεί δικαιολογημένη. Προς το σκοπό αυτό τα στοιχεία μπορούν να ζητούνται πριν ή κατά την κατάρτιση της σύμβασης ή κατά το χρόνο εξέτασης του αιτήματος για καταβολή της ασφαλιστικής αποζημίωσης, εφόσον όμως ενημερώθηκε ο ασφαλισμένος πριν ή κατά την κατάρτιση της σύμβασης. Γενικότερα, η πρόσβαση στα στοιχεία του ιατρικού φακέλου του ασφαλισμένου πρέπει να υπακούει στην αρχή της αναγκαιότητας και της ακρίβειας των δεδομένων.
 - Δεδομένα υγείας μελών της οικογένειας του ασφαλισμένου (οικογενειακό ιστορικό) θα πρέπει να συλλέγονται για το σκοπό αξιολόγησης του ασφαλιστικού κινδύνου με τη ρητή συγκατάθεση των προσώπων αυτών.
 - Η επεξεργασία γενετικών δεδομένων καταρχήν απαγορεύεται, και μόνο σε εξαιρετικές περιπτώσεις επιτρέπεται, εφόσον αυτές προβλέπονται σε διάταξη νόμου⁷.
 - Η επεξεργασία απλών προσωπικών δεδομένων προς το σκοπό της προώθησης προϊόντων ή υπηρεσιών θα πρέπει να πραγματοποιείται σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις (στο ελληνικό δίκαιο σύμφωνα με το άρθρο 13 παρ. 3 Ν. 2472/97 και το άρθρο 11 Ν. 3471/2006) ενώ η επεξεργασία ευαίσθητων δεδομένων προϋποθέτει τη ρητή και ειδική συγκατάθεση του υποκειμένου των δεδομένων.
 - Τα δεδομένα θα πρέπει να τηρούνται για όσο χρόνο απαιτείται για την εκτέλεση της σύμβασης, εφόσον αυτά είναι απαραίτητα. Δεδομένα σχετικά με συμβάσεις που δεν καταρτίστηκαν ή έληξαν θα πρέπει να τηρούνται για περιορισμένο χρονικό διάστημα και να διαχωρίζονται από τις ενεργές συμβάσεις.
 - Η υποχρέωση πληροφόρησης του υποκειμένου των δεδομένων (αντισυμβαλλομένου- ασφαλισμένου ή τρίτου – ασφαλισμένου) είναι θεμελιώδης και θα πρέπει να περιλαμβάνει όλα τα επιμέρους στοιχεία που προβλέπει ο νόμος. Η ενημέρωση μπορεί να δίδεται και με περισσότερα του ενός έγγραφα, τα οποία άλλα είναι συνοπτικά και άλλα πιο λεπτομερή⁸. Στα ομαδικά συμβόλαια η ασφαλιστική εταιρεία θα πρέπει να εξασφαλίζει την πληροφόρηση των ασφαλισμένων μέσω του αντισυμ-

⁷ Πβλ. Έγγραφο Εργασίας για τα Γενετικά Δεδομένα της Ομάδας Εργασίας του Άρθρου 29, WP 91, 17.3.2004, http://ec.europa.eu/justice_home/fsj/privacy/workinggroup/wpdocs/2004_en.htm

⁸ Πβλ. Γνωμοδότηση σχετικά με περισσότερο εναρμονισμένες διατάξεις πληροφόρησης της Ομάδας Εργασίας του Άρθρου 29, WP 100, 25.11.2004, http://ec.europa.eu/justice_home/fsj/privacy/workinggroup/wpdocs/2004_en.htm

- βαλλόμενου μέρους, π.χ. του εργοδότη.
- Στην περίπτωση αυτοματοποιημένης επεξεργασίας, ιδίως της επεξεργασίας συγκεκριμένων δεδομένων για την αξιολόγηση του ασφαλιστικού κινδύνου, θα πρέπει ο ασφαλισμένος να ενημερώνεται για τη λογική της επεξεργασίας, συμπεριλαμβανομένων των κριτηρίων που αποτελούν τη βάση της αξιολόγησης, ενώ στο πλαίσιο του δικαιώματος αντίρρησης ο ασφαλισμένος θα πρέπει να έχει τη δυνατότητα να αντιτάξει στοιχεία που είναι δυνατόν να τροποποιήσουν το αποτέλεσμα της αυτοματοποιημένης επεξεργασίας.
 - Τα οργανωτικά και τεχνικά μέτρα ασφάλειας θα πρέπει μεταξύ άλλων να διακρίνουν ανάμεσα σε απλά και ευαίσθητα δεδομένα (π.χ. ως προς τα δικαιώματα πρόσβασης, την καταγραφή των ενεργειών) ενώ οι εργαζόμενοι θα πρέπει να ενημερώνονται για την πολιτική ασφάλειας της εταιρείας και τις δικές τους υποχρεώσεις.

SPAM

Κατά τη διάρκεια του 2007, εκπρόσωποι της Αρχής συμμετείχαν στις συναντήσεις της ομάδας CNSA (Contact Network for Anti-spam Authorities) της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, μία εκ των οποίων πραγματοποιήθηκε σε συνεργασία με τις διεθνείς ομάδες London Action Plan (LAP) και Messaging Anti-Abuse Working Group (MAANG) στην Ουάσινγκτον των Η.Π.Α. Σκοπός των συναντήσεων αυτών είναι η ανταλλαγή εμπειριών στον τομέα του spam, συμπεριλαμβανομένων των αζητήτων μηνυμάτων ηλεκτρονικού ταχυδρομείου που έχουν κακόβουλο περιεχόμενο, δηλαδή μεταφέρουν κατασκοπευτικό λογισμικό (spyware) και ιούς.

Στο πλαίσιο αυτής της συνεργασίας, εκ-

πρόσωπος της Γερμανικής Ένωσης Παρόχων Υπηρεσιών Διαδικτύου (ECO) προσκλήθηκε στην Αρχή το καλοκαίρι του 2007 για να παρουσιάσει το ευρωπαϊκό έργο SPOTSPAM που στοχεύει στη δημιουργία μίας κεντρικής βάσης δεδομένων μεταξύ των αρμόδιων ευρωπαϊκών φορέων για την καταπολέμηση του φαινομένου. Μέσω της κεντρικής βάσης δεδομένων επιτυγχάνεται η ανταλλαγή στατιστικών-ερευνητικών στοιχείων για υποθέσεις spam καθώς και η διασυνοριακή συνεργασία των εν λόγω φορέων (<http://www.eco.de>). Η Αρχή υπέγραψε μνημόνιο συνεργασίας με την ECO.

Με την έναρξη λειτουργίας του νέου πληροφοριακού συστήματος της Αρχής, στην ιστοσελίδα (www.dpa.gr) δημιουργήθηκε ειδικός χώρος ενημέρωσης για το spam και τις σχετικές με αυτό εθνικές και διεθνείς εξελίξεις.

Τέλος, η Αρχή αποφάσισε την έκδοση κατευθυντήριων γραμμών-συστάσεων προς τους Παρόχους Υπηρεσιών Διαδικτύου και Ηλεκτρονικού Ταχυδρομείου σχετικά με την καταπολέμηση του spam, σε συνεργασία με τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό για την Ασφάλεια των Πληροφοριακών Συστημάτων (ENISA). Ήδη, μία πρώτη συνάντηση πραγματοποιήθηκε στις 20-5-2008, στην οποία προσκλήθηκαν τόσο εκπρόσωποι του ENISA, αλλά και των παρόχων, κατά την οποία συζητήθηκαν τα πιθανά τεχνικά και οργανωτικά μέτρα που θα αποτελέσουν αντικείμενο των παραπάνω συστάσεων.

Περισσότερα σχετικά με το νομικό πλαίσιο για το spam αναφέρονται στην ετήσια έκθεση της Αρχής για το έτος 2006.

ΑΝΗΛΙΚΟΙ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ

Το ζήτημα της προστασίας των προσωπικών δεδομένων των ανηλίκων έχει αναδειχθεί εδώ και καιρό ως μείζον και έχει απασχολήσει τόσο τις ευρωπαϊκές ανεξάρ-

τητες αρχές προστασίας προσωπικών δεδομένων όσο και την Ομάδα του άρθρου 29, η οποία σε διάφορα έγγραφα που είχε εκδώσει παλαιότερα με αντικείμενο άλλα θέματα, είχε συμπεριλάβει αρχές και συστάσεις που αφορούν την προστασία των προσωπικών δεδομένων των ανηλίκων.

Επειδή, ωστόσο, οι περιπτώσεις επεξεργασίας προσωπικών δεδομένων ανηλίκων έχουν πλέον πολλαπλασιαστεί και τα σχετικά αναφερόμενα ζητήματα χρειάζονται εξειδικευμένη αντιμετώπιση, δημιουργήθηκε στο πλαίσιο της Ομάδας του άρθρου 29 μια ιδιαίτερη υποομάδα με αντικείμενο την προστασία της ιδιωτικότητας των ανηλίκων (Children & Privacy). Η δημιουργία της υποομάδας αυτής έχει μεγάλη σημασία, καθώς δεν υπάρχει ούτε στο εθνικό ούτε στο ευρωπαϊκό δίκαιο ειδική διάταξη διέπουσα την προστασία των προσωπικών δεδομένων των ανηλίκων.

Με αυτό το πνεύμα, η νέα υποομάδα της Ομάδας του άρθρου 29 συνεδρίασε δύο φορές το 2007. Κατά τις συνεδριάσεις αυτές, αποφασίστηκε το πρώτο έγγραφο που θα εκδοθεί να έχει τη μορφή Γνώμης και να αφορά την προστασία των προσωπικών δεδομένων των ανηλίκων στο πλαίσιο του σχολείου. Ο χώρος του σχολείου επελέγη με το σκεπτικό ότι πρόκειται για έναν από τους σημαντικότερους τομείς της ζωής των ανηλίκων, στον οποίο εκτυλίσσονται οι περισσότερες δραστηριότητες αυτών. Σημαντικό κριτήριο αποτέλεσε επίσης το γεγονός ότι τα εκπαιδευτικά ιδρύματα επεξεργάζονται σημαντικό αριθμό ευαίσθητων προσωπικών δεδομένων των ανηλίκων μαθητών. Σκοπός της Γνώμης αυτής είναι να αναλυθούν οι θεμελιώδεις αρχές αναφορικά με την προστασία των προσωπικών δεδομένων των ανηλίκων και να καθοδηγηθούν αυτοί που επεξεργάζονται προσωπικά δεδομένα ανηλίκων, δηλαδή οι εκπαιδευτικοί και εν γένει οι σχολικές αρχές.

Το τελικό κείμενο της παραπάνω Γνώμης αναμένεται να έχει ολοκληρωθεί και

να υποβληθεί σε ψηφοφορία ενώπιον της Ομάδας του άρθρου 29 στις αρχές του 2008.

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΣΤΟΝ ΤΡΙΤΟ ΠΥΛΩΝΑ

Από τότε που η Συνθήκη του Άμστερνταμ δέσμευσε τα κράτη μέλη να δημιουργήσουν ένα «χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης», ένας από τους βασικούς στόχους της Ευρωπαϊκής Ένωσης ήταν η βελτίωση της αστυνομικής και δικαστικής συνεργασίας. Ο στόχος για τη δημιουργία ενός «χώρου ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης» στην Ένωση τέθηκε το 1999 στη σύνοδο κορυφής της Ε.Ε. του Τάμπερε. Το «Πρόγραμμα του Τάμπερε» ήταν ένα πενταετές σχέδιο που έφθασε στο τέλος του το 2004. Τον Ιούνιο 2004 και προκειμένου να υπάρξει ένα νέο πρόγραμμα δικαιοσύνης και εσωτερικών υποθέσεων για τα επόμενα χρόνια, η Ευρωπαϊκή Ένωση έδωσε συνέχεια στο πρόγραμμα του Τάμπερε μέσω της θέσπισης κατευθυντηρίων γραμμών για το μέλλον. Τότε εγκρίθηκε το νέο πρόγραμμα για θέματα δικαιοσύνης και εσωτερικών υποθέσεων, γνωστό ως το «Πρόγραμμα της Χάγης».

Το πρόγραμμα της Χάγης είναι ένα πενταετές πρόγραμμα για στενότερη συνεργασία στον τομέα της δικαιοσύνης και των εσωτερικών υποθέσεων σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης για την περίοδο 2005-2010. Στόχος του είναι να κάνει την Ευρώπη ένα χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης. Το πρόγραμμα προάγει την ανάπτυξη επαρκών εγγυήσεων και κατάλληλων ένδικων μέσων για τη διαβίβαση προσωπικών δεδομένων στο πλαίσιο της αστυνομικής και δικαστικής συνεργασίας σε ποινικές υποθέσεις. Στον τομέα της δικαιοσύνης και της ασφάλειας, ορισμένα από τα βασικά μέτρα στοχεύουν στο να καταστήσουν αστυνομικές πληροφορίες διαθέσιμες για όλες τις αρ-

χές επιβολής του νόμου της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Το πρόγραμμα υπογραμμίζει επίσης την ανάγκη θέσπισης κατάλληλων κανόνων προστασίας δεδομένων. Αυτό ευθυγραμμίζεται με το κάλεσμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου για εναρμονισμένους κανόνες προστασίας δεδομένων στο πλαίσιο του τρίτου πυλώνα ενώ θα διασφαλίζεται ίδιο επίπεδο ασφαλείας δεδομένων με αυτό του πρώτου πυλώνα.

Οι ευρωπαϊκές αρχές προστασίας προσωπικών δεδομένων είχαν καταλήξει ότι η Σύμβαση του Συμβουλίου της Ευρώπης του 1981 περί προστασίας δεδομένων (Σύμβαση 108) που ισχύει για την Ένωση και τα κράτη μέλη ήταν πολύ γενική ώστε να διασφαλίζει επαρκώς την προστασία δεδομένων στον τομέα επιβολής του νόμου.

Ακολούθως, το 2005 η Ευρωπαϊκή Επιτροπή υπέβαλε πρόταση για απόφαση-πλαίσιο του Συμβουλίου σχετικά με την προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που τυγχάνουν επεξεργασίας στο πλαίσιο της αστυνομικής και δικαστικής συνεργασίας σε ποινικές υποθέσεις. Κατά τη διάρκεια του 2007 συνεχίστηκαν οι διαβουλεύσεις μεταξύ των κρατών μελών για το περιεχόμενο της απόφασης προστασίας προσωπικών δεδομένων στον τρίτο πυλώνα. Το πλήρες νομοθετικό κείμενο βρίσκεται ακόμα υπό συζήτηση. Ένα από τα κύρια θέματα συζήτησης το οποίο παραμένει ακόμα σε εκκρεμότητα είναι το πεδίο εφαρμογής της απόφασης, ειδικότερα αν οι κανόνες αυτοί θα εφαρμόζονται μόνο στο πλαίσιο ανταλλαγής δεδομένων μεταξύ αστυνομικών αρχών κρατών μελών ή αν θα εφαρμόζονται στην όποια επεξεργασία σε εθνικό επίπεδο. Από την απόφαση αυτή εξαιρείται η Ευρώπη για την οποία ήδη από το 2006 συζητείται κείμενο Απόφασης Συμβουλίου η οποία θα αντικαταστήσει τη Σύμβαση

στη Ευρώπη (σχ. Κοινή Εποπτική Αρχή Ελέγχου Ευρώπη).

Δ. ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΑΔΕΙΩΝ

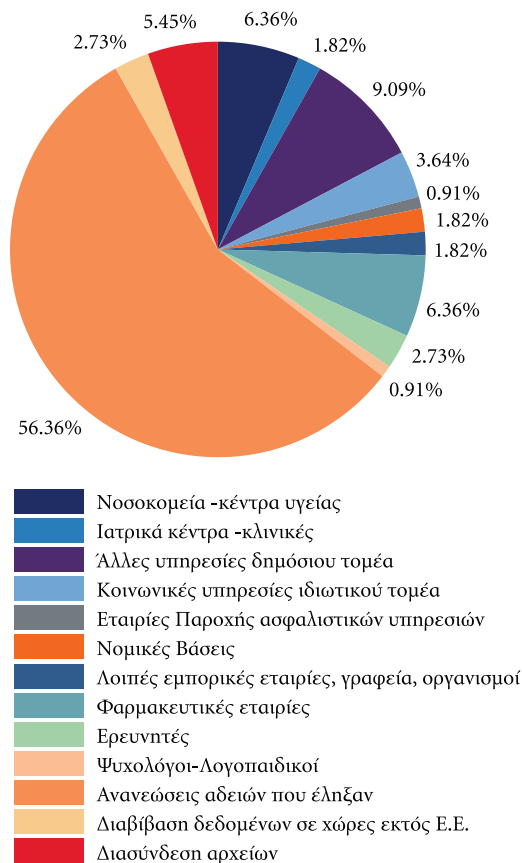
Σύμφωνα με το άρθρο 7 του Ν. 2472/1997 απαιτείται άδεια της Αρχής για τη συλλογή και επεξεργασία ευαίσθητων δεδομένων, καθώς και άδεια ίδρυσης και λειτουργίας σχετικού αρχείου. Το άρθρο 8 καθιερώνει σύστημα προηγούμενης άδειας της Αρχής σε περιπτώσεις διασύνδεσης αρχείων, όταν ένα από τα αρχεία που πρόκειται να διασυνδεθούν περιέχει ευαίσθητα δεδομένα ή αν η διασύνδεση έχει ως αποτέλεσμα την αποκάλυψη ευαίσθητων δεδομένων ή αν, για την πραγματοποίηση της διασύνδεσης, πρόκειται να γίνει χρήση ενιαίου κωδικού αριθμού. Ακόμα, το άρθρο 9 που ρυθμίζει τη διασυνοριακή ροή προσωπικών δεδομένων προβλέπει προηγούμενη άδεια της Αρχής για τη διαβίβαση δεδομένων σε χώρες που δεν ανήκουν στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Η επιτροπή, που συστήθηκε τον Ιούνιο του 2000, εξέτασε εντός του 2007, 39 αιτήσεις χορήγησης αδειών λειτουργίας αρχείων με ευαίσθητα δεδομένα και 3 αιτήσεις χορήγησης άδειας διαβίβασης δεδομένων σε χώρες εκτός Ε.Ε. Από τις αιτήσεις αυτές 34 κατέληξαν στη χορήγηση άδειας ενώ 5 από αυτές εκκρεμούν είτε γιατί δόθηκε εντολή ελέγχου είτε γιατί ζητήθηκαν περισσότερες διευκρινίσεις από τον υπεύθυνο επεξεργασίας. Επιπλέον, η Αρχή δέχθηκε και αιτήσεις για ανανεώσεις των αδειών που έληξαν κατά την διάρκεια του 2007 και εκδόθηκαν κατά την διάρκεια του έτους 2004. Υποβλήθηκαν 70 αιτήσεις ανανέωσης αδειών από τις οποίες μέχρι σήμερα έχουν εγκριθεί οι 62. Οι αιτήσεις για λήψη άδειας κατηγοριοποιήθηκαν σύμφωνα με τον παρακάτω πίνακα.

Αριθμός αιτήσεων αδειών που εκδόθηκαν από την Αρχή το έτος 2007

Κατηγορία	Πλήθος
Νοσοκομεία -κέντρα υγείας	7
Ιατρικά κέντρα -κλινικές	2
Άλλες υπηρεσίες δημόσιου τομέα	10
Κοινωνικές υπηρεσίες ιδιωτικού τομέα	4
Εταιρίες Παροχής ασφαλιστικών υπηρεσιών	1
Νομικές Βάσεις	2
Λοιπές εμπορικές εταιρίες, γραφεία, οργανισμοί	2
Φαρμακευτικές εταιρίες	7
Ερευνητές	3
Ψυχολόγοι-Λογοπαιδικοί	1
Ανανεώσεις αδειών που έληξαν	62
Διαβίβαση δεδομένων σε χώρες εκτός Ε.Ε.	3
Διασύνδεση αρχείων	6
Σύνολο	110

Η ακόλουθη γραφική παράσταση απεικονίζει τα παραπάνω στοιχεία σε διαγραμματική μορφή.

ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΥΠΕΥΘΥΝΩΝ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΠΟΥ ΚΑΤΕΘΕΣΑΝ ΑΙΤΗΣΗ ΑΔΕΙΑΣ ΑΡΧΕΙΟΥ ΚΑΙ ΕΞΕΤΑΣΘΗΚΕ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΡΧΗ

Η επιτροπή εξέτασε τις παραπάνω αιτήσεις χορήγησης άδειας και εξέδωσε άδειες λειτουργίας αρχείων με ευαίσθητα δεδομένα θέτοντας παράλληλα όρους και προϋποθέσεις για την αποτελεσματικότερη προστασία του δικαιώματος της ιδιωτικής ζωής των υποκειμένων ή τρίτων, ενώ απηύθυνε υποδείξεις και συστάσεις προς τους υπευθύνους σχετικά με το απόρρητο και την ασφάλεια της επεξεργασίας. Ο όροι αυτοί υπαγορεύουν ότι μέσα σε ένα χρόνο από την ημερομηνία χορήγησης της άδειας θα πρέπει:

- Α) να εφαρμοσθούν τα αντίμετρα ασφαλείας που περιγράφονται στη βασική πολιτική ασφαλείας που προτείνει η Αρχή.
- Β) να υποβληθεί στην Αρχή κείμενο κώδικα δεοντολογίας σχετικά με την προστασία των προσωπικών δεδομένων που τηρεί ο υπεύθυνος επεξεργασίας.

Επίσης, ο υπεύθυνος επεξεργασίας θα

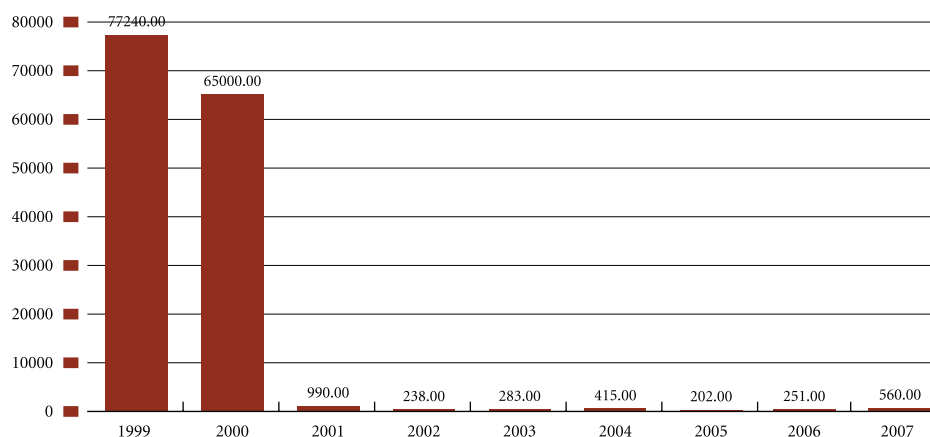
πρέπει α) να τηρεί απαρέγκλιτα τα μέτρα ασφαλείας και β) να χρησιμοποιεί για τη διεξαγωγή της επεξεργασίας προσωπικό που να πληροί τις προϋποθέσεις του άρθρου 10 παρ. 2 του νόμου 2472/1997. Τέλος, σε περίπτωση μη συμμόρφωσης με τους παραπάνω όρους η άδεια ανακαλείται. Οι περισσότερες άδειες που χορηγήθηκαν έχουν τριετή διάρκεια.

Ε. ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΑΡΧΕΙΩΝ

Το άρθρο 6 του Ν.2472/1997 αναφέρεται στη συνεχή υποχρέωση των υπεύθυνων επεξεργασίας για γνωστοποίηση των αρχείων τους. Μέχρι σήμερα κατατέθηκαν στην Αρχή **πεντακόσιες εξήντα (560)**, πλήθος μεγαλύτερο από αυτό του 2006. Επιπλέον, υποβλήθηκαν 270 τροποποιητικές γνωστοποιήσεις.

Στον παρακάτω πίνακα αποτυπώνεται αυτή η μεταβολή του πλήθους των γνωστοποιήσεων που υπεβλήθησαν στην Αρχή κατά τα έτη 1999-2007:

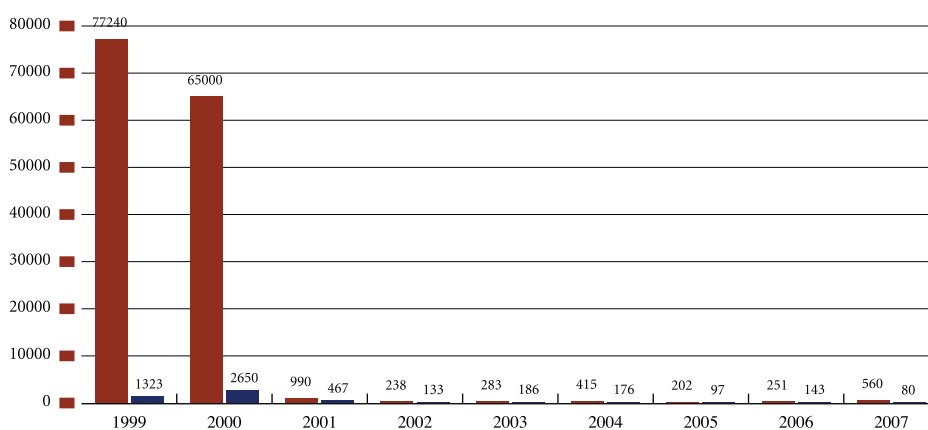
ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ

Στον ακόλουθο πίνακα παρατίθεται επιπρόσθετα, για κάθε έτος, και το ποσοστό των γνωστοποιήσεων που χαρακτηρίζονται ως σημαντικές από την οπτική της προστασίας των προσωπικών δεδομένων. Παρατηρούμε σημαντική αύξηση του ποσοστού των σημαντικών γνωστοποιήσεων, το οποίο οφείλεται, σε μεγάλο μέρος,

στην απαλλαγή από την υποχρέωση γνωστοποίησης διαφόρων κατηγοριών αρχείων. Το ποσοστό των σημαντικών γνωστοποιήσεων του έτους 2001 ανέρχεται σε 47,17% επί του συνόλου των γνωστοποιήσεων, του έτους 2002 στο 55,88 %, του έτους 2003 στο 65,75%, του έτους 2004 στο 42,5 % και του έτους 2005 στο 48%.

ΣΗΜΑΝΤΙΚΕΣ ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ

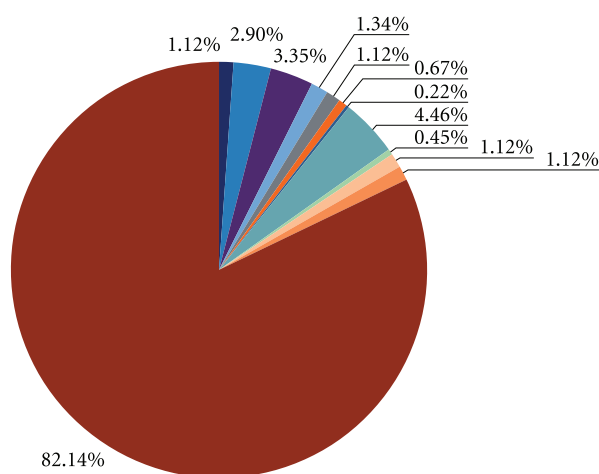
Έτος	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Σειρά 1	77240	65000	990	238	283	415	202	251	560
Σειρά 2	1323	2650	467	133	186	176	97	143	80

Οι σημαντικές γνωστοποιήσεις, συμπεριλαμβανομένων των αιτήσεων για τη χορήγηση αδείας μπορούν να κατηγοριοποιηθούν, σύμφωνα με τον τομέα εφαρμογής, όπως κατωτέρω.

Κατηγορία	Αριθμός
Ασφαλιστικές εταιρείες	5
Δημόσιο, Ευρύτερος Δημόσιος Τομέας	13
Διαγνωστικά κέντρα, Κλινικές, Νοσοκομεία	15
Εταιρείες παροχής τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών, Internet Service Providers, Ηλεκτρονικού Εμπορίου	6
Εταιρείες προώθησης πωλήσεων, διαφημιστικές, εταιρείες παραγωγής τηλεοπτικών προγραμμάτων	5
Κέντρα Ερευνών	3
Σύμβουλοι Επιχειρήσεων	1
Τράπεζες, Χρηματοοικονομικοί Οργανισμοί, ΕΛΔΕ	20
Νομικές Βάσεις	2
Φαρμακευτικές εταιρείες	5
Οργανισμοί παροχής κοινωνικών υπηρεσιών	5
Κλειστά κυκλώματα	368
Σύνολο	448

Διαγραμματικά, τα παραπάνω στοιχεία είναι ως εξής:

ΣΗΜΑΝΤΙΚΕΣ ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ 2007

Ασφαλιστικές εταιρείες	5
Δημόσιο, Ευρύτερος Δημόσιος Τομέας	13
Διαγνωστικά κέντρα, Κλινικές, Νοσοκομεία	15
Εταιρείες παροχής τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών, Internet Service Providers, Ηλεκτρονικού Εμπορίου	6
Εταιρείες προώθησης πωλήσεων, διαφημιστικές, εταιρείες παραγωγής τηλεοπτικών προγραμμάτων	5
Κέντρα Ερευνών	3
Σύμβουλοι Επιχειρήσεων	1
Τράπεζες, Χρηματοοικονομικοί Οργανισμοί, ΕΛΔΕ	20
Νομικές Βάσεις	2
Φαρμακευτικές εταιρείες	5
Οργανισμοί παροχής κοινωνικών υπηρεσιών	5
Κλειστά κυκλώματα	368

Ανταποκρινόμενοι στην Οδηγία 1122/26-9-2000 της Αρχής, 368 υπεύθυνοι επεξεργασίας γνωστοποίησαν, κατά το έτος 2007, την εγκατάσταση και λειτουργία κλειστών κυκλωμάτων τηλεόρασης. Η Αρχή έχει λάβει σειρά από γνωστοποιήσεις κλειστών κυκλωμάτων, η οποία αναλύεται στον παρακάτω πίνακα. Κάποιες από αυτές επέχουν θέση άδειας. Η Οδηγία

1122/26-9-2000 προβλέπει τη χορήγηση αδειών κλειστού κυκλώματος είτε για την παράταση του χρόνου τήρησης των δεδομένων για παραπάνω από 15 ημέρες είτε για την τήρηση ευαίσθητων δεδομένων υγείας. Το 2007 η Αρχή εξέδωσε 8 άδειες που αφορούσαν στη λειτουργία κλειστών κυκλωμάτων. Τα παραπάνω απεικονίζονται στον παρακάτω πίνακα

Πλήθος γνωστοποιήσεων και αδειών κλειστών κυκλωμάτων κατ' έτος

Έτος	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Πλήθος γνωστοποιήσεων κλειστών κυκλωμάτων	38	21	21	60	105	282	368
Αιτήσεις για άδεια (χρόνος τήρησης)	2	2	3	1	3	4	8
Άδειες που εκδόθηκαν	-	-	-	1	3	2	6
Αιτήσεις για άδεια (ευαίσθητα δεδομένα)	1	1	-	2	6	6	3
Άδειες που εκδόθηκαν	-	-	-	-	-	-	2

Ο δικτυακός τόπος της Αρχής (<http://www.dpa.gr>) αποτέλεσε και για το 2007 σημαντική πηγή διάδοσης των εντύπων γνωστοποιήσεων.

ΣΤ. ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Στο σύγχρονο παγκόσμιο περιβάλλον, όπου οι εξελίξεις στον οικονομικό, κοινωνικό και τεχνολογικό τομέα είναι ταχύτατες και εξαρτώνται σε μεγάλο βαθμό από διεθνείς παράγοντες, οι απειλές κατά της ιδιωτικότητας διαρκώς αυξάνονται και εντείνονται με συνέπεια να αυξάνονται και οι απαιτήσεις για την αποτελεσματική αντιμετώπισή τους και την προστασία της ιδιωτικής ζωής των πολιτών. Νέοι κίνδυνοι προστίθενται στους ήδη υπάρχοντες ή εξελίσσονται και παίρνουν άλλη μορφή. Για την πραγματοποίηση διαφόρων συναλλαγών και την παροχή υπηρεσιών, ζητούνται από τους πολίτες προσωπικά δεδομένα, που, πολύ συχνά, είναι υπερβολικά και όχι μόνον τα αναγκαία για την επίτευξη του επιδιωκόμενου σκοπού. Από την άλλη, η δημοσιοποίηση τεράστιου όγκου προσωπικών δεδομένων στο Διαδίκτυο, μέσω του οποίου αυτά είναι εύκολα προσιτά στους πολλούς και προσφέρονται για περαιτέρω αξιοποίηση από κάθε ενδιαφερόμενο, εμπεριέχει ανυπολόγιστους κινδύνους. Εξάλλου, παρατηρείται, τελευταία, μια συνεχώς διευρυνόμενη παράνομη χρήση των διαφόρων ηλεκτρονικών μέσων επικοινωνίας, όπως τα κινητά τηλέφωνα και το ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, από επιχειρήσεις για διαφημιστικούς σκοπούς. Η Αρχή, έχοντας πάντα ως βασικό μέλημά της την, κατά το δυνατόν, πλήρτερη ενημέρωση και ευαισθητοποίηση των πολιτών σχετικά με τα δικαιώματά τους, τους κινδύνους που διατρέχουν από την παράνομη επεξεργασία των προσωπικών τους δεδομένων, αλλά και

τη συμμόρφωση των υπευθύνων επεξεργασίας με τις ισχύουσες νομοθετικές ρυθμίσεις που διέπουν την προστασία των προσωπικών δεδομένων, συνέχισε, με εξειδικευμένα στελέχη της, να ανταποκρίνεται με συνέπεια και υπευθυνότητα, σε καθημερινή βάση, σε ερωτήσεις και απορίες, που υποβάλλονται σε συμβατική ή ηλεκτρονική μορφή, και συγκεκριμένα ταχυδρομικώς, με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, με τηλεφωνική κλήση αλλά και με επίσκεψη στα Γραφεία της Αρχής, παρέχοντας ενημέρωση και καθοδήγηση για την εφαρμογή της νομοθεσίας και παραπέμποντας στη σχετική νομολογία της Αρχής. Οι κατηγορίες των ατόμων που αποτελούν τους αποδέκτες της ενημέρωσης περιλαμβάνουν ιδιώτες, σπουδαστές, ερευνητές, νομικούς, δημοσιογράφους, καθώς και υπεύθυνους επεξεργασίας από διάφορους τομείς, όπως δημόσιες υπηρεσίες, χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς, νοσοκομεία και κέντρα υγείας, εκπαιδευτικά ιδρύματα, επιχειρήσεις κλπ.

Στο πλαίσιο του έργου της αυτού, η Αρχή διαπίστωσε ότι οι πολίτες, οι δημόσιες υπηρεσίες και οργανισμοί, οι επιχειρήσεις του ιδιωτικού τομέα αλλά και τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης, εξοικειωμένοι πλέον με ζητήματα προστασίας προσωπικών δεδομένων, απευθύνονται στην Αρχή, ολοένα και πιο συχνά, με ερωτήματα που αφορούν ειδικά ζητήματα για παροχή συμβουλών. Από πλευράς Μ.Μ.Ε, τα θέματα προστασίας προσωπικών δεδομένων, με τα οποία οι δημοσιογράφοι ασχολήθηκαν ιδιαίτερα κατά το έτος 2007 και για τα οποία πολλές φορές προσέφυγαν στην Αρχή αναζητώντας το κατάλληλο υλικό, αφορούσαν: κλειστά κυκλώματα τηλεόρασης και ιδιαίτερα στο οδικό δίκτυο της Αττικής, παραιτήσεις Προέδρου και μελών της Αρχής με αφορμή τη λειτουργία των καμερών της ΕΛ.ΑΣ και τη λήψη εικόπων κατά την πορεία για την επέτειο

του Πολυτεχνείου στις 17.11.2007 και ο μετέπειτα νόμος 3625/2007, προστασία προσωπικών δεδομένων και ποινικές διώξεις για εγκλήματα κατά της ζωής, της γενετήσιας ελευθερίας, της οικονομικής εκμετάλλευσης της γενετήσιας ζωής κλπ., που τελούνται σε βάρος ενηλίκων και ανηλίκων θυμάτων και αναφέρονται στον ανωτέρω αναφερθέντα νόμο, υποκλοπές τηλεφωνικών συνδιαλέξεων, ανεπιθύμητη προώθηση πωλήσεων αγαθών και υπηρεσιών, τραπεζικό τομέα, κυβερνοέγκλημα, προστασία δεδομένων στον εργασιακό χώρο, βιομετρικά δεδομένα, κλπ.

Με την ευκαιρία της θέσπισης από το Συμβούλιο της Ευρώπης της 28ης Ιανουαρίου ως Ευρωπαϊκής Ημέρας Προστασίας Δεδομένων η Αρχή διοργάνωσε στα γραφεία της Συνέντευξη Τύπου στις 26.1.2007 και πραγματοποίησε ενημερωτικά σεμινάρια, κατά το χρονικό διάστημα από 29 έως 31 Ιανουαρίου 2007, με στόχο την ενημέρωση των πολιτών σχετικά με τη νομοθεσία που διέπει την προστασία δεδομένων, όπως και σχετικά με τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από αυτήν, καθώς και την ανάπτυξη διαφόρων ζητημάτων που αντιμετώπισε η Αρχή και την πληροφόρηση σχετικά με τους κινδύνους που προέρχονται από την παράνομη επεξεργασία των προσωπικών τους δεδομένων και τη μη τήρηση των βασικών αρχών που διέπουν τη νόμιμη επεξεργασία. Ειδικότερα αναπτύχθηκαν τα παρακάτω θέματα:

1. Θεσμικό πλαίσιο προστασίας προσωπικών δεδομένων – Φωτεινή Καρβέλα, Κυριακή Μανίκα και Ευμορφία-Ιωσηφίνα Τσακίριδου, ελέγκτριες νομικοί.
2. Μέτρα ασφάλειας στην επεξεργασία προσωπικών δεδομένων – Δρ. Γεώργιος Ρουσόπουλος και Γεωργία Παναγοπούλου, ελεγκτές πληροφορικοί.

3. Η προστασία των προσωπικών δεδομένων στις εργασιακές σχέσεις – Ελένη Μαρτσούκου, ελέγκτρια νομικός.
4. Τραπεζικός τομέας και προστασία δεδομένων – Κυριακή Λωσταράκου, ελέγκτρια νομικός.
5. Κλειστά κυκλώματα τηλεόρασης – Δρ. Αθηνά Μπούρκα, ελέγκτρια πληροφορικός.
6. Sram – Δρ. Αθηνά Μπούρκα
7. Βιομετρικά Δεδομένα – Δρ. Αθηνά Μπούρκα
8. Πρόσβαση στη δημόσια πληροφορία – Κυριακή Μανίκα
9. Υγεία και προσωπικά δεδομένα – Μαρία Αλικάκου, ελέγκτρια νομικός
10. Παιδιά και προστασία δεδομένων – Μαρία Αλικάκου

Στο πλαίσιο, εξάλλου, της μεγαλύτερης συνεργασίας και επικοινωνίας μεταξύ των Ευρωπαϊκών Αρχών, λειτουργεί ο ιστοχώρος CIRCA, ο οποίος έχει δημιουργηθεί με πρωτοβουλία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι χρήστες του ιστοχώρου αυτού, εκπρόσωποι των Αρχών Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και άλλων ευρωπαϊκών κρατών, συγκροτούν την ομάδα εργασίας εξέτασης ζητημάτων που αφορούν την προστασία των προσωπικών δεδομένων (Case Handling Workshop). Τα μέλη της ομάδας συναντώνται δύο φορές το χρόνο και ανταλλάσσουν απόψεις και εμπειρίες για συγκεκριμένα επίκαιρα ζητήματα που απασχολούν όλες τις Αρχές και γίνεται σύγκριση μεταξύ των διαφόρων εθνικών νομοθεσιών, με σκοπό την προώθηση μιας περισσότερο εναρμονισμένης και συντονισμένης προσέγγισης σχετικά με υποθέσεις προστασίας προσωπικών δεδομένων. Κατά τη συνάντηση που πραγματοποιήθηκε τον Απρίλιο 2007 στο Ελσίνκι και στην οποία η ελληνική Αρχή εκπροσωπήθηκε από τα Τμήματα Ελεγκτών και Επικοινωνίας, συζητήθηκαν σημαντικά θέματα όπως,

Internet, προστασία δεδομένων και δικαιώματα παρόχων υπηρεσιών Internet, απευθείας προώθηση προϊόντων και υπηρεσιών στον 21ον αιώνα, προστασία δεδομένων στον τραπεζικό και χρηματοπιστωτικό τομέα, στον τομέα υγείας, προστασία της ιδιωτικότητας και πρόσβαση στα δημόσια έγγραφα, κλπ.

Ακόμα, κατά τη συνάντηση που διοργάνωσε η πορτογαλική Αρχή στη Λισαβόνα το Νοέμβριο 2007, η ατζέντα περιλάμβανε λιγότερα θέματα σε μια προσπάθεια εμβάθυνσης και ανάλυσης αυτών. Τα θέματα που απασχόλησαν την ομάδα ήταν τα εξής: τραπεζικός και χρηματοπιστωτικός τομέας και εταιρείες διαπίστωσης πιστοληπτικής ικανότητας, η αντιμετώπιση προσφυγών και η εποπτεία των Αρχών Προστασίας Δεδομένων, η κοινή χρήση προσωπικών πληροφοριών από διάφορα νομικά πρόσωπα και ο σχηματισμός καταναλωτικού προφίλ, βιομετρικά δεδομένα και προσωπικά δεδομένα στο Internet.

Σε ό,τι αφορά το σύστημα συγκέντρωσης κινδύνων στον τραπεζικό και χρηματοπιστωτικό τομέα, η Κυριακή Μανίκα, ελέγκτρια νομικός, παρουσίασε την με αριθμό 63/2007 απόφαση της ελληνικής Αρχής σχετικά με την αίτηση της ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ Α.Ε. για επέκταση της ήδη υπάρχουσας λευκής λίστας, όπως αυτή τηρείται και λειτουργεί με βάση τις προϋποθέσεις που έχουν τεθεί με την με αριθμό 89/2002 απόφαση της Αρχής.

Στην τελευταία ενότητα η Κατερίνα Κοσμοπούλου, Προϊσταμένη Επικοινωνίας, παρουσίασε την με αριθμό 2/2006 γνωμοδότηση της ελληνικής Αρχής σχετικά με τη δημοσίευση δικαστικών αποφάσεων στο διαδίκτυο.

Επίσης, εκπρόσωποι της Αρχής συμμετείχαν ως ομιλητές ή συντονιστές σε συνέδρια και ημερίδες. Συγκεκριμένα, στο Μέγαρο Μουσικής, στο πλαίσιο των εκδηλώσεων του Megaron Plus, έλαβε χώρα στις 2 και 3 Απριλίου 2007 διήμερο νο-

μικό συμπόσιο με θέμα «Οι ανεξάρτητες Αρχές στη σύγχρονη δημοκρατία». Στο συμπόσιο αυτό, στο οποίο συμμετείχαν οι επικεφαλής των ελληνικών ανεξαρτήτων αρχών, πανεπιστημιακοί, διακεκριμένοι νομικοί αλλά και εκπρόσωποι θεσμών άλλων ευρωπαϊκών κρατών, τοποθετήθηκαν με ομιλίες τους και συμμετείχαν στις ανοιχτές συζητήσεις, ο Δημήτριος Γουργουράκης, Πρόεδρος της Αρχής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα και ο Νικόλαος Φραγκάκης, δικηγόρος, μέλος της Αρχής και Πρόεδρος του ΕΚΕΜΕ (Ελληνικό Κέντρο Ευρωπαϊκών Μελετών και Ερευνών). Οι θεματικές ενότητες περιλάμβαναν το ρόλο των ανεξαρτήτων Αρχών, όπως αυτός προβλέπεται από το Σύνταγμα, την ανάπτυξη απόψεων για τους βασικούς λόγους οι οποίοι οδήγησαν στην ίδρυση των αρχών σε διεθνές επίπεδο, τις προοπτικές εξέλιξης των ανεξαρτήτων Αρχών, τις συνταγματικές, νομικές και κοινωνικές παραμέτρους του έργου τους και τέλος έγινε αναφορά στο ρόλο ανάλογων Αρχών σε διεθνές επίπεδο.

Εξάλλου, τον Απρίλιο 2007, στο Διεθνές Συνέδριο «Παγκόσμια Ηλεκτρονική Ασφάλεια», που πραγματοποιήθηκε στο Λονδίνο, ο Δρ. Βασίλειος Ζορκάδης, Διευθυντής της Γραμματείας της Αρχής, τοποθετήθηκε με ομιλία του με τίτλο «Τεχνολογίες Ανίχνευσης, Ταυτοποίησης και Επιτήρησης: Απαιτήσεις Προστασίας Ιδιωτικότητας», ενώ στην ημερίδα του Πολυτεχνείου Κρήτης, «Βιβλιοθήκες και Πνευματικά Δικαιώματα», στις 22 Ιουνίου 2007, παρουσίασε εισήγηση με τίτλο «Τεχνολογίες RFID». Τέλος, ο ίδιος μίλησε σχετικά με την «Ασφαλή Διαχείριση Ηλεκτρονικών Ταυτοτήτων και Προστασία Ιδιωτικότητας» στη Στρογγυλή Τράπεζα «Διαχείριση Ηλεκτρονικών Ταυτοτήτων στο πλαίσιο της ασφαλούς χρήσης Υπηρεσιών Ηλεκτρονικών Συναλλαγών της Δημόσιας Διοίκησης» του Παρατηρητη-

ρίου Πληροφορικής, που πραγματοποιήθηκε στις 11 Ιουλίου 2007.

Επίσης, τον Ιούνιο 2007, οι ελεγκτές της Αρχής Κυριακή Μανίκα, Γεωργία Παναγοπούλου, Δρ. Γεώργιος Ρουσόπουλος και Ευμορφία-Ιωσηφίνα Τσακίριδου πραγματοποίησαν δύο διαλέξεις στο τμήμα Πληροφορικής και Τηλεπικοινωνιών του Πανεπιστημίου Αθηνών στα πλαίσια προπτυχιακών και μεταπτυχιακών μαθημάτων, που έχουν σχέση με την ασφάλεια των υπολογιστικών συστημάτων. Οι διαλέξεις περιλάμβαναν μια σύντομη παρουσίαση του θεσμικού πλαισίου για την προστασία των προσωπικών δεδομένων, παρουσιάσεις σε ειδικότερα θέματα που σχετίζονται με τις ηλεκτρονικές επικοινωνίες, τα βιομετρικά δεδομένα, τις κάμερες, τα μέτρα ασφάλειας πληροφοριακών συστημάτων και το εργαστήριο ελέγχου και αξιολόγησης υποδομών της Αρχής και ολοκληρώθηκαν με ερωτήσεις και απαντήσεις στα θέματα που παρουσιάστηκαν.

Ακόμα, το Ινστιτούτο Ερευνών Μελετών Τηλεπικοινωνιών & Πληροφορικής Χωρών Νοτιοανατολικής Ευρώπης (INA) διοργάνωσε συνέδριο κατά τις 11 & 12 Οκτωβρίου 2007 στη Θεσσαλονίκη με θέμα «3ο Περιφερειακό Forum για την Ηλεκτρονική Ασφάλεια: Δίκτυα Τηλεπικοινωνιών & Ασφάλεια Συστημάτων». Βασικός στόχος του Συνεδρίου ήταν να συμβάλει ουσιαστικά στην ενημέρωση του κοινού της Βορείου Ελλάδος και της ευρύτερης περιοχής της Νοτιοανατολικής Ευρώπης σε κρίσιμα θέματα ασφάλειας δικτύων και επικοινωνιών. Ο Δρ. Γεώργιος Ρουσόπουλος, πληροφορικός ελεγκτής της Αρχής, συμμετείχε παρουσιάζοντας το θέμα με τίτλο «Προστασία της ιδιωτικότητας και Ηλεκτρονική Ασφάλεια».

Επίσης, ο νομικός ελεγκτής Δρ. Δημήτρης Ζωγραφόπουλος εκπροσώπησε την Αρχή στο συνέδριο με κεντρική θεματική: «Διεθνής ασφάλεια στον 21ο αιώνα

- Η πρόκληση και το κόστος», που διοργάνωσε η S.A.F.I.A. (Student Association For International Affairs) και το οποίο πραγματοποιήθηκε την Τετάρτη 16 Μαΐου 2007 στο αμφιθέατρο του Εμπορικού και Βιομηχανικού Επιμελητηρίου Αθήνας (Ακαδημίας 7-9), υπό την αιγίδα της πρεσβείας της Γερμανίας και με την υποστήριξη του Γραφείου του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και της Αντιπροσωπείας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην Αθήνα. Ο Δρ. Δ. Ζωγραφόπουλος παρουσίασε εισήγηση με θέμα «Η έννοια της ασφάλειας και η προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα», ενταγμένη στην ενότητα «Περιορισμοί και Προσβολές Θεμελιωδών Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων» του εν λόγω συνεδρίου. Ο ίδιος, εξάλλου, εκπροσώπησε την Αρχή στο Festival Φοίτηση 2007, παρουσιάζοντας, το Σάββατο 8 Δεκεμβρίου 2007, εισήγηση με θέμα «Ζητήματα προστασίας του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα», στην ημερίδα με θέμα «Προστασία Προσωπικών Δεδομένων στις Ηλεκτρονικές Επικοινωνίες και Δικηγορικές εφαρμογές». Επίσης, έλαβε μέρος στο 9ο Πανελλήνιο Συνέδριο της Εταιρείας Δικαίου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης (ΕΔΕΚΑ) που πραγματοποιήθηκε στις 11-12 Μαΐου 2007, στην Πάτρα, με θέμα: «Η διάσπαση της επιχείρησης» υπό την αιγίδα του Οργανισμού Μεσολάβησης και Διαιτησίας (Ο.Μ.Ε.Δ.) και του Δικηγορικού Συλλόγου Πατρών και παρουσίασε εισήγηση με θέμα «Εργασία κατ' οίκον - Τηλεργασία: Εννοιολογικές διακρίσεις και όψεις προστασίας (ελληνικό / συγκριτικό δίκαιο)».

Εξάλλου, η προστασία προσωπικών δεδομένων έχει συμπεριληφθεί στο πρόγραμμα εισαγωγικής επιμόρφωσης των υπαλλήλων του Ι.Κ.Α., που πραγματοποιείται μέσω του Ινστιτούτου Επιμόρφωσης του Εθνικού Κέντρου Δημόσιας Διοίκησης, για το οποίο εισηγήτρια έχει

επιλεχθεί η Δρ. Ζωή Καρδασιάδου, ελέγτρια νομικός της Αρχής.

Επίσης, τον Ιούνιο 2007, αντιπροσωπεία μελών της Λαϊκής Τράπεζας της Κίνας πραγματοποίησε συνάντηση στα γραφεία της Αρχής και ενημερώθηκε σε ζητήματα προστασίας προσωπικών δεδομένων όσον αφορά το χρηματοπιστωτικό τομέα από την ελέγτρια νομικό Κυριακή Λωσταράκου και την προϊσταμένη του Τμήματος Επικοινωνίας Κατερίνα Κοσμοπούλου.

Ακόμα, το Μάρτιο 2007, ο Συνήγορος του Πολίτη της Ταϊλάνδης πραγματοποίησε επίσκεψη στα γραφεία της Αρχής και ενημερώθηκε σε ζητήματα προστασίας προσωπικών δεδομένων καθώς και αποστολής και λειτουργίας της Αρχής από την ελέγτρια νομικό Κυριακή Μαρίνα και την προϊσταμένη του Τμήματος Επικοινωνίας Κατερίνα Κοσμοπούλου.

Εξάλλου, η ιστοσελίδα της Αρχής, με εμπλουτισμένο περιεχόμενο, αποτελεί πάντα ένα από τα πιο σημαντικά επικοινωνιακά μέσα της, μέσω της οποίας μπορεί ο οποιοσδήποτε να ενημερώνεται σχετικά με το θεσμικό πλαίσιο της προστασίας των προσωπικών δεδομένων, τις αποφάσεις της Αρχής κατόπιν

εξέτασης προσφυγών και καταγγελιών για παραβίαση της σχετικής νομοθεσίας, τις γνωμοδοτήσεις για ρυθμίσεις που αφορούν την επεξεργασία προσωπικών δεδομένων, τις κανονιστικές πράξεις αλλά και να αντλεί πληροφορίες σχετικά με τα δικαιώματα των πολιτών και τις υποχρεώσεις των υπευθύνων επεξεργασίας. Οι εργασίες για την αναβάθμιση του ιστοχώρου ολοκληρώθηκαν στο τέλος του έτους 2007.

Με σκοπό τη συνεχή βελτίωση της λειτουργίας της και την αποτελεσματικότερη εξυπηρέτηση των πολιτών, η Αρχή το 2007 συνέχισε να εμπλουτίζει τη βιβλιοθήκη της με τίτλους από την ελληνική και ξένη βιβλιογραφία, το αρχείο με ενημερωτικό υλικό από ομόλογες Αρχές του εξωτερικού και το αρχείο αποφάσεων και εισηγήσεων των οργάνων στα οποία συμμετέχει ως μέλος, όπως η Κοινή Αρχή Ελέγχου (ΚΑΕ) Σένγκεν, η Κοινή Εποπτική Αρχή (ΚΕΑ) Ευρωπόλ, υποομάδες αυτών (Επιτροπή Προσφυγών, Κοινή Εποπτική Αρχή Τελωνείων), η Ομάδα εργασίας του Άρθρου 29 της Οδηγίας 95/46/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και η Eurodac.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ

ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ

Στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της η Αρχή Προστασίας Δεδομένων συνεργάζεται με τις αντίστοιχες Αρχές άλλων κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του Συμβουλίου της Ευρώπης για την εξέταση ζητημάτων σχετικά με την άσκηση των αρμοδιοτήτων της (άρθρο 19 § 1 ιδ Ν. 2472/97).

Στο πλαίσιο αυτής της διακρατικής συνεργασίας λειτουργούν οι εξής επιτροπές και ομάδες, στις οποίες η Αρχή συμμετέχει ενεργά με εκπροσώπους της:

A. ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΘΕΣΠΙΣΘΕΙ ΒΑΣΕΙ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

Ομάδα προστασίας των προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα («Ομάδα του άρθρου 29»).

Κοινή Αρχή Ελέγχου Schengen.

Ομάδα Εργασίας Αξιολόγησης Schengen – Ομάδα ελέγχου προστασίας δεδομένων.

Κοινή Εποπτική Αρχή Ευρωπόλ.

Κοινή Εποπτική Αρχή Ευρωπόλ – Επιτροπή Προσφυγών.

Κοινή Εποπτική Αρχή Τελωνείων.

B. ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΘΕΣΠΙΣΘΕΙ ΕΙΤΕ ΜΕ ΚΟΙΝΗ ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΩΝ ΑΡΧΩΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΕΙΤΕ ΜΕ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ ΣΥΓΚΕΚΡΙΜΕΝΗΣ ΑΡΧΗΣ

- Διεθνής Συνδιάσκεψη Επιτρόπων και Αρχών Προστασίας Δεδομένων.
- Εαρινή Σύνοδος Επιτρόπων και Αρχών Προστασίας Δεδομένων.
- Ομάδα για την Εξέταση Προσφυγών.
- Διεθνής Ομάδα Εργασίας για την Προστασία Δεδομένων στον Τηλεπικοινωνιακό Τομέα (δημιουργήθηκε με πρωτοβουλία του Επιτρόπου Προστασίας Δεδομένων του Βερολίνου).

Ανάλογα με τον τρόπο σύστασης και τον εσωτερικό κανονισμό λειτουργίας κάθε Επιτροπής, οι αποφάσεις τους μπορεί να είναι υποχρεωτικές ή συμβουλευτικού χαρακτήρα.

Από τις ομάδες της πρώτης κατηγορίας η πρώτη λειτουργεί με την υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, ενώ οι λοιπές με την υποστήριξη του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου.

Οι συνεδριάσεις των ομάδων της δεύτερης κατηγορίας οργανώνονται κάθε φορά από διαφορετική Αρχή στην έδρα της οποίας φιλοξενούνται οι εργασίες των ομάδων. Στην ενότητα που ακολουθεί παρουσιάζεται αναλυτικά η συμμετοχή της Αρχής στις πιο πάνω ομάδες και γίνεται ειδική αναφορά στον τρόπο σύστασης και λειτουργίας καθώς και στο επιμέρους έργο καθεμιάς από αυτές.

A. «ΟΜΑΔΑ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 29» ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ 95/46/ΕΚ

Η Ομάδα Εργασίας, γνωστή και ως «Ομάδα του Άρθρου 29», συστήθηκε δυνάμει του άρθρου 29 της Οδηγίας 95/46/ΕΚ για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών. Η Ομάδα έχει συμβουλευτικό χαρακτήρα ως προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, αλλά είναι ανεξάρτητη ως προς αυτήν. Απαρτίζεται από έναν εκπρόσωπο των Αρχών Προστασίας Δεδομένων κάθε κράτους-μέλους και εξετάζει θέματα ιδιαίτερης βαρύτητας ή θέματα που παρουσιάζουν ειδικότερο ενδιαφέρον σχετικά με την προστασία των προσωπικών δεδομένων και εμπίπτουν στον πρώτο πυλώνα της Ε.Ε. Η εξέταση των θεμάτων γίνεται είτε μετά από αίτηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής είτε με πρόταση των μελών της Ομάδας. Η Ομάδα εκδίδει γνωμοδοτήσεις και κείμενα εργασίας.

Κατά το έτος 2007, η Ομάδα του άρθρου 29 εξέδωσε τα παρακάτω κείμενα:

Γνώμη 1/2007 για την Πράσινη Βίβλο σχετικά με τις τεχνολογίες ανίχνευσης που εφαρμόζονται στο έργο των αρχών επιβολής νόμου, των τελωνειακών αρχών και άλλων αρχών ασφαλείας.

Έγγραφο εργασίας σχετικά με την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που αφορούν την υγεία στο πλαίσιο των ηλεκτρονικών μητρώων υγείας (HMY).

Γνώμη 2/2007 σχετικά με την ενημέρωση των επιβατών για τη διαβίβαση στις αρχές των Ηνωμένων Πολιτειών Αμερικής δεδομένων που περιέχονται στο σύστημα καταστάσεων με τα ονόματα των επιβατών (PNR).

Σύσταση 1/2007 για την τυποποιημένη εφαρμογή δεσμευτικών εταιρικών κανόνων (Binding Corporate Rules, BCRs) για τη διαβίβαση δεδομένων σε τρίτες χώρες, οι οποίες δεν εξασφαλίζουν ικανοποιητικό επίπεδο προστασίας κατά την έννοια του άρθρου 25 της οδηγίας 95/46/EK.

Γνώμη 3/2007 σχετικά με την πρόταση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και Συμβουλίου για την τροποποίηση της Κοινής Προξενικής Εγκυκλίου περί θεωρήσεων εισόδου για τις διπλωματικές και τις έμμισθες προξενικές αρχές σε σχέση με την εισαγωγή των βιομετρικών στοιχείων, συμπεριλαμβανομένων διατάξεων για την οργάνωση της παραλαβής και διεκπεραίωσης των αιτήσεων θεώρησης (COM(2006)269 τελικό).

Κείμενο αναθεωρημένης και ενημερωμένης Πολιτικής για την προώθηση της διαφάνειας των δράσεων και ενεργειών της Ομάδας Εργασίας του άρθρου 29 της Οδηγίας 95/46/EK.

Γνώμη 4/2007 σχετικά με την έννοια του όρου 'δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα'. Έκθεση 1/2007 σχετικά με την πρώτη συντονισμένη δράση έρευνας ως προς τη συμμόρφωση με την οδηγία: αξιολόγηση

και επόμενα βήματα (βλέπε και ειδικό θέμα 'Ιδιωτικές Ασφαλίσεις Ιατρικής Περιθάλψης -Υγείας' στο κεφάλαιο 2).

Γνώμη 5/2007 σχετικά με τη συναφθείσα τον Ιούλιο του 2007 συμφωνία παρακολούθησης μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής για την επεξεργασία και διαβίβαση δεδομένων από τις καταστάσεις με τα ονόματα των επιβατών (PNR) από τους αερομεταφορείς στο Υπουργείο Εσωτερικής Ασφάλειας των Ηνωμένων Πολιτειών.

Γνώμη 6/2007 σχετικά με θέματα προστασίας δεδομένων που συνδέονται με το σύστημα συνεργασίας όσον αφορά την προστασία των καταναλωτών (CPCS).

Γνώμη 7/2007 σχετικά με θέματα προστασίας δεδομένων που συνδέονται με το σύστημα πληροφόρησης της εσωτερικής αγοράς.

Γνώμη 8/2007 σχετικά με το επίπεδο προστασίας των προσωπικών δεδομένων στο Jersey.

Γνώμη 9/2007 σχετικά με το επίπεδο προστασίας των προσωπικών δεδομένων στις Νήσους Φερόε.

8η Οδηγία για τους υποχρεωτικούς ελέγχους, Γνώμη 10/2007 της Ομάδας Εργασίας του άρθρου 29.

Ψήφισμα με την ευκαιρία της 2^{ης} Ευρωπαϊκής Ημέρας Προστασίας Δεδομένων.

Κοινή Γνώμη σχετικά με την πρόταση απόφασης πλαισίου του Συμβουλίου για τη χρήση δεδομένων από τις καταστάσεις με τα ονόματα επιβατών (Passenger Name Record, PNR) με σκοπό την επιβολή του νόμου, υποβληθείσα από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή στις 6 Νοεμβρίου 2007. (Η Γνώμη αυτή υιοθετήθηκε τόσο από την Ομάδα του άρθρου 29 της Οδηγίας όσο και από την Ομάδα Εργασίας για θέματα Αστυνομίας και Δικαιοσύνης.)

Τα παραπάνω κείμενα (τα περισσότερα κείμενα και στα ελληνικά) μπορούν να αναζητηθούν στην ιστοσελίδα της Ομάδας του άρθρου 29: http://ec.europa.eu/justice_home/fsj/privacy/workinggroup

B. ΚΟΙΝΗ ΑΡΧΗ ΕΛΕΓΧΟΥ ΣΕΝΤΚΕΝ

Η Αρχή συμμετέχει με δύο τακτικά και δύο αναπληρωματικά μέλη στην Κοινή Αρχή Ελέγχου (ΚΑΕ) Σένγκεν, η οποία συνεδριάζει στην έδρα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου στις Βρυξέλλες.

Η ΚΑΕ Σένγκεν δημιουργήθηκε βάσει του άρθρου 115 της Σύμβασης Εφαρμογής της Συνθήκης Σένγκεν (ΣΕΣ) με αρμοδιότητα τον έλεγχο της τεχνικής υπηρεσίας υποστηρίξεως του Συστήματος Πληροφοριών Σένγκεν και τη διερεύνηση ζητημάτων εφαρμογής ή ερμηνείας που μπορούν να τεθούν κατά τη λειτουργία του Συστήματος αυτού.

Κατά το έτος 2007 το μεγαλύτερο μέρος του έργου της ΚΑΕ επικεντρώθηκε στον έλεγχο των καταχωρήσεων του άρθρου 99 της ΣΕΣ, ο οποίος είχε ξεκινήσει από το 2006 και της εφαρμογής του άρθρου 111 της ΣΕΣ. Αποτέλεσμα των ελέγχων ήταν να υιοθετηθούν από την ΚΑΕ εκθέσεις, οι οποίες μεταξύ άλλων περιλαμβάνουν και συστάσεις προς τα κράτη μέλη σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων αυτών.

Σκοπός των ελέγχων εφαρμογής των άρθρων 99 και 111 της ΣΕΣ (όπως και του ελέγχου του άρθρου 96 ΣΕΣ που έλαβε χώρα το 2005) ήταν, πέρα από την πληροφόρηση της ΚΑΕ σχετικά με τον τρόπο εφαρμογής και χρήσης των άρθρων αυτών από τα κράτη μέλη, η διαπίστωση τυχόν προβλημάτων κατά την εφαρμογή των άρθρων αυτών και η καλύτερη δυνατόν αντιμετώπισή τους μέσω συστάσεων από την Αρχή προς τα κράτη μέλη. Απώτερος στόχος η εναρμόνιση της εφαρμογής των διατάξεων της ΣΕΣ από τα κράτη μέλη.

1) ΕΛΕΓΧΟΣ ΚΑΤΑΧΩΡΗΣΕΩΝ ΑΡΘΡΟΥ 99 ΣΕΣ

Σύμφωνα με το άρθρο 99 της ΣΕΣ, οι καταχωρήσεις γίνονται με στόχο τη διακριτική παρακολούθηση ή τον ειδικό έλεγχο προσώπων και οχημάτων. Σκοπός των καταχωρήσεων αυτών είναι η καταστολή ποινικών παραβάσεων και η πρόληψη απειλών της δημόσιας ασφάλειας, όταν υπάρχουν πραγματικές ενδείξεις που δημιουργούν υπόνοιες ότι το συγκεκριμένο πρόσωπο προτίθεται να διαπράξει ή διαπράττει πολυάριθμες και εξαιρετικά σοβαρές αξιόποινες πράξεις ή στις περιπτώσεις που η συνολική εκτίμηση για το συγκεκριμένο άτομο και ειδικότερα με βάση τις αξιόποινες πράξεις που έχει διαπράξει μέχρι τη συγκεκριμένη στιγμή, επιτρέπει να υποτεθεί ότι το πρόσωπο αυτό θα διαπράξει στο μέλλον εξαιρετικά αξιόποινες πράξεις.

Από τον έλεγχο των καταχωρήσεων στο Σύστημα SIS προέκυψαν σημαντικές διαφοροποιήσεις μεταξύ των κρατών μελών κυρίως όσον αφορά στον αριθμό των καταχωρήσεων. Επίσης, διαπιστώθηκε ότι υπάρχουν διάφορες κρατικές αρχές που έχουν την αρμοδιότητα να αποφασίζουν για τις σχετικές καταχωρήσεις πάντα υπό το πρίσμα νομοθεσίας, η οποία ήταν διαφορετική σε πολλά κράτη μέλη. Η έλλειψη ειδικής διαδικασίας για τις καταχωρήσεις με βάση το άρθρο 99 ΣΕΣ και η ύπαρξη διαφορετικών κατηγοριών εγκλημάτων που μπορούν να οδηγήσουν στην καταχώρηση με βάση το άρθρο 99 ΣΕΣ ήταν δύο ακόμα διαπιστώσεις που προέκυψαν από τον έλεγχο.

Κρίσιμη, ωστόσο, διαπίστωση ήταν η διαφορετική ερμηνεία που έδιναν τα κράτη μέλη στον όρο «σοβαρό έγκλημα», γεγονός που εξηγούσε και τον διαφορετικό αριθμό καταχωρήσεων που παρουσίαζαν τα κράτη μέλη.

Υπό το φως των αποτελεσμάτων του ελέγχου, η ΚΑΕ συνέστησε στα κράτη

μέλη που συμμετέχουν στο SIS:

α) οι αρμόδιες εθνικές αρχές για τις καταχωρήσεις με βάση το άρθρο 99 ΣΕΣ να θεσμοθετήσουν γραπτές διαδικασίες που θα εξασφαλίζουν την ακρίβεια, επικαιροποίηση και νομιμότητα των καταχωρήσεων καθώς και να προβαίνουν κάθε έξι μήνες σε έλεγχο των καταχωρήσεων αυτών β) να υιοθετηθεί σε ευρωπαϊκό επίπεδο ομοιόμορφη ερμηνεία του όρου «σοβαρό έγκλημα». Μάλιστα, αναφέρθηκε ότι για το σκοπό αυτό μπορεί να χρησιμοποιηθεί η λίστα των σοβαρών εγκλημάτων για την οποία είναι αρμόδια η ΕΥΡΩΠΟΛ.

2) ΕΛΕΓΧΟΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΑΡΘΡΟΥ 111 ΣΕΣ

Σύμφωνα με το άρθρο 111 της ΣΕΣ, κάθε πρόσωπο που έχει καταχωρηθεί στο Σύστημα SIS δικαιούται να εγείρει αγωγή ενώπιον του αρμόδιου δικαστηρίου ή της αρμόδιας αρχής βάσει του εθνικού δικαίου, κυρίως για διόρθωση, διαγραφή, παροχή πληροφοριών ή αποζημίωση. Τα κράτη μέλη αναλαμβάνουν την υποχρέωση να εκτελέσουν τις οριστικές αποφάσεις των πιο πάνω δικαστηρίων ή αρχών.

Από τον έλεγχο που έγινε σχετικά με την εφαρμογή του εν λόγω άρθρου διαπιστώθηκαν αρκετές διαφοροποιήσεις λόγω των διαφορετικών εθνικών νομοθεσιών. Συγκεκριμένα, προέκυψε ότι διαφορετικές αρχές είναι αρμόδιες να εξετάσουν τις αποφάσεις του άρθρου 111 ΣΕΣ. Μόνο σε ένα κράτος μέλος αρμόδια αρχή να εκδώσει την τελική απόφαση είναι η Αρχή Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων. Στα υπόλοιπα κράτη μέλη διαπιστώθηκε ένας συνδυασμός μεταξύ των Αρχών Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων και των Δικαστηρίων. Με βάση τα αποτελέσματα που προέκυψαν από τον έλεγχο, η ΚΑΕ προέβη στις ακόλουθες συστάσεις:

α) τα κράτη μέλη να εξετάσουν και να αξιολογήσουν τη διαδικασία που ακολουθούν προκειμένου να βεβαιωθεί ότι εξασφαλίζονται οι εγγυήσεις που τίθενται από το άρθρο 111 ΣΕΣ και β) οι τελικές αποφάσεις των δικαστηρίων του άρθρου 111 ΣΕΣ να γνωστοποιούνται στις Αρχές Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων.

Τέλος, αποφασίστηκε οι κοινές δράσεις να συνεχιστούν το 2008 με τον έλεγχο εφαρμογής των άρθρων 97, 98 και 103 της ΣΕΣ και προτάθηκε να δημιουργηθεί ένα εισαγωγικό πρόγραμμα για τα νέα κράτη μέλη στο Σένγκεν.

Στοιχεία για τις δραστηριότητες της ΚΑΕ Σένγκεν μπορούν να αναζητηθούν στην ιστοσελίδα:

www.schengen-jsa.dataprotection.org.

3) ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΣΕΝΓΚΕΝ

Με τη με αρ. SCH/Com-ex (98) 26 def./16-9-1998 απόφαση της Εκτελεστικής Επιτροπής Σένγκεν, δημιουργήθηκε η Επιτροπή Αξιολόγησης Σένγκεν με σκοπό την αξιολόγηση των κρατών-μελών και των υποψηφίων κρατών προκειμένου να διαπιστωθεί αν τηρούνται οι προϋποθέσεις εφαρμογής της Σύμβασης Εφαρμογής της Συνθήκης Σένγκεν (ΣΕΣ), να καταγραφούν πιθανά προβλήματα και να προταθούν λύσεις. Στο πλαίσιο της επιτροπής αυτής συγκροτήθηκε η Ομάδα Εργασίας Αξιολόγησης Σένγκεν, η οποία έχει ως αρμοδιότητα τη διενέργεια επισκέψεων και ελέγχων στα υπό αξιολόγηση κράτη.

Σύμφωνα με το πρόγραμμα ελέγχων της πιο πάνω Ομάδας Εργασίας, κάθε εξάμηνο διενεργείται έλεγχος σε ένα κράτος-μέλος Σένγκεν ή σε υποψήφιο κράτος. Οι έλεγχοι ανατίθενται σε Ομάδες Ελέγχου, εξειδικευμένες κατά τομείς και αποτελούμενες από ειδικούς εμπειρογνώμονες των αρμόδιων υπηρεσιών των κρατών-μελών, οι οποίοι

συνεπικουρούνται από εκπρόσωπο του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου. Κάθε εξαμήνο προεδρεύει της Ομάδας Ελέγχου ο εκπρόσωπος του κράτους-μέλους που ασκεί την προεδρία της Ε.Ε. Μετά τον έλεγχο συντάσσεται πόρισμα που κοινοποιείται στην Ομάδα Εργασίας. Με βάση τα πορίσματα των επιμέρους Ομάδων Ελέγχου, η Ομάδα Εργασίας συντάσσει την τελική Έκθεση Αξιολόγησης για το κράτος-μέλος, την οποία υποβάλλει στην Επιτροπή Αξιολόγησης και στο Συμβούλιο.

Στο πλαίσιο της παραπάνω διαδικασίας, η Ομάδα Εργασίας Αξιολόγησης Σένγκεν έχει συστήσει Ομάδες Ελέγχου στους παρακάτω τομείς:

- 1) Έλεγχος χερσαίων συνόρων
- 2) Έλεγχος θαλασσίων συνόρων
- 3) Έλεγχος εναερίων συνόρων
- 4) Αστυνομική συνεργασία
- 5) Θεωρήσεις & προξενική συνεργασία
- 6) SIS – SIRENE
- 7) Προστασία Δεδομένων

Στις ομάδες αυτές μετέχουν εμπειρογνώμονες από το Υπουργείο Εξωτερικών, το Υπουργείο Δημόσιας Τάξης και την Αρχή Προστασίας Δεδομένων κάθε κράτους-μέλους. Η ελληνική Αρχή Προστασίας Δεδομένων συμμετέχει στην Ομάδα Ελέγχου που αφορά την Προστασία Δεδομένων.

Τον Μάρτιο του 2007 (18-23/3) η Ομάδα Ελέγχου για την Προστασία Δεδομένων διεξήγαγε συμπληρωματικό έλεγχο (follow-up) στις Αρχές Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων της Εσθονίας, Σλοβακίας και Κύπρου στο πλαίσιο του προγράμματος Αξιολόγησης Σένγκεν. Είχε προηγηθεί έλεγχος στις πιο πάνω Αρχές στο παρελθόν, αλλά με την από 4/5 Δεκεμβρίου 2006 απόφαση (doc. 14518/2/06 REV 2) του Συμβουλίου Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων της Ε.Ε., κρίθηκε αναγκαίος ένας νέος έλεγχος. Στον έλεγχο αυτό, ο οποί-

ος επικεντρώθηκε σε νομικά ζητήματα προστασίας προσωπικών δεδομένων, συμμετείχε και εκπρόσωπος της ελληνικής Αρχής.

Γ. ΚΟΙΝΗ ΕΠΟΠΤΙΚΗ ΑΡΧΗ ΕΛΕΓΧΟΥ ΕΥΡΩΠΟΛ

Η Ευρωπόλ είναι ο οργανισμός που ιδρύθηκε για να συνδράμει τα κράτη μέλη της ΕΕ στην πρόληψη και καταπολέμηση σοβαρών μορφών διεθνούς εγκληματικότητας, μόνο στην περίπτωση που η συγκεκριμένη εγκληματική πράξη συνδέεται με δομή οργανωμένου εγκλήματος και θίγει δύο τουλάχιστον κράτη μέλη. Σε πρακτικό επίπεδο κύριο καθήκον της Ευρωπόλ είναι η διευκόλυνση της ανταλλαγής πληροφοριών μεταξύ των κρατών μελών και η παροχή αναλυτικών υπηρεσιών εμπειρογνωμοσύνης.

Με δεδομένο ότι η Ευρωπόλ επεξεργάζεται μεγάλο όγκο δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα (απλών και ευαίσθητων), η σύμβαση Ευρωπόλ περιέχει διατάξεις, οι οποίες προβλέπουν ότι κατά την επεξεργασία των δεδομένων πρέπει να λαμβάνονται υπόψη τα δικαιώματα του ατόμου. Η σύμβαση προβλέπει, επίσης, την ίδρυση της Κοινής Εποπτικής Αρχής (Joint Supervisor Body), μιας ανεξάρτητης αρχής, η οποία είναι επιφορτισμένη με τη διασφάλιση της συμμόρφωσης της Ευρωπόλ προς τις βασικές αρχές της προστασίας δεδομένων.

Η Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα συνέχισε και κατά το διαρρεύσαν έτος 2007 να εκπροσωπείται στην Κοινή Εποπτική Αρχή (ΚΕΑ) για την Ευρωπόλ, που συνεδριάζει στην έδρα του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις Βρυξέλλες, με δύο τακτικά και δύο αναπληρωματικά μέλη. Εκπροσωπείται, επίσης, στην Επιτροπή Προσφυγών, η οποία λειτουργεί στο πλαίσιο της ΚΕΑ Ευρωπόλ, με ένα τακτικό και

ένα αναπληρωματικό μέλος.

Η ΚΕΑ Ευρώπλ κατά το έτος 2007 ασχολήθηκε κυρίως με τα παρακάτω ζητήματα:

Α) ΣΧΕΔΙΟ ΑΠΟΦΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΙΔΡΥΣΗ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΛ (ΝΕΑ ΝΟΜΙΚΗ ΒΑΣΗ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΛ)

Η συζήτηση για τη νομική βάση της Ευρωπόλ δεν είναι καινούρια. Η πιθανότητα να αντικατασταθεί η Σύμβαση Ευρωπόλ από Απόφαση του Συμβουλίου της Ε.Ε. συζητείται ήδη από το 2001. Κατά τη διάρκεια του έτους 2007, οι διαδικασίες για την υιοθέτηση Απόφασης του Συμβουλίου προχώρησαν σημαντικά και η Απόφαση αναμένεται να ληφθεί από το Συμβούλιο στα τέλη Οκτωβρίου του 2008 και να τεθεί σε εφαρμογή την 1η Ιανουαρίου 2010. Κατά τη διάρκεια των παραπάνω διαδικασιών η ΚΕΑ Ευρώπλ είχε την ευκαιρία να εκθέσει τις απόψεις σχετικά με το σχέδιο απόφασης του Συμβουλίου στο πλαίσιο της Ομάδας Εργασίας για την Ευρώπλ. Ειδικότερα με τη Γνώμη 07-07/5.3.2007 επεσήμανε τα σημαντικότερα ζητήματα προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που τίθενται με βάση το παραπάνω σχέδιο.

Β) ΣΥΣΤΗΜΑ OASIS

Η Ευρώπλ λόγω των ιδιαίτερων δυσχερειών που αντιμετωπίζει κατά την ανάλυση των πληροφοριών που της αποστέλλουν τα κράτη μέλη κατά το στάδιο μέχρι την εισαγωγή τους σε κάποιο Φάκελο Εργασίας, αποφάσισε να εισαγάγει και να χρησιμοποιήσει το σύστημα OASIS. Το εν λόγω σύστημα προβαίνει στη συγκέντρωση όλων των πληροφοριών που αποστέλλονται από τα κράτη μέλη σε ένα κεντρικό σημείο και στη συνέχεια κατατάσσει αυτόματα τις πληροφορίες σε αυτές που πρέπει να περιληφθούν σε ένα Φάκελο Εργασίας και σε αυτές που πρέπει να απορριφθούν. Το καινούριο αυτό σύστημα, κατά την απο-

ψη των ειδικών πληροφορικής της ΚΕΑ, δεν παρουσιάζει ιδιαίτερα τεχνικά προβλήματα αλλά αντίθετα κάποια νομικά. Το πιο σημαντικό νομικό πρόβλημα, που προκύπτει και το οποίο δεν έχει ακόμα επιλυθεί, είναι σε ποιο χρονικό σημείο παύει η ευθύνη των κρατών μελών και αρχίζει η ευθύνη της Ευρωπόλ ως προς την προστασία των προσωπικών δεδομένων που τυγχάνουν επεξεργασίας.

Γ) CHECK THE WEB PROGRAM

Με πρόταση της Γερμανικής Προεδρίας της Ε.Ε. (πρώτο εξάμηνο του 2007) η Ευρώπλ αποφάσισε τη θέση σε λειτουργία ενός εσωτερικού δικτύου, που ονομάζεται «Έλεγχος στο Διαδίκτυο» και έχει ως σκοπό να παρέχει πληροφορίες (οι οποίες αντλούνται από δημόσια προσβάσιμες πηγές) σχετικά με ισλαμικές τρομοκρατικές δραστηριότητες. Σκοπός του συγκεκριμένου εσωτερικού δικτύου είναι να παρουσιάζονται πληροφορίες, αντλούμενες από σελίδες του Διαδικτύου, οι οποίες μπορεί να σχετίζονται με τρομοκρατικές επιθέσεις και ως εκ τούτου να είναι χρήσιμες για την έρευνα και την ανάλυση που πραγματοποιείται από την Ευρώπλ και τα κράτη μέλη. Πρόσβαση στο εν λόγω δίκτυο δεν προβλέπεται να έχει κάθε χρήστης των πληροφοριακών συστημάτων της Ευρώπλ αλλά αντίθετα μόνο αξιωματούχοι της Ευρώπλ, που απασχολούνται στο τμήμα Σοβαρών Εγκλημάτων με την τρομοκρατία καθώς και επιλεγμένο και ειδικά εξουσιοδοτημένο προσωπικό από τις Αρχές Επιβολής του Νόμου των κρατών μελών. Το δίκτυο θα περιλαμβάνει πληροφορίες σχετικά με: α) ισλαμικές εξτρεμιστικές ιστοσελίδες, β) στοιχεία επαφής οργανισμών και τμημάτων της Ευρώπλ και των κρατών μελών, που εξειδικεύονται στην τρομοκρατία, γ) δημοσιευμένες διακηρύξεις τρομοκρατικών οργανώσεων και δ) μετάφραση των δημόσια αντλούμε-

νων πληροφοριών. Η ΚΕΑ Ευρωπαϊκή κλήθηκε να εκφράσει τις απόψεις της σχετικά με την πολιτική ασφαλείας του συγκεκριμένου δικτύου που υιοθετήθηκε από την Ευρωπαϊκή και κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η λειτουργία του εν λόγω δικτύου είναι σύμφωνη με τις διατάξεις της Σύμβασης Ευρωπαϊκή αλλά παράλληλα προέβη σε συγκεκριμένες επισημάνσεις σχετικά με το εύρος του περιεχομένου ορισμένων καταχωρίσεων και επιφυλάχθηκε να ελέγξει το δίκτυο κατά τη διάρκεια του ελέγχου του έτους 2008.

Δ) ΕΛΕΓΧΟΣ ΕΥΡΩΠΟΛ • ΜΑΡΤΙΟΣ 2007

Ο ετήσιος έλεγχος στο Πληροφοριακό Σύστημα της Ευρωπαϊκής έλαβε χώρα το Μάρτιο του 2007. Ο έλεγχος ξεκίνησε στις 13 Μαρτίου 2007, διήρκεσε τρεις ημέρες και εστίασε στα παρακάτω θέματα:

- α) στον τρόπο λειτουργίας του Τμήματος Σοβαρών Εγκλημάτων (πραγματοποιήθηκε για πρώτη φορά έλεγχος στο εν λόγω τμήμα).
- β) στο περιεχόμενο του Πληροφοριακού Συστήματος της Ευρωπαϊκής. Η ομάδα ελέγχου κατέληξε στο συμπέρασμα ότι το άρθρο 8 της Σύμβασης Ευρωπαϊκή, το οποίο αναφέρεται στο περιεχόμενο του Πληροφοριακού Συστήματος, χρήζει περαιτέρω ανάλυσης. Κάποια από τα αποτελέσματα του ελέγχου, τα οποία υποδείκνυαν ότι ορισμένες υποθέσεις απαιτούν περαιτέρω διερεύνηση, προωθήθηκαν στις εθνικές Αρχές Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων, προκειμένου η διερεύνηση να καταστεί δυνατή.
- γ) στον έλεγχο συμμόρφωσης με τις συστάσεις των προηγούμενων ελέγχων. Με δεδομένο ότι κάποιες από τις συστάσεις δεν είχαν υλοποιηθεί εισήχθη ένας νέος μηχανισμός αναφοράς συμμόρφωσης της Ευρωπαϊκής προς τις συστάσεις της ΚΕΑ.

Δ. ΔΙΕΘΝΗΣ ΣΥΝΟΔΟΣ

Κάθε φθινόπωρο λαμβάνει χώρα η Διεθνής Σύνοδος των Αρχών και των Επιτρόπων Προστασίας Δεδομένων. Στη Σύνοδο έχουν δικαίωμα συμμετοχής οι Αρχές Προστασίας Δεδομένων, οι εκπρόσωποι σημαντικών φορέων της επιστημονικής κοινότητας, καθώς και άλλοι φορείς από τον ιδιωτικό τομέα που ενδιαφέρονται για θέματα προστασίας προσωπικών δεδομένων. Τη διοργάνωση της εκάστοτε συνόδου αναλαμβάνει η Αρχή της χώρας που εκλέγεται, ανάλογα με τις κατατεθειμένες υποψηφιότητες, κατά τη διάρκεια των εργασιών της Συνόδου του προηγούμενου έτους. Η Παγκόσμια Σύνοδος χωρίζεται σε δύο μέρη: (α) την ανοικτή Σύνοδο, που έχει μορφή διεθνούς συνεδρίου και στην οποία μετέχουν εκτός των επίσημων εθνικών φορέων προστασίας δεδομένων και άλλοι ενδιαφερόμενοι φορείς του δημοσίου ή του ιδιωτικού τομέα και της επιστημονικής κοινότητας και (β) την κλειστή Σύνοδο, στην οποία μετέχουν μόνο οι Επίτροποι ή οι Αρχές Προστασίας Δεδομένων και κατά τη διάρκεια της οποίας συζητούνται επίκαιρα ζητήματα προστασίας δεδομένων και συνήθως υιοθετούνται διακηρύξεις επί των ζητημάτων αυτών.

Η 29η Διεθνής Σύνοδος του έτους 2007 πραγματοποιήθηκε στο Μόντρεαλ του Καναδά την 25-28 Σεπτεμβρίου. Το θέμα της ανοικτής Συνόδου ήταν :

“TERRA INCOGNITA – PRIVACY HORIZONS –Confronting the Dragons Without and Within: Privacy’s Final Frontier?”

Στο συνέδριο παρέστησαν εκατοντάδες εκπρόσωποι της επιστημονικής κοινότητας και εκπρόσωποι από Αρχές Προστασίας Δεδομένων από όλο τον κόσμο.

Σχετικές πληροφορίες βρίσκονται στην ιστοσελίδα του συνεδρίου

<http://www.privacyconference2007.gc.ca> .

Α) ΑΝΟΙΚΤΗ ΣΥΝΟΔΟΣ

Η ανοικτή σύνοδος περιλάμβανε έξι ενότητες: δημόσια ασφάλεια, παγκοσμιοποίηση, όταν οι νόμοι συναντούν την τεχνολογία, ubiquitous computing, η επόμενη γενιά και το σώμα μας ως δεδομένο. Οι εισηγήσεις περιστράφηκαν γύρω από τους έξι αυτούς θεματικούς άξονες. Στο πρώτο μέρος που περιλάμβανε την πρώτη και δεύτερη ενότητα, έγιναν σημαντικές παρουσιάσεις σε νέες τεχνολογίες και στους κινδύνους που αυτές παρουσιάζουν για την προστασία της ιδιωτικότητας (data mining, nanotechnology, RFID, location based tracking, genetics and banking, κλπ.) καθώς και σε θέματα ηλεκτρονικού εγκλήματος και δημόσιας ασφάλειας. Το δεύτερο μέρος, (3^η και 4^η ενότητα) παρουσίαζε μέτρα για την προστασία της ιδιωτικότητας (privacy seals, de-identification, audits and privacy impact assessments). Στο τρίτο μέρος (5^η και 6^η ενότητα) οι παρουσιάσεις εστίασαν σε πιο γενικά θέματα (έννοια της ιδιωτικότητας, η ιδιωτικότητα ενάντια στη διχοτόμηση της ασφάλειας, οι προβληματικές περιοχές και ελλείψεις της υπάρχουσας νομοθεσίας, κλπ.).

Παράλληλα πραγματοποιήθηκαν και αρκετά κλειστά workshops σε θέματα όπως προστασία δεδομένων για παιδιά, μεθοδολογίες ελέγχων για την προστασία προσωπικών δεδομένων κ.ά.

Β) ΚΛΕΙΣΤΗ ΣΥΝΟΔΟΣ

Κατά τη διάρκεια της κλειστής Συνόδου οι συμμετέχοντες αποδέχθηκαν τα νέα μέλη, παρουσιάστηκαν εκθέσεις από όλα τα κράτη σχετικά με τις τρέχουσες εξελίξεις στην προστασία προσωπικών δεδομένων σε εθνικό επίπεδο.

Και από τις δυο συνόδους εκδόθηκαν σχετικά συμπεράσματα στα εξής θέματα:

- 1) Για την άμεση ανάγκη για παγκόσμια πρότυπα προστασίας των δεδομένων

επιβατών (*Resolution on the urgent need for global standards for safeguarding passenger data*)

- 2) Για την ανάπτυξη Διεθνών Προτύπων (*Resolution on Development of International Standards*)
- 3) Για τη διεθνή συνεργασία (*Resolution on International Co-operation*)
- 4) Για την ομάδα εργασίας οργάνωσης συνεδρίου (*Resolution of the Working Group on Conference Organisation*)
- 5) Διακήρυξη για τους Οργανισμούς Κοινωνικής Αλληλεγγύης και το ρόλο της Προστασίας Δεδομένων και των Επιτρόπων της (*Declaration of Civil Society Organizations on the Role of Data Protection and Privacy Commissioners*)

Η 30η Παγκόσμια Σύνοδος θα πραγματοποιηθεί στο Στρασβούργο στις 15-17 Οκτωβρίου του 2008. Διοργανωτές της Συνόδου είναι οι Επίτροποι προστασίας δεδομένων της γερμανικής και γαλλικής Αρχής.

Ε. ΕΑΡΙΝΗ ΣΥΝΟΔΟΣ

Η εαρινή συνδιάσκεψη των Ευρωπαϊκών Αρχών Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων διεξήχθη στις 10 και 11 Μαΐου στην Κύπρο (Λάρνακα). Το πρόγραμμα περιελάμβανε μία σειρά από σημαντικά ζητήματα για την προστασία των προσωπικών δεδομένων, όπως συζητήσεις για τα ηλεκτρονικά αρχεία υγείας, για τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, για το μέλλον της προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα καθώς και για την προστασία των προσωπικών δεδομένων στο πλαίσιο του 3ου πυλώνα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Από ελληνικής πλευράς, ο καθηγητής και Μέλος της ΑΠΔΠΧ κ. Φίλιππος Δωρής έκανε μία παρουσίαση σχετικά με την προστασία των προσωπικών δεδομένων στα μέσα μαζικής ενημέρωσης.

Στη συνδιάσκεψη, υιοθετήθηκαν δύο διακηρύξεις:

Η διακήρυξη (και η συνημμένη σε αυτή κοινή θέση) για τη χρήση της αρχής της διαθεσιμότητας στον τομέα της ποινικής καταστολής

Η διακήρυξη σχετικά με το σχέδιο της απόφασης-πλαίσιου για την προστασία των προσωπικών δεδομένων στον τομέα της αστυνομικής και δικαστικής συ-

νεργασίας (3ος πυλώνας της ΕΕ)

Ελήφθη, επίσης, απόφαση σχετική με την οργάνωση και λειτουργία του Police Working Party, το οποίο μετονομάστηκε σε Working Party on Police and Justice. Πρόεδρος και Αντιπρόεδρος της εν λόγω ομάδας εργασίας εξελέγησαν ο Franco Pizzeti της ιταλικής Αρχής και ο Bart de Schutter της βελγικής Αρχής αντίστοιχα.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡ. 3/2007

ΟΡΟΙ ΚΑΙ ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΚΛΕΙΣΤΟΥ ΚΥΚΛΩΜΑΤΟΣ ΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ ΣΕ ΟΙΚΙΑ, ΜΕ ΣΚΟΠΟ ΤΗΝ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΤΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ ΤΗΣ ΟΙΚΙΑΚΗΣ ΒΟΗΘΟΥ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑ

Η Αρχή έλαβε υπόψη τα παρακάτω:
Υποβλήθηκε στην Αρχή, με το χαρακτήρα του επείγοντος, η με αρ. πρωτ. (από 27/09/2006) αίτηση του Π. Γ., το κείμενο της οποίας έχει ως εξής: «Επιθυμώ να εγκαταστήσω σπίτι μου κλειστό κύκλωμα τηλεόρασης ώστε να μου επιτρέπεται να παρακολουθήσω τη γυναίκα η οποία προσέχει τα παιδιά μου, καθώς επίσης και τη προστασία του ιδιωτικού μου χώρου. Γνωρίζω τους νόμους όσον αφορά τον εργοδότη και τον εργαζόμενο. Σκοπός μου δεν είναι να προσβάλλω τον οποιοδήποτε, αλλά να προστατέψω τη περιουσία μου και τα παιδιά μου, συνεπώς δεν θα εγκαταστήσω καμία κάμερα σε χώρο που να προσβάλλει. Θα επιθυμούσα όμως να έχω κάμερες χωρίς να το γνωρίζει, συνεπώς και ότι παρακολουθείται. Πρόκειται για την ασφάλεια των παιδιών μου. Σας παρακαλώ να υποβάλλετε και να εξετάσετε το αίτημα μου. Είναι άμεση ανάγκη».
Συμπληρωματικά, ο αιτών έδωσε τις ακόλουθες διευκρινήσεις:

- 1) Η οικία του βρίσκεται σε απομακρυσμένη περιοχή και ο ίδιος καθώς και η σύζυγός του δουλεύουν σε άλλη περιοχή, που βρίσκεται σε μεγάλη απόσταση από αυτήν.
- 2) Οι κάμερες του κλειστού κυκλώματος τηλεόρασης έχουν ήδη τοποθετηθεί (από δεκαήμερου) και καταγράφουν τις κινήσεις της οικιακής βοηθού.
- 3) Δεν παρακολουθούνται από το επίμαχο κλειστό κύκλωμα τηλεόρασης: το λουτρό της οικίας, δύο εσωτερι-

κοί διάδρομοι (χωλ) και η εξωτερική αυλή της.

- 4) Δεν έχει υποβληθεί γνωστοποίηση στην Αρχή για το επίμαχο κλειστό κύκλωμα τηλεόρασης.
- 5) Δεν έχει ενημερωθεί η οικιακή βοηθός για την εγκατάσταση του επίμαχου κλειστού κυκλώματος τηλεόρασης. Ο αιτών επιμένει στην ανάγκη λειτουργίας του κυκλώματος αυτού ως «κρυφής κάμερας», ώστε, εάν ενδεχομένως υπάρξει βιαιοπραγία σε βάρος των παιδιών του, να μπορεί να προσκομίσει τη σχετική κασέτα ως αποδεικτικό μέσο στο αρμόδιο δικαστήριο.

Μετά από εξέταση των προαναφερομένων στοιχείων, αφού άκουσε και την πρόταση του εισηγητή, και κατόπιν διεξοδικής συζήτησης,

ΣΚΕΦΤΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

1. Η Αρχή, λαμβάνοντας υπόψη ιδίως:

- 1) Τις διατάξεις του Συντάγματος, και ιδίως εκείνες των άρθρων 2 παρ. 1, 5 παρ. 1, 9Α, 19 παρ. 3 και 25.
- 2) Τις διατάξεις της Οδηγίας 95/46/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24^{ης} Οκτωβρίου 1995, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών, τις οποίες ενσωμάτωσε στην ελληνική έννομη τάξη ο Ν. 2472/1997 για την Προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, καθώς και τις διατάξεις του νόμου αυτού.
- 3) Τις διατάξεις της Σύστασης 8/2001 (της 13^{ης}/09/2001) της ομάδας εργασίας του άρθρου 29 της Οδηγίας 95/46/ΕΚ, για την Επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτή-

ρα στο εργασιακό πλαίσιο, η οποία επιμένει ιδιαιτέρως, αφενός, στο ότι κατά την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, που αναφέρονται στους εργαζομένους, οι εργοδότες θα πρέπει πάντα να έχουν κατά νου τις θεμελιώδεις αρχές προστασίας των δεδομένων, και, ιδίως, εκείνης του Σκοπού επεξεργασίας, που υπαγορεύει ότι τα δεδομένα πρέπει να συλλέγονται για καθορισμένους, σαφείς και νόμιμους σκοπούς και η μεταγενέστερη επεξεργασία τους πρέπει να συμβιβάζεται με στους σκοπούς αυτούς. Αφετέρου, δε, στην αλληλεπίδραση μεταξύ του εργατικού δικαίου και του δικαίου περί προστασίας δεδομένων, με την έννοια ότι «το δίκαιο περί προστασίας δεδομένων δεν λειτουργεί απομονωμένα από το εργατικό δίκαιο και την εργατική πρακτική, τα οποία, με τη σειρά τους, δεν λειτουργούν απομονωμένα από το δίκαιο περί προστασίας δεδομένων. Η αλληλεπίδραση αυτή είναι αναγκαία και πολύτιμη και πρέπει να συμβάλει στην ανάπτυξη λύσεων οι οποίες θα εξασφαλίζουν την κατάλληλη προστασία των συμφερόντων των εργαζομένων».

- 4) Τις διατάξεις του Εγγράφου εργασίας (της 25^{ης}/11/2002) της ομάδας εργασίας του άρθρου 29 της οδηγίας 95/46/EC για την επεξεργασία προσωπικών δεδομένων μέσω βιντεοεπιτήρησης, καθώς επίσης και εκείνες της Γνωμοδότησης 4/2004 της ομάδας εργασίας του άρθρου 29 της οδηγίας 95/46/EC (της 11^{ης}/02/2004) για την επεξεργασία προσωπικών δεδομένων μέσω βιντεοεπιτήρησης,
- 5) Τις διατάξεις της Οδηγίας υπ' αρ. 115/2001 (της 20^{ης}/09/2001) της Αρχής για την Επεξεργασία δεδομένων των εργαζομένων,
- 6) Τις διατάξεις της υπ' αρ. 1122/26-09-2000 Οδηγίας της Αρχής για τα κλει-

στά κυκλώματα τηλεόρασης,

- 7) Τις Γνωμοδοτήσεις της Αρχής 68/2002 για τη Νομιμότητα εγκατάστασης κλειστού κυκλώματος τηλεόρασης σε χώρο εργασίας από εργοδότη ο οποίος έχει υπόνοιες διάπραξης καθ' υποτροπή υπεξαίρεσεων σε βάρος του από υπάλληλο του και 83/2002 για τα Παρανόμως συλλεχθέντα αποδεικτικά μέσα.

2. Επειδή, καταρχάς, η διάταξη του άρθρου 2 παρ. 2 του Ν. 2472/1997, ρητά ορίζει ότι «οι διατάξεις του παρόντος νόμου δεν εφαρμόζονται στην επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, η οποία πραγματοποιείται από φυσικό πρόσωπο για την άσκηση δραστηριοτήτων αποκλειστικά προσωπικών ή οικιακών». Επειδή, ωστόσο, η εγκατάσταση κλειστού κυκλώματος τηλεόρασης σε οικία, η οποία είτε έχει ως σκοπό είτε επιφέρει ως αποτέλεσμα την παρακολούθηση της δραστηριότητας των εργαζομένων, οι οποίοι προσφέρουν – με βάση τις ειδικότερες συμβατικές τους υποχρεώσεις, που απορρέουν από οποιαδήποτε σύμβαση παροχής υπηρεσιών, και ανεξάρτητα από την ιδιαίτερη νομική φύση της σύμβασης αυτής – την εργασία τους στο χώρο της συγκεκριμένης οικίας, αποκλείει οπωσδήποτε (τόσο *de facto* όσο και – κυρίως – *de jure*) την περίπτωση άσκησης δραστηριοτήτων αποκλειστικά προσωπικών ή οικιακών. Συνεπώς, η επεξεργασία αυτή εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής των διατάξεων του Ν. 2472/1997.

3. Επειδή, ακολούθως, η διάταξη του άρθρου 4 παρ. 1 του Ν. 2472/1997 ρητά ορίζει ότι: «Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα για να τύχουν νόμιμης επεξεργασίας πρέπει: α) Να συλλέγονται κατά τρόπο θεμιτό και νόμιμο για καθορισμένους, σαφείς και νόμιμους σκοπούς και να υφίστανται θεμιτή και νόμιμη επεξεργασία ενόψει των σκοπών αυτών. β) Να είναι συναφή, πρόσφορα, και όχι περισ-

σότερα από όσα κάθε φορά απαιτείται εν όψει των σκοπών της επεξεργασίας. (...). Καθιερώνεται, επομένως, ως θεμελιώδης προϋπόθεση νομιμότητας για κάθε συλλογή και επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, καθώς και για τη σύσταση και λειτουργία κάθε αρχείου, η αρχή του σκοπού της επεξεργασίας και η αρχή της αναλογικότητας των δεδομένων σε σχέση πάντα με το σκοπό επεξεργασίας. Συνεπώς, κάθε επεξεργασία προσωπικών δεδομένων, που γίνεται πέραν του επιδιωκόμενου σκοπού ή η οποία δεν είναι πρόσφορη και αναγκαία για την επίτευξή του, δεν είναι νόμιμη (Βλ. σχετικά ιδίως τις αποφάσεις της Αρχής: 510/17/15-05-2000 για τις Αστυνομικές ταυτότητες, 1446-10.11.2000 για τη Σύνταξη πιστοποιητικών από τους δήμους, 134/2001 για την Αναγραφή του θρησκειώματος επί των ληξιαρχικών πράξεων, 910/3-5-2001 για τα Πιστοποιητικά οικογενειακής κατάστασης που εκδίδουν οι δήμοι και 77Α-1143Α/25-6-2002 για την Αναγραφή θρησκειώματος σε απολυτήριους τίτλους σπουδών ΔΕ και ΜΕ, 33/2006 για την Παράνομη σύσταση και λειτουργία αρχείου, με οποιαδήποτε συλλογή και επεξεργασία δεδομένων εργαζομένων σχετικών με τον προσδιορισμό της ηλικίας καθενός τους, για το σκοπό της απόλυσής τους λόγω ηλικίας. Εφαρμογή της αρχής απαγόρευσης των διακρίσεων και 49/2006 για Όρους και προϋποθέσεις νομιμότητας της επεξεργασίας από δημόσιο νοσοκομείο προσωπικών δεδομένων φυλάκων, για το σκοπό επιλογής εταιρείας παροχής υπηρεσιών ασφάλειας για τη φύλαξη των χώρων και εγκαταστάσεων του. Εφαρμογή της αρχής απαγόρευσης των διακρίσεων).

4. Επειδή, το άρθρο 5 παρ. 1 του Ν. 2472/1997 ορίζει ότι «επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα επιτρέπεται μόνον όταν το υποκείμενο των δεδομένων έχει δώσει τη συγκατάθεσή

του», εκτός εάν συντρέχει κάποια από τις περιπτώσεις, που ορίζει κατά τρόπο περιοριστικό η παρ. 2 του άρθρου αυτού.

5. Επειδή, εξάλλου το άρθρο 11 παρ. 1 του Ν. 2472/1997 ρητά ορίζει ότι ο υπεύθυνος επεξεργασίας οφείλει, κατά το στάδιο της συλλογής δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, να ενημερώνει με τρόπο πρόσφορο και σαφή το υποκείμενο για τα εξής τουλάχιστον στοιχεία: α) την ταυτότητά του και την ταυτότητα του τυχόν εκπροσώπου του, β) το σκοπό της επεξεργασίας, γ) τους αποδέκτες ή τις κατηγορίες αποδεκτών των δεδομένων, και δ) την ύπαρξη του δικαιώματος πρόσβασης. Καθιερώνεται, λοιπόν, ρητά σε βάρος του υπευθύνου επεξεργασίας υποχρέωση ενημέρωσης του υποκειμένου, που περιλαμβάνει οπωσδήποτε τα ανωτέρω στοιχεία.

6. Επειδή, εν προκειμένω, έχει εγκατασταθεί από τον αιτούντα και λειτουργεί κλειστό κύκλωμα τηλεόρασης σε εσωτερικούς χώρους της οικίας του, με σκοπό την ασφάλεια των χώρων της και τη συνεχή παρακολούθηση της δραστηριότητας της οικιακής βοηθού, η οποία είναι επιφορτισμένη και με την επιμέλεια των ανήλικων τέκνων του αιτούντος. Με βάση, λοιπόν, τα ανωτέρω, πρέπει, κατ'αρχάς, να εξεταστεί εάν πληρούνται οι θεμελιώδεις επιταγές, που θεσπίζουν για τη νομιμότητα κάθε συλλογής και επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα οι προαναφερόμενες διατάξεις του άρθρου 4 του Ν. 2472/1997. Καταρχήν, ο σκοπός επεξεργασίας, τον οποίο προβάλλει ο αιτών για την κρίσιμη επεξεργασία, δηλαδή την εγκατάσταση και λειτουργία του επίμαχου κλειστού κυκλώματος τηλεόρασης, συνίσταται στην ασφάλεια των ανήλικων τέκνων του, που παραμένουν στην οικία υπό την επιμέλεια της οικιακής βοηθού, καθώς και των χώρων της οικίας, και, υπό την έννοια αυτή, είναι όντως καθορισμένος,

σαφής και νόμιμος. Και τούτο, ιδίως διότι οι διατάξεις της προαναφερόμενης Οδηγίας υπ' αρ. 115/2001 της Αρχής για την Επεξεργασία δεδομένων των εργαζομένων εξειδικεύουν τους όρους και τις προϋποθέσεις, υπό τους οποίους επιτρέπονται η εισαγωγή και η χρήση (κλειστών) κυκλωμάτων παρακολούθησης, ηχοσκόπησης, βιντεοσκόπησης, κλπ., της δραστηριότητας των εργαζομένων. Στο πλαίσιο, αυτό η χρήση τέτοιων συστημάτων στους χώρους εργασίας επιτρέπεται εφόσον είναι αναγκαία για την ασφάλεια των χώρων εργασίας, την προστασία των προσώπων, εργαζομένων και μη, που βρίσκονται στους χώρους αυτούς καθώς και την προστασία περιουσιακών αγαθών. Εξάλλου, η Οδηγία ορίζει ότι, επειδή ο διαρκής έλεγχος των χώρων εργασίας με μέσα παρακολούθησης προσβάλλει την αξιοπρέπεια και την ιδιωτικότητα των εργαζομένων, η βαρύτητα της προσβολής αυτής επιβάλλει ο διαρκής έλεγχος να γίνεται μόνο εφόσον αυτό δικαιολογείται από τη φύση και τις συνθήκες της εργασίας και είναι απαραίτητο για την προστασία της υγείας και της ασφάλειας των εργαζομένων και της ασφάλειας των χώρων εργασίας. Επιπλέον, δεδομένα, που έχουν συλλεγεί για τους παραπάνω σκοπούς, δεν επιτρέπεται να χρησιμοποιηθούν ως αποκλειστικά κριτήρια για την αξιολόγηση της συμπεριφοράς και της αποδοτικότητας των εργαζομένων.

7. Επειδή, ωστόσο, οι θεμελιώδεις επιταγές, που θεσπίζουν για τη νομιμότητα κάθε συλλογής και επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα οι προαναφερόμενες διατάξεις του άρθρου 4 του Ν. 2472/1997, δεν αρκούν στην διαπίστωση της νομιμότητας του σκοπού επεξεργασίας, αλλά απαιτούν, επιπλέον, ιδίως τα κρίσιμα δεδομένα να συλλέγονται κατά τρόπο θεμιτό και νόμιμο και να υφίστανται θεμιτή και νόμιμη επεξεργασία ενόψει του προβαλλόμενου σκοπού επεξεργασίας. Και επειδή, οι επιταγές αυτές έχουν παραβιασθεί εν προκειμένω, καθώς η εγκατάσταση και λειτουργία του επίμαχου κλειστού κυκλώματος τηλεόρασης έχει διενεργηθεί χωρίς να έχουν τηρηθεί οι απαιτούμενες από το νόμο προϋποθέσεις για τη νόμιμη εγκατάσταση και λειτουργία του κυκλώματος αυτού. Ειδικότερα, ο αιτών, ως υπεύθυνος επεξεργασίας, έχει, καταρχάς, ιδίως παραλείψει να γνωστοποιήσει στην Αρχή την εγκατάσταση του επίμαχου κυκλώματος και την έναρξη της επεξεργασίας, σύμφωνα με το άρθρο 6 Ν. 2472/1997. Και τούτο, κατά παράβαση των διατάξεων της προαναφερόμενης υπ' αρ. 1122/26-09-2002 Οδηγίας της Αρχής για τα κλειστά κυκλώματα τηλεόρασης, οι οποίες θέτουν τους όρους και τις προϋποθέσεις, υπό τους οποίους συνάδει με τις διατάξεις του Ν. 2472/1997 η εγκατάσταση και λειτουργία κλειστού κυκλώματος τηλεόρασης. Το δε άρθρο 2 της Οδηγίας αυτής ρητά ορίζει ότι «ο υπεύθυνος επεξεργασίας οφείλει να γνωστοποιήσει στην Αρχή την εγκατάσταση του κυκλώματος και την έναρξη της επεξεργασίας, σύμφωνα με το άρθρο 6 Ν. 2472/1997. Οφείλει, ειδικότερα, να εκθέτει με σαφήνεια τον σκοπό της επεξεργασίας, το είδος των δεδομένων που προτίθεται να συλλέξει και τους τυχόν αποδέκτες των δεδομένων αυτών». Επιπλέον, ο αιτών, ως υπεύθυνος επεξεργασίας, δεν έχει προβεί ούτε σε ενημέρωση της ενδιαφερόμενης οικιακής βοηθού, ως υποκειμένου, για την παρακολούθηση και την καταγραφή της δραστηριότητάς της. Και τούτο, κατά παράβαση των προαναφερομένων διατάξεων του άρθρου 11 του Ν. 2472/1997, που ρητά θεσπίζουν σε βάρος του υπευθύνου επεξεργασίας υποχρέωση ενημέρωσης του υποκειμένου, που περιλαμβάνει οπωσδήποτε τα εκεί αναφερόμενα στοιχεία. Η δε υποχρέωση αυτή είναι θεμελιώδης και συνιστά, καταρχήν, αναφαίρετο δι-

μενου σκοπού επεξεργασίας. Και επειδή, οι επιταγές αυτές έχουν παραβιασθεί εν προκειμένω, καθώς η εγκατάσταση και λειτουργία του επίμαχου κλειστού κυκλώματος τηλεόρασης έχει διενεργηθεί χωρίς να έχουν τηρηθεί οι απαιτούμενες από το νόμο προϋποθέσεις για τη νόμιμη εγκατάσταση και λειτουργία του κυκλώματος αυτού. Ειδικότερα, ο αιτών, ως υπεύθυνος επεξεργασίας, έχει, καταρχάς, ιδίως παραλείψει να γνωστοποιήσει στην Αρχή την εγκατάσταση του επίμαχου κυκλώματος και την έναρξη της επεξεργασίας, σύμφωνα με το άρθρο 6 Ν. 2472/1997. Και τούτο, κατά παράβαση των διατάξεων της προαναφερόμενης υπ' αρ. 1122/26-09-2002 Οδηγίας της Αρχής για τα κλειστά κυκλώματα τηλεόρασης, οι οποίες θέτουν τους όρους και τις προϋποθέσεις, υπό τους οποίους συνάδει με τις διατάξεις του Ν. 2472/1997 η εγκατάσταση και λειτουργία κλειστού κυκλώματος τηλεόρασης. Το δε άρθρο 2 της Οδηγίας αυτής ρητά ορίζει ότι «ο υπεύθυνος επεξεργασίας οφείλει να γνωστοποιήσει στην Αρχή την εγκατάσταση του κυκλώματος και την έναρξη της επεξεργασίας, σύμφωνα με το άρθρο 6 Ν. 2472/1997. Οφείλει, ειδικότερα, να εκθέτει με σαφήνεια τον σκοπό της επεξεργασίας, το είδος των δεδομένων που προτίθεται να συλλέξει και τους τυχόν αποδέκτες των δεδομένων αυτών». Επιπλέον, ο αιτών, ως υπεύθυνος επεξεργασίας, δεν έχει προβεί ούτε σε ενημέρωση της ενδιαφερόμενης οικιακής βοηθού, ως υποκειμένου, για την παρακολούθηση και την καταγραφή της δραστηριότητάς της. Και τούτο, κατά παράβαση των προαναφερομένων διατάξεων του άρθρου 11 του Ν. 2472/1997, που ρητά θεσπίζουν σε βάρος του υπευθύνου επεξεργασίας υποχρέωση ενημέρωσης του υποκειμένου, που περιλαμβάνει οπωσδήποτε τα εκεί αναφερόμενα στοιχεία. Η δε υποχρέωση αυτή είναι θεμελιώδης και συνιστά, καταρχήν, αναφαίρετο δι-

καίωμα του υποκειμένου, διότι από την εκπλήρωσή της εξαρτάται και η δυνατότητα άσκησης των δικαιωμάτων πρόσβασης και αντίρρησης του υποκειμένου. Συνεπώς, αφενός, η απαλλαγή του υπευθύνου επεξεργασίας από την υποχρέωση ενημέρωσης του υποκειμένου δεν επιτρέπεται πέρα από τις περιπτώσεις εκείνες, όπου οι κρίσιμες νομικές διατάξεις προβλέπουν ρητά την δυνατότητα αυτή, για ορισμένους λόγους και με συγκεκριμένους όρους και προϋποθέσεις. Και, αφετέρου, κάθε συλλογή και επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, που διενεργείται, χωρίς να έχει προηγηθεί η προαναφερόμενη υποχρέωση ενημέρωσης του υποκειμένου, είναι καταρχήν παράνομη. Η δε Οδηγία υπ' αρ. 115/2001 της Αρχής για την Επεξεργασία δεδομένων των εργαζομένων, περιέχει ειδικές διατάξεις για την ενημέρωση των εργαζομένων σε κάθε περίπτωση συλλογής και επεξεργασίας δεδομένων τους προσωπικού χαρακτήρα. Όπως έχει ήδη κρίνει σχετικά η Αρχή, με την προαναφερόμενη Γνωμοδότησή της 68/2002, «ο υπεύθυνος επεξεργασίας, που κάνει χρήση του ανωτέρω συστήματος έχει εξάλλου την υποχρέωση ενημέρωσης του υποκειμένου για τη συλλογή και επεξεργασία των δεδομένων του με τον τρόπο αυτό. Κάθε εγκατάσταση κλειστού κυκλώματος τηλεόρασης, ακόμη και προσωρινού, χωρίς την ενημέρωση του υποκειμένου (κρυφής κάμερας) αποτελεί εξαίρεση στον παραπάνω κανόνα και χρήζει ειδικής αιτιολογίας. Ειδικότερα, σε περίπτωση που εργοδότης έχει βάσιμες υπόνοιες ότι υπάλληλος του διαπράττει εγκληματική ενέργεια εις βάρος του (π.χ. υπεξαίρεση) δεν δικαιούται χωρίς άλλη προϋπόθεση να εγκαταστήσει κλειστό κύκλωμα τηλεόρασης με βιντεοσκοπήση υποκαθιστώντας τις αρμόδιες διωκτικές αρχές. Μόνον αυτές, μέσα στα όρια διερεύνησης του εγκλήματος, δικαιούνται να προβούν σε οποι-

αδήποτε νόμιμη ενέργεια για τη συλλογή των αναγκαίων αποδεικτικών μέσων. Τούτο μπορεί να πράξουν αν πληροφορηθούν (π.χ. με μήνυση κατ' αγνώστων) ότι πρόκειται να διαπραχθεί έγκλημα η αποκάλυψη του οποίου δεν είναι διαφορετικά δυνατή». Συνεπώς, οι παραλείψεις αυτές καθιστούν παράνομες την κρίσιμη συλλογή και επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, καθώς και τη σύσταση και λειτουργία του σχετικού αρχείου. Και τούτο, διότι παραβιάζουν ιδίως τις επιταγές των διατάξεων των άρθρων 2 παρ. 1, 9Α, 19 παρ. 3 και 25 παρ. 1 του Συν/τος και των άρθρων 4, 5, 6, 11, 12 και 13 του Ν. 2472/1997. Ο δε προβαλλόμενος από τον αιτούντα σκοπός επεξεργασίας, δηλαδή η ασφάλεια των ανηλίκων τέκνων του και των χώρων της οικίας, σε καμία περίπτωση δεν αρκεί ώστε να άρει τον παράνομο χαρακτήρα της εγκατάστασης και λειτουργίας του επίμαχου κλειστού κυκλώματος τηλεόρασης, διότι ο καταρχήν νόμιμος αυτός σκοπός επιβάλλεται να επιτευχθεί αποκλειστικά στο πλαίσιο, που προδιαγράφουν οι προαναφερόμενοι εκ του νόμου απαιτούμενοι όροι και προϋποθέσεις.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Η Αρχή,

- 1) Αποφαίνεται ότι οι διατάξεις του Ν. 2472/1997 εφαρμόζονται στη συλλογή και επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, καθώς και στη σύσταση και λειτουργία του σχετικού αρχείου, που διενεργούνται μέσω της εγκατάστασης και λειτουργίας κλειστού κυκλώματος τηλεόρασης σε οικία, η οποία είτε έχει ως σκοπό είτε επιφέρει ως αποτέλεσμα, την παρακολούθηση της δραστηριότητας των εργαζομένων, οι οποίοι προσφέρουν – με βάση τις ειδικότερες συμβατικές τους υποχρεώσεις, που απορρέουν

από οποιαδήποτε σύμβασης παροχής υπηρεσιών, και ανεξάρτητα από την ιδιαίτερη νομική φύση της σύμβασης αυτής – την εργασία τους στο χώρο της συγκεκριμένης οικίας. Η κατά τα ανωτέρω παρακολούθηση και καταγραφή της δραστηριότητας των ενδιαφερομένων εργαζομένων αποκλείει οπωσδήποτε (τόσο *de facto* όσο και – κυρίως – *de jure*) την περίπτωση άσκησης δραστηριοτήτων αποκλειστικά προσωπικών ή οικιακών.

- 2) Αποφαίνεται ότι η εγκατάσταση και λειτουργία του επίμαχου κλειστού κυκλώματος τηλεόρασης, χωρίς την τήρηση των εκ του νόμου απαιτούμενων όρων και προϋποθέσεων – και, ιδίως, χωρίς την απαιτούμενη από τις διατάξεις του άρθρου 6 του Ν. 2472/1997 γνωστοποίηση στην Αρχή της εγκατάστασης του κυκλώματος αυτού και την έναρξη της επεξεργασίας, καθώς επίσης και χωρίς την προηγούμενη ενημέρωση του ενδιαφερομένου υποκειμένου, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 11 του Ν. 2472/1997 – είναι παράνομη.
- 3) Υποχρεώνει τον αιτούντα όπως προβεί αμέσως στην αποξήλωση του παράνομου κλειστού κυκλώματος τηλεόρασης καθώς και στην καταστροφή του παρανόμως συσταθέντος αρχείου.

ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡ. 6/2007

ΑΠΟΦΑΣΗ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΔΗΜΟΣΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΟΝΟΜΑΤΩΝ ΤΩΝ ΠΑΡΑΝΟΜΩΣ ΑΠΑΛΛΑΓΕΝΤΩΝ ΑΠΟ ΤΗ ΣΤΡΑΤΕΥΣΗ ΓΙΑ ΛΟΓΟΥΣ ΥΓΕΙΑΣ

Η Αρχή έλαβε υπόψη τα παρακάτω:

Ι. ΙΣΤΟΡΙΚΟ

Με το με αριθμ. πρωτοκόλλου της Αρχής 305/17.01.2007 έγγραφο του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας ζητείται να αποφανθεί η Αρχή σχετικά με τη νομιμότητα της δημοσιοποίησης των

ονομάτων των προσώπων, τα οποία

α) νόμιμα απηλλάγησαν από την υποχρέωση στράτευσης για λόγους υγείας, β) κρίθηκαν κατάλληλα για στράτευση μετά από επανέλεγχο των δικαιολογητικών τους και γ) παράνομα απαλλάχθηκαν από την υποχρέωση στράτευσης για λόγους υγείας. Ειδικότερα, ο Υπουργός εκθέτει ότι μετά από έλεγχο, «ένας μεγάλος αριθμός στρατευσίμων απηλλάγησαν νομίμως και κάποιοι άλλοι κρίθηκαν κατάλληλοι για στράτευση τους οποίους και το ΥΠΕΘΑ ως αρμόδιο τους κάλεσε να υπηρετήσουν τη στρατιωτική τους θητεία. Επίσης προέκυψε από τον έλεγχο ότι ένας αριθμός στρατευσίμων έκανε χρήση πλαστών γνωματεύσεων». Οι τελευταίοι, αναφέρεται ότι, «παράπεμφθηκαν αρμοδίως στην Στρατιωτική Δικαιοσύνη και στα αρμόδια Πολιτικά Δικαστήρια». Στο έγγραφο του Υπουργού επισυνάπτονται οκτώ πίνακες με σχετικά στατιστικά στοιχεία. Το παραπάνω έγγραφο του ΥΠΕΘΑ αναφέρεται στο με αριθμ. πρωτοκόλλου 1479/31.03.2005 έγγραφο που επίσης απηύθυνε το ΥΠΕΘΑ στην Αρχή με το οποίο ζητούσε τη γνωμοδότηση της Αρχής σχετικά με τη νομιμότητα της δημοσιοποίησης των ονομάτων αυτών που απηλλάγησαν παρανόμως από την υποχρέωση στράτευσης. Η Αρχή με την από 07.04.2005 απόφασή της, η οποία γνωστοποιήθηκε στο Υπουργείο με το υπ' αριθμ. πρωτ. 1236/08.04.2005 έγγραφο του Ελεγκτή της Αρχής που υπογράφεται με εντολή του Προέδρου της, δεν έκανε δεκτή την ανωτέρω αίτηση του ΥΠΕΘΑ. Στη συνέχεια, το Συμβούλιο της Επικρατείας με την υπ' αριθμ. 2629/2006 απόφαση του Δ' Τμήματός του, απέρριψε την από 6.6.2005 αίτηση ακύρωσης του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας κατά της από 07.04.2005 απόφασης της Αρχής, επικυρώνοντας αυτήν.

Από όλο το περιεχόμενο του τελευταίου υπ' αριθμ. 305/17.01.2007 εγγράφου του ΥΠΕΘΑ προκύπτει ότι το Υπουργείο, ως υπεύθυνος επεξεργασίας, επιθυμεί να γνωρίζει εάν και ποιων υποκειμένων, από τα παραπάνω, τα προσωπικά δεδομένα μπορεί να δημοσιοποιήσει. Σκοπός δε της εν λόγω επεξεργασίας, όπως αναφέρεται στα υπ' αριθμ. πρωτ. 1479/31.03.2005 και 305/17.01.2007 έγγραφα του ΥΠΕΘΑ, είναι "να ενδυναμωθεί μεταξύ των Ελλήνων, που είναι υπόχρεοι προς στράτευση, η πεποίθηση ότι η επιταγή του άρθρου 4 παρ. 6 του Σ συνιστά εκδήλωση χρέους εθνικής αλληλεγγύης και να τονισθεί δημόσια ότι κάθε προσπάθεια αποφυγής της στράτευσης θα ελεγχθεί".

Μετά από εξέταση όλων των παραπάνω στοιχείων και κατόπιν διεξοδικής συζήτησης

ΣΚΕΦΤΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

1. Σύμφωνα με το άρθρο 4 παρ. 1 του Ν. 2472/1997 «Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα για να τύχουν νόμιμης επεξεργασίας πρέπει : α) Να συλλέγονται κατά τρόπο θεμιτό και νόμιμο για καθορισμένους, σαφείς και νόμιμους σκοπούς και να υφίστανται θεμιτή και νόμιμη επεξεργασία ενόψει των σκοπών αυτών. β) Να είναι συναφή, πρόσφορα, και όχι περισσότερα από όσα κάθε φορά απαιτείται εν όψει των σκοπών της επεξεργασίας...».

Σύμφωνα με το άρ. 7 παρ. 1 και 2 του ν. 2472/1997, "Απαγορεύεται η συλλογή και η επεξεργασία ευαίσθητων δεδομένων. Κατ' εξαίρεση επιτρέπεται η συλλογή και η επεξεργασία ευαίσθητων δεδομένων, καθώς και η ίδρυση και λειτουργία σχετικού αρχείου, ύστερα από άδεια της Αρχής,

όταν συντρέχουν μία ή περισσότερες από τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

- α) Το υποκείμενο έδωσε τη γραπτή συγκατάθεσή του εκτός εάν η συγκατάθεση έχει αποσπασθεί με τρόπο που αντίκειται στο νόμο ή τα χρηστά ήθη ή νόμος ορίζει ότι η συγκατάθεση δεν αίρει την απαγόρευση. β) Η επεξεργασία είναι αναγκαία για τη διαφύλαξη ζωτικού συμφέροντος του υποκειμένου ή προβλεπόμενου από το νόμο συμφέροντος τρίτου, εάν το υποκείμενο τελεί σε φυσική ή νομική αδυναμία να δώσει τη συγκατάθεσή του. γ) Η επεξεργασία αφορά δεδομένα που δημοσιοποιεί το ίδιο το υποκείμενο ή είναι αναγκαία για την αναγνώριση, άσκηση ή υπεράσπιση δικαιώματος ενώπιον δικαστηρίου ή πειθαρχικού οργάνου. δ) Η επεξεργασία αφορά θέματα υγείας και εκτελείται από πρόσωπο που ασχολείται κατ' επάγγελμα με την παροχή υπηρεσιών υγείας και υπόκειται σε καθήκον εχεμύθειας ή σε συναφείς κώδικες δεοντολογίας, υπό τον όρο ότι η επεξεργασία είναι απαραίτητη για την ιατρική πρόληψη, διάγνωση, περίθαλψη ή τη διαχείριση υπηρεσιών υγείας. ε) Η επεξεργασία εκτελείται από Δημόσια Αρχή και είναι αναγκαία είτε αα) για λόγους εθνικής ασφάλειας είτε ββ) για την εξυπηρέτηση των αναγκών εγκληματολογικής ή σωφρονιστικής πολιτικής και αφορά τη διακρίβωση εγκλημάτων, ποινικές καταδίκες ή μέτρα ασφαλείας είτε γγ) για λόγους προστασίας της δημόσιας υγείας είτε δδ) για την άσκηση δημόσιου φορολογικού ελέγχου ή δημόσιου ελέγχου κοινωνικών παροχών. στ) Η επεξεργασία πραγματοποιείται για ερευνητικούς και επιστημονικούς αποκλειστικά σκοπούς και υπό τον όρο ότι τηρείται η ανωνυμία και λαμβάνονται όλα τα απαραίτητα μέτρα για την προστα-

σία των δικαιωμάτων των προσώπων στα οποία αναφέρονται. ζ) Η επεξεργασία αφορά δεδομένα δημοσίων προσώπων, εφόσον αυτά συνδέονται με την άσκηση δημοσίου λειτουργήματος ή τη διαχείριση συμφερόντων τρίτων, και πραγματοποιείται αποκλειστικά για την άσκηση του δημοσιογραφικού επαγγέλματος. Η άδεια της αρχής χορηγείται μόνο εφόσον η επεξεργασία είναι απολύτως αναγκαία για την εξασφάλιση του δικαιώματος πληροφόρησης επί θεμάτων δημοσίου ενδιαφέροντος καθώς και στο πλαίσιο καλλιτεχνικής έκφρασης και εφόσον δεν παραβιάζεται καθ' οιονδήποτε τρόπο το δικαίωμα προστασίας της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής.”

Σύμφωνα με το άρθρο 8 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, η οποία κυρώθηκε με το ν.δ. 53/1974 και έχει υπερνομοθετική ισχύ σύμφωνα με το άρ. 28 παρ. 1 του Συντάγματος, “1. Παν πρόσωπον δικαιούται εις τον σεβασμόν της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής του, της κατοικίας του και της αλληλογραφίας του. 2. Δεν επιτρέπεται να υπάρξει επέμβαση δημόσιας αρχής στην άσκηση αυτού του δικαιώματος, εκτός εάν η επέμβαση αυτή προβλέπεται από το νόμο και αποτελεί μέτρο το οποίο, σε μία δημοκρατική κοινωνία, είναι αναγκαίο για την εθνική ασφάλεια, τη δημόσια ασφάλεια, την οικονομική ευημερία της χώρας, την προάσπιση της τάξης και την πρόληψη ποινικών παραβάσεων, την προστασία της υγείας ή της ηθικής, ή την προστασία των δικαιωμάτων και ελευθεριών άλλων”. Καθώς η προστασία των προσωπικών δεδομένων εμπίπτει στο προστατευτικό πεδίο του δικαιώματος προστασίας της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής του άρ. 8 της ΕΣΔΑ, οι παρεκ-

κλίσεις από τις αρχές της προστασίας των προσωπικών δεδομένων πρέπει να υπόκεινται στους ίδιους κανόνες που διέπουν τις παρεκκλίσεις από την προστασία της ιδιωτικής ζωής, όπως αυτή κατοχυρώνεται στο άρ. 8 της ΕΣΔΑ.

Το ΔΕΚ στην απόφασή του της 20ης Μαΐου 2003 (στις συνεκδικασθείσες υποθέσεις C-465/00, C-138/01 και C-139/01, απόφαση Rechnungshof, Συλλ. Νομολ. ΔΕΚ 2003, σελίδες I – 04989 επ.), με αφορμή την πρόβλεψη του αυστριακού ομοσπονδιακού συνταγματικού νόμου περί περιορισμού των μισθών των υπαλλήλων του Δημοσίου, ο οποίος προβλέπει την υποχρέωση του Ελεγκτικού Συνεδρίου (Rechnungshof) να συλλέγει και να διαβιβάζει περαιτέρω προς δημοσίευση ονομαστικά στοιχεία σχετικά με τα εισοδήματα των ατόμων που απασχολούνται από φορείς και οργανισμούς που υπόκεινται στον έλεγχο του, εφόσον τα εισοδήματα αυτά υπερβαίνουν ένα ορισμένο ανώτατο όριο, επισήμανε ότι οι διατάξεις της Οδηγίας 95/46, καθόσον διέπουν την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που μπορούν να οδηγήσουν σε προσβολή των θεμελιωδών ελευθεριών και, ειδικότερα, του δικαιώματος στην ιδιωτική ζωή, πρέπει οπωσδήποτε να ερμηνεύονται ενόψει των θεμελιωδών δικαιωμάτων, τα οποία, κατά την πάγια νομολογία του ΔΕΚ, αποτελούν μέρος των γενικών αρχών του δικαίου, την τήρηση των οποίων διασφαλίζει το Δικαστήριο (βλ. σκέψη 68, απόφαση 6.3.2001, C-274/99, P. Connolly κατά Επιτροπής, Συλλ. Νομολ. 2001, σελ. I-1611, σκέψη 37). Με βάση την ανωτέρω παραδοχή το ΔΕΚ έκρινε ότι η συλλογή ονομαστικών δεδομένων σχετικά με τα επαγγελματικά εισοδήματα ατόμου, με σκοπό τη γνωστοποίησή τους

σε τρίτους, συνιστά παρέμβαση στην ιδιωτική ζωή του ατόμου, υπό την έννοια του άρθρου 8 της ΕΣΔΑ. Σύμφωνα με το ΔΕΚ, δεν είναι κρίσιμο αν οι γνωστοποιούμενες πληροφορίες συνιστούν απλά ή ευαίσθητα δεδομένα, προκειμένου να γίνει δεκτό ότι στοιχειοθετείται παρέμβαση στην ιδιωτική ζωή του ατόμου. Η παρέμβαση θεωρείται δεδομένη, ανεξαρτήτως του χαρακτήρα των δεδομένων. Συνεπώς, προκειμένου η εν λόγω επεξεργασία να είναι νόμιμη, θα πρέπει: α) να προβλέπεται από νόμο και β) να είναι αναγκαία και ανάλογη προς το σκοπό ο οποίος επιδιώκεται να επιτευχθεί. Η διάταξη, μάλιστα, η οποία προβλέπει την παρέμβαση στην ιδιωτική ζωή, θα πρέπει να είναι επαρκώς σαφής, ώστε να παρέχεται στους αποδέκτες του νόμου η δυνατότητα να ρυθμίζουν τη συμπεριφορά τους, ανταποκρινόμενη (η διάταξη) με τον τρόπο αυτό στην επιταγή που συνάγεται από τη νομολογία του ΕΔΔΑ σχετικά με την υποχρέωση να είναι προβλέψιμες οι ενέργειες των δημοσίων αρχών (βλ. σκέψη 77, ΕΔΔΑ απόφαση *Reknenyi* κατά Ουγγαρίας της 20.5.1999, *Recueil des Arrêts et décisions* 1999-III, παρ. 34).

Στην υπό κρίση περίπτωση, η δημοσιοποίηση των ονομάτων των ατόμων που εμπίπτουν στις παραπάνω αναφερόμενες κατηγορίες, και μάλιστα όσων παρανόμως απηλλάγησαν από την υποχρέωση στράτευσης για λόγους υγείας, δεν προβλέπεται ούτε από τον περί στρατολογίας ν. 3421/2005, ο οποίος ορίζει συγκεκριμένες κυρώσεις για την περίπτωση της παραβίασης των διατάξεών του, στις οποίες δεν περιλαμβάνεται η δημοσιοποίηση των ονομάτων των παραβατών ούτε από άλλη διάταξη του εθνικού δικαίου ως μέτρο που να εξυπηρετεί συγκεκριμένο σκοπό.

Υπό την έννοια αυτή η εν λόγω επεξεργασία δεν είναι νόμιμη, καθώς δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις που τίθενται από τις παραπάνω διατάξεις. Σύμφωνα δε με το αρχικό υπ' αριθμ. πρωτ. 1479/31.03.05 έγγραφο ερώτημα του ΥΠΕΘΑ, που έχει απαντηθεί με την από 07.04.2005 απόφαση της Αρχής, σκοπός της ζητούμενης δημοσιοποίησης είναι "να ενδυναμωθεί μεταξύ των Ελλήνων που είναι υπόχρεοι προς στράτευση η πεποίθηση ότι η επιταγή του άρ. 4 παρ. 6 του Συντάγματος συνιστά εκδήλωση χρέους εθνικής αλληλεγγύης και να τονισθεί δημόσια ότι κάθε προσπάθεια αποφυγής της στράτευσης θα ελεγχθεί.". Ως εκ τούτου, η ζητούμενη ευρεία δημοσιοποίηση με όλες τις συνέπειες που αυτή θα είχε για την προσωπικότητα, την ιδιωτικότητα και την υπόληψη των υποκειμένων, θα αποτελούσε οιονεί παρεπόμενη ποινή που αντίκειται στα άρ. 7 του Συντάγματος, 6 και 7 της ΕΣΔΑ και 1 του Ποινικού Κώδικα.

2. Εν πάση περιπτώσει, έχει κριθεί από την υπ' αριθμ. 2629/2006 απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας, η οποία απέρριψε την αίτηση ακύρωσης του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας κατά της από 7.4.05 απόφασης της Αρχής, και η οποία ισχύει ως προς το διαπλαστικό της αποτέλεσμα *erga omnes*, ότι "η γνωστοποίηση εξαγγελόμενης διερευνήσεως για την διαπίστωση της νομιμότητας ή μη διοικητικών πράξεων, με τις οποίες χορηγήθηκε απαλλαγή από την υποχρέωση στρατεύσεως για λόγους υγείας, έστω και αν αφορούν πρόσωπα γνωστά στο ευρύ κοινό, δεν συνιστά επεξεργασία ευαίσθητων δεδομένων δυνάμενη να επιτραπεί με βάση το άρ. 7 του ν. 2472/97, διότι δεν εμπίπτει σε καμία από τις περιπτώσεις κατά τις οποίες προβλέπεται, από την παρ. 2 ε'

του άρθρου αυτού, η δυνατότητα της κατ' εξαίρεση επεξεργασίας τέτοιων δεδομένων από δημόσια αρχή, και ειδικότερα δεν αφορά επεξεργασία δεδομένων που είναι αναγκαία ούτε για λόγους εθνικής ασφαλείας ούτε για την εξυπηρέτηση των αναγκών εγκληματολογικής ή σωφρονιστικής πολιτικής, εφόσον δεν αφορά τη διακρίβωση εγκλημάτων ούτε ποινικές καταδίκες ή μέτρα ασφαλείας.”

3. Περαιτέρω, η ζητούμενη επεξεργασία δεν μπορεί να υπαχθεί ούτε στην διάταξη του άρ. 7 παρ. 2 ζ' του ν. 2472/1997. Για την εφαρμογή της εν λόγω διάταξης, κρίσιμο είναι το ζήτημα των προϋποθέσεων που πρέπει να συντρέχουν. Ως προς το πεδίο εφαρμογής της εξαίρεσης που θεσπίζει η διάταξη αυτή, πρέπει εκ προοιμίου να τονιστεί ότι αυτή αφορά αποκλειστικά την άσκηση του δημοσιογραφικού επαγγέλματος, δηλαδή τους δημοσιογράφους, εφόσον πρόκειται να επεξεργασθούν τα επίμαχα δεδομένα για το συγκεκριμένο και μόνο σκοπό και όχι άλλους υπεύθυνους επεξεργασίας που δεν νομιμοποιούνται να τα διαβιβάσουν με σκοπό την περαιτέρω επεξεργασία τους για δημοσιογραφική χρήση. Το Δημόσιο, μέρος του οποίου αποτελεί και το Υπουργείο Εθνικής Άμυνας, δεν είναι νοητό, ως υπεύθυνος επεξεργασίας, να συμμετέχει στην άσκηση του δημοσιογραφικού επαγγέλματος. Επιπλέον, η επεξεργασία αυτή πρέπει να είναι απολύτως αναγκαία για την εξασφάλιση του δικαιώματος πληροφόρησης επί θεμάτων δημοσίου ενδιαφέροντος και εφόσον δεν παραβιάζεται καθ' οιονδήποτε τρόπο το δικαίωμα προστασίας της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής του υποκειμένου. Επιπροσθέτως, απαραίτητη προϋπόθεση για την εφαρμογή της διάταξης του άρ. 7 παρ. 2 ζ' του ν. 2472/1997

είναι να πρόκειται για επεξεργασία προσωπικών δεδομένων δημοσίων προσώπων. Ως δημόσια πρόσωπα νοούνται τα πρόσωπα που κατέχουν δημόσια θέση ή/και χρησιμοποιούν δημόσιο χρήμα ή ακόμα και όλοι όσοι διαδραματίζουν ρόλο στη δημόσια ζωή είτε την πολιτική, την οικονομική, την καλλιτεχνική, την κοινωνική, την αθλητική ή οποιουδήποτε άλλου τομέα της δημόσιας ζωής (βλ. απόφαση ΕΔΔΑ Καρολίνα του Ανόβερου κατά Γερμανίας, 24.6.2004, προσφυγή υπ' αριθμ. 59320/00, αποφάσεις της Αρχής με αριθμ. 24, 25 και 26/2005, με περαιτέρω παραπομπές). Στην περίπτωση των προσώπων που θεωρούνται δημόσια, επειδή είναι πρόσωπα επικαιρότητας, η ύπαρξη της ιδιότητας αυτής κρίνεται *in concreto*, ενόψει της ιδιαίτερης θέσης που κατέχουν στην κοινωνία και της επιρροής που ασκούν στον τομέα των δραστηριοτήτων τους. Έτσι ένας καλλιτέχνης, ένας αθλητής ή ένας δημοσιογράφος μπορεί να είναι δημόσιο πρόσωπο αν και εφόσον συγκεντρώνει τα χαρακτηριστικά που προαναφέρθηκαν σε μια συγκεκριμένη χρονική περίοδο. Με βάση τα παραπάνω, σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι κάποιο πρόσωπο αποκτά την ιδιότητα του δημοσίου προσώπου διότι ανήκει σε συγκεκριμένη κατηγορία αναγνωρίσιμων απλώς προσώπων ή αντανκαστικά, λόγω δηλαδή συγγένειας με δημόσιο πρόσωπο.

Η σαφής και αυστηρή διατύπωση της διάταξης του άρ. 7 παρ. 2 ζ' επιτάσσει, τέλος, τα δεδομένα των δημοσίων προσώπων που υφίστανται επεξεργασία, να συνδέονται με την άσκηση δημοσίου λειτουργήματος ή τη διαχείριση συμφερόντων τρίτων. Συνεπώς, δεν μπορούν να υπαχθούν στην εξαίρεση του άρ. 7 παρ. 2 ζ' τα

λεγόμενα “πρόσωπα απόλυτης επικαιρότητας” εφόσον δεν ασκούν δημόσιο λειτούργημα ούτε διαχειρίζονται συμφέροντα τρίτων.

Σε κάθε περίπτωση οι προϋποθέσεις που θεσπίζει το άρ. 7 παρ. 2 ζ' πρέπει να συντρέχουν σωρευτικά, πράγμα που δεν προκύπτει από το εξεταζόμενο έγγραφο.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Αποφαίνεται κατά πλειοψηφίαν ότι η δημοσιοποίηση από το Υπουργείο Εθνικής Άμυνας των ονομάτων των προσώπων τα οποία, σύμφωνα με το υπ' αριθμ. 305/17.01.2007 έγγραφο του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας, α) νόμιμα απηλλάγησαν από την υποχρέωση στράτευσης για λόγους υγείας, β) κρίθηκαν κατάλληλα για στράτευση μετά από επανέλεγχο των δικαιολογητικών τους και γ) παράνομα απαλλάχθηκαν από την υποχρέωση στράτευσης για λόγους υγείας δεν συνάδει με τις διατάξεις του ν. 2472/1997, εφόσον τα ως άνω δεδομένα δεν εμπίπτουν σε οποιαδήποτε από τις προβλεπόμενες εξαιρέσεις του νόμου, η τυχόν συνδρομή των οποίων θα επέτρεπε την επιδιωκόμενη επεξεργασία τους.

ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡ. 9 / 2007

ΠΡΟΣΤΙΜΟ ΣΕ ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΓΙΑ ΜΗ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΟΣ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ

Η Αρχή έλαβε υπόψη τα παρακάτω:
Ο Δ. Γ., υπέβαλε τη με αρ. πρωτ. προσφυγή κατά της Δημοτικής Επιχείρησης Ύδρευσης και Αποχέτευσης με την οποία (α) καταγγέλλει ότι η (επιχείρηση ύδρευσης) δεν ικανοποίησε το δικαίωμα πρόσβασής του στα προσωπικά του δεδομένα που τηρούνται από την επιχείρηση αυτή και (β) καταγγέλλει ότι

ο Πρόεδρος της (επιχείρησης ύδρευσης) κατά τη διάρκεια συνεντεύξεων σε τοπικούς τηλεοπτικούς σταθμούς ανακοίνωσε δημοσίως προσωπικά δεδομένα του προσφεύγοντος.

Μετά από εξέταση όλων των παραπάνω στοιχείων και κατόπιν διαλογικής συζήτησης

ΣΚΕΦΤΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

1. Το άρθρο 3 παρ. 1 του Ν. 2472/97 ορίζει τα εξής:

“Οι διατάξεις του παρόντος νόμου εφαρμόζονται στην εν όλω ή εν μέρει αυτοματοποιημένη επεξεργασία καθώς και στη μη αυτοματοποιημένη επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, τα οποία περιλαμβάνονται ή πρόκειται να περιληφθούν σε αρχείο”.

Το άρθρο 12 του Ν. 2472/97 ορίζει τα εξής:

“1. Καθένας έχει δικαίωμα να γνωρίζει εάν δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που τον αφορούν αποτελούν ή αποτέλεσαν αντικείμενο επεξεργασίας. Προς τούτο, ο υπεύθυνος επεξεργασίας, έχει υποχρέωση να του απαντήσει εγγράφως.

2. Το υποκείμενο των δεδομένων έχει δικαίωμα να ζητεί και να λαμβάνει από τον υπεύθυνο επεξεργασίας, χωρίς καθυστέρηση και κατά τρόπο εύληπτο και σαφή, τις ακόλουθες πληροφορίες:
α) Όλα τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που το αφορούν, καθώς και την προέλευσή τους.

β) Τους σκοπούς της επεξεργασίας, τους αποδέκτες ή τις κατηγορίες αποδεκτών.

γ) Την εξέλιξη της επεξεργασίας για το χρονικό διάστημα από την προηγούμενη ενημέρωσή ή πληροφόρησή του.

δ) Τη λογική της αυτοματοποιημένης επεξεργασίας.

ε) Κατά περίπτωση, τη διόρθωση, τη διαγραφή ή τη δέσμευση (κλειδώμα) των δεδομένων των οποίων η επεξεργασία δεν είναι σύμφωνη προς τις διατάξεις του παρόντος νόμου, ιδίως λόγω του ελλιπούς ή ανακριβούς χαρακτήρα των δεδομένων, και

στ) Την κοινοποίηση σε τρίτους, στους οποίους έχουν ανακοινωθεί τα δεδομένα, κάθε διόρθωσης, διαγραφής ή δέσμευσης (κλειδώματος) που διενεργείται σύμφωνα με την περίπτωση εφόσον τούτο δεν είναι αδύνατον ή δεν προϋποθέτει δυσανάλογες προσπάθειες.

Το δικαίωμα πρόσβασης μπορεί να ασκείται από το υποκείμενο των δεδομένων και με τη συνδρομή ειδικού.

3. Το δικαίωμα της προηγούμενης παραγράφου και τα δικαιώματα του άρθρου 13 ασκούνται με την υποβολή της σχετικής αίτησης στον υπεύθυνο της επεξεργασίας και ταυτόχρονη καταβολή χρηματικού ποσού, το ύψος του οποίου, ο τρόπος καταβολής του και κάθε άλλο συναφές ζήτημα ρυθμίζονται με απόφαση της Αρχής. Το ποσό αυτό επιστρέφεται στον αιτούντα εάν το αίτημα διόρθωσης ή διαγραφής των δεδομένων κριθεί βάσιμο είτε από τον υπεύθυνο της επεξεργασίας είτε από την Αρχή, σε περίπτωση προσφυγής του σ' αυτήν. Ο υπεύθυνος έχει υποχρέωση στην περίπτωση αυτή να χορηγήσει στον αιτούντα, χωρίς καθυστέρηση δωρεάν και σε γλώσσα κατανοητή, αντίγραφο του διορθωμένου μέρους της επεξεργασίας που τον αφορά.

4. Εάν ο υπεύθυνος επεξεργασίας δεν απαντήσει εντός δεκαπέντε (15) ημερών ή εάν η απάντησή του δεν είναι ικανοποιητική, το υποκείμενο των δεδομένων έχει δικαίωμα να προσφύγει στην Αρχή. Στην περίπτωση κατά την οποία ο υπεύθυνος επεξεργασίας αρνηθεί να ικανοποιήσει το αίτημα

του ενδιαφερόμενου, κοινοποιεί την απάντησή του στην Αρχή και ενημερώνει τον ενδιαφερόμενο ότι μπορεί να προσφύγει σε αυτήν".

2. Ο προσφεύγων είναι μέλος τοπικής επιτροπής πολιτών της (περιοχής). Την ... άσκησε εγγράφως το εκ του άρθρου 12 του Ν. 2472/97 δικαίωμα πρόσβασης προς την (επιχείρηση ύδρευσης) ζητώντας να ενημερωθεί ποια προσωπικά στοιχεία του τηρεί η επιχείρηση χωρίς να λάβει απάντηση.

Η Αρχή με το με αρ. πρωτ. έγγραφό της ζήτησε από τη (επιχείρηση ύδρευσης) να ικανοποιήσει το δικαίωμα πρόσβασης του προσφεύγοντος καθώς και τις απόψεις της επί της προσφυγής του. Η (επιχείρηση ύδρευσης) ουδέποτε απάντησε στην Αρχή ούτε ικανοποίησε το δικαίωμα πρόσβασης του προσφεύγοντος.

Ο προσφεύγων καταγγέλλει επίσης τον Πρόεδρο της (επιχείρησης ύδρευσης) ότι κατά τη διάρκεια συνεντεύξεων στους τοπικούς τηλεοπτικούς σταθμούς Χ, Ψ, Ζ και Ρ την ..., ..., ... και ..., αντίστοιχα., ανακοίνωσε δημοσίως προσωπικά δεδομένα του προσφεύγοντος. Συγκεκριμένα επειδή ο προσφεύγων είναι επικεφαλής επιτροπής πολιτών που αμφισβητεί την πολιτική της (επιχείρησης ύδρευσης) στο θέμα της αύξησης των τιμολογίων ύδρευσης, ο Πρόεδρός της σε τηλεοπτικά πάνελ στα οποία συμμετείχε και ο προσφεύγων, ανέφερε επανειλημμένως ότι ο προσφεύγων έχει οφειλές στην επιχείρηση και συγκεκριμένα ότι χρωστά οφειλές 48 μηνών.

Η Αρχή κάλεσε την (επιχείρηση ύδρευσης) στη συνεδρίαση να αναπτύξει τις απόψεις της επί των καταγγελλομένων και συγκεκριμένα για (α) παράνομη επεξεργασία που συνίσταται σε ανακοίνωση δεδομένων σε τρίτους και μάλιστα προς το κοινό στο πλαίσιο 3 τηλεοπτικών συνεντεύξεων, χωρίς τη συγκατάθεση του υποκειμένου (άρθρο 5 Ν. 2472/97) και (β) για μη ικανοποίηση του δικαιώματος

πρόσβασης εντός 15 ημερών (άρθρο 12 Ν. 2472/97). Η (επιχείρηση ύδρευσης) δεν προσήλθε στη συνενδρίαση.

3. Όσον αφορά το σκέλος της καταγγελίας που αφορά την ανακοίνωση εκ μέρους του Προέδρου της (επιχείρησης ύδρευσης) προσωπικών δεδομένων του προσφεύγοντος σε τρίτους στο πλαίσιο τηλεοπτικών συνεντεύξεων, η Αρχή δεν έχει αρμοδιότητα να εξετάσει την καταγγελία, γιατί, όπως προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου, τα στοιχεία ανακοινώθηκαν προφορικά στο πλαίσιο τηλεοπτικού διαλόγου χωρίς ο καταγγελλόμενος να προσκομίσει στοιχεία που τηρούντο ενδεχομένως στο αρχείο της επιχείρησης και να κάνει χρήση των στοιχείων αυτών στην τηλεοπτική εκπομπή. Δεν υπήρξε συνεπώς επεξεργασία προσωπικών δεδομένων που να εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του νόμου, όπως αυτό ορίζεται στο άρθρο 3 παρ. 1 αυτού.

4. Όσον αφορά το σκέλος της καταγγελίας που αφορά τη μη ικανοποίηση του δικαιώματος πρόσβασης του προσφεύγοντος, αυτή συνιστά παραβίαση του άρθρου 12 του νόμου που θεσπίζει απόλυτο δικαίωμα του υποκειμένου των δεδομένων και αντίστοιχη απόλυτη υποχρέωση του υπεύθυνου επεξεργασίας να απαντήσει εντός αποκλειστικής προθεσμίας 15 ημερών από την υποβολή της σχετικής αίτησης. Το δικαίωμα πρόσβασης αποτελεί έκφανση του συνταγματικά κατοχυρωμένου (άρθρο 9^Α Σ) δικαιώματος προστασίας των προσωπικών δεδομένων. Για τον λόγο αυτό η μη συμμόρφωση του υπεύθυνου επεξεργασίας προς την υποχρέωση αυτή συνιστά ιδιαίτερα βαρεία παραβίαση του νόμου και πρέπει να του επιβληθεί πρόστιμο αντίστοιχο με τη βαρύτητα της παραβίασης αυτής.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

1. Δέχεται εν μέρει την προσφυγή του Δ. Γ..

2. Απορρίπτει λόγω αναρμοδιότητας την προσφυγή κατά το σκέλος που αφορά την ανακοίνωση προσωπικών δεδομένων του προσφεύγοντος σε τρίτους.

3. Επιβάλλει πρόστιμο 5.000 ευρώ στη Δημοτική Επιχείρηση Ύδρευσης.

ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡ. 10 / 2007

ΔΙΑΓΡΑΦΗ ΑΛΛΟΔΑΠΩΝ ΑΠΟ ΤΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΣΕΝΓΚΕΝ ΚΑΙ ΤΟΝ ΕΘΝΙΚΟ ΚΑΤΑΛΟΓΟ ΑΝΕΠΙΘΥΜΗΤΩΝ ΑΛΛΟΔΑΠΩΝ

Η Αρχή έλαβε υπόψη τα παρακάτω:

Με τις με αριθμ. πρωτοκόλλου ... ΑΠ/24.3.2006, ... ΑΠ/24.3.2006 και ... ΑΠ/24.3.2006 προσφυγές τους προς την Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα οι Μ. Δ., V. L. και V. B. αντίστοιχα, υπήκοοι ..., ζήτησαν τη διαγραφή τους από το Σύστημα Πληροφοριών Σένγκεν και από τον Εθνικό Κατάλογο Ανεπιθύμητων Αλλοδαπών. Ο πρώτος προσφεύγων, Μ. Δ., με τη με αριθμό .../1997 απόφαση του Μονομελούς Πλημμελειοδικείου ... καταδικάστηκε σε ποινή φυλάκισης ... για παράβαση του Ν. 1975/1991 (παράνομη είσοδος και έξοδος από τη χώρα), η οποία ανεστάλη επ' αόριστον και διετάχθη η απέλασή του από τη χώρα. Βάσει της παραπάνω απόφασης καταχωρίστηκε στο Σύστημα Πληροφοριών Σένγκεν και στον Εθνικό Κατάλογο Ανεπιθύμητων Αλλοδαπών.

Ο δεύτερος προσφεύγων, V. L., με τη με αριθμό .../2003 απόφαση του Μονομελούς Πλημμελειοδικείου ... καταδικάστηκε σε ποινή φυλάκισης ... για παράβαση του άρθρου 50 του Ν. 2910/2001 (παράνομη είσοδος και έξοδος από τη χώρα). Στη συνέχεια με βάση το άρθρο 44 του ίδιου νόμου εκδόθηκε σε βάρος του διοικητική απόφαση απέλασης, η οποία στηριζόταν στην ανωτέρω καταδικαστική απόφαση και για το λόγο

αυτό καταχωρίστηκε στο Σύστημα Πληροφοριών Σένγκεν και στον Εθνικό Κατάλογο Ανεπιθύμητων Αλλοδαπών.

Ο τρίτος προσφεύγων, V. B., με τη με αριθμό .../1999 απόφαση του Μονομελούς Πλημμελειοδικείου ... καταδικάστηκε σε ποινή φυλάκισης ... για παράνομη είσοδο στην Ελλάδα, η οποία ανεστάλη επ' αόριστον και διετάχθη η απέλασή του από τη χώρα. Βάσει της παραπάνω απόφασης καταχωρίστηκε στο Σύστημα Πληροφοριών Σένγκεν και στον Εθνικό Κατάλογο Ανεπιθύμητων Αλλοδαπών.

Στη συνέχεια κανείς από τους προσφεύγοντες δεν επανήλθε (νόμιμα ή παράνομα) στην Ελλάδα, ώστε να έχει τη δυνατότητα να κάνει χρήση των ευνοϊκών διατάξεων των Ν. 2910/2001 και Ν. 3386/2005 οι οποίοι ρυθμίζουν την είσοδο, διαμονή και κοινωνική ένταξη υπηκόων τρίτων χωρών στην Ελληνική Επικράτεια, προκειμένου να τους χορηγηθεί άδεια διαμονής.

Μετά από εξέταση όλων των παραπάνω στοιχείων και κατόπιν διεξοδικής συζήτησης

ΣΚΕΦΤΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

Σύμφωνα με το άρθρο 96 της Σύμβασης Εφαρμογής Συνθήκης Σένγκεν (ΣΕΣ)

«1. Τα δεδομένα σχετικά με αλλοδαπούς καταχωρούνται σε αρχείο βάσει μιας εθνικής καταχώρησης η οποία έχει έρεισμα στις αποφάσεις των αρμοδίων διοικητικών αρχών και δικαστηρίων, σύμφωνα με τους διαδικαστικούς κανόνες της εθνικής νομοθεσίας.

2. Οι αποφάσεις μπορούν να έχουν ως αιτιολογία την απειλή της δημόσιας τάξεως και ασφαλείας καθώς και της εθνικής ασφαλείας που ενδέχεται να συνιστά η παρουσία ενός αλλοδαπού επί του εθνικού εδάφους. Αυτή μπορεί να είναι κυρίως η περίπτωση:

α) Αλλοδαπού ο οποίος έχει καταδικασθεί για αξιόποινη πράξη επισύρουσα ποινή στερητική της ελευθερίας τουλάχιστον ενός έτους.

β) Αλλοδαπού εις βάρος του οποίου υπάρχουν αποχρώσεις ενδείξεις ότι διέπραξε σοβαρές αξιόποινες πράξεις, συμπεριλαμβανομένων και όσων αναφέρονται στο άρθρο 71 ή εις βάρος του οποίου υπάρχουν συγκεκριμένες ενδείξεις ότι έχει προβεί σε παρασκευαστικές ενέργειες τέτοιων αξιόποινων πράξεων επί του εδάφους ενός συμβαλλόμενου Μέρους

3. Οι αποφάσεις μπορούν επίσης να έχουν ως αιτιολογία ότι εις βάρος του αλλοδαπού έχει επιβληθεί το μέτρο της απομακρύνσεως, αποπομπής ή απελάσεως το οποίο δεν αναβλήθηκε ούτε ανεστάλη και περιέχει ως παρεπόμενη κύρωση την απαγόρευση εισόδου ή διαμονής στηριζόμενη στη μη τήρηση του εθνικού δικαίου ως προς την είσοδο ή διαμονή των αλλοδαπών.

Σύμφωνα με το άρθρο 112 παρ. 1 της Σύμβασης Εφαρμογής Συνθήκης Σένγκεν (ΣΕΣ) «1. Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που έχουν καταχωρηθεί στο Σύστημα Πληροφοριών Σένγκεν για την αναζήτηση προσώπων, διατηρούνται μόνον όσο χρονικό διάστημα είναι απαραίτητο για την επίτευξη του επιδιωκόμενου σκοπού. Το αργότερο τρία χρόνια μετά την καταχώρησή τους σε αρχείο η αναγκαιότητα διατηρήσεώς τους πρέπει να εξετάζεται από το καταχωρούν Συμβαλλόμενο Μέρος. Για τις καταχωρήσεις του άρθρου 99 η προθεσμία αυτή διαρκεί ένα έτος».

Σύμφωνα με το άρθρο 3 παρ. 1 ΚΥΑ αρ. 4000/2/7-α' /4-4-2003 για τον Καθορισμό των κριτηρίων και της διαδικασίας για την εγγραφή και διαγραφή αλλοδαπών από τον Εθνικό Κατάλογο Ανεπιθυμητών Αλλοδαπών «1. Η διάρκεια ισχύος της εγγραφής στον Ε.Κ.ΑΝ. Α. καθορίζεται από το αποφασίζον την

εγγραφή όργανο, με κριτήριο τους λόγους για τους οποίους επιβάλλεται. Στις εγγραφές εκείνες των οποίων η διάρκεια είναι μεγαλύτερη των τριών ετών εφαρμόζεται το άρθρο 112 της Σ.Ε.Σ.».

Η καταχώρισή των προσφευγόντων στο Σύστημα Πληροφοριών Σένγκεν και στον Κατάλογο των Ανεπιθύμητων Αλλοδαπών βασίζεται για τον πρώτο και τον τρίτο από τους προσφεύγοντες σε δικαστικές απελάσεις (οι οποίες διατάχθηκαν με τις με αριθμό .../1997 και .../1999 αποφάσεις του Μονομελούς Πλημμελειοδικείου ... αντίστοιχα) και για το δεύτερο από τους προσφεύγοντες στη διοικητική απέλαση, η οποία εκδόθηκε σε βάρος του βάσει της με αριθμό .../2003 απόφασης του Μονομελούς Πλημμελειοδικείου Συνεπώς η εγγραφή των προσφευγόντων στο Σύστημα Πληροφοριών Σένγκεν και στον Εθνικό Κατάλογο Ανεπιθύμητων Αλλοδαπών είναι νόμιμη σύμφωνα με το άρθρο 96 παρ. 3 της Σύμβασης Εφαρμογής Συνθήκης Σένγκεν (ΣΕΣ).

Σύμφωνα, εντούτοις, με το άρθρο 112 παρ. 1 της ΣΕΣ, στο οποίο παραπέμπει και η ΚΥΑ για τον Καθορισμό των κριτηρίων και της διαδικασίας για την εγγραφή και διαγραφή αλλοδαπών από τον Εθνικό Κατάλογο Ανεπιθύμητων Αλλοδαπών, μετά την παρέλευση μίας τριετίας από την ημερομηνία της καταχώρισης, η αναγκαιότητα διατήρησης της καταχώρισης πρέπει να εξετάζεται και μάλιστα με αιτιολογημένη απόφαση, όπως απεφάνθη η Κοινή Αρχή Ελέγχου (ΚΑΕ) Σένγκεν. Κάτι τέτοιο δεν έλαβε χώρα στην περίπτωση των προσφευγόντων, παρά το γεγονός ότι έχει παρέλθει χρονικό διάστημα μεγαλύτερο της τριετίας από την ημερομηνία της καταχώρισής τους.

Συνεπώς η Αρχή ασκώντας τις αρμοδιότητές της σύμφωνα με τα άρθρα 110 και 114 της Σύμβασης Εφαρμογής της Συνθήκης Σένγκεν (ΣΕΣ) σε συνδυασμό

με τα άρθρα 13 και 19 του Ν. 2472/97, πρέπει να διατάξει τη διαγραφή της καταχώρισης των προσφευγόντων από το Σύστημα Πληροφοριών Σένγκεν και από Εθνικό Κατάλογο των Ανεπιθύμητων Αλλοδαπών.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

1. Δέχεται τις προσφυγές των Μ. Δ., V. L. και V. B.
2. Αποφασίζει τη διαγραφή των Μ. Δ., V. L. και V. B. από το Σύστημα Πληροφοριών Σένγκεν και από τον Εθνικό Κατάλογο Ανεπιθύμητων Αλλοδαπών.

ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡ. 12 / 2007

ΠΑΡΑΒΙΑΣΗ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 10 ΤΟΥ Ν.2472/1997 ΑΠΟ ΤΡΑΠΕΖΑ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΗ ΠΡΟΣΩΠΙΚΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΜΕΤΑ ΤΟ ΠΕΡΑΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ (ΔΕΝ ΑΠΟΤΕΛΕΙ ΜΕΜΟΝΩΜΕΝΟ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΟ - ΥΠΟΤΡΟΠΗ)

Η Αρχή έλαβε υπόψη τα παρακάτω:

Με αφορμή την παράδοση εγγράφων στην Αρχή, τα οποία περιείχαν προσωπικά δεδομένα πελατών-φυσικών προσώπων και υπαλλήλων της τράπεζας EFG EUROBANK ERGASIAS AE, τα οποία βρέθηκαν εκτεθειμένα σε δημόσιους χώρους – κάδους απορριμμάτων εκτός των γραφείων της, η Αρχή εξέτασε αυτεπάγγελα το θέμα της ενδεχόμενης παραβίασης των κανόνων επεξεργασίας προσωπικών δεδομένων από την εν λόγω εταιρεία.

Ειδικότερα, τα έγγραφα με προσωπικά δεδομένα που παραδόθηκαν στην Αρχή και αφορούσαν το κατάστημα της τράπεζας στην οδό ... αριθμ. ..., περιλαμβάνουν τέσσερα (4) αποδεικτικά ανάληψης (2 πρωτότυπα και 2 αντίγραφα), στα οποία περιέχονται τα ονοματεπώνυμα των πελατών της τράπεζας και οι αριθ-

μοί των τραπεζικών τους λογαριασμών, μία (1) αίτηση μεταβολής στοιχείων πελάτη, στην οποία περιλαμβάνονται το επώνυμο, το όνομα, το πατρώνυμο, ο αριθμός αστυνομικής ταυτότητας, το ΑΦΜ, η διεύθυνση και το τηλέφωνο πελάτη της τράπεζας, δύο (2) εσωτερικά υπηρεσιακά έγγραφα της τράπεζας με προσωπικά δεδομένα υπαλλήλων της, δύο (2) αντίγραφα συμβάσεων πίστωσης με αλληλόχρεο λογαριασμό, στα οποία περιέχονται προσωπικά δεδομένα των εκπροσώπων των εταιριών που συμβάλλονται με την τράπεζα (ονοματεπώνυμο, διευθύνσεις, αριθμοί δελτίων αστυνομικής ταυτότητας), πέντε (5) έγγραφα με τα ονοματεπώνυμα και τα πατρώνυμα φυσικών προσώπων, τα οποία εγγυήθηκαν για οφειλές νομικών προσώπων.

Η παραπάνω τράπεζα κλήθηκε προς ακρόαση κατά την αρχική συζήτηση του θέματος στο Συμβούλιο της Αρχής στις 2.11.2006. Το Συμβούλιο ανέβαλε τη λήψη απόφασης κατά την παραπάνω συνεδρίαση με σκοπό να ληφθεί υπόψη το υπόμνημα της τράπεζας EFG EUROBANK ERGASIAS.

Εν συνεχεία το θέμα επανήλθε προς συζήτηση στο Συμβούλιο της Αρχής, το οποίο μετά από εξέταση όλων των παραπάνω στοιχείων και κατόπιν διεξοδικής συζήτησης,

ΣΚΕΦΘΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

Σύμφωνα με το αρ. 10 του Ν. 2472/1997, ο υπεύθυνος επεξεργασίας οφείλει να λαμβάνει τα κατάλληλα οργανωτικά και τεχνικά μέτρα για την ασφάλεια των δεδομένων και την προστασία τους από τυχαία ή αθέμιτη καταστροφή, τυχαία απώλεια, αλλοίωση, απαγορευμένη διάδοση ή πρόσβαση και κάθε άλλη μορφή αθέμιτης επεξεργασίας. Τα παραπάνω ισχύουν καθ' όλη τη διάρκεια της επεξερ-

γασίας και μέχρι το τέλος της, το οποίο ολοκληρώνεται με την καταστροφή των προσωπικών δεδομένων, σύμφωνα με το αρ. 4 παρ. 1 δ) του Ν. 2472/1997.

Κατά συνέπεια, το αρ. 10 του Ν. 2472/1997 αναφέρεται και στην ασφαλή καταστροφή των προσωπικών δεδομένων μετά το πέρας της περιόδου που απαιτείται για την πραγματοποίηση του σκοπού της επεξεργασίας, ώστε αυτά να μην αποτελέσουν αντικείμενο αθέμιτης επεξεργασίας, όπως διάδοσης τους σε τρίτους. Ως εκ τούτου, μετά το πέρας της περιόδου που απαιτείται για την πραγματοποίηση του σκοπού της επεξεργασίας, ο υπεύθυνος επεξεργασίας οφείλει να καταστρέψει τα δεδομένα με ασφαλή τρόπο.

Η τράπεζα EFG EUROBANK ERGASIAS στην περίπτωση που εξετάζεται, αν και αναφέρει την ύπαρξη εσωτερικών οδηγιών για την καταστροφή των δεδομένων, παραβίασε το αρ. 10 του Ν. 2472/1997, καθώς έγγραφα με προσωπικά δεδομένα πελατών της-φυσικών προσώπων αλλά και υπαλλήλων της εγκαταλείφθηκαν χωρίς πρότερη ασφαλή καταστροφή τους μετά το πέρας της περιόδου που απαιτείται για την πραγματοποίηση του σκοπού της επεξεργασίας.

Για τον καθορισμό της βαρύτητας της ανωτέρω παράβασης, λαμβάνεται υπόψη το γεγονός ότι ανάλογες καταγγελίες εις βάρος του ίδιου υπευθύνου επεξεργασίας έχουν εξεταστεί και στο παρελθόν από την Αρχή. Ειδικότερα, με τη με αριθμό 13/2006 απόφασή της η Αρχή απηύθυνε στην τράπεζα EFG EUROBANK ERGASIAS αυστηρή προειδοποίηση για την εφαρμογή της Οδηγίας 1/2005 της Αρχής σχετικά με την ασφαλή καταστροφή των προσωπικών δεδομένων μετά το πέρας της περιόδου που απαιτείται για την πραγματοποίηση του σκοπού της επεξεργασίας. Επίσης, λαμβάνεται υπόψη η κρισιμότητα των εγγράφων που σε ορισμένες περιπτώσεις είναι σημαντική

(οικονομικά δεδομένα πελατών – φυσικών προσώπων της εταιρείας).

Τα παραπάνω καταδεικνύουν σημαντικές ελλείψεις της τράπεζας EFG EUROBANK ERGASIAS στη διαδικασία καταστροφής των δεδομένων και, ως εκ τούτου, το συγκεκριμένο συμβάν δεν μπορεί να χαρακτηριστεί ως μεμονωμένο. Ενόψει των ανωτέρω πρέπει να επιβληθούν στην τράπεζα EFG EUROBANK ERGASIAS οι προβλεπόμενες από τον Νόμο 2472/1997 διοικητικές κυρώσεις και ειδικότερα πρόστιμο, το ύψος του οποίου ανέρχεται στο ποσό των δεκαπέντε χιλιάδων (15.000) Ευρώ. Το ποσό αυτό καθορίζεται βάσει των όσων εκτέθηκαν ανωτέρω, λαμβάνεται δε επιπροσθέτως υπόψη τόσο η οικονομική επιφάνεια της εταιρείας όσο και το γεγονός ότι υπήρξε υπότροπος για παράβαση του αρ. 10 του Ν. 2472/1997.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Η Αρχή επιβάλλει πρόστιμο ύψους δεκαπέντε χιλιάδων Ευρώ (15.000 €) στην τράπεζα EFG EUROBANK ERGASIAS Α.Ε. για την παράβαση του άρθρου 10 του Ν. 2472/1997.

ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡ. 16/2007

ΜΗ ΑΝΑΓΡΑΦΗ ΕΥΑΙΣΘΗΤΩΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ (ΘΡΗΣΚΕΥΜΑ, ΕΘΝΙΚΗ ΚΑΤΑΓΩΓΗ) ΣΤΟ ΕΝΤΥΠΟ ΓΙΑ ΑΔΕΙΑ ΔΙΑΜΟΝΗΣ

Η Αρχή έλαβε υπόψη τα παρακάτω Σύμφωνα με ανώνυμη τηλεφωνική καταγγελία και με την υπ' αρ. πρωτ. .../17-11-06 ερώτημα-καταγγελία της κ. Α. Τ., υπάρχουν πεδία προς συμπλήρωση στο έντυπο "Αίτηση για άδεια διαμονής" πολιτών εκτός Ε.Ε, που αφορούν το θρήσκευμα και την εθνική καταγωγή των αιτούντων.

Ερευνώντας το εν λόγω έντυπο, και

τις οδηγίες συμπλήρωσης, διαπιστώθηκε ότι το έντυπο "Αίτηση για άδεια διαμονής" περιέχει την ομάδα πεδίων IB "Άλλα κοινωνικά χαρακτηριστικά", στην οποία περιλαμβάνονται τα πεδία IB2 "Θρήσκευμα" και IB3 "Εθνική καταγωγή". Οι οδηγίες για τη συμπλήρωση της αίτησης αναφέρουν ότι για το πεδίο IB2 "Θρήσκευμα" υπάρχει η δυνατότητα μη δήλωσης του θρησκειύματος, σημειώνοντας παύλα (-). Κάτι τέτοιο δεν ισχύει για το πεδίο IB3 "Εθνική καταγωγή".

Ζητώντας να διασαφηνιστούν οι λόγοι για τους οποίους στο έντυπο "Αίτηση για άδεια διαμονής" απαιτείται η συμπλήρωση του θρησκειύματος και της εθνικής καταγωγής των αιτούντων (κωδικοί IB2, IB3), καθώς και ο σκοπός για τον οποίο απαιτείται η επεξεργασία των στοιχείων αυτών, η Αρχή έστειλε το υπ' αρ. πρωτ. 5946/13-9-06 έγγραφο προς τη Διεύθυνση Αλλοδαπών και Μετανάστευσης του ΥΠΕΣΔΔΑ.

Η Διεύθυνση Αλλοδαπών και Μετανάστευσης του ΥΠΕΣΔΔΑ, απάντησε στην Αρχή με το υπ' αρ. πρωτ. 6921/20-10-06 έγγραφο, στο οποίο αναφέρεται ότι το περιεχόμενο της αίτησης για χορήγηση άδειας διαμονής σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 3386/2005, σχεδιάστηκε με σκοπό την παροχή στοιχείων, τα οποία κατόπιν σχετικής επεξεργασίας από τη Βάση Δεδομένων που τηρείται στο υπουργείο, παρέχουν στατιστικά δεδομένα. Επίσης, επισήμανε ότι η αναγραφή των εν λόγω στοιχείων θα βοηθήσει στην επεξεργασία και σύνταξη προγραμμάτων κοινωνικής ένταξης των υπηκόων τρίτων χωρών που διαμένουν στη χώρα.

Σύμφωνα με το άρθρο 4, παρ. 1 εδ. β του ν. 2472/97 τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, για να τύχουν νόμιμης επεξεργασίας, πρέπει μεταξύ άλλων να είναι συναφή, πρόσφορα και όχι περισσότερα από όσα κάθε φορά απαιτείται, εν όψει των σκοπών της επεξεργασίας. Καθιερώνεται έτσι ως θεμελιώδης προϋπόθεση

για την νόμιμη λειτουργία κάθε αρχείου η αρχή του σκοπού της επεξεργασίας και η αρχή της αναγκαιότητας και προσφορότητας των δεδομένων σε σχέση πάντα με το σκοπό επεξεργασίας. Κάθε επεξεργασία προσωπικών δεδομένων που γίνεται πέραν του επιδιωκόμενου σκοπού ή η οποία δεν είναι πρόσφορη και αναγκαία για την επίτευξή του δεν είναι νόμιμη.

Σύμφωνα με το άρθρο 2, εδάφιο β, οι θρησκευτικές πεποιθήσεις και η εθνική προέλευση αποτελούν ευαίσθητα δεδομένα. Στην προκειμένη περίπτωση εν όψει του σκοπού επεξεργασίας που είναι η χορήγηση άδειας διαμονής, τα στοιχεία “θρήσκευμα” και “εθνική καταγωγή” υπερβαίνουν τον σκοπό της επεξεργασίας ως απρόσφορα και μη αναγκαία για την εξέταση της χορήγησης άδειας διαμονής.

Η επεξεργασία των ως άνω δεδομένων δεν είναι θεμιτή και όταν ακόμη το υποκείμενο παρέχει προς τούτο τη ρητή συγκατάθεση του σύμφωνα με το άρθρο 5 παρ.1 και 7 παρ.2 εδ.α του ν. 2472/97, διότι η συγκατάθεση του υποκειμένου δεν επιτρέπει καθ’ εαυτήν την διεξαγωγή κάθε είδους επεξεργασίας όταν αυτή είναι αθέμιτη ή όταν αντίκειται στην αρχή του σκοπού και της αναγκαιότητας. Το περιεχόμενο και η άσκηση του δικαιώματος του πληροφοριακού αυτοκαθορισμού που εκδηλώνεται μεταξύ των άλλων με την παροχή συγκατάθεσης του υποκειμένου για την επεξεργασία των δεδομένων που το αφορούν δεν προσδιορίζονται αφηρημένα αλλά στο πλαίσιο και σε άμεση συνάρτηση με τον σκοπό τον οποίο εξυπηρετεί το αρχείο ή η επεξεργασία. Δεν μπορεί δηλαδή η άσκηση αυτού του δικαιώματος να οδηγεί στην καταχώριση στοιχείων άσχετων με τον σκοπό του εκάστοτε αρχείου/επεξεργασίας.

Όσον αφορά τη συλλογή των εν λόγω στοιχείων για στατιστικούς σκοπούς, η συλλογή ευαίσθητων προσωπικών δεδομένων από έναν αλλοδαπό ο οποίος ζητά άδεια διαμονής σε μια ξένη χώρα,

και πριν αυτή χορηγηθεί, δεν κρίνεται ως πρόσφορο μέσο για τη συλλογή στατιστικών στοιχείων. Αυτό θα μπορούσε να γίνει με διάφορους άλλους, πιο πρόσφορους τρόπους, για παράδειγμα με ένα μηχανισμό διαφορετικών εντύπων, ώστε να εξασφαλίζεται η ανωνυμία στην συμπλήρωση των προσωπικών δεδομένων και να υπάρχει επαρκής ενημέρωση των υποκειμένων σχετικά με το σκοπό επεξεργασίας των εν λόγω προσωπικών τους δεδομένων.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Η Αρχή απευθύνει αυστηρή προειδοποίηση και καλεί το ΥΠΕΣΔΔΑ να προσαρμόσει τα έντυπα αιτήσεων για άδεια διαμονής ώστε να μη περιέχουν τα πεδία θρήσκευμα, εθνική καταγωγή.

Σε ότι αφορά το υπάρχον ηλεκτρονικό αρχείο που έχει καταχωρηθεί στο πληροφοριακό σύστημα του ΥΠΕΣΔΔΑ, και όπου περιέχονται τα ευαίσθητα προσωπικά δεδομένα (θρήσκευμα, εθνική καταγωγή) των αιτούντων, η Αρχή καλεί το ΥΠΕΣΔΔΑ να προβεί άμεσα στην αφαίρεση των εν λόγω πεδίων. Για τις περιπτώσεις στις οποίες έχουν ήδη χρησιμοποιηθεί τα εν λόγω πεδία στην εξαγωγή στατιστικών πληροφοριών, και χρειάζεται να διατηρηθούν, τότε η Αρχή καλεί το ΥΠΕΣΔΔΑ να προβεί στην ανωνυμοποίηση των ηλεκτρονικών εγγράφων και στην αποθήκευσή τους σε νέο, ξεχωριστό αρχείο.

ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡ. 17 / 2007

ΑΠΩΛΕΙΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΑΠΟ ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΚΛΗΡΟΥ ΔΙΣΚΟΥ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΠΙΣΚΕΥΗ ΑΠΟ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

Η Αρχή έλαβε υπόψη τα παρακάτω:

1) Την με αρ. πρωτ. .../4-8-2005 καταγγελία της Κ. Μ. και του Κ. Κ. σύμφω-

να με την οποία η εταιρία Μ κατά την επισκευή του φορητού υπολογιστή της, αντικατέστησε τον αρχικό σκληρό δίσκο με νέο (στα πλαίσια της εγγύησης του φορητού) και απέστειλε τον αρχικό δίσκο στον προμηθευτή των φορητών υπολογιστών Α στην Ιταλία χωρίς προηγούμενη ενημέρωση και συγκατάθεση της. Επίσης καταγγέλλεται το γεγονός ότι η Τεχνική υποστήριξη της Μ δεν ικανοποίησε το αίτημα της Μ. Κ. για αποστολή του αρχικού δίσκου πίσω με δική της χρέωση.

2) Την με αρ. πρωτ. .../6-6-2006 αναφορά της εταιρίας Μ σχετικά με την υπ. αρ. .../4-8-2005 καταγγελία.

3) Τα όσα κατέθεσαν οι εκπρόσωποι της Εταιρίας κατά την συνεδρίαση της 6-7-2006 και τα όσα αναφέρουν στο υπόμνημα το οποίο κατέθεσαν την ημέρα της συνεδρίασης.

Μετά από εξέταση όλων των παραπάνω στοιχείων και κατόπιν διεξοδικής συζήτησης

ΣΚΕΦΤΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

Σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 5 του Ν. 2472/97 η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα επιτρέπεται μόνον όταν το υποκείμενο των δεδομένων έχει δώσει τη συγκατάθεσή του. Κατ' εξαίρεση επιτρέπεται η επεξεργασία και χωρίς τη συγκατάθεση, όταν συντρέχει μια από τις προβλεπόμενες στην παράγραφο 2 του ιδίου άρθρου περιπτώσεις.

Επίσης, σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 11 του Ν. 2472/97, ο υπεύθυνος επεξεργασίας οφείλει, κατά το στάδιο της συλλογής δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, να ενημερώνει με τρόπο πρόσφορο και σαφή το υποκείμενο τουλάχιστον για τον σκοπό της επεξεργασίας και τους αποδέκτες των δεδομένων του και σύμφωνα με την πα-

ράγραφο 2 του ιδίου άρθρου να ζητεί την συνδρομή του υποκειμένου εγγράφως.

Με την πιο πάνω καταγγελία τους ο Κ. Κ. και η Μ. Κ. κατήγγειλαν την εταιρία Μ ότι κατά την επισκευή του φορητού υπολογιστή της καταγγέλουσας, αντικατέστησε τον αρχικό σκληρό δίσκο με νέο (στα πλαίσια της εγγύησης του πωλητή) και απέστειλε τον αρχικό δίσκο στον προμηθευτή των φορητών υπολογιστών Α στην Ιταλία χωρίς προηγούμενη ενημέρωση και συγκατάθεση της. Σε τηλεφωνική επικοινωνία που είχε με τους τεχνικούς της Μ ενημερώθηκε ότι ο δίσκος μεταφέρθηκε στην Ιταλία ανέπαφος, δηλαδή χωρίς προηγούμενη διαγραφή των δεδομένων που είχαν καταχωρηθεί σ' αυτόν, διότι έτσι προβλέπεται από τους όρους εγγύησης της κατασκευάστριας εταιρίας.

Η Τεχνική υποστήριξη της Μ δεν ικανοποίησε το αίτημα των καταγγελλόντων για αποστολή του αρχικού δίσκου πίσω με δική της χρέωση. Με το υπ. αρ. .../23-5-2006 έγγραφο της, η Αρχή ζήτησε από την εταιρία Μ να καταθέσει τις απόψεις της για τα καταγγελλόμενα. Η τελευταία με το υπ. αρ. .../6-6-2006 έγγραφο της επιβεβαίωσε ότι πράγματι ο χαλασμένος μαγνητικός δίσκος μεταφέρθηκε στις 15-7-2005 στην κατασκευάστρια εταιρεία Α ανέπαφος, δηλαδή χωρίς προηγούμενη διαγραφή των δεδομένων του. Επίσης, η εταιρεία τονίζει στο έγγραφο της ότι η αντικατάσταση ανταλλακτικών σε μηχανές οι οποίες καλύπτονται με εγγύηση δεν προϋποθέτει την συγκατάθεση του πελάτη και τα ανταλλακτικά τα οποία αντικαθίστανται περιέρχονται στην κυριότητα του κατασκευαστή του μηχανήματος.

Δεδομένου ότι ο σκληρός δίσκος ενός υπολογιστή ενδέχεται να περιέχει και προσωπικά δεδομένα, όταν λόγω βλάβης πρόκειται να αντικατασταθεί και στη συνέχεια να διαβιβασθεί στην κατασκευάστρια εταιρεία επιβάλλεται η δια-

γραφή των δεδομένων αυτών παρουσία του ιδιοκτήτη του υπολογιστή ή η επιβεβαίωση ότι η ανάκτηση τους είναι πρακτικώς αδύνατη ή εναλλακτικά ότι ο χαλασμένος δίσκος να παραμένει στην κατοχή του πελάτη εφόσον αυτός επιθυμεί να καταβάλλει το κόστος του νέου σκληρού δίσκου. Σε κάθε περίπτωση, ο πελάτης θα πρέπει να ενημερώνεται και να αποφασίζει στα πλαίσια της εγγύησης για την επεξεργασία που θα τύχουν τα δεδομένα του που βρίσκονται στον προς αντικατάσταση σκληρό δίσκο.

Από τα παραπάνω καθώς και από τα όσα δήλωσε ενώπιον της Αρχής ο εκπρόσωπος και η δικηγόρος της εταιρίας προέκυψε ότι ο υπεύθυνος επεξεργασίας Μ παραβίασε α) το αρ. 5 παρ. 1 του Ν.2472/97 και το β) αρ. 11 παρ. 1 και 2 του Ν. 2472/97 δεδομένου ότι οι καταγγέλλοντες δεν ενημερώθηκαν για την επεξεργασία που θα τύχουν τα δεδομένα του σκληρού δίσκου κατά την επισκευή του φορητού υπολογιστή και στη συνέχεια να αποφασίσει για την αντικατάσταση του δίσκου και κατ' επέκταση για την απώλεια των προσωπικών δεδομένων του ή την επιστροφή του δίσκου με καταβολή του αντιτίμου του. Για τις παραβιάσεις αυτές πρέπει να επιβληθεί στην εταιρεία το πρόστιμο που αναγράφεται στο διατακτικό, που είναι ανάλογο προς τη βαρύτητα των παραβάσεων και την οικονομική κατάστασή της.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Επιβάλλει στην εταιρία Μ πρόστιμο ύψους τριών χιλιάδων (3.000) ευρώ.

ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡ 18/2007

ΠΑΡΑΝΟΜΟΣ Ο ΟΡΟΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΚΔΟΣΗ ΧΡΕΩΣΤΙΚΗΣ ΚΑΡΤΑΣ ΜΕ ΤΟΝ ΟΠΟΙΟ ΠΑΡΕΧΕΤΑΙ ΕΚ ΤΩΝ ΠΡΟΤΕΡΩΝ Η ΣΥΓΚΑΤΑΘΕΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΑΛΛΟΜΕΝΟΥ ΣΤΗΝ ΤΡΑΠΕΖΑ

ΠΡΟΣ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΩΝ ΤΟΥ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΓΙΑ ΔΙΑΦΗΜΙΣΤΙΚΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ Η ΓΙΑ ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΠΩΛΗΣΕΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ Η ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

Η Αρχή έλαβε υπόψη τα παρακάτω:

Ο Σ.Α. με την από 13/122005 με αριθμ. πρωτ. αναφορά του στην Αρχή καταγγέλλει ότι το Χρηματοπιστωτικό Ίδρυμα χ προκειμένου να του χορηγήσει κάρτα αυτόματης ανάληψης μετρητών, ζήτησε να συμπληρώσει και να υπογράψει προεκτυπωμένη αίτηση για χορήγηση χρεωστικής κάρτας, χωρίς προηγουμένως να λάβει τη ρητή και ειδική συγκατάθεσή του, όπου στο πεδίο υπ' αριθμ. 7 υπήρχε μια παράγραφος κειμένου υπό τον τίτλο «Διαβάστε προσεκτικά και υπογράψτε», η οποία εκτός των άλλων ανέφερε και τα εξής: «Δέχομαι να χρησιμοποιούνται από το Χρηματοπιστωτικό Ίδρυμα χ ή και να ανακοινώνονται σε θυγατρικές ή συνδεδεμένες/συνεργαζόμενες με αυτό επιχειρήσεις στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων τους τα προσωπικά μου δεδομένα που περιλαμβάνονται στο παρόν έντυπο με σκοπό την απευθείας διαφήμιση ή προώθηση πωλήσεων προϊόντων ή υπηρεσιών».

Στη συζήτηση που έγινε για το επίμαχο ζήτημα την 5/10/2006 στο συμβούλιο της Αρχής, το Χρηματοπιστωτικό Ίδρυμα χ αν και εκλήθη με την υπ' αριθμ. πρωτ. /.....2006 πρόσκληση της Αρχής δεν παρέστη.

Μετά από εξέταση όλων των παραπάνω στοιχείων και κατόπιν διεξοδικής συζήτησης

ΣΚΕΦΤΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

1. Σύμφωνα με το άρθρο 5 παρ. 1 του ν. 2472/1997, επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα επιτρέπεται μόνον όταν το υποκείμενο των δεδομένων έχει δώσει τη συγκατάθεσή του.

Συγκατάθεση του υποκειμένου των δεδομένων, σύμφωνα με το άρθρο 2 περ. ια' του ιδίου νόμου αποτελεί «κάθε ελεύθερη, ρητή και ειδική δήλωση της βουλήσεως, που εκφράζεται με τρόπο σαφή και εν πλήρει επιγνώσει, και με την οποία το υποκείμενο των δεδομένων, αφού προηγουμένως ενημερωθεί, δέχεται να αποτελέσουν αντικείμενο επεξεργασίας τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που το αφορούν. Η ενημέρωση αυτή περιλαμβάνει πληροφόρηση τουλάχιστον για το σκοπό επεξεργασίας, τα δεδομένα ή τις κατηγορίες δεδομένων που αφορά η επεξεργασία, τους αποδέκτες των δεδομένων, καθώς και το όνομα, την επωνυμία και τη διεύθυνση του υπευθύνου επεξεργασίας και του τυχόν εκπροσώπου του. Η συγκατάθεση μπορεί να ανακληθεί οποτεδήποτε, χωρίς αναδρομικό αποτέλεσμα». Από το συνδυασμό των διατάξεων αυτών συνάγεται ότι αναγκαία προϋπόθεση για την επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα είναι η συγκατάθεση του υποκειμένου των δεδομένων. Η συγκατάθεση παρέχεται μετά από προηγούμενη ενημέρωση του υποκειμένου με ελεύθερη, ρητή και ειδική δήλωση βουλήσεως, η δε ενημέρωση θα πρέπει να γίνεται με τέτοιο τρόπο, ώστε να επιτρέπει στο υποκείμενο να διαμορφώσει ελεύθερα τη βούληση του, ανεπηρέαστα από οποιασδήποτε μορφής πίεση από τον υπεύθυνο επεξεργασίας.

Επιπρόσθετα, η ενημέρωση του υποκειμένου είναι αναγκαία για τον κατά το άρθρο 4 του ν. 2472/1997 προβλεπόμενο έλεγχο και την διακρίβωση εάν α) τα δεδομένα συλλέγονται κατά τόπο θεμιτό και νόμιμο για καθορισμένους, σαφείς και νόμιμους σκοπούς και β) είναι συναφή, πρόσφορα και όχι περισσότερα από όσα απαιτείται, ενόψει των σκοπών της επεξεργασίας.

Συνεπώς για να είναι νόμιμη και ισχυρή η συγκατάθεση θα πρέπει να είναι ειδική

σύμφωνα με την ανωτέρω διάταξη του άρθρου 2 περ. ια του ν. 2472/1997 και όχι γενική και με ασάφεια διατυπωμένη. Επεξεργασία προσωπικών δεδομένων που έγινε χωρίς τη συνδρομή της ειδικά οριζόμενης στη διάταξη αυτή συγκατάθεσης πρέπει να καθίσταται μη νόμιμη και θεμιτή.

Το ίδιο αποτέλεσμα επέρχεται και όταν η συγκατάθεση παρέχεται χωρίς την προηγούμενη πλήρη ενημέρωση του υποκειμένου των δεδομένων. Το δικαίωμα της ενημέρωσης κατέχει σημαντική θέση μεταξύ των δικαιωμάτων του υποκειμένου, καθώς επιτρέπει στο υποκείμενο να γνωρίζει την κατάσταση στην οποία βρίσκεται και να καθορίζει ανάλογα τις πράξεις του. Επίσης αποτελεί ουσιαστική προϋπόθεση για την άσκηση των προβλεπόμενων στα άρθρα 12 και 13 του ν. 2472/1997 δικαιωμάτων πρόσβασης και αντίρρησης.

Ειδικότερα, σύμφωνα με το άρθρο 11 παρ. 2 σε κάθε περίπτωση συλλογής των δεδομένων με τη συνδρομή του υποκειμένου, ο υπεύθυνος επεξεργασίας οφείλει να ενημερώσει το υποκείμενο, ειδικώς και εγγράφως για α) την ταυτότητα του και την ταυτότητα του τυχόν εκπροσώπου του, β) το σκοπό της επεξεργασίας, γ) τους αποδέκτες ή τις κατηγορίες των αποδεκτών, δ) την ύπαρξη του δικαιώματος πρόσβασης. Οφείλει, ακόμα, σύμφωνα με το άρθρο 11 παρ. 3 να ενημερώσει το υποκείμενο, πριν από τους τρίτους, αν τα δεδομένα του ανακοινώνονται σε αυτούς.

Με την 1/1999 κανονιστική πράξη της Αρχής, η ενημέρωση για να είναι πλήρης πρέπει να περιλαμβάνει επιπλέον την ακριβή διεύθυνση και τον αριθμό τηλεφώνου του υπευθύνου της επεξεργασίας ή του εκπροσώπου του και την ύπαρξη δικαιώματος αντίρρησης για τα δεδομένα που αφορούν το υποκείμενο.

2. Στη συγκεκριμένη περίπτωση, ο όρος που υπάρχει στο πεδίο αριθμ. 7 του

εντύπου της αιτήσεως για χορήγηση χρεωστικής κάρτας, είναι διατυπωμένος εκ των προτέρων και ο καταγγέλλων ως καταναλωτής είναι υποχρεωμένος, πιεζόμενος από την ανάγκη λήψης της συγκεκριμένης παροχής του Χρηματοπιστωτικού Ιδρύματος χ να αποδεχθεί τον όρο αυτό ή να μην τον αποδεχθεί, αλλά τότε δεν θα γίνει κάτοχος της χρεωστικής κάρτας και δεν θα απολαμβάνει των ωφελειών και προνομίων που η κάρτα αυτή παρέχει και στην οποία απέβλεπε με τη σύμβαση. Έτσι επέρχεται περιορισμός του δικαιώματος της συμβατικής του ελευθερίας.

Η φερόμενη στον ανωτέρω όρο ως «συγκατάθεση» του υποκειμένου για επεξεργασία των δεδομένων του, αφενός δεν είναι ειδική, αφού ο καταναλωτής δεν έχει προηγουμένως ενημερωθεί και αφετέρου δεν είναι ελεύθερη. Η αναφερόμενη προσταγή «Διαβάστε προσεκτικά και υπογράψτε» δεν αρκεί γιατί δεν αναπληρώνει την απαιτούμενη κατά το άρθρο 2 περ. ια' του ν. 2472/1997 ενημέρωση προς συγκατάθεση. Επίσης η συγκατάθεση δίδεται για διαφημιστικούς σκοπούς, οι οποίοι είναι εντελώς διαφορετικοί από τους σκοπούς της σύμβασης.

Συνεπώς, ο όρος για την έκδοση της χρεωστικής κάρτας του Χρηματοπιστωτικού Ιδρύματος χ, με τον οποίο παρέχεται εκ των προτέρων η συγκατάθεση του προσφεύγοντος στην τράπεζα προς επεξεργασία των προσωπικών του δεδομένων για διαφημιστικούς σκοπούς ή για προώθηση πωλήσεων προϊόντων και υπηρεσιών είναι παράνομος, εφόσον α) η επεξεργασία γίνεται για άλλους πλην της εκτέλεσης της σύμβασης σκοπούς (βλ. υπ' αριθμ. 147/2004 Απόφαση Εφετείου Αθηνών και υπ' αριθμ. 38/2002 Απόφαση της Αρχής), β) η συγκατάθεση δεν είναι ειδική και ελεύθερη και γ) δεν έχει προηγηθεί η απαιτούμενη από τις ανωτέρω διατάξεις του ν. 2472/1997

ενημέρωση.

Με αυτά τα δεδομένα, ενόψει της βαρύτητας των πράξεων που αποδείχθηκαν και της προσβολής που επήλθε από αυτές στον καταγγέλλοντα, η Αρχή κρίνει ομόφωνα ότι πρέπει να επιβληθούν στον υπεύθυνο επεξεργασίας, δηλαδή στο Χρηματοπιστωτικό Ίδρυμα χ οι κυρώσεις που προβλέπονται στο άρθρο 21 παρ.1 περ. β' του ν.2472/1997 και αναφέρονται στο διατακτικό, οι οποίες κρίνονται ανάλογες με τη βαρύτητα της προσβολής.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

1. διαπιστώνει ότι ο όρος για την έκδοση της χρεωστικής κάρτας του Χρηματοπιστωτικού Ιδρύματος χ, με τον οποίο παρέχεται εκ των προτέρων η συγκατάθεση του προσφεύγοντος στην τράπεζα προς επεξεργασία των προσωπικών του δεδομένων για διαφημιστικούς σκοπούς ή για προώθηση πωλήσεων προϊόντων και υπηρεσιών είναι παράνομος.
2. επιβάλλει για την ανωτέρω παράβαση στο Χρηματοπιστωτικό Ίδρυμα χ ως υπεύθυνο επεξεργασίας πρόστιμο ύψους δέκα χιλιάδων (10.000,00) Ευρώ.

ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡ. 19/2007

ΛΗΞΙΑΡΧΕΙΟ - ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΑ

Η Αρχή έλαβε υπόψη τα παρακάτω:

Ο Δήμος , ως υπεύθυνος επεξεργασίας κατ' άρθρο 2 εδ. ζ' του ν. 2472/1997, και συγκεκριμένα το Ληξιαρχείο αυτού, υπέβαλαν στην Αρχή ερώτημα για γνωμοδότηση με το υπ' αρ. πρωτ. /.....2006 έγγραφο. Ζητήθηκε από την Αρχή να γνωμοδοτήσει κατά πόσο είναι σύμφωνη με το ν. 2472/1997 για την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπι-

κού χαρακτήρα η χορήγηση εγγράφως στον πρόεδρο του Συλλόγου ατόμων με καταγωγή από τη συγκεκριμένη περιοχή που εδρεύει στην Αθήνα κατόπιν αιτήματός του όλων των ληξιαρχικών γεγονότων που συντελούνται στη Ληξιαρχική Περιφέρεια και ειδικότερα των γεννήσεων, γάμων, βαφτίσεων και θανάτων, προκειμένου να δημοσιευτούν στην εφημερίδα του Συλλόγου «Τα Νέα».

Μετά από αίτημα της Αρχής κατετέθησαν από το Ληξιαρχείο αντίγραφα παλιότερων φύλλων της εφημερίδας (υπ' αρ. πρωτ. /.....2006) όπου εμφανίζεται ο τρόπος και η μορφή δημοσιεύσεως των ληξιαρχικών γεγονότων στη συγκεκριμένη εφημερίδα.

Η Αρχή αφού έλαβε υπόψη και τις υπ' αρ. 73/1994 και 689/1995 γνωμοδοτήσεις του Γ' Τμήματος του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους

ΣΚΕΦΤΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

1. Το ζήτημα που φέρεται προς γνωμοδότηση από την Αρχή απαιτεί στάθμιση και εναρμόνιση εννόμων αγαθών και δικαιωμάτων τα οποία κατοχυρώνονται είτε απευθείας στο Σύνταγμα είτε μόνο νομοθετικά: αφενός δηλαδή της προστασίας των προσωπικών δεδομένων και της ιδιωτικής/οικογενειακής ζωής των υποκειμένων των δεδομένων (άρθρο 9Α του Συντάγματος σε συνδυασμό με τις διατάξεις των άρθρων 2,4,5 και 7 του ν. 2472/1997), αφετέρου του δικαιώματος της πληροφόρησης και της ελευθερίας του τύπου (άρθρα 5Α παρ. 1 και 14 παρ. 1 του Συντάγματος) καθώς και της αρχής της δημοσιότητας των ληξιαρχικών βιβλίων (άρθρα 4 και 8 παρ. 2 του ν. 344/1976 “περί ληξιαρχικών πράξεων” σε συνδυασμό με το άρθρο 5 του ν. 2690/1999-Κώδικας Διοικητικής Δικονομίας).

Από τη συνδυαστική ερμηνεία των πρώτου και τρίτου εδαφίου του άρθρου 2 του ν. 2472/1997 προκύπτει ότι προστατεύονται μόνο τα προσωπικά δεδομένα των φυσικών προσώπων που βρίσκονται εν ζωή. Στην ελληνική έννομη τάξη δεν υπάρχει ειδική προστασία δεδομένων νεκρών. Επομένως, για την προστασία των δεδομένων εκείνων που έχουν αποβιώσει ο ν. 2472/1997 δεν εφαρμόζεται. Ως εκ τούτου η Αρχή δεν έχει αρμοδιότητα να γνωμοδοτήσει σχετικά με τη νομιμότητα ή μη της χορήγησης των ληξιαρχικών γεγονότων των θανάτων.

Αντιθέτως, όσον αφορά τα υπόλοιπα ληξιαρχικά γεγονότα, δηλαδή τις γεννήσεις, τους γάμους και τις βαφτίσεις, πρόκειται για προσωπικά δεδομένα των υποκειμένων στα οποία αναφέρονται. Τα δεδομένα αυτά προστατεύονται.

Σύμφωνα με το άρθρο 2 εδ. α' και γ' του ν. 2472/1997, οι γεννήσεις, με τη μορφή που δημοσιεύονται στην εφημερίδα «Τα Νέα των.....», [δηλαδή ενδεικτικά στο φύλλο του Σεπτεμβρίου-Οκτωβρίου 2004 «η (ολόκληρο το όνομα) (συντετμημένο το πατρώνυμο) (ολόκληρο το επώνυμο) απέκτησε δίδυμα, αγόρι και κορίτσι»], συνιστούν προσωπικά δεδομένα απλής μορφής.

Οι βαφτίσεις σε κάθε περίπτωση αποτελούν ευαίσθητα προσωπικά δεδομένα γιατί εμπίπτουν στην έννοια «θρησκευτική πεποίθηση» του άρθρου 2 εδ. β' του ν. 2472/1997. Ο λόγος είναι ότι το ιερό μυστήριο της βάφτισης υπάρχει ως τελετουργία μόνο στη χριστιανική εκκλησία, επομένως η δημοσίευση των βαφτίσεων αποκαλύπτει εκ των πραγμάτων το θρήσκευμα του βαπτισθέντος και του αναδόχου και ενδεχομένως και των γονέων του βαπτισθέντος, [π.χ. στο φύλλο του Δεκεβρίου 2003-Ιανουαρίου 2004 αναγράφεται «η (ολόκληρο το όνομα) (ολόκληρο το επώνυμο) βάφτισε το γιο του (ολόκληρο το όνομα) (ολόκληρο το επώνυμο) και της

..... (ολόκληρο το όνομα) και του έδωσε το όνομα. (ολόκληρο το όνομα)]. Όμως και η δημοσίευση των γάμων μπορεί να αποκαλύπτει ευαίσθητα προσωπικά δεδομένα υπό την έννοια των θρησκευτικών πεποιθήσεων όχι μόνο των νυμφευόμενων αλλά και των μαρτύρων τους. [Π.χ. στο φύλλο του Δεκεμβρίου 2003-Ιανουαρίου 2004 αναγράφεται: «ο (ολόκληρο το όνομα) (ολόκληρο το επώνυμο) και η(ολόκληρο το όνομα) (ολόκληρο το επώνυμο) τέλεσαν το γάμο τους στον Ιερό Ναό του Σωτήρος στο (τοποθεσία). Τα στέφανα άλλαξαν οι(ολόκληρο το όνομα)..... (ολόκληρο το επώνυμο) και η (ολόκληρο το όνομα) (ολόκληρο το επώνυμο)].

2. Το άρθρο 14 παρ. 1 και 2 του Συντάγματος σε συνδυασμό με το άρθρο 5Α παρ. 1 του Συντάγματος κατοχυρώνει την ελευθερία της πληροφόρησης, της έκφρασης και του τύπου. Η τελευταία συμπεριλαμβάνει και το δικαίωμα του πληροφορείν και πληροφείσθαι δια του τύπου και ειδικότερα το δικαίωμα των εφημερίδων να ενημερώνουν το κοινό για όσα γεγονότα συμβαίνουν στην κοινωνία και προκειμένου για τοπικές εφημερίδες ή εφημερίδες τοπικού ενδιαφέροντος για τα συμβάντα στην εκάστοτε τοπική κοινωνία. Επιπροσθέτως, το ελληνικό Σύνταγμα με τη θεσμική εγγύηση της ελευθερίας του τύπου κατοχυρώνει ως ελεύθερη και την αναζήτηση, συλλογή και μετάδοση πληροφοριών από τον τύπο, υπό την προϋπόθεση βέβαια ότι δεν παραβιάζονται άλλες διατάξεις του Συντάγματος ή των γενικών νόμων.

Το άρθρο 8 παρ. 2 του ν. 344/1976 καθιερώνει την αρχή της δημοσιότητας για τα ληξιαρχικά βιβλία τα οποία ορίζονται ως δημόσια. Το δε άρθρο 4 εδ. δ' του ίδιου νόμου προβλέπει την υποχρέωση του ληξιάρχου «να εκδίδει αντίγραφα,

αποσπάσματα και πιστοποιητικά των εις τα βιβλία πράξεων ή των σχετικών προς ταύτας παρ' αυτώ ευρισκομένων δημοσίων εγγράφων.» Η αιτιολογική έκθεση του νόμου αυτού τονίζει ότι η δημοσιότητα των ληξιαρχικών βιβλίων συνίσταται στο ότι «πας τις δύναται να ζητεί αντίγραφα, αποσπάσματα ή πιστοποιητικά εκ των βιβλίων χωρίς να δικαιολογεί έννομον προς τούτον συμφέρον, ως και να πληροφορείται εάν υφίσταται ληξιαρχικό γεγονός π. χ. αν έχει συνταχθεί ληξιαρχική πράξη γάμου ορισμένου προσώπου».

Υπό την ισχύ των προαναφερομένων διατάξεων το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους σε δύο γνωμοδοτήσεις του (γνωμοδότηση 73/1994 και 689/1995 Γ' Τμήματος του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους) έκανε δεκτό ότι, μολονότι οι ληξιαρχικές πράξεις αφορούν την ιδιωτική ή οικογενειακή ζωή τρίτων, λόγω της θεσπιζόμενης από την ειδική διάταξη του άρθρου 8 παρ. 2 του ν. 344/1976 δημοσιότητας των ληξιαρχικών βιβλίων, πρέπει να χορηγούνται αντίγραφα, αποσπάσματα ή πιστοποιητικά από τα ληξιαρχικά βιβλία στον οποιοδήποτε αιτούντα χωρίς αυτός να πρέπει να επικαλεστεί και να αποδείξει έννομο συμφέρον.

Η προδιαληφθείσα διάταξη, ως ειδική, ούτε εθίγη από τις μεταγενέστερες διατάξεις του άρθρου 5 παρ. 3 του ν. 2690/1999 το οποίο εξαιρεί από το δικαίωμα πρόσβασης στα δημόσια έγγραφα εκείνα τα έγγραφα που αφορούν στην ιδιωτική ή οικογενειακή ζωή, ούτε καταργήθηκε ή τροποποιήθηκε από τις διατάξεις για την προστασία των προσωπικών δεδομένων του ν. 2472/1997 ο οποίος επίσης είναι νεώτερός της.

Ωστόσο, τόσο η ελευθερία του τύπου να ενημερώνει το κοινό όσο και η αρχή της δημοσιότητας των ληξιαρχικών βιβλίων οφείλουν να ερμηνευτούν και να εφαρμοστούν σε πρακτική εναρμόνιση με την αρχή προστασίας των προσωπικών δεδο-

μένων των φυσικών προσώπων η οποία βρήκε ειδική συνταγματική κατοχύρωση στο άρθρο 9Α του Συντάγματος.

Για το λόγο αυτό, η αιτούμενη χορήγηση του συνόλου των τελουμένων ληξιαρχικών γεγονότων με σκοπό τη δημοσίευσή τους στην εφημερίδα «Τα Νέα» πρέπει να κριθεί τόσο από πλευράς νομιμότητας του επιδιωκόμενου σκοπού όσο και από πλευράς νομιμότητας της επιδιωκόμενης επεξεργασίας, με βάση την αρχή του σκοπού καθώς και την αρχή της αναλογικότητας όπως αυτές καθιερώνονται στο άρθρο 4 παρ. 1 εδ. α' και β' αντίστοιχα του ν. 2472/1997. Στην έννοια της επεξεργασίας ανήκει και η δια του τύπου δημοσίευση η οποία συνιστά διάδοση κατ' άρθρο 2 εδ. δ' του ν. 2472/1997.

Έχοντας ως καθοριστικά κριτήρια για τον έλεγχο της νομιμότητας της επεξεργασίας των προσωπικών δεδομένων τις αρχές της νομιμότητας του σκοπού και κυρίως της αναλογικότητας, η εφαρμογή της αρχής της δημοσιότητας των ληξιαρχικών βιβλίων καθώς και ο χαρακτηρισμός των τελευταίων ως δημόσια προσβάσιμων πηγών δεν μπορούν ποτέ να φθάσουν στο σημείο να νομιμοποιήσουν τη μαζική χορήγηση στον τύπο του συνόλου των τελουμένων ληξιαρχικών γεγονότων.

Και αυτό γιατί η μαζική χορήγηση ή αναπαραγωγή του συνόλου των ληξιαρχικών γεγονότων σε οποιονδήποτε τρίτο συμπεριλαμβανομένων και των ανθρώπων του τύπου (δημοσιογράφοι, εκδότες) εγκυμονεί κινδύνους για την προστασία της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής των ατόμων.

Συγκεκριμένα είναι προβληματική η μαζική χορήγηση και αναπαραγωγή των τελουμένων ληξιαρχικών γεγονότων όταν πρόκειται ιδίως για ευαίσθητα προσωπικά δεδομένα όπως είναι η θρησκευτική πεποίθηση. Στην περίπτωση των ευαίσθητων δεδομένων ο ν. 2472/1997

στο άρθρο 7 παρ. 1 και 2 εδ. α' επιβάλλει για τη νομιμότητα της επεξεργασίας την λήψη προηγούμενης άδειας της Αρχής σωρευτικά με τη γραπτή συγκατάθεση του υποκειμένου των δεδομένων.

Άλλωστε καμία κατηγορία από τα ληξιαρχικά γεγονότα των οποίων αιτείται η χορήγηση δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι ανήκει στα θέματα δημοσίου ή ευρύτερου κοινωνικού ενδιαφέροντος όπου χρειάζεται και ενδείκνυται η όσο το δυνατόν πληρέστερη ενημέρωση του κοινού, οπότε θα μπορούσαν να ισχύσουν οι εξαιρέσεις από την υποχρέωση συγκατάθεσης του υποκειμένου των δεδομένων (άρθρο 5 παρ. 2 και ιδιαίτερα 2 περ. ε' του ν. 2472/1997 αν πρόκειται για απλά δεδομένα ή 7 παρ. 2 και ιδιαίτερα παρ. 2 εδ. ζ' του ίδιου νόμου).

Επιπλέον, η μαζική χορήγηση στον τύπο μπορούσε να οδηγήσει στη σύσταση και λειτουργία και ανεπίσημου ληξιαρχικού αρχείου του Δήμου....., γεγονός που αντιστρατεύεται το ν. 344/1976.

Συνοψίζοντας, η συνταγματικά κατοχυρωμένη θεσμική εγγύηση της ελευθερίας του τύπου και της ενημερώσεως του κοινού δια του τύπου δεν μπορεί να φθάνει μέχρι του σημείου προσβολής του δικαιώματος προστασίας της προσωπικής και οικογενειακής ζωής και του δικαιώματος στην ιδιωτικότητα που επίσης προστατεύονται συνταγματικά.

Τόσο η αρχή του νομίμου σκοπού όσο κυρίως η αρχή της αναλογικότητας στην επεξεργασία των προσωπικών δεδομένων ικανοποιούνται επαρκώς μόνο με τη χορήγηση μεμονωμένων στοιχείων και αντιγράφων συγκεκριμένων ληξιαρχικών πράξεων σε οποιονδήποτε αιτούντα, χωρίς ο τελευταίος να δικαιολογεί ειδικό έννομο συμφέρον για τη χορήγησή τους, έστω και υπό τη μορφή πολλαπλής ασκήσεως του δικαιώματος αυτού. Σε αντιδιαστολή με τη χορήγηση μεμονωμένων στοιχείων και αντιγράφων, η μαζική χορήγηση και αναπαραγωγή θα

υπερακόντιζε και θα αντιστρατευόταν τη νομιμότητα του σκοπού αλλά κυρίως την αναλογικότητα χρησιμοποιούμενων μέσων-επιδιωκόμενου σκοπού.

Η εφημερίδα του Συλλόγου, αν επιθυμεί να πληροφορεί τους αναγνώστες της για τα τελεσθέντα ληξιαρχικά γεγονότα στο Δήμο, μπορεί να τους ενημερώνει χρησιμοποιώντας για τη συλλογή αυτών των πληροφοριών τρόπους προσφορώτερους υπό το πρίσμα της προστασίας των προσωπικών δεδομένων και του σεβασμού της ιδιωτικότητας. Ενδεικτικά, μπορεί να χρησιμοποιεί άλλες δημόσια προσβάσιμες πηγές, π.χ. τον ημερήσιο ή περιοδικό τύπο όπου τα ίδια τα υποκείμενα των δεδομένων δημοσιεύουν αγγελίες για τα γεγονότα της ιδιωτικής και οικογενειακής τους ζωής. Επίσης μπορεί να ζητήσει απευθείας από τα ίδια τα υποκείμενα των δεδομένων, π.χ. τους αναγνώστες της, να της ανακοινώνουν τα ληξιαρχικά γεγονότα που τα αφορούν. Και στις δύο περιπτώσεις η προηγούμενη συγκατάθεση των υποκειμένων των δεδομένων κατ' άρθρο 2 εδ. ια' του ν. 2472/1997 αποτελεί νομιμοποιητική βάση για την επεξεργασία των δεδομένων τους από το Σύλλογο είτε σύμφωνα με το άρθρο 5 παρ. 1 του ν. 2472/1997 αν πρόκειται για απλά προσωπικά δεδομένα όπως οι π.χ. γεννήσεις είτε σύμφωνα με το άρθρο 7 παρ. 2 εδ. α' αν πρόκειται για ευαίσθητα προσωπικά δεδομένα όπως π.χ. οι βαφτίσεις και σε πολλές περιπτώσεις οι γάμοι.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Η Αρχή γνωμοδοτεί ότι η έγγραφη χορήγηση από το Δήμο στο Σύλλογο του συνόλου των ληξιαρχικών γεγονότων (γεννήσεις, βαφτίσεις, γάμοι) που τελούνται στην Ληξιαρχική Περιφέρεια του Δήμου αντιβαίνει στις διατάξεις του ν. 2472/1997.

ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡ. 22/2007

ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΚΑΜΨΗΣ ΑΠΟΡΡΗΤΟΥ ΚΑΤΑΘΕΣΕΩΝ ΚΟΙΝΟΥ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ • ΕΠΙΤΡΕΠΤΟ ΧΟΡΗΓΗΣ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΣΤΟΝ ΚΛΗΡΟΝΟΜΟ ΑΠΟΒΙΩΣΑΝΤΟΣ ΣΥΝΔΙΚΑΙΟΥΧΟΥ

Η Αρχή έλαβε υπόψη τα παρακάτω: Υποβλήθηκε στην Αρχή αίτηση (με αρ. πρωτ., από 17/02/2006) του Χ του, δια του πληρεξούσιου δικηγόρου του Α, με αντικείμενο τη χορήγηση από το Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο πληροφοριών σχετικά με τους αριθμούς των λογαριασμών και τους αριθμούς των ομολόγων, που διατηρούσε στο Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο ο αποθανών Ψ του, καθώς και το ακριβές χρηματικό ποσό αυτών, κατά την 9^η/03/2004, ημερομηνία θανάτου του ως άνω δικαιούχου τους, Ψ του Ο Χ του είναι εκ διαθήκης κληρονόμος του ως άνω αποθανόντος, ο οποίος στην διαθήκη αυτή όρισε – κατά την κρινόμενη προσφυγή – μεταξύ άλλων και ότι «ό,τι χρήματα βρεθούν σε οποιαδήποτε Τράπεζα, τα αφήνω εξ ίσου στα αδέρφια μου Χ και Ζ ». Με το με αρ. πρωτ. (από 09/03/2006) έγγραφο της Αρχής, το Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο κλήθηκε να διευκρινίσει επακριβώς τους λόγους, για τους οποίους η αρμόδια υπηρεσία του, επικαλούμενη λόγους τραπεζικού απορρήτου, αρνήθηκε να ικανοποιήσει το αίτημα χορήγησης των ως άνω πληροφοριών στο δικηγόρο Α, ο οποίος ενεργούσε ως πληρεξούσιος δικηγόρος του Χ του Ο αιτών πληρεξούσιος προσκόμισε, μάλιστα, και σχετική απόφαση του Μονομελούς Πρωτοδικείου, προκειμένου να αποδείξει τη συνδρομή εννόμου συμφέροντος στο πρόσωπο του εντολέα του για τη χορήγηση των πληροφοριών αυτών, υποστηρίζοντας ότι το αίτημά του συνιστά άσκηση του δικαιώματος πρόσβασης του εντολέα του σε δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, που τον αφο-

ρούν, κατά το άρθρο 12 παρ. 2 περ. (α') του Ν. 2472/1997 για την Προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

Σε απάντηση, το Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο, με το με αρ. πρωτ. Αρχής (από 30/03/2006) έγγραφό του ενημέρωσε την Αρχή «ότι δεν είναι δυνατή η παροχή πληροφοριών για κοινό λογαριασμό καταθέσεων μετά την με αριθμ. απόφαση του Μονομελούς Πρωτοδικείου, την οποία μας προσκόμισε ο πληρεξούσιος Δικηγόρος του κ. Χ, κ. Α, η οποία δεν ορίζει σαφώς την άρση του απορρήτου των καταθέσεων, διότι από τον συνδυασμό των διατάξεων του Ν. 5638/1932 και του άρθρου 4 του Κανονισμού Υπηρεσίας του Ταχυδρομικού Ταμιευτηρίου προκύπτει ότι επειδή πρόκειται περί κοινού λογαριασμού δεν έχει εφαρμογή η εξαίρεση από το «απόρρητο» την οποία θεσπίζει το ως άνω άρθρο 4 (περίπτωση ε' εδάφ. δεύτερο) του Κανονισμού για τους κληρονόμους του καταθέτη και επομένως δεν είναι δυνατή η παροχή πληροφοριών στον αιτούντα, παρά το ότι είναι κληρονόμος του αποθανόντος καταθέτη, αφού ο κοινός λογαριασμός για τον οποίο πρόκειται δεν είναι αντικείμενο της κληρονομιάς περιουσίας. Επίσης, ούτε με την ως άνω Δικαστική Απόφαση δύναται να παρακαμφθεί το «απόρρητο», διότι με αυτή απλώς απορρίπτει την αγωγή λόγω έλλειψης στοιχείων, χωρίς να ζητά την άρση του απορρήτου του κοινού λογαριασμού, ώστε να νομιμοποιείται το Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο να δώσει τις αιτούμενες πληροφορίες».

Επισημαίνεται, ακόμη, ότι η αρμόδια υπηρεσία του Ταχυδρομικού Ταμιευτηρίου, με την αιτιολογία ότι τα ζητηθέντα από τον αιτούντα στοιχεία αφορούν την ύπαρξη κοινού τραπεζικού λογαριασμού, δήλωσε ότι θα μπορούσε να προβεί στη χορήγηση αυτών προς τον αιτούντα, στη βάση σχετικής εισαγγελι-

κής παραγγελίας, η οποία θα διαπίστωνε τη συνδρομή εννόμου συμφέροντος στο πρόσωπο του αιτούντος και θα διέταζε, συνακολούθως, τη χορήγηση των στοιχείων αυτών. Ωστόσο, ο αρμόδιος Εισαγγελέας Αθηνών αρνήθηκε να προβεί στην έκδοση σχετικής παραγγελίας, διότι τίθεται θέμα προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα άλλων φυσικών προσώπων και, άρα, εφαρμογής των διατάξεων του Ν. 2472/1997 για την Προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

Κατόπιν τούτων, ο Χ προσέφυγε ενώπιον της Αρχής, ζητώντας να επιτρέψει η Αρχή να χορηγήσει το Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο στον ίδιο τα στοιχεία, που ζητά και τα οποία – κατά τους ισχυρισμούς του – τον αφορούν άμεσα.

Μετά από εξέταση των προαναφερόμενων στοιχείων και κατόπιν διεξοδικής συζήτησης,

ΣΚΕΦΤΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

1. Η Αρχή, λαμβάνοντας υπόψη ιδίως:

1) Τις διατάξεις του Συντάγματος, και ιδίως εκείνες των άρθρων 2 παρ. 1, 5 παρ. 1, 9Α.

2) Τις διατάξεις της Οδηγίας 95/46/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24^{ης} Οκτωβρίου 1995, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών, τις οποίες ενσωμάτωσε στην ελληνική έννομη τάξη ο Ν. 2472/1997 για την Προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, καθώς και τις διατάξεις του νόμου αυτού.

3) Τις διατάξεις των άρθρων 2 και 3 του Ν. 5638/1932, Περί καταθέσεως εις κοινόν λογαριασμόν.

2. Επειδή, οι διατάξεις του άρθρου 2 του Ν. 5638/1932 Περί καταθέσεως εις κοινόν λογαριασμόν ορίζουν ότι «επί των καταθέσεων τούτων δύναται να τεθή προσθέτως ο όρος ότι άμα τω θανάτω οιοδήποτε των δικαιούχων η κατάθεσις και ο εκ ταύτης λογαριασμός περιέρχεται αυτοδικαίως εις τους λοιπούς επιζώντας μέχρι του τελευταίου τούτων. Εν τη περιπτώσει ταύτη η κατάθεσις περιέρχεται εις αυτούς ελεύθερα παντός φόρου κληρονομίας ή άλλου τέλους. Αντιθέτως η απαλλαγή αυτή δεν επεκτείνεται επί των κληρονόμων του τελευταίου απομείναντος δικαιούχου». Ενώ, κατά τις διατάξεις του άρθρου 3 του νόμου αυτού: «Διάθεσις της καταθέσεως δια πράξεως είτε εν ζωή είτε αιτία θανάτου δεν επιτρέπεται, οι δε κληρονόμοι του τελευτήσαντος, είτε εξ αδιαθέτου είτε εκ της διαθήκης συμπεριλαμβανωμένων και των αναγκαίων τοιούτων ως και της απόρου χήρας, ουδέν δικαίωμα κέκτηνται επί της καταθέσεως. Επί των καταθέσεων τούτων αργούσιν οι περί απαγορεύσεως των δωρεών μεταξυ συζύγων διατάξεις». Όπως, εξάλλου, δέχεται η νομολογία των πολιτικών δικαστηρίων σχετικά με τις προαναφερόμενες διατάξεις, που διατηρήθηκαν σε ισχύ με το άρθρο 124 περ. Δ' στοιχ. α' του Ν.Δ. 118/1973, «από τις διατάξεις αυτές, εκ των οποίων η πρώτη αναφέρεται στις εσωτερικές μεταξύ των καταθετών σχέσεις και η δεύτερη ρυθμίζει τις σχέσεις μεταξύ της τράπεζας και των περισσότερων καταθετών, (...), προκύπτει ότι σε περίπτωση θανάτου ενός από τους καταθέτες, κατά τον χρόνο που ο λογαριασμός είναι σε χρήση (παραμένει ανοικτός ο λογαριασμός), δεν χωρεί υποκατάσταση αυτού από τους τυχόν κληρονόμους του έναντι της τράπεζας, κατά της οποίας και δεν μπορούν να στραφούν επικαλούμενοι το κληρονομικό τους δικαίωμα, διότι διαφορετικά θα επήρχετο μεταβολή του προσώπου του

καταθέτη χωρίς τη συγκατάθεση της τράπεζας. Ο επιζών καταθέτης, ως εις ολόκληρον δανειστής έναντι της τράπεζας οφειλέτιδος, μπορεί να εισπράξει και ολόκληρο το ποσό της κατάθεσης, οπότε οι κληρονόμοι του αποθανόντος θα μπορούν ν' αξιώσουν από αυτόν το τμήμα εκείνο της κατάθεσης που αναλογεί στο δικαιοπάροχο τους, με βάση τις εσωτερικές σχέσεις των καταθετών. Αν έχει τεθεί ο όρος του άρθρου 2 Ν. 5638/1932, σε περίπτωση θανάτου ενός από τους καταθέτες κατά τον χρόνο που ο λογαριασμός είναι σε χρήση, περιέρχεται αυτοδικαίως και ιδίω ονόματι η κατάθεση και ο απ' αυτήν λογαριασμός στους επιζώντες, έναντι των οποίων οι κληρονόμοι του αποθανόντος καταθέτη δεν μπορούν να στραφούν και ν' αξιώσουν το κατά τις εσωτερικές σχέσεις τμήμα της καταθέσεως, που αναλογεί σε εκείνον, όπως θα μπορούσαν, αν δεν είχε τεθεί ο όρος αυτός, του οποίου σε αυτό και μόνο εξαντλείται η νομική ενέργεια. Συνεπώς, και αν δεν έχει τεθεί ο πιο πάνω όρος, οι κληρονόμοι του αποθανόντος καταθέτη δεν υπεισέρχονται ως προς την κατάθεση στην έναντι της τραπεζής θέση του κληρονομηθέντος και, επομένως, η ανάληψη του ποσού αυτής από τον επιζώντα καταθέτη, και στην περίπτωση που αυτός είναι συγχρόνως και κληρονόμος του αποθανόντος, γίνεται έναντι της τράπεζας ιδίω ονόματι και όχι με την ιδιότητα του κληρονόμου» (Βλ. ιδίως Εφ. Αθ. 5363/2004 in ΝΟΜΟΣ, και τις εκεί αναφερόμενες Αποφάσεις).

3. Επειδή, εν προκειμένω, προκύπτει ότι ο ήδη προσφεύγων ενώπιον της Αρχής Χ του ζητά, ως εκ διαθήκης κληρονόμος αποθανόντος συνδικαιούχου κοινού τραπεζικού λογαριασμού, όπως το Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο του χορηγήσει συγκεκριμένα στοιχεία, τα οποία αφορούν τον κοινό αυτό τραπεζικό λογαριασμό και συνιστούν – κατά το άρθρο 2 του Ν. 2472/1997 – απλά

δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα του επιζώντος συνδικαιούχου του. Όμως, το Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο αρνείται να προβεί στην διαβίβαση των ζητηθέντων στοιχείων, επικαλούμενο το «απόρρητο» του κοινού λογαριασμού, όπως αυτό κατοχυρώνεται από τις προαναφερόμενες διατάξεις του Ν. 5638/1932.

4. Επειδή, ωστόσο, καταρχάς, όπως παγίως κρίνει η Αρχή, ο Ν. 2472/1997 εισάγει στην ελληνική έννομη τάξη ρυθμίσεις του διεθνούς και κοινοτικού δικαίου υπερνομοθετικής ισχύος, επιβάλλει δε, σε κάθε περίπτωση, τη σύμφωνη προς τις ρυθμίσεις αυτές και τις αρχές, που αυτές οι ίδιες καθιερώνουν, ερμηνεία και εφαρμογή των παλαιότερων νομοθετικών ρυθμίσεων (Βλ. σχετικά ιδίως τις Αποφάσεις της Αρχής 510/17/15-05-2000, 1446-10.11.2000, 134/2001, 910/3-5-2001, 77Α-1143Α/25-6-2002, 33/2006, 40/2006, 49/2006 και 66/2006). Και επειδή, το δικαίωμα στην προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα φυσικού προσώπου περιλαμβάνει και την προστασία του τραπεζικού και φορολογικού απορρήτου του προσώπου αυτού (Βλ. σχετικά ιδίως την Απόφαση του Πρωτοδικείου της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Τρίτο τμήμα) Τ - 47/02, της 21^{ης} Ιουνίου 2006, Danzer και Danzer c/ Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης). Συνεπώς, οι όροι και οι προϋποθέσεις, υπό τους οποίους οι διατάξεις του άρθρου 7 της Οδηγίας 95/46/ΕΚ – τις οποίες ενσωματώνουν στην ελληνική έννομη τάξη οι αντίστοιχες του άρθρου 5 του Ν. 2472/1997 – επιτρέπουν την διαβίβαση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα του υποκειμένου σε τρίτο, καλύπτουν και την περίπτωση των ως άνω ζητηθέντων δεδομένων, τα οποία συνδέονται με την ύπαρξη κοινού τραπεζικού λογαριασμού.

5. Επειδή, ακολούθως, κατά την πάγια νομολογία του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (ΔΕΚ) «(...)

η απορρέουσα από οδηγία υποχρέωση των κρατών μελών να επιτύχουν το αποτέλεσμα που επιδιώκει η Οδηγία αυτή, καθώς και το καθήκον που αυτά υπέχουν, από το άρθρο 5 της Συνθήκης ΕΚ, να λαμβάνουν κάθε γενικό ή ειδικό μέτρο κατάλληλο να εξασφαλίσει την εκπλήρωση της υποχρέωσης αυτής, επιβάλλονται σε όλες τις αρχές των κρατών μελών, συμπεριλαμβανομένων των δικαστηρίων, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους. Εντεύθεν κατέληξε ότι, εφαρμόζοντας το εθνικό δίκαιο – είτε πρόκειται για προγενέστερες είτε για μεταγενέστερες της οδηγίας διατάξεις – το εθνικό δικαστήριο που καλείται να το ερμηνεύσει οφείλει να πράξει τούτο, στο μέτρο του δυνατού, υπό το φως του κειμένου και του σκοπού της Οδηγίας, ώστε να επιτευχθεί το αποτέλεσμα που αυτή επιδιώκει, συμμορφούμενο έτσι προς το άρθρο 189, τρίτο εδάφιο, της Συνθήκης ΕΚ (βλ. αποφάσεις της 13ης Νοεμβρίου 1990, C-106/89, Marleasing, Συλλογή 1990, σ. I-4135, σκέψη 8-της 16ης Δεκεμβρίου 1993, C-334/92, Wagner Miret, Συλλογή 1993, σ. I-6911, σκέψη 20, και της 14ης Ιουλίου 1994, C-91/92, Faccini Dori, Συλλογή 1994, σ. I-3325, σκέψη 26)» (Βλ. έτσι ρητά ΔΕΚ, Απόφαση της 4ης Μαρτίου 1999, στην υπόθεση C-258/97, Hospital Ingenieure Krankenhaustechnik Planungs-Gesellschaft mbH (HI), σκέψη 25).

6. Επειδή, επιπλέον, το ΔΕΚ έχει ήδη δεχθεί για την εφαρμογή των διατάξεων της ως άνω Οδηγίας 95/46/ΕΚ στην Απόφασή του της 20^{ης} Μαΐου 2003 (στις συνεκδικαζόμενες υποθέσεις C-465/00, C-138/01 και C-139/01, Rechnungshof) ότι «42. (...) η δυνατότητα εφαρμογής της Οδηγίας 95/46 δεν μπορεί να εξαρτάται από το αν οι συγκεκριμένες περιστάσεις των υπό κρίση υποθέσεων των κυρίων δικών παρουσιάζουν επαρκή σχέση με την άσκηση θεμελιωδών ελευθεριών τις οποίες εγγυάται η Συνθήκη (...).

Πράγματι, η αντίθετη ερμηνεία θα μπορούσε να καταστήσει ιδιαίτερα αβέβαια και τυχαία τα όρια του πεδίου εφαρμογής της Οδηγίας αυτής, πράγμα το οποίο θα αντέβαινε προς τον κύριο σκοπό της, που είναι η προσέγγιση των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων των κρατών μελών με σκοπό την εξάλειψη των εμποδίων στη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς τα οποία απορρέουν ακριβώς από τις διαφορές μεταξύ των εθνικών νομοθεσιών. 43. Επιπλέον, η δυνατότητα εφαρμογής της Οδηγίας 95/46 σε καταστάσεις που δεν παρουσιάζουν άμεση σχέση με την άσκηση της εγγυημένης από τη Συνθήκη ελεύθερης κυκλοφορίας, που έχει χαρακτήρα θεμελιώδους ελευθερίας, επιβεβαιώνεται από το γράμμα του άρθρου 3, παράγραφος 1, της ως άνω Οδηγίας, το οποίο ορίζει ευρύτατα το πεδίο εφαρμογής της, χωρίς να εξαρτά την εφαρμογή των κανόνων προστασίας από το αν η επεξεργασία παρουσιάζει ουσιαστική σχέση με την ελεύθερη κυκλοφορία μεταξύ κρατών μελών. Τούτο επιβεβαιώνεται ομοίως και από τις εξαιρέσεις που περιλαμβάνει η παράγραφος 2 του ίδιου άρθρου, ιδιαίτερα από εκείνες οι οποίες αφορούν την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα «η οποία πραγματοποιείται στο πλαίσιο δραστηριοτήτων [...] που προβλέπονται στις διατάξεις των τίτλων V και VI της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση» ή ακόμη εκείνες που αφορούν δραστηριότητα «η οποία πραγματοποιείται [...] στο πλαίσιο αποκλειστικά προσωπικών ή οικιακών δραστηριοτήτων». Πράγματι, οι εν λόγω παρεκκλίσεις δεν θα διατυπώνονταν με τον τρόπο αυτό, τουλάχιστον, αν η οδηγία εφαρμοζόταν αποκλειστικά σε καταστάσεις που παρουσιάζουν επαρκή σχέση με την άσκηση της ελεύθερης κυκλοφορίας. (...) 93. Τέλος, ενόψει των ανωτέρω σκέψεων, πρέπει να υπομνησθεί ότι εναπόκειται επίσης στο εθνικό δικαστήριο να ερμηνεύσει, στο μέτρο του

δυνατού, κάθε διάταξη του εθνικού δικαίου ενόψει του γράμματος και του σκοπού της εφαρμοστέας οδηγίας προκειμένου να επιτευχθεί το αποτέλεσμα που επιδιώκει η οδηγία αυτή και να συμμορφωθεί με τον τρόπο αυτό προς το άρθρο 249, τρίτο εδάφιο, ΕΚ (βλ. την απόφαση της 13ης Νοεμβρίου 1990, C-106/89, *Marleasing*, Συλλογή 1990, σ. I-4135, σκέψη 8) (...). 7. Και επειδή, και η Ολομέλεια του Συμβουλίου της Επικρατείας έχει ρητά αποδεχθεί σχετικά ότι «οι διατάξεις του εθνικού δικαίου, στις οποίες περιλαμβάνονται και οι συνταγματικές διατάξεις, πρέπει, σύμφωνα με την πάγια νομολογία του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (ΔΕΚ), να ερμηνεύονται υπό το φως του κοινοτικού δικαίου. Πράγματι, παγίως το ΔΕΚ δέχεται ότι, όσον αφορά την κατάσταση, κατά την οποία μία Οδηγία δεν έχει μεταφερθεί στο εσωτερικό δίκαιο, εφαρμόζοντας το εθνικό δίκαιο, είτε πρόκειται για προγενέστερες είτε για μεταγενέστερες της Οδηγίας διατάξεις, ένα εθνικό δικαστήριο, που καλείται να το ερμηνεύσει, οφείλει να πράξει τούτο κατά το μέτρο του δυνατού υπό το φως του κειμένου και του σκοπού της Οδηγίας, ώστε να επιτευχθεί το αποτέλεσμα που αυτή επιδιώκει, συμμορφούμενο με αυτόν τον τρόπο προς το άρθρο 249, τρίτο εδάφιο της Συνθήκης ΕΚ (...). Τούτο δε, ανεξαρτήτως του κατά πόσον η Οδηγία μπορεί να απονείμει στους ιδιώτες “ενεργά” δικαιώματα, τα οποία να μπορούν αυτοί να επικαλεσθούν ενώπιον των δικαστηρίων (...)» (βλ. ρητά ΟΛΣτΕ 3633/2004 in ΝΟΜΟΣ).

8. Επειδή, λοιπόν, σύμφωνα με τα ανωτέρω, η επίκληση από το Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο των διατάξεων του Ν. 5638/1932 σχετικά με το «απόρρητο» καταθέσεων κοινού τραπεζικού λογαριασμού δεν μπορεί να εμποδίσει την διαβίβαση των ως άνω ζητηθέντων στοιχείων στον προσφεύγοντα, καθόσον η διαβίβαση αυτή επιτρέπεται βάσει των προανα-

φερόμενων διατάξεων του Ν 2472/1997, οι οποίες εισάγουν ρυθμίσεις κοινοτικού δικαίου αυξημένης τυπικής ισχύος. Αρκεί, συνεπώς, για τη νομιμότητα της εν λόγω διαβίβασης η συνδρομή των όρων και προϋποθέσεων, που απαιτούν οι διατάξεις του Ν. 2472/1997, για τη νομιμότητα κάθε επεξεργασίας. Στο πλαίσιο αυτό, ο προβαλλόμενος από τον προσφεύγοντα σκοπός επεξεργασίας συνίσταται στην άσκηση και υπεράσπιση των εκ του νόμου δικαιωμάτων του ενώπιον δικαστηρίων, τα οποία και είναι αποκλειστικώς αρμόδια να αποφανθούν για την διαφορά, που υπάρχει μεταξύ των εκ διαθήκης κληρονόμων του αποβιώσαντος Ψ του Συνεπώς, ο προβαλλόμενος σκοπός επεξεργασίας είναι όντως σαφής, καθορισμένος και νόμιμος, υπό την έννοια της διάταξης του άρθρου 4 του Ν. 2472/1997, ενώ πληρούνται, εν προκειμένω, και οι υπόλοιπες επιταγές της διάταξης αυτής. Επιπλέον, ο προσφεύγων δικαιούται να έχει πρόσβαση στα ως άνω ζητηθέντα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, ακόμα και χωρίς τη συναίνεση του υποκειμένου τους, στη βάση της διάταξης του άρθρου 5 παρ. 2 του Ν. 2472/1997, διότι, αφενός, η ζητηθείσα διαβίβαση είναι απολύτως αναγκαία για την ικανοποίηση του εννόμου συμφέροντος, που αυτός επιδιώκει ως τρίτος στον οποίο ανακινούνται τα δεδομένα, και, αφετέρου, όντως συντρέχει στο πρόσωπό του υπέρτερο έννομο συμφέρον, που δικαιολογεί την διαβίβαση αυτή. Απαραίτητη, ακόμα, προϋπόθεση για τη νομιμότητα της εν λόγω διαβίβασης είναι η προηγούμενη ενημέρωση του ενδιαφερομένου υποκειμένου, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 11 του Ν. 2472/1997. Τέλος, από την διαβίβαση σε αυτόν των ως άνω ζητηθέντων στοιχείων, ο προσφεύγων επιφορτίζεται με τις υποχρεώσεις, που βαρύνουν κάθε υπεύθυνο επεξεργασίας, ο οποίος οφείλει να τηρεί τις γενικές αρχές για την επεξεργασία δεδομένων προσω-

πικού χαρακτήρα, που προβλέπονται στο άρθρο 4 του Ν. 2472/1997, καθώς και εκείνες, που θεσπίζονται από το άρθρο 10 του Ν. 2472/1997, για το απόρρητο και την ασφάλεια της επεξεργασίας, και που απαγορεύουν, ιδίως, οποιαδήποτε αθέμιτη διαβίβαση των κρίσιμων δεδομένων. Συνεπώς, ο προσφεύγων έχει, ιδίως, την υποχρέωση να επεξεργαστεί τα κρίσιμα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα αποκλειστικά στο πλαίσιο του σκοπού επεξεργασίας, που έχει προβάλλει για τη χορήγησή τους, δηλαδή για την άσκηση και υπεράσπιση των δικαιωμάτων του ενώπιον των αρμόδιων δικαστηρίων και να μην διαβιβάσει ούτε κοινοποιήσει τα δεδομένα αυτά σε άλλους τρίτους.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Η Αρχή,

Αποφαίνεται ότι το Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο οφείλει, στη βάση των διατάξεων του Ν. 2472/1997 για την Προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, να προβεί στη χορήγηση στον Χ του τα ζητηθέντα από αυτόν στοιχεία για τους αριθμούς των λογαριασμών και τους αριθμούς των ομολόγων, που διατηρούσε στο Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο ο αποθανών Ψ του, του οποίου ο πρώτος είναι εκ διαθήκης κληρονόμος.

ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡ. 25 / 2007

ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΑΠΟ ΠΕΙΘΑΡΧΙΚΟ ΦΑΚΕΛΟ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΗΣ ΣΕ ΤΡΙΤΟΥΣ (ΣΥΝΑΔΕΛΦΟΥΣ ΤΗΣ) ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΤΙΚΡΟΥΣΗ ΑΓΩΓΗΣ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΗΣ, ΠΟΥ ΕΙΧΕ ΑΣΚΗΣΕΙ Η ΠΡΩΤΗ ΕΝΑΝΤΙΟΝ ΤΟΥΣ

Η Αρχή έλαβε υπόψη τα παρακάτω:
Με τη με αριθμ. πρωτοκόλλου/19.5.2004 προσφυγή της προς την Αρχή, όπως αυτή συμπληρώθη-

κε με τα με αριθμ. πρωτοκόλλου της Αρχής/19.8.2004,/4.10.2004,/3.6.2005 και/16.5.2006 έγγραφά της, η Α (διοικητική υπάλληλος του αθλητικού κέντρου Χ) ζητά να αναγνωρισθεί ότι, κατά παράβαση των διατάξεων του Ν. 2472/1997, στοιχεία από τον πειθαρχικό της φάκελο προσκομίστηκαν ενώπιον του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών κατά τη συζήτηση αγωγής που είχε ασκήσει κατά των συναδέλφων της Β και Γ. Κατά ορθή δε εκτίμηση της προσφυγής της ζητά να αναγνωριστεί ότι, κατά παράβαση των διατάξεων του Ν. 2472/1997, το κέντρο Χ, χορήγησε στους Β και Γ στοιχεία από τον πειθαρχικό της φάκελο, προκειμένου οι τελευταίοι να τα προσκομίσουν ενώπιον του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών κατά τη συζήτηση της παραπάνω αναφερόμενης αγωγής.

Από το σύνολο των εγγράφων που προσκομίστηκαν στην Αρχή καθώς και από το με αριθμ. πρωτοκόλλου της Αρχής/18.11.2004 απαντητικό υπόμνημα του Β, το με αριθμ. πρωτοκόλλου της Αρχής/18.11.2004 απαντητικό υπόμνημα του Γ και τα με αριθμ. πρωτοκόλλου της Αρχής/26.10.2006,/26.10.2006 και/30.10.2006 υπομνήματα του κέντρου Χ, προκύπτει, ότι η προσφεύγουσα με την από 30.1.2003 αγωγή της ενώπιον του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών κατά των Β και Γ ζήτησε αποζημίωση λόγω ηθικής βλάβης από συκοφαντική δυσφήμιση. Η συκοφαντική δυσφήμιση έγκειτο, κατά την προσφεύγουσα, στην εξής συμπεριφορά των καθών η παρούσα προσφυγή: α) Η προσφεύγουσα απέστειλε δύο έγγραφα διαμαρτυρίας στη διοίκηση του κέντρου Χ, για δυσμενή διάκριση σε βάρος της. Για το γεγονός αυτό διενεργήθηκε Ένορκη Διοικητική Εξέταση (στο εξής ΕΔΕ). Στο πλαίσιο της ΕΔΕ εξετάστηκε ως μάρτυρας ο Β, ο οποίος ανέφερε ότι «το άτομο που προβαίνει σε τέτοιου είδους χαρα-

κτηρισμούς (Α) θα πρέπει κατά τη γνώμη μου να διακατέχεται από ψυχολογικά προβλήματα. Η εν λόγω συνάδελφος και στο παρελθόν με τη συμπεριφορά της έχει δημιουργήσει τεράστια προβλήματα στις σχέσεις με τους συναδέλφους αλλά και με εμένα προσωπικά. Θεωρείται δε από πολλούς συναδέλφους ένα ιδιαίτερα “δύσκολο” άτομο». β) Το Μάιο του 2002 αναρτήθηκε στον πίνακα ανακοινώσεων του κέντρου Χ ανακοίνωση συνδικαλιστικής παράταξης με τίτλο Ο ΠΑΡΑΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΧΕΙ ΤΑ ΟΡΙΑ ΤΟΥ που αναφερόταν στο θέμα των αδειών των υπαλλήλων. Η προσφεύγουσα σε απάντηση ανήρτησε προσωπική της ανακοίνωση στην οποία κατήγγειλε ότι ο Γ, εκ των ιδρυτικών μελών της πιο πάνω συνδικαλιστικής παράταξης, είχε δεχθεί πιέσεις για να ψευδομαρτυρήσει σε βάρος της, γεγονός που είχε ως συνέπεια την παραπομπή της στο πειθαρχικό συμβούλιο. Σε απάντηση στην ανακοίνωση αυτή ο Γ ανήρτησε άλλη ανακοίνωση, στην οποία, μεταξύ άλλων, αναφερόταν τα εξής: «Η κυρία Α, ως γνήσια εκφραστής του αρχαιοελληνικού ρητού “ενός κακού μύρια έπονται”, προσπάθει να αποποιηθεί τις συκοφαντικές σκέψεις και ενέργειές της, όπως αυτές εκφράζονται στο περίφημο δοκίμιο της “κέντρο Χ=ΣΕΞΟΥΑΛΙΚΗ ΠΑΡΕΝΟΧΛΗΣΗ” και να τις μεταθέσει “στον όφι που την εξαπάτησε”... Δυστυχώς η κυρία Α έφτιαξε μια ανοησία που συνεχώς με τα γραπτά της και τις ενέργειές της, τη γιγαντώνει... Η κ. Α δείχνει να μην ξέρει τα όριά της».

Οι καθών η παρούσα προσφυγή, Β και Γ, με τις με αριθμ. πρωτοκόλλου .../.../6.5.2004 και .../.../22.12.2003 αντίστοιχα αιτήσεις τους προς το κέντρο Χ, ζήτησαν και έλαβαν από τη Γραμματεία του κέντρου Χ, τα παρακάτω αναλυτικά αναφερόμενα έγγραφα, τα οποία και κατέθεσαν στο Μονομελές Πρωτοδικείο Αθηνών προς αντίκρουση της αγωγής

προσφεύγουσας: 1) Δίπλωμα επαγγελματικής κατάρτισης του ΟΕΕΚ, βάσει του οποίου η Α ζήτησε ένα επίδομα που τελικά δεν έλαβε από το κέντρο Χ., 2) Έγγραφο της προσφεύγουσας προς τον Πρόεδρο του ΔΣ του κέντρου Χ. με θέμα «Ηθική παρενόχληση στο χώρο εργασίας», 3) Ιδίου περιεχομένου έγγραφο της προσφεύγουσας προς τη Γενική Γραμματεία Ισότητας του ΥΠΕΣΔΑ, 4) Έγγραφο του κέντρου Χ. προς την Α και απάντησή της για το πιο πάνω θέμα, βάσει των οποίων παραπέμφθηκε στο Πειθαρχικό, 5) Πόρισμα της διενεργηθείσας ΕΔΕ, 6) Κλήση στο Πειθαρχικό, 7) Πρακτικό με αριθμ. .../27.3.2002 του Πειθαρχικού Συμβουλίου, με το οποίο κρίθηκε ένοχη, 8) Αγωγή ακύρωσης της ανωτέρω απόφασης του Πειθαρχικού Συμβουλίου, 9) Απόφαση επί της πιο πάνω αγωγής (απορριπτική), 10) Έγγραφο του Συντονιστή Γενικού Διευθυντή που απαντούσε σε έγγραφο της Α, 11) Πόρισμα της ΕΔΕ που διενεργήθηκε σε βάρος της Α κατόπιν καταγγελίας του Γ και αποφάσεις του Πρωτοβάθμιου και Δευτεροβάθμιου Πειθαρχικού Συμβουλίου, με τις οποίες κρίθηκε ένοχη, 12) Πόρισμα της ΕΔΕ που διενεργήθηκε σε βάρος της Α κατόπιν καταγγελίας του Ζ και αποφάσεις του Πρωτοβάθμιου και Δευτεροβάθμιου Πειθαρχικού Συμβουλίου, με τις οποίες κρίθηκε ένοχη και 13) τρία έγγραφα του σωματείου των εργαζομένων σχετικά με το θέμα.

Το κέντρο Χ χορήγησε στους Α και Β τα αιτούμενα από αυτούς έγγραφα, χωρίς όμως να ενημερώσει προηγουμένως το υποκείμενο των δεδομένων, α, για τη συγκεκριμένη επεξεργασία.

Κατά την αρχική συζήτηση της υπόθεσης στις 29.6.2006 η Αρχή ανέβαλε τη λήψη απόφασης προκειμένου να κληθεί σε ακρόαση ενώπιον της το κέντρο Χ. Στη συνεδρίαση της 26.10.2006 κλήθηκε προς ακρόαση το κέντρο χ και η Αρχή ανέβαλε τη λήψη απόφασης κατά την παραπάνω

συνεδρίαση με σκοπό να ληφθεί υπόψη το υπόμνημα του κέντρου Χ.

Εν συνεχεία το θέμα επανήλθε προς συζήτηση και η Αρχή μετά από εξέταση όλων των παραπάνω στοιχείων και κατόπιν διεξοδικής συζήτησης,

ΣΚΕΦΤΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

1. Η Αρχή δεν έχει αρμοδιότητα να κρίνει το σκέλος της προσφυγής που αφορά τη χρήση προσωπικών δεδομένων της προσφεύγουσας ενώπιον του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών, διότι όταν αυτά έχουν προσκομισθεί σε δικαστική ή εισαγγελική αρχή και ευρίσκονται στο φάκελο της δικογραφίας ή αποτελούν μέρος προανακριτικού ή ανακριτικού υλικού, η Αρχή δεν έχει αρμοδιότητα γιατί ο φάκελος της δικογραφίας εκκρεμούς δίκης και κατ' αναλογία το ανακριτικό/προανακριτικό υλικό δεν αποτελεί αρχείο σύμφωνα με το Ν. 2472/1997. Ο αρμόδιος δικαστικός ή εισαγγελικός λειτουργός, στη συγκεκριμένη περίπτωση ο δικαστής του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών, έχει αρμοδιότητα να κρίνει, μεταξύ άλλων, στο πλαίσιο της αξιολόγησης των αποδεικτικών μέσων ή του ανακριτικού υλικού, αν η συλλογή και η χρήση των προσωπικών δεδομένων είναι σύμφωνη με τις διατάξεις του Ν. 2472/1997 (βλ. 147/2001 απόφαση της ΑΠΔΠΧ). Η Αρχή είναι αρμόδια να εξετάσει μόνο το ζήτημα της συλλογής των επίδικων προσωπικών δεδομένων εκ μέρους των καταγγελομένων και της χορήγησης των δεδομένων σε αυτούς από το κέντρο Χ.

2. Σύμφωνα με το άρθρο 2 στ. β' του Ν. 2472/1997 ευαίσθητα δεδομένα θεωρούνται «τα δεδομένα που αφορούν στη φυλετική ή εθνική προέλευση, στα πολιτικά φρονήματα, στις θρησκευτικές ή φιλοσοφικές πεποιθήσεις, στη συμμετοχή σε συνδικαλιστική οργάνωση, στην

υγεία, στην κοινωνική πρόνοια και στην ερωτική ζωή, στα σχετικά με ποινικές διώξεις ή καταδίκες, καθώς και στη συμμετοχή σε συναφείς με τα ανωτέρω ενώσεις προσώπων». Συνεπώς, η χορήγηση εγγράφων από τον πειθαρχικό φάκελλο της προσφεύγουσας συνιστά επεξεργασία απλών προσωπικών της δεδομένων.

3. Κατά το άρθρο 4 παρ. 1 α' και β' του Ν. 2472/1997 «Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα για να τύχουν νόμιμης επεξεργασίας πρέπει :α) Να συλλέγονται κατά τρόπο θεμιτό και νόμιμο για καθορισμένους, σαφείς και νόμιμους σκοπούς και να υφίστανται θεμιτή και νόμιμη επεξεργασία ενόψει των σκοπών αυτών, β) Να είναι συναφή, πρόσφορα, και όχι περισσότερα από όσα κάθε φορά απαιτείται εν όψει των σκοπών της επεξεργασίας». Σύμφωνα με το άρθρο 5 του Ν. 2472/1997 η επεξεργασία προσωπικών δεδομένων για να είναι νόμιμη θα πρέπει να πραγματοποιείται με τη συγκατάθεση του υποκειμένου των δεδομένων ή χωρίς τη συγκατάθεσή του, στην περίπτωση που συντρέχει κάποια από τις εξαιρετικές βάσεις νομιμότητας της επεξεργασίας της παραγράφου 2 του άρθρου 5 του Ν. 2472/1997. Σύμφωνα με το άρθρο 5 παρ. 2 ε' του ανωτέρω νόμου «Κατ' εξαίρεση επιτρέπεται η επεξεργασία και χωρίς τη συγκατάθεση, όταν: ... ε) Η επεξεργασία είναι απολύτως αναγκαία για την ικανοποίηση του έννομου συμφέροντος που επιδιώκει ο υπεύθυνος επεξεργασίας ή ο τρίτος ή οι τρίτοι στους οποίους ανακοινώνονται τα δεδομένα και υπό τον όρο ότι τούτο υπερέχει προφανώς των δικαιωμάτων και συμφερόντων των προσώπων στα οποία αναφέρονται τα δεδομένα και δεν θίγονται οι θεμελιώδεις ελευθερίες αυτών». Τέτοια περίπτωση συνδρομής υπέρτερου εννόμου συμφέροντος συνιστά, ιδίως, η περίπτωση κατά την οποία τα στοιχεία που ζητούνται είναι

αναγκαία για την αναγνώριση, άσκηση ή υπεράσπιση δικαιώματος ενώπιον δικαστηρίου. Το παραπάνω επιχείρημα αντλείται από το άρθρο 7 § 2 γ' του Ν. 2472/1997, που αφορά την επεξεργασία ευαίσθητων προσωπικών δεδομένων αλλά εφαρμόζεται κατά μείζονα λόγο και στην επεξεργασία απλών προσωπικών δεδομένων, σύμφωνα με το οποίο « Κατ' εξαίρεση επιτρέπεται η συλλογή και η επεξεργασία ευαίσθητων δεδομένων, καθώς και η ίδρυση και λειτουργία σχετικού αρχείου, ύστερα από άδεια της Αρχής, όταν συντρέχουν μία ή περισσότερες από τις ακόλουθες προϋποθέσεις: ... γ) Η επεξεργασία αφορά δεδομένα που δημοσιοποιεί το ίδιο το υποκείμενο ή είναι αναγκαία για την αναγνώριση, άσκηση ή υπεράσπιση δικαιώματος ενώπιον δικαστηρίου ή πειθαρχικού οργάνου»

Προϋπόθεση για τη νόμιμη εφαρμογή της παραπάνω διάταξης είναι ότι τα δεδομένα, των οποίων ζητείται η χορήγηση, πρέπει να είναι απολύτως αναγκαία και πρόσφορα για την αναγνώριση, άσκηση ή υπεράσπιση δικαιώματος ενώπιον δικαστηρίου (αρχή της αναγκαιότητας), και δη ενόψει της συγκεκριμένης δίκης που εκκρεμεί. Η αναγκαιότητα δε υφίσταται όταν ο επιδιωκόμενος σκοπός δεν μπορεί να επιτευχθεί με άλλα ηπιότερα μέσα (βλ. με αριθμ. 8/2005 και 9/2005 αποφάσεις της ΑΠΔΠΧ). Τα δεδομένα, επίσης, δεν πρέπει να είναι περισσότερα από όσα είναι απολύτως απαραίτητα για την υπεράσπιση του δικαιώματος (αρχή της αναλογικότητας).

Κατ' εφαρμογή, επίσης, της αρχής της νόμιμης συλλογής, τα δεδομένα πρέπει να έχουν συλλεχθεί νομίμως, με έγγραφη, δηλαδή, αίτηση προς τον υπεύθυνο επεξεργασίας ενόψει του επιδιωκόμενου σκοπού.

4. Σύμφωνα με το άρθρο 11 § 3 του Ν. 2472/1997 «Εάν τα δεδομένα ανακοινώνονται σε τρίτους, το υποκείμενο ενημε-

ρώνεται για την ανακοίνωση πριν από αυτούς».

5. Από τις παραπάνω διατάξεις, συνεπώς, προκύπτει ότι η συλλογή των αναλυτικά παραπάνω αναφερόμενων εγγράφων, τα οποία περιέχουν προσωπικά δεδομένα της προσφεύγουσας, από τους καθών η προσφυγή, Β και Γ ήταν νόμιμη. Τα εν λόγω έγγραφα ζητήθηκαν εγγράφως από τον υπεύθυνο επεξεργασίας (κέντρο Χ.) και είναι συναφή, απολύτως αναγκαία και πρόσφορα για την αντίκρουση της αγωγής αποζημίωσης για ηθική βλάβη που είχε ασκήσει η προσφεύγουσα ενώπιον του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών.

6. Ο υπεύθυνος επεξεργασίας, δεν ενημέρωσε το υποκείμενο των δεδομένων, Α, πριν από τη χορήγηση των εγγράφων που περιέχουν προσωπικά της δεδομένα στους καθών η προσφυγή, Β και Γ.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Δέχεται εν μέρει την προσφυγή της Α και απευθύνει αυστηρή προειδοποίηση προς τον υπεύθυνο επεξεργασίας, κέντρο Χ, για την εφαρμογή της διάταξης του άρθρου 11 παρ. 3 του Ν. 2472/1997 σχετικά με την προηγούμενη ενημέρωση των υποκειμένων των δεδομένων, πριν την ανακοίνωση προσωπικών τους δεδομένων σε τρίτους.

ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡ. 27/2007

ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ ΤΩΝ ΠΡΑΚΤΙΚΩΝ ΕΚΛΟΓΗΣ ΚΑΙ ΕΞΕΛΙΞΗΣ ΜΕΛΩΝ Δ.Ε.Π.

Η Αρχή έλαβε υπόψη τα παρακάτω: Με την υπ' αρ. πρωτ. .../15-02-2006 αίτηση του Προέδρου του Τμήματος ... του Πανεπιστημίου (Α), καθηγητή κ. Γ. Μ., ζητήθηκε από την Αρχή να γνωμοδοτήσει σχετικά με το αν η δημοσίευση των εισηγητικών εκθέσεων και των

πρακτικών εκλογής και εξέλιξης μελών Διδακτικού Επιστημονικού Προσωπικού (εφεξής ΔΕΠ) α) με τη μορφή της έκδοσής τους σε βιβλίο πολλαπλών αντιτύπων ή β) περαιτέρω με τη μορφή της ανάρτησής/καταχώρισής τους στο Διαδίκτυο συνάδει με το ν. 2472/1997 για την προστασία των προσωπικών δεδομένων.

Η αίτηση συμπληρώθηκε με το υπ' αρ. .../22-03-2006 συμπληρωματικό έγγραφο, επίσης με τα υπ' αρ. .../03-04-2006 συμπληρωματικά έγγραφα που εστάλησαν από τον καθηγητή κ. Ν. Θ., Πρόεδρο του Τμήματος ... του Πανεπιστημίου (Β), καθώς και με τις απαντήσεις επί του γενικού ερωτήματος της Βρετανικής, της Νορβηγικής, της Πολωνικής και της Ισπανικής Αρχής (Μαδρίτη).

Μετά από εξέταση όλων των στοιχείων του φακέλου και κατόπιν διαλογικής συζήτησης

ΣΚΕΦΘΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

1. Σύμφωνα με το άρθρο 6 κεφάλαιο Δ (ΣΤ) παρ. 8 του ν. 2083/1992 για τον εκσυγχρονισμό της ανώτατης εκπαίδευσης "Τα πρακτικά των διαδικασιών εκλογής και εξέλιξης μέλους ΔΕΠ δημοσιεύονται κάθε χρόνο σε ιδιαίτερο τόμο με ευθύνη του αντίστοιχου τμήματος και είναι προσιτά σε κάθε ενδιαφερόμενο". Το άρθρο 4 παρ. 1 εδάφια α' και β' του ν. 2472/1997 ορίζουν: «Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα για να τύχουν νόμιμης επεξεργασίας πρέπει:

α) Να συλλέγονται κατά τρόπο θεμιτό και νόμιμο για καθορισμένους, σαφείς και νόμιμους σκοπούς και να υφίστανται θεμιτή και νόμιμη επεξεργασία εν όψει των σκοπών αυτών.

β) Να είναι συναφή, πρόσφορα και όχι περισσότερα από όσα κάθε φορά απαιτείται εν όψει των σκοπών επεξεργασίας».

2. Στις εισηγητικές εκθέσεις και τα πρακτικά εκλογής και εξέλιξης μελών ΔΕΠ γίνεται αναφορά σε προσωπικά δεδομένα των υποψηφίων και των ήδη μελών ΔΕΠ όπως είναι οι πληροφορίες αλλά και οι αξιολογήσεις για το βιογραφικό τους, τις σπουδές τους, την επιστημονική τους διαδρομή, την επαγγελματική και διδακτική τους εμπειρία. Πρόκειται κατά κύριο λόγο για προσωπικά δεδομένα απλής μορφής σύμφωνα με το άρθρο 2 α' του ν. 2472/1997 (βλ. και σχετική Απόφαση της Αρχής 56/2003). Στα πρακτικά ενδέχεται να περιέχονται και ευαίσθητα προσωπικά δεδομένα που αναφέρονται στο άρθρο 2 β' του ν. 2472/1997 αλλά αυτή η περίπτωση κρίνεται ως εξαιρετική και σπάνια, ακριβώς λόγω της φύσης και του σκοπού των διαδικασιών εκλογής και εξέλιξης μελών ΔΕΠ και της έλλειψης κατ' αρχήν συνάφειας των ευαίσθητων προσωπικών δεδομένων μ' αυτές τις διαδικασίες.

Υπεύθυνος επεξεργασίας των προσωπικών δεδομένων κατ' άρθρο 2 ζ' του ν. 2472/1997 είναι το νομικό πρόσωπο του Πανεπιστημίου (Α) στο οποίο υπάγεται το Τμήμα

Η δημοσίευση του άρθρου 6 κεφάλαιο Δ (ΣΤ) παρ. 8 του ν. 2083/1992 συνιστά μορφή επεξεργασίας των προσωπικών δεδομένων σύμφωνα με το άρθρο 2 δ' του ν. 2472/1997 και συγκεκριμένα υπάγεται στην έννοια της "διάδοσης" η οποία, σ' αντίθεση με τη "διαβίβαση", απευθύνεται σε δυνητικά απεριόριστο αριθμό αποδεκτών.

3. Η έννοια της δημοσίευσης του άρθρου 6 κεφάλαιο Δ (ΣΤ) παρ. 8 του ν. 2083/1992 αναφέρεται κατ' ορθή ερμηνεία στη δημοσίευση στο βιβλίο-ιδιαίτερο τόμο όπως προβλέπει ρητά ο προαναφερόμενος νόμος. Στο συγκεκριμένο αυτό βιβλίο ο καθένας έχει τη δυνατότητα πρόσβασης χωρίς να χρειαστεί να επικαλεστεί έννομο συμφέρον, τούτο

ωστόσο δεν σημαίνει ότι η προβλεπόμενη δημοσιότητα συμπεριλαμβάνει τη δημοσίευση σε περισσότερα αντίτυπα ή κατά μείζονα λόγο στο Διαδίκτυο γιατί μία τέτοια ερμηνεία προσκρούει στην αρχή της αναλογικότητας ως προς την επεξεργασία των προσωπικών δεδομένων και την έκτασή της που καθιερώνει ο ν. 2472/1997 στο άρθρο 4 παρ. 1 εδάφιο β'.

Ιδιαίτερα η δημοσίευση στο Διαδίκτυο διαφέρει ποσοτικά αλλά και ποιοτικά της δημοσίευσης σε ιδιαίτερο τόμο που προβλέπεται στο άρθρο 6 κεφάλαιο Δ (ΣΤ) παρ. 8 του ν. 2083/1993 καθότι εκ της φύσεώς του το Διαδίκτυο επιτρέπει την πρόσβαση στα προσωπικά δεδομένα των υποψηφίων και μελών ΔΕΠ σε απεριόριστο και απροσδιόριστο αριθμό ενδιαφερομένων οπουδήποτε και αν βρίσκονται αυτοί, στην Ελλάδα ή στο εξωτερικό, και σ' οποιαδήποτε χρονική στιγμή. Έτσι υπερακοντίζει το σκοπό έκδοσης του ιδιαίτερου τόμου που προαναφέρθηκε και επομένως δεν είναι αναγκαία για την επίτευξή του.

Η κρίση αυτή της Αρχής εναρμονίζεται και με προηγούμενες αποφάσεις της. Συγκεκριμένα για το παρεμφερές ζήτημα της δημοσίευσης στο Διαδίκτυο των πορισμάτων αξιολόγησης ερευνητή από το Ινστιτούτο στο οποίο εργαζόταν κρίθηκε ότι η διάδοση μέσω του Διαδικτύου δεν είναι απολύτως αναγκαία και προσκρούει στην αρχή της αναλογικότητας γιατί στη στάθμιση των συμφερόντων υπερισχύει η προστασία της προσωπικότητας και των προσωπικών δεδομένων του υποκειμένου (βλ. Απόφαση της Αρχής 38/2001).

Στην προδιαληφθείσα περίπτωση της δημοσίευσης στο Διαδίκτυο των πορισμάτων αξιολόγησης ερευνητή η στάθμιση γίνεται μεταξύ αφενός της προστασίας των προσωπικών δεδομένων και του πληροφοριακού αυτοκαθορισμού και αφετέρου της ελευθερίας της πλη-

ροφορίας και της αρχής της διαφάνειας. Η Αρχή αποφάνθηκε ότι υπερισχύει η προστασία των προσωπικών δεδομένων και δεν επέτρεψε τη δημοσίευση.

Με το ίδιο σκεπτικό, εφαρμόζοντας την αρχή της αναλογικότητας, η Αρχή δεν επέτρεψε τη δημοσίευση των πρακτικών για κάθε διαδικασία πρόσληψης και προαγωγής στο δημόσιο και τον ιδιωτικό τομέα και τούτο διότι σκοπός των διαδικασιών πρόσληψης και προαγωγής στις εργασιακές σχέσεις γενικότερα είναι η ανεύρεση του υποψηφίου με τα περισσότερα τυπικά και ουσιαστικά προσόντα για την κατάληψη της θέσης και όχι η δημοσιοποίηση των προσόντων σε απεριόριστο αριθμό αποδεκτών ασχέτων με τις διαδικασίες. Το ενδεχόμενο έννομο συμφέρον τρίτων όπως είναι οι απορριφθέντες συνυποψήφιοι να έχουν πρόσβαση στα προσωπικά δεδομένα των συνυποψηφίων τους ικανοποιείται με το ηπιότερο μέσο της χορήγησης των στοιχείων και των δικαιολογητικών που αποτέλεσαν τη βάση της αξιολόγησής τους (βλ. Απόφαση της Αρχής 56/2003).

Τέλος, η Αρχή έκρινε ότι η αρχή της διαφάνειας εξυπηρετείται πλήρως με τη δημοσίευση στο Διαδίκτυο μόνο των ονομάτων των επιτυχόντων ενώ θεώρησε ότι υπερβαίνει το σκοπό αυτό και προσκρούει στην αρχή της αναλογικότητας η ανακοίνωση εκεί και των ονομάτων των αποτυχόντων (βλ. Απόφαση της Αρχής 62/2003).

Με βάση τα δεδομένα αυτά η Αρχή κρίνει ότι τόσο η ελευθερία της πληροφόρησης όσο και η διαφάνεια εξυπηρετούνται αποτελεσματικά με τον τρόπο δημοσίευσης που προβλέπει ο ν. 2083/1992, δηλαδή σε ιδιαίτερο τόμο, και επομένως η δημοσίευση των εισηγητικών εκθέσεων και των πρακτικών εκλογής και εξέλιξης μελών ΔΕΠ είτε σε περισσότερα αντίτυπα είτε στο Διαδίκτυο είναι δυσανάλογη προς τους επιδιωκόμενους σκοπούς

επεξεργασίας και προσκρούει στην προστασία των προσωπικών δεδομένων και του πληροφοριακού αυτοκαθορισμού των υποψηφίων και των μελών ΔΕΠ.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Κρίνει ότι η δημοσίευση σε περισσότερα αντίτυπα και στο Διαδίκτυο των εισηγητικών εκθέσεων και των πρακτικών εκλογής υποψηφίων και μελών ΔΕΠ προσκρούει στις διατάξεις του ν. 2472/1997 και επομένως δεν είναι νόμιμη.

ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡ. 29 / 2007

ΠΑΡΑΝΟΜΗ ΣΥΛΛΟΓΗ ΚΑΙ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΑΝΤΙΓΡΑΦΩΝ ΔΕΛΤΙΩΝ ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΗΣ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑΣ ΑΠΟ ΤΡΑΠΕΖΑ ΚΑΙ ΑΛΥΣΙΔΑ ΗΛΕΚΤΡΙΚΩΝ ΚΑΙ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΕΙΔΩΝ

Η Αρχή έλαβε υπόψη τα παρακάτω: Με την υπ. αρ. Πρωτ. (από 14.12.06) καταγγελία, ο Ν. Φ. αναφέρει ότι η εταιρεία Χ συλλέγει αντίτυπα δελτίων αστυνομικής ταυτότητας πολιτών, οι οποίοι παραλαμβάνουν από τα καταστήματά της ηλεκτρονικές συσκευές ως δώρα από την τράπεζα Ψ.

Σε συνέχεια της παραπάνω καταγγελίας, η Αρχή διέταξε την διενέργεια Διοικητικού Ελέγχου στις εγκαταστάσεις της Χ στην Αθήνα προκειμένου να εξακριβωθεί αν όντως γίνεται η συλλογή των εν λόγω προσωπικών δεδομένων, κάτω υπό ποιες συνθήκες και προϋποθέσεις.

Ο έλεγχος πραγματοποιήθηκε στις 15.12.06 από τους ελεγκτές Ι. Λυκοτραφίτη και Γ. Παναγοπούλου στο κατάστημα της Χ, περιοχή ..., Αθήνα, στο οποίο αναφέρεται και η καταγγελία, όπως επίσης και στα κεντρικά γραφεία της Χ, περιοχή

Για την πραγματοποίηση του ελέγχου αυτού έλαβε χώρα διαλογική συζήτηση των ελεγκτών με τους υπαλλήλους της

Χ, η οποία εστιάστηκε στη διαπίσωση του είδους, πλήθους προσωπικών δεδομένων που συλλέγονται για τους δικαιούχους των εν λόγω δώρων, στο σκοπό και τους λόγους που επιβάλλουν την επεξεργασία των προσωπικών δεδομένων, και στις συνθήκες τήρησης του αρχείου προσωπικών δεδομένων.

Κατά τον έλεγχο διαπιστώθηκε ότι η Χ όντως συλλέγει φωτοτυπίες δελτίων αστυνομικής ταυτότητας των δικαιούχων σε όλα τα καταστήματά της. Οι φωτοτυπίες αποθηκεύονται στα καταστήματα μαζί με τα δελτία αποστολής των δώρων για 1-3 μέρες. Κατόπιν στέλνονται στα κεντρικά γραφεία της Χ με κούριερ. Εκεί αποθηκεύονται προσωρινά και στέλνονται περίπου 1 φορά την εβδομάδα στην Ψ. Κανένα μέτρο ασφαλείας δεν υπάρχει κατά την προσωρινή αποθήκευση. Υπάρχει σύμβαση συνεργασίας με την Ψ, η οποία και επιδειχθηκε στην Αρχή κατά τον έλεγχο. Η σύμβαση δεν αναφέρεται στη συλλογή αντιγράφων δελτίων αστυνομικής ταυτότητας, αλλά μόνο στην ανάγκη να επιδεικνύονται αυτά κατά την παραλαβή των δώρων.

Με απόφαση της Ολομέλειας της Αρχής που συνεδρίασε στις 21.12.06, η Αρχή έστειλε στην Χ έγγραφο, το υπ' αρ. Πρωτ. (από 22.12.06) με το οποίο ζητήθηκε η διακοπή συλλογής αντιγράφων δελτίου αστυνομικής ταυτότητας των δικαιούχων, και η καταστροφή του υπάρχοντος αρχείου.

Στις 17.1.07, η Χ απέστειλε Υπόμνημα στην Αρχή, το υπ' αρ. Πρωτ. (από 17.1.07), στο οποίο αναφέρεται ότι, ενώ στη σύμβαση μεταξύ της Χ και της τράπεζας δεν προβλέπεται η συλλογή αντιγράφων δελτίων αστυνομικής ταυτότητας, σε ηλεκτρονικό μήνυμα που έστειλε η τράπεζα Ψ στις 21.11.06 και το οποίο είναι συνημμένο στο Υπόμνημα, ζητείται η συλλογή και αποστολή των αντιγράφων δελτίων αστυνομικής ταυτότητας, ως μέσο επαλήθευσης της ταυτότητας

των παραληπτών των δώρων. Επίσης, στο Υπόμνημα αναφέρεται ότι η παράνομη επεξεργασία έχει διακοπεί από την ημέρα πραγματοποίησης του Διοικητικού Ελέγχου, καθώς και ότι το υπάρχον αρχείο έχει ήδη αποτεφρωθεί. Στο Υπόμνημα επισυνάπτεται και το Πρωτόκολλο αποτέφρωσης.

Στις 18.1.07, κατά τη συζήτηση του πορίσματος του Διοικητικού Ελέγχου, η Ολομέλεια της Αρχής αποφάσισε την κλήση σε ακρόαση ενώπιόν της εκπροσώπων της Χ και της Ψ.

Στη συνεδρίαση της Αρχής στις 8.2.07, οι δύο εταιρείες κλήθηκαν προς ακρόαση. Η Αρχή ανέβαλε τη λήψη απόφασης κατά την παραπάνω συνεδρίαση με σκοπό να ληφθεί υπόψη το Υπόμνημα της Χ, το οποίο υποβλήθηκε στις 14.2.07.

Εν συνεχεία το θέμα επανήλθε προς συζήτηση και η Αρχή μετά από εξέταση όλων των παραπάνω στοιχείων και κατόπιν διεξοδικής συζήτησης,

ΣΚΕΦΘΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

Σύμφωνα με το άρ. 4 παρ. 1 εδ.β του Ν. 2472/97 τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, για να τύχουν νόμιμης επεξεργασίας, πρέπει μεταξύ άλλων να είναι συναφή, πρόσφορα και όχι περισσότερα από όσα κάθε φορά απαιτείται, εν όψει των σκοπών της επεξεργασίας. Καθιερώνεται έτσι ως θεμελιώδης προϋπόθεση για την νόμιμη λειτουργία κάθε αρχείου η αρχή του σκοπού της επεξεργασίας και η αρχή της αναγκαιότητας και προσφορότητας των δεδομένων σε σχέση πάντα με το σκοπό επεξεργασίας. Κάθε επεξεργασία προσωπικών δεδομένων που γίνεται πέραν του επιδιωκόμενου σκοπού ή η οποία δεν είναι πρόσφορη και αναγκαία για την επίτευξη του δεν είναι νόμιμη.

Επίσης, σύμφωνα με το άρ. 10, παρ. 3 και 4 του Ν. 2472/97, τόσο ο υπεύθυ-

νος επεξεργασίας όσο και ο εκτελών την επεξεργασία οφείλουν να λαμβάνουν τα κατάλληλα οργανωτικά και τεχνικά μέτρα για την ασφάλεια των δεδομένων και την προστασία τους.

Στην προκειμένη περίπτωση εν όψει του σκοπού επεξεργασίας που είναι η χορήγηση δώρων σε δικαιούχους, η συλλογή αντιγράφων αστυνομικής ταυτότητας υπερβαίνει τον σκοπό της επεξεργασίας, που είναι η ταυτοποίηση του προσώπου. Η απλή επίδειξη του δελτίου αστυνομικής ταυτότητας επαρκεί για το σκοπό αυτό. Η Χ στη συγκεκριμένη περίπτωση δρα ως εκτελών την επεξεργασία, την οποία της έχει αναθέσει η Ψ. Η ευθύνη για την νομιμότητα της επεξεργασίας βαρύνει κατά κύριο λόγο τον υπεύθυνο επεξεργασίας αλλά και τον εκτελούντα. Στην περίπτωση του υπεύθυνου επεξεργασίας, η απαίτηση για συλλογή αντιγράφων των αστυνομικών ταυτοτήτων είναι παράνομη, καθώς αφορά την επεξεργασία προσωπικών δεδομένων περισσότερο από όσα απαιτούνται, εν όψει του σκοπού της επεξεργασίας, ακόμα και αν η Ψ διατηρεί ήδη αρχείο με αυτά τα δεδομένα.

Στην περίπτωση του εκτελούντα την επεξεργασία, η ευθύνη του περιορίζεται στη μη λήψη στοιχειωδών μέτρων ασφαλείας κατά την επεξεργασία των δεδομένων (άρ. 10 του Ν. 2472/97), έστω και αν αυτό αφορά το περιορισμένο χρονικό διάστημα κατά το οποίο τα είχε στην κατοχή του.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Η Αρχή επιβάλλει πρόστιμο ύψους πέντε χιλιάδων (5.000) Ευρώ στην εταιρεία Χ για την παραβίαση του άρ. 10 του Ν. 2472/1997, ως εκτελούσα την επεξεργασία. Επιπλέον, επιβάλλει πρόστιμο ύψους δεκαπέντε χιλιάδων (15.000) Ευρώ στην εταιρεία Ψ για την παραβίαση των άρ. 4 και 10 του Ν. 2472/97, ως υπεύθυνη επεξεργασίας.

ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡ. 30/2007

ΑΠΟΡΡΙΨΗ ΑΙΤΗΣΗ ΑΡΣΗΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟΥ ΑΠΟΡΡΗΤΟΥ

Η Αρχή έλαβε υπόψη τα παρακάτω:

Με την με αρ. πρωτ. ... (από 29/03/2006) αίτηση του προς την Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα ο Ι.Ρ. του ..., κάτοικος ..., προσέφυγε κατά της άρνησης της ΔΟΥ ... να προβεί στη χορήγηση στον ίδιο φορολογικών δεδομένων, που αφορούν τον Δ.Χ., κάτοικο

Από τα στοιχεία του φακέλου προκύπτουν τα ακόλουθα. Ο αιτών τρίτος – και ήδη προσφεύγων ενώπιον της Αρχής – είχε δικαστική αντιδικία με τον Δ.Χ., υποκείμενο των κρίσιμων δεδομένων. Το υποκείμενο, με την ιδιότητα του διαχειριστή και εκπροσώπου της εταιρείας Χ ΟΕ, καταδικάστηκε, με την .../1998 απόφαση του Πολ. Πρωτ. ..., να καταβάλει στον τότε ενάγοντα και νυν προσφεύγοντα αποζημίωση για μη εκπλήρωση της με ταξύ των μερών συναφθείσας σύμβασης μίσθωσης έργου. Η απόφαση αυτή επικυρώθηκε από την απόφαση .../1999 του Εφετείου ..., η οποία έκανε δεκτή την έφεση του εναγομένου (υποκειμένου) από τυπικής πλευράς, αλλά την απέρριψε από ουσιαστικής.

Ο προσφεύγων, επιδιώκοντας την καταβολή στον ίδιο της επιδικασθείσας χρηματικής αποζημίωσης, πληροφορήθηκε ότι το υποκείμενο έχει προβεί σε δήλωση αποδοχής κληρονομιάς για ακίνητο, το οποίο ανήκε στον πατέρα του και στο οποίο κατοικεί. Ζήτησε, λοιπόν, από την αρμόδια ΔΟΥ ... να προβεί στη χορήγηση στον ίδιο φορολογικών στοιχείων, που αφορούν το υποκείμενο και αναφέρονται στην δήλωση κληρονομιάς, που υπέβαλε αυτός. Η αρμόδια ΔΟΥ, με το υπ' αρ. 6071/20.03.2006 έγγραφό της, του απάντησε ότι δεν νομιμοποιείται να ικανοποιήσει το αίτημα του. Και τούτο, διότι,

ιδίως, σύμφωνα με το άρθρο 103 του ΝΔ 118/1973, σε υποθέσεις φορολογίας κληρονομιών, δωρεών και γονικών παροχών, οι φορολογικές δηλώσεις και τα έγγραφα, που έχουν επισυναφθεί σε αυτές, οι εκθέσεις ελέγχου και οι καταλογιστικές πράξεις, που εκδίδονται, καλύπτονται από το φορολογικό απόρρητο και απαγορεύεται η γνωστοποίησή τους σε οποιονδήποτε άλλον, εκτός από το φορολογούμενο, τον οποίο αφορούν. Η δε φορολογική αρχή δεν μπορεί να αντιταχθεί στη χορήγηση στοιχείων προς τις δικαστικές αρχές, στη βάση σχετικής παραγγελίας του αρμόδιου ανακριτή ή εισαγγελέα.

Κατόπιν, τούτου ο Ι.Ρ. προσέφυγε ενώπιον της Αρχής, ζητώντας να επιτρέψει η Αρχή να χορηγήσει η αρμόδια ΔΟΥ στον ίδιο τα στοιχεία, που ζητά, ως τρίτος, που έχει έννομο συμφέρον για την εν λόγω διαβίβαση.

Μετά από την ανάγνωση των πρακτικών της συνεδρίασης της 28^{ης}/09/2006, την εξέταση των στοιχείων, που περιλαμβάνονται στο φάκελο της κρινόμενης υπόθεσης, και κατόπιν διεξοδικής συζήτησης,

ΣΚΕΦΤΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

1. Η Αρχή, λαμβάνοντας υπόψη ιδίως:

1) Τις διατάξεις του Συντάγματος, και ιδίως εκείνες των άρθρων 2 παρ. 1, 4, 5 παρ. 1, 9Α και 25.

2) Τις διατάξεις της Οδηγίας 95/46/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24^{ης} Οκτωβρίου 1995, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών, τις οποίες ενσωμάτωσε στην ελληνική έννομη τάξη ο Ν. 2472/1997 για την Προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χα-

ρακτήρα, καθώς και τις διατάξεις του νόμου αυτού.

3) Τη διάταξη του άρθρου 103 του ΝΔ 118/1973, καθώς, επίσης, και εκείνες του άρθρου 85 του Ν. 2238/1994, με τον οποίο κυρώθηκε ο Κώδικας Φορολογίας Εισοδήματος.

2. Επειδή, το άρθρο 5 παρ. 1 του Ν. 2472/1997 ορίζει ότι «επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα επιτρέπεται μόνον όταν το υποκείμενο των δεδομένων έχει δώσει τη συγκατάθεσή του». Ωστόσο, η παρ. 2 του άρθρου αυτού επιτρέπει, κατ' εξαίρεση, την επεξεργασία και χωρίς τη συγκατάθεση του υποκειμένου σε ορισμένες περιπτώσεις, μεταξύ των οποίων και εκείνη όπου «η επεξεργασία είναι απολύτως αναγκαία για την ικανοποίηση του έννομου συμφέροντος που επιδιώκει ο υπεύθυνος επεξεργασίας ή ο τρίτος ή οι τρίτοι στους οποίους ανακοινώνονται τα δεδομένα και υπό τον όρο ότι τούτο υπερέχει προφανώς των δικαιωμάτων και συμφερόντων των προσώπων στα οποία αναφέρονται τα δεδομένα και δεν θίγονται οι θεμελιώδεις ελευθερίες αυτών».

3. Επειδή, ακολούθως, η διάταξη του άρθρου 103 του ΝΔ 118/1973 ορίζει ότι «επί των υποθέσεων της φορολογίας των κληρονομιών, δωρεών, προικών και κερδών εκ λαχείων αι φορολογικάί δηλώσεις, τα συναπτά αταίς έγγραφα στοιχεία, αι εκθέσεις ελέγχου και αι κατά τας διατάξεις του παρόντος πράξεις είναι απόρρητα, απαγορευομένης της γνωστοποίησέως των εις οιονδήποτε άλλον πλὴν του εις ον αφορούν ταύτα. Εξαιρέσεις προβλεπόμεναι υπό της κειμένης νομοθεσίας διατηρούνται εν ισχύϊ». Εξάλλου, όπως παγίως κρίνει η Αρχή, «(...) ο Νομοθέτης εξειδικεύοντας τη συνταγματική επιταγή για την καθολική και υποχρεωτική εισφορά των Ελλήνων στα δημόσια βάρη (άρθρα. 4 παρ. 5 του Συντάγματος) ρυθμίζει με το

Ν. 2238/1994, με τον οποίο κυρώθηκε ο Κώδικας Φορολογίας Εισοδήματος (ΦΕΚ 151) τους όρους, τις προϋποθέσεις, τη διαδικασία και τις συνέπειες της επιβολής του φόρου εισοδήματος. Με το άρθρο 85 του νόμου αυτού επιβάλλει τη χρησιμοποίηση όλων των προσωπικών στοιχείων και δεδομένων, που περιέχονται στις φορολογικές δηλώσεις αποκλειστικά και μόνο για φορολογικούς σκοπούς, τα χαρακτηρίζει απόρρητα και απαγορεύει τη γνωστοποίηση τους σε οποιονδήποτε άλλον εκτός από τα υποκείμενα τους.(...) Από τις πιο πάνω διατάξεις του Ν. 2472/1997 συνάγεται ότι η κατοχή και επεξεργασία αρχείου προσωπικών δεδομένων πρέπει να στηρίζεται σε νόμιμη συλλογή των προσωπικών δεδομένων εν όψει των σκοπών της επεξεργασίας. Εξάλλου από το συνδυασμό των τελευταίων αυτών διατάξεων με τις ως άνω διατάξεις των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 85 του Ν. 2238/1994 συνάγεται ότι η άρση του απόρρητου των προσωπικών στοιχείων των φορολογικών δηλώσεων, που αφορά στα στοιχεία της παραγράφου 3 του ως άνω άρθρου εντάσσεται στα πλαίσια της διαδικασίας της εκπλήρωσης της φορολογικής υποχρέωσης και εξυπηρετεί τη διαφάνεια που διέπει, σύμφωνα με τη βούληση του νομοθέτη, τη διαδικασία αυτή. Έτσι γνωστοποίηση των προσωπικών δεδομένων που καλύπτονται από το απόρρητο σε τρίτο ή χρησιμοποίηση στοιχείων που δεν αποτελούν απόρρητα από τρίτο για σκοπούς διαφορετικούς από εκείνους που περιοριστικά αναφέρονται στις διατάξεις των παραγράφων 4 και 5 του πιο πάνω άρθρου είναι παράνομη. Πράγματι ο νομοθέτης επιτρέπει την απλή χορήγηση βεβαιώσεων για προσωπικά δεδομένα, που δεν καλύπτονται από το απόρρητο σε τρίτο που αποδεδειγμένα έχει έννομο συμφέρον. Από την αποκλειστική δε και περιοριστική απαρίθμηση των

περιπτώσεων θεμιτής χορήγησης ορισμένων προσωπικών δεδομένων, είτε καλύπτονται από το απόρρητο είτε όχι, σε τρίτους για την πραγμάτωση σκοπών δημόσιου συμφέροντος που ανάγεται είτε στην αποτελεσματική άσκηση της αρμοδιότητας ορισμένων οργάνων του Δημόσιου ή νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου είτε στην άσκηση ιδιωτικών δικαιωμάτων συνάγεται η απαγόρευση οποιασδήποτε άλλης μεταβίβασης προσωπικών στοιχείων και δεδομένων που περιλαμβάνεται στις φορολογικές δηλώσεις (...)» (Βλ., έτσι, ρητά, Απόφαση 59/1999 της Αρχής, σχετικά με Σύσταση προς τον ΟΠΙΑΠ. Βλ., επίσης, ιδίως την Απόφαση 47/2003 της Αρχής, καθώς και τις Πράξεις της με αρ. πρωτ. 1423/19.04.2005 και 3820/13.10.2005). Ανάλογα ισχύουν με το φορολογικό απόρρητο, που καθιερώνει η προαναφερόμενη διάταξη του άρθρου 103 του ΝΔ 118/1973. Όπως, επίσης, παγίως δέχεται η νομολογία των δικαστηρίων σχετικά με τις προαναφερόμενες διατάξεις, που θεσπίζουν το απόρρητο φορολογικών στοιχείων, από τις διατάξεις αυτές προκύπτει ότι κανόνας είναι το φορολογικό απόρρητο, το οποίο κάμπτεται μόνο στις περιπτώσεις, που θεσπίζει ρητά και κατά τρόπο περιοριστικό ο νομοθέτης (Βλ., ενδεικτικά, ΣτΕ 245/84, Μον. Πρ. Θεσ/κης 929/1987, Μον. Πρ. Θεσ/κης 1884/1988, Πολ. Πρωτ. Αθηνών 10131/1991 in ΝΟΜΟΣ, και τις εκεί αναφερόμενες Αποφάσεις. Πρβλ., ιδίως, Γνωμ. ΝΣΚ 326/2004 και Γνωμ. ΟΛΝΣΚ 208/2005, in ΝΟΜΟΣ).

4. Επειδή, εν προκειμένω, προκύπτει ότι ο προσφεύγων ενώπιον της Αρχής Ι.Ρ. ζητά, ως τρίτος, που επικαλείται τη συνδρομή στο πρόσωπό του εννόμου συμφέροντος (και, ειδικότερα, την ύπαρξη εκτελεστού τίτλου σε βάρος του υποκειμένου – οφειλέτη του), όπως η αρμόδια ΔΟΥ ... χορηγήσει στον ίδιο φορολογικά στοιχεία, που αφορούν το

υποκείμενο και αναφέρονται σε δήλωση κληρονομίας, που το υποκείμενο έχει υποβάλει. Ωστόσο, η αρμόδια ΔΟΥ – επικαλούμενη, ιδίως, το άρθρο 103 του ΝΔ 118/1973 – αντιτείνει ότι δεν νομιμοποιείται να ικανοποιήσει το αίτημά του, διότι σε υποθέσεις φορολογίας κληρονομιών, δωρεών και γονικών παροχών, οι φορολογικές δηλώσεις και τα έγγραφα, που έχουν επισυναφθεί σε αυτές, οι εκθέσεις ελέγχου και οι καταλογιστικές πράξεις, που εκδίδονται, καλύπτονται από το φορολογικό απόρρητο και απαγορεύεται η γνωστοποίησή τους σε οποιονδήποτε άλλον, εκτός από το φορολογούμενο, τον οποίο αφορούν. Η δε φορολογική αρχή δεν μπορεί να αντιταχθεί στη χορήγηση στοιχείων προς τις δικαστικές αρχές, στη βάση σχετικής παραγγελίας του αρμόδιου ανακριτή ή εισαγγελέα.

5. Επειδή, σύμφωνα με τα προαναφερόμενα, η ζητηθείσα από τον προσφεύγοντα διαβίβαση των φορολογικών δεδομένων του υποκειμένου από την αρμόδια ΔΟΥ στον προσφεύγοντα, ως τρίτο, δεν εμπίπτει σε κάποια από τις περιοριστικά θεσπιζόμενες από το νόμο εξαιρέσεις σχετικά με την άρση του απορρήτου των φορολογικών δεδομένων του υποκειμένου τους, η ζητηθείσα διαβίβαση δεν μπορεί να θεμελιωθεί στις διατάξεις του άρθρου 5 του Ν. 2472/1997.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Η Αρχή,
Αποφαίνεται ότι η ζητηθείσα από τον προσφεύγοντα ενώπιόν της Ι.Ρ. διαβίβαση, από την αρμόδια ΔΟΥ ..., των ως άνω φορολογικών δεδομένων του Δ.Χ., προσκρούει στις διατάξεις του άρθρου 103 του ΝΔ 118/1973, η οποία κατοχυρώνει το απόρρητο αυτών των φορολογικών δεδομένων, και δεν μπορεί, συνεπώς, να θεμελιωθεί στις διατάξεις του άρθρου 5 του Ν. 2472/1997.

ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡ. 31/2007

ΚΛΕΙΣΤΟ ΚΥΚΛΩΜΑ ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ ΣΕ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟ

Η Αρχή έλαβε υπόψη τα παρακάτω:

- 1) Την με αρ. πρωτ.../21-12-2006 καταγγελία του Συνδέσμου Ξενοδοχοϋπαλλήλων Αθήνας-Πειραιά και Περιχώρων σύμφωνα με την οποία στο ξενοδοχείο Χ, το οποίο ανήκει στην εταιρεία «Ψ», έχει εγκατασταθεί και λειτουργεί παράνομα κλειστό κύκλωμα τηλεόρασης.
- 2) Το πόρισμα του ελέγχου που διενήργησαν οι ελεγκτές της Αρχής Γεώργιος Ρουσόπουλος και Ευανθία Χατζηλιάση στις 27-12-2006, μετά την υπ' αρ. πρωτ.../27-12-2006 εντολή του Προέδρου της, στο κλειστό κύκλωμα τηλεόρασης που είχε εγκαταστήσει η εν λόγω εταιρία στο ξενοδοχείο Χ, προκειμένου να διαπιστωθεί αν τηρούνται οι διατάξεις του Ν. 2472/1997 και οι όροι της με αρ. πρωτ. 1122/26-9-2000 οδηγίας της Αρχής όπως αυτή ισχύει σήμερα. Στο πόρισμα περιγράφονται 7 συνολικά ευρήματα για τα δύο ξεχωριστά κλειστά κυκλώματα τηλεόρασης που λειτουργούν στο ξενοδοχείο και γίνονται αντίστοιχες συστάσεις προς τον υπεύθυνο επεξεργασίας, ο οποίος είχε την υποχρέωση να συμμορφωθεί σε χρονικό διάστημα ενός μηνός από τη λήψη του.

Τα ευρήματα έχουν συνοπτικά ως εξής:

Εύρημα 1ο: Το κύκλωμα Β έχει τη δυνατότητα μετάδοσης και καταγραφής ήχου.

Εύρημα 2ο: Οι κάμερες 1,2,3,4,5 και 6 του κυκλώματος Α βρίσκονται τοποθετημένες στους ορόφους του ξενοδοχείου και ελέγχουν την πρόσβαση σε αυτούς μέσω του ανελκυστήρα και της εσωτερικής σκάλας. Με τον τρόπο που είναι τοποθετημένες μπο-

ρεί να ελεγχθεί η είσοδος πελατών σε λίγα συγκεκριμένα δωμάτια, τα οποία βρίσκονται στην εμβέλεια των καμερών. Αν και ο σκοπός της τοποθέτησης είναι ο έλεγχος της εισόδου στους ορόφους, ο τρόπος τοποθέτησης είναι τέτοιος ώστε λαμβάνονται εικόνες και από εισόδους δωματίων.

Εύρημα 3ο: Δύο κάμερες βρίσκονται τοποθετημένες στην κουζίνα του ξενοδοχείου και ελέγχουν τις κινήσεις που πραγματοποιούνται μέσα σε αυτό το χώρο.

Εύρημα 4ο: Μία κάμερα βρίσκεται τοποθετημένη στο διάδρομο που συνδέει την κουζίνα του ξενοδοχείου με τη reception και ελέγχει τις κινήσεις που πραγματοποιούνται μέσα σε αυτό το χώρο. *Εύρημα 5ο:* Τρεις κάμερες βρίσκονται τοποθετημένες στο σαλόνι του ξενοδοχείου, στο ισόγειο.

Εύρημα 6ο: Ο υπεύθυνος επεξεργασίας δεν έχει υποβάλει γνωστοποίηση του σχετικού αρχείου.

Εύρημα 7ο: Ο υπεύθυνος επεξεργασίας έχει τοποθετήσει μία ενημερωτική πινακίδα, στον τοίχο του διαδρόμου εισόδου που δεν είναι ευδιάκριτη.

- 3) Το υπ' αρ. πρωτ.../22-2-2007 έγγραφο της εταιρείας με το οποίο ζητά να ληφθούν υπ' όψη οι αιτιάσεις της όσον αφορά δύο από τα ευρήματα που περιγράφονται στο πόρισμα. Ο υπεύθυνος επεξεργασίας υποστήριξε ότι η εγκατάσταση των έξι καμερών στους ορόφους είναι αναγκαία για την ασφάλεια και την προστασία των προσωπικών δεδομένων πελατών από μη προβλέψιμες ενέργειες και κινδύνους, ενώ μία κάμερα τοποθετήθηκε για την παρακολούθηση και την ασφάλεια των ηλικιωμένων και με βεβαρημένη υγεία και παρελθόν γονέων της Α. Π., διαχειρίστριας της Εταιρείας «Ψ», οι οποίοι διαμένουν σε δωμάτιο στο τέλος του διαδρόμου που εποπτεύει η συγκεκριμένη κάμερα.

- 4) Τα όσα κατέθεσαν οι εκπρόσωποι της Εταιρείας «Ψ», η οποία παραστάθηκε κατά τη συζήτηση με την κ. Α. Π., Διαχειρίστρια και Νόμιμη εκπρόσωπο της εταιρείας και τον κ. Δημήτρη Ζωιτό, πληρεξούσιο δικηγόρο, κατά την συνεδρίαση της 08-3-2007.

Μετά από εξέταση όλων των παραπάνω στοιχείων και κατόπιν διεξοδικής συζήτησης.

ΣΚΕΦΘΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

Σύμφωνα με το άρθρο 4 του Ν. 2472/97: «Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα για να τύχουν νόμιμης επεξεργασίας πρέπει:

- α) να συλλέγονται κατά τρόπο θεμιτό και νόμιμο για καθορισμένους, σαφείς και νόμιμους σκοπούς και να υφίστανται θεμιτή και νόμιμη επεξεργασία ενόψει των σκοπών αυτών
- β) να είναι συναφή, πρόσφορα και όχι περισσότερα από όσα κάθε φορά απαιτείται εν όψει των σκοπών επεξεργασίας.»

Κατά το άρθρο 6 παρ. 1 του ίδιου νόμου «ο υπεύθυνος επεξεργασίας υποχρεούται να γνωστοποιήσει εγγράφως στην Αρχή, τη σύσταση και λειτουργία αρχείου ή την έναρξη της επεξεργασίας». Κατά το άρθρο 11 παρ. 1 του ίδιου νόμου «ο υπεύθυνος επεξεργασίας οφείλει, κατά το στάδιο της συλλογής δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, να ενημερώνει με τρόπο πρόσφορο και σαφή τα υποκείμενα για την ταυτότητα του, τον σκοπό της επεξεργασίας, τους αποδέκτες και την ύπαρξη του δικαιώματος πρόσβασης».

Κατά το άρθρο 1 παρ. 2 της οδηγίας 1122/26-9-2000 για τα κλειστά κυκλώματα:

- Α) Κριτήριο για τη νομιμότητα της επεξεργασίας είναι : α) η αρχή της αναγκαιότητας, σύμφωνα με την οποία

η επεξεργασία επιτρέπεται εφόσον ο σκοπός της δεν μπορεί να επιτευχθεί με εξ ίσου αποτελεσματικά αλλά λιγότερο επαχθή για το άτομο μέσα και β) η αρχή της αναλογικότητας, σύμφωνα με την οποία το έννομο συμφέρον του υπεύθυνου επεξεργασίας πρέπει να υπερέχει καταφανώς, σε κάθε συγκεκριμένη περίπτωση, των δικαιωμάτων και συμφερόντων των προσώπων στα οποία αναφέρονται τα δεδομένα και δεν βλάπτονται οι προσωπικές τους ελευθερίες.

- Β) τα δεδομένα που συλλέγονται με κλειστό κύκλωμα τηλεόρασης πρέπει να είναι συναφή και πρόσφορα και πάντως όχι περισσότερα από όσα κάθε φορά απαιτείται, για να επιτευχθεί ο σκοπός της επεξεργασίας και θα πρέπει τα σημεία στα οποία εγκαθίστανται οι σταθερές βιντεοκάμερες και ο τρόπος λήψης να καθορίζονται, έτσι ώστε να μην συλλέγονται περισσότερα δεδομένα από όσα είναι απολύτως απαραίτητα για τον σκοπό που επιδιώκεται. Έτσι, για παράδειγμα, αν το κλειστό κύκλωμα τηλεόρασης ενός καταστήματος ή μίας τράπεζας αποβλέπει στην πρόληψη της κλοπής αγαθών ή την αποτροπή ληστείας, τα δεδομένα που συλλέγονται δεν θα πρέπει να είναι τέτοια, ώστε να μπορούν να χρησιμεύουν για τον έλεγχο της συμπεριφοράς ή της απόδοσης των εργαζομένων.

Όσον αφορά τις αιτιάσεις του υπευθύνου επεξεργασίας η Αρχή έχει ήδη αποφασίσει με την υπ' αρ. πρωτ. 84/2002 απόφασή της για κλειστά κυκλώματα τηλεόρασης σε χώρους ξενοδοχείων ότι σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας, η λήψη εικόνων των εισόδων των δωματίων στους διαδρόμους είναι φανερό ότι θίγει την

ιδιωτικότητα και την προσωπικότητα των ατόμων πελατών και τρίτων, δεδομένου ότι το επιδιωκόμενο έννομο συμφέρον της υπεύθυνης επεξεργασίας εξυπηρετείται με τη λήψη εικόνας σε κοινόχρηστους χώρους. Ο χώρος, που καλύπτει η κάμερα προκειμένου να ελέγχονται τα δωμάτια των γονέων της κ. Α. Π., χρησιμοποιείται επίσης από τους εργαζομένους του ξενοδοχείου, καθώς οδηγεί από το χώρο υποδοχής στην κουζίνα. Άρα η κάμερα θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί και για άλλο σκοπό εκτός από την επικαλούμενη ασφάλεια συλλέγοντας παραπάνω δεδομένα από όσα απαιτούνται για την ικανοποίηση του σκοπού της επεξεργασίας.

Από το πόρισμα ελέγχου και από τα όσα δήλωσαν ενώπιον της Αρχής οι εκπρόσωποι της εταιρείας προέκυψε ότι: α) η υπεύθυνη επεξεργασίας έχει παραβεί το άρθρο 4 παρ. 1 του Ν. 2472/97, διότι συλλέγονται περισσότερα δεδομένα από όσα απαιτούνται για την ικανοποίηση του σκοπού της επεξεργασίας, β) έχει παραβεί το άρθρο 6 του Ν. 2472/97, διότι δεν έχει υποβάλει γνωστοποίηση και γ) δεν εξασφαλίζει επαρκώς τα δικαιώματα ενημέρωσης, πρόσβασης και αντίρρησης όπως ορίζονται στα άρθρα 11, 12 και 13 του Ν. 2472/97.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Η Αρχή απευθύνει αυστηρή προειδοποίηση προς την εταιρεία «Ψ», ώστε να αφαιρεθούν οι κάμερες από τους διαδρόμους του ξενοδοχείου Χ και να τοποθετηθούν ενημερωτικές πινακίδες, εντός αποκλειστικής προθεσμίας δεκαπέντε ημερών και επιβάλλει σε αυτή την υποχρέωση να ενημερώσει εγγράφως την Αρχή μέσα στην ίδια προθεσμία ότι έχει εκπληρώσει τις παραπάνω υποχρεώσεις της.

ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡ. 33 / 2007

**ΠΑΡΑΒΑΣΗ ΤΟΥ ΑΡ. 10 ΤΟΥ
Ν. 2472/1997 ΑΠΟ ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ
ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ ΟΣΩΝ ΑΦΟΡΑ ΤΟ ΑΠΟΡ-
ΡΗΤΟ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΤΗΣ ΕΠΕ-
ΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΑΡΧΕΙΟΥ ΜΕ ΠΡΟΣΩΠΙΚΑ
ΔΕΔΟΜΕΝΑ ΣΤΟ ΠΡΩΗΝ ΙΔΡΥΜΑ ΑΓΩ-
ΓΗΣ ΑΝΗΛΙΚΩΝ ΘΗΛΕΩΝ ΠΑΠΑΓΟΥ**

Η Αρχή έλαβε υπ' όψη τα παρακάτω, τα πρακτικά της συνεδρίασης της 15-03-2007, καθώς και τα όσα κατέθεσαν στη συνεδρίαση της 29-03-2007 οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Δικαιοσύνης κ. Φ. Γεωργακόπουλος., Νομικός Σύμβουλος του Κράτους και κ. Χ. Πέτρου, Γενική Διευθύντρια Σωφρονιστικής Πολιτικής. Η Αρχή ενημερώθηκε από δημοσιογράφο εφημερίδας για το γεγονός ότι στο χώρο όπου στεγαζόταν μέχρι το 1997 το Ίδρυμα Αγωγής Ανηλίκων Θηλέων Παπάγου(πρώην Αναμορφωτήριο) υπάρχουν αφύλακτα αρχεία όπου περιέχονται προσωπικά δεδομένα (απλά και ευαίσθητα). Στη συνέχεια διέταξε την διενέργεια Διοικητικού Ελέγχου προκειμένου να εξακριβωθεί εάν όντως υπάρχουν τέτοια αρχεία προσωπικών δεδομένων και να εξεταστούν οι συνθήκες υπό τις οποίες τηρούνται. Κλιμάκιο ελεγκτών της Αρχής πραγματοποίησε στις 8 Μαρτίου 2007 Διοικητικό Έλεγχο στις εγκαταστάσεις του Ιδρύματος Αγωγής Ανηλίκων Θηλέων Παπάγου (πρώην Αναμορφωτήριο). Η πρόσβαση των ελεγκτών στο κτίριο του ιδρύματος ήταν εντελώς ελεύθερη καθώς δεν υπήρχε κανενός είδους φύλαξη ή μέτρα ασφάλειας. Η κεντρική πύλη, οι εισοδοί των κτιρίων, οι εσωτερικές πόρτες ήταν όλες ανοικτές.

Κατά τον έλεγχο διαπιστώθηκε ότι ένα μέρος των αρχείων που τηρούσε το ίδρυμα παρέμενε μέσα στα κτίρια του ιδρύματος, ακόμη και δέκα χρόνια μετά την παύση της λειτουργίας του.

Τα έγγραφα στα οποία περιέχονται προ-

σωπικά δεδομένα βρέθηκαν εκτεθειμένα στους χώρους του ιδρύματος. Περιείχαν στοιχεία εισόδου-εξόδου επισκεπτών του ιδρύματος, στοιχεία σχετικά με τη μετάβαση τροφίμων σε νοσοκομεία (περιλαμβάνονται ευαίσθητα δεδομένα υγείας τροφίμων), ατομικούς φακέλους ανήλικων τροφίμων, στους οποίους περιγράφεται με λεπτομέρειες η κατάσταση της σωματικής και ψυχικής τους υγείας, το ποινικό τους ιστορικό και άλλα στοιχεία της προσωπικής και κοινωνικής τους συμπεριφοράς, προσωπικά δεδομένα εργαζομένων.

Επίσης βρέθηκαν έγγραφα με κινήσεις λογαριασμών τροφίμων, υπηρεσιακά έγγραφα, όπως βιβλία εσόδων-εξόδων, αποθήκης, αλληλογραφία με άλλες υπηρεσίες και φορείς, κανονισμοί λειτουργίας του ιδρύματος, πρόγραμμα σίτισης τροφίμων, βιβλία εισόδου-εξόδου εργαζομένων, μητρώα εισαχθεισών-απολυθεισών και εν διαφυγή ανήλικων τροφίμων, άλμπουμ με φωτογραφίες ανήλικων τροφίμων, εργαζομένων και επισκεπτών, απουσιολόγια παρακολούθησης μαθημάτων των τροφίμων, τίτλοι Ενδεικτικών τροφίμων.

Παρατηρήθηκε επίσης ότι οι χώροι του Ιδρύματος χρησιμοποιούνταν από διάφορους πολίτες (άστεγους, ναρκομανείς, κτλ).

Στη συνέχεια συντάχθηκε Πόρισμα Ελέγχου το οποίο παρουσιάστηκε στην Ολομέλεια της Αρχής στη συνεδρίαση της 15/03/2007.

Η Αρχή ανέβαλε τη λήψη απόφασης κατά την παραπάνω συνεδρίαση με σκοπό να κληθεί ο Υπουργός Δικαιοσύνης, ως υπεύθυνος επεξεργασίας, σε ακρόαση ενώπιον της Ολομέλειας στη συνεδρίαση της 29-03-2007. Η κλήση έγινε με το υπ' αρ. πρωτ. της Αρχής (από 15-03-2007) έγγραφο. Επίσης, με το υπ' αρ. πρωτ. της Αρχής (από 15-03-2007) διαβιβαστικό κοινοποιήθηκε το πόρισμα στο Υπουργείο.

Ο Υπουργός, με το υπ' αρ. πρωτ. της Αρχής (από 28-03-2007) έγγραφο, όρισε τους εκπροσώπους του Υπουργείου που παραστάθηκαν στη συνεδρίαση της Αρχής στην οποία είχε κληθεί και παρέθεσε τις απόψεις του σε σχέση με το θέμα. Συνοπτικά ανέφερε ότι:

Για τη φύλαξη των υλικών του Ιδρύματος Παπάγου είχαν διατεθεί με απόσπαση δύο φύλακες από το 1997 μέχρι το 1999, οπότε και ανακλήθηκε η απόσπαση ενός εκ των δύο φυλάκων. Από το 2000 δεν υπήρχε πια φύλακας και η φύλαξη του χώρου και του υλικού που είχε αποθηκευτεί στο κτίριο της Διοίκησης του καταργηθέντος Ιδρύματος, διασφαλίστηκε με κλείδωμα των θυρών και τοποθέτηση κλειδαριών ασφαλείας.

Το 2004 συγκροτήθηκε Τριμελής Επιτροπή από υπαλλήλους της Κ.Α.Υ.Φ (Κεντρική Αποθήκη Υλικού Φυλακών) για τον έλεγχο, καταγραφή, διάθεση και εκποίηση ή καταστροφή του υλικού που βρισκόταν στο κτίριο του πρώην Ιδρύματος. Σύμφωνα με το πρακτικό παραλαβής υλικού όλο το αρχείο του Δημοτικού σχολείου καθώς επίσης και οι φάκελοι των παιδιών και των υπαλλήλων βρίσκονται στις αποθήκες της Κ.Α.Υ.Φ.

Επίσης, αναφέρεται ότι το Υπουργείο ευθύς ως έλαβε γνώση του δημοσιογραφικού δημοσιεύματος έλαβε αμέσως τα αναγκαία μέτρα για τη διασφάλιση του τμήματος του αρχείου που είχε παραμείνει στο χώρο του Ιδρύματος, με τη μεταφορά του και την παράδοσή του στην Κ.Α.Υ.Φ.

Διέταξε τέλος τη διερεύνηση των λόγων για τους οποίους τμήμα του αρχείου δεν μεταφέρθηκε το έτος 2004 στις αποθήκες της Κ.Α.Υ.Φ μέσω κατεπείγουσας Ένορκης Διοικητικής Εξέτασης (ΕΔΕ) για τυχόν παραλείψεις και καταλογισμό πειθαρχικών ευθυνών σε υπαλλήλους αρμοδιότητας Υπουργείου Δικαιοσύνης. Ύστερα από συνεκτίμηση όλων των παραπάνω δεδομένων, η Αρχή

ΣΚΕΦΘΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

Σύμφωνα με το αρ. 10 του Ν. 2472/1997, ο υπεύθυνος επεξεργασίας οφείλει να λαμβάνει τα κατάλληλα οργανωτικά και τεχνικά μέτρα για την ασφάλεια των δεδομένων και την προστασία τους από τυχαία ή αθέμιτη καταστροφή, τυχαία απώλεια, αλλοίωση, απαγορευμένη διάδοση ή πρόσβαση και κάθε άλλη μορφή αθέμιτης επεξεργασίας. Αυτά τα μέτρα πρέπει να εξασφαλίζουν επίπεδο ασφαλείας ανάλογο προς τους κινδύνους που συνεπάγεται η επεξεργασία και η φύση των δεδομένων που είναι αντικείμενο της επεξεργασίας.

Τα παραπάνω ισχύουν καθ' όλη τη διάρκεια της επεξεργασίας και μέχρι το τέλος της, το οποίο ολοκληρώνεται με την καταστροφή των προσωπικών δεδομένων, σύμφωνα με το αρ. 4 παρ. 1 δ) του Ν. 2472/1997.

Σύμφωνα με το άρθρο 2, εδάφιο β, Ν. 2472/1997 τα δεδομένα που αφορούν στην υγεία, στην κοινωνική πρόνοια και στην ερωτική ζωή, στα σχετικά με ποινικές διώξεις ή καταδίκες, αποτελούν ευαίσθητα δεδομένα.

Ερμηνεύοντας τις διατάξεις αυτές του Ν. 2472/1997, υπό το πρίσμα των γενικών διατάξεων των διεθνών συνθηκών για την ειδική μεταχείριση των ανηλίκων (Συνθήκη Ηνωμένων Εθνών για τα δικαιώματα του παιδιού (Άρθρο 24), Συνθήκη 192 του Συμβουλίου της Ευρώπης (Άρθρο 6), και Ευρωπαϊκός χάρτης για τα θεμελιώδη δικαιώματα (Άρθρο 24, Ν. 2)), τα ευαίσθητα δεδομένα τα οποία αναφέρονται σε ανήλικους είναι από τη φύση τους ιδιαίτερα ευαίσθητα και απαιτούν αυξημένο επίπεδο ασφαλείας.

Ας σημειωθεί ότι για τον χαρακτηρισμό των προσωπικών δεδομένων σε ευαίσθητα και μη πρέπει να ληφθεί υπ' όψη ότι τα προσωπικά δεδομένα που αναφέρονται σε τροφίμους του ιδρύματος,

έστω και αν είναι απλά, από τη στιγμή που βρίσκονται στο συγκεκριμένο χώρο αποτελούν ευαίσθητα προσωπικά δεδομένα. Κάθε στοιχείο που συνδέεται με την παραμονή μιας ανηλίκου στο ίδρυμα αποτελεί ευαίσθητο προσωπικό δεδομένο, αφού εμμέσως αποκαλύπτει δεδομένα υγείας και ποινικού ιστορικού.

Στην περίπτωση του ελεγχόμενου φορέα, Ίδρυμα Αγωγής Ανηλίκων Θηλέων Παπάγου (πρώην Αναμορφωτήριο), διαπιστώθηκε κατά τον Έλεγχο ότι το Υπουργείο δεν είχε λάβει τα κατάλληλα οργανωτικά και τεχνικά μέτρα για την ασφάλεια των δεδομένων.

Τα αρχεία δεν αποτελούν αντικείμενο επεξεργασίας από το Ίδρυμα Αγωγής Ανηλίκων Θηλέων, αφού αυτό έχει παύσει τη λειτουργία του εδώ και 10 χρόνια. Τα αρχεία θα έπρεπε να είχαν καταστραφεί με ασφαλή τρόπο ή να είχαν αποθηκευτεί σε ασφαλή χώρο, ώστε να μην αποτελέσουν αντικείμενο αθέμιτης επεξεργασίας, όπως διάδοσής τους σε τρίτους. Η διαπίστωση ότι τους χώρους του Ιδρύματος χρησιμοποιούσαν τρίτοι αποτελεί μια επιπλέον απόδειξη για την ύπαρξη δυνατότητας πρόσβασης στα εν λόγω δεδομένα,

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Η Αρχή επιβάλλει πρόστιμο ύψους πέντε χιλιάδων (5.000) Ευρώ στο Υπουργείο Δικαιοσύνης, ως υπεύθυνο επεξεργασίας, για την παραβίαση του άρ. 10 του Ν. 2472/1997 όσον αφορά το απόρρητο και την ασφάλεια της επεξεργασίας αρχείου με προσωπικά δεδομένα.

ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡ. 34/2007

ΔΙΑΤΑΓΗ ΑΜΕΣΗΣ ΟΛΙΚΗΣ ΑΝΑΣΤΟΛΗΣ ΚΑΘΕ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΜΕ ΟΠΟΙΟΝΔΗΠΟΤΕ ΤΡΟΠΟ, ΕΥΑΙΣΧΗΤΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ, ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΟΥΣ

ΠΡΩΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΥΣ ΣΤΗΝ ΕΤΑΙΡΕΙΑ GOODYEAR DUNLOP ELASTIKA ΕΛΛΑΣ ΚΑΙ ΔΙΑΒΙΒΑΣΤΗΚΑΝ ΣΕ ΑΥΤΗ ΠΑΡΑΝΟΜΩΣ ΑΠΟ ΤΟ ΙΚΑ

Η Αρχή έλαβε υπόψη τα παρακάτω: Υποβλήθηκε στην Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (με αρ. πρωτ... από 25/09/2006) αίτηση της εταιρείας GOODYEAR DUNLOP ELASTIKA ΕΛΛΑΣ ΑΒΕΕ – δια των πληρεξουσίων δικηγόρων της – όπως η Αρχή: (α) επιτρέψει – σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 7 του Ν. 2472/1997 – τη χορήγηση στοιχείων στην εν λόγω εταιρεία από το ΙΚΑ, το ΟΑΕΕ – ΤΕΒΕ και τον ΟΑΕΔ, και, (β) υποχρεώσει τους ως άνω δημόσιους οργανισμούς να προβούν στη χορήγηση αυτή εντός μηνός από την υποβολή της ως άνω αιτήσεως ή, άλλως, όπως ορίσει το εύλογο διάστημα αναζήτησης των στοιχείων αυτών από την Διοίκηση καθώς και ασφάλεια για, τυχόν, παρέλευση της προθεσμίας αυτής. Τα ως άνω ζητηθέντα στοιχεία αφορούν 322 πρώην εργαζομένους σε εργοστάσιο της GOODYEAR και νυν αντιδίκους της, και, ειδικότερα, την υπαγωγή καθενός από τα ενδιαφερόμενα υποκείμενα στις κοινωνικές ασφαλίσεις του ΙΚΑ ή του ΟΑΕΕ – ΤΕΒΕ μετά την απόλυσή τους, το 1996, από την ως άνω εταιρεία ή τη λήψη από καθένα από αυτούς επιδομάτων κοινωνικής πρόνοιας από τον ΟΑΕΔ. Η GOODYEAR ζητά τη χορήγηση των στοιχείων αυτών προκειμένου – κατά τους ισχυρισμούς της – «νομίμως να τεθούν αυτά υπόψιν του δικαστηρίου και να συμψηφισθούν τα ποσά που ωφελήθηκαν αυτοί λόγω εργασίας τους αλλού προς τις απαιτήσεις τους για, δήθεν, μισθούς υπερημερίας».

Όσον αφορά την επίμαχη αίτηση της εταιρείας GOODYEAR, το ως άνω υπό (β) αίτημά της εκφεύγει των αρμοδιοτήτων της Αρχής και είναι, συνεπώς, αδύνατον να ικανοποιηθεί. Ως προς το υπό

(α) αίτημά της GOODYEAR, πρέπει να εξετασθεί από την Αρχή η νομιμότητα του προβαλλόμενου από τη GOODYEAR σκοπού επεξεργασίας, ενόψει και του ότι ο ΟΑΕΔ, ως υπεύθυνος επεξεργασίας, υπέβαλε αυτοτελώς ερώτημα προς την Αρχή (με αρ. πρωτ... από 23/10/2006) σχετικά με τη νομιμότητα της ζητηθείσας από τη GOODYEAR χορήγησης των εν λόγω στοιχείων, όπως αυτό συμπληρώθηκε με το με αρ. πρωτ..., από 18/12/2006 υπόμνημά του). Εξάλλου, ούτε το ΙΚΑ ούτε το ΟΑΕΕ – ΤΕΒΕ, ως υπεύθυνοι επεξεργασίας, υπέβαλαν έκτοτε προς την Αρχή την απαιτούμενη από το άρθρο 7 αίτηση παροχής αδείας για τη χορήγηση των ζητηθέντων από τη GOODYEAR ευαίσθητων δεδομένων των ενδιαφερομένων υποκειμένων. Με βάση τα δεδομένα αυτά, πρέπει να εξεταστεί η κρινόμενη υπόθεση, ανεξαρτήτως της μεταγενέστερης αιτήσεως της GOODYEAR (με αρ. πρωτ..., από 28/03/2007) να τεθεί η υπόθεση – για τους λόγους, που αναφέρονται στην αίτηση αυτή – στο Αρχείο της Αρχής. Μετά από εξέταση των προαναφερομένων στοιχείων, αφού άκουσε την πρόταση του εισηγητή, και κατόπιν διεξοδικής συζήτησης,

ΣΚΕΦΤΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

1. Η Αρχή, λαμβάνοντας υπόψη ιδίως:

- 1) Τις διατάξεις του Συντάγματος, και ιδίως εκείνες των άρθρων 9Α, 28, 2 παρ. 1, 5 παρ. 1, 25 και 106 παρ. 2.
- 2) Τις διατάξεις της Οδηγίας 95/46/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Οκτωβρίου 1995, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών, τις οποίες ενσωμάτωσε στην ελληνική

κή έννομη τάξη ο Ν. 2472/1997 για την Προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, καθώς και τις διατάξεις του νόμου αυτού.

- 3) Τις διατάξεις της Σύστασης 8/2001 (της 13ης/09/2001) της ομάδας εργασίας του άρθρου 29 της Οδηγίας 95/46/EK, για την Επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα στο εργασιακό πλαίσιο, η οποία επιμένει ιδιαιτέρως, αφενός, στο ότι κατά την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, που αναφέρονται στους εργαζομένους, οι εργοδότες θα πρέπει πάντα να έχουν κατά νου τις θεμελιώδεις αρχές προστασίας των δεδομένων, και, ιδίως, εκείνης του Σκοπού επεξεργασίας, που υπαγορεύει ότι τα δεδομένα πρέπει να συλλέγονται για καθορισμένους, σαφείς και νόμιμους σκοπούς και η μεταγενέστερη επεξεργασία τους πρέπει να συμβιβάζεται με στους σκοπούς αυτούς. Αφετέρου, δε, στην αλληλεπίδραση μεταξύ του εργατικού δικαίου και του δικαίου περί προστασίας δεδομένων, με την έννοια ότι «το δίκαιο περί προστασίας δεδομένων δεν λειτουργεί απομονωμένα από το εργατικό δίκαιο και την εργατική πρακτική, τα οποία, με τη σειρά τους, δεν λειτουργούν απομονωμένα από το δίκαιο περί προστασίας δεδομένων. Η αλληλεπίδραση αυτή είναι αναγκαία και πολύτιμη και πρέπει να συμβάλει στην ανάπτυξη λύσεων οι οποίες θα εξασφαλίζουν την κατάλληλη προστασία των συμφερόντων των εργαζομένων».
- 4) Τις διατάξεις της Οδηγίας υπ' αρ. 115/2001 (της 20ης/09/2001) της Αρχής για την Επεξεργασία δεδομένων των εργαζομένων,
2. Επειδή, η διάταξη του άρ. 4 παρ. 1 του Ν. 2472/1997 ρητά ορίζει ότι: «Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα για να

τύχουν νόμιμης επεξεργασίας πρέπει: α) Να συλλέγονται κατά τρόπο θεμιτό και νόμιμο για καθορισμένους, σαφείς και νόμιμους σκοπούς και να υφίστανται θεμιτή και νόμιμη επεξεργασία ενόψει των σκοπών αυτών. β) Να είναι συναφή, πρόσφορα, και όχι περισσότερα από όσα κάθε φορά απαιτείται εν όψει των σκοπών της επεξεργασίας. (...)». Καθιερώνονται, επομένως, ως θεμελιώδεις προϋποθέσεις νομιμότητας για κάθε συλλογή και επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, καθώς και για τη σύσταση και λειτουργία κάθε αρχείου, η αρχή του σκοπού της επεξεργασίας και η αρχή της αναλογικότητας των δεδομένων σε σχέση πάντα με το σκοπό επεξεργασίας. Συνεπώς, κάθε επεξεργασία προσωπικών δεδομένων, που γίνεται πέραν του επιδιωκόμενου σκοπού ή η οποία δεν είναι πρόσφορη και αναγκαία για την επίτευξή του, δεν είναι νόμιμη.

3. Επειδή, το άρθρο 5 παρ. 1 του Ν. 2472/1997 ορίζει ότι «επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα επιτρέπεται μόνον όταν το υποκείμενο των δεδομένων έχει δώσει τη συγκατάθεσή του», εκτός εάν συντρέχει κάποια από τις περιπτώσεις, που ορίζει κατά τρόπο περιοριστικό η παρ. 2 του άρθρου αυτού.

4. Επειδή, επιπλέον, το άρθρ. 11 παρ. 3 του Ν. 2472/1997 ρητά ορίζει ότι «εάν τα δεδομένα ανακοινώνονται σε τρίτους, το υποκείμενο ενημερώνεται για την ανακοίνωση πριν από αυτούς».

5. Επειδή, εν προκειμένω, σύμφωνα με τους ισχυρισμούς της GOODYEAR, το ΙΚΑ, ως υπεύθυνος επεξεργασίας, διαβίβασε στη GOODYEAR – μετά από σχετική αίτηση, που είχε υποβάλλει η εταιρεία – στοιχεία, που αφορούν καθέναν από τους 322 πρώην εργαζομένους της εταιρείας, οι οποίοι απολύθηκαν από αυτή το 1996 και βρίσκονται, έκτοτε, σε αντιδικία με την εταιρεία, καθώς με τις αγωγές τους κατά της εταιρείας ζη-

τούν την αναγνώριση της ακυρότητας της καταγγελίας των σχέσεων εργασίας τους, λόγω του παράνομου χαρακτήρα της (επειδή παραβιάστηκαν οι κρίσιμες νομικές διατάξεις, που διέπουν τις ομαδικές απολύσεις), και διεκδικούν τους οφειλόμενους μισθούς υπερημερίας εντόκως. Τα ζητηθέντα από την εταιρεία στοιχεία αναφέρονται ειδικότερα στην υπαγωγή καθενός από τα ενδιαφερόμενα υποκείμενα στις κοινωνικές ασφαλίσεις του ΙΚΑ. Υπό την έννοια αυτή, τα στοιχεία αυτά συνιστούν καταρχήν ευαίσθητα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, σύμφωνα με τους ορισμούς του άρθρ. 2 του Ν. 2472/1997. Και τούτο, διότι τα δεδομένα αυτά αφορούν στην υγεία και στην κοινωνική πρόνοια καθενός από τα ενδιαφερόμενα υποκείμενα. Εξάλλου, ακριβώς επειδή επρόκειτο για διαβίβαση ευαίσθητων δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, η GOODYEAR υπέβαλε, με την από 25/09/2006 αίτησή της προς την Αρχή, αίτημα όπως επιτρέψει η Αρχή την διαβίβαση των δεδομένων αυτών. Συνεπώς, για τη νομιμότητα της χορήγησης των στοιχείων αυτών στη GOODYEAR από το ΙΚΑ, το ΙΚΑ, ως υπεύθυνος επεξεργασίας, όφειλε να είχε υποβάλλει προς την Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, μετά από την υποβολή της σχετικής αιτήσεως της εταιρείας προς το Ίδρυμα, την απαιτούμενη από το άρθρ. 7 παρ. 2 του Ν. 2472/1997 αίτηση για χορήγηση αδείας από την Αρχή για τη ζητηθείσα διαβίβαση των επίμαχων ευαίσθητων δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Ωστόσο, το ΙΚΑ παρέλειψε να υποβάλλει την απαιτούμενη από το νόμο αίτηση προς την Αρχή και προέβη στη ζητηθείσα από τη GOODYEAR διαβίβαση. Για το λόγο αυτό, η διαβίβαση αυτή, που διενεργήθηκε από το ΙΚΑ, είναι παράνομη και το σχετικό αρχείο ευαίσθητων δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, που τηρεί η GOODYEAR, έχει συσταθεί παράνομως.

6. Επειδή, περαιτέρω, από τα στοιχεία, που έχουν υποβληθεί στην Αρχή, προκύπτει ότι το ΙΚΑ, ως υπεύθυνος επεξεργασίας, παρέλειψε να προβεί και στην απαιτούμενη από το άρ. 11 παρ. 3 του Ν. 2472/1997 προηγούμενη ενημέρωση καθενός από τα ενδιαφερόμενα υποκείμενα για την διαβίβαση των επίμαχων ευαίσθητων δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, που το αφορούν, στη GOODYEAR, ως τρίτο. Ωστόσο, όπως έχει ήδη κρίνει η Αρχή με την Απόφασή της 3/2007, η υποχρέωση ενημέρωσης του υποκειμένου, που βαρύνει τον υπεύθυνο επεξεργασίας, είναι θεμελιώδης και συνιστά, καταρχήν, αναφαίρετο δικαίωμα του υποκειμένου, διότι από την εκπλήρωσή της εξαρτάται και η δυνατότητα άσκησης των δικαιωμάτων πρόσβασης και αντίρρησης του υποκειμένου. Συνεπώς, η απαλλαγή του υπευθύνου επεξεργασίας από την υποχρέωση ενημέρωσης του υποκειμένου δεν επιτρέπεται πέρα από τις περιπτώσεις εκείνες, όπου οι κρίσιμες νομικές διατάξεις προβλέπουν ρητά την δυνατότητα αυτή, για ορισμένους λόγους και με συγκεκριμένους όρους και προϋποθέσεις. Κάθε συλλογή και επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, που διενεργείται, χωρίς να έχει προηγηθεί η προαναφερόμενη υποχρέωση ενημέρωσης του υποκειμένου, είναι καταρχήν παράνομη. Με βάση τα προαναφερόμενα, η διαβίβαση αυτή, που διενεργήθηκε από το ΙΚΑ, είναι παράνομη και το σχετικό αρχείο ευαίσθητων δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, που τηρεί η GOODYEAR, έχει συσταθεί παράνομως.

7. Επειδή, εξάλλου, στην κρινόμενη υπόθεση έχουν παραβιασθεί, κατά τα ανωτέρω, οι επιταγές ιδίως των άρ. 7 παρ. 2 και 11 παρ. 3 του Ν. 2472/1997, συνάγεται ότι έχουν παραβιασθεί και οι θεμελιώδεις επιταγές, που οι διατάξεις του άρ. 4 του νόμου αυτού θέτουν για τη νομιμότητα κάθε συλλογής και επε-

ξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, καθώς και για τη σύσταση και λειτουργία του σχετικού αρχείου. Και τούτο, διότι κατά τις διατάξεις αυτές τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, για να τύχουν νόμιμης επεξεργασίας, πρέπει και να υφίστανται θεμιτή και νόμιμη επεξεργασία ενόψει των προβαλλόμενων σκοπών επεξεργασίας, πράγμα το οποίο δεν συνέβη εν προκειμένω.

8. Επειδή, σύμφωνα με τα ανωτέρω εκτιθέμενα, συντρέχουν εν προκειμένω οι προϋποθέσεις εφαρμογής της διάταξης του άρ. 19 παρ. 7α του Ν. 2472/1997. Δηλαδή, η Αρχή, επιλαμβανόμενη της κρινόμενης υπόθεσης, πρέπει να εκδώσει προσωρινή διαταγή για άμεση ολική αναστολή κάθε επεξεργασίας, καθώς και της λειτουργίας του αρχείου των επίμαχων δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, που προμηθεύτηκε παράνομως από το ΙΚΑ και τηρεί η GOODYEAR, προκειμένου να διασφαλιστεί η προστασία κάθε ενδιαφερόμενου ατόμου από την επεξεργασία των προσωπικών του δεδομένων. Η διαταγή αυτή πρέπει να ισχύσει μέχρι την έκδοση της οριστικής απόφασης από την Αρχή επί του αρχικού αιτήματος της GOODYEAR (όπως αυτό είχε υποβληθεί με τη με αρ. πρωτ..., από 25/09/2006, αίτηση της εταιρείας), αφού υποβληθούν και από το ΙΚΑ πλήρεις διευκρινήσεις για την διενεργηθείσα κατά τα ανωτέρω διαβίβαση. Το δε αίτημα της GOODYEAR προς την Αρχή, να θέσει τη με αρ. πρωτ... από 25/09/2006, αίτησή της στο αρχείο, πρέπει να απορριφθεί ως νόμω αβάσιμο, σύμφωνα με τα ανωτέρω εκτιθέμενα, αλλά και για το λόγο ακόμη ότι η εφαρμογή κανόνων δικαίου δημοσίας τάξεως, όπως αυτοί του Ν. 2472/1997 για την Προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, δεν μπορεί να αποκλειστεί από την ιδιωτική βούληση και από την ανάγκη εξυπηρέτησης του εννόμου συμφέροντος, που επικαλείται η εται-

ρεία. Εξάλλου, η εφαρμογή της διάταξης του άρ. 19 παρ. 7α του Ν. 2472/1997 από την Αρχή ουδόλως πλήττει στον πυρήνα του το από το άρ. 20 παρ. 1 του Συν/τος κατοχυρωμένο δικαίωμα της εταιρείας στην παροχή έννομης προστασίας από τα δικαστήρια, αφού το Εφετείο, το οποίο θα επιληφθεί της υπόθεσης, που αφορά τις αγωγές των πρώην εργαζομένων της GOODYEAR σε βάρος της εταιρείας, έχει την αρμοδιότητα, στη βάση των οικείων διατάξεων του ΚΠολΔικ, να διατάξει την προσκόμιση ενώπιόν του όλων των αποδεικτικών μέσων, τα οποία θα κριθούν αναγκαία για την εκδίκαση της επίδικης διαφοράς.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Η Αρχή,

- 1) Αποφαίνεται ότι η διαβίβαση από το ΙΚΑ, ως υπεύθυνο επεξεργασίας, στη GOODYEAR των επίμαχων ευαίσθητων δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, που αφορούν τους πρώην εργαζομένους στην εταιρεία, η οποία διενεργήθηκε χωρίς την απαιτούμενη από τις διατάξεις του άρθρου 7 παρ. 2 του Ν. 2472/1997 άδειά της, καθώς επίσης και χωρίς την προηγούμενη ενημέρωση των ενδιαφερομένων υποκειμένων τους, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 11 του Ν. 2472/1997, είναι παράνομη και το σχετικό αρχείο ευαίσθητων δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, που τηρεί η GOODYEAR, έχει, συνεπώς, συσταθεί παρανόμως.
- 2) Διατάσσει προσωρινά την άμεση ολική αναστολή κάθε επεξεργασίας, και με οποιονδήποτε τρόπο, των επίμαχων δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, από τη GOODYEAR, καθώς και της λειτουργίας του σχετικού αρχείου, που τηρεί η εταιρεία, προκειμένου να διασφαλιστεί η προστασία των ενδιαφερομένων υποκειμένων από την επεξεργασία των προσωπι-

κών τους δεδομένων. Η διαταγή αυτή ισχύει μέχρι την έκδοση της οριστικής απόφασης από την Αρχή επί του αρχικού αιτήματος της GOODYEAR, όπως αυτό υποβλήθηκε με τη με αρ. πρωτ..., από 25/09/2006, αίτηση της εταιρείας.

- 3) Καλεί την Διοίκηση του ΙΚΑ, ως υπευθύνου επεξεργασίας, όπως δώσει στην Αρχή, εντός προθεσμίας δεκαπέντε (15) ημερών από την επίδοση της παρούσας Απόφασης, πλήρεις διευκρινήσεις για την κατά τα ανωτέρω παράνομη διαβίβαση ευαίσθητων δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, υποβάλλοντας ιδίως στην Αρχή αντίγραφα όλων των εγγράφων, που χορηγήθηκαν στη GOODYEAR.
- 4) Καλεί την Διοίκηση του ΟΑΕΕ – ΤΕΒΕ, ως υπευθύνου επεξεργασίας, να δηλώσει στην Αρχή, εντός προθεσμίας δεκαπέντε (15) ημερών από την επίδοση της παρούσας Απόφασης, εάν έχουν διαβιβασθεί στη GOODYEAR δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, που αφορούν τους πρώην εργαζομένους στην εταιρεία, κατόπιν της υποβολής σχετικής αιτήσεως από την εταιρεία, και, σε καταφατική απάντηση, να δώσει πλήρεις διευκρινήσεις για την διαβίβαση αυτή.

ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡ. 35 / 2007

ΠΑΡΑΝΟΜΗ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΚΑΙ ΜΗ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΟΣ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΚΑΙ ΑΠΟ ΤΗΝ ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ Α.Ε.

Ο Χ. με προσφυγές του προς την Αρχή παραπονείται για παράνομη επεξεργασία δεδομένων που τον αφορούν από την Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος και από την εταιρεία ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ ΑΕ. Ο ανωτέρω, κατά τη διαδικασία αίτησης δανείου από τράπεζα, ενημερώθηκε ότι

υπήρχαν εις βάρος του δυσμενή οικονομικά δεδομένα στο αρχείο της ΤΕΙΡΕΣΙΑ-ΑΣ σχετικά με μια απλήρωτη συναλλαγματική με τράπεζα αναγγελίας την ΕΤΕ. Στο αντίγραφο του σώματος του αξιόγραφου που παρέλαβε ο ανωτέρω μετά από αίτησή του προς την Εθνική Τράπεζα, δεν αναφερόταν κάποιος ΑΦΜ, ο ΑΔΤ ήταν ένας άγνωστος αριθμός χωρίς αλφαριθμητικά στοιχεία (6919090) και η διεύθυνση κατοικίας ήταν άγνωστη και έλειπε η ημερομηνία έκδοσης.

Ο προσφεύγων άσκησε το δικαίωμα πρόσβασης προς την εν λόγω τράπεζα η οποία στην απάντησή της επιβεβαίωσε την ύπαρξη συναλλαγματικής στο όνομά του ως αποδέκτη, με ΑΦΜ το ΑΦΜ του προσφεύγοντος (014479168) και με ΑΔΤ έναν αριθμό που είχε ο προσφεύγων στο παρελθόν (N846517), αλλά όχι κατά το χρόνο εμφάνισης και λήξης της συναλλαγματικής.

Ο ανωτέρω ζήτησε με διαδοχικές αιτήσεις του προς την ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ να τον ενημερώσει για τις εγγραφές που υπήρχαν καταχωρημένες στο όνομά του, να του γνωστοποιηθεί η τράπεζα αναγγελίας και εκχώρησης καθώς και βάσει ποιών στοιχείων έγινε η αναγγελία από την τράπεζα προς την ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ που να δικαιολογεί την καταχώριση στο όνομά του. Ζήτησε δε και διόρθωση της σχετικής εγγραφής.

Η ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ ενημέρωσε τον προσφεύγοντα με διαδοχικές απαντήσεις στα αιτήματα πρόσβασης, αλλά μετά από παρέλευση πέραν του ενός μηνός κάθε φορά, σχετικά δε με το αίτημα διαγραφής, του γνωστοποίησε ότι δεν μπορούσε να προβεί σε κάποια ενέργεια και για οποιαδήποτε μεταβολή των στοιχείων σχετικά με την συναλλαγματική θα πρέπει να απευθυνθεί στην τράπεζα εκχώρησης.

Σε όμοιο αίτημα του προσφεύγοντα προς την ΕΤΕ σχετικά με τα στοιχεία βάσει των οποίων έγινε η αναγγελία της

συναλλαγματικής στο όνομά του στις 2.10.2006, η τράπεζα δεν απάντησε.

Κατά την ακρόαση της υπόθεσης η εκπρόσωπος της τράπεζας ισχυρίστηκε ότι η επίδικη συναλλαγματική εμφανίστηκε προς πληρωμή στην τράπεζα από την εταιρεία Α.Ε., φερέγγυο και καλό πελάτη της τράπεζας, η οποία ήταν και ο τελευταίος οπισθογράφος και νόμιμος κομιστής της. Επειδή η συναλλαγματική δεν πληρώθηκε από τον φερόμενο ως αποδέκτη αυτής κατά την ημερομηνία λήξης της, έγινε η αναγγελία των στοιχείων της στο αρχείο της ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ. Ειδικότερα, πέραν των στοιχείων του ονοματεπωνύμου, πατρώνυμου, οδού αριθμού και πόλης, τα οποία και αναφέρονταν στο σώμα της απλήρωτης συναλλαγματικής, ο υπάλληλος καλόπιστα συμπλήρωσε, κατά την αναγγελία του αξιόγραφου, και τους ΑΦΜ και ΑΔΤ τα οποία του υπέδειξε η ανωτέρω εταιρεία. Εκ παραδρομής και λόγω φόρτου εργασίας, δεν έλεγξε ότι έλειπε από το αξιόγραφο η ημερομηνία έκδοσης. Περαιτέρω, η τράπεζα ανταποκρίθηκε αμέσως στα αιτήματα του προσφεύγοντος ενημερώνοντάς τον εγγράφως στις 10.2.2005 για την συναλλαγματική και χορηγώντας του βεβαίωση και αντίγραφο αυτής στις 16.2.2005. Ο προσφεύγων δεν ενόχλησε έκτοτε την τράπεζα, επανήλθε δε στις 2.10.2006 ζητώντας να πληροφορηθεί για γεγονότα τα οποία είχε πληροφορηθεί από την ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ ήδη από τις 10.8.2006.

Ο εκπρόσωπος της ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ ανέφερε ότι απάντησε στα αιτήματα του προσφεύγοντα μετά από επικοινωνία με την ίδια την αρμόδια τράπεζα και παρά το γεγονός ότι η ΕΤΕ είχε ήδη απαντήσει εγγράφως στον προσφεύγοντα στα ίδια αιτήματα. Οι δε χρόνοι απάντησης πρέπει να θεωρηθούν ανεκτοί και εύλογοι για τα δεδομένα της περίπτωσης, αλλά και του μεγάλου όγκου ανάλογων εκκρεμών αιτημάτων προς διεκπεραίωση

στην εταιρεία, έστω και αν υπήρξε μια ελάχιστη υστέρηση, που όμως δεν προκάλεσαν ουδεμία βλάβη στον προσφεύγοντα, αφού επρόκειτο για στοιχεία ήδη γνωστά σε αυτόν.

Η Αρχή

Μετά από εξέταση των προσφυγών, των συνημμένων σε αυτές εγγράφων, των υπομνημάτων που κατέθεσαν οι πληρεξούσιοι δικηγόροι της τράπεζας και της εταιρείας και της ακρόασης της υπόθεσης

ΣΚΕΦΤΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

Σύμφωνα με το άρθρο 4 παρ.1 γ, τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα για να τύχουν νόμιμης επεξεργασίας πρέπει να είναι ακριβή και, εφόσον χρειάζεται, να υποβάλλονται σε ενημέρωση. Εξάλλου και στην υπ' αριθμ.24/2004 απόφαση της Αρχής σχετικά με τις προϋποθέσεις τήρησης αρχείου από την ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ Α.Ε. ορίζεται ότι τα δυσμενή για το υποκείμενο προσωπικά δεδομένα που διαβιβάζονται κάθε φορά στον αποδέκτη πρέπει να είναι ακριβή και ενημερωμένα μέχρι το χρόνο της διαβίβασης. Η ακρίβεια και ενημέρωση των στοιχείων αποτελεί βάρος του υπεύθυνου της επεξεργασίας και σε καμιά περίπτωση του υποκειμένου. Πολύ περισσότερο δε που στην περίπτωση της ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ ΑΕ το υποκείμενο δεν ενημερώνεται για τυχόν ανακριβείς καταχωρίσεις, καθόσον δεν έχει εφαρμογή το άρθρο 11 παρ.3 του ν.2472/97, δηλαδή δεν απαιτείται in concreto ενημέρωση του υποκειμένου πριν δοθεί μια πληροφορία σε τρίτους αποδέκτες. Η κατ' εξαίρεση και χωρίς τη συγκατάθεση του υποκειμένου επεξεργασία του αρχείου της ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ για την ικανοποίηση του έννομου συμφέροντος των αποδεκτών την οποία η Αρχή με την ως άνω απόφασή της έκρινε νόμιμη, είναι αυτονόητο ότι προϋποθέτει την ύπαρξη ορθών και επίκαιρων πληροφο-

ριών σχετικά με την οικονομική φερεγγυότητα των πιστοληπτών.

Από τις ανωτέρω διατάξεις του ν.2472/97, συνάγεται σαφώς ότι ο υπεύθυνος επεξεργασίας ενός αρχείου έχει την ευθύνη για την ακρίβεια των στοιχείων που τηρεί στο αρχείο του, η δε επεξεργασία από τις τράπεζες ως πηγές των δεδομένων, δεν απαλλάσσει την ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ από το καθήκον της να ελέγχει και να εξασφαλίζει ότι οι απαιτήσεις του νόμου για την νόμιμη επεξεργασία των δεδομένων εφαρμόζονται.

Η ΕΤΕ, συσχέτισε στοιχεία της συναλλαγματικής και συγκεκριμένα όνομα, επώνυμο, Α.Δ.Τ. και διεύθυνση κατοικίας που αναγράφονταν στο σώμα του αξιογράφου με στοιχεία που πληροφορήθηκε από τον κομιστή του αξιογράφου και τα οποία είτε αφορούσαν τον προσφεύγοντα δηλ. τον Α.Φ.Μ. είτε ανήκαν σε αυτόν στο παρελθόν (παλιός Α.Δ.Τ.), ταύτισε τα στοιχεία αυτά με τον προσφεύγοντα ως αποδέκτη της συναλλαγματικής και τα ανήγγειλε περαιτέρω στο αρχείο οικονομικής συμπεριφοράς της ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ. Ενώ η συναλλαγματική αφορούσε άλλο πρόσωπο, από αμέλεια των οργάνων της, τα οποία παρέλειψαν να ελέγξουν την ακρίβεια των στοιχείων και την εγκυρότητα του αξιογράφου, ως όφειλαν, η τράπεζα την καταχώρησε και τη διαβίβασε εσφαλμένα ως δυσμενές στοιχείο του προσφεύγοντα στην ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ. Η ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ, περαιτέρω, καταχώρισε στο αρχείο της τα ανωτέρω στοιχεία και τα ανακοίνωνε σε τρίτους αποδέκτες, χωρίς να έχει ελέγξει την ακρίβεια και την ορθότητά τους αφού, σύμφωνα με την πρακτική που ακολουθεί, δεν λαμβάνει κατά την αναγγελία, αντίγραφο του σώματος του αξιογράφου, από το οποίο θα προέκυπτε σαφώς η ύπαρξη ανακολουθίας των στοιχείων. Η διαβίβαση αυτή επέφερε προσβολή της πιστοληπτικής ικανότητας του προσφεύ-

γοντα, αφού αυτός εμφανίστηκε στην τράπεζα με την οποία συναλλασσόταν, ως άτομο αναξιόπιστο στις οικονομικές του συναλλαγές.

Η ΕΤΕ παρέβη την υποχρέωση για απάντηση στην άσκηση του δικαιώματος πρόσβασης που άσκησε ο προσφεύγων. Ο ισχυρισμός της ότι ο τελευταίος είχε ήδη ενημερωθεί από την ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ δεν ευσταθεί, καθόσον, από μια απλή ανάγνωση της σχετικής απάντησης της εταιρείας, η οποία ήταν σε γνώση της τράπεζας, διαπιστώνεται ότι η εταιρεία παρέπεμπε τον προσφεύγοντα στην τράπεζα, ως μόνη αρμόδια επί του θέματος. Ήταν δε σε θέση, όπως προέκυψε από την ακρόαση, να απαντήσει στον προσφεύγοντα για τα αιτούμενα στοιχεία, αλλά παρέλειψε να το πράξει.

Η ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ παρέβη και αυτή την υποχρέωση που έχει εκ του νόμου να απαντήσει εμπρόθεσμα και ικανοποιητικά στα αιτήματα πρόσβασης και διόρθωσης του προσφεύγοντος που άσκησε σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 12 παρ.1 και 2 (περ. α και ε) του ν.2472/97. Ο μεγάλος όγκος ανάλογων εκκρεμών αιτήσεων προς απάντηση από την εταιρεία και η διαδοχική αλληλογραφία με τον προσφεύγοντα μπορεί να δικαιολογήσουν κάποια καθυστέρηση στις απαντήσεις προς τον προσφεύγοντα. Ωστόσο, η απάντηση στο αίτημα διόρθωσης ότι δεν είναι δυνατή καμιά ενέργεια εκ μέρους της εταιρείας πλην της αναγραφής των στοιχείων της συναλλαγματικής που της αναγγέλθηκε από την τράπεζα, είναι μη ικανοποιητική, σύμφωνα με όσα αναφέρθηκαν ανωτέρω για την υποχρέωση που υπέχει ο υπεύθυνος επεξεργασίας να τηρεί ακριβή αρχεία, αλλά και της ευθύνης της εταιρείας να καθορίζει ή ίδια, ως υπεύθυνη επεξεργασίας, τους σκοπούς και τον τρόπο επεξεργασίας των στοιχείων που τηρεί στο αρχείο της. Ήταν δε σε γνώση της εταιρείας, από την αλληλογραφία με τον προσφεύγο-

ντα, ότι υπάρχουν βάσιμοι λόγοι να εξετάσει την νομιμότητα της καταχώρισης, αλλά δεν το έπραξε.

Επειδή, και οι δύο υπεύθυνοι επεξεργασίας συνέλεξαν, καταχώρισαν και διαβίβασαν ανακριβή στοιχεία του προσφεύγοντος, κατά παράβαση της διάταξης του άρθρου 4 παρ.1 γ.Επειδή, η ΕΤΕ δεν απάντησε στον προσφεύγοντα στο αίτημα πρόσβασης που άσκησε, κατά παράβαση του άρθρου 12 παρ. 1 και 2 του ν.2472/97.

Επειδή, η ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ ΑΕ δεν απάντησε εμπρόθεσμα και ικανοποιητικά στα αιτήματα πρόσβασης που άσκησε ο προσφεύγων, κατά παράβαση του άρθρου 12 παρ.1 και 2 του ν.2472/97.

Ενόψει της βαρύτητας των πράξεων που αποδείχθηκαν και της προσβολής της πιστοληπτικής ικανότητας του προσφεύγοντα που επήλθε από αυτές, αλλά και προηγούμενων παραβάσεων άλλων διατάξεων του ν.2472/97 από την τράπεζα, η Αρχή κρίνει ομόφωνα ότι πρέπει να επιβληθούν στους υπευθύνους της επεξεργασίας οι προβλεπόμενες στο άρθρο 21 παρ.1 εδαφ.β του ν.2472/97 κυρώσεις που αναφέρονται στο διατακτικό και οι οποίες κρίνονται ανάλογες με τη βαρύτητα των παραβάσεων.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

1. Επιβάλλει στην Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος χρηματικό πρόστιμο πενήντα χιλιάδων (50,000.00) ευρώ (είκοσι πέντε χιλιάδων για την παράβαση του άρθρου 4 παρ.1 γ και είκοσι πέντε χιλιάδων για την παράβαση του άρθρου 12 παρ. 1 και 2 του ν.2472/97).
2. Επιβάλλει στην εταιρία ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ Α.Ε. χρηματικό πρόστιμο είκοσι χιλιάδων (20,000.00) ευρώ (δέκα χιλιάδων για την παράβαση του άρθρου 4 παρ.1 γ και δέκα χιλιάδων για την παράβαση του άρθρου 12 παρ. 1 και 2 του ν.2472/97).

ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡ. 37/2007**ΕΛΕΓΧΟΣ Η/Υ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΥ**

Η Αρχή έλαβε υπόψη τα παρακάτω:

1) Τη με αρ. πρωτ. .../2-12-2004 καταγγελία του Φ, η οποία στρέφεται κατά της Δημοτικής Αρχής του Δήμου περιοχής ...και, ειδικότερα, κατά του Δημάρχου Χ, του Προέδρου του Δημοτικού Συμβουλίου Ψ, της προϊσταμένης του τμήματος Διοικητικών και Οικονομικών υπηρεσιών Υ και του ειδικού συνεργάτη του Δημάρχου Ω. Σύμφωνα με την καταγγελία αυτή σε ημέρα και ώρα, που ο καταγγέλλων απουσίαζε από το χώρο της εργασίας του στο Δήμο περιοχής ..., διενεργήθηκε έλεγχος στον υπολογιστή του από τον Ω μετά από εντολή της Δημοτικής Αρχής και τα δεδομένα που συλλέχθηκαν από την διερεύνηση του Ιστορικού των συνδέσεων στο Internet δημοσιοποιήθηκαν τόσο στο χώρο εργασίας όσο και εκτός αυτού.

2) Το με αρ. πρωτ. .../17-3-2006 έγγραφο της Αρχής με το οποίο διαβιβάστηκε η πιο πάνω καταγγελία στον Δήμαρχο περιοχής... και ζητήθηκε από τον Δήμαρχο να καταθέσει τις απόψεις του σχετικά με τα καταγγελλόμενα.

3) Το με αρ. πρωτ. .../18-5-2006 έγγραφο της Αρχής με το οποίο ζητήθηκε για δεύτερη φορά από τον Δήμαρχο να καταθέσει τις απόψεις του σχετικά με τα καταγγελλόμενα, δεδομένου ότι δεν είχε απαντήσει στο πρώτο της έγγραφο.

4) Το με αρ. πρωτ. .../13-7-2006 υπόμνημα του Δημάρχου Χ, περιοχής ..., με το οποίο διαβίβασε αναφορά του Ω με την οποία παρουσιάζονται τα γεγονότα, τα οποία έλαβαν χώρα την περίοδο, κατά την οποία έγιναν έλεγχοι στους υπολογιστές του Δήμου.

Μετά από εξέταση όλων των παραπάνω στοιχείων και κατόπιν διεξοδικής συζήτησης,

ΣΚΕΦΤΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

Η Αρχή, λαμβάνοντας υπόψη ιδίως:

1) Τις διατάξεις του Συντάγματος, και ιδίως εκείνες των άρθρων 9Α, 28, 2 παρ. 1, 5 παρ. 1, και 25.

2) Τις διατάξεις της Οδηγίας 95/46/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Οκτωβρίου 1995, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών, τις οποίες ενσωμάτωσε στην ελληνική έννομη τάξη ο Ν. 2472/1997 για την Προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, καθώς και τις διατάξεις του νόμου αυτού.

3) Τις διατάξεις της Σύστασης 8/2001 (της 13^{ης}/09/2001) της ομάδας εργασίας του άρθρου 29 της Οδηγίας 95/46/ΕΚ, για την Επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα στο εργασιακό πλαίσιο, η οποία επιμένει ιδιαίτερος, αφενός, στο ότι κατά την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, που αναφέρονται στους εργαζομένους, οι εργοδότες θα πρέπει πάντα να έχουν κατά νου τις θεμελιώδεις αρχές προστασίας των δεδομένων, και, ιδίως, εκείνης του Σκοπού επεξεργασίας, που υπαγορεύει ότι τα δεδομένα πρέπει να συλλέγονται για καθορισμένους, σαφείς και νόμιμους σκοπούς και η μεταγενέστερη επεξεργασία τους πρέπει να συμβιβάζεται με στους σκοπούς αυτούς. Αφετέρου, δε, στην αλληλεπίδραση μεταξύ του εργατικού δικαίου και του δικαίου περί προστασίας δεδομένων, με την έννοια ότι «το δίκαιο περί προστασίας δεδομένων δεν λειτουργεί απομονωμένα από το εργατικό δίκαιο και την εργατική πρακτική, τα οποία, με τη σειρά τους, δεν λειτουργούν απομονωμένα από το δίκαιο περί προστασίας δεδομένων. Η

αλληλεπίδραση αυτή είναι αναγκαία και πολύτιμη και πρέπει να συμβάλει στην ανάπτυξη λύσεων οι οποίες θα εξασφαλίζουν την κατάλληλη προστασία των συμφερόντων των εργαζομένων».

4) Τις διατάξεις της Οδηγίας 115/2001 (της 20^{ης}/09/2001) της Αρχής για την Επεξεργασία δεδομένων των εργαζομένων.

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρ. 4 παρ. 1 του Ν. 2472/1997, «τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα για να τύχουν νόμιμης επεξεργασίας πρέπει: α) Να συλλέγονται κατά τρόπο θεμιτό και νόμιμο για καθορισμένους, σαφείς και νόμιμους σκοπούς και να υφίστανται θεμιτή και νόμιμη επεξεργασία ενόψει των σκοπών αυτών. β) Να είναι συναφή, πρόσφορα, και όχι περισσότερα από όσα κάθε φορά απαιτείται εν όψει των σκοπών της επεξεργασίας. (...)». Καθιερώνεται, επομένως, ως θεμελιώδης προϋπόθεση νομιμότητας για κάθε συλλογή και επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, καθώς και για τη σύσταση και λειτουργία κάθε αρχείου, η αρχή του σκοπού της επεξεργασίας και η αρχή της αναλογικότητας των δεδομένων σε σχέση πάντα με το σκοπό επεξεργασίας. Συνεπώς, κάθε επεξεργασία προσωπικών δεδομένων, που γίνεται πέραν του επιδιωκόμενου σκοπού ή η οποία δεν είναι πρόσφορη και αναγκαία για την επίτευξή του, δεν είναι νόμιμη.

Σύμφωνα με την παρ. 1 του άρ. 5 του Ν. 2472/97 η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα επιτρέπεται κατ'αρχήν μόνον όταν το υποκείμενο των δεδομένων έχει δώσει τη συγκατάθεσή του. Ωστόσο, κατ' εξαίρεση επιτρέπεται η επεξεργασία και χωρίς τη συγκατάθεση του υποκειμένου, εφόσον συντρέχει μια από τις προβλεπόμενες στην παρ. 2 του ίδιου άρθρου περιπτώσεις.

Επίσης, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρ. 11 του Ν. 2472/97, ο υπεύθυνος επεξεργασίας οφείλει, κατά το στάδιο της συλλο-

γής δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, να ενημερώνει με τρόπο πρόσφορο και σαφή το υποκείμενο τουλάχιστον για τον σκοπό της επεξεργασίας και τους αποδέκτες των δεδομένων του και σύμφωνα με την παράγραφο 2 του ίδιου άρθρου να ζητεί την συγκατάθεση του υποκειμένου εγγράφως. Καθιερώνεται, λοιπόν, ρητά σε βάρος του υπευθύνου επεξεργασίας υποχρέωση ενημέρωσης του υποκειμένου, που περιλαμβάνει οπωσδήποτε τα ανωτέρω στοιχεία. Επιπλέον, η παρ. 3 του ίδιου άρθρου ρητά ορίζει ότι «εάν τα δεδομένα ανακοινώνονται σε τρίτους, το υποκείμενο ενημερώνεται για την ανακοίνωση πριν από αυτούς».

Ο Φ υπάλληλος του Δήμου περιοχής ... κατήγγειλε την Δημοτική Αρχή του Δήμου ότι διενήργησε έλεγχο στο προσωπικό υπολογιστή του την περίοδο, κατά την οποία αυτός έλειπε με άδεια. Επίσης, κατήγγειλε ότι τα ευρήματα του ελέγχου (sex sites) – τα οποία, σύμφωνα με τους ισχυρισμούς του, κατασκευάστηκαν από την ομάδα, που διενήργησε τον έλεγχο, και δημοσιοποιήθηκαν τόσο στους συναδέλφους του, όσο και εκτός του χώρου της εργασίας. Τέλος, κατήγγειλε ότι στον υπολογιστή του έχει εγκατασταθεί λογισμικό, με το οποίο δίνεται η δυνατότητα απομακρυσμένου ελέγχου του υπολογιστή του από συνεργάτη του Δημάρχου από απόσταση.

Η Αρχή με έγγραφο της, που αναφέρονται στο ιστορικό διαβίβασε την καταγγελία στον Δήμαρχο περιοχής ... ζητώντας του να καταθέσει τις απόψεις του, να γνωστοποιήσει στην Αρχή την πολιτική ασφαλείας, με την οποία ρυθμίζεται η χρήση των υπολογιστών και του δικτύου του Δήμου από τους υπαλλήλους, καθώς και η πρόσβαση στο διαδίκτυο, και να αναφέρει αν τα μέτρα της πολιτικής ασφαλείας έχουν περιληφθεί στον κανονισμό εργασίας ή σε οποιοδήποτε άλλο κείμενο, που διέπει τις σχέσεις του προσωπικού.

Σύμφωνα με το υπόμνημα που τελικώς υπέβαλε ο Δήμος την διαχείριση των υπολογιστικών συστημάτων και του δικτύου του Δήμου περιοχής ... την περίοδο που αναφέρεται στην καταγγελία ότι έγινε ο έλεγχος είχε αναλάβει η εταιρία Δ. Λόγω του ότι παρατηρήθηκαν προβλήματα στην πρόσβαση στο διαδίκτυο, στη λειτουργία του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και απώλειες εγγράφων από τους υπολογιστές του Δήμου, ο Δήμαρχος και ο Πρόεδρος του Δημοτικού Συμβουλίου κάλεσαν τον Ω να ελέγξει την κατάσταση. Ο τελευταίος πρότεινε να κληθεί η εταιρία Δ που έχει αναλάβει την διαχείριση των συστημάτων του Δήμου για να ελέγξει τους υπολογιστές (ιστορικό, και προσωρινά αρχεία διαδικτύου) του Δήμου κατά την ώρα λειτουργίας του Δήμου. Αφού έγινε αλλαγή των κωδικών πρόσβασης, ο Ω ξεκίνησε τον έλεγχο των υπολογιστών του Δήμου με εντολή του Δημάρχου και του Προέδρου του Δημοτικού συμβουλίου. Κατά τον έλεγχο βρέθηκαν στον υπολογιστή του καταγγέλλοντος, ο οποίος απουσίαζε την ημέρα εκείνη με άδεια σύμφωνα με την καταγγελία, και συγκεκριμένα στο φάκελο προσωρινών αρχείων διαδικτύου σελίδες πορνογραφικού περιεχομένου με αντίστοιχα cookies στο φάκελο cookies. Με εντολή του Προέδρου του Δημοτικού Συμβουλίου τυπώθηκαν κάποιες από τις σελίδες αυτές και την επομένη δόθηκαν στον Δήμαρχο. Το κατά πόσο οι σελίδες αυτές προκαλούσαν δυσλειτουργία των συστημάτων του Δήμου συζητήθηκε από τον Δήμαρχο και τον Ω την επομένη. Από τα παραπάνω προέκυψε ότι η Δημοτική Αρχή περιοχής ... παραβίασε τις διατάξεις του άρ. 5 του Ν.2472/1997, αφού η έρευνα στα αρχεία, που τηρούνται στον ηλεκτρονικό υπολογιστή του καταγγέλλοντος – ακόμα δε και στα προσωπικά αρχεία, που τηρεί εκεί ο καταγγέλλων – έγινε χωρίς τη συναίνεσή του και χωρίς τη συνδρομή κάποιας εκ των προϋποθέ-

σεων της παρ. 2 του ίδιου άρθρου. Παραβιάστηκαν, συνεπώς, και οι διατάξεις της Οδηγίας υπ' αρ. 115/2001 της Αρχής για την Επεξεργασία δεδομένων των εργαζομένων, που αφορούν τους όρους και τις προϋποθέσεις νόμιμης επεξεργασίας των προσωπικών δεδομένων των εργαζομένων μεταξύ των οποίων και εκείνη που αφορά την ενημέρωση του για κάθε περίπτωση συλλογής και επεξεργασίας τους. Επιπλέον, η Δημοτική Αρχή περιοχής ... παραβίασε τις διατάξεις του άρ. 11 του Ν.2472/1997, δεδομένου ότι ο καταγγέλλων δεν ενημερώθηκε για την επεξεργασία, που θα λάμβανε χώρα κατά τον έλεγχο των υπολογιστών από τους αρμόδιους, ούτε για την ανακοίνωση των προσωπικών του δεδομένων σε τρίτους. Όπως έχει ήδη κρίνει η Αρχή με την Απόφασή της 3/2007, η υποχρέωση ενημέρωσης του υποκειμένου, που βαρύνει τον υπεύθυνο επεξεργασίας, είναι θεμελιώδης και συνιστά, καταρχήν, αναφαίρετο δικαίωμα του υποκειμένου, διότι από την εκπλήρωσή της εξαρτάται και η δυνατότητα άσκησης των δικαιωμάτων πρόσβασης και αντίρρησης του υποκειμένου. Συνεπώς, αφενός, η απαλλαγή του υπευθύνου επεξεργασίας από την υποχρέωση ενημέρωσης του υποκειμένου δεν επιτρέπεται πέρα από τις περιπτώσεις εκείνες, όπου οι κρίσιμες νομικές διατάξεις προβλέπουν ρητά την δυνατότητα αυτή, για ορισμένους λόγους και με συγκεκριμένους όρους και προϋποθέσεις. Και, αφετέρου, κάθε συλλογή και επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, που διενεργείται, χωρίς να έχει προηγηθεί η προαναφερόμενη υποχρέωση ενημέρωσης του υποκειμένου, είναι καταρχήν παράνομη. Η δε Οδηγία υπ' αρ. 115/2001 της Αρχής για την Επεξεργασία δεδομένων των εργαζομένων, περιέχει ειδικές διατάξεις για την ενημέρωση των εργαζομένων σε κάθε περίπτωση συλλογής και επεξεργασίας δεδομένων τους προσωπικού χαρακτή-

ρα, οι οποίες και παραβιάστηκαν εν προκειμένω, αφού, επιπλέον, δεν συνέτρεχε κανένας λόγος ανωτέρας βίας, ο οποίος θα καθιστούσε αναγκαίο και πρόσφορο τον άμεσο έλεγχο του ηλεκτρονικού υπολογιστή του καταγγέλλοντος εν τη απουσία του και χωρίς την προηγούμενη ενημέρωσή του. Επειδή, εξάλλου, στην κρινόμενη υπόθεση έχουν παραβιασθεί, κατά τα ανωτέρω, οι επιταγές ιδίως των άρ. 5 και 11 του Ν. 2472/1997, συνάγεται ότι έχουν παραβιασθεί και οι θεμελιώδεις επιταγές, που οι διατάξεις του άρ. 4 του νόμου αυτού θέτουν για τη νομιμότητα κάθε συλλογής και επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, καθώς και για τη σύσταση και λειτουργία του σχετικού αρχείου. Και τούτο, διότι κατά τις διατάξεις αυτές τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, για να τύχουν νόμιμης επεξεργασίας, πρέπει και να υφίστανται θεμιτή και νόμιμη επεξεργασία ενόψει των προβαλλόμενων σκοπών επεξεργασίας, πράγμα το οποίο δεν συνέβη εν προκειμένω.

Για τις παραβιάσεις αυτές πρέπει να επιβληθεί στον Δήμο περιοχής ... το πρόστιμο που αναγράφεται στο διατακτικό και το οποίο είναι ανάλογο με τη βαρύτητα των παραβάσεων και την οικονομική κατάσταση του Δήμου.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Επιβάλλει στον Δήμο περιοχής ... πρόστιμο ύψους πέντε χιλιάδων (5.000) ευρώ και ζητεί την εντός εξαμήνου κατάθεση της πολιτικής ασφαλείας και του κανονισμού λειτουργίας του Δήμου.

ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡ. 38/2007

ΔΙΑΤΑΓΗ ΠΡΟΣΩΡΙΝΗΣ ΑΜΕΣΗΣ ΟΛΙΚΗΣ ΑΝΑΣΤΟΛΗΣ ΤΗΣ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΗΣ ΤΩΝ ΓΡΑΠΤΩΝ ΔΟΚΙΜΙΩΝ ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ ΤΩΝ ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΩΝ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ

Η Αρχή έλαβε υπόψη τα παρακάτω:

Υποβλήθηκαν στην Αρχή από υποψηφίους των Πανελλαδικών εξετάσεων του έτους 2006 οι κάτωθι προσφυγές, που στρέφονται κατά του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων (ΥΠΕΠΘ), ως υπεύθυνου επεξεργασίας: (1) Η με αρ. πρωτ. /12.02.2007 (όπως συμπληρώθηκε με το με αρ. πρωτ. /28.02.2007 έγγραφο) προσφυγή του Α. , κατοίκου περιοχής, (2) Η με αρ. πρωτ. /12.02.2007 (όπως συμπληρώθηκε με το με αρ. πρωτ. /28.02.2007 έγγραφο) προσφυγή του Β., κατοίκου περιοχής, (3) Η με αρ. πρωτ. /22.02.2007 προσφυγή της Γ., κατοίκου περιοχής, (4) Η με αρ. πρωτ. /26.02.2007 προσφυγή της Δ., κατοίκου περιοχής, (5) Η με αρ. πρωτ. /28.02.2007 προσφυγή του Ε., κατοίκου περιοχής, (6) Η με αρ. πρωτ. /14.03.2007 προσφυγή της Θ., κατοίκου περιοχής, (7) Η με αρ. πρωτ. /23.04.2007 προσφυγή της Ζ., κατοίκου περιοχής, (8) Η με αρ. πρωτ. /25.04.2007 προσφυγή του Ψ., κατοίκου περιοχής

Με τις ως άνω προσφυγές τους, οι προσφεύγοντες καταγγέλλουν ενώπιον της Αρχής την άρνηση του ΥΠΕΠΘ, ως υπεύθυνου επεξεργασίας, να ικανοποιήσει το δικαίωμα πρόσβασης καθενός τους στα ζητηθέντα γραπτά δοκίμιά του των Πανελλαδικών εξετάσεων του έτους 2006 – είτε δια της ζητηθείσας επίδειξης τους είτε δια της χορηγήσεως των ζητηθέντων φωτοαντιγράφων αυτών – και ζητούν από την Αρχή όπως ασκήσει τις εκ του νόμου αρμοδιότητές της, προκειμένου να υποχρεώσει το ΥΠΕΠΘ να ικανοποιήσει το δικαίωμά τους αυτό. Ειδικότερα, οι προσφεύγοντες Α. και Ε. είχαν παλαιότερα ασκήσει αντίστοιχα τις με αρ. πρωτ. με αρ. πρωτ. /20.09.2006 και /07.09.2006 προσφυγές κατά του ΥΠΕΠΘ με παρόμοιο αίτημα και οι προσφυγές τους αυτές κρίθηκαν βάσιμες

από την Απόφαση 66/2006 της Αρχής. Καταγγέλλουν, πλέον, την άρνηση του ΥΠΕΠΘ να συμμορφωθεί με την Απόφαση 66/2006 της Αρχής και ζητούν όπως τα επίμαχα γραπτά δοκίμιά τους των Πανελλαδικών εξετάσεων του έτους 2006 εξαιρεθούν από την προβλεπόμενη καταστροφή του συνόλου των γραπτών δοκιμίων των εξετάσεων αυτών. Όσον αφορά τους υπόλοιπους προσφεύγοντες, έχουν υποβάλλει νομοτύπως αίτηση στις υπηρεσίες του ΥΠΕΠΘ, ως υπεύθυνου επεξεργασίας, επικαλούμενοι την Απόφαση 66/2006 της Αρχής, προκειμένου να τους ικανοποιηθεί το δικαίωμα πρόσβασής τους στα ζητηθέντα γραπτά τους δοκίμια. Ωστόσο, το ΥΠΕΠΘ αρνείται να ικανοποιήσει το δικαίωμα πρόσβασής τους στα δοκίμια αυτά, είτε απορρίπτοντας σιωπηρώς το σχετικό αίτημά τους είτε απαντώντας τους (προφορικά ή εγγράφως) ότι το αίτημά τους απορρίπτεται, διότι: (α) η διάταξη του άρθρου 22 παρ. 1 του Ν. 3475/2006 παραμένει σε ισχύ, και (β) επιπροσθέτως έχει ασκηθεί από το Νομικό Σύμβουλο του ΥΠΕΠΘ ενώπιον του ΣτΕ αίτηση ακύρωσης κατά της Απόφασης 66/2006 της Αρχής (Βλ., ενδεικτικά, το από 20/02/2007 έγγραφο του ΥΠΕΠΘ, με αρ. πρωτ./19587/B6, και με αρ. πρωτ. Αρχής/28.02.2007). Μετά από εξέταση των προαναφερομένων στοιχείων, αφού άκουσε την πρόταση του εισηγητή, και κατόπιν διεξοδικής συζήτησης,

ΣΚΕΦΤΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

Η Αρχή, λαμβάνοντας υπόψη τα ακόλουθα,

- 1) Τις διατάξεις του Συντάγματος, και ιδίως εκείνες των άρθρων 2 παρ. 1, 5 παρ. 1, 9Α, 10, 25, 26, 28, 101Α και 120.
- 2) Τις διατάξεις της Οδηγίας 95/46/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24^{ης} Οκτωβρίου 1995,

για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών, τις οποίες ενσωμάτωσε στην ελληνική έννομη τάξη ο Ν. 2472/1997 για την Προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, καθώς και τις διατάξεις του νόμου αυτού.

3) Τις διατάξεις της Οδηγίας 2003/98/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17^{ης} Νοεμβρίου 2003, για την περαιτέρω χρήση πληροφοριών του δημόσιου τομέα, τις οποίες ενσωμάτωσε στην ελληνική έννομη τάξη ο Ν. 3448/2006 για την περαιτέρω χρήση πληροφοριών του δημόσιου τομέα (ΦΕΚ Α' /57/15.3.2006).

4) Τη διάταξη του άρ. 22 παρ. 1 του Ν. 3475/2006 για την Οργάνωση και λειτουργία της δευτεροβάθμιας επαγγελματικής εκπαίδευσης και άλλες διατάξεις (ΦΕΚ Α' /146/13.7.2006).

5) Τις διατάξεις του ΠΔ 60/2006 για την αξιολόγηση των μαθητών του Ενιαίου Λυκείου (ΦΕΚ Α' /65/30.03.2006).

1. Επειδή, με την Απόφασή της 66/2006, η Αρχή απεφάνθη ότι η διάταξη του άρ. 22 παρ. 1 του Ν. 3475/2006 για την Οργάνωση και λειτουργία της δευτεροβάθμιας επαγγελματικής εκπαίδευσης και άλλες διατάξεις, που αποκλείει το δικαίωμα πρόσβασης των υποψηφίων των Πανελλαδικών εξετάσεων στα γραπτά τους δοκίμια (δηλαδή, αποκλείει την πρόσβαση κάθε ενδιαφερόμενου υποκειμένου αυτής της κατηγορίας προσώπων σε δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, που το αφορούν), αντίκειται – για τους λόγους, που αναφέρονται διεξοδικά στο σκεπτικό της Απόφασης αυτής – πρώτον, ιδίως, στις διατάξεις των άρ. 12 και 13 της Οδηγίας 95/46/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24^{ης} Οκτωβρίου 1995, για την

- προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών, τις οποίες ενσωμάτωσε στην ελληνική έννομη τάξη ο Ν. 2472/1997, καθώς και στις αντίστοιχες διατάξεις του νόμου αυτού. Αντίκειται, επίσης, στις διατάξεις της Οδηγίας 2003/98/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Νοεμβρίου 2003, για την περαιτέρω χρήση πληροφοριών του δημόσιου τομέα, οι οποίες έχουν ενσωματωθεί στην ελληνική έννομη τάξη από τις αντίστοιχες του Ν. 3448/2006 για την περαιτέρω χρήση πληροφοριών του δημόσιου τομέα, και στις αντίστοιχες διατάξεις του νόμου αυτού. Επιπλέον, αντίκειται στο συνδυασμό των άρ. 2 παρ. 1, 5 παρ. 1, 9Α, 10, 25, 26, 28, 101Α, 120, 4 και 20 του Συντάγματος.
2. Επειδή, το Ελληνικό Δημόσιο, νομίμως εκπροσωπούμενο από την Υπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, άσκησε, ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας (ΣτΕ), τη με αρ. καταθ. 1181/15.02.2007 αίτηση ακυρώσεως κατά της απόφασης 66/2006 της Αρχής. Επίσης, τη με αρ. καταθ. 290/2007 αίτηση αναστολής της εν λόγω απόφασης της Αρχής. Για τη συζήτηση της ως άνω αιτήσεως ακυρώσεως έχει οριστεί δικάσιμος ενώπιον του Δ' Τμήματος (με Επταμελή σύνθεση) του ΣτΕ, την Τρίτη 23 Οκτωβρίου 2007, ενώ και η συζήτηση της ως άνω αιτήσεως αναστολής εκκρεμεί ενώπιον του ΣτΕ.
 3. Επειδή, οι διατάξεις του άρ. 26 του ΠΔ 60/2006 για την αξιολόγηση των μαθητών του Ενιαίου Λυκείου ορίζουν ιδίως τα εξής: «1. Η Επιτροπή του Βαθμολογικού Κέντρου, μετά την ολοκλήρωση της βαθμολόγησης, παραδίδει τα γραπτά των απολυτήριων εξετάσεων στον Πρόεδρο της οικείας Νομαρχιακής Επιτροπής, ο οποίος μεριμνά για τη φύλαξη τους σε κατάλληλο χώρο σχολικής μονάδας ή άλλου δημόσιου κτηρίου της οικείας Νομαρχίας. 2. Τα γραπτά δοκίμια των μαθητών, μετά την παραλαβή τους από τη Νομαρχιακή Επιτροπή, ταξινομούνται, αρχειοθετούνται και φυλάσσονται από αυτή ως τις 15 Μαΐου του επόμενου σχολικού έτους, οπότε καταστρέφονται με πράξη της. (...)».
 4. Επειδή, όπως έχει ήδη δεχθεί η Αρχή με τις Αποφάσεις της 13/2005 και 66/2006, τα γραπτά δοκίμια κάθε ατόμου, που συμμετέχει στις Πανελλαδικές εξετάσεις, συνιστούν προσωπικά δεδομένα, που αφορούν το υποκείμενό τους, και το σύνολο των γραπτών αυτών δοκιμίων συνιστά αρχείο, κατά την έννοια των διατάξεων του Ν. 2472/1997, οι οποίες ενσωματώνουν αντίστοιχες διατάξεις της Οδηγίας 95/46/ΕΚ. Συνεπώς, η Αρχή έχει αρμοδιότητα, σύμφωνα και με τις διατάξεις του άρ. 3 του Ν. 2472/1997, για την εφαρμογή του νόμου αυτού σε κάθε επεξεργασία – είτε αυτή είναι αυτοματοποιημένη (εν όλω ή εν μέρει) είτε όχι – στο αρχείο των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, το οποίο αποτελούν τα γραπτά δοκίμια των Πανελλαδικών εξετάσεων κάθε έτους και τηρείται με βάση ιδίως τις διατάξεις του ως άνω ΠΔ 60/2006, συμπεριλαμβανομένης και της καταστροφής των δεδομένων αυτών, αφού αυτή συνιστά μορφή επεξεργασίας τους σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρ. 2 του Ν. 2472/1997.
 5. Επειδή, το ΥΠΕΠΘ, ως υπεύθυνος επεξεργασίας, ενόσω εκκρεμούν ενώπιον του ΣτΕ οι προαναφερόμενες αιτήσεις ακυρώσεως και αναστολής της Απόφασης 66/2006 της Αρχής, αρνείται να ικανοποιήσει το δικαίωμα πρόσβασης των ενδιαφερόμενων υποκειμένων – που υποβάλλουν νο-

μοτύπως αίτηση στις υπηρεσίες του – στα γραπτά τους δοκίμια. Και επειδή, επίκειται η καταστροφή των γραπτών δοκιμίων των Πανελλαδικών εξετάσεων του έτους 2006, σύμφωνα με τα οριζόμενα από τις διατάξεις του άρ. 26 του ΠΔ 60/2006. Ωστόσο, η καταστροφή αυτών των γραπτών δοκιμίων θα αποφέρει τη ματαίωση κάθε δυνατότητας ικανοποίησης του δικαιώματος πρόσβασης των ενδιαφερομένων υποκειμένων στα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, που αφορούν καθένα εξ αυτών.

6. Επειδή, καταρχάς, είναι προφανές ότι το ΥΠΕΠΘ, ως υπεύθυνος επεξεργασίας, οφείλει να εξαιρέσει από την προβλεπόμενη από τις διατάξεις του άρ. 26 του ΠΔ 60/2006 καταστροφή των γραπτών δοκιμίων των Πανελλαδικών εξετάσεων του έτους 2006 τα ζητηθέντα γραπτά δοκίμια των εξετάσεων αυτών, που αφορούν τα υποκείμενα των οποίων οι προσφυγές κρίθηκαν ήδη από την Απόφαση 66/2006, ενόψει του γεγονότος ότι εκκρεμεί ενώπιον του ΣτΕ η ως άνω αίτηση ακυρώσεως του Ελληνικού Δημοσίου κατά αυτής της απόφασης της Αρχής. Συνεπώς, οφείλει το ΥΠΕΠΘ να εξαιρέσει από την καταστροφή και τα επίμαχα γραπτά δοκίμια των Α. και Ε., όπως και κάθε άλλου από τους υποψηφίους, οι προσφυγές των οποίων κρίθηκαν ήδη από την Απόφαση 66/2006. Περαιτέρω, και σχετικά με τις υπόλοιπες προσφυγές και καταγγελίες υποψηφίων Πανελλαδικών εξετάσεων, που έχουν υποβληθεί στην Αρχή και στρέφονται κατά του ΥΠΕΠΘ, συντρέχουν οι προϋποθέσεις εφαρμογής της διάταξης του άρ. 19 παρ. 7α του Ν. 2472/1997. Δηλαδή, η Αρχή, επιλαμβανόμενη των υποθέσεων αυτών, πρέπει να εκδώσει προσωρινή διαταγή για άμεση ολική αναστολή

της καταστροφής των γραπτών δοκιμίων των υποψηφίων των Πανελλαδικών εξετάσεων του έτους 2006, οι οποίοι έχουν ήδη υποβάλει ή υποβάλλουν έως και την 14η Μαΐου του τρέχοντος έτους στις αρμόδιες υπηρεσίες του ΥΠΕΠΘ – είτε πρόκειται ιδίως για τη γραμματεία του Λυκείου, από το οποίο αποφοίτησαν, είτε για τη γραμματεία του Βαθμολογικού κέντρου, όπου εστάλησαν τα γραπτά τους δοκίμια, είτε για την Διεύθυνση Οργάνωσης και Διεξαγωγής Εξετάσεων, (Τμήμα Β'), του ΥΠΕΠΘ – αίτηση για ικανοποίηση του δικαιώματος πρόσβασής τους στα ζητηθέντα γραπτά δοκίμιά τους των εξετάσεων αυτών. Και τούτο, προκειμένου να διασφαλιστεί το δικαίωμα πρόσβασης των υποκειμένων στα γραπτά τους δοκίμια. Η διαταγή αυτή πρέπει να ισχύσει μέχρι την έκδοση της οριστικής απόφασης από την Αρχή επί του ζητήματος της ικανοποίησης του δικαιώματος πρόσβασης των ενδιαφερομένων υποκειμένων. Η αναβολή της έκδοσης απόφασης επί των αιτήσεων των υποκειμένων επιβάλλεται, ενόψει του γεγονότος ότι εκκρεμεί ενώπιον του ΣτΕ η ως άνω αίτηση ακυρώσεως του Ελληνικού Δημοσίου κατά της Απόφασης 66/2006 της Αρχής, αφού με την απόφαση του ΣτΕ θα επιλυθεί το αμφισβητούμενο νομικό ζήτημα της ισχύος ή μη της διάταξης του άρ. 22 παρ. 1 του Ν. 3475/2006, που αποκλείει το δικαίωμα πρόσβασης των υποψηφίων στα γραπτά τους δοκίμια.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Η Αρχή
Διατάσσει προσωρινά την άμεση ολική αναστολή της καταστροφής των γραπτών δοκιμίων των υποψηφίων των Πανελλαδικών εξετάσεων του έτους 2006,

οι οποίοι έχουν ήδη υποβάλλει ή υποβάλλουν έως και την 14^η Μαΐου του τρέχοντος έτους στις αρμόδιες υπηρεσίες του ΥΠΕΠΘ, ως υπεύθυνου επεξεργασίας, αίτηση για ικανοποίηση του δικαιώματος πρόσβασής τους στα ζητηθέντα γραπτά δοκίμιά τους των εξετάσεων αυτών. Η διαταγή αυτή ισχύει μέχρι την έκδοση της οριστικής απόφασης από την Αρχή επί του ζητήματος της ικανοποίησης του δικαιώματος πρόσβασης των ενδιαφερομένων υποκειμένων στα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, που τους αφορούν.

ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡ. 39/2007

ΚΥΡΩΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΚΤΟΡΑΣ ΕΚΔΟΤΙΚΗ ΕΠΕ, ΩΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΓΙΑ ΑΘΕΜΙΤΗ ΣΥΛΛΟΓΗ ΚΑΙ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ (ΠΑΡΑΝΟΜΗ ΛΗΨΗ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΩΝ)

Η Αρχή έλαβε υπόψη τα παρακάτω: Υποβλήθηκε στην Αρχή (με αρ. πρωτ. από ...) καταγγελία – προσφυγή του Χ και της συζύγου του Ψ, η οποία στρέφεται κατά της εταιρείας ΕΚΤΟΡΑΣ ΕΚΔΟΤΙΚΗ ΕΠΕ, ως ιδιοκτήτριας εταιρείας των περιοδικών με τους τίτλους «Ο φακός των paparazzi» και «Very Sorry», καθώς και κατά του Υ, ως νομίμου εκπροσώπου και διαχειριστή της εν λόγω εταιρείας και ως εκδότη των ως άνω περιοδικών. Και τούτο, διότι – όπως ισχυρίζονται οι προσφεύγοντες – σε τεύχη των ως άνω περιοδικών ιδιοκτησίας της εν λόγω εταιρείας (και, ειδικότερα, στο τεύχος 156 του πρώτου εξ αυτών και στο τεύχος 225 του δεύτερου, με ημερομηνία αμοτέρων 6-13/06/2006) δημοσιεύτηκαν φωτογραφίες της δεύτερης εκ των προσφευγόντων, καθώς επίσης και της ανήλικης κόρης του ζεύγους των προσφευγόντων, χωρίς προηγούμενη

ενημέρωσή τους και, βεβαίως, χωρίς τη συναίνεσή τους. Η δε καταγγελλόμενη εταιρεία έχει συστήσει και τηρεί αρχείο με τις επίμαχες φωτογραφίες.

Ειδικότερα, οι προσφεύγοντες αναφέρουν στην ως άνω προσφυγή τους, σχετικά με τα καταγγελλόμενα γεγονότα, ιδίως τα ακόλουθα. Οι προσφεύγοντες είναι δημόσια πρόσωπα, επειδή είναι πρόσωπα επικαιρότητας. Ο μεν Χ έχει αγωνιστεί, ως ποδοσφαιριστής, σε διάφορους συλλόγους στην Ελλάδα και το εξωτερικό. Υπήρξε, επίσης, βασικό στέλεχος της Εθνικής ομάδας ποδοσφαίρου ανδρών, με την οποία και κατέκτησε το Ευρωπαϊκό Πρωτάθλημα Ποδοσφαίρου το έτος 2004, στην Πορτογαλία. Από το μήνα Αύγουστο του έτους 2004, έχει αναλάβει την διοίκηση της ΠΑΕ Χ, κατέχοντας τη θέση του προέδρου και διευθύνοντα συμβούλου. Η δε Ψ (η οποία είναι ευρέως γνωστή στην κοινή γνώμη με το καλλιτεχνικό ψευδώνυμο ...) έχει ασχοληθεί επαγγελματικά με το τραγούδι και είναι ήδη γνωστή τραγουδίστρια στην Ελλάδα και το εξωτερικό. Οι προσφεύγοντες έχουν τελέσει γάμο, το έτος 2003, και έχουν, ακολούθως, αποκτήσει μία κόρη, η οποία ήταν ηλικίας δύο ετών κατά την εποχή των καταγγελλομένων γεγονότων.

Σύμφωνα πάντα με τους ισχυρισμούς των προσφευγόντων, την 31^η Μαΐου 2006 η δεύτερη εξ αυτών με την ανήλικη κόρη τους, καθώς και τρία φιλικά τους πρόσωπα (εκ των οποίων ένα ανήλικο παιδί), βρίσκονταν στον προαύλιο χώρο της οικίας τους, ο οποίος είναι διαμορφωμένος κατά τρόπο ώστε να μην υπάρχει άμεση οπτική επαφή με την οδό έμπροσθεν αυτού, και απολάμβαναν αυστηρώς οικογενειακές και προσωπικές στιγμές. Την 6^η Ιουνίου 2006, διαπίστωσαν ότι οι προσωπικές τους αυτές στιγμές είχαν μαγνητοσκοπηθεί, αποτυπωθεί σε υλικό μέσο και αναπαραχθεί σε περισσότερες φωτογραφίες. Ειδικότερα:

Α. Στο περιοδικό «Very Sorry» (τεύχος 6-13/06/2006) υπάρχουν α) στο εξώφυλλο τρεις φωτογραφίες από τον προαύλιο χώρο του σπιτιού τους, που απεικονίζουν μεταξύ άλλων την προσφεύγουσα και την ανήλικη κόρη της και φέρνουν τον τίτλο «...» και «ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΟ ΦΩΤΟΡΕΠΟΡΤΑΖ» και β) στο εσωτερικό του περιοδικού τέσσερις σελίδες με πληθώρα φωτογραφιών της προσφεύγουσας και της κόρης της, καθώς και των παρευρισκόμενων φιλικών τους προσώπων. Β. Στο τεύχος «Ο φακός των paparazzi» (6-13/06/2006) υπάρχουν στο εσωτερικό του περιοδικού δύο σελίδες με πληθώρα φωτογραφιών των ως άνω προσώπων, οι οποίες ελήφθησαν την ίδια ημέρα (την 31^η/05/2006). Τα καταγγελλόμενα δημοσιεύματα περιλαμβάνουν και πλήθος λεπτομερειών για τις κινήσεις όλων των προαναφερόμενων προσώπων κατά την διάρκεια της ίδιας ημέρας και ενόσω ελάμβανε χώρα η φωτογράφησή τους. Κατά τους προσφεύγοντες, «από τις άνω φωτογραφίες, που δημοσίευσαν οι καθ' ων και το συνοδευτικό αυτών κείμενο, συνάγεται ότι το πρόσωπο, που αποτύπωσε τις ως άνω στιγμές [τους] βιντεοσκοπώντας [τους], επεδίωξε σκόπιμα να βρεθεί σε υπερυψωμένο σημείο (μάλλον ταράτσα) σε γειτονικό κτίριο, παρακολουθούσε οπτικά και ηχητικά, με συστηματικό τρόπο και χρησιμοποιώντας ειδικά και υπερσύγχρονα τεχνικά μέσα την οικία [τους] εσωτερικά και εξωτερικά, μαγνητοσκοπούσε με ειδικό πολλαπλασιαστικό φακό (zoom) τις δραστηριότητες [τους] εστιάζοντας στα πρόσωπα [τους], με στόχο να διοχετεύσει τις φωτογραφίες στον τύπο, αποκομίζοντας παράνομα και εις βάρος [τους] ιδιαίτερα μεγάλο οικονομικό όφελος».

Κατόπιν τούτου, η Αρχή κάλεσε (με το με αρ. πρωτ. ..., από ... έγγραφό της), τους εκπροσώπους της ως άνω εταιρείας να δώσουν στην Αρχή πλήρεις δι-

ευκρινήσεις σχετικά με το περιεχόμενο της παραπάνω καταγγελίας. Ωστόσο, οι εκπρόσωποι της εταιρείας αυτής παρέλειψαν να υποβάλλουν στην Αρχή οποιαδήποτε διευκρίνιση. Κλήθηκαν, λοιπόν, σε ακρόαση ενώπιον της Αρχής, η οποία έλαβε χώρα την 21^η/12/2007, οπότε και συζητήθηκε η ως άνω προσφυγή.

Κατά την ακρόαση αυτή, η καταγγελλόμενη εταιρεία ΕΚΤΟΡΑΣ ΕΚΔΟΤΙΚΗ ΕΠΕ εκπροσωπήθηκε από την πληρεξούσια δικηγόρο της Βάγια Γάκη και τον Υ, ο οποίος παρέστη ως νόμιμος εκπρόσωπος και διαχειριστής της και ως εκδότης των προαναφερομένων περιοδικών. Οι εκπρόσωποι της εταιρείας δήλωσαν ενώπιον της Αρχής ιδίως τα εξής: 1) Η εταιρεία προμηθεύτηκε τις επίμαχες φωτογραφίες από φωτορεπόρτερ, που εργάζεται ως ανεξάρτητος (freelancer), αλλά με τον οποίο η εταιρεία έχει μακροχρόνια συνεργασία. 2) Το γεγονός ότι οι επίμαχες φωτογραφίες έχουν ληφθεί από μακρινή απόσταση θεωρήθηκε ότι συμβάλλει στη μη αναγνώριση των προσώπων, τα οποία απεικονίζονται σε αυτές. 3) Η προσφεύγουσα είναι ένα δημόσιο πρόσωπο και πολλά περιοδικά δημοσιεύουν φωτογραφίες της, ενώ έχουν δημοσιευθεί και φωτογραφίες της ίδιας με την κόρη της, κατά την διάρκεια δημοσίων εμφανίσεών τους, σε διάφορες εκδηλώσεις. 4) Υπήρχε η διαβεβαίωση του φωτορεπόρτερ, με τον οποίο η εταιρεία συνεργάζεται εδώ και χρόνια (και, άρα, θεωρείται έμπιστος), ότι για τη λήψη των επίμαχων φωτογραφιών υπήρχε η συναίνεση της προσφεύγουσας. Παρόλα ταύτα, ο εκδότης των ως άνω εντύπων προσπάθησε – κατά τους ισχυρισμούς του – να επικοινωνήσει και τηλεφωνικά με την προσφεύγουσα, προκειμένου να επιβεβαιώσει την ύπαρξη της συγκαταθέσεώς της για την δημοσίευση των επίμαχων φωτογραφιών. Επειδή, όμως, η τηλεφωνική επικοινωνία μεταξύ τους δεν κατέστη δυνατή, αποφασίστηκε η δημοσίευσή τους. 5) Όταν η προσφεύ-

γουσα εξέφρασε τις διαμαρτυρίες της για τη λήψη και δημοσίευση των φωτογραφιών αυτών στα δύο έντυπα, δημοσιεύτηκε η έκφραση λύπης της σύνταξής τους για το γεγονός. 6) Το γεγονός ότι οι επίμαχες φωτογραφίες έχουν ληφθεί από μακρινή απόσταση, με τηλεφάκο, δεν προκάλεσε υποψίες για την ανυπαρξία συναίνεσης της προσφεύγουσας, καθόσον, πολλές φορές, οι ίδιοι οι καλλιτέχνες ή τα διάφορα πρόσωπα της επικαιρότητας ζητούν η λήψη των φωτογραφιών τους να γίνεται κατ' αυτόν τον τρόπο, για διαφημιστικούς λόγους. Η ίδια η προσφεύγουσα έχει κατά το παρελθόν συμφωνήσει για τη λήψη φωτογραφιών της με μακρινές λήψεις. 7) Π' αυτού του είδους τις φωτογραφίες τα ενδιαφερόμενα έντυπα καταβάλλουν αδρές αμοιβές στους φωτογράφους.

Μετά από εξέταση των προαναφερομένων στοιχείων, αφού άκουσε και την πρόταση του εισηγητή, και κατόπιν διεξοδικής συζήτησης,

ΣΚΕΦΤΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

1. Η Αρχή, λαμβάνοντας υπόψη ιδίως:

- 1) Τις διατάξεις του Συντάγματος, και ιδίως εκείνες των άρθρων 2 παρ. 1, 5 παρ. 1, 9Α, 14, 25, 28 και 106 παρ. 2.
- 2) Τις διατάξεις της Οδηγίας 95/46/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24^{ης} Οκτωβρίου 1995, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών, τις οποίες ενσωμάτωσε στην ελληνική έννομη τάξη ο Ν. 2472/1997 για την Προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, καθώς και τις διατάξεις του νόμου αυτού.
- 3) Τη Σύσταση 1/1997 (της 25^{ης}/02/1997)

σχετικά με τη νομοθεσία για την προστασία των δεδομένων και τα μέσα μαζικής ενημέρωσης της Ομάδας του άρθρου 29 της ως άνω Οδηγίας.

- 4) Τις διατάξεις της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για την Προάσπιση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών (ΕΣΔΑ) του Συμβουλίου της Ευρώπης, η οποία κυρώθηκε εκ νέου με το ΝΔ 53 της 19/20.09.1974 (ΦΕΚ Α' 256), όπως αυτή ερμηνεύεται από τη νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου (ΕΔΔΑ).
 - 5) Τις διατάξεις του Διεθνούς Συμφώνου για τα Ατομικά και Πολιτικά Δικαιώματα, που κυρώθηκε με το Ν. 2462/1997 (ΦΕΚ Α' 25).
 - 6) Τις διατάξεις της Διεθνούς Συμβάσεως για τα Δικαιώματα του Παιδιού, η οποία υιοθετήθηκε από τη Γενική Συνέλευση των Ηνωμένων Εθνών το 1989 και τέθηκε σε ισχύ την 2^η Σεπτεμβρίου 1990, ενώ κυρώθηκε με το Ν. 2101/1992 για την Κύρωση της Διεθνούς Σύμβασης για τα δικαιώματα του παιδιού (ΦΕΚ Α', 192).
2. Επειδή, οι διατάξεις των άρ. 2 παρ. 1, 106 παρ. 2 και 5 παρ. 1 του Συν/τος, ορίζουν, αντίστοιχα, ότι «ο σεβασμός και η προστασία της αξίας του ανθρώπου αποτελούν την πρωταρχική υποχρέωση της Πολιτείας», ότι «η ιδιωτική οικονομική πρωτοβουλία δεν επιτρέπεται να αναπτύσσεται σε βάρος της ελευθερίας και της ανθρώπινης αξιοπρέπειας ή προς βλάβη της εθνικής οικονομίας», και, τέλος, ότι «καθένας έχει δικαίωμα να αναπτύσσει ελεύθερα την προσωπικότητά του και να συμμετέχει στην κοινωνική, οικονομική και πολιτική ζωή της Χώρας, εφόσον δεν προσβάλλει τα δικαιώματα των άλλων και δεν παραβιάζει το Σύνταγμα ή τα χρηστά ήθη». Επιπλέον, το άρ. 17 του Διεθνούς Συμφώνου για τα Ατομικά και Πολιτικά Δικαιώματα, που κυρώθηκε με το Ν. 2462/1997 και

έχει υπερνομοθετική ισχύ, κατά το άρ. 28 παρ. 1 του Συν/τος, ορίζει ότι: «1. Κανείς δεν υπόκειται σε αυθαίρετες ή παράνομες παρενοχλήσεις της ιδιωτικής του ζωής, της οικογένειας, της κατοικίας ή της αλληλογραφίας του, ούτε σε παράνομες προσβολές της τιμής και της υπόληψής του. 2. Κάθε πρόσωπο έχει δικαίωμα προστασίας από το νόμο έναντι τέτοιων παρενοχλήσεων ή προσβολών». Τέλος, το άρ. 16 της Διεθνούς Συμβάσεως για τα Δικαιώματα του Παιδιού, η οποία κυρώθηκε με το Ν. 2101/1992 και έχει επίσης υπερνομοθετική ισχύ, κατά το άρ. 28 παρ. 1 του Συν/τος, ορίζει ότι: «1. Κανένα παιδί δεν μπορεί να αποτελέσει αντικείμενο αυθαίρετης ή παράνομης επέμβασης στην ιδιωτική του ζωή, στην οικογένειά του, στην κατοικία του ή στην αλληλογραφία του, ούτε παράνομων προσβολών της τιμής και της υπόληψής του. 2. Το παιδί δικαιούται να προστατεύεται από το νόμο έναντι τέτοιων επεμβάσεων ή προσβολών».

3. Επειδή, το άρ. 9Α του Συν/τος ορίζει ότι «καθένας έχει δικαίωμα προστασίας από τη συλλογή, επεξεργασία και χρήση, ιδίως με ηλεκτρονικά μέσα, των προσωπικών του δεδομένων, όπως νόμος ορίζει. Η προστασία των προσωπικών δεδομένων διασφαλίζεται από ανεξάρτητη αρχή, που συγκροτείται και λειτουργεί όπως νόμος ορίζει». Εξάλλου, κατά το άρ. 1 του Ν. 2472/1997, η θέσπιση των προϋποθέσεων για την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα αποσκοπεί στην προστασία των δικαιωμάτων και θεμελιωδών ελευθεριών κάθε προσώπου, ενώ, το άρ. 15 παρ. 1 του ίδιου νόμου ορίζει ότι η αποστολή της Αρχής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα συνίσταται στην εποπτεία της εφαρμογής του νόμου αυτού και άλλων ρυθμίσεων, που αφορούν την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, καθώς και στην ενάσκηση των αρμοδιοτήτων, που της ανα-

τίθενται κάθε φορά. Τέλος, το άρ. 5 παρ. 1 του ίδιου νόμου ορίζει ότι επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα επιτρέπεται μόνον όταν το υποκείμενο των δεδομένων έχει δώσει τη συγκατάθεσή του, εκτός εάν συντρέχει κάποια από τις περιπτώσεις, που ορίζει κατά τρόπο περιριστικό η παρ. 2 του άρθρου αυτού.

4. Επειδή, στην κρινόμενη περίπτωση η καταγγελλόμενη εταιρεία δημοσίευσε στα επίμαχα τεύχη των δύο περιοδικών ιδιοκτησίας της σειρά φωτογραφιών της δεύτερης εκ των προσφευγόντων ενώπιον της Αρχής, καθώς και της ανήλικης κόρης του ζεύγους των προσφευγόντων, χωρίς προηγούμενη ενημέρωσή τους και, βεβαίως, χωρίς τη συναίνεσή τους. Οι φωτογραφίες αυτές απεικόνιζαν ιδιωτικές στιγμές των ενδιαφερομένων προσώπων, μαζί και με φιλικά τους πρόσωπα, στον προαύλιο χώρο της οικίας του ζεύγους των προσφευγόντων, ο οποίος είναι διαμορφωμένος κατά τρόπο ώστε να μην υπάρχει άμεση οπτική επαφή με την οδό έμπροσθεν αυτού. Για το λόγο αυτό, οι επίμαχες φωτογραφίες είχαν ληφθεί από φωτογράφο, που ενήργησε για λογαριασμό της καταγγελλόμενης εκδοτικής εταιρείας, από μακρινή απόσταση και υπό συνθήκες, που καταδεικνύουν συνθήκες παρακολούθησης των απεικονιζόμενων προσώπων. Οι δημοσιευμένες αυτές φωτογραφίες συνοδεύονταν και από κείμενα, τα οποία περιέγραφαν λεπτομερώς τις κινήσεις, την εν γένει εμφάνιση και συμπεριφορά, καθώς και διαλόγους των απεικονιζόμενων προσώπων. Τα επίμαχα δημοσιεύματα αποσκοπούσαν σαφώς στην αύξηση των πωλήσεων των δύο περιοδικών ιδιοκτησίας της καταγγελλόμενης εκδοτικής εταιρείας, γι' αυτό άλλωστε καταβλήθηκε αδρή αμοιβή στο φωτογράφο, που έλαβε τις επίμαχες λήψεις.

5. Επειδή, παραδεκτώς οι προσφεύγοντες ασκούν από κοινού την κρινόμενη προσφυγή ενώπιον της Αρχής. Και τού-

το, καταρχάς, διότι οι επίμαχες φωτογραφίες απεικονίζουν τόσο την προσφεύγουσα Ψ όσο και την ανήλικη κόρη της και συνιστούν, συνεπώς, απλά δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, που αφορούν τα υποκείμενά τους, αφού από αυτές προσδιορίζονται τα πρόσωπα, στα οποία αναφέρονται, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρ. 2 του Ν. 2472/1997. Εξάλλου, σύμφωνα πάντα με τα οριζόμενα στο άρ. 2 του Ν. 2472/1997, τόσο η λήψη όσο και η δημοσίευση των φωτογραφιών αυτών συνιστούν επεξεργασίες αυτών των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, τα οποία τηρούνται στα αρχεία της καταγγελλόμενης εκδοτικής εταιρείας. Συνεπώς, η Αρχή έχει αρμοδιότητα να κρίνει την υπόθεση αυτή, σύμφωνα και με τα οριζόμενα στο άρ. 3 παρ. 1 του Ν. 2472/1997. Περαιτέρω, η Ψ νομιμοποιείται, ως υποκείμενο των δεδομένων αυτών, να καταγγείλει ενώπιον της Αρχής τη συλλογή και επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, που αφορούν την ίδια, καθώς και τη σύσταση και λειτουργία του σχετικού αρχείου. Εξάλλου, την ιδιότητα του υποκειμένου των κρίσιμων απλών δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα έχει και η ανήλικη κόρη του ζεύγους των προσφευγόντων. Συνεπώς, οι προσφεύγοντες Χ και Ψ, ως σύζυγοι και γονείς της ανήλικης, νομιμοποιούνται να καταγγείλουν από κοινού ενώπιον της Αρχής τη συλλογή και επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, που αφορούν εκείνη, καθώς και τη σύσταση και λειτουργία του σχετικού αρχείου, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρ. 1510 παρ. 1 ΑΚ.

6. Επειδή, ακολούθως, από τα στοιχεία του φακέλου σαφώς προκύπτει ότι η λήψη, καθώς και κάθε περαιτέρω επεξεργασία, των επίμαχων φωτογραφιών, υπό τις προαναφερόμενες συνθήκες, αντιβαίνει ιδίως στις διατάξεις του άρ. 8 της ΕΣΔΑ, που κατοχυρώνει το δικαίωμα κάθε ατόμου στο σεβασμό της ιδιωτικής

και οικογενειακής ζωής του, της κατοικίας του και της αλληλογραφίας του. Οι διατάξεις του άρθρου αυτού, σύμφωνα και με τη νομολογία του ΕΔΔΑ (βλ. ιδίως Απόφαση Von Hannover c./ Allemagne, 24/09/2004, Req. n° 59320/00, Σκέψη αρ. 57), έχουν μεν ως πρωταρχικό σκοπό να προστατέψουν το άτομο από αυθαίρετες επεμβάσεις της κρατικής εξουσίας, αλλά τυγχάνουν εφαρμογής και στις σχέσεις μεταξύ ιδιωτών, ιδίως στις περιπτώσεις όπου το δικαίωμα κάθε προσώπου στην προστασία της εικόνας του πρέπει να διαφυλαχθεί από αυθαίρετες επεμβάσεις τρίτων. Υπό την έννοια αυτή, κάθε ενδιαφερόμενο πρόσωπο απολαμβάνει της προστασίας, που κατοχυρώνουν οι διατάξεις αυτές, έναντι κάθε παράνομης διατάραξης της ιδιωτικής και οικογενειακής του ζωής ή ανάμιξης σε αυτήν, που επιχειρείται από οποιονδήποτε τρίτο, με οποιαδήποτε μορφή, ιδίως δε με την αυθαίρετη λήψη και δημοσίευση φωτογραφιών του. Στο προστατευτικό πεδίο των διατάξεων αυτών εμπίπτουν σαφώς και τα δημόσια πρόσωπα, τα οποία – σύμφωνα με το άρ. 7 του Ψηφίσματος 1165 (1998) της Κοινοβουλευτικής συνέλευσης του Συμβουλίου της Ευρώπης για το σεβασμό της ιδιωτικής ζωής – είναι εκείνα, που ασκούν δημόσιες εξουσίες και / ή κάνουν χρήση δημοσίων κεφαλαίων, καθώς και, υπό μία ευρύτερη έννοια, όλα εκείνα, που διαδραματίζουν κάποια επιρροή στην δημόσια ζωή, είτε στον πολιτικό, στον οικονομικό, στον καλλιτεχνικό, στον κοινωνικό, στον αθλητικό ή σε οποιονδήποτε άλλο τομέα της δημόσιας ζωής. Συνεπώς, οι επεμβάσεις του Τύπου στην ιδιωτική ζωή των δημοσίων προσώπων επιτρέπονται μόνο ως εξαίρεση της παρεχόμενης σε αυτά προστασίας, ιδίως εφόσον συντρέχουν λόγοι συνεισφοράς του Τύπου σε κάποιον διάλογο δημοσίου συμφέροντος. Το δικαίωμα κάθε ενδιαφερόμενου προσώπου της προαναφερθείσας κατηγορίας

στην αποτελεσματική προστασία της ιδιωτικής του ζωής επιβάλλει καταρχήν να μη λαμβάνονται υπόψη, για την εκτίμηση του σύννομου της προσβολής, που υπέστη, ούτε το εύλογο ενδιαφέρον μερίδας της κοινής γνώμης για γνώση πτυχών και λεπτομερειών της ιδιωτικής του ζωής, ούτε και το εμπορικής φύσεως έννομο συμφέρον της εκδοτικής εταιρείας, που προσδοκά να αυξήσει τα κέρδη της με τακτικές διείσδυσης στην ιδιωτική του ζωή (Βλ. ΕΔΔΑ, *op. cit.*, Σκέψεις 42 και 58 επ.). Εξάλλου, όπως έχει ήδη κρίνει η Αρχή (Βλ. Απόφαση 6/2007) «στην περίπτωση των προσώπων που θεωρούνται δημόσια, επειδή είναι πρόσωπα επικαιρότητας, η ύπαρξη της ιδιότητας αυτής κρίνεται *in concreto*, ενόψει της ιδιαίτερης θέσης που κατέχουν στην κοινωνία και της επιρροής που ασκούν στον τομέα των δραστηριοτήτων τους. Έτσι ένας καλλιτέχνης, ένας αθλητής ή ένας δημοσιογράφος μπορεί να είναι δημόσιο πρόσωπο αν και εφόσον συγκεντρώνει τα χαρακτηριστικά που προαναφέρθηκαν σε μια συγκεκριμένη χρονική περίοδο. Με βάση τα παραπάνω, σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι κάποιο πρόσωπο αποκτά την ιδιότητα του δημοσίου προσώπου διότι ανήκει σε συγκεκριμένη κατηγορία αναγνωρίσιμων απλώς προσώπων ή αντανακλαστικά, λόγω δηλαδή συγγένειας με δημόσιο πρόσωπο». Από τα παραπάνω συνάγεται ότι η προσφεύγουσα Ψ απολαμβάνει η ίδια της προστασίας των προαναφερομένων νομικών διατάξεων, καθώς εμπίπτει στην ως άνω νομική έννοια του δημοσίου προσώπου, επειδή είναι πρόσωπο της επικαιρότητας. Επιπλέον, η ανήλικη κόρη της απολαμβάνει ακόμα μεγαλύτερης προστασίας, διότι ουδόλως έχει αποκτήσει η ίδια την ιδιότητα του δημοσίου προσώπου αντανακλαστικά, λόγω δηλαδή της συγγένειας της με τα δημόσια πρόσωπα, που αποτελούν οι γονείς της.

7. Επειδή, προκύπτει ακόμη ότι η λήψη καθώς και κάθε περαιτέρω επεξεργασία των επίμαχων φωτογραφιών, υπό τις προαναφερόμενες συνθήκες, αντιβαίνει επίσης στις διατάξεις των άρθρων 9Α, 2 παρ. 1 και 25, 5 παρ. 1 και 106 παρ. 2 του Συν/τος. Και τούτο, διότι η παράνομη κατά τα ανωτέρω λήψη και περαιτέρω επεξεργασία των φωτογραφιών αυτών συνιστά και βάνανυση προσβολή της υποχρέωσης σεβασμού και προστασίας της ανθρώπινης αξίας των υποκειμένων τους, καθώς και του δικαιώματος στην ελεύθερη ανάπτυξη της προσωπικότητάς τους. Η υποχρέωση αυτή βαρύνει και την καταγγελλόμενη εκδοτική εταιρεία, καθόσον το δικαίωμα στην προστασία της ανθρώπινης αξιοπρέπειας ισχύει και στις σχέσεις μεταξύ ιδιωτών. Ενώ, οι επίμαχες επεξεργασίες των κρίσιμων δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα δεν μπορούν να δικαιολογηθούν ούτε από το εύλογο ενδιαφέρον μερίδας της κοινής γνώμης για γνώση πτυχών και λεπτομερειών της ιδιωτικής ζωής της προσφεύγουσας, ούτε από το εμπορικής φύσεως έννομο συμφέρον της καταγγελλόμενης εκδοτικής εταιρείας, ενόψει των ρητών επιταγών των άρθρων 5 παρ. 1 και 106 παρ. 2 του Συν/τος. Όσον αφορά δε, ειδικότερα, τη λήψη καθώς και κάθε περαιτέρω επεξεργασία των επίμαχων φωτογραφιών, όπου απεικονίζεται το ανήλικο τέκνο των προσφευγόντων, οι επεξεργασίες αυτές συνιστούν παραβίαση του άρθρου 16 της Διεθνούς Συμβάσεως για τα Δικαιώματα του Παιδιού, η οποία κυρώθηκε με το Ν. 2101/1992.

8. Επειδή, οι προαναφερόμενες νομικές διατάξεις, των οποίων η παραβίαση έχει διαπιστωθεί στην κρινόμενη υπόθεση, αποτελούν σαφώς ρυθμίσεις, που αφορούν την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, για την εφαρμογή των οποίων η Αρχή έχει επιφορτιστεί, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 15 παρ. 1 του Ν. 2472/1997. Επειδή, περαιτέρω, στην κρινόμενη υπό-

θεση η Αρχή διαπιστώνει επιπλέον και την παραβίαση περισσότερων διατάξεων του νόμου αυτού. Ειδικότερα, η λήψη των επίμαχων φωτογραφιών και κάθε περαιτέρω επεξεργασία τους από την καταγγελλόμενη εκδοτική εταιρεία, ως υπεύθυνο επεξεργασίας, χωρίς τη συγκατάθεση των απεικονιζομένων προσώπων, συνιστά παράνομη επεξεργασία των κρίσιμων δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα των υποκειμένων τους, καθόσον παραβιάζει ιδίως τις διατάξεις των άρ. 2, 5, 4 παρ. 1, 11, 12 και 13 του Ν. 2472/1997. Όσον αφορά ειδικότερα τις διατάξεις του άρ 11 του Ν. 2472/1997, οι οποίες ρητά θεσπίζουν σε βάρος του υπευθύνου επεξεργασίας υποχρέωση ενημέρωσης του υποκειμένου, που περιλαμβάνει οπωσδήποτε τα εκεί αναφερόμενα στοιχεία, η Αρχή έχει ήδη κρίνει (Βλ. Απόφαση 3/2007) ότι η υποχρέωση αυτή είναι θεμελιώδης και συνιστά, καταρχήν, αναφαίρετο δικαίωμα του υποκειμένου, διότι από την εκπλήρωσή της εξαρτάται και η δυνατότητα άσκησης των δικαιωμάτων πρόσβασης και αντίρρησης του υποκειμένου. Συνεπώς, κάθε συλλογή και επεξεργασία προσωπικών δεδομένων, που διενεργείται, χωρίς να έχει προηγηθεί η προαναφερόμενη υποχρέωση ενημέρωσης του υποκειμένου τους, είναι καταρχήν παράνομη.

9. Επειδή, για τις κατά τα ανωτέρω διαπιστωμένες παραβιάσεις πρέπει να επιβληθεί στην καταγγελλόμενη εκδοτική εταιρεία ΕΚΤΟΡΑΣ ΕΚΔΟΤΙΚΗ ΕΠΕ, ως υπεύθυνο επεξεργασίας, το πρόστιμο, που αναγράφεται στο διατακτικό της παρούσας απόφασης και το οποίο είναι ανάλογο, αφενός, με τη βαρύτητα των παραβάσεων αυτών – δεδομένου και ότι οι παραβάσεις αυτές αφορούν και υποκείμενο ανήλικο, κατά το χρόνο των κρίσιμων πραγματικών περιστατικών – και, αφετέρου, με την οικονομική κατάσταση του υπευθύνου επεξεργασίας. Και επειδή, επιπλέον, πρέπει τα κρίσιμα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, τα οποία έχουν

παράνομως συλλεγεί και τηρούνται στα αρχεία της ως άνω εταιρείας, να αποδοθούν στα υποκείμενά τους.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Η Αρχή,

- 1) Αποφαίνεται ότι η λήψη και η δημοσίευση των επίμαχων φωτογραφιών, που απεικονίζουν την ανήλικη κόρη των προσφευγόντων ενώπιόν της, Ψ και Χ, καθώς και την ίδια την Ψ, και έχουν ληφθεί χωρίς προηγούμενη ενημέρωση των υποκειμένων τους και, συνεπώς, χωρίς τη συγκατάθεσή τους, αντιβαίνουν στις επιταγές των νομικών διατάξεων, οι οποίες αναφέρονται στο σκεπτικό της παρούσας απόφασης και με την εφαρμογή των οποίων έχει επιφορτιστεί η Αρχή. Επομένως, είναι ανεπίτρεπτη η κρινόμενη συλλογή και επεξεργασία αυτών των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, καθώς και η σύσταση και λειτουργία του σχετικού αρχείου.
- 2) Επιβάλλει στην καταγγελλόμενη εκδοτική εταιρεία ΕΚΤΟΡΑΣ ΕΚΔΟΤΙΚΗ ΕΠΕ, ως υπεύθυνο επεξεργασίας, για τις κατά τα ανωτέρω διαπιστωθείσες παραβάσεις των υποχρεώσεων της, που απορρέουν από τις προαναφερθείσες νομικές διατάξεις για την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων του προσωπικού χαρακτήρα, πρόστιμο ποσού τριάντα χιλιάδων (30.0000) Ευρώ.
- 3) Υποχρεώνει την εκδοτική εταιρεία ΕΚΤΟΡΑΣ ΕΚΔΟΤΙΚΗ ΕΠΕ, ως υπεύθυνο επεξεργασίας, όπως αποδώσει αμέσως στους προσφεύγοντες ενώπιόν της, Χ και Ψ, τα κρίσιμα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, τα οποία αφορούν την ίδια την Ψ καθώς και το ανήλικο τέκνο του ζεύγους των προσφευγόντων, και τα οποία έχουν παράνομως συλλεγεί και παράνομως τηρούνται στα αρχεία της εταιρείας αυτής.

ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡ. 42/2007**ΤΡΑΠΕΖΑ, ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ**

Η Αρχή έλαβε υπόψη τα παρακάτω. Υποβλήθηκε στην Αρχή (με αρ. πρωτ. 613, από 03/02/2006) προσφυγή – καταγγελία του Χ, σύμφωνα με την οποία η αρμόδια υπηρεσία του περιφερειακού γραφείου στη Θεσσαλονίκη της εταιρείας με επωνυμία INTERAMERIKAN ELLHNIKH ETAIRIA ASΦΑΛΙΣΕΩΝ ΖΗΜΙΩΝ ΑΕ (εφεξής: INTERAMERIKAN ΖΗΜΙΩΝ), η οποία έχει ως έδρα την Αθήνα, αρνήθηκε να ικανοποιήσει όλες τις αιτήσεις του, με αντικείμενο την πρόσβασή του – δια της χορηγήσεως των ζητηθέντων από τον ίδιο αντιγράφων – σε διάφορα έγγραφα (εξετάσεις, ακτινογραφίες, γνωματεύσεις, κλπ.), τα οποία περιέχουν ιατρικά δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, που αφορούν ως υποκείμενο τον ίδιο και τηρούνται στο αρχείο της εν λόγω εταιρείας, ως υπευθύνου επεξεργασίας. Ο προσφεύγων δεν συνδέεται με την εν λόγω εταιρεία με συμβόλαιο ασφαλιστικής κάλυψης, αλλά έχει εμπλακεί σε τροχαίο ατύχημα με όχημα ασφαλισμένο στην εταιρεία αυτή.

Με βάση τα προαναφερόμενα, η Αρχή κάλεσε (με το με αρ. πρωτ. 613, από 10/03/2006 έγγραφό της) την εν λόγω εταιρεία όπως: 1) ικανοποιήσει αμέσως το δικαίωμα πρόσβασης του προσφεύγοντος (δια της χορηγήσεως των ως άνω ζητηθέντων αντιγράφων) σε κάθε έγγραφο ιατρικού περιεχομένου (εξετάσεις, ακτινογραφίες, γνωματεύσεις, κλπ.), που τον αφορά και τηρείται στα αρχεία της, 2) καταστήσει γνωστούς στην Αρχή τους λόγους, για τους οποίους οι αρμόδιες υπηρεσίες της στη Θεσσαλονίκη προέβησαν στη συλλογή και επεξεργασία ευαίσθητων δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, που τον αφορούν, και τηρούν αρχείο με τα εν λόγω δεδομένα, καθώς και τους λόγους για τους οποίους αρ-

νήθηκαν να ικανοποιήσουν το δικαίωμα πρόσβασής του στα ως άνω έγγραφα. Σε απάντηση του προαναφερομένου εγγράφου, υποβλήθηκε (με αρ. πρωτ. 2861, από 19/04/2006) στην Αρχή απαντητικό υπόμνημα του πληρεξουσίου δικηγόρου της INTERAMERIKAN ΖΗΜΙΩΝ, με το οποίο, αφενός, ενημερώθηκε η Αρχή ότι, μετά την παρέμβασή της, ικανοποιήθηκε πλήρως το δικαίωμα πρόσβασης του προσφεύγοντος και, αφετέρου, εκτίθενται αναλυτικά οι απόψεις της εν λόγω εταιρείας σχετικά με τη βασιμότητα της προσφυγής του. Στο πλαίσιο αυτό, η INTERAMERIKAN ΖΗΜΙΩΝ αμφισβήτησε, ιδίως, τη νομότυπη άσκηση εκ μέρους του προσφεύγοντος του δικαιώματος πρόσβασής του στα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, που τον αφορούν, διότι – κατά τους ισχυρισμούς της – ουδέποτε υποβλήθηκε από τον προσφεύγοντα σχετική αίτηση προς τις αρμόδιες υπηρεσίες της εν λόγω εταιρείας εγγράφως, αλλά όλες οι σχετικές αιτήσεις του προσφεύγοντος υποβλήθηκαν στις υπηρεσίες αυτές προφορικά.

Κατόπιν τούτων, η Αρχή κάλεσε (με το με αρ. πρωτ. 8380, από 05/12/2006 έγγραφό της) την εταιρεία INTERAMERIKAN ΖΗΜΙΩΝ, ως υπεύθυνο επεξεργασίας, σε ακρόαση, κατά τη συζήτηση της ως άνω προσφυγής – καταγγελίας στο Συμβούλιο της Αρχής, στη συνεδρίαση της 14^{ης}/12/2006. Στην εν λόγω συνεδρίαση προσήλθαν οι πληρεξούσιοι δικηγόροι της εταιρείας INTERAMERIKAN ΖΗΜΙΩΝ Αλεξάνδρα Νικολαΐδη και Κων/νος Λάιος, οι οποίοι και ανέπτυξαν ενώπιον του Συμβουλίου της Αρχής τους κρίσιμους ισχυρισμούς της εν λόγω εταιρείας και απάντησαν σε σχετικές ερωτήσεις, που τους τέθηκαν. Κατά τη συνεδρίαση αυτή, οι πληρεξούσιοι δικηγόροι της εταιρείας INTERAMERIKAN ΖΗΜΙΩΝ υπέβαλαν αίτημα αναβολής της συζήτησης, προκειμένου να προετοιμάσουν μία πληρέστερη υπεράσπιση των θέσεων της

εν λόγω εταιρείας και να υποβάλουν νέο έγγραφο υπόμνημα. Το Συμβούλιο της Αρχής έκανε δεκτό το σχετικό αίτημα και έθεσε προθεσμία για την υποβολή υπομνήματος (την 21^η/12/2006). Πράγματι, η εταιρεία υπέβαλε στην Αρχή το με αρ. πρωτ. 8765, από 21/12/2006, έγγραφο υπόμνημά της. Στη συνέχεια, η Αρχή κάλεσε εκ νέου (με το με αρ. πρωτ 8826, από 27/12/2006 έγγραφό της) την εταιρεία INTERAMERIKAN ZHMIΩN, ως υπεύθυνο επεξεργασίας, σε ακρόαση, κατά τη συζήτηση της ως άνω προσφυγής – καταγγελίας στο Συμβούλιο της Αρχής, στη συνεδρίαση της 11^{ης}/01/2007. Κατά τη συνεδρίαση της 11^{ης}/01/2007, αφού ο νομικός ελεγκτής της Αρχής Δ. Ζωγραφόπουλος, ως εισηγητής, ανέγνωσε τα πρακτικά της συζήτησης του θέματος, κατά την 14^η/12/2006, προς ενημέρωση του αναπληρωτή Προέδρου και υπενθύμιση των μελών, προσήλθαν εκ νέου οι πληρεξούσιοι δικηγόροι της εταιρείας INTERAMERIKAN ZHMIΩN Αλεξάνδρα Νικολαΐδη και Κων/νος Λάιος. Κατά τη συνεδρίαση αυτή, οι πληρεξούσιοι δικηγόροι της εν λόγω εταιρείας ανέπτυξαν τους ισχυρισμούς τους ενώπιον του Συμβουλίου της Αρχής και απάντησαν σε σχετικές ερωτήσεις, που τους τέθηκαν. Μετά από εξέταση των προαναφερόμενων στοιχείων, αφού άκουσε την πρόταση του εισηγητή και κατόπιν διεξοδικής συζήτησης,

ΣΚΕΦΤΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

Η Αρχή, λαμβάνοντας υπόψη ιδίως τις διατάξεις της Οδηγίας 95/46/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24^{ης} Οκτωβρίου 1995, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών, τις οποίες ενσωμάτωσε στην

ελληνική έννομη τάξη ο Ν. 2472/1997 για την Προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, καθώς και τις διατάξεις του νόμου αυτού.

Επειδή, το άρ. 7 παρ. 2 του Ν. 2472/1997 ορίζει ιδίως τα εξής: «Κατ' εξαίρεση επιτρέπεται η συλλογή και η επεξεργασία ευαίσθητων δεδομένων, καθώς και η ίδρυση και λειτουργία σχετικού αρχείου, ύστερα από άδεια της Αρχής, όταν συντρέχουν μία ή περισσότερες από τις ακόλουθες προϋποθέσεις: α) Το υποκείμενο έδωσε τη γραπτή συγκατάθεσή του, εκτός εάν η συγκατάθεση έχει αποσπασθεί με τρόπο που αντίκειται στο νόμο ή τα χρηστά ήθη ή νόμος ορίζει ότι η συγκατάθεση δεν αίρει την απαγόρευση. (...)». Εξάλλου, το άρ. 12 του Ν. 2472/1997 ορίζει για το δικαίωμα πρόσβασης του υποκειμένου, ιδίως τα εξής: «1. Καθένας έχει δικαίωμα να γνωρίζει εάν δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που τον αφορούν αποτελούν ή αποτέλεσαν αντικείμενο επεξεργασίας. Προς τούτο, ο υπεύθυνος επεξεργασίας, έχει υποχρέωση να του απαντήσει εγγράφως. 2. Το υποκείμενο των δεδομένων έχει δικαίωμα να ζητεί και να λαμβάνει από τον υπεύθυνο επεξεργασίας, χωρίς καθυστέρηση και κατά τρόπο εύληπτο και σαφή, τις ακόλουθες πληροφορίες: α) Όλα τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που το αφορούν, καθώς και την προέλευσή τους. β) Τους σκοπούς της επεξεργασίας, τους αποδέκτες ή τις κατηγορίες αποδεκτών. γ) Την εξέλιξη της επεξεργασίας για το χρονικό διάστημα από την προηγούμενη ενημέρωση ή πληροφόρησή του. δ) Τη λογική της αυτοματοποιημένης επεξεργασίας. ε) κατά περίπτωση, τη διόρθωση, τη διαγραφή ή τη δέσμευση (κλειδώμα) των δεδομένων των οποίων η επεξεργασία δεν είναι σύμφωνη προς τις διατάξεις του παρόντος νόμου, ιδίως λόγω του ελλιπούς ή ανακριβούς χαρακτήρα των

δεδομένων, και στ) την κοινοποίηση σε τρίτους, στους οποίους έχουν ανακοινωθεί τα δεδομένα, κάθε διόρθωσης, διαγραφής ή δέσμευσης (κλειδώματος) που διενεργείται σύμφωνα με την περίπτωση ε', εφόσον τούτο δεν είναι αδύνατον ή δεν προϋποθέτει δυσανάλογες προσπάθειες. Το δικαίωμα πρόσβασης μπορεί να ασκείται από το υποκείμενο των δεδομένων και με τη συνδρομή ειδικού. 3. Το δικαίωμα της προηγούμενης παραγράφου και τα δικαιώματα του άρθρου 13 ασκούνται με την υποβολή της σχετικής αίτησης στον υπεύθυνο της επεξεργασίας και ταυτόχρονη καταβολή χρηματικού ποσού, το ύψος του οποίου, ο τρόπος καταβολής του και κάθε άλλο συναφές ζήτημα ρυθμίζονται με απόφαση της Αρχής. Το ποσό αυτό επιστρέφεται στον αιτούντα εάν το αίτημα διόρθωσης ή διαγραφής των δεδομένων κριθεί βάσιμο είτε από τον υπεύθυνο της επεξεργασίας είτε από την Αρχή, σε περίπτωση προσφυγής του σ' αυτήν. Ο υπεύθυνος έχει υποχρέωση στην περίπτωση αυτή να χορηγήσει στον αιτούντα, χωρίς καθυστέρηση δωρεάν και σε γλώσσα κατανοητή, αντίγραφο του διορθωμένου μέρους της επεξεργασίας, που τον αφορά. 4. Εάν ο υπεύθυνος επεξεργασίας δεν απαντήσει εντός δεκαπέντε (15) ημερών ή εάν η απάντησή του δεν είναι ικανοποιητική, το υποκείμενο των δεδομένων έχει δικαίωμα να προσφύγει στην Αρχή. Στην περίπτωση κατά την οποία ο υπεύθυνος επεξεργασίας αρνηθεί να ικανοποιήσει το αίτημα του ενδιαφερόμενου, κοινοποιεί την απάντησή του στην Αρχή και ενημερώνει τον ενδιαφερόμενο ότι μπορεί να προσφύγει σε αυτήν. (...) 6. Δεδομένα που αφορούν την υγεία γνωστοποιούνται στο υποκείμενο μέσω ιατρού».

Επειδή, στην κρίνόμενη υπόθεση, από τα στοιχεία του φακέλου προκύπτουν ιδίως τα ακόλουθα. Ο προσφεύγων Χ τραυματίστηκε σε τροχαίο ατύχημα,

που έλαβε χώρα στη Θεσσαλονίκη την 05^η/07/2005, από ασφαλισμένο στην εταιρεία ΙΝΤΕΡΑΜΕΡΙΚΑΝ ΖΗΜΙΩΝ όχημα και, για το λόγο αυτό, ζήτησε από την εν λόγω εταιρεία την αποζημίωσή του για τη ζημία, που υπέστη από το ατύχημα αυτό. Για τον προσδιορισμό του ύψους της αποζημίωσης αυτής, η εταιρεία ΙΝΤΕΡΑΜΕΡΙΚΑΝ ΖΗΜΙΩΝ έκρινε αναγκαίο – όπως ρητά συνομολογεί στα ως άνω υπομνήματά της – να εξετασθεί ο προσφεύγων από ειδικό ιατρό, που συνεργάζεται με την εν λόγω εταιρεία, ο οποίος και θα της κοινοποιούσε, στη συνέχεια, τα αποτελέσματα των κρίσιμων εξετάσεων. Η εν λόγω εταιρεία πρότεινε, λοιπόν, στον προσφεύγοντα να εξεταστεί από συνεργαζόμενο με την ίδια ιατρό χειρουργό – ορθοπαιδικό, δια βεβαιώνοντάς τον παράλληλα ότι θα έχει δικαίωμα πρόσβασης στα πορίσματα αυτών των ιατρικών εξετάσεων. Ο προσφεύγων συναίνεσε για τη διενέργεια των εξετάσεων αυτών και εξετάστηκε πράγματι από το συνεργαζόμενο με την εν λόγω εταιρεία ιατρό δύο φορές (τη 18^η/08/2005 και την 24^η/11/2005). Η ΙΝΤΕΡΑΜΕΡΙΚΑΝ ΖΗΜΙΩΝ έλαβε, στη συνέχεια, γνώση των πορισμάτων των εξετάσεων αυτών, ενώ τα σχετικά έγγραφα τηρούνται έκτοτε στα αρχεία της. Από τα προαναφερόμενα στοιχεία του φακέλου προκύπτει ιδίως ότι ο προσφεύγων υποβλήθηκε μεν με τη συναίνεσή του στις κρίσιμες ιατρικές εξετάσεις, που διενεργήθηκαν από συνεργαζόμενο με την εταιρεία ΙΝΤΕΡΑΜΕΡΙΚΑΝ ΖΗΜΙΩΝ ιατρό, προκειμένου να επιτευχθεί ο επιδιωκόμενος από τα μέρη διακανονισμός για το ύψος της αποζημίωσης, που δικαιούταν ο προσφεύγων εξαιτίας της ζημίας, που υπέστη. Ωστόσο, από τα στοιχεία, που υποβλήθηκαν στην Αρχή, δεν προκύπτει ότι ο προσφεύγων, ως υποκείμενο, έδωσε στην εν λόγω εταιρεία τη γραπτή συγκατάθεσή του για την επεξεργασία

των κρίσιμων ευαίσθητων δεδομένων του προσωπικού χαρακτήρα, που αφορούν την υγεία του, όπως ρητά απαιτεί η προαναφερόμενη διάταξη του άρ. 7 παρ. 2 στοιχείο (α') του Ν. 2472/1997.

Επειδή, ακολούθως, προκύπτει ότι η INTERAMERIKAN ZHMIWN παρέλειψε να ικανοποιήσει το δικαίωμα πρόσβασης του προσφεύγοντος στα κρίσιμα ευαίσθητα δεδομένα του προσωπικού χαρακτήρα, τα οποία τηρούνται στα αρχεία της εν λόγω εταιρείας, παρόλο που ο προσφεύγων ζήτησε προφορικά – τόσο ο ίδιος, όσο και μέσω του πληρεξουσίου δικηγόρου του – κατ' επανάληψη από τους αρμόδιους υπαλλήλους της εν λόγω εταιρείας να ικανοποιήσουν το δικαίωμα πρόσβασής του στα δεδομένα αυτά. Η INTERAMERIKAN ZHMIWN δεν προέβη στην ικανοποίηση του δικαιώματος πρόσβασης του προσφεύγοντος στα δεδομένα του αυτά, παρά μόνο μετά την παρέμβαση της Αρχής, σύμφωνα με τα προαναφερόμενα. Σχετικά με την παράλειψη αυτή, η INTERAMERIKAN ZHMIWN ισχυρίζεται (με το με αρ. πρωτ. 2861, από 19/04/2006, έγγραφο υπόμνημά της) ότι σχετικό αίτημα του προσφεύγοντος «είναι δυνατόν να υποβλήθηκε προφορικά στα πλαίσια των συνομιλιών της εταιρείας μας και του προσφεύγοντος, οι οποίες αφορούσαν εξ ολοκλήρου στη διαπραγμάτευση για το ύψος της ασφαλιστικής αποζημίωσης, που τυχόν edικαιούτο ο προσφεύγων, σύμφωνα με το είδος και την έκταση της σωματικής βλάβης που υπέστη. Στο πλαίσιο αυτών των συνομιλιών δεν τέθηκε μεμονωμένο και επίσημο αίτημα περί χορηγήσεως των γνωματεύσεων, που τον αφορούσαν. Το κύριο αντικείμενο των συνομιλιών ήταν το ποσό της ασφαλιστικής αποζημίωσης και οι απόψεις των μερών για το ύψος αυτού. Δεν πρέπει να παραβλεφθεί πάντως το γεγονός ότι σε κάθε περίπτωση ουδέποτε παρελήφθη από την εταιρία μας

ειδικό γραπτό αίτημα, παρόλο που ο αρμόδιος υπάλληλος μας τον είχε ενημερώσει για την ύπαρξη δικαιώματος πρόσβασης στα προσωπικά του δεδομένα και τον τρόπο άσκησης». Ισχυρίζεται, επίσης, (με το με αρ. πρωτ. 8765, από 21/12/2006, έγγραφο υπόμνημά της) ότι «η έλλειψη εγγράφου στη συγκεκριμένη περίπτωση οδήγησε στη μη αξιολόγηση, στη μη προώθηση του αιτήματος στη διεύθυνση της εταιρίας και τελικά στη μη άμεση ικανοποίηση του αιτήματος, ενώ αν ο καταγγέλλων είχε υποβάλει έγγραφο αίτημα, κάτι που θα ήταν κανονικά αναμενόμενο, θα είχε ικανοποιηθεί αμέσως το δικαίωμα του. Εξυπακούεται ότι η Εταιρία μας αποδέχεται και ικανοποιεί τα προφορικά αιτήματα πρόσβασης, τα οποία άλλωστε, (...) αποτελούν τον κανόνα (...)». Επομένως, η INTERAMERIKAN ZHMIWN ουδόλως αμφισβητεί ότι ο προσφεύγων πράγματι ζήτησε από τα αρμόδια όργανα της εν λόγω εταιρείας να ικανοποιήσουν το δικαίωμα πρόσβασής του στα ως άνω ευαίσθητα δεδομένα του προσωπικού χαρακτήρα, αλλά επιχειρεί να αμφισβητήσει τη νομότυπη άσκηση εκ μέρους του προσφεύγοντος του δικαιώματος πρόσβασής του στα δεδομένα αυτά.

Επειδή, στο πλαίσιο αυτό, η INTERAMERIKAN ZHMIWN ισχυρίστηκε αρχικά (με το με αρ. πρωτ. 2861, από 19/04/2006, έγγραφο υπόμνημά της) ότι «ουδέποτε [της] υποβλήθηκε, όπως ορίζει ο Νόμος 2472/1997 ειδική αίτηση από τον προσφεύγοντα για ικανοποίηση του δικαιώματος πρόσβασης του στα τηρούμενα από την εταιρία μας αρχεία, που αφορούν ευαίσθητα προσωπικά του δεδομένα». Και στη συνέχεια (με το με αρ. πρωτ. 8765, από 21/12/2006, έγγραφο υπόμνημά της), ότι «το άρθρο 12 του Ν. 2472/1997 αναφέρεται σε έγγραφη αίτηση για την άσκηση του δικαιώματος πρόσβασης, όπως εξάλλου είναι εύλογο προκειμένου να προστατεύονται

τόσο το υποκείμενο των δεδομένων όσο και ο υπεύθυνος επεξεργασίας. Ο έγγραφος τύπος προσδίδει ασφάλεια στις συναλλαγές και αποτρέπει εσφαλμένες αξιολογήσεις και παραλείψεις». Ωστόσο, οι προαναφερόμενοι ισχυρισμοί της INTERAMERIKAN ZHMIΩΝ είναι νόμω αβάσιμοι και πρέπει να απορριφθούν. Και τούτο, διότι κατά το άρ. 12 του Ν. 2472/1997 ουδόλως υποχρεούται το υποκείμενο των δεδομένων – παρά τους περί αντιθέτου ισχυρισμούς της εν λόγω εταιρείας – όπως υποβάλει εγγράφως προς τον υπεύθυνο επεξεργασίας το αίτημα πρόσβασής του στα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, που το αφορούν, προκειμένου να ασκηθεί νομότυπα το δικαίωμα πρόσβασης του υποκειμένου στα δεδομένα αυτά. Αντίθετα, το άρθρο αυτό ρητά επιβάλλει ως υποχρέωση στον υπεύθυνο επεξεργασίας όπως ενημερώσει εγγράφως κάθε ενδιαφερόμενο υποκείμενο για το εάν δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, που το αφορούν, αποτελούν ή αποτέλεσαν αντικείμενο επεξεργασίας. Συνεπώς, η νομότυπη άσκηση του δικαιώματος πρόσβασης του υποκειμένου στα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, που το αφορούν, δεν μπορεί να εξαρτηθεί από την τήρηση του έγγραφου τύπου, παρά μόνο εφόσον αυτό προβλέπεται ειδικά από ρητή διάταξη νόμου. Η τήρηση του έγγραφου τύπου καταρχήν δεν μπορεί να είναι, λοιπόν, παρά αποδεικτικό και όχι συστατικό στοιχείο της άσκησης του δικαιώματος πρόσβασης του υποκειμένου. Το αντίθετο ουδόλως δύναται να προκύψει από τις πρακτικές και την ανάγκη ασφάλειας των συναλλαγών, όπως ισχυρίζεται η INTERAMERIKAN ZHMIΩΝ. Και τούτο, διότι, πρωτίστως, η εφαρμογή κανόνων δικαίου δημοσίας τάξεως, όπως αυτοί του Ν. 2472/1997 για την Προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, δεν μπορεί να αποκλειστεί

από την ιδιωτική βούληση. Ακολούθως, δε, διότι στην περίπτωση επεξεργασίας ευαίσθητων δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα του υποκειμένου η προστασία, κυρίως, του υποκειμένου των δεδομένων και, δευτερευόντως, του υπευθύνου επεξεργασίας, διασφαλίζεται ιδίως από τα οριζόμενα στην προαναφερόμενη διάταξη του άρ. 7 παρ. 2 στοιχείο (α') του Ν. 2472/1997, η οποία επιτρέπει την επεξεργασία ευαίσθητων δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα – εφόσον, βεβαίως, ο σκοπός της είναι νόμιμος – καταρχήν με την έγγραφη συγκατάθεση του υποκειμένου των δεδομένων. Και τούτο, διότι η έγγραφη και ρητή συγκατάθεση του υποκειμένου των δεδομένων αποτελεί το μέσο για τη βέλτιστη διασφάλιση του δικαιώματός του στην προστασία των δεδομένων του προσωπικού χαρακτήρα (Βλ. σχετικά ιδίως και την Απόφαση 32/2006 της Αρχής) και θα πρέπει, καταρχήν, να αναζητείται και στις περιπτώσεις διακανονισμού για τον προσδιορισμό του ύψους της οφειλόμενης αποζημίωσης από τροχαίο ατύχημα. Ενώ, λοιπόν, η INTERAMERIKAN ZHMIΩΝ, ως υπεύθυνος επεξεργασίας, ισχυρίζεται ενώπιον της Αρχής – επιδιώκοντας να αρνηθεί ότι συντρέχει εκ μέρους της παραβίαση των διατάξεων του άρ. 12 του Ν. 2472/1997 για το δικαίωμα πρόσβασης του υποκειμένου – ότι ο προσφεύγων παρέλειψε να υποβάλει εγγράφως στις αρμόδιες υπηρεσίες της τα διαδοχικά αιτήματά του για την άσκηση του δικαιώματος πρόσβασής του στα ευαίσθητα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, που τον αφορούν, παραλείπει να αποδείξει εάν ο προσφεύγων είχε όντως δώσει στην εν λόγω εταιρεία τη γραπτή συγκατάθεσή του για την επεξεργασία αυτών των δεδομένων του προσωπικού χαρακτήρα, όπως απαιτεί το γράμμα της διάταξης του άρ. 7 παρ. 2 στοιχείο (α') του Ν. 2472/1997. Τέλος, όπως ρητά συνομολογεί η INTERAMERIKAN

ΖΗΜΙΩΝ κατά την πρακτική των συναλλαγών της «τα προφορικά αιτήματα πρόσβασης (...) αποτελούν τον κανόνα» και διαβεβαιώνει ότι όντως ικανοποιεί τα αιτήματα αυτά.

Επειδή, εξάλλου, αν και η INTERAMERIKAN ZHMIΩN διαβεβαίωσε την Αρχή ότι η ως άνω διαπιστωθείσα παράλειψη ικανοποίησης του δικαιώματος πρόσβασης του προσφεύγοντος αποτελεί μεμονωμένο περιστατικό, σε σχέση με την καθημερινή πρακτική της εν λόγω εταιρείας, παρέλειψε να προσκομίσει ενώπιον της Αρχής – παρόλο που κλήθηκε σχετικά – οποιοδήποτε στοιχείο, που να αφορά την ικανοποίηση από τις αρμόδιες υπηρεσίες της του δικαιώματος πρόσβασης άλλων ενδιαφερομένων υποκειμένων, που είχαν υποβάλει σχετικό αίτημα προφορικά. Το γεγονός αυτό ενισχύει την κρίση της Αρχής ότι η εν λόγω εταιρεία συστηματικά παραλείπει να ικανοποιεί τις σχετικές αιτήσεις των ενδιαφερομένων υποκειμένων, οι οποίες υποβάλλονται προφορικά, κατά παράβαση των επιταγών του άρ. 12 του Ν. 2472/1997.

Επειδή, με βάση τα προαναφερόμενα, η διαπιστωθείσα παράλειψη ικανοποίησης του δικαιώματος πρόσβασης του προσφεύγοντος, κατά παράβαση των επιταγών του άρ. 12 του Ν. 2472/1997, δικαιολογεί την επιβολή στην εταιρεία INTERAMERIKAN ZHMIΩN, ως υπεύθυνο επεξεργασία, προστίμου, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρ. 21 του νόμου αυτού. Για την επιβολή της παραπάνω διοικητικής κύρωσης συνεκτιμώνται, ιδίως, η σοβαρότητα της διαπιστωθείσας παράβασης, η οικονομική κατάσταση της εν λόγω εταιρείας, ως υπευθύνου επεξεργασίας, ο βαθμός υπαιτιότητάς της, η διαφαινόμενη έως τώρα πρακτική της εν λόγω εταιρείας, καθώς και η διαβεβαίωσή της προς την Αρχή (με το με αρ. πρωτ. 8765, από 21/12/2006, έγγραφο υπόμνημά της) ότι «[έχει] ήδη εντείνει

τις προσπάθειες [της], δίνοντας σαφείς οδηγίες στους υπαλλήλους [της], ώστε να εκμηδενισθεί οποιαδήποτε πιθανότητα στο μέλλον να υπάρξει οποιοδήποτε θέμα σε σχέση με την ικανοποίηση του δικαιώματος πρόσβασης» των ενδιαφερομένων υποκειμένων. Δικαιολογείται, συνεπώς, η επιβολή προστίμου σαράντα χιλιάδων (40.000) Ευρώ.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Η Αρχή,
Επιβάλλει στην εταιρεία INTERAMERIKAN EΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ ΖΗΜΙΩΝ ΑΕ, ως υπεύθυνο επεξεργασίας, πρόστιμο σαράντα χιλιάδων (40.000) Ευρώ για τη διαπιστωθείσα παραβίαση των διατάξεων του άρ. 12 του Ν. 2472/1997, σχετικά με την παράλειψη ικανοποίησης του δικαιώματος πρόσβασης του προσφεύγοντος Χ στα ευαίσθητα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, που τον αφορούν ως υποκείμενο.

ΑΠΟΦΑΣΗ 43/2007

**ΝΟΜΙΜΗ, ΚΑΤΑ ΤΟΝ Ν.2472/1997,
ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΓΙΑ ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΙΚΟ ΣΚΟΠΟ, ΜΕ ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑ ΣΕ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ, ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟΝ ΕΛΕΓΧΟ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΠΡΟΣΩΠΟΥ**

Η Αρχή, αφού έλαβε υπόψη τα παρακάτω:

- 1) Τις διατάξεις του Συντάγματος, και ιδίως τα άρθρ. 2, 5, 5^Α, 9, 9^Α, 14, 15, 19 αυτού
- 2) Την Οδηγία 95/46/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Οκτωβρίου 1995 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών (ΕΕ L 281)

- 3) Τις διατάξεις του ν. 2472/1997, και ιδίως τα άρθρα 2, 3, 4, 5, 7, 15, 19, 21 του νόμου αυτού
- 4) Την με αριθμ. πρωτ. ... καταγγελία του Προέδρου του Αρείου Πάγου με το επισυναπτόμενο από 29.4.2007 δημοσίευμα της εφημερίδας «Πρώτο Θέμα» και την από 30.4.2007 επιστολή του καταγγέλλοντος προς τους διευθύνοντες της παραπάνω εφημερίδας

Εξέτασε την παραπάνω καταγγελία και τα λοιπά στοιχεία του φακέλου (βλ. και τα σχετικά δημοσιεύματα του Τύπου έως σήμερα αναφορικά με την άσκηση κοινοβουλευτικού ελέγχου για την περιουσιακή κατάσταση του Προέδρου του Αρείου Πάγου και τα ερωτήματα που προκαλεί για αυτόν η περιουσιακή κατάσταση του υιού του), και κατόπιν διεξοδικής συζήτησης

ΣΚΕΦΤΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

Α.- Σύμφωνα με το άρθρο 9Α του Σ. «Καθένας έχει δικαίωμα προστασίας από τη συλλογή, επεξεργασία και χρήση, ιδίως με ηλεκτρονικά μέσα, των προσωπικών του δεδομένων, όπως νόμος ορίζει. Η προστασία των προσωπικών δεδομένων διασφαλίζεται από ανεξάρτητη αρχή, που συγκροτείται και λειτουργεί, όπως νόμος ορίζει». Σύμφωνα δε με τον ν. 2472/1997, όπως αυτός σήμερα ισχύει, έχει συσταθεί η Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (Αρχή) με αποστολή την εποπτεία της εφαρμογής του νόμου για την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, καθώς και την ενάσκηση των αρμοδιοτήτων που της ανατίθενται κάθε φορά (άρθρο 15 § 1 του προαναφερθέντος νόμου).

Από τα άρθρα 5 παρ. 1, 9 παρ. 1, σε συνδυασμό με το άρθρο 2 παρ. 1 του Συντάγματος, που ανάγει σε πρωταρχική

υποχρέωση της Πολιτείας το σεβασμό και την προστασία της αξίας του ανθρώπου, απορρέει, ως ιδιαίτερη εκδήλωση του δικαιώματος της προσωπικότητας, το δικαίωμα πληροφοριακής αυτοδιάθεσης, δικαίωμα που είναι ρητά πλέον συνταγματικά κατοχυρωμένο στο προαναφερόμενο άρθρο 9^Α. Από τα άρθρα εξάλλου 14 παρ. 1 Σ. (ελευθερία της έκφρασης, δικαίωμα του πληροφορείν) και 5^Α (συνταγματικά πλέον κατοχυρωμένο δικαίωμα του πληροφορείσθαι, αναγκαίο για την ενεργοποίηση του δικαιώματος συμμετοχής στην κοινωνική, οικονομική και πολιτική ζωή της χώρας που κατοχυρώνεται στο άρθρο 5 παρ. 1 του Συντάγματος) απορρέει το δικαίωμα του τύπου να ενημερώνει το κοινό και η αντίστοιχη αξίωση των πολιτών στην πληροφόρηση, δικαιώματα που προστατεύονται εξίσου και από το Σύνταγμα (βλ. διατάξεις των άρθρων 2, 5, 5^Α, 9, 9^Α, 14, 15, 19).

Από το Σύνταγμα δεν προκύπτει in abstracto επικράτηση του ενός δικαιώματος πάνω στο άλλο. Πρέπει, δηλαδή, να γίνεται μία ad hoc στάθμιση των αντιτιθέμενων συμφερόντων κατά τις αρχές της πρακτικής αρμονίας και της αναλογικής εξισορρόπησης των συνταγματικών δικαιωμάτων, εφαρμόζοντας και την αρχή της αναλογικότητας που κατοχυρώνεται πλέον και συνταγματικά στο άρθρο 25 παρ. 1, με τέτοιον τρόπο ώστε τα προστατευόμενα αγαθά (ελευθερία της πληροφόρησης και δικαίωμα των πολιτών στην πληροφόρηση – άρθρα 14 παρ. 1 και 5^Α Σ. – και δικαίωμα στην προσωπικότητα και στην προστασία του ιδιωτικού βίου και δικαίωμα του πληροφοριακού αυτοκαθορισμού) να διατηρήσουν την κανονιστική τους εμβέλεια (βλ. Α. Γέροντα, Η προστασία του πολίτη από την ηλεκτρονική επεξεργασία προσωπικών δεδομένων, Εκδ. Αντ. Σάκουλα, Αθήνα 2002, σ. 209). Η κρίση αν η συγκεκριμένη επεξεργασία ασκήθηκε

νόμιμα ή αν, αντίθετα, παραβιάστηκε το δικαίωμα της πληροφοριακής αυτοδιάθεσης των θιγόμενων προσώπων και της ιδιωτικής ζωής, υπακούει τόσο στο κριτήριο κατά πόσο η επεξεργασία αυτή εξυπνέτησε το συμφέρον της πληροφόρησης της κοινής γνώμης, όσο και στο κατά πόσο η εξεταζόμενη προσβολή ήταν στο πλαίσιο της αρχής της αναλογικότητας αναγκαία για την άσκηση του δικαιώματος πληροφόρησης (βλ. υπ' αριθμ. 100/31.1.2000 απόφαση της Αρχής, σελ. 7).

Η αρχή της στάθμισης γίνεται δεκτή από την πάγια νομολογία των ελληνικών δικαστηρίων και του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (ΕΔΔΑ), σύμφωνα με την οποία τα ΜΜΕ έχουν κατά το άρθρο 10 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (ΕΣΔΑ), που κυρώθηκε με το ν.δ. 53/1974, καθήκον να ενημερώνουν το κοινό για υποθέσεις και θέματα γενικού ενδιαφέροντος και αντίστοιχα το κοινό έχει δικαίωμα να ενημερώνεται για τα ζητήματα αυτά. Ειδικά εφόσον πρόκειται για πρόσωπα της δημόσιας ζωής ή θέματα δημοσίου ενδιαφέροντος, η ανάγκη ενημέρωσης του κοινού είναι εντονότερη. Για το λόγο αυτό το ΕΔΔΑ αναγνωρίζει το ρόλο των δημοσιογράφων ως δημόσιων φρουρών ("public watchdogs"), ήτοι την ελεγκτική λειτουργία του Τύπου, η οποία καλύπτει τη δυνατότητά του να στηλιτεύει τα κακώς κείμενα με τη δημοσιοποίηση και δημόσια κριτική τους. Οι ασκούντες δημόσιο λειτουργήμα, όπως οι δικαστές, δεν δύνανται να εκφύγουν του δημοσιογραφικού ελέγχου και της άσκησης οξείας κριτικής, προκειμένου η κοινή γνώμη να βεβαιωθεί ότι, μεταξύ των άλλων, οι δικαστές ανταποκρίνονται στα δημόσια καθήκοντά τους και το σκοπό της αποστολής τους. Και ναι μεν ο τύπος αποτελεί ένα από τα μέσα που διαθέτει η δημόσια γνώμη για να διαπιστώνει ότι οι δικαστές ασκούν ευόρκως τα υψηλά τους

καθήκοντα, αλλά το άρθρο 10 ΕΣΔΑ δεν εγγυάται απεριόριστη ελευθερία του τύπου, ακόμη κι όταν πρόκειται για τη δημοσίευση σοβαρών ζητημάτων δημοσίου ενδιαφέροντος. Η παραγρ. 2 προβλέπει ότι η άσκηση αυτής της ελευθερίας συνεφέλκεται υποχρεώσεις και ευθύνες που ισχύουν και για τον τύπο. Σημειώνει μάλιστα εν προκειμένω το ΕΔΔΑ την ιδιαίτερη αποστολή της δικαστικής εξουσίας στην κοινωνία, η δράση της οποίας, ως εγγυήτριας της δικαιοσύνης που είναι θεμελιώδης αξία του κράτους δικαίου, έχει ανάγκη την εμπιστοσύνη των πολιτών για να αποδώσει καρπούς. Για τον ίδιο λόγο η δικαστική εξουσία μπορεί ενίοτε να χρειαστεί να προστατευθεί εναντίον αποδομητικών επιθέσεων που γίνονται χωρίς σοβαρή θεμελίωση (βλ. απόφαση ΕΔΔΑ, υπόθεση Ρίζος και Ντάσκας κατά Ελλάδας, 27.5.2004, παραγρ. 43, Prager & Oberschlink κατά Αυστρίας, 26.4.95, παραγρ. 34).

Σύμφωνα με το άρθρο 9 της οδηγίας 95/46/ΕΚ «Επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και ελευθερία έκφρασης. Για την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που πραγματοποιείται αποκλειστικώς για δημοσιογραφικούς σκοπούς ή στο πλαίσιο καλλιτεχνικής ή λογοτεχνικής έκφρασης, τα κράτη μέλη προβλέπουν τις εξαιρέσεις ή παρεκκλίσεις από τις διατάξεις του παρόντος κεφαλαίου, του κεφαλαίου IV και του κεφαλαίου VI μόνο στο βαθμό που είναι αναγκαίες ώστε το δικαίωμα της ιδιωτικής ζωής να συμβιβάζεται με τους κανόνες που διέπουν την ελευθερία έκφρασης.» Η οδηγία αναφέρεται ρητά στην ελευθερία της έκφρασης και της πληροφόρησης, όπως κατοχυρώνεται στο άρθρο 10 της ΕΣΔΑ (βλ. σκέψη 37 του προοιμίου της), το οποίο σύμφωνα με την νομολογία του ΕΔΔΑ κατοχυρώνει την ελευθερία της δημοσιογραφικής πληροφόρησης, προκειμένου τα μέσα ενημέρωσης να επιτε-

λέσουν το «θεσμικό» τους ρόλο σε μια δημοκρατική κοινωνία, με τρόπο ώστε να συνυπάρχουν, στο βαθμό που είναι αναγκαίο, τα δικαιώματα από τη μια της ιδιωτικής ζωής και της πληροφοριακής αυτοδιάθεσης και από την άλλη της ελευθερίας της έκφρασης και εκείνου στην πληροφόρηση.

Σύμφωνα με το άρθρο 5 § 2 περ. ε' του ν. 2472/97 «Κατ' εξαίρεση επιτρέπεται η επεξεργασία και χωρίς τη συγκατάθεση, όταν η επεξεργασία είναι απολύτως αναγκαία για την ικανοποίηση του εννόμου συμφέροντος που επιδιώκει ο υπεύθυνος επεξεργασίας ή ο τρίτος ή οι τρίτοι στους οποίους ανακοινώνονται τα δεδομένα και υπό τον όρο ότι τούτο υπέρχει προφανώς των δικαιωμάτων και συμφερόντων των προσώπων στα οποία αναφέρονται τα δεδομένα και δεν θίγονται οι θεμελιώδεις ελευθερίες αυτών». Ως τέτοιο έννομο συμφέρον νοείται και το δικαίωμα της πληροφόρησης, τόσο του πληροφορείν (άρθρο 14 παρ. 1 Σ.) όσο και του πληροφορείσθαι (άρθρο 5^Α Σ.) Η ανάγκη δε ενημέρωσης του κοινού για μείζονα θέματα λειτουργίας των θεσμών και ειδικότερα για το θεσμό της δικαιοσύνης, η οποία οφείλει να είναι τυφλή, αδιάφθορη και άμεμπτη, αποτελεί ζήτημα δημοσίου ενδιαφέροντος. Το δικαιολογημένο ενδιαφέρον καλύπτει και εκδηλώσεις δημοσίων προσώπων οι οποίες, ανεξάρτητα από τον τρόπο που γίνονται, μπορούν να θεωρηθούν ότι αφορούν τα πλαίσια της ανατεθειμένης σ' αυτούς δημόσιας λειτουργίας, η οποία ως εκ της φύσεως και του είδους των εκπληρούμενων καθηκόντων υπόκειται σε δημόσιο έλεγχο και κριτική. Το δικαιολογημένο ενδιαφέρον καλύπτει, δηλαδή, ακόμα και πράξεις μη δημοσίων προσώπων, όπως οι κοντινοί συγγενείς του ελεγχόμενου δημοσίου προσώπου, όταν αυτές ενδιαφέρουν, λόγω της φύσης τους και την άμεσης συνάφειάς τους με την ελεγχόμενη συμπεριφορά του

δημοσίου προσώπου, το κοινωνικό σύνολο. Έτσι ο έλεγχος της περιουσιακής κατάστασης ανώτατου δικαστή, ακόμα και ο έλεγχος της περιουσιακής κατάστασης τέκνου του, στο μέτρο που έχει απόλυτη συνάφεια με τον έλεγχο της περιουσιακής κατάστασης του πρώτου, είναι ζήτημα που ενδιαφέρει την δημόσια γνώμη και μπορεί να συνδέεται με ευρύτερο πρόβλημα λειτουργίας του θεσμού της δικαιοσύνης, με ότι αυτό συνεπάγεται όσον αφορά την ενδεχόμενη πολιτική ευθύνη των αρμοδίων.

Από την ρύθμιση του άρθρου 7 § 2 περ. ζ' του ν. 2472/97, η οποία σημειώτεον μπορεί να εφαρμοσθεί κατ' αναλογία και στην περίπτωση των απλών δεδομένων, τίθενται για το επιτρεπτό της επεξεργασίας οι εξής προϋποθέσεις: 1) η επεξεργασία να αφορά δεδομένα δημοσίων προσώπων, εφόσον αυτά συνδέονται με την άσκηση δημοσίου λειτουργήματος ή τη διαχείριση συμφερόντων τρίτων 2) η επεξεργασία να πραγματοποιείται αποκλειστικά για δημοσιογραφικούς σκοπούς 3) η επεξεργασία είναι απολύτως αναγκαία για την εξασφάλιση του δικαιώματος πληροφόρησης επί θεμάτων δημοσίου ενδιαφέροντος... και δεν παραβιάζεται καθ' οιονδήποτε τρόπο το δικαίωμα προστασίας της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής. Κρίσιμος για την εφαρμογή του άρθρου 7 παρ. 2 περ. ζ., είναι ο προσδιορισμός της έννοιας των δημοσίων προσώπων, στα οποία αναφέρεται καθώς και ποια πρόσωπα περιλαμβάνονται σε αυτά. Ως δημόσια πρόσωπα κατά το ΕΔΔΑ νοούνται τα πρόσωπα που κατέχουν κάποια δημόσια θέση ή/και χρησιμοποιούν δημόσιο χρήμα ή ακόμα και όλοι όσοι διαδραματίζουν κάποιο ρόλο στη δημόσια ζωή είτε την πολιτική, την οικονομική, την καλλιτεχνική, την κοινωνική, την αθλητική ή οποιουδήποτε άλλου τομέα της δημόσιας ζωής (βλ. απόφαση ΕΔΔΑ Καρολίνα του Ανόβερν κατά Γερμανίας, 24.6.2004).

Όσον αφορά τον ορισμό των δημοσίων προσώπων, υποστηρίζεται ότι ως δημόσια πρόσωπα θα πρέπει να θεωρηθούν, κατά διασταλτική ερμηνεία, εναρμονισμένη προς το Σύνταγμα, και τα λεγόμενα πρόσωπα της επικαιρότητας (βλ. και άρθρο του Μιχ. Π. Σταθόπουλου «Η χρήση προσωπικών δεδομένων και η διαπάλη μεταξύ ελευθεριών των κατόχων τους και ελευθεριών των υποκειμένων τους», ΝοΒ 2000 σελ. 1επ.)

Σύμφωνα με το άρθρο 4 του ν. 2472/97 «1. Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα για να τύχουν νόμιμης επεξεργασίας πρέπει: α) Να συλλέγονται κατά τρόπο θεμιτό και νόμιμο για καθορισμένους, σαφείς και νόμιμους σκοπούς και να υφίστανται θεμιτή και νόμιμη επεξεργασία εν όψει των σκοπών αυτών. β) Να είναι συναφή, πρόσφορα και όχι περισσότερα από όσα κάθε φορά απαιτείται εν όψει των σκοπών της επεξεργασίας...». Η αρχή της αναλογικότητας επιβάλλει η δημοσιοποίηση, στο πλαίσιο άσκησης δημοσιογραφικού επαγγέλματος, στοιχείων-ντοκουμέντων που περιέχουν προσωπικά δεδομένα να καθίσταται απολύτως αναγκαία για την ενημέρωση του κοινού, ήτοι για δημοσιογραφικούς αποκλειστικά σκοπούς.

Ανεξαρτήτως του τρόπου συλλογής των πληροφοριών και πέραν του ότι η συλλογή αυτή συνιστά υπό προϋποθέσεις ποινικό αδίκημα (βλ. άρθρο 370^Α Π.Κ. και ιδίως παρ. 1, 2, 3 και 4 και σχετική νομολογία, ΑΠ 1317/2001, ΑΠ 874/2004), η ύπαρξη δημοσίου ενδιαφέροντος, ήτοι το δικαίωμα του κοινού στην πληροφόρηση και το αντίστοιχο δημοσιογραφικό καθήκον προς ενημέρωση δικαιολογεί, κατ' αρχήν αν συντρέχουν και οι λοιπές προϋποθέσεις του νόμου, την δημοσιοποίηση αυτών (βλ. ΠολΠρωτ. Πειρ.706/2003, ΠολΠρωτ.Αθ. 65/2004) ιδιαίτερα όταν αφορά την άσκηση δημοσίων καθηκόντων δημοσίων προσώπων (βλ. σχετικά τις με αριθ. 24, 25,

26/2005 αποφάσεις της Αρχής). Παράνομη δημοσιογραφική έρευνα δεν σημαίνει πάντα και παράνομη δημοσίευση και αντίστροφα, πληροφορίες που αποκτήθηκαν με νόμιμο τρόπο δεν συνεπάγονται υποχρεωτικά και τη νομιμότητα της δημοσίευσής τους (βλ. Ι. Καράκωστας, Προσωπικότητα και Τύπος, εκδ. Α. Σάκουλα, 2000, σελ. 178).

Τέλος, σύμφωνα με το άρθρ. 19 του ν. 2472/97:

«1. Η Αρχή έχει τις εξής ιδίως αρμοδιότητες :

.....γ)

Απευθύνει συστάσεις και υποδείξεις στους υπεύθυνους επεξεργασίας ή τους τυχόν εκπροσώπους τους και δίδει κατά την κρίση της δημοσιότητα σε αυτές.

....στ)Επιβάλλει τις κατά το άρθρο 21 του παρόντος νόμου διοικητικές κυρώσεις.

....ιγ)

Εξετάζει τα παράπονα των υποκειμένων των δεδομένων σχετικά με την εφαρμογή του νόμου και την προστασία των δικαιωμάτων τους, όταν αυτά θίγονται από την επεξεργασία δεδομένων που τους αφορούν. ...»

Β.- Μετά την άσκηση κοινοβουλευτικού ελέγχου προς τους Υπουργούς Δικαιοσύνης και Οικονομικών (βλ. σχετική ερώτηση αρχικά οκτώ βουλευτών του ΠΑΣΟΚ, Μ. Καρχιμάκη και λοιπών) σχετικά με το ζήτημα του ελέγχου της περιουσιακής κατάστασης του Προέδρου του Αρείου Πάγου και τα ερωτηματικά που προκαλεί για αυτόν η περιουσιακή κατάσταση του υιού του, το εν λόγω θέμα απασχολεί τον Τύπο και η εφημερίδα το «ΠΡΩΤΟ ΘΕΜΑ» της 29^{ης}.4.2007 (αρ. φυλ. 114) αναφέρθηκε σε αυτό.

Επισημαίνεται ότι το θέμα αυτό (ζήτημα κοινοβουλευτικού ελέγχου του αρμόδιου Υπουργού αναφορικά με τον έλεγχο και την ενδεχόμενη πειθαρχική δίωξη

του Προέδρου του Αρείου Πάγου) κατέστη αντικείμενο φλέγουσας επικαιρότητας και όλος ο Τύπος (έντυπος και ηλεκτρονικός), ο οποίος εκ του ρόλου του σε μία δημοκρατική κοινωνία στηλιτεύει τα κακώς κείμενα (ρόλος “public watchdog”, βλ. απόφαση ΕΔΔΑ, υπόθεση Ρίζος και Ντάσκας κατά Ελλάδας, 27.5.2004, παραγρ. 41, Prager & Oberschlink κατά Αυστρίας, 26.4.95, παραγρ. 34) παρακολουθεί όσα διαδραματίζονται στη Βουλή και έχει το βάρος να κοινοποιεί, τηρώντας τις υποχρεώσεις και τις ευθύνες του, πληροφορίες και ιδέες επί όλων των θεμάτων γενικού ενδιαφέροντος.

Στο πλαίσιο αυτό δημοσιεύτηκε και το επίμαχο δημοσίευμα της καταγγελλόμενης εφημερίδας (βλ. σελ. 22-23) με τίτλο «Ο ανεξήγητος πλουτισμός του γιου του προέδρου του Αρείου Πάγου» και τα ερωτήματα, τα οποία πρέπει, κατά την εφημερίδα, αμέσως να απαντηθούν, ώστε να μην θιγεί το κύρος του θεσμού της δικαιοσύνης, είναι «πόθεν έσχε την τεράστια περιουσία του ο γιος [του προέδρου του Αρείου Πάγου]». Σύμφωνα με το δημοσίευμα και τα στοιχεία που περιέχονται σε αυτό, δημιουργούνται τα ερωτήματα αυτά για τον επικεφαλής της Δικαιοσύνης, ο οποίος οφείλει να είναι αλλά και να φαίνεται ακεραίος. Συγκεκριμένα αναφέρεται ότι εδώ και δύο χρόνια ο γιος του Προέδρου του Αρείου Πάγου είναι στο επίκεντρο μιας έντονης συζήτησης που αφορά τα περιουσιακά του στοιχεία. Κατόπιν δημοσιογραφικής έρευνας του ζητήματος δημοσιοποιείται πίνακας με τα ποσά που δήλωσε ο υιός του Προέδρου του Αρείου Πάγου στην Εφορία κατά τα οικονομικά έτη 1999 έως και 2006, τα περιουσιακά στοιχεία που απέκτησε ο ίδιος ο υιός, με την αντικειμενική και εκτιμώμενη εμπορική αξία τους (για τα στοιχεία δε αυτά κατατέθηκε και η ερώτηση στη Βουλή από το ΠΑΣΟΚ). Αναφέρεται δε κατά λέξη στο

δημοσίευμα: «Επειδή δε ο πρόεδρος του Αρείου Πάγου τοποθετείται με πολιτική απόφαση της κυβέρνησης, είναι χρέος και του αρμόδιου υπουργού να συμβάλλει με την παρέμβασή του στην αποσαφήνιση της υπόθεσης. ...»

Σύμφωνα με την επισυναπτόμενη από 30.4.2007 επιστολή του, ο Πρόεδρος του Αρείου Πάγου αντέδρασε προς τους διευθύνοντες της εν λόγω εφημερίδας, θεωρώντας, όπως αναφέρει, ότι: α) δημοσιοποιούν παράνομα τα προσωπικά δεδομένα του ιδιώτη υιού του, β) υποκλέπτουν τα στοιχεία από την αρμόδια Δ.Ο.Υ., προφανώς κατόπιν δωροδοκίας των δημοσίων υπαλλήλων αυτής, γ) στοχοποιούν τον ίδιο και τον υιό του, μάλιστα λίγες ημέρες μετά την επίθεση που δέχτηκε ο φρουρός της κατοικίας τους, δ) προσβάλλουν, χωρίς αιδώ, την προσωπικότητα την δική του και του υιού του με ανακριβή στοιχεία. Τέλος, επιφυλάσσεται να ασκήσει κάθε αξίωσή του λόγω των ψευδών και συκοφαντικών αναφορών του δημοσιεύματος.

Γ.-

1. *Ως προς το διαδικαστικό ζήτημα της νομιμοποίησης για την άσκηση προσφυγής ενώπιον της Αρχής*

Η Αρχή μπορεί, σε κάθε περίπτωση, να εξετάσει τα ζητήματα που εμπίπτουν στην αρμοδιότητά της αυτεπάγγελα. Εξετάζοντας, λοιπόν, την καταγγελία του Προέδρου του Αρείου Πάγου, επιλαμβάνεται της καταγγελίας του στην ουσία της αυτεπάγγελα (δηλ. χωρίς προσφυγή του υποκειμένου των δεδομένων, υιού του).

2. *Ως προς τη νομιμότητα (ή μη) της δημοσιοποίησης της περιουσιακής κατάστασης του υιού του Προέδρου του Αρείου Πάγου*

Σύμφωνα με το ανωτέρω εκτιθέμενο σκεπτικό, ο έλεγχος της περιουσιακής κατάστασης του Προέδρου του Αρείου Πάγου, δηλ. του Επικεφαλής της Ελληνικής Δικαιοσύνης, στην

οποία ανάγεται εμμέσως μεν αλλά σαφέστατα το δημοσίευμα, που, όπως ρητώς και ο ίδιος αποδέχεται, στρέφεται εναντίον του και προσβάλλει την προσωπικότητά του, είναι θέμα μείζονος ενδιαφέροντος, για το οποίο υπερέχει το δικαίωμα του κοινού στην πληροφόρηση. Η λειτουργία της Δικαιοσύνης είναι βασικός θεσμός σε μία δημοκρατική κοινωνία. Ο Τύπος, εξάλλου, σύμφωνα με τις προαναφερθείσες αποφάσεις ΕΔΔΑ εκπροσωπεί πράγματι ένα από τα μέσα που διαθέτουν οι υπεύθυνοι πολιτικοί και η κοινή γνώμη για να βεβαιωθούν ότι οι δικαστές ανταποκρίνονται στις υψηλές τους ευθύνες σύμφωνα με τον σκοπό της αποστολής που τους έχει ανατεθεί. Εάν ήταν διαφορετικά, ο Τύπος δεν θα μπορούσε να παίξει τον απαραίτητο ρόλο του «δημόσιου φρουρού» (“public watchdog”).

Πρέπει, επίσης, να σημειωθεί ότι για την διασφάλιση της διαφάνειας και του ηθικού κύρους των δικαστών καθιερώνεται η υποχρέωση δήλωσης της περιουσιακής κατάστασής τους σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 3327/2005 «περί μέτρων ενίσχυσης του εσωτερικού ελέγχου και της διαφάνειας στη Δικαιοσύνη» (που συμπληρώνει τον ν. 3213/2003 «για τη δήλωση και έλεγχο περιουσιακής κατάστασης βουλευτών, δημοσίων λειτουργών και υπαλλήλων, ιδιοκτητών μέσων μαζικής ενημέρωσης και άλλων κατηγοριών προσώπων»). Επιτρέπεται δε η δημοσίευση στον τύπο των παραπάνω δηλώσεων υπό τις προϋποθέσεις που προβλέπουν οι διατάξεις αυτές.

Επομένως, η δημοσιοποίηση της περιουσιακής κατάστασης (προσωπικά δεδομένα μη ευαίσθητου χαρακτήρα) του υιού του Προέδρου του Αρείου Πάγου είναι νόμιμη, κατά τον ν. 2472/97, εφόσον με τον τρόπο αυτό

ελέγχεται ο πατέρας του, Πρόεδρος του Αρείου Πάγου, όπως και ο ίδιος ρητώς αποδέχεται, που αναμφιβόλως είναι δημόσιο πρόσωπο, οι δραστηριότητες του οποίου όσον αφορά (άμεσα ή έμμεσα) την άσκηση του δημοσίου λειτουργήματός του υπόκεινται σε έλεγχο, όπως όλων των δημόσιων προσώπων. Εάν ήταν διαφορετικά, δημόσια πρόσωπα, και προεχόντως οι δικαστές, η δράση των οποίων ιδίως ως προς τις οικονομικές δοσοληψίες τους πρέπει να είναι ανεπίληπτη και να υπόκειται ενόψει κυρίως της φύσεως και της αποστολής του λειτουργήματός τους σε δημόσιο έλεγχο και κριτική, θα εξέφευγαν του ελέγχου. Για τον ίδιο λόγο η Αρχή έκρινε σε προηγούμενες αποφάσεις της (βλ. αποφάσεις με αριθ. 24, 25, 26/2005), με αφορμή την τηλεοπτική αποκάλυψη του παραδικαστικού κυκλώματος, ότι κάθε πρόσωπο (ακόμη και μη δημόσιο πρόσωπο) που φέρεται να εμπλέκεται σε ζήτημα δημοσίου ενδιαφέροντος νόμιμα δημοσιοποιήθηκε, καθώς, ειδάλλως θα εξέφευγαν με πλάγιους τρόπους του δημοσιογραφικού ελέγχου όσοι δικαστές παραβαίνουν τον όρκο τους κατά την άσκηση των καθηκόντων τους.

3. Όσον αφορά τον τρόπο συλλογής των στοιχείων που δημοσιοποιήθηκαν

Η Αρχή έχει ήδη κρίνει (βλ. με προηγούμενες αποφάσεις της με αριθ. 24/25, 26/2005) ότι ανεξάρτητα από τον τρόπο συλλογής των στοιχείων που δημοσιοποιούνται, ακόμα και αν αυτός είναι παράνομος, ζήτημα μόνο αποτελεί, όπως προαναφέρθηκε, εάν είναι νόμιμη (ή μη) η δημοσιοποίηση, επειδή υπερέχει (ή όχι) στην κρινόμενη περίπτωση το δικαίωμα του κοινού στην πληροφόρηση. Στη συγκεκριμένη δε περίπτωση και για τους λόγους που αναπτύχθηκαν υπερέχει το δικαίωμα του κοινού στην πληροφόρηση

των επίμαχων στοιχείων περιουσιακής κατάστασης, και κατά συνέπεια η δημοσιοποίηση των εν λόγω στοιχείων είναι νόμιμη.

4. Εφαρμογή των ειδικών περί τύπου διατάξεων και των διατάξεων για την προστασία της προσωπικότητας

Όσον αφορά την ενδεχόμενη προσβολή της προσωπικότητας από ανακριβείς, υβριστικές ή συκοφαντικές αναφορές στο πρόσωπο του Προέδρου του Αρείου Πάγου ή του υιού του, μπορεί να αντιμετωπισθεί επαρκώς με τις ειδικές περί τύπου διατάξεις καθώς και με τις διατάξεις για την προστασία της προσωπικότητας.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Η Αρχή, εξετάζοντας αυτεπάγγελα όσα καταγγέλθηκαν από τον Πρόεδρο του Αρείου Πάγου, κρίνει ότι η καταγγελλόμενη επεξεργασία προσωπικών δεδομένων από την εφημερίδα το «Πρώτο Θέμα» δεν προσκρούει στον ν. 2472/97.

ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡ. 48/2007

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ ΓΙΑ ΤΟ ΣΥΣΤΗΜΑ Μ-TAXIS ΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ

Το Υπουργείο Οικονομικών και συγκεκριμένα η Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων υπέβαλε στην Αρχή το υπ' αρ. πρωτ./...-...-..... αίτημα γνωμοδότησης σχετικά με το σύστημα Μ-TAXIS (Mobile Taxis) που λειτουργεί για την ενημέρωση των φορολογούμενων όσον αφορά την εκκαθάριση της φορολογικής τους δήλωσης.

Η υπόθεση συζητήθηκε αρχικά κατά τη συνεδρίαση της Αρχής της 22-06-2006, στη δε συνεδρίαση της 29-06-2006 είχε κληθεί η Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων (εφεξής για συντομία ΓΓΠΣ) με την υπ' αρ. πρωτ./...-...-.....

κλήση η οποία επιδόθηκε νόμιμα. Κατά τη συνεδρίαση της 29-06-2006 η ΓΓΠΣ εκπροσωπήθηκε από τις Χ., Διευθύντρια της Διεύθυνσης Εφαρμογών της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων, Ψ., Ειδική Επιστήμονα στη Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων και Ζ., Ειδική Συνεργάτη του Γενικού Γραμματέα της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων που προσήλθαν και ανέπτυξαν τις απόψεις τους επί του αιτήματος.

Η Αρχή αφού έλαβε υπόψη τα πρακτικά της συνεδρίασης της 22-06-2006 και τα λοιπά στοιχεία του φακέλλου και μετά από διαλογική συζήτηση εκδίδει την ακόλουθη γνωμοδότηση:

1. Η υπηρεσία Μ-TAXIS λειτουργεί ως εξής: με την αποστολή ενός σύντομου γραπτού μηνύματος (SMS) προς συγκεκριμένο τετραψήφιο αριθμό ο ενδιαφερόμενος εγγράφεται στην υπηρεσία δηλώνοντας τον Αριθμό Φορολογικού Μητρώου του, εφεξής ΑΦΜ. Στη συνέχεια η ΓΓΠΣ του αποστέλλει τις εξής πληροφορίες που αναφέρονται στην εκκαθάριση της φορολογικής του δήλωσης: αν εκκαθαρίστηκε ή όχι, αν το αποτέλεσμα της εκκαθάρισης είναι χρεωστικό, πιστωτικό ή μηδενικό καθώς και προειδοποιήσεις για την προθεσμία καταβολής των τυχόν οφειλομένων δόσεων. Συνολικά υπάρχουν δέκα κατηγορίες SMS μηνυμάτων κατά την κατηγοριοποίηση της ΓΓΠΣ: εγγραφή-ΟΚ, εγγραφή-λάθος ΑΦΜ, εγγραφή-ανύπαρκτο ΑΦΜ, εκκαθάριση-πιστωτικό, εκκαθάριση-μηδενικό, εκκαθάριση-χρεωστικό, εκκαθάριση-χρεωστικό α' δόση, εκκαθάριση-χρεωστικό β' δόση, εκκαθάριση-χρεωστικό γ' δόση, μη υποβολή δήλωσης, μη εκκαθάριση δήλωσης.

Στην πράξη το σύστημα λειτουργεί με τον ακόλουθο τρόπο: η ΓΓΠΣ ως υπεύθυνος επεξεργασίας (άρθρο 2 εδ. ζ' του ν. 2472/1997) χρησιμοποιεί ως εκτελούντα την επεξεργασία (άρθρο 2 εδ. η'

του ν. 2472/1997) την ιδιωτική εταιρεία UPSTREAM η οποία δέχεται σε ειδικό τετραψήφιο αριθμό τη δήλωση του ΑΦΜ. Κατά την εγγραφή στην υπηρεσία M-TAXIS δεν πιστοποιείται αν ο αποστέλλων τον ΑΦΜ είναι και ο κάτοχος του αριθμού κινητής τηλεφωνίας από τον οποίο γίνεται η εγγραφή ούτε αν ο πραγματικός κάτοχος του ΑΦΜ είναι και ο αποστέλλων τον ΑΦΜ.

Στη συνέχεια η εκτελούσα την επεξεργασία εταιρεία διαβιβάζει τον ΑΦΜ στη ΓΠΠΣ η οποία με τη σειρά της διαβιβάζει στην εκτελούσα την επεξεργασία εταιρεία το αναλογούν στο συγκεκριμένο ΑΦΜ σύντομο γραπτό μήνυμα σχετικά με την εκκαθάριση της φορολογικής δήλωσης που του αντιστοιχεί (αποστολή από την ΓΠΠΣ κρυπτογραφημένου αρχείου με τον ΑΦΜ καθώς και του μηνύματος σε κωδικοποιημένη μορφή). Μετά τη διαβίβαση αυτή από τη ΓΠΠΣ η εκτελούσα την επεξεργασία εταιρεία αντιστοιχίζει αριθμό κινητού τηλεφώνου και ΑΦΜ και αποστέλλει σε μία από τις εταιρείες κινητής τηλεφωνίας στην Ελλάδα το αναλογούν σύντομο γραπτό μήνυμα ώστε η εταιρεία κινητής τηλεφωνίας με τη σειρά της να το προωθήσει στο συνδρομητή της και κάτοχο του συγκεκριμένου αριθμού κινητού τηλεφώνου. Η εκτελούσα την επεξεργασία εταιρεία προωθεί τα σύντομα γραπτά μηνύματα στις αντίστοιχες εταιρείες κινητής τηλεφωνίας χωρίς να τα καταγράφει.

Ας σημειωθεί ότι κατά δήλωσή της η ΓΠΠΣ δεν επιθυμεί να δημιουργήσει αρχείο με τους τηλεφωνικούς αριθμούς των συνδρομητών της υπηρεσίας ούτε να προβαίνει η ίδια σε συσχέτιση ΑΦΜ με τον αριθμό κινητής τηλεφωνίας και γι' αυτό το λόγο έχει υπογράψει τη σχετική σύμβαση με την εκτελούσα την επεξεργασία ενδιάμεση εταιρεία.

Ανάλογη υπηρεσία με την M-TAXIS αποτελεί η e-εκκαθάριση που λειτουργεί μέσω Διαδικτύου αλλά και η πληροφό-

ρηση για την εκκαθάριση των φορολογικών δηλώσεων μέσω κέντρου εξυπηρέτησης τηλεφωνικών κλήσεων (call center) που λειτουργούν από το 2000.

2. Ο ΑΦΜ αλλά και οι απαντήσεις με τη μορφή σύντομου γραπτού μηνύματος που αποστέλλει η ΓΠΠΣ σχετικά με την εκκαθάριση των φορολογικών δηλώσεων που αντιστοιχούν στο συγκεκριμένο ΑΦΜ αποτελούν προσωπικά δεδομένα απλής μορφής (άρθρο 2 εδ. α' και γ' του ν. 2472/1997) λόγω του ότι ο ΑΦΜ συνιστά μοναδικό αριθμό που ταυτοποιεί έναν και μόνο φορολογούμενο του ελληνικού κράτους.

Νομική βάση της σκοπούμενης επεξεργασίας είναι η ελεύθερη, ρητή και ειδική συγκατάθεση των υποκειμένων των δεδομένων όπως την ορίζει ο ν. 2472/1997 σε συνδυασμό και με το ν. 3471/2006 για την προστασία των προσωπικών δεδομένων στις ηλεκτρονικές επικοινωνίες αφού το ίδιο το υποκείμενο δηλώνει οικειοθελώς τον ΑΦΜ του με την εγγραφή του στην υπηρεσία M-TAXIS.

3. Το ουσιαστικό ζήτημα από πλευράς προστασίας των προσωπικών δεδομένων είναι αυτό της πιστοποίησης της ταυτότητας του υποκειμένου με την έννοια ότι οποιοσδήποτε γνωρίζει τον ΑΦΜ ενός φορολογούμενου μπορεί αποστέλλοντας τον στον ειδικό τετραψήφιο αριθμό να λαμβάνει στη συνέχεια πληροφορίες μέσω του M-TAXIS σχετικά με την εκκαθάριση της φορολογικής δήλωσης του συγκεκριμένου φορολογούμενου. Μαζί με τις αρχές της ακεραιότητας, της αποποίησης ευθύνης και της εμπιστευτικότητας, η αρχή αυτή γνωστή και ως αρχή της αυθεντικότητας αποτελεί μία από τις θεμελιώδεις αρχές της ασφάλειας της επεξεργασίας των προσωπικών δεδομένων.

Κατά δήλωση της ΓΠΠΣ τα συστήματα M-TAXIS, e-εκκαθάριση και call center χρησιμοποιούνται συνολικά από περίπου 1.000.000 φορολογούμενους σε

σύνολο 5.000.000, εξυπηρετούν δε και κατηγορίες πληθυσμού όπως π.χ. συνταξιούχοι σε διακοπές ή αθίγγανοι για τους οποίους η υποβολή επιπρόσθετων στοιχείων ταυτοποίησης όπως αριθμός δελτίου ταυτότητας, ημερομηνία γέννησης, αριθμός PIN ή αριθμός της προηγούμενης φορολογικής δήλωσης, θα καθιστούσαν δύσχρηστο το σύστημα που από τη φύση του έχει ως στόχο να απευθύνεται στο μέγιστο αριθμό, αν όχι στο σύνολο των φορολογουμένων.

Η ΓΠΠΣ τόνισε ότι λόγω της ευκολίας χρήσης του συστήματος μέχρι το τέλος Μαΐου 2006 είχαν εγγραφεί στο Μ-TAXIS περίπου 105.000 φορολογούμενοι. Επιπλέον διατύπωσε την άποψη ότι οποιαδήποτε «επιβάρυνση» του συστήματος με εγγυήσεις και δικλείδες πιστοποίησης της ταυτότητας θα μείωνε δραματικά τους εγγεγραμμένους σ' αυτό και τους χρήστες του με αποτέλεσμα η ΓΠΠΣ να το καταργήσει ως αντιοικονομικό. Η ΓΠΠΣ μάλιστα δήλωσε το σύστημα αυτό λόγω της φύσεως και του σκοπού του δεν μπορεί να είναι διαθέσιμο και να λειτουργεί προς εξυπηρέτηση μόνο 5.000, 10.000 ή 15.000 εγγεγραμμένων.

Επιπρόσθετα η ΓΠΠΣ σημείωσε ότι σε αντίθεση με τα συστήματα πληροφόρησης των τραπεζών που διαθέτουν τηλεφωνητές και έχουν ολόκληρο βιβλίο ερωτήσεων επειδή η πληροφόρηση στους πελάτες τους δεν είναι τυποποιημένη, η ΓΠΠΣ διαθέτει αυτόματο τηλεφωνικό κέντρο χωρίς δυνατότητα ανταπόκρισης με τηλεφωνητές όπου ουσιαστικά η ερώτηση είναι μία και η απάντηση γίνεται αυτόματα από το αρχείο της ΓΠΠΣ.

4. Βάσει των παραπάνω η Αρχή προχώρησε στην ακόλουθη στάθμιση: αφενός το υπό κρίση σύστημα έχει μεγάλη χρησιμότητα και εξυπηρετεί σκοπούς δημοσίου συμφέροντος με την έννοια της ταχείας, έγκαιρης και έγκυρης εξυπηρέτησης και ενημέρωσης των φορολογούμενων προς διευκόλυνση των συναλλαγών τους με

το ελληνικό δημόσιο μέσω της χρήσης τεχνολογιών πληροφορικής και ηλεκτρονικών επικοινωνιών. Αφετέρου η επικινδυνότητα και η βλάβη που μπορεί να προκληθεί στο φορολογούμενο από τη χρήση του συστήματος από κακόπιστους και κακόβουλους που αποστέλλουν τον ΑΦΜ άλλου φορολογούμενου προκειμένου να πληροφορηθούν στοιχεία για την εκκαθάριση της φορολογικής δήλωσης του τελευταίου είναι ελάχιστη. Ειδικότερα τα δεδομένα που διαβιβάζονται από τη ΓΠΠΣ είναι μη ευαίσθητα και περιορίζονται σε οικονομικές πληροφορίες που μπορούν να χαρακτηρισθούν ανώδυνες σε σχέση με τη δυνατότητα επιζήμιας χρησιμοποίησής τους, όπως π.χ. αν η φορολογική δήλωση που αναφέρεται στο συγκεκριμένο ΑΦΜ έχει εκκαθαριστεί ή όχι ή αν υπάρχει χρεωστικό ή πιστωτικό (βλ. αναλυτικά παραπάνω υπό 1).

Επομένως μία στάθμιση κόστους και οφέλους, κινδύνου και ωφελιμότητας του υπό κρίση συστήματος πληροφόρησης κλείνει με σιγουριά προς το δεύτερο σκέλος. Το όφελος υπερβαίνει συντριπτικά τόσο τους κινδύνους όσο και το ενδεχόμενο και το βαθμό ζημίας του υποκειμένου των δεδομένων, δηλαδή του πραγματικού κατόχου του ΑΦΜ, που περιορίζονται λόγω της μορφής των διαβιβαζόμενων προσωπικών δεδομένων στο ελάχιστο δυνατό.

5. Με βάση τα παραπάνω η Αρχή γνωμοδοτεί ότι τα συστήματα α) Μ-TAXIS, β) e-εκκαθάριστη, γ) ενημέρωση μέσω κέντρου εξυπηρέτησης τηλεφωνικών κλήσεων δεν προσκρούουν καταρχήν στη νομοθεσία περί προσωπικών δεδομένων. Ωστόσο από το επόμενο φορολογικό έτος η ΓΠΠΣ υποχρεούται να προσθέσει στις φορολογικές δηλώσεις ένα ειδικό κουτάκι το οποίο επιλέγοντας ο κάθε φορολογούμενος ρητώς θα δηλώνει ότι επιθυμεί να κάνει χρήση των συγκεκριμένων υπηρεσιών πληροφόρησης για την εκκαθάριση της φορολογικής του δήλωσης.

ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡ. 49 / 2007

ΠΑΡΑΝΟΜΗ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΑΠΟ ΤΡΑΠΕΖΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ Α.Ε.

Με προσφυγή τους προς την Αρχή (αρ. πρωτ. ...), οι Χ και Υ παραπονούνται για παράνομη καταχώριση και διαβίβαση από την Γενική Τράπεζα και την εταιρεία ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ καταγγελίας σύμβασης προσωπικού δανείου χωρίς προηγούμενη ενημέρωσή τους. Ειδικότερα, οι ανωτέρω είχαν υπογράψει, ως πρωτοφειλέτης ο πρώτος και ως εγγυητής ο δεύτερος, σύμβαση προσωπικού δανείου με την Γενική Τράπεζα. Λόγω οικονομικών δυσχερειών ο πρωτοφειλέτης αποπλήρωνε μερικώς τις μηνιαίες οφειλές του με αποτέλεσμα να δημιουργηθεί οφειλόμενο στην τράπεζα ποσό σε υπερημερία για το οποίο ενημέρωνε εγγράφως η τράπεζα και τους δύο ανωτέρω προσφεύγοντες (η τελευταία ενημέρωση έγινε στις 8.12.2005). Στις 15.2.2006, ο εγγυητής προσερχόμενος σε άλλη τράπεζα προκειμένου να συνάψει δανειακή σύμβαση, ενημερώθηκε ότι στο αρχείο της ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ ευρίσκονταν προσωπικά του δεδομένα που αφορούσαν καταγγελία της ανωτέρω σύμβασης, λόγω κήρυξης σε οριστική καθυστέρηση όλου του οφειλόμενου ποσού. Την επόμενη ημέρα ο πρωτοφειλέτης προέβη στην εξόφληση του συνόλου της ανωτέρω ποσού.

Η τράπεζα, με απαντητικό έγγραφό της προς την Αρχή για την υπόθεση, αλλά και κατά την ακρόαση, ισχυρίστηκε ότι οι δύο προσφεύγοντες από το τέλος του 2003 δεν εξοφλούσαν ολοσχερώς τις δόσεις του δανείου με αποτέλεσμα να υπάρξει ληξιπρόθεσμη οφειλή η οποία τους είχε γνωστοποιηθεί επανειλημμένως τόσο γραπτώς, όσο και προφορικώς. Μετά δε την τελευταία έγγραφη ενημέρωσή τους στις 8.12.2005 ότι

έχει δημιουργηθεί μεγάλο ληξιπρόθεσμο υπόλοιπο, η τράπεζα προέβη στις 12.12.2005 σε λογιστική μεταφορά της σύμβασης στο λογαριασμό 24, λογαριασμό στον οποίο οδηγούνται οι οριστικές καθυστερήσεις. Όπως ανέφερε ο εκπρόσωπος της τράπεζας, στη σύμβαση που υπέγραψαν οι ανωτέρω με την τράπεζα υπάρχει όρος (αρ.6) που προβλέπει ότι “σε περίπτωση κατά την οποία το δάνειο δεν εξοφληθεί κατά το χρόνο που συμφωνήθηκε ή σε περίπτωση καθυστέρησης ακόμη και μιας δόσης ή μέρους αυτής, ο οφειλέτης γίνεται από τότε υπερήμερος χωρίς άλλη όχληση και θα οφείλει τόκο υπερημερίας μέχρι την εξόφληση ολόκληρου του ποσού το οποίο καθίσταται πλέον ληξιπρόθεσμο και απαιτητό και η τράπεζα δύναται να επιδιώξει την είσπραξη όλου του ποσού.. “ Σύμφωνα δε με το όρο 9^ο της σύμβασης, “η τράπεζα δικαιούται να καταγγείλει την σύμβαση αυτή και να κηρύξει αμέσως το δάνειο ληξιπρόθεσμο και απαιτητό και να αξιώσει την εξόφλησή του ανεξόφλητου ποσού, ιδίως σε παράβαση του όρου 6. Η καταγγελία της παρούσας από την τράπεζα γίνεται με μονομερή δήλωση της τράπεζας.”

Κατά την τράπεζα, η καταγγελία συντελείται με την παραβίαση και μόνο του όρου αυτού χωρίς να απαιτείται και επίδοση της καταγγελίας. Από τη στιγμή που ο λογαριασμός κατέστη ληξιπρόθεσμος, πέρασε στην οριστική καθυστέρηση και αυτόματα το σύστημα της τράπεζας τον πέρασε στο λογαριασμό 24 και ενημέρωσε το αρχείο της ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ. Η τράπεζα συνηθίζει, όπως αναφέρει στο έγγραφό της, για λόγους επιείκειας καθόσον δεν υφίσταται σχετική υποχρέωση, να προβαίνει σε επίδοση και γραπτής ενημέρωσης περί καταγγελίας της σύμβασης μέσα στις επόμενες ημέρες, γεγονός που δεν έγινε στην παρούσα περίπτωση, λόγω καθυστέρησης επε-

ξεργασίας του φακέλου που οφειλόταν στη μετάπτωση κατά το χρόνο εκείνο της τράπεζας σε κεντροποιημένο σύστημα είσπραξης των ληξιπρόθεσμων οφειλών της. Ήδη δε στις νέες συμβάσεις της τράπεζας έχουν αντικατασταθεί οι σχετικοί όροι ώστε να είναι απολύτως συμβατοί με το ν.2472/97.

Όπως ανέφερε κατά την ακρόαση ο εκπρόσωπος της ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ, στις 23.12.2005 γνωστοποιήθηκε ηλεκτρονικά από την τράπεζα η καταγγελία του ως άνω προσωπικού δανείου στο Σύστημα Οικονομικής Συμπεριφοράς που τηρεί η εταιρεία (ημερομηνία, αριθμός δανείου, ποσό, τράπεζα, πρωτοφειλέτης, εγγυητής) και τα σχετικά δεδομένα καταχωρήθηκαν από την εταιρεία με ημερομηνία καταγγελίας την 12.12.2005. Στις 21.2.2006 ενημερώθηκε το αρχείο για τη εξόφληση και διαγράφηκε το στοιχείο αυτό από το όνομα του εγγυητή. Κατά την εταιρεία, δεν υπήρχε κάποιο στοιχείο βάσει του οποίου θα ήταν σε θέση η εταιρεία να αμφισβητήσει ότι πράγματι δεν υπήρξε καταγγελία από την τράπεζα, γεγονός που της έγινε γνωστό μόλις κατά την ακροαματική διαδικασία ενώπιον της Αρχής. Παραδέχθηκε ωστόσο ότι υπάρχει κάποιο θέμα με το έντυπο της καταγγελίας, όπου υπάρχει ασάφεια για το αν η ημερομηνία που αναγγέλλεται από την τράπεζα αναφέρεται στην ημερομηνία επίδοσης της καταγγελίας.

Η Αρχή

Μετά από εξέταση των προσφυγών, των συνημμένων σε αυτές εγγράφων, των υπομνημάτων που κατέθεσαν οι πληρεξούσιοι δικηγόροι της τράπεζας και της εταιρείας και της ακρόασης της υπόθεσης

ΣΚΕΦΤΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

Η διάταξη του άρ. 4 παρ. 1 του Ν. 2472/1997, ορίζει ότι: «Τα δεδομένα

προσωπικού χαρακτήρα για να τύχουν νόμιμης επεξεργασίας πρέπει: α) Να συλλέγονται κατά τρόπο θεμιτό και νόμιμο για καθορισμένους, σαφείς και νόμιμους σκοπούς και να υφίστανται θεμιτή και νόμιμη επεξεργασία ενόψει των σκοπών αυτών. β) Να είναι συναφή, πρόσφορα, και όχι περισσότερα από όσα κάθε φορά απαιτείται εν όψει των σκοπών της επεξεργασίας.»

Σύμφωνα με το άρθρο 4 παρ.1 γ, τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα για να τύχουν νόμιμης επεξεργασίας πρέπει να είναι ακριβή και, εφόσον χρειάζεται, να υποβάλλονται σε ενημέρωση. Εξάλλου και στην υπ'αριθμ.24/2004 απόφαση της Αρχής σχετικά με τις προϋποθέσεις τήρησης αρχείου από την ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ Α.Ε. ορίζεται ότι τα δυσμενή για το υποκείμενο προσωπικά δεδομένα που διαβιβάζονται κάθε φορά στον αποδέκτη πρέπει να είναι ακριβή και ενημερωμένα μέχρι το χρόνο της διαβίβασης. Η ακρίβεια και ενημέρωση των στοιχείων αποτελεί βάρος του υπεύθυνου της επεξεργασίας και σε καμιά περίπτωση του υποκειμένου.

Από τις ανωτέρω διατάξεις του ν.2472/97, συνάγεται σαφώς ότι ο υπεύθυνος επεξεργασίας ενός αρχείου έχει την ευθύνη για την ακρίβεια των στοιχείων που τηρεί στο αρχείο του, η δε επεξεργασία από τις τράπεζες ως πηγές των δεδομένων, δεν απαλλάσσει την ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ από το καθήκον της να ελέγχει και να εξασφαλίζει ότι οι απαιτήσεις του νόμου για την νόμιμη επεξεργασία των δεδομένων εφαρμόζονται.

Εξάλλου και η διαβάθμιση του χρόνου τήρησης των δεδομένων στο αρχείο της ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ, η οποία θεσπίστηκε με την απόφαση αρ.25/2004 της Αρχής ώστε να γίνεται αξιολόγηση των δεδομένων ανάλογα με τη βαρύτητά τους σύμφωνα με τις αρχές της προσφορότητας και αναλογικότητας, δεν μπορεί να λειτουργήσει, χωρίς τη ύπαρξη ορθών και

επίκαιρων πληροφοριών σχετικά με την οικονομική φερεγγυότητα των προσώπων που καταχωρίζονται στο αρχείο, τα οποία έχουν λάβει γνώση (βλ. και απόφαση με αρ. 545/1999 της Αρχής για την καταχώριση στο σχετικό αρχείο μόνο των διαταγών πληρωμής που έχουν κοινοποιηθεί στον καθ' ου).

Στην υπό εξέταση περίπτωση, η εξόφληση του δανείου θα γινόταν με 48 δόσεις, υπήρχε δηλαδή μια διαρκής πιστωτική σχέση στην οποία η καθυστέρηση ακόμη και μιας δόσης παρείχε στην τράπεζα το δικαίωμα να καταγγείλει πρόωρα και να καταστήσει όλες τις δόσεις, ακόμη και αυτές που δεν ήταν ληξιπρόθεσμες, ληξιπρόθεσμες και απαιτητές. Αυτή η διάπλαση δεν θα μπορούσε να γίνει και να παράγει τα αποτελέσματά της χωρίς να απευθυνθεί μια δήλωση προς τον οφειλέτη ώστε να αντιληφθεί αυτός τις συνέπειες ώστε να είναι σε θέση να αμυνθεί, πιθανώς να εξοφλήσει, όπως πράγματι έγινε, μετά από σχετική πληροφόρηση από άλλη όμως τράπεζα στην οποία είχαν ήδη διαβιβαστεί τα σχετικά μη ορθά δεδομένα. Η έντονη όχληση της τράπεζας προφανώς δεν αρκεί για να επιφέρει ανατροπή του δανείου, για την οποία απαιτείται διαπλαστική δήλωση βούλησης που δεν έγινε ποτέ.

Η ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ, περαιτέρω, καταχώρισε στο αρχείο της τα ανωτέρω στοιχεία και τα ανακοίνωνε σε τρίτους αποδέκτες, χωρίς να έχει ελέγξει την ακρίβεια τους αφού, σύμφωνα με την πρακτική που ακολουθεί, δεν λαμβάνει κατά την αναγγελία από την τράπεζα αντίγραφο του εγγράφου της καταγγελίας ή βεβαίωση περί επίδοσης αυτής. Αυτή η παράλειψη στον τρόπο λειτουργίας του αρχείου που συνιστά και έλλειψη των μέτρων επιμέλειας τα οποία όφειλε να τηρήσει ο υπεύθυνος επεξεργασίας ώστε να υπάρχει η βεβαίωση αυτή και να αποφευχθεί έτσι το λάθος, οδήγησε στη λανθασμένη καταχώρηση και διαβίβαση. Η διαβίβα-

ση αυτή επέφερε προσβολή της πιστοληπτικής ικανότητας των προσφευγόντων, αφού αυτοί εμφανίστηκαν στις τράπεζες με τις οποίες συναλλάσσονταν, ως άτομα αναξιόπιστα στις οικονομικές τους συναλλαγές.

Επειδή, και οι δύο υπεύθυνοι επεξεργασίας καταχώρισαν και διαβίβασαν μη ορθά στοιχεία που αφορούσαν τους προσφευγόντες, κατά παράβαση της διάταξης του άρθρου 4 παρ.1 γ. του ν.2472/97

Ενόψει της βαρύτητας των πράξεων που αποδείχθηκαν και της προσβολής της πιστοληπτικής ικανότητας των προσφευγόντων που επήλθε από αυτές, κυρίως από το γεγονός της καταχώρισης και διαβίβασης των επίδικων στοιχείων από το αρχείο της ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ αλλά και λαμβανομένου υπόψη προηγούμενων παραβάσεων άλλων διατάξεων του ν.2472/97 από την τράπεζα, η Αρχή κρίνει ότι πρέπει να επιβληθούν στους υπευθύνους της επεξεργασίας οι προβλεπόμενες στο άρθρο 21 παρ.1 εδαφ.β του ν.2472/97 κυρώσεις που αναφέρονται στο διατακτικό και οι οποίες κρίνονται ανάλογες με τη βαρύτητα των παραβάσεων.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

1. Επιβάλλει στην Γενική Τράπεζα Α.Ε. χρηματικό πρόστιμο πενήντα χιλιάδων (50,000.00) ευρώ για την παράβαση του άρθρου 4 παρ.1 γ του ν.2472/97.
2. Επιβάλλει κατά πλειοψηφία στην εταιρία ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ Α.Ε. χρηματικό πρόστιμο πενήντα χιλιάδων (50,000.00) ευρώ για την παράβαση του άρθρου 4 παρ.1 γ του ν.2472/97.
3. Διατάσσει τη διαγραφή των στοιχείων της καταγγελίας που αφορούν τους δύο προσφεύγοντες από τα αρχεία της τράπεζας και της ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ.

ΑΠΟΦΑΣΗ 50 / 2007**ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΜΕ ΧΡΗΣΗ ΒΙΟΜΕΤΡΙΚΗΣ ΜΕΘΟΔΟΥ**

Η Αρχή έλαβε υπόψη τα παρακάτω:

1. Την υπ' αρ. πρωτ./-...-..... καταγγελία του Σωματίου Εργατοϋπαλλήλων της εταιρείας Χ. με την οποία καταγγέλθηκε η εγκατάσταση και λειτουργία βιομετρικού συστήματος ελέγχου της εισόδου και της εξόδου των εργαζομένων στο Β' υποκατάστημα της εταιρείας στη Θέση Ζ. περιοχής Β.
2. Το υπ' αρ. πρωτ./-...-.... έγγραφο που εστάλη στην καταγγελλόμενη εταιρεία, με το οποίο της ζητήθηκε να γνωστοποιήσει την τήρηση και λειτουργία του συγκεκριμένου αρχείου και να προσκομίσει διευκρινιστικά και συμπληρωματικά στοιχεία προκειμένου να εξετάσει η Αρχή την παραπάνω καταγγελία.
3. Το υπ' αρ. πρωτ./-...-.... έγγραφο με το οποίο απάντησε η εταιρεία στο παραπάνω έγγραφο της Αρχής. Με το εν λόγω έγγραφο η εταιρεία ανέφερε τα κάτωθι αναφορικά με τον σκοπό της επεξεργασίας του συγκεκριμένου αρχείου: «Η εταιρεία μας δραστηριοποιείται στον κλάδο των πλαστικών. Στα πλαίσια της παραγωγικής διαδικασίας χρησιμοποιούνται εύφλεκτες πρώτες ύλες, ενώ στις εγκαταστάσεις του εργοστασίου χρησιμοποιείται ρεύμα υψηλής τάσης. Καθίσταται, λοιπόν, επιβεβλημένη η ανάγκη να ελέγχεται η πρόσβαση στους χώρους της εταιρείας καθώς και η αποτροπή της παράνομης εισόδου προσώπων που μπορεί να προξενήσουν σημαντικές βλάβες στην εταιρική περιουσία και να θέσουν σε κίνδυνο ανθρώπινες ζωές. Παράλληλα, επειδή ο αριθμός του προσωπικού είναι

περιορισμένος και δεν προβλέπεται θέση «προσωπάρχη» είναι καλύτερο για τη λειτουργία της εταιρείας να καταγράφεται ηλεκτρονικά ο χρόνος εργασίας του προσωπικού, προκειμένου να εξάγεται αυτόματα και με απόλυτη ακρίβεια η μισθοδοσία κάθε εργαζομένου, ανάλογα με το χρόνο εργασίας του», «Το σύστημα θα χρησιμοποιηθεί αποκλειστικά για τον σκοπό του ελέγχου εισόδου των εργαζομένων στις εγκαταστάσεις της εταιρείας». Από τα αναφερόμενα αυτά προκύπτει, ότι, το βιομετρικό σύστημα της εταιρείας χρησιμοποιείται για τον έλεγχο της εισόδου και της εξόδου των εργαζομένων από τις εγκαταστάσεις της και τον έλεγχο τήρησης του ωραρίου προσέλευσης και αποχώρησής τους.

Αναφορικά με τα τεχνικά χαρακτηριστικά και προδιαγραφές του βιομετρικού συστήματος ανέφερε ότι το σύστημα βασίζεται στη μέθοδο της γεωμετρίας του δακτύλου και ότι τα στοιχεία που συλλέγονται από αυτό καταγράφονται και αποθηκεύονται σε αρχείο που κρυπτογραφείται ενώ δεν συλλέγονται ούτε αποθηκεύονται δακτυλικά αποτυπώματα.

4. Την υπ' αρ. πρωτ./-...-.... δεύτερη καταγγελία του Σωματίου των Εργατοϋπαλλήλων της καταγγελλόμενης εταιρείας, με την οποία καταγγέλθηκε ότι η εταιρεία δεν ικανοποίησε το δικαίωμα πρόσβασης των εργαζομένων στα στοιχεία που τηρούνται από το βιομετρικό σύστημα και ότι σε μια μεμονωμένη περίπτωση που απάντησε εγγράφως, το απαντητικό της έγγραφο ήταν ασαφές.
5. Το υπ' αρ. πρωτ./-...-.... έγγραφο με το οποίο η Αρχή ζήτησε από τον υπεύθυνο επεξεργασίας να περιγράψει με σαφήνεια και ακρίβεια τα τεχνικά χαρακτηριστικά, τα μέτρα ασφαλείας και τις προδιαγραφές του

βιομετρικού συστήματος προσκομίζοντας τα απαραίτητα εγχειρίδια καθώς οι σχετικές απαντήσεις που περιλαμβάνονταν στο πρώτο απαντητικό έγγραφο ήταν γενικές και ασαφείς όπως και να απαντήσει επί των καταγγελλομένων της δεύτερης καταγγελίας.

6. Το υπ' αρ. πρωτ./...-...-...'. απαντητικό έγγραφο της εταιρείας στο παραπάνω έγγραφο της Αρχής.

Με το εν λόγω έγγραφο η εταιρεία ανέφερε τα κάτωθι αναφορικά με τα τεχνικά χαρακτηριστικά και τα μέτρα ασφαλείας του βιομετρικού συστήματα: «Ως προς τα τεχνικά χαρακτηριστικά του συστήματος, δυστυχώς, δεν είμαστε σε θέση να σας δώσουμε καμία απολύτως περαιτέρω πληροφορία τεχνικής φύσεως. Ο πωλητής του συστήματος μόνο μετά από δι-αρκείες πιέσεις μας, «εδέγησε» να μας δώσει το εγχειρίδιο που σας καταθέσαμε. Δεδομένης της απειρίας μας, ίσως η επιτόπια μετάβαση σας στις εγκαταστάσεις της εταιρείας και ο άμεσος έλεγχος του συστήματος να διευκρινίσει επαρκώς τον τρόπο λειτουργίας του συστήματος. Ειλικρινά δεν είμαστε σε θέση να παρέχουμε περαιτέρω πληροφορίες από άγνοια και μόνο».

Αναφορικά με τα καταγγελλόμενα περί μη ικανοποίησης του δικαιώματος πρόσβασης των εργαζομένων στα δεδομένα που συλλέγονται από το βιομετρικό σύστημα χαρακτήρισε τον ισχυρισμό του σωματείου ψευδή και προσχηματικό και ανέφερε ότι τα στοιχεία αυτά είναι ανά πάσα στιγμή στη διάθεση κάθε εργαζομένου και του σωματείου.

7. Το έγγραφο που απέστειλε το Σωματείο των Εργατοϋπαλλήλων της εταιρείας στην Αρχή την 10/5/2007, σχετικά με την ενημέρωση, κατά το άρθρο 11 του Ν.2472/1997, των ερ-

γαζομένων για την συγκεκριμένη επεξεργασία που περιλάμβανε τα εξής: «Θα θέλαμε να σας ενημερώσουμε ότι για την τήρηση των ωραρίων εργασίας θα τοποθετηθεί υπολογιστής παρουσιών σύμφωνα με τα πλαίσια της επιθεώρησης εργασίας. Ευχαριστούμε προκαταβολικά. Η διοίκηση της εταιρείας».

8. Τα έγγραφα που απέστειλε το Σωματείο των Εργατοϋπαλλήλων της εταιρείας στην Αρχή την 10/5/2007, τα οποία δόθηκαν στους εργαζόμενους από τον υπεύθυνο επεξεργασίας προς ικανοποίηση του δικαιώματος πρόσβασής τους στα δεδομένα που τηρούνται από το βιομετρικό σύστημα και το οποίο περιλάμβανε ώρες προσχώρησης και αποχώρησης σε συγκεκριμένες ημερομηνίες για συγκεκριμένο εργαζόμενο.

9. Το με αρ. πρωτ./...-...-.... έγγραφο που έστειλε η εταιρεία στην Αρχή με τους ισολογισμούς, τις καταστάσεις αποτελεσμάτων χρήσεως και τις καταστάσεις γενικής εκμεταλλεύσεως για τα έτη 2005 και 2006. Το έτος 2006 η εταιρεία παρουσίασε ζημία 213.865,96 ευρώ.

10. Τα όσα ανέφεραν οι εκπρόσωποι της καταγγελλόμενης εταιρείας κατά τη συζήτηση του θέματος στο Συμβούλιο της Αρχής, μετά από κλήση τους για ακρόαση καθώς και το έγγραφο που κατέθεσαν την ημέρα της ακρόασης.

Μετά από εξέταση όλων των παραπάνω στοιχείων και κατόπιν διεξοδικής συζήτησης

ΣΚΕΦΤΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

Η Αρχή, κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων της, όπως αυτές καθορίζονται από το Ν.2472/1997, έχει διαμορφώσει τις βασικές αρχές για την προστασία

των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα των εργαζομένων, στο πλαίσιο ιδίως της Οδηγίας 115/2001. Επίσης, έχει εκδώσει έναν αριθμό Πράξεων και Αποφάσεων σχετικά με την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα των εργαζομένων από τη χρήση βιομετρικών μεθόδων ελέγχου κατά την είσοδό τους σε εγκαταστάσεις επιχειρήσεων και γενικότερα νομικών προσώπων ιδιωτικού ή δημοσίου δικαίου.

Συγκεκριμένα έχει κρίνει ότι η εισαγωγή και χρήση βιομετρικών μεθόδων συνιστά επεξεργασία προσωπικών δεδομένων εργαζομένων, η οποία δεν είναι αναγκαία για την επίτευξη των σκοπών του ελέγχου εισόδου και εξόδου σε εγκαταστάσεις/κτίρια και τήρησης του ωραρίου προσέλευσης και αποχώρησης τους και είναι, συνεπώς, παράνομη.

Ειδικότερα, η Αρχή έχει ήδη επιβάλλει, με την 245/9 (από 20/03/2000) Απόφασή της, την διακοπή της επεξεργασίας από Δήμο δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα εργαζομένων του με τη μέθοδο της δακτυλοσκόπησης, για το σκοπό ελέγχου της εισόδου και της εξόδου από δημοτικό κτήριο, με το σκεπτικό ότι η μέθοδος αυτή υπερβαίνει το σκοπό της επεξεργασίας. Η Αρχή έκρινε, επιπλέον, ότι η υπέρβαση αυτή δεν αίρεται από τη συγκατάθεση των υποκειμένων και ότι πρέπει να επιλέγονται ηπιότεροι τρόποι για την άσκηση του εργοδοτικού ελέγχου. Επίσης, με ανάλογο σκεπτικό, η Αρχή απαγόρευσε, με την Απόφασή της 52/2003, την πιλοτική εφαρμογή βιομετρικού συστήματος στο αεροδρόμιο Ελευθέριος Βενιζέλος, το οποίο είχε σκοπό τη συλλογή και επεξεργασία δεδομένων δακτυλοσκόπησης και ίριδας του ματιού για την επαλήθευση της ταυτότητας των επιβατών, που επρόκειτο να ταξιδέψουν.

Αντίθετα, με την Απόφασή της 9/2003, η Αρχή, έκρινε – υιοθετώντας πάντως παρόμοιες σκέψεις – ότι δεν παραβιάζονται τα δικαιώματα των εργαζομένων, όπως

αυτά κατοχυρώνονται ιδίως με την Οδηγία 115/2001, από την εγκατάσταση βιομετρικού συστήματος (στοιχεία της γεωμετρίας του χεριού), αποκλειστικά για το σκοπό του ελέγχου πρόσβασης τους σε ιδιαίτερα «ευαίσθητες» – από πλευράς ασφαλείας των συγκοινωνιών – εγκαταστάσεις του Αττικού Μετρό. Επίσης, με την Απόφαση της 39/2004, η Αρχή επέτρεψε, υπό προϋποθέσεις, τη συλλογή και επεξεργασία των δεδομένων ίριδας των οφθαλμών μόνο των εργαζομένων που εισέρχονται και παρέχουν τις υπηρεσίες τους στο Κέντρο Επιχειρήσεων του Διεθνούς Αερολιμένα Αθηνών, με σκοπό τη διασφάλιση της πρόσβασης σε αυτό καθώς αποτελεί χώρο νευραλγικής σημασίας και ύψιστης ασφάλειας από την ομαλή λειτουργία του οποίου εξαρτάται η ομαλή λειτουργία του Αερολιμένα.

Εξάλλου, με ανάλογες σκέψεις, η Αρχή έκρινε, με την Απόφασή της 59/2005, ότι η επεξεργασία βιομετρικών στοιχείων φυσικών προσώπων για την πιλοτική εφαρμογή ερευνητικού προγράμματος δεν είναι νόμιμη και, συνεπώς, δεν επιτρέπεται η συλλογή και επεξεργασία δεδομένων δακτυλοσκόπησης για τον έλεγχο πρόσβασης φιλάθλων και διαπιστευμένων ατόμων σε αθλητικές εγκαταστάσεις. Τέλος, πάντα με ανάλογες σκέψεις, η Αρχή έκρινε πρόσφατα, με τις Πράξεις της 437/29-01-2007 και 1887/13-3-2007 ότι αντιβαίνει στις διατάξεις του Ν.2472/1997 και είναι, συνεπώς, παράνομη – ως δυσανάλογη, εν όψει του προβαλλόμενου σκοπού επεξεργασίας – η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα των εργαζομένων Δήμου και Ταμείου αντίστοιχα, με την βιομετρική μέθοδο της δακτυλοσκόπησης για τον σκοπό του ελέγχου τήρησης του ωραρίου προσέλευσης και αποχώρησης των εργαζομένων.

Συνεπώς, η επεξεργασία των δεδομένων των εργαζομένων της καταγγελλομένης εταιρείας για τον έλεγχο της εισόδου και

της εξόδου τους από τις εγκαταστάσεις της και τον έλεγχο τήρησης του ωραρίου προσέλευσης και αποχώρησής τους, με τη βιομετρική μέθοδο της ανάλυσης της γεωμετρίας του δακτύλου, είναι παράνομη.

Επειδή η καταγγελλόμενη εταιρεία προέβη σε παράνομη επεξεργασία των δεδομένων των εργαζομένων της.

Επειδή παρέλειψε να γνωστοποιήσει στην Αρχή την συγκεκριμένη επεξεργασία, σύμφωνα με το άρθρο 6 του ν.2472/1997, μέχρι που της ζητήθηκε από την Αρχή, μετά την υποβολή της καταγγελίας του σωματίου των εργαζομένων της

Επειδή δεν παρείχε στην Αρχή τις ζητηθείσες πληροφορίες σχετικά με τα τεχνικά χαρακτηριστικά του βιομετρικού συστήματος, σύμφωνα με το άρθρο 19 παρ. 1 εδ. η) του Ν.2472/1997.

Επειδή δεν ενημέρωσε τους εργαζόμενους όπως προβλέπεται από το άρθρο 11 του Ν.2472/1997.

Επειδή η εταιρεία είναι ζημιόγonos και ένα υψηλό πρόστιμο θα απέβαινε εξουθενωτικό για την περαιτέρω λειτουργία της.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Η Αρχή,

1. Διατάσσει την καταγγελλόμενη εταιρεία αμέσως να: α) διακόψει την συγκεκριμένη επεξεργασία, β) απεγκαταστήσει το βιομετρικό σύστημα που έχει τοποθετήσει στις εγκαταστάσεις της, γ) καταστρέψει το αρχείο που έχει ήδη δημιουργήσει με τα δεδομένα των εργαζομένων της για τους παραπάνω σκοπούς και ειδικά τα βιομετρικά στοιχεία που τους αφορούν, σύμφωνα με τις επιταγές της οδηγίας 1/2005 της Αρχής περί ασφαλούς καταστροφής δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και δ) ενημερώσει σχετικά την Αρχή για τα παραπάνω.

2. Επιβάλλει στην καταγγελλόμενη εταιρεία πρόστιμο 1.500 ευρώ για τις παραβάσεις που αναφέρονται στο σκεπτικό της παρούσας.

3. Απευθύνει αυστηρή προειδοποίηση στην καταγγελλόμενη εταιρεία εφεξής να ενημερώνει τα υποκείμενα των δεδομένων σύμφωνα με το άρθρο 11 του Ν.2472/1997 και να γνωστοποιεί στην Αρχή τη σύσταση και λειτουργία αρχείου ή την έναρξη της επεξεργασίας σύμφωνα με το άρθρο 6 του ιδίου νόμου.

ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡ. 56/2007

ΝΟΜΙΜΗ Η ΔΙΑΒΙΒΑΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΜΗΤΡΩΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΥΠΑΛΛΗΛΟΥ ΑΠΟ ΤΗΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΤΗΝ ΟΠΟΙΑ ΥΠΗΡΕΤΕΙ, ΠΡΟΣ ΑΛΛΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ, ΣΤΗΝ ΟΠΟΙΑ ΕΧΕΙ ΥΠΟΒΑΛΕΙ ΑΙΤΗΣΗ ΜΕΤΑΤΑΞΗΣ

Η Αρχή έλαβε υπόψη τα παρακάτω:

Ο Χ., υπάλληλος του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων, κλάδου, υπέβαλε ενώπιον της Αρχής την με αριθμ. πρωτ. /..... αίτηση έκδοσης προσωρινής διαταγής (όπως αυτή συμπληρώθηκε με τα υπ' αριθμ πρωτ. /..... και /..... έγγραφα του αιτούντος) με αίτημα την άμεση μερική αναστολή της επεξεργασίας των προσωπικών του δεδομένων από την Ζ Δημόσια Υπηρεσία (στο εξής: Ζ) στην οποία υπηρετεί. Συγκεκριμένα, ο αιτών ζητεί να μη διαβιβαστούν από την Ζ Δημόσια Υπηρεσία προς την Ψ Δημόσια Υπηρεσία τα στοιχεία του προσωπικού του μητρώου τα οποία αφορούν την με αριθμ πρωτ. ΕΠ /..... πειθαρχική του καταδίκη από πρωτοβάθμιο πειθαρχικό όργανο, όπως αυτή μεταρρυθμίστηκε από την με αριθμ πρωτ. ΕΠ /..... πειθαρχική απόφαση του δευτεροβάθμιου πειθαρχικού οργάνου της υπηρεσίας του, καθώς και τα λοιπά στοιχεία του σχετικού φακέλου. Η

πειθαρχική αυτή απόφαση, με την οποία του επιβλήθηκε η ποινή “προστίμου ίσου με το ήμισυ ($\frac{1}{2}$) των μηνιαίων αποδοχών του για το πειθαρχικό παράπτωμα της παράβασης του υπαλληλικού καθήκοντος της αρμόζουσας συμπεριφοράς εκτός της υπηρεσίας”, έχει προσβληθεί από τον αιτούντα με την από και με αρ. Κατάθ. αίτηση ακυρώσεως, η οποία εκκρεμεί ενώπιον του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών.

Η Ζ Δημόσια Υπηρεσία προτίθεται να διαβιβάσει τα ως άνω στοιχεία προς την Ψ Δημόσια Υπηρεσία στα πλαίσια της εξέτασης της με αριθμ. πρωτ./...../..... αίτησης μετάταξης που έχει υποβάλει ο Χ. στην Ψ Δημόσια Υπηρεσία.

Ο Χ. υπέβαλε επίσης ενώπιον της Αρχής με το ίδιο ως άνω έγγραφο και προσφυγή κατά της Ζ Δημόσια Υπηρεσία, με βάση το άρ. 13 παρ. 2 του ν. 2472/97 (πράξη λειψή του υπευθύνου επεξεργασίας να απαντήσει εμπροθέσμως στις αντιρρήσεις που προέβαλε το υποκείμενο για την επεξεργασία δεδομένων που το αφορούν). Τις αντιρρήσεις ωστόσο αυτές είχε κοινοποιήσει στην Αρχή και η Ζ Δημόσια Υπηρεσία προ της παρέλευσης του 15ημέρου από την υποβολή τους με το με αριθμ. πρωτ./..... έγγραφό του, το οποίο έλαβε επίσης υπόψη της η Αρχή.

ΣΚΕΦΘΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

Σύμφωνα με τη διάταξη του άρ. 71 παρ. 1 του Υπαλληλικού Κώδικα (ν. 3528/2007) (στο εξής: ΥΚ), “επιτρέπεται η μετάταξη από Υπουργείο σε Υπουργείο ή σε άλλη δημόσια υπηρεσία ή σε νπδδ και αντιστρόφως ή μεταξύ τους”. Όπως ορίζει δε η παρ. 3 του άρ. 71 του ΥΚ, “οι μετατάξεις του παρόντος άρθρου γίνονται ύστερα από γνώμη του υπηρεσιακού συμβουλίου του φορέα υποδοχής”. Περαιτέρω, σύμφωνα με το άρ. 73 παρ. 2, του ΥΚ, “το υπηρεσιακό συμβούλιο οφείλει να

αποφανθεί εντός δύο (2) μηνών το αργότερο, αφού συνεκτιμήσει τόσο την καταλληλότητα του υποψηφίου για την άσκηση των καθηκόντων του κλάδου στον οποίο ζητεί να μεταταγεί, όσο και τις ανάγκες της υπηρεσίας”. Κατά την παρ. 4 του ίδιου άρθρου, “σε περίπτωση υποβολής περισσότερων αιτήσεων για μετάταξη στην ίδια θέση σύμφωνα με τις διατάξεις 69-71 του παρόντος, το υπηρεσιακό συμβούλιο λαμβάνει υπόψη την απόδοση των υπαλλήλων, το χρόνο συνολικής υπηρεσίας στο βαθμό και τον κλάδο, καθώς και τα λοιπά στοιχεία του προσωπικού τους μητρώου.”

Σύμφωνα με τη διάταξη του άρ. 23 παρ. 1 του ΥΚ, “το προσωπικό μητρώο συγκροτείται μετά το διορισμό του υπαλλήλου και περιλαμβάνει όλα τα στοιχεία τα οποία προσδιορίζουν την ατομική, οικογενειακή, περιουσιακή και υπηρεσιακή του κατάσταση σύμφωνα με την επόμενη παράγραφο. Ειδικότερα το προσωπικό μητρώο περιλαμβάνει: (...) γ) αποφάσεις, έγγραφα ή άλλα στοιχεία που αναφέρονται στην υπηρεσιακή γενικά κατάσταση και δραστηριότητα του υπαλλήλου”. Όπως ορίζει δε το άρ. 1 του πδ 178/2004, το οποίο εκδόθηκε κατ’ εξουσιοδότηση του άρ. 23 παρ. 6 του προηγούμενου ΥΚ (ν. 2683/1999) και διέπει τον τρόπο τήρησης και ενημέρωσης του προσωπικού μητρώου των δημοσίων υπαλλήλων, “τα στοιχεία του προσωπικού μητρώου ταξινομούνται ως εξής: (...) δ) αποφάσεις, έγγραφα ή άλλα στοιχεία που αναφέρονται στην υπηρεσιακή γενικά κατάσταση και δραστηριότητα του υπαλλήλου, (...) στ) ηθικές αμοιβές – ποινές.” Σημειωτέον είναι δε ότι, παρόλο που ο ν. 2683/1999 αντικαταστάθηκε από το νέο ΥΚ (ν. 3528/2007), σύμφωνα με πάγια νομολογία του ΣτΕ (ΣτΕ 3023/1990, 2412/1992), μέχρι την έκδοση των προβλεπόμενων από το νέο νόμο κανονιστικών πράξεων, εξακολουθούν να ισχύουν οι ήδη υπάρχουσες, εφόσον ο νέος νόμος δεν ορίζει

ρητά την κατάργησή τους και εφόσον δεν αντίκεινται σε αυτόν.

Επίσης, σύμφωνα με το άρ. 23 παρ. 6 του ΥΚ, “το προσωπικό μητρώο του υπαλλήλου τίθεται υπόψη του υπηρεσιακού συμβουλίου, καθώς και κάθε άλλου οργάνου που είναι αρμόδιο για τη διενέργεια υπηρεσιακών κρίσεων.”

Οι πειθαρχικές ποινές που επιβάλλονται σε δημοσίους υπαλλήλους αποτελούν απλά προσωπικά δεδομένα σύμφωνα με το άρ. 2 του ν. 2472/1997.

Επιπλέον, η διαβίβαση προσωπικών δεδομένων συνιστά μορφή επεξεργασίας, όπως ορίζει το άρ. 2 στοιχ. δ’ του ν. 2472/1997.

Το άρ. 5 του ν. 2472/1997 ορίζει ότι “επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα επιτρέπεται μόνον όταν το υποκείμενο των δεδομένων έχει δώσει τη συγκατάθεσή του. Κατ’ εξαίρεση επιτρέπεται η επεξεργασία και χωρίς τη συγκατάθεση, όταν: (...) β) η επεξεργασία είναι αναγκαία για την εκπλήρωση υποχρέωσης του υπευθύνου επεξεργασίας, η οποία επιβάλλεται από το νόμο”.

Συνεπώς, στην υπό κρίση περίπτωση, νομίμως ο υπεύθυνος επεξεργασίας, δηλαδή η Ζ Δημόσια Υπηρεσία, πρόκειται να διαβιβάσει στην υπηρεσία της Ψ Δημόσιας Υπηρεσίας το προσωπικό μητρώο του Χ. χωρίς τη συγκατάθεσή του, προκειμένου ο φορέας υποδοχής, δηλαδή η Ψ Δημόσια Υπηρεσία, να εξετάσει την αίτηση μετάταξής του, στα πλαίσια είτε του άρ. 73 παρ. 2, του ΥΚ, δηλαδή εάν για την ίδια θέση δεν υποβληθεί άλλη αίτηση μετάταξης στην Ψ Δημόσια Υπηρεσία εκτός από αυτή του Χ., είτε του άρ. 73 παρ. 4 του ΥΚ, εάν δηλαδή για την ίδια θέση υποβληθούν περισσότερες αιτήσεις μετάταξης.

Ωστόσο, σύμφωνα με το άρ. 23 παρ. 4 του ΥΚ, “η αρμόδια υπηρεσία προσωπικού υποχρεούται να τηρεί, να φυλάσσει και να ενημερώνει το προσωπικό μητρώο του υπαλλήλου.”. Κατά συνέπεια, στο

προσωπικό μητρώο του Χ. πρέπει να περιλαμβάνονται όχι μόνο οι πειθαρχικές ποινές που του έχουν επιβληθεί, αλλά και τυχόν εκκρεμούντα ένδικα μέσα κατ’ αυτών, όπως εν προκειμένω η εκκρεμούσα αίτηση ακύρωσης που έχει ασκήσει κατά της τελευταίας πειθαρχικής ποινής.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Η Αρχή

α) αποφαινεται ότι η διαβίβαση του προσωπικού μητρώου του Χ. από τη Ζ Δημόσια Υπηρεσία στην Ψ Δημόσια Υπηρεσία, προκειμένου το υπηρεσιακό συμβούλιο του τελευταίου να εξετάσει την αίτηση μετάταξής του, αποτελεί νόμιμη μορφή επεξεργασίας προσωπικών δεδομένων, με βάση το ν. 2472/1997.

β) απορρίπτει την με αριθμ. πρωτ./..... αίτηση έκδοσης προσωρινής διαταγής του Χ. με αίτημα την άμεση μερική αναστολή της επεξεργασίας των προσωπικών του δεδομένων από την υπηρεσία της Ζ Δημόσιας Υπηρεσίας στην οποία υπηρετεί.

γ) απορρίπτει την με αριθμ. πρωτ./..... προσφυγή του Χ. κατά της Ζ Δημόσιας Υπηρεσίας.

ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡ. 57 / 2007

ΠΑΡΑΒΙΑΣΗ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 11 ΠΑΡ. 1 ΤΟΥ Ν. 3471/2006 ΟΤΑΝ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΗ ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΔΕΝ ΕΞΑΣΦΑΛΙΖΕΤΑΙ Η ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΗ ΡΗΤΗ ΣΥΓΚΑΤΑΘΕΣΗ ΤΟΥ ΚΑΛΟΥΜΕΝΟΥ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΗ

Η Αρχή έλαβε υπόψη τα ακόλουθα:

Η Χ υπέβαλε στην Αρχή την υπ’ αρ. πρωτ.8357/5-12-2006 καταγγελία σύμφωνα με την οποία την 29η Νοεμβρίου 2006 ενοχλήθηκε στο τηλέφωνό της από διαφημιστή εταιρείας παροχής τη-

λεπικοινωνιακών υπηρεσιών Ψ, ο οποίος μάλιστα, όταν η καταγγέλουσα τον ενημέρωσε ότι της είχε τηλεφωνήσει και την προηγούμενη ημέρα προσθέτοντας ότι δεν ενδιαφέρεται και ότι θα προχωρήσει σε καταγγελία στην Αρχή απάντησε «κάντε μου μήνυση, δεν υπάρχει πρόβλημα».

Η καταγγέλουσα δήλωσε ότι δεν είχε δώσει ποτέ τη συγκατάθεσή της για να δέχεται τηλεφωνήματα με σκοπό εμπορικής προώθησης προϊόντων ή υπηρεσιών και επιπροσθέτως ότι έχει εγγραφεί από το 2003 στο μητρώο του άρθρου 13 του ν. 2472/1997, προκειμένου να μην περιλαμβάνεται σε αρχεία, τα οποία έχουν ως σκοπό την προώθηση προμήθειας αγαθών ή την παροχή υπηρεσιών εξ αποστάσεως.

Η Αρχή με το υπ' αρ. πρωτ. 8688/19-12-2006 έγγραφο κάλεσε την εταιρεία παροχής τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών να απαντήσει επί της καταγγελίας και ταυτόχρονα να διευκρινίσει τον τρόπο με τον οποίο είχε λάβει τη συγκατάθεση της καταγγέλλουσας γνωστοποιώντας στην Αρχή: α) ποια διαδικασία ακολουθεί για την απευθείας εμπορική προώθηση προϊόντων ή υπηρεσιών με ηλεκτρονικά μέσα επικοινωνίας και β) με ποιον τρόπο εξασφαλίζει τη συγκατάθεση των συνδρομητών των αυτών των ηλεκτρονικών μέσων επικοινωνίας.

Η εταιρεία στο υπ' αρ. πρωτ. 1284/20-2-2007 έγγραφό της απάντησε ότι από το τηλεφωνικό της κέντρο δεν έχει καταγραφεί καμία εξερχόμενη κλήση προς την καταγγέλουσα ούτε τηρεί στο αρχείο της προσωπικά δεδομένα της τελευταίας. Ισχυρίστηκε, ότι οι έρευνες της σχετικά με το πρόσωπο που πραγματοποιούσε την εν λόγω κλήση απέβησαν άκαρπες και περιέγραψε δύο πιθανά ενδεχόμενα: α) η κλήση να πραγματοποιήθηκε από κακόβουλο τρίτο πρόσωπο με σκοπό να βλάψει την εταιρεία ή β) η κλήση να πραγματοποιήθηκε από

κάποιον από τους ειδικούς εμπορικούς συνεργάτες με τους οποίους η εταιρεία έχει συμβληθεί.

Ως προς το δεύτερο ενδεχόμενο, η εταιρεία ανέφερε τα εξής: στα πλαίσια της εμπορικής της δραστηριότητας, συνάπτει κατά καιρούς συμβάσεις με τρίτα πρόσωπα που τους ονομάζει “ειδικούς εμπορικούς συνεργάτες” προκειμένου τα τελευταία να προωθήσουν τα προϊόντα και τις υπηρεσίες της. Οι ειδικοί εμπορικοί συνεργάτες είναι σύμφωνα με την ίδια την εταιρεία παροχής τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών ανεξάρτητα προς την εταιρεία μας πρόσωπα, τα οποία παρέχουν ανεξάρτητες υπηρεσίες και δεν συνδέονται με την εταιρεία με κανένα άλλο δεσμό». Κατά δήλωση πάλι της εταιρείας παροχής τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών δεν διαβιβάζει στους συνεργάτες της καμία πληροφορία από το αρχείο προσωπικών δεδομένων που η ίδια τηρεί.

Η εταιρεία ισχυρίστηκε ότι οι εμπορικοί της αντιπρόσωποι δεν αποτελούν “εκτελούντες την επεξεργασία” προσωπικών δεδομένων κατ' εντολή και για λογαριασμό της υπό την έννοια του άρθρου 2 εδ. η' του ν. 2472/1997. Επεσήμανε μάλιστα ότι αναφορικά με την προστασία των προσωπικών δεδομένων περιλαμβάνει πάντα στις συμβάσεις με τους εμπορικούς της συνεργάτες ειδικό όρο σύμφωνα με τον οποίο η εκ μέρους των συνεργατών της παραβίαση των διατάξεων του ν. 2472/1997 κατά την προώθηση προϊόντων και υπηρεσιών της αποτελεί σπουδαίο λόγο που της επιτρέπει να καταγγείλει αζημίως την μεταξύ τους σύμβαση. Γενικότερα στις συμβάσεις με τους ειδικούς εμπορικούς συνεργάτες περιλαμβάνει όρους για την υποχρέωση συμμόρφωσης των τελευταίων τόσο με το άρθρο 11 του ν. 3471/2006 όσο και με τις σχετικές διατάξεις του ν. 2472/1997. Επιπλέον η εταιρεία δήλωσε ότι η ίδια δεν δραστηριοποιείται στην απευθείας εμπο-

ρική προώθηση προϊόντων ή υπηρεσιών με ηλεκτρονικά μέσα επικοινωνίας αλλά διατηρεί επικοινωνία με τους συνδρομητές της σύμφωνα με τους όρους του άρθρου 11 παρ. 3 του ν. 3471/2006.

Στη συνέχεια η Αρχή με το υπ' αρ. πρωτ. 1492/27-2-2007 έγγραφο ζήτησε: α) κατάλογο των εμπορικών συνεργατών με τους οποίους η εταιρία παροχής τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών συνήψε συμβάσεις ειδικής εμπορικής συνεργασίας με σκοπό την προώθηση προϊόντων και υπηρεσιών και οι οποίες βρίσκονταν σε ισχύ το διάστημα από 1-6-2006 έως και 31-11-2006 και β) αντίγραφα των συμβάσεων που υπέγραψε με τις ανωτέρω εταιρείες.

Η εταιρεία απάντησε με το υπ' αρ. πρωτ. 2025/16-3-2007 έγγραφό της και προσκόμισε στην Αρχή κατάλογο έξι διαφορετικών εμπορικών συνεργατών της και αντίγραφα των σχετικών συμβάσεων.

Οι προδιαληφθείσες έξι συμβάσεις ακολουθούν το ίδιο πρότυπο σύμβασης «εμπορικής συνεργασίας» με ελάχιστες διαφορές και τροποποιήσεις ανάλογα με την αντισυμβαλλόμενη εταιρεία.

ΣΚΕΦΘΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

Το άρθρο 2 εδ. ζ' του Ν. 2472/1997 ορίζει:

«Υπεύθυνος επεξεργασίας» (είναι) οποιοσδήποτε καθορίζει τον σκοπό και τον τρόπο επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, όπως φυσικό ή νομικό πρόσωπο, δημόσια αρχή ή υπηρεσία ή οποιοσδήποτε άλλος οργανισμός. Όταν ο σκοπός και ο τρόπος της επεξεργασίας καθορίζονται με διατάξεις νόμου ή κανονιστικές διατάξεις εθνικού ή κοινοτικού δικαίου, ο υπεύθυνος επεξεργασίας ή τα ειδικά κριτήρια βάσει των οποίων γίνεται η επιλογή του καθορίζονται αντίστοιχα από το εθνικό ή το κοινοτικό δίκαιο.»

Το άρθρο 2 εδ. η' του ν. 2472/1997 ορίζει:

«Εκτελών την επεξεργασία» (είναι) οποιοσδήποτε επεξεργάζεται δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα για λογαριασμό υπεύθυνου επεξεργασίας, όπως φυσικό ή νομικό πρόσωπο, δημόσια αρχή ή υπηρεσία ή οποιοσδήποτε άλλος οργανισμός.»

Το άρθρο 13 παρ. 3 του ν. 2472/1997 ορίζει ότι: «Καθένας έχει δικαίωμα να δηλώσει στην Αρχή ότι δεδομένα που τον αφορούν δεν επιθυμεί να αποτελέσουν αντικείμενο επεξεργασίας από οποιονδήποτε, για λόγους προώθησης πωλήσεως αγαθών ή παροχής υπηρεσιών εξ αποστάσεως. Η Αρχή τηρεί μητρώο με τα στοιχεία ταυτότητας των ανωτέρω. Οι υπεύθυνοι επεξεργασίας των σχετικών αρχείων έχουν την υποχρέωση να συμβουλευόνται πριν από κάθε επεξεργασία το εν λόγω μητρώο και να διαγράφουν από το αρχείο τους τα πρόσωπα της παραγράφου αυτής.»

Το άρθρο 2 παρ. 9 του ν. 3471/2006 ορίζει:

«"Υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών" (είναι) οι υπηρεσίες που παρέχονται συνήθως έναντι αμοιβής και των οποίων η παροχή συνίσταται, εν όλω ή εν μέρει, στη μεταφορά σημάτων σε δίκτυα ηλεκτρονικών επικοινωνιών, συμπεριλαμβανομένων των υπηρεσιών τηλεπικοινωνιών και των υπηρεσιών μετάδοσης σε δίκτυα που χρησιμοποιούνται για ραδιοτηλεοπτικές μεταδόσεις. Στις υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών δεν περιλαμβάνονται υπηρεσίες παροχής ή ελέγχου περιεχομένου που μεταδίδεται μέσω δικτύων και υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών, καθώς και υπηρεσίες της Κοινωνίας της Πληροφορίας, όπως αυτές ορίζονται στην παράγραφο 2 του άρθρου 2 του π.δ. 39/2001 (ΦΕΚ 28 Α'), και που δεν αφορούν, εν όλω ή εν μέρει, στη μεταφορά σημάτων σε δίκτυα ηλεκτρονικών επικοινωνιών.»

Το άρθρο 11 παρ. 1 του ν. 3471/2006 ορίζει ότι:

«Η χρησιμοποίηση αυτόματων συστημάτων κλήσης, ιδίως με χρήση συσκευών τηλεομοιοτυπίας (φαξ) ή ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, και γενικότερα η πραγματοποίηση μη ζητηθεισών επικοινωνιών με οποιοδήποτε μέσο ηλεκτρονικής επικοινωνίας, με ή χωρίς ανθρώπινη παρέμβαση, για σκοπούς απευθείας εμπορικής προώθησης προϊόντων ή υπηρεσιών και για κάθε είδους διαφημιστικούς σκοπούς, επιτρέπεται μόνο αν ο συνδρομητής συγκατατεθεί εκ των προτέρων ρητώς.»

Το άρθρο 11 παρ. 3 του ν. 3471/2006 ορίζει ότι:

«Τα στοιχεία επαφής ηλεκτρονικού ταχυδρομείου που αποκτήθηκαν νομίμως, στο πλαίσιο της πώλησης προϊόντων ή υπηρεσιών ή άλλης συναλλαγής, μπορούν να χρησιμοποιούνται για την απευθείας προώθηση παρόμοιων προϊόντων ή υπηρεσιών του προμηθευτή ή για την εξυπηρέτηση παρόμοιων σκοπών, ακόμη και όταν ο αποδέκτης του μηνύματος δεν έχει δώσει εκ των προτέρων τη συγκατάθεσή του, υπό την προϋπόθεση ότι του παρέχεται κατά τρόπο σαφή και ευδιάκριτο η δυνατότητα να αντιτάσσεται, με εύκολο τρόπο και δωρεάν, στη συλλογή και χρησιμοποίηση των ηλεκτρονικών του στοιχείων, και αυτό σε κάθε μήνυμα σε περίπτωση που ο χρήστης αρχικά δεν είχε διαφωνήσει σε αυτή τη χρήση.»

Από τη μελέτη του του φακέλου της υπόθεσης προέκυψαν τα ακόλουθα:

Η εταιρεία παροχής τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών συνάπτει με τους «ειδικούς εμπορικούς συνεργάτες» της συμβάσεις παροχής τηλεφωνικών υπηρεσιών εμπορικής προώθησης των προϊόντων και υπηρεσιών της καθώς και τηλεφω-

νικών υπηρεσιών σύναψης συμβάσεων από απόσταση επ' ονόματι και για λογαριασμό της.

Ειδικότερα οι εμπορικοί συνεργάτες παρέχουν στην εταιρεία παροχής τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών υπηρεσίες που περιλαμβάνουν τα ακόλουθα: α) Χρήση και παραμετροποίηση των συστημάτων Call-Center για λογαριασμό της εταιρείας παροχής τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών, β) Μηχανογραφική εφαρμογή για την καταγραφή των απαραίτητων πληροφοριών για τη σύναξη συμβάσεων από απόσταση για λογαριασμό της εταιρείας παροχής τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών, γ) Πραγματοποίηση εξερχομένων κλήσεων προς υποψηφίους πελάτες της εταιρείας παροχής τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών για ενημέρωσή τους αναφορικά με τις υπηρεσίες και τα πακέτα σταθερής τηλεφωνίας δ) Σύναψη συμβάσεων μέσω ηχογραφημένων κλήσεων και παράδοση των αρχείων αυτών στη εταιρεία παροχής τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών ανά εβδομάδα, ε) Παράδοση στη εταιρεία παροχής τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών εβδομαδιαίων αρχείων σε υπολογιστικό φύλλο excel με όλα τα αποτελέσματα της επικοινωνίας. Οι εγγραφές στο αρχείο αυτό διακρίνονται σε: Συνδρομητής - Τέλος ορίου προσπαθειών - Αρνητικός - Εκκρεμότητα. Υπάρχει επίσης ένας μετρητής επιτυχημένων προσεγγίσεων ενώ ορίζεται μέγιστος αριθμός επανάκλησης στις τρεις (3) φορές ανά πελάτη, ανεξάρτητα από το αποτέλεσμα κάθε κλήσης.

Επιπρόσθετα η εταιρεία παροχής τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών καθορίζει τις προδιαγραφές για τη δομή της βάσης δεδομένων που θα δημιουργηθεί ανά συνεργάτη και την οποία ο τελευταίος έχει υποχρέωση να της παραδώσει, ιδίως δε καθορίζει σαφώς ποιά στοιχεία αναζητούνται και καταχωρούνται κατά τη διάρκεια της επικοινωνίας με τους πιθανούς πελάτες.

Από τους προδιαληφθέντες όρους μεταξύ της εταιρείας παροχής τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών και εμπορικών της συνεργατών προκύπτει ότι η εταιρεία παροχής τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών είναι υπεύθυνος επεξεργασίας κατ' άρθρο 2 εδ. ζ' του ν. 2472/1997 γιατί καθορίζει τόσο τον σκοπό όσο και τον τρόπο της επεξεργασίας των προσωπικών δεδομένων ενώ και η ίδια τηρεί αρχείο προσωπικών δεδομένων αφού κάθε εβδομάδα της αποστέλλονται από τους συνεργάτες της τα ηλεκτρονικά αρχεία με τα αποτελέσματα της επικοινωνίας. Ακριβώς για τους ίδιους λόγους οι «ειδικοί εμπορικοί συνεργάτες» συνιστούν εκτελούντες την επεξεργασία κατ' άρθρο 2 εδ. η' του ν. 2472/1997.

Στα παραρτήματα των συμβάσεων αναφέρονται οι όροι προστασίας των προσωπικών δεδομένων των υποψηφίων πελατών. Αναλυτικότερα:

- «α) Η χρησιμοποίηση των τεχνικών επικοινωνίας πρέπει να γίνεται κατά τέτοιο τρόπο, ώστε να μην προσβάλλεται η ιδιωτική ζωή του καταναλωτή.
- β) Απαγορεύεται χωρίς τη συναίνεση του καταναλωτή η χρησιμοποίηση τεχνικών επικοινωνίας για την πρόταση σύναψης σύμβασης όπως τηλεφώνου αυτόματης κλήσης, τηλεομοιοτυπίας (φαξ), ηλεκτρονικού ταχυδρομείου ή άλλου ηλεκτρονικού μέσου επικοινωνίας.
- γ) Ο Ειδικός Εμπορικός συνεργάτης οφείλει να τηρεί κατά τη συλλογή, καταχώρηση, επεξεργασία στοιχείων υποψηφίων συνδρομητών της Εταιρείας τις διατάξεις του ν. 2472/1997 ιδίως όσον αφορά τις προϋποθέσεις συλλογής και επεξεργασίας στοιχείων προσωπικών δεδομένων και τις πηγές άντλησης των δεδομένων αυτών. Ο Ειδικός Εμπορικός Συνεργάτης οφείλει να μεριμνά για τη διενέργεια κλήσεων μόνο προς φυσικά πρόσωπα, τα προσωπικά δεδομένα και τηλέφωνα των οποίων διαθέτει από δημό-

σια προσβάσιμες πηγές (κατάλογος ΟΤΕ), κατέχει νόμιμα και διαθέτει για τους σκοπούς της παρούσης

δ) Ο Ειδικός Εμπορικός Συνεργάτης οφείλει να λαμβάνει γνώση του Μητρώου του άρθρου 13 του Ν. 2472/1997 που τηρεί η Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα.»

Σύμφωνα με τα παραπάνω η διαδικασία που ακολουθείται για την μέσω τηλεφωνικών κλήσεων εμπορική προώθηση προϊόντων και υπηρεσιών συνίσταται στα ακόλουθα: η εταιρεία παροχής τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών συνάπτει σύμβαση με ένα εμπορικό συνεργάτη ο οποίος μπορεί να συλλέγει τηλεφωνικούς αριθμούς από δημόσια προσβάσιμες πηγές (π.χ. κατάλογος ΟΤΕ). Ο εμπορικός συνεργάτης συμβουλευεται το μητρώο του άρθρου 13 που τηρεί η Αρχή και πιθανολογείται ότι αφαιρεί όσα τηλέφωνα περιλαμβάνονται στη λίστα από το αρχείο της πελάτιδος εταιρείας παροχής τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών. Κατόπιν ο εμπορικός συνεργάτης πραγματοποιεί τηλεφωνικές κλήσεις προς μη εγγεγραμμένα στο άρθρο 13 πρόσωπα χωρίς ωστόσο να έχει εξασφαλίσει την προηγούμενη συγκατάθεσή τους όπως επιτάσσει το άρθρο 11 παρ. 1 του ν. 3471/2006. Τέλος παραδίδει στη εταιρεία παροχής τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών ένα αρχείο με όλα τα στοιχεία των πραγματοποιηθεισών επικοινωνιών, είτε κατέληξαν στη σύναψη σύμβασης είτε όχι.

Παρά τη λεκτική διατύπωση του δεύτερου όρου της σύμβασης μεταξύ της εταιρείας παροχής τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών και ειδικών εμπορικών συνεργατών (βλ. παραπάνω υπό β') σύμφωνα με τον οποίο απαγορεύεται η χρησιμοποίηση κάθε «άλλου ηλεκτρονικού μέσου επικοινωνίας» χωρίς την προηγούμενη συγκατάθεση του υποκειμένου των δεδομένων αποδεί-

χθηκε ότι στην πράξη η εταιρεία παροχής τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών δεν εξασφαλίζει την προηγούμενη συγκατάθεση πριν από την πραγματοποίηση τηλεφωνικών επικοινωνιών διαφημιστικού σκοπού χωρίς να υπαγάγει τις τελευταίες στον ορισμό της ηλεκτρονικής επικοινωνίας. Η διάταξη ωστόσο του άρθρου 2 παρ. 9 του ν. 3471/2006 είναι σαφής ως προς το τί συνιστά και τί όχι ηλεκτρονική επικοινωνία, βάσει δε αυτής η τηλεφωνική επικοινωνία αποτελεί κατ' εξοχήν υπηρεσία ηλεκτρονικής επικοινωνίας αφού συνίσταται στη μεταφορά σημάτων σε δίκτυο ηλεκτρονικών επικοινωνιών.

Επιπρόσθετα αποδείχθηκε ότι η εταιρεία παροχής τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών χρησιμοποιεί το μητρώο του άρθρου 13 παρ. 3 του ν. 2472/1997 ως μέσο εξασφάλισης του δικαιώματος αντίρρησης που προβλέπει ο ίδιος νόμος στις παραγράφους 1 και 2 του ίδιου άρθρου. Το μητρώο αυτό δεν έχει όμως καμία εφαρμογή στη συγκεκριμένη περίπτωση αφού για τις τηλεφωνικές επικοινωνίες ισχύει ο ειδικότερος ν. 3471/2006 που εφαρμόζεται σε όλες τις ηλεκτρονικές επικοινωνίες και επιτάσσει την εκ των προτέρων ρητή συγκατάθεση του συνδρομητή (σύστημα opt-in). Το λεγόμενο μητρώο του άρθρου 13 του ν. 2472/1997 αφορά σε όλους τους άλλους τρόπους επικοινωνίας με σκοπό την προώθηση πωλήσεως αγαθών ή υπηρεσιών εξ αποστάσεως, με χαρακτηριστικό παράδειγμα την παραδοσιακή επικοινωνία με το ταχυδρομείο, αλλά δεν εφαρμόζεται στην επικοινωνία με ηλεκτρονικά μέσα οποιασδήποτε μορφής γιατί επ' αυτής ισχύουν οι ειδικότερες διατάξεις του άρθρου 11 του ν. 3471/2006 οι οποίες και υπερισχύουν έναντι της γενικότερης του άρθρου 13 παρ. 3 του ν. 2472/1997.

Στο σημείο αυτό πρέπει να τονισθεί ότι η μη ζητηθείσα επικοινωνία προς τους

συνδρομητές δεν αφορά ήδη συνδρομητές των υπηρεσιών ηλεκτρονικών υπηρεσιών της εταιρείας παροχής τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών αλλά αντίθετα άγνωστους σ' αυτή από προηγούμενες συναλλαγές συνδρομητές οι οποίοι μπορεί ή όχι να ενδιαφέρονταν για τα προϊόντα και τις υπηρεσίες της.

Συμπερασματικά, η εταιρεία παροχής τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών παραβιάζει το άρθρο 11 παρ. 1 του ν. 3471/2006, αφού οι εμπορικοί της συνεργάτες ως εκτελούντες την επεξεργασία πραγματοποιούν τηλεφωνικές επικοινωνίες κατ'εντολή και για λογαριασμό της με σκοπό την προώθηση των προϊόντων και των υπηρεσιών της, χωρίς ωστόσο να εξασφαλίζεται η ύπαρξη της προηγούμενης ρητής συγκατάθεσης των υποκειμένων των δεδομένων με τα οποία επικοινωνούν τηλεφωνικώς. Οι όροι που περιλαμβάνονται στις συμβάσεις που προαναφέρθηκαν δεν απαλλάσσουν την εταιρεία παροχής τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών από την υποχρέωση να παρακολουθεί και να διαπιστώνει ότι οι προβλεπόμενες ρυθμίσεις τηρούνται και εφαρμόζονται και στην πραγματικότητα από τους εκτελούντες για λογαριασμό της την επεξεργασία.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Η Αρχή ΑΠΕΥΘΥΝΕΙ ΑΥΣΤΗΡΗ ΠΡΟΕΙΔΟΠΟΙΗΣΗ στην εταιρεία παροχής τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών για την παραβίαση του άρθρου 11 παρ. 1 του ν. 3471/2006. Η εταιρεία οφείλει να τροποποιήσει τη διαδικασία που εφαρμόζει για την τηλεφωνική προώθηση των προϊόντων και υπηρεσιών της ώστε να εξασφαλίζεται η προηγούμενη ελεύθερη, ρητή και ειδική συγκατάθεση των υποκειμένων των δεδομένων που οι εκτελούντες την επεξεργασία κατ' εντολή και για λογαριασμό της καλούν τηλεφωνικώς.

ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡ. 58 / 2007

ΠΕΙΘΑΡΧΙΚΗ ΔΙΩΞΗ ΙΕΡΕΑ

Η Αρχή έλαβε υπόψη τα παρακάτω:
Με την από ... (αριθμ. πρωτ. Αρχής ...) προσφυγή του ο Χ, ιερέας του Ιερού Ναού, καταγγέλλει την παράνομη, κατά την προσφυγή του, επεξεργασία προσωπικών του δεδομένων από την Ιερά Μητρόπολη ... και από τις τοπικές εφημερίδες «...», το «...», «...» και «...». Αιτείται δε την επιβολή των νόμιμων κυρώσεων.

Κατά τον προσφεύγοντα η παράνομη επεξεργασία προσωπικών του δεδομένων συνίσταται στη δημοσίευση από τις προαναφερθείσες τοπικές εφημερίδες αυτούσιας της ανακοίνωσης που εξέδωσε η Ιερά Μητρόπολη σχετικά με την απόφαση του Επισκοπικού Δικαστηρίου της, η οποία ελήφθη κατά τη συνεδρίασή του στις και αφορούσε παράνομες πράξεις του προσφεύγοντος ιερέα. Η εν λόγω ανακοίνωση, ειδικότερα, αναφέρεται στις ενέργειες που έγιναν προκειμένου να διαπιστωθεί εάν ο προσφεύγων ιερέας είχε τελέσει παράτυπες ή και παράνομες ενέργειες (πώληση τριών ακινήτων του νομικού προσώπου του Ιερού Ναού χωρίς τήρηση της νόμιμης διαδικασίας – λήψη απόφασης του Εκκλησιαστικού Συμβουλίου και προκήρυξη δημοπρασίας -, χρήση πλαστών δικαιολογητικών, εκμετάλλευση ακινήτων του νομικού προσώπου του Ιερού Ναού της Παναγίας χωρίς τήρηση της νόμιμης διαδικασίας), καθώς και στην απόφαση που ελήφθη. Πιο συγκεκριμένα το Επισκοπικό Δικαστήριο της Μητρόπολης έκρινε ότι είναι αναρμόδιο να εκδικάσει την υπόθεση του ιερέα Χ λόγω της σοβαρότητας των κανονικών αδικημάτων που του αποδίδονται και παρέπεμψε την υπόθεση στο Πρωτοβάθμιο Συνοδικό Δικαστήριο.

Η Αρχή με το με αριθμ. πρωτοκόλλου ...

έγγραφό της ζήτησε διευκρινήσεις από την Ιερά Μητρόπολη ... καθώς και από τις καθών η προσφυγή τοπικές εφημερίδες. Η Ιερά Μητρόπολη απάντησε με το με αριθμ. πρωτοκόλλου της Αρχής ... έγγραφό της, ενώ οι εφημερίδες «...» και «...» απάντησαν με τα με αριθμ. πρωτοκόλλου ... και ...έγγρατά τους αντίστοιχα.

Από το σύνολο των προσκομιζόμενων στοιχείων προέκυψαν τα παρακάτω: Στην τοπική κοινωνία ... από την αρχή του τρέχοντος έτους υπήρχαν υπόνοιες για παράτυπες ή ακόμα και παράνομες ενέργειες του προσφεύγοντος ιερέα. Η Ιερά Μητρόπολη για το λόγο αυτό κίνησε τις εσωτερικές της διαδικασίες, σύμφωνα με το κανονικό δίκαιο, ενώ παράλληλα απέστειλε σε τοπικές εφημερίδες ανακοίνωσή της, με την οποία ενημέρωνε τους πολίτες ότι θα ακολουθηθούν όλες οι νόμιμες διαδικασίες, προκειμένου να διερευνηθούν οι αποδιδόμενες στον εν λόγω ιερέα πράξεις και παραλείψεις. Η συγκεκριμένη (πρώτη) ανακοίνωση δημοσιεύθηκε στις ... στις τοπικές εφημερίδες της πόλης. Στη συνέχεια ο ιερέας Χ παραχώρησε συνέντευξη στην εφημερίδα «...», η οποία δημοσιεύθηκε στις ... και στην οποία παρουσίασε τις θέσεις του. Τελικά, μετά τη συνεδρίαση του Επισκοπικού Δικαστηρίου της Μητρόπολης στις ... και τη λήψη απόφασης περί αναρμοδιότητας του συγκεκριμένου δικαστηρίου και παραπομπής της υπόθεσης στο Πρωτοβάθμιο Συνοδικό Δικαστήριο, η Ιερά Μητρόπολη απέστειλε στις καθών η παρούσα προσφυγή εφημερίδες την επίμαχη ανακοίνωση, η οποία δημοσιεύθηκε στα φύλλα τους στις

ΣΚΕΦΤΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟΝ ΝΟΜΟ

1. Το δικαίωμα για την προστασία των προσωπικών δεδομένων ενός ατόμου

συχνά συγκρούεται με το δικαίωμα του τύπου να ενημερώνει το κοινό (άρθρο 14 παρ. 1 Σ. ελευθερία της έκφρασης, δικαίωμα του πληροφορείν), καθώς και με το, συνταγματικά πλέον στο άρθρο 5Α κατοχυρωμένο, δικαίωμα της πληροφόρησης (δικαίωμα του πληροφορείσθαι), αναγκαίο για την ενεργοποίηση του δικαιώματος συμμετοχής καθενός στην κοινωνική, οικονομική και πολιτική ζωή της χώρας που κατοχυρώνεται στο άρθρο 5 παρ. 1 του Συντάγματος.

Από το Σύνταγμα δεν προκύπτει *in abstracto* επικράτηση του ενός δικαιώματος επί του άλλου. Πρέπει, συνεπώς, να γίνεται μία *in concreto* οριοθέτηση των πεδίων εφαρμογής των συγκρουόμενων δικαιωμάτων, σύμφωνα με τις αρχές της *ad hoc* στάθμισης των αντιτιθέμενων συμφερόντων και της πρακτικής αρμονίας και αναλογικής εξισορρόπησης, εφαρμόζοντας και την αρχή της αναλογικότητας που κατοχυρώνεται πλέον και συνταγματικά στο άρθρ. 25 παρ. 1 του Συντάγματος, με τέτοιον τρόπο ώστε τα προστατευόμενα αγαθά (ελευθερία της πληροφόρησης, δικαίωμα των πολιτών στην πληροφόρηση – άρθρα 14 παρ. 1 και 5Α Σ. – από τη μία πλευρά και δικαίωμα στην προσωπικότητα, στην προστασία του ιδιωτικού βίου και στον πληροφοριακό αυτοκαθορισμό – άρθρα 5 παρ. 1, 9 παρ. 1 β' και 9Α Σ. - από την άλλη) να διατηρήσουν την κανονιστική τους εμβέλεια. Η κρίση αν η συγκεκριμένη επεξεργασία ασκήθηκε νόμιμα ή, αντίθετα, αν παραβιάστηκε κατ' αυτή το δικαίωμα της πληροφοριακής αυτοδιάθεσης των θιγόμενων προσώπων και της ιδιωτικής ζωής, υπακούει τόσο στο κριτήριο του κατά πόσο η επεξεργασία αυτή εξυπηρετήσε το συμφέρον της πληροφόρησης της κοινής γνώμης που υπερτερεί στη συγκεκριμένη περίπτωση του δικαιώματος της ιδιωτικής ζωής, όσο και στο κατά πόσο η εξεταζόμενη προσβολή ήταν στο πλαίσιο της αρχής της αναλογικότητας αναγκαία

για την άσκηση του δικαιώματος πληροφόρησης.

2. Σύμφωνα με το άρθρο 2 στ. α' και β' του Ν. 2472/1997 για την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα «Για τους σκοπούς του παρόντος νόμου νοούνται ως: α) “Δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα”, κάθε πληροφορία που αναφέρεται στο υποκείμενο των δεδομένων. Δεν λογίζονται ως δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα τα στατιστικής φύσεως συγκεντρωτικά στοιχεία, από τα οποία δεν μπορούν πλέον να προσδιορισθούν τα υποκείμενα των δεδομένων, β) “Ευαίσθητα δεδομένα”, τα δεδομένα που αφορούν στη φυλετική ή εθνική προέλευση, στα πολιτικά φρονήματα, στις θρησκευτικές ή φιλοσοφικές πεποιθήσεις, στη συμμετοχή σε συνδικαλιστική οργάνωση, στην υγεία, στην κοινωνική πρόνοια και στην ερωτική ζωή, στα σχετικά με ποινικές δίωξεις ή καταδίκες, καθώς και στη συμμετοχή σε συναφείς με τα ανωτέρω ενώσεις προσώπων». Στην υπό κρίση περίπτωση τα δεδομένα του προσφεύγοντος ιερέως, τα οποία έτυχαν επεξεργασίας, δεδομένα, δηλαδή, σχετικά με τη δίωξη του για διάπραξη κανονικών αδικημάτων και σχετικά με την κρίση του Επισκοπικού Δικαστηρίου περί ενοχής του, δεν αποτελούν ευαίσθητα δεδομένα, όπως προκύπτει και από τη γραμματική διατύπωση του άρθρου 2 στ. β' του Ν. 2472/1997 που αναφέρθηκε αμέσως παραπάνω. Αντίθετα αποτελούν απλά προσωπικά δεδομένα του προσφεύγοντος, για την επεξεργασία των οποίων ισχύουν οι προβλέψεις του άρθρου 5 του Ν. 2472/1997.

3. Σύμφωνα με τη διάταξη της παραγράφου 2 περ. ε' της προαναφερθείσας διάταξης «Κατ' εξαίρεση επιτρέπεται η επεξεργασία και χωρίς τη συγκατάθεση, όταν:... ε) Η επεξεργασία είναι απολύτως αναγκαία για την ικανοποίηση του

έννομου συμφέροντος που επιδιώκει ο υπεύθυνος επεξεργασίας ή ο τρίτος ή οι τρίτοι στους οποίους ανακοινώνονται τα δεδομένα και υπό τον όρο ότι τούτο υπερέχει προφανώς των δικαιωμάτων και συμφερόντων των προσώπων στα οποία αναφέρονται τα δεδομένα και δεν θίγονται οι θεμελιώδεις ελευθερίες αυτών».

Ως υπέρτερο έννομο συμφέρον νοείται και το δικαίωμα της πληροφόρησης, τόσο του πληροφορείν (άρθρο 14 παρ. 1 Σ.) όσο και του πληροφορείσθαι (άρθρο 5Α Σ.). Η ανάγκη δε ενημέρωσης των πολιτών μίας τοπικής κοινωνίας για θέματα διαχείρισης των ακινήτων της Ιεράς Μητρόπολης αποτελεί ζήτημα δημοσίου ενδιαφέροντος για την τοπική κοινωνία. Το δικαιολογημένο ενδιαφέρον καλύπτει τις εκδηλώσεις των προσώπων, τα οποία είναι επιφορτισμένα με τη διαχείριση των ακινήτων του νομικού προσώπου ενός συγκεκριμένου ναού, όπως εν προκειμένω του προσφεύγοντος ιερέως, καθώς πραγματοποιούνται στο πλαίσιο της ανατεθειμένης σ' αυτούς δημόσιας λειτουργίας, η οποία ως εκ της φύσεως και του είδους των εκπληρούμενων καθηκόντων υπόκειται σε δημόσιο έλεγχο και κριτική.

4. Με βάση όλα τα παραπάνω η επεξεργασία απλών προσωπικών δεδομένων του προσφεύγοντος, με τη μορφή τη σύνταξης από την Ιερά Μητρόπολη ... ανακοίνωσης (με το περιεχόμενο που παραπάνω αναφέρθηκε) και δημοσίευσης της επίμαχης ανακοίνωσης από τις καθών η παρούσα προσφυγή τοπικές εφημερίδες είναι νόμιμη.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Απορρίπτει την προσφυγή του ιερέα Χ.

ΑΠΟΦΑΣΗ 60/2007

ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΩΝ ΣΥΝΔΙΑΛΕΞΕΩΝ ΑΠΟ ΔΗΜΟΣΙΑ ΥΠΗΡΕΣΙΑ

Η Αρχή, αφού έλαβε υπόψη τα παρακάτω:

- 1) Τις διατάξεις του Συντάγματος, και ιδίως τα άρθρ. 2, 5, 5^Α, 9, 9^Α, 19 αυτού
- 2) Την Οδηγία 95/46/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24^{ης} Οκτωβρίου 1995 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών (L 281) και την Οδηγία 2002/58/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 12^{ης} Ιουλίου 2002 σχετικά με την επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και την προστασία της ιδιωτικής ζωής στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών (L 201)
- 3) Τις διατάξεις του ν. 2472/1997, και ιδίως τα άρθρα 2, 3, 4, 5, 7, 7^Α, 15, 19, 21 του νόμου αυτού και τις διατάξεις του ν. 3471/2006, και ιδίως τα άρθρα 3 και 4 αυτού
- 4) Την με αριθ. 115/2001 Οδηγία της Αρχής για την επεξεργασία δεδομένων των εργαζομένων
- 5) Το ερώτημα του Α.Σ.Ε.Π. σχετικά με την σκοπούμενη καταγραφή των τηλεφωνικών συνδιαλέξεων που γίνονται στο Γραφείο Εξυπηρέτησης Πολιτών, το οποίο (ερώτημα) μας διαβίβασε η Α.Δ.Α.Ε. για να το εξετάσουμε κατά το μέρος που εμπίπτει στις αρμοδιότητές μας (βλ. το από 21.11.2006 έγγραφο της ΑΔΑΕ με το επισυναπτόμενο από 7.11.2006 ερώτημα του ΑΣΕΠ, όπως αυτό διευκρινίστηκε με το από 9.2.2007 έγγραφο του ΑΣΕΠ).
- 6) Τις καταθέσεις των εκπροσώπων του ΑΣΕΠ και του Συλλόγου των Εργα-

ζομένων του που παρέστησαν κατά τη συνεδρίαση της 14.6.2007 (βλ. σχετικά πρακτικά συνεδρίασης)
Εξέτασε την παραπάνω υπόθεση και τα λοιπά στοιχεία του φακέλου και κατόπιν διεξοδικής συζήτησης

ΣΚΕΦΤΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

Α.- Σύμφωνα με το άρθρο 9Α του Σ. «Καθένας έχει δικαίωμα προστασίας από τη συλλογή, επεξεργασία και χρήση, ιδίως με ηλεκτρονικά μέσα, των προσωπικών του δεδομένων, όπως νόμος ορίζει. Η προστασία των προσωπικών δεδομένων διασφαλίζεται από ανεξάρτητη αρχή, που συγκροτείται και λειτουργεί, όπως νόμος ορίζει». Σύμφωνα δε με τον ν. 2472/1997, όπως αυτός σήμερα ισχύει, έχει συσταθεί η Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (Αρχή) με αποστολή την εποπτεία της εφαρμογής του νόμου για την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, καθώς και την ενάσκηση των αρμοδιοτήτων που της ανατίθενται κάθε φορά (άρθρο 15 § 1 του προαναφερθέντος νόμου).

Σύμφωνα με το άρθρο 19 παρ. 1 του Σ. «Το απόρρητο των επιστολών και της ελεύθερης ανταπόκρισης ή επικοινωνίας με οποιονδήποτε άλλο τρόπο είναι απόλυτα απαραβίαστο. ...»

Κατά τις διατάξεις του άρθρου 2 του ν. 2472/97, νοούνται ως: “δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα”, κάθε πληροφορία που αναφέρεται στο υποκείμενο των δεδομένων, ήτοι στο φυσικό πρόσωπο στο οποίο αναφέρονται τα δεδομένα (στοιχ. α', γ'), “επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα” θεωρείται κάθε εργασία ή σειρά εργασιών που πραγματοποιείται, από το Δημόσιο ή από νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου ή ιδιωτικού δικαίου ή ένωση προσώπων ή φυσικό πρόσωπο με ή χωρίς τη βοήθεια αυτοματοποιημένων

μεθόδων και εφαρμόζονται σε δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, όπως η συλλογή, η καταχώριση, η οργάνωση, η διατήρηση ή αποθήκευση, η τροποποίηση, η εξαγωγή, η χρήση, η διαβίβαση, η διάδοση ή κάθε άλλης μορφής διάθεση, η συσχέτιση ή ο συνδυασμός, η διασύνδεση, η δέσμευση (κλείδωμα), η διαγραφή, η καταστροφή (στοιχ. δ'). Εξάλλου ως αρχείο δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα νοείται διαρθρωμένο σύνολο δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, τα οποία είναι προσιτά με γνώμονα συγκεκριμένα κριτήρια.

Περαιτέρω, κατά το άρθρο 4 § 1 στοιχ. α' και β' του ίδιου νόμου, τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα για να τύχουν νόμιμης επεξεργασίας πρέπει: α) Να συλλέγονται κατά τρόπο θεμιτό και νόμιμο για καθορισμένους, σαφείς και νόμιμους σκοπούς και να υφίστανται θεμιτή και νόμιμη επεξεργασία ενόψει των σκοπών αυτών. β) Να είναι συναφή, πρόσφορα, και όχι περισσότερα από όσα κάθε φορά απαιτείται εν όψει των σκοπών της επεξεργασίας.

Σύμφωνα δε με το άρθρο 5 § 1 του ν. 2472/97 επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα επιτρέπεται μόνον όταν το υποκείμενο των δεδομένων έχει δώσει τη συγκατάθεσή του, ενώ κατά την παρ. 2 περ. α' του ίδιου άρθρου κατ' εξαίρεση επιτρέπεται η επεξεργασία, και χωρίς τη συγκατάθεση, όταν η επεξεργασία είναι αναγκαία για την εκτέλεση σύμβασης, στην οποία συμβαλλόμενο μέρος είναι υποκείμενο δεδομένων και κατά την περ. δ' του ίδιου άρθρου κατ' εξαίρεση επιτρέπεται η επεξεργασία, και χωρίς τη συγκατάθεση, όταν η επεξεργασία είναι αναγκαία για την εκτέλεση έργου δημοσίου συμφέροντος ή έργου που εμπίπτει στην άσκηση δημόσιας εξουσίας και εκτελείται από δημόσια αρχή.

Σύμφωνα με το άρθρο 7 του ν. 2472/97 απαγορεύεται η συλλογή και η επεξεργασία ευαίσθητων δεδομένων, ενώ αυτή

επιτρέπεται κατ' εξαίρεση, ύστερα από άδεια της Αρχής, μόνο στις περιοριστικά προβλεπόμενες περιπτώσεις (περ. α' έως ζ' της παρ. 2 του άρθρου 7, βλ. και άρθρο 7^Α και ιδίως την περ. α' της παρ. 1 αυτού). Έτσι επιτρέπεται η συλλογή και η επεξεργασία ευαίσθητων δεδομένων, όπως είναι η υγεία, η κοινωνική πρόνοια κλπ. (βλ. ορισμό άρθρ. 2 στοιχ. β' ιδίου νόμου), εφόσον το υποκείμενο δώσει τη γραπτή συγκατάθεσή του (περ. α' προαναφερόμενου άρθρου).

Κατά το άρθρο 11 του ν. 2472/97 ο υπεύθυνος επεξεργασίας, έχει κατά το στάδιο της συλλογής των δεδομένων, υποχρέωση ενημέρωσης των υποκειμένων των δεδομένων για όλα τα στοιχεία που προβλέπουν οι διατάξεις του προαναφερόμενου άρθρου.

Τέλος, σύμφωνα με το άρθρο 19 του ν. 2472/97:

«1. Η Αρχή έχει τις εξής ιδίως αρμοδιότητες :

...γ) Απευθύνει συστάσεις και υποδείξεις στους υπεύθυνους επεξεργασίας ή τους τυχόν εκπροσώπους τους και δίδει κατά την κρίση της δημοσιότητα σε αυτές.

...στ)Επιβάλλει τις κατά το άρθρο 21 του παρόντος νόμου διοικητικές κυρώσεις.

...ιγ) Εξετάζει τα παράπονα των υποκειμένων των δεδομένων σχετικά με την εφαρμογή του νόμου και την προστασία των δικαιωμάτων τους, όταν αυτά θίγονται από την επεξεργασία δεδομένων που τους αφορούν.

...»

Β.- Στην προκειμένη περίπτωση, από τα στοιχεία του φακέλου και από την ακροαματική διαδικασία ενώπιον της Αρχής, προέκυψαν τα εξής:

1. Το Α.Σ.Ε.Π., ως υπεύθυνος επεξεργασίας, ερωτά αν είναι νόμιμο να εγκαταστήσει στο Γραφείο Εξυπηρέτησης Πολιτών καταγραφέα εισερχομένων κλήσεων, ο οποίος θα καταγράφει

και το περιεχόμενο της τηλεφωνικής συνδιάλεξης. Το συγκεκριμένο μηχάνημα, όπως δηλώνει το ΑΣΕΠ, πέραν της καταγραφής της εισερχόμενης κλήσης, θα ενημερώνει τον πολίτη με ηχητικό μήνυμα ότι η συνομιλία του θα είναι διάρκειας 3 λεπτών και θα καταγράφεται για την καλύτερη εξυπηρέτησή του. Το ΑΣΕΠ επιθυμεί να εφαρμόσει το μέτρο αυτό, όπως δηλώνει, προς τον σκοπό της αποφυγής υποβάθμισης των παρεχόμενων υπηρεσιών προς τον πολίτη.

2. Η Αρχή (ΑΠΔΠΧ) προκειμένου να εξετάσει την νομιμότητα της σκοπούμενης από το ΑΣΕΠ εγκατάστασης καταγραφέα εισερχομένων κλήσεων, ζήτησε με το με αριθ. πρωτ. 392/19.1.2007 έγγραφο διευκρινίσεις. Συγκεκριμένα ζήτησε να διευκρινιστεί ο σκοπός της καταγραφής της εισερχόμενης κλήσης και της μαγνητοφώνησης της τηλεφωνικής συνομιλίας, δοθέντος ότι η μνεία στο προαναφερόμενο έγγραφο του ΑΣΕΠ ότι η «εφαρμογή αυτού του μέτρου της καταγραφής της συνομιλίας γίνεται προς αποφυγή υποβάθμισης των παρεχόμενων υπηρεσιών από το ΑΣΕΠ προς τον πολίτη», και προς καλύτερη εξυπηρέτηση του πολίτη, είναι αόριστη και δεν επαρκεί για να κριθεί η νομιμότητα του σκοπού της επεξεργασίας, ώστε να γίνουν και οι περαιτέρω αξιολογήσεις, όπως η κρίση περί της απόλυτης αναγκαιότητας του επιλεγμένου μέσου προς τον επιδιωκόμενο σκοπό. Επίσης, ζητήθηκε, μεταξύ άλλων, να διευκρινιστούν και τα εξής:

γιατί το ΑΣΕΠ θεωρεί την καταγραφή της εισερχόμενης κλήσης και της συνομιλίας απολύτως αναγκαία για τον/τους σκοπό/ούς που επιδιώκει (π.χ. για στατιστικούς, όπως καταρχήν αναφέρει, λόγους), και γιατί δεν υφίστανται ηπιότεροι τυχόν τρόποι

που εξυπηρετούν τον/τους σκοπό/ούς που επιδιώκει, ποιες είναι οι τεχνικές δυνατότητες του υλικού/λογισμικού «καταγραφέα» εισερχομένων κλήσεων που προτίθεται να εγκαταστήσει στο τηλεφωνικό του κέντρο και συγκεκριμένα στο Γραφείο Εξυπηρέτησης Πολιτών, αν από τα τεχνικά στοιχεία εγκατάστασης του συστήματος καταγραφής των κλήσεων, για το οποίο κάνει λόγο, προκύπτει οποιαδήποτε ανάμειξη ή αρμοδιότητα του παρόχου διαθέσιμων στο κοινό υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών μέσω δημοσίων δικτύων ηλεκτρονικών επικοινωνιών (π.χ. ΟΤΕ) εάν έχει, ως υπεύθυνος επεξεργασίας, ενημερώσει τους εργαζομένους του (π.χ. μέσω των εκπροσώπων τους) για την σκοπούμενη επεξεργασία προσωπικών τους δεδομένων, και εάν οι εργαζόμενοι στο ΑΣΕΠ, των οποίων οι εισερχόμενες τηλεφωνικές κλήσεις και συνδιαλέξεις θα καταγράφονται, δίνουν την συγκατάθεσή τους.

3. Σε απάντηση των ανωτέρω, το ΑΣΕΠ (βλ. το από 9.2.2007 έγγραφό του) αναφέρει ότι το Γραφείο Εξυπηρέτησης Πολιτών αποτελεί τον κύριο άξονα του ΑΣΕΠ γύρω από τον οποίο αναπτύσσεται η προσπάθεια ενημέρωσης του πολίτη σχετικά με τη δραστηριότητα του ΑΣΕΠ και διευκόλυνσή του στην αναζήτηση πληροφοριών. Η αποστολή του συγκεκριμένου γραφείου είναι, όπως αναφέρει, διττή. Αφενός παρέχει πληροφορίες και βοήθεια στους πολίτες (διευκρινίσεις σχετικά με τις εφαρμοστέες διατάξεις, καθοδήγηση για τη συμπλήρωση των αιτήσεων κλπ.), και αφετέρου κινητοποιεί έναν μηχανισμό που επιτρέπει, μετά από αξιολόγηση και κατάλληλη επεξεργασία, την διόρθωση ελλείψεων ή δυσλειτουργιών που έχουν διαπιστω-

θεί, ώστε να βελτιωθούν οι εφαρμοζόμενες διαδικασίες.

Με την καταγραφή των συνομιλιών των εισερχομένων κλήσεων στο τηλεφωνικό κέντρο του Γραφείου Εξυπηρέτησης Πολιτών, αναφέρει το ΑΣΕΠ ότι θα είναι δυνατή η επεξεργασία στοιχείων, όπως ποιες διατάξεις, ποιες διαδικασίες και ποια σημεία των προκηρύξεων δημιουργούν και σε τι ποσοστό, τα περισσότερα ερωτήματα και απορίες, όχι μόνο για στατιστικούς λόγους αλλά και για επί της ουσίας επεξεργασία των ερωτημάτων, ώστε να γίνει με πραγματικά στοιχεία η βελτίωση των εφαρμοζόμενων διαδικασιών. Παράλληλα η παρακολούθηση και ο έλεγχος των τηλεφωνικών συνδιαλέξεων στοχεύει στην αναβάθμιση των παρεχόμενων υπηρεσιών, «...διασφαλίζοντας τον πολίτη για την πληροφορία που λαμβάνει, ενώ παράλληλα θα εκμηδενίζεται τυχόν κατηγορία για παραπληροφόρηση ή απόκρυψη διατάξεων και διαδικασιών, δεδομένου του ευαίσθητου του αντικειμένου, όπως είναι οι προσλήψεις στη Δημόσια Διοίκηση».

Επίσης, όπως δηλώνει το ΑΣΕΠ, η εγκατάσταση του εν λόγω συστήματος θα γίνει στο εσωτερικό τηλεφωνικό κέντρο, χωρίς να έχει καμία ανάμειξη ή αρμοδιότητα ο πάροχος διαθέσιμων στο κοινό υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών, η πρόσβαση στα καταγεγραμμένα αρχεία θα γίνεται από τερματικά σταθμού του τοπικού δικτύου υπολογιστών, οι καταγεγραμμένες συνομιλίες θα φυλάσσονται για τουλάχιστον 2 μήνες στο computer room, όπου πρόσβαση θα έχουν οι εξουσιοδοτημένοι υπάλληλοι, επίσης πρόσβαση στα δεδομένα θα έχει ο Προϊστάμενος του Γραφείου Εξυπηρέτησης Πολιτών και ο Γενικός Δ/ντης Προσλήψεων, ώστε μετά την επεξεργασία να δίνουν τις

σχετικές οδηγίες στα τμήματα.

4. Τέλος, και μετά την ακροαματική διαδικασία (βλ. σχετικά πρακτικά συνεδριάσεως) προέκυψαν τα εξής:

- 4.1. Σκοπός του ΑΣΕΠ είναι να καταγράφει τις τηλεφωνικές συνδιαλέξεις για στατιστικούς λόγους, προκειμένου με την επεξεργασία των ερωτημάτων να αναβαθμίσει τις παρεχόμενες υπηρεσίες στον πολίτη.

- 4.2. Οι ερωτήσεις των πολιτών είναι κατά βάση γνωστές στην Υπηρεσία. Στόχος της καταγραφής των τηλεφωνικών συνδιαλέξεων είναι να προκύψει η συχνότητα των κατηγοριών ερωτημάτων, που θέτουν οι πολίτες. Ο στόχος αυτός, ωστόσο, μπορεί να επιτευχθεί με ηπιότερα μέσα, όπως π.χ. αφού έχει γίνει η τυποποίηση των ήδη γνωστών ερωτημάτων, καταγραφούν αυτά σε έντυπο (το οποίο σε κάθε περίπτωση μπορεί να εμπλουτίζεται ή/και να αναθεωρείται), μπορεί ευχερώς να εντάσσεται κάθε τηλεφωνικό ερώτημα στο έντυπο από τον αρμόδιο υπάλληλο του Γραφείου Εξυπηρέτησης Πολιτών κατά τη διάρκεια της τηλεφωνικής συνομιλίας.

- 4.3. Το ΑΣΕΠ, ωστόσο, δεν έχει αναζητήσει - όπως θα έπρεπε - επιεικέστερους και προσφορότερους τρόπους για τον σκοπό που επιδιώκει, πριν καταλήξει στο σκοπούμενο μέτρο της καταγραφής των τηλεφωνικών συνδιαλέξεων για στατιστικούς λόγους.

- 4.4. Δεν θα τίθεται στον πολίτη, που απευθύνεται τηλεφωνικά στο Γραφείο Εξυπηρέτησης Πολιτών του ΑΣΕΠ για παροχή πληροφοριών, δικαίωμα επιλογής σχετικά με την καταγραφή ή μη της τηλεφωνικής του συνδιάλεξης.

- 4.5. Το προσωπικό του ΑΣΕΠ έχει αντίρρηση στην εγκατάσταση του καταγραφέα κλήσεων στο υπάρχον τηλεφωνικό κέντρο της Υπηρεσίας, καθώς τεχνικά θα υπάρχει η δυνατότητα παρακολούθησης όλων των τηλεφωνικών συνδιαλέξεων και όχι μόνο των τηλεφωνικών συνδιαλέξεων με το Γραφείο Εξυπηρέτησης Πολιτών.

- 4.6. Επίσης, το προσωπικό του ΑΣΕΠ έχει αντίρρηση στη μαγνητοφώνηση των τηλεφωνικών συνδιαλέξεων χωρίς τη συγκατάθεση όλων των εργαζομένων, των οποίων οι τηλεφωνικές συνδιαλέξεις θα μαγνητοφωνούνται.

Γ.- Η νομιμότητα της ανωτέρω σκοπούμενης καταγραφής των τηλεφωνικών συνδιαλέξεων (του συνόλου των στοιχείων της επικοινωνίας και του περιεχομένου της), που αποτελεί επεξεργασία προσωπικών δεδομένων εξετάζεται, καταρχήν, με βάση τις νομιμοποιητικές βάσεις επεξεργασίας των διατάξεων του άρθρ. 5 §§ 1, 2 περ. α' και δ' σε συνδυασμό με τις γενικές αρχές νόμιμης επεξεργασίας που καθιερώνει το άρθρ. 4 του ν. 2472/97.

Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα για να τύχουν νόμιμης επεξεργασίας πρέπει, όπως προαναφέρθηκε, να συλλέγονται κατά τρόπο θεμιτό και νόμιμο, για καθορισμένους, σαφείς και νόμιμους σκοπούς και να υφίσταται θεμιτή και νόμιμη επεξεργασία ενόψει των σκοπών αυτών (άρθρ. 4 § 1 α'). Πρέπει επίσης να είναι συναφή, πρόσφορα και όχι περισσότερα από όσα κάθε φορά απαιτείται ενόψει των σκοπών της επεξεργασίας (άρθρ. 4 § 1 β', έτσι και το άρθρ. 6 παρ. 1 στοιχ. γ' της Οδηγίας 95/46/EK, σύμφωνα με το οποίο τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα για να τύχουν νόμιμης επεξεργασίας πρέπει, μεταξύ των άλλων, να είναι κατάλληλα, συναφή προς το θέμα και όχι υπερβολικά

σε σχέση με τους σκοπούς για τους οποίους συλλέγονται και υφίστανται επεξεργασία). Συνεπώς, κριτήρια για τη νομιμότητα της επεξεργασίας είναι οι αρχές της αναλογικότητας και της αναγκαιότητας. Σύμφωνα με την Οδηγία της Αρχής με αριθ. 115/2001 για την επεξεργασία δεδομένων των εργαζομένων (κεφ. Ε' παρ. 4), «...Η συλλογή και επεξεργασία δεδομένων που αφορούν τις εισερχόμενες και εξερχόμενες κλήσεις και γενικά επικοινωνίες (στις οποίες συμπεριλαμβάνεται και το ηλεκτρονικό ταχυδρομείο) στο χώρο εργασίας επιτρέπεται εφ' όσον είναι απολύτως αναγκαία για την οργάνωση και τον έλεγχο της διεκπεραίωσης της συγκεκριμένης εργασίας ή του κύκλου εργασιών και ιδίως τον έλεγχο των δαπανών. Τα στοιχεία της επικοινωνίας που καταχωρίζονται πρέπει να περιορίζονται στα απολύτως απαραίτητα και πρόσφορα δεδομένα για την επίτευξη των σκοπών αυτών. Σε καμία περίπτωση δεν επιτρέπεται η καταχώριση και επεξεργασία ολόκληρου του αριθμού ή του συνόλου των στοιχείων της επικοινωνίας ούτε στοιχείων από το περιεχόμενό τους, τα οποία – υπενθυμίζεται – δεν επιτρέπεται να συλλεγούν παρά μόνον με άδεια της δικαστικής Αρχής και εφ' όσον τούτο επιβάλλεται για λόγους εθνικής ασφάλειας ή για την διακρίβωση ιδιαίτερα σοβαρών εγκλημάτων (άρθρ. 19 Σ., ν. 2225/1994 Α'121). ...». Τέλος, σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας επιβάλλεται να εκτυπώνονται οι αναλυτικές χρεωστικές καταστάσεις με διαγραφή των τριών τελευταίων αριθμών των κληθέντων αριθμών-συνδέσεων (Βλ. σχετικά απόφαση της Αρχής με αριθ. 637/18/21.6.2000 για σύστημα διαχείρισης χρέωσης γραμμών Τ/Κ/ στο Βιοτεχνικό Επιμελητήριο Αθηνών, αναρτημένη στην ιστοσελίδα της Αρχής (www.dpa.gr/decs.htm). _Πρβλ. άρθρ. 7 § 2 ν. 3471/2006, σύμφωνα με το οποίο και ο τηλεπικοινωνιακός οργανι-

σμός οφείλει, μετά από αίτηση του συνδρομητή, να διαγράφει από τους αναλυτικούς λογαριασμούς τα τρία τελευταία ψηφία των κληθέντων αριθμών-συνδέσεων).

Κατά το άρθρ. 4 §§ 2, 3 του ν. 3471/2006 (ενσωμάτωση της Οδηγίας 2002/58/ΕΚ) σχετικά με την προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και της ιδιωτικής ζωής στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών - στο μέτρο που ο νόμος αυτός εφαρμόζεται - καταρχήν, εκτός αν προβλέπεται άλλως από το νόμο, απαγορεύεται η καταγραφή/επιτήρηση ηλεκτρονικών επικοινωνιών και των συναφών δεδομένων κίνησης και θέσης (διευκρινίζεται ότι η τηλεφωνική συνδιάλεξη αποτελεί είδος ηλεκτρονικής επικοινωνίας με την έννοια του νόμου και περιέχει δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα). Επιτρέπεται δε η καταγραφή συνδιαλέξεων και των συναφών δεδομένων κίνησης, όταν πραγματοποιούνται κατά τη διάρκεια νόμιμης επαγγελματικής πρακτικής με σκοπό την παροχή αποδεικτικών στοιχείων εμπορικής συναλλαγής ή άλλης επικοινωνίας επαγγελματικού χαρακτήρα, υπό την προϋπόθεση ότι και τα δύο μέρη, μετά από προηγούμενη ενημέρωση σχετικά με τον σκοπό της καταγραφής, παρέχουν τη συγκατάθεσή τους. Επισημαίνεται ότι ο νομοθέτης δεν πρόβλεψε σε καμία αντίστοιχη πρόβλεψη όσον αφορά τηλεφωνικές συνδιαλέξεις Υπηρεσιών της Διοίκησης.

Επισημαίνεται, πάντως, ότι ο ν. 3471/2006 δεν εφαρμόζεται στη συγκεκριμένη περίπτωση, καθώς η σκοπούμενη καταγραφή των τηλεφωνικών συνδιαλέξεων αφορά το εσωτερικό τηλεφωνικό κέντρο του ΑΣΕΠ και το σύστημα αυτό δεν εντάσσεται στο πλαίσιο παροχής διαθέσιμων στο κοινό υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών (βλ. πεδίο εφαρμογής άρθρ. 3 § 1 εδ. β' του νόμου αυτού, σύμφωνα με το οποίο «Για την επεξεργασία δε-

δομένων προσωπικού χαρακτήρα που πραγματοποιείται στο πλαίσιο μη διαθεσίμων στο κοινό υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών, εφαρμόζεται ο ν. 2472/1997 (ΦΕΚ 50 Α'), όπως ισχύει». Σχετικά με την αποκλειστική εφαρμογή του ν. 2472/97 βλ. και την με αριθ. 637/18/21.6.2000 απόφαση της Αρχής για εσωτερικό σύστημα διαχείρισης χρέωσης γραμμών Τ/Κ σε Επιμελητήριο.

Δ.-

1. Κρίσιμα ζητήματα που εξετάζονται είναι η εγκυρότητα της τυχόν συγκατάθεσης (βλ. άρθρ. 2 στοιχ. ια' ν. 2472/97), τόσο των εργαζομένων αλλά και των πολιτών, στην καταγραφή των τηλεφωνικών τους συνδιαλέξεων.

Το ΑΣΕΠ θα μπορούσε ενδεχομένως να εξασφαλίσει γενικά χωρίς δυσκολία τη συγκατάθεση μόνο του ενός από τα δύο μέρη της επικοινωνίας, δηλ. τη συγκατάθεση των εργαζομένων του (όσο προβληματική μπορεί να είναι αυτή λόγω της σχέσεως εξάρτησης) και όχι των πολιτών.

Επιπλέον, πρέπει να τονιστεί ότι ακόμα και αν υπάρχει έγκυρη συγκατάθεση (σύμφωνα με τους όρους του προαναφερόμενου άρθρ. 2 στοιχ. ια'), η συγκατάθεση δεν αίρει την απαγόρευση της υπέρβασης του σκοπού, δηλ. όπως έχει κρίνει η Αρχή (βλ. μεταξύ άλλων την Οδηγία με αριθ. 115/2001 κεφ. Γ' παρ. 4, την απόφαση για τις ταυτότητες με αριθ. 510/17/2000 παρ. 13), η ύπαρξη της συγκατάθεσης δικαιολογεί την επεξεργασία μόνο στο μέτρο που τη δικαιολογεί το πλαίσιο και ο σκοπός της σχέσης για την οποία τυγχάνουν επεξεργασίας τα προσωπικά δεδομένα. Έτσι η συγκατάθεση του υποκειμένου δεν επιτρέπει καθ' εαυτήν την διεξαγωγή κάθε είδους επεξεργασίας, όταν είναι αθέμιτη ή όταν αντίκειται στην αρχή του σκοπού και της αναγκαιότητας.

2. Όσον αφορά την προστασία των εργαζομένων: Η εφαρμογή του σκοπούμενου μέτρου, που θα επιτρέπει την καταγραφή και παρακολούθηση των τηλεφωνικών συνδιαλέξεων των εργαζομένων, συνεπάγεται τέτοιας φύσεως έλεγχο αυτών, που σύμφωνα και με την σχετική Οδηγία της Αρχής με αριθ. 115/2001 δεν επιτρέπεται. Δεν μπορεί να νοηθεί ότι είναι το μέτρο αυτό, σύμφωνα με τις επιταγές του άρθρ. 4 του ν. 2472/97, απολύτως αναγκαίο και ανάλογο με τον επιδιωκόμενο σκοπό, δηλ. τον επικαλούμενο σκοπό της καλύτερης εξυπηρέτησης του πολίτη και της αποφυγής υποβάθμισης (ή της αναβάθμισης) των παρεχόμενων υπηρεσιών, σκοπός, που, όπως τίθεται, είναι μάλιστα ασαφής και αόριστος.

Με τον τρόπο αυτό παραβιάζονται οι γενικές αρχές που εισάγει το άρθρ. 4 του ν. 2472/1997, οι αρχές της αναγκαιότητας και της αναλογικότητας της επεξεργασίας προσωπικών δεδομένων προς τον επιδιωκόμενο σκοπό (βλ. και γνωμοδότηση της Ομάδας Εργασίας του άρθρ. 29 για την επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα στο εργασιακό πλαίσιο, όπου προσδιορίζονται οι θεμελιώδεις αρχές προστασίας των δεδομένων που αναφέρονται στους εργαζόμενους, σχετικά με τον σκοπό της επεξεργασίας, τη διαφάνεια, τα κριτήρια της νομιμότητας κατά το άρθρ. 7 της Οδηγίας 95/46/ΕΚ, την αναλογικότητα κλπ. Σχετικά δε με την επιτήρηση και παρακολούθηση των εργαζομένων «... Κάθε παρακολούθηση του εργαζομένου πρέπει να αποτελεί απάντηση του εργοδότη ανάλογη με τους κινδύνους που αντιμετωπίζει, λαμβανομένων υπόψη της ιδιωτικής ζωής και των λοιπών νόμιμων συμφερόντων των εργαζομένων. Όλα τα προσωπικά δεδομένα που φυ-

λάσσονται ή χρησιμοποιούνται κατά τη διάρκεια παρακολούθησης πρέπει να είναι κατάλληλα, συναφή προς το θέμα και όχι υπερβολικά σε σχέση με τους σκοπούς για τους οποίους δικαιολογείται η παρακολούθηση. Η παρακολούθηση πρέπει να πραγματοποιείται με τη μεγαλύτερη δυνατή διακριτικότητα». Επισημαίνεται ότι η γενική αρχή του απορρήτου της επικοινωνίας καλύπτει τις επικοινωνίες στον τόπο εργασίας (βλ. σχετικά και έγγραφο εργασίας για την επιτήρηση των ηλεκτρονικών επικοινωνιών στον τόπο εργασίας της 29.5.2002 της Ομάδας του άρθρ. 29 για την Προστασία των Δεδομένων, που συμπληρώνει τη Γνωμοδότηση με αριθ. 8/2001 για την επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα στο εργασιακό πλαίσιο).

Ο σκοπός δηλαδή της καλύτερης εξυπηρέτησης πολιτών που απευθύνονται στο Γραφείο Εξυπηρέτησης Πολιτών του ΑΣΕΠ, πέραν του ότι κρίνεται ασαφής και αόριστος, εκτιμάται ότι μπορεί να επιτευχθεί με ηπιότερα μέσα, τα οποία το ΑΣΕΠ δεν αναζήτησε, όπως του ζητήθηκε. Τέτοια ηπιότερα μέσα μπορούν για παράδειγμα να αποτελούν: η καταγραφή από τους εργαζόμενους στο Γραφείο Εξυπηρέτησης Πολιτών των συχνών ερωτήσεων των πολιτών (π.χ. με ένταξη του ερωτήματος σε τυποποιημένο έντυπο, που περιέχει τις ήδη γνωστές στην Υπηρεσία κατηγορίες ερωτημάτων), η συνεχής και επαρκής εκπαίδευση των εργαζομένων στα συγκεκριμένα καθήκοντα εργασίας, ώστε να δίνουν τις σωστές απαντήσεις στους πολίτες.

Συνεπώς, η σκοπούμενη καταγραφή τηλεφωνικών συνδιαλέξεων, που αποτελεί επεξεργασία προσωπικών δεδομένων, δεν είναι, βάσει των ρυθμίσεων του ν. 2472/97, (απολύτως)

αναγκαία για τον επιδιωκόμενο σκοπό, όπως επιβάλλει η αρχή της αναλογικότητας (βλ. άρθρ. 5 §§ 1, 2 περ. α' και δ' του ν. 2472/97 σε συνδυασμό με το άρθρ. 4 στοιχ. α' και β' του ίδιου νόμου), καθώς σε κάθε περίπτωση υφίστανται, όπως προαναφέρθηκε, ηπιότερα μέσα.

3. Όσον αφορά την προστασία των πολιτών: Λαμβανομένης υπόψη της κυριαρχικής σχέσης πολίτη/κράτους (Δημόσιες Υπηρεσίες), και του γεγονότος ότι ο πολίτης που επιθυμεί να λάβει μέρος σε δημόσιο διαγωνισμό, προκειμένου να προσληφθεί σε κάποια θέση, θα απευθυνθεί αναγκαστικά στον αρμόδιο φορέα, δηλ. το Α.Σ.Ε.Π., πρέπει να γίνει δεκτό ότι ο πολίτης δεν έχει καμία άλλη επιλογή, και συνεπώς δεν νοείται υπό αυτές τις συνθήκες ως νομιμοποιητική βάση για την σκοπούμενη καταγραφή της τηλεφωνικής του συνδιάλεξης η «συγκατάθεσή» του. Χρειάζεται, λοιπόν, ειδική ρύθμιση του θέματος (κατά το άρθρ. 5 § 2 περ. β' του ν. 2472/97), που θα συνάδει και με τις διατάξεις του ν. 2472/97. Πρέπει να επισημανθεί ότι η σκοπούμενη καταγραφή των τηλεφωνικών συνδιαλέξεων από το ΑΣΕΠ (Δημόσια Διοίκηση) περιορίζει το συνταγματικά επιβαλλόμενο πεδίο προστασίας της ιδιωτικής ζωής και του απορρήτου των επικοινωνιών, χωρίς να υπάρχει προς τούτο η αναγκαία ρητή νομοθετική πρόβλεψη.

Τέλος, όσον αφορά τον επικαλούμενο σκοπό της καταγραφής των τηλεφωνικών συνδιαλέξεων προκειμένου να «εκμηδενίζεται τυχόν κατηγορία για παραπληροφόρηση ή απόκρυψη διατάξεων ή διαδικασιών, δεδομένου του ευαίσθητου αντικειμένου, όπως των προσλήψεων στη Δημόσια Διοίκηση», πρέπει να επισημανθεί ότι όλες οι Δημόσιες Υπηρεσίες (π.χ. Εφορία, Πολεοδομία κλπ.) χειρί-

ζονται «ευαίσθητα» θέματα, για τα οποία μπορούν να αναζητηθούν ευθύνες λόγω κακής πληροφόρησης, που έχει αποτέλεσμα π.χ. να παρέρχονται προθεσμίες, να μην ασκηθούν κατάλληλα δικαιώματα κλπ. Αυτό, όμως, δεν συνεπάγεται, ότι η Δημοσία Υπηρεσία (ή Ανεξάρτητη Διοικητική Αρχή) μπορεί νόμιμα να καταγράφει τις τηλεφωνικές συνδιαλέξεις για αποδεικτικούς λόγους.

Ε.- Κατόπιν αυτών, η σκοπούμενη εγκατάσταση καταγραφέα εισερχόμενων κλήσεων στο Γραφείο Εξυπηρέτησης Πολιτών, που θα καταγράφει τις τηλεφωνικές συνδιαλέξεις των υπαλλήλων του ΑΣΕΠ με τους πολίτες, αντίκειται στην αρχή της αναλογικότητας και παραβιάζει το άρθρο 4 του ν. 2472/97.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Η Αρχή, εξετάζοντας το παραπάνω ερώτημα, αποφαινεται ότι, για τους αναφερόμενους στο σκεπτικό λόγους, δεν είναι νόμιμη η σκοπούμενη εγκατάσταση στο ΑΣΕΠ καταγραφέα εισερχόμενων κλήσεων, προκειμένου να καταγράφονται οι τηλεφωνικές συνδιαλέξεις των υπαλλήλων του στο Γραφείο Εξυπηρέτησης Πολιτών με τους πολίτες.

ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡ. 62 / 2007

ΠΑΡΑΝΟΜΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΒΙΟΜΕΤΡΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΓΙΑ ΕΛΕΓΧΟ ΕΙΣΟΔΟΥ ΚΑΙ ΕΞΟΔΟΥ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΠΑΡΑΝΟΜΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΚΛΕΙΣΤΟΥ ΚΥΚΛΩΜΑΤΟΣ ΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ ΣΤΟΥΣ ΧΩΡΟΥΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Η Αρχή έλαβε υπόψη τα παρακάτω:
Η Αρχή έλαβε την υπ' αρ. πρωτ 1836/12-03-07 καταγγελία εκ μέρους των εργαζομένων της εταιρείας "Στρούμσας Ιωνάς Α.Ε", που λειτουργεί ως φαρμακαποθήκη, σύμφωνα με την οποία στους χώρους

εργασίας λειτουργεί κλειστό κύκλωμα τηλεόρασης και σύστημα έλεγχου εισόδου και εξόδου των εργαζομένων με τη μέθοδο του ελέγχου των δακτυλικών αποτυπωμάτων.

Η Αρχή απέστειλε το υπ' αρ. πρωτ. 2204/23-03-07 έγγραφο στην "Στρούμσας Ιωνάς Α.Ε" με το οποίο ζήτησε να γνωστοποιήσει την τήρηση και λειτουργία του συγκεκριμένου αρχείου και να προσκομίσει διευκρινιστικά και συμπληρωματικά στοιχεία προκείμενου να εξετάσει την παραπάνω καταγγελία.

Ο υπεύθυνος επεξεργασίας απάντησε με την υπ' αρ. πρωτ. 502ΓΝ/07-05-07 γνωστοποίηση λειτουργίας κλειστού κυκλώματος τηλεόρασης, στο οποίο δηλώνεται και η λειτουργία του συστήματος ελέγχου εισόδου και εξόδου των εργαζομένων με τη μέθοδο του ελέγχου των δακτυλικών αποτυπωμάτων. Σύμφωνα με την γνωστοποίηση της εταιρείας λειτουργούν 48 κάμερες συνολικά, σε 8.000 τ.μ. Σύμφωνα με τις κατόψεις του κτιρίου οι κάμερες είναι τοποθετημένες σε εξωτερικούς χώρους, στους χώρους των γραφείων, της αποθήκης, της προετοιμασίας των παραγγελιών, στάθμευσης και φόρτωσης. Επίσης, ο υπεύθυνος επεξεργασίας απέστειλε και το υπ' αρ. πρωτ. 46851/28-06-07 έγγραφο στο οποίο ο ΕΦΕΤ αναφέρει ότι οι φαρμακαποθήκες οφείλουν να διασφαλίζουν με κάθε πρόσφορο μέσο την καλή φύλαξη και διακίνηση των φαρμάκων, λόγω της σπουδαιότητας των εν λόγω προϊόντων για τη δημόσια υγεία, αλλά και τους κινδύνους που αυτή ενέχει.

Η Ολομέλεια της Αρχής συζήτησε την υπόθεση στη συνεδρίαση της 21^{ης}-06-07. Κατά τη συνεδρίαση παρέστησαν ως εκπρόσωποι της εταιρείας η κ. Κ. Μαυροπούλου, πληρεξούσια δικηγόρος της εταιρείας και ο κ. Χ. τεχνικός, εξωτερικός συνεργάτης της εταιρείας, οι οποίοι εξέθεσαν τις απόψεις του υπεύθυνου επεξεργασίας σχετικά με την υπόθεση.

Σε σχέση με τη λειτουργία του συστήματος ελέγχου εισόδου και εξόδου των εργαζομένων με τη μέθοδο του ελέγχου των δακτυλικών αποτυπωμάτων ο κ. Χ υποστήριξε ότι δεν υπάρχει κεντρική βάση δεδομένων με βιομετρικά δεδομένα των εργαζομένων, αφού ο κάθε υπάλληλος έχει στην κατοχή του ατομική κάρτα όπου μόνο τοπικά αποθηκεύονται τα δεδομένα.

Για τη λειτουργία του κλειστού κυκλώματος, η κ. Κ.Μαυροπούλου υποστήριξε ότι υπάρχει ανάγκη για αυξημένη ασφάλεια λόγω του κινδύνου αλλοίωσης και νόθευσης φαρμάκων με αποτέλεσμα καταστροφικές συνέπειες για τη δημόσια υγεία. Μάλιστα ανέφερε ότι έχουν υπάρξει στο παρελθόν τέτοια φαινόμενα σε εταιρείες του κλάδου.

Κατόπιν η Αρχή αποφάσισε τη διενέργεια Διοικητικού Ελέγχου στις εγκαταστάσεις της εταιρείας, προκειμένου να ελεγχθεί η ακρίβεια της υποβληθείσας γνωστοποίησης και η βασιμότητα των καταγγελιών. Τα ευρήματα του ελέγχου, ο οποίος διεξήχθη στις 06-07-07, από την ελέγκτρια Γ. Παναγοπούλου παρουσιάστηκαν στην συνεδρίαση της 24^{ης}-07-07.

Κατά τον έλεγχο διαπιστώθηκαν τα παρακάτω:

Έχουν τοποθετηθεί κάμερες και σε χώρους όπου εργάζονται υπάλληλοι αλλά δεν διακινούνται φάρμακα (στο χώρο των τηλεφωνητριών).

Δεν γίνεται καταγραφή εικόνας. Η παρακολούθηση της εικόνας των καμερών γίνεται από ένα φύλακα, ο οποίος παρακολουθεί κυρίως τις κάμερες εξωτερικού χώρου. Η δυνατότητα διαπίστωσης σε πραγματικό χρόνο κάποιας παράνομης πράξης στους χώρους εργασίας είναι εξαιρετικά περιορισμένη.

Το λογισμικό παρακολούθησης ήταν εγκατεστημένο στους προσωπικούς υπολογιστές του ιδιοκτήτη και του διευθυντή της εταιρείας.

Η ενημέρωση των εργαζομένων είναι ελλιπής, καθώς υπάρχει μεν πινακίδα όπου αναγράφεται ότι ο χώρος παρακολουθείται από κλειστό κύκλωμα τηλεόρασης, αλλά δεν υπήρξε ενημέρωση των εργαζομένων για το σκοπό, τις συνθήκες και όρους λειτουργίας και πρόσβασης στο σύστημα.

Κατά τον έλεγχο, το σύστημα έλεγχου εισόδου και εξόδου των εργαζομένων με τη μέθοδο του ελέγχου των δακτυλικών αποτυπωμάτων είχε απεγκατασταθεί, και η εξήγηση που δόθηκε ήταν ότι επρόκειτο να μεταφερθεί σε άλλο σημείο.

Στη συνέχεια, μετά από εξέταση και συνεκτίμηση όλων των παραπάνω στοιχείων και κατόπιν διεξοδικής συζήτησης, η Αρχή

ΣΚΕΦΘΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

Σύμφωνα με το άρθρο 2 παρ. Α' του Ν.2472/1997 και την κοινοτική Οδηγία 94/46, τα δεδομένα ήχου και εικόνας, εφόσον αναφέρονται σε πρόσωπα, συνιστούν δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα.

Σύμφωνα με την Οδηγία 1122/2000 για τα κλειστά κυκλώματα τηλεόρασης, η αποθήκευση και διαβίβαση εικόνας προσώπου, η οποία συλλέγεται με λήψη από σταθερή βιντεοκάμερα, που λειτουργεί μόνιμα, συνεχώς ή κατά τακτά χρονικά διαστήματα, συνιστά επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, κατά την έννοια του άρθρου 2 παρ. δ' Ν.2472/1997.

Επίσης, κατά το άρθρο 1 της Οδηγίας 1122/2000: Η λήψη και επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα με κλειστό κύκλωμα τηλεόρασης που λειτουργεί μόνιμως, συνεχώς ή κατά τακτά χρονικά διαστήματα δεν επιτρέπεται, διότι προσβάλλει την προσωπικότητα και την ιδιωτική ζωή του ατόμου. Κατ' εξαίρεση, τέτοιου είδους λήψη (μόνιμη, συνεχής ή κατά τακτά χρονικά διαστή-

ματα) και επεξεργασία είναι νόμιμη, χωρίς τη συγκατάθεση του υποκειμένου, υπό τις προϋποθέσεις του Ν.2472/1997, εφ' όσον ο σκοπός της επεξεργασίας είναι η προστασία προσώπων ή αγαθών ή η ρύθμιση της κυκλοφορίας. Επίσης, τα σημεία στα οποία εγκαθίστανται οι σταθερές βιντεοκάμερες και ο τρόπος λήψης να καθορίζονται έτσι ώστε να μην συλλέγονται περισσότερα δεδομένα από όσα είναι απολύτως απαραίτητα για τον σκοπό που επιδιώκεται.

Το θέμα που τίθεται είναι κατά πόσο αυτός ο σκοπός της προστασίας των διακινούμενων φαρμάκων από κλοπή, νοθεία και αλλοίωση μπορεί να επιτευχθεί χρησιμοποιώντας μέσα λιγότερο επαχθή και προσβλητικά της προσωπικότητας των εργαζομένων, όπως επίσης και σε ποιο βαθμό τα μέσα αυτά (κάμερες) επιτυγχάνουν το σκοπό. Η συνεχής παρακολούθηση των εργαζομένων, χωρίς μάλιστα οι ίδιοι να γνωρίζουν τους όρους και τις συνθήκες κάτω από τις οποίες γίνεται η βιντεοσκόπηση, έχει σαν αποτέλεσμα να λειτουργεί το αίσθημα του “φόβου” προληπτικά για κάθε παράνομη ενέργεια που θα μπορούσαν να διαπράξουν. Είναι όμως προσβλητικό για την προσωπικότητα να εργάζεται κάποιος υπό συνθήκες “φόβου”. Η δυνατότητα διαπίστωσης παρανομίας μέσα από το σύστημα παρακολούθησης είναι μάλλον ελάχιστη, καθώς δεν γίνεται καταγραφή και η μεταδιδόμενη εικόνα από περισσότερες από 40 κάμερες παρακολουθείται μόνο από ένα φύλακα. Αυστηρά μέτρα ελέγχου κατά την είσοδο και έξοδο των εργαζομένων στους χώρους διακίνησης των φαρμάκων είναι ηπιότερα μιας συνεχούς παρακολούθησης.

Επίσης, σύμφωνα με το άρθρο 4 παρ. 1 στοιχ. (α') του Ν. 2472/97, τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα των εργαζομένων πρέπει να συλλέγονται και να υφίστανται επεξεργασία για νόμιμους, σαφείς και καθορισμένους σκοπούς. Με

βάση τα ανωτέρω, η Οδηγία 115/2001 ρητά ορίζει περαιτέρω ότι η συλλογή και επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα των εργαζομένων για σκοπούς, που δεν αφορούν, άμεσα ή έμμεσα, τη σχέση απασχόλησης απαγορεύεται από την αρχή του σκοπού. Η συγκατάθεση των εργαζομένων δεν μπορεί να άρει την απαγόρευση της υπέρβασης του σκοπού. Εξάλλου, σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας, όπως καθιερώνεται στο άρθρο 4 παρ. 1 στοιχ. (β') του Ν. 2472/97, τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα πρέπει να είναι συναφή, πρόσφορα και όχι περισσότερα από όσα κάθε φορά χρειάζονται ενόψει των σκοπών επεξεργασίας, στο πλαίσιο των σχέσεων απασχόλησης και της οργάνωσης της εργασίας.

Η εισαγωγή και χρήση συστήματος ελέγχου εισόδου εξόδου των εργαζομένων με τη μέθοδο του ελέγχου δακτυλικού αποτυπώματος συνιστά μορφή ελέγχου τους βάσει βιομετρικού συστήματος. Τα δε βιομετρικά συστήματα είναι εφαρμογές της βιομετρικής τεχνολογίας, που αποσκοπούν στην αυτόματη ταυτοποίηση και / ή αυθεντικοποίηση ενός φυσικού προσώπου. Η συλλογή των βιομετρικών δεδομένων (εν προκειμένω, της απεικόνισης του δακτυλικού αποτυπώματος) γίνεται κατά την διαδικασία της εγγραφής του ατόμου στο σύστημα. Ως τέτοια, η συλλογή και επεξεργασία βιομετρικών δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, καθώς και η σύσταση και λειτουργία του σχετικού αρχείου, εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των διατάξεων του Ν.2472/1997 (Βλ. σχετικά ιδίως τις Αποφάσεις της Αρχής 245/9, από 20/03/2000, 9/2003, 52/2003, 59/2005, 50/2007).

Συνεπώς, η Αρχή κρίνει τη λειτουργία του βιομετρικού συστήματος και του κλειστού κυκλώματος τηλεόρασης στους χώρους εργασίας του υπεύθυνου επεξεργασίας ως παράνομη.

Κριτήρια για την επιβολή διοικητικών κυρώσεων και του καθορισμού του ύψους του προστίμου αποτελούν η βαρύτητα των παραβάσεων (προσβολή εργαζομένων) καθώς και η οικονομική επιφάνεια του υπεύθυνου επεξεργασίας. Επειδή η καταγγελλόμενη εταιρεία προέβη σε παράνομη επεξεργασία των δεδομένων των εργαζομένων της, παραβιάζοντας το Ν. 2472/97, άρθρο 4.

Επειδή παρέλειψε να γνωστοποιήσει στην Αρχή την συγκεκριμένη επεξεργασία, σύμφωνα με το άρθρο 6 του Ν.2472/1997.

Επειδή δεν ενημέρωσε τους εργαζόμενους όπως προβλέπεται από το άρθρο 11 του Ν.2472/1997.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Η Αρχή, υποχρεώνει την καταγγελλόμενη εταιρεία όπως προβεί αμέσως στις ακόλουθες ενέργειες:

- α) να απεγκαταστήσει το βιομετρικό σύστημα που έχει τοποθετήσει στις εγκαταστάσεις της,
- β) να καταστρέψει το αρχείο που έχει ήδη δημιουργήσει με τα δεδομένα των εργαζομένων της για τους παραπάνω σκοπούς και ειδικά τα βιομετρικά στοιχεία που τους αφορούν, σύμφωνα με τις επιταγές της οδηγίας 1/2005 της Αρχής περί ασφαλούς καταστροφής δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα
- γ) να αφαιρέσει τις κάμερες οι οποίες είναι τοποθετημένες στο χώρο εργασίας των υπαλλήλων και εστιάζουν στα γραφεία τους. Πρόκειται για τις τρεις (3) κάμερες στο τμήμα λήψης παραγγελιών (τηλεφωνικό κέντρο).
- δ) να αφαιρέσει τις κάμερες που είναι τοποθετημένες στους χώρους αποθήκευσης και λαμβάνουν εικόνα των εργαζομένων.
- ε) να αφαιρέσει τις κάμερες που είναι

τοποθετημένες στους χώρους προετοιμασίας των παραγγελιών και λαμβάνουν εικόνα των εργαζομένων, εκτός από τις 4 κάμερες που παρακολουθούνται από τον προϊστάμενο βάρδιας και καλύπτουν τμήματα της γραμμής παραγωγής που είναι “κρυφά” και όπου σπάνια διακινούνται εργαζόμενοι.

στ) να απεγκαταστήσει το λογισμικό παρακολούθησης από τα PC του ιδιοκτήτη και του διευθυντή της εταιρείας.

ζ) να ορίσει ασφαλές όνομα χρήστη και κωδικό πρόσβασης στο λογισμικό παρακολούθησης εικόνας των καμερών.

η) να ενημερώσει γραπτώς και πλήρως τους εργαζομένους για τους όρους λειτουργίας του κλειστού κυκλώματος τηλεόρασης και

θ) να ενημερώσει σχετικά την Αρχή για τα παραπάνω.

Τέλος, η Αρχή επιβάλλει στην καταγγελλόμενη εταιρεία πρόστιμο 8.000 ευρώ για την παράνομη λειτουργία του βιομετρικού συστήματος για τον έλεγχο εισόδου και εξόδου εργαζομένων και 6.000 ευρώ για την παράνομη λειτουργία του κλειστού κυκλώματος τηλεόρασης σε χώρο εργασίας.

ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡ. 63 / 2007

ΑΠΟΡΡΙΨΗ ΤΟΥ ΑΙΤΗΜΑΤΟΣ ΕΠΕΚΤΑΣΗΣ ΤΗΣ ΛΕΥΚΗΣ ΛΙΣΤΑΣ ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ Α.Ε.

Η εταιρεία ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ ΑΕ ζητά από την Αρχή με το υπ'αρ. 6563/6.10.2006 έγγραφό της να επιτρέψει τη διαβίβαση από τις τράπεζες προς την εταιρεία όλων των στοιχείων των χορηγήσεων τους προς ιδιώτες σχετικά με στεγαστικά δάνεια, “ανοικτά δάνεια”, πιστωτικές κάρτες και overdrafts, τα οποία είναι σήμερα σε ισχύ και είχαν εγκριθεί πριν την

28.2.2003. Τα στοιχεία αυτά θα παραμείνουν σε ξεχωριστό μη προσβάσιμο αρχείο και η εταιρεία θα τα επεξεργάζεται εξατομικευμένα κατά περίπτωση, μόνον εφόσον η τράπεζα που τα αναζητά έχει εξασφαλίσει τη ρητή συγκατάθεση του υποκειμένου για τη συγκεκριμένη επεξεργασία.

Όπως αναφέρει η εταιρεία, στο αρχείο του ΣΣΚ (“Σύστημα Συγκέντρωσης Κινδύνων”) που λειτουργεί από το 2003 με σκοπό την παροχή στις τράπεζες πληροφόρησης για την εκτίμηση της πιστοληπτικής ικανότητας των δανειοληπτών, περιλαμβάνονται δεδομένα δανείων και πιστώσεων (οφειλές ενήμερες και σε καθυστέρηση) για τα οποία οι τράπεζες που τα χορηγούν έχουν λάβει τη συγκατάθεση των υποκειμένων σύμφωνα με την με αρ. 86/2002 απόφαση της Αρχής. Ως εκ τούτου, δεν περιλαμβάνονται δεδομένα που αφορούν χορηγήσεις προγενέστερες της ανωτέρω απόφασης, για το λόγο ότι, κατά τη σύναψη των σχετικών συμβάσεων, δεν υπήρχε πρόβλεψη για τη λήψη ή μη της απαραίτητης συγκατάθεσης.

Ειδικά στις χορηγήσεις μεγάλης ή αόριστης διάρκειας, στεγαστικά δάνεια και πιστώσεις η πληρότητα του αρχείου για τις προ του έτους 2003 χορηγήσεις υπολείπεται σημαντικά (ενδεικτικά για τις πιστωτικές κάρτες είναι 28,5% και τα στεγαστικά δάνεια 26,1%) με συνέπεια το αρχείο να συμβάλλει μόνο μερικώς στην πληροφόρηση των τραπεζών αναφορικά με το σύνολο της δανειακής επιβάρυνσης των υποψηφίων πελατών τους. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα να υπάρχει ο κίνδυνος έγκρισης νέου δανείου με δυσμενείς συνέπειες για τον ίδιο τον δανειολήπτη που δεν θα εξοφλήσει την οφειλή, το τραπεζικό σύστημα, αλλά και τους συνετούς και συνεπείς δανειολήπτες που επωμίζονται την αύξηση των επιτοκίων χορηγήσεων των τραπεζών λόγω της αύξησης του κόστους δανει-

σμού. Για το ζήτημα αυτό, η ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ επικαλέστηκε οδηγία προς τα πιστωτικά ιδρύματα της Διεύθυνσης Εποπτείας Πιστωτικού Συστήματος της ΤτΕ σχετικά την εφαρμογή ανώτατου ανεκτού ορίου της σχέσης των υπερχρεώσεων προς το τραπεζικό σύστημα των φυσικών προσώπων προς το διαθέσιμο εισόδημά τους, η οποία δεν θα ήταν εφικτή και αποτελεσματική όσο η παρεχόμενη πληροφόρηση από το ΣΣΚ είναι ελλιπής.

Όπως ισχυρίζεται η εταιρεία, η συγκατάθεση για τη διαβίβαση των εν λόγω δεδομένων από τις τράπεζες στο αρχείο που πρόκειται να δημιουργηθεί δεν μπορεί να ζητηθεί εκ των προτέρων, γιατί αυτό θα απαιτούσε την αποστολή εκατομμυρίων επιστολών από τις τράπεζες στους δανειολήπτες πελάτες τους των οποίων οι διευθύνσεις σε πολλές περιπτώσεις έχουν μεταβληθεί χωρίς να έχουν γνωστοποιηθεί κατ’ανάγκη στις τράπεζες, αλλά και γιατί η ανταπόκριση εάν υπάρξει, θα ήταν μηδαμινή. Ούτε μπορεί να ζητηθεί συγκατάθεση εν όψει κάποιας συναλλαγής του υποκειμένου με την τράπεζα, διότι η αναζήτηση πληροφοριών για χορηγήσεις προς ένα συγκεκριμένο πρόσωπο από τα αρχεία των 51 τραπεζών και 4.381 καταστημάτων τους σε όλη την Ελλάδα τα οποία, στην πλειοψηφία τους, δεν έχουν πελατοκεντρικά πληροφοριακά συστήματα, είναι προφανώς αδύνατη.

Η Αρχή, αφού έλαβε υπόψη τις απόψεις της εταιρείας όπως αυτές εκτέθηκαν κατά την ακρόαση της υπόθεσης, αλλά και στα σχετικά υπομνήματα

ΣΚΕΦΤΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

Σύμφωνα με την 86/2002 απόφαση της Αρχής, η συλλογή και επεξεργασία από την ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ δεδομένων φυσικών προσώπων σχετικά με δάνεια κατανα-

λωτικής πίστης και κάρτες και συγκεκριμένα στοιχεία που αφορούν «ενήμερες οφειλές» και «οφειλές σε καθυστέρηση», δεν είναι νόμιμη χωρίς τη συγκατάθεση των υποκειμένων. Κατ'εφαρμογή της ανωτέρω απόφασης, η διαδικασία που ακολουθείται έως τώρα συνίσταται στην αποστολή από τις τράπεζες στην ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ των σχετικών δεδομένων μετά από την προηγούμενη συγκατάθεση και ενημέρωση των υποκειμένων των δεδομένων. Το υπό εξέταση αίτημα της εταιρείας έγκειται στη δυνατότητα δημιουργίας ενός αρχείου παλαιών και ενεργών χορηγήσεων χωρίς τη συγκατάθεση των υποκειμένων.

Κατά το άρθρο 5 παρ. 1 του ν.2472/97, η επεξεργασία προσωπικών δεδομένων είναι επιτρεπτή εφόσον υπάρχει η συγκατάθεση του υποκειμένου, άλλως πρέπει να συντρέχει μια εκ των εξαιρέσεων της παραγράφου 2 του ίδιου άρθρου. Η εταιρεία επικαλείται την αναγκαιότητα της ανωτέρω επεξεργασίας για την επίτευξη των σκοπών του αρχείου, προβάλλοντας ουσιαστικά ως βάσεις νομιμότητας την αδυναμία λήψης της συγκατάθεσης και δύο από τις προϋποθέσεις της παραγράφου 2 και συγκεκριμένα αυτές των περιπτώσεων δ (η επεξεργασία είναι αναγκαία για την εκτέλεση έργου δημόσιου συμφέροντος ή έργου που εμπίπτει στην άσκηση δημόσιας εξουσίας και εκτελείται από δημόσια αρχή ή έχει ανατεθεί από αυτή είτε στον υπεύθυνο επεξεργασίας είτε σε τρίτο, στον οποίο γνωστοποιούνται τα δεδομένα) και ε (η επεξεργασία είναι απολύτως αναγκαία για την ικανοποίηση του έννομου συμφέροντος που επιδιώκει ο υπεύθυνος επεξεργασίας ή ο τρίτος ή οι τρίτοι στους οποίους ανακοινώνονται τα δεδομένα και υπό τον όρο ότι τούτο υπερέχει προφανώς των δικαιωμάτων και συμφερόντων των προσώπων στα οποία αναφέρονται τα δεδομένα και δεν θίγονται οι θεμελιώδεις ελευθερίες αυτών).

Πέραν του ότι τα σχετικά στοιχεία αφορούν τρέχοντα δάνεια για τα οποία γίνεται τακτική ενημέρωση των δανειοληπτών από τις τράπεζες και επομένως είναι εφικτή ή επικοινωνία για τη λήψη της συγκατάθεσης, ειδικά για την περίπτωση ε, δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι η συγκεκριμένη επεξεργασία είναι απολύτως αναγκαία για την ικανοποίηση του έννομου συμφέροντος (όπως αυτό εκτέθηκε ανωτέρω) που επιδιώκει η ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ και κατ'επέκταση οι τράπεζες, καθ'όσον, όπως έκρινε η Αρχή και στην ανωτέρω απόφασή της, η αφερεγγυότητα του υποκειμένου είναι ενδεχόμενη και όχι υπαρκτή, αφού τα δεδομένα δεν αποτελούν οφειλές βεβαιωμένες και απαιτητές, αλλά αφορούν το ύψος της επιβάρυνσης του δανειολήπτη, ο δε κίνδυνος που θέλουν να περιορίσουν δεν υπερτερεί προφανώς - ενόψει και της ομοιόμορφης συμπεριφοράς που έχουν εφαρμόσει οι τράπεζες, αλλά και του ύψους των κερδών τους, παρά τις μεγάλες επισφάλειες - του συνταγματικά κατοχυρωμένου δικαιώματος των υποκειμένων (υποψήφιων δανειοληπτών) στην οικονομική ελευθερία τους.

Αλλά και η εκ των υστέρων συγκατάθεση, όταν θα υπάρχει η πίεση στον υποψήφιο δανειολήπτη να πάρει το επιζητούμενο δάνειο και αν τυχόν δεν συναινέσει, δεν θα του χορηγηθεί, ουσιαστικά είναι μια συγκατάθεση που δεν καλύπτει τις προϋποθέσεις του άρθρου 2 εδαφ.ια του ν.2472/97, αφού δεν είναι ελεύθερη, αλλά εξαναγκασμένη συναίνεση για συλλογή στοιχείων από ένα αρχείο που έχει ήδη δημιουργηθεί ανεξαρτήτως της συγκατάθεσης του υποκειμένου.

Όσον αφορά την περίπτωση δ, ο σκοπός της μείωσης της υπερχρέωσης των νοικοκυριών, όπου, κατά την ΤτΕ, μπορεί να συμβάλλει το εν λόγω αρχείο, αποτελεί βεβαίως έργο δημοσίου συμφέροντος, αλλά που το ίδιο το κράτος οφεί-

λει, μέσω των αρμοδίων οργάνων του, να επιτελέσει, έγκειται δε, πέραν των σκοπών μιας ιδιωτικής εταιρείας.

Επομένως, η μόνη προϋπόθεση για την αιτούμενη επεξεργασία είναι η προηγούμενη συγκατάθεση των υποκειμένων, όπως ορίζεται στην υπ' αριθμ. 86/2002 απόφαση της Αρχής.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Απορρίπτει το ανωτέρω αίτημα της εταιρείας Τειρεσίας Α.Ε.

ΑΠΟΦΑΣΗ 64/2007

ΥΠΟΧΡΕΩΣΗ ΤΩΝ ΤΡΑΠΕΖΩΝ ΝΑ ΕΝΗΜΕΡΩΣΟΥΝ ΤΗΝ ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ Α.Ε. ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΕΞΟΦΛΗΣΗ ΟΦΕΙΛΩΝ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ

Η Αρχή, αφού έλαβε υπόψη τα παρακάτω:

Με προσφυγή που κατέθεσε στην Αρχή, η Χ καταγγέλλει ότι η εταιρία ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ ΑΕ και οι τράπεζες CITIBANK INTERNATIONAL PLC και η ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ επεξεργάστηκαν παρανόμως προσωπικά δεδομένα που την αφορούσαν. Ειδικότερα, οι ως άνω τράπεζες δεν ενημέρωσαν το αρχείο οικονομικής συμπεριφοράς της ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ σχετικά με γενόμενες εξοφλήσεις οφειλών της προσφεύγουσας σχετικά με καταγγελίες συμβάσεων μιας πιστωτικής κάρτας DINERS, μιας διαταγής πληρωμής από καταγγελία κάρτας VISA της CITIBANK, καθώς και ενός προσωπικού δανείου από την Εθνική Τράπεζα, με συνέπεια να εμφανίζονται ανακριβή δεδομένα στο εν λόγω σύστημα. Χρειάστηκε δε να καταθέσει η ίδια η προσφεύγουσα στην ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ σχετικές βεβαιώσεις εξόφλησης των τραπεζών για να γίνουν οι σχετικές συμπληρώσεις των στοιχείων πέντε μήνες μετά την εξόφληση σχετικά με την κάρτα και το δάνειο. Επιπροσθέ-

τως, η τράπεζα CITIBANK με επιστολή της προς την προσφεύγουσα αναφέρει ότι στο αρχείο της βρίσκεται καταχωρημένη η υπ' αριθμ. 2245/2003 διαταγή πληρωμής, η οποία ουδέποτε εκδόθηκε εις βάρος της προσφεύγουσας, με αποτέλεσμα η τελευταία να βρίσκεται όχι μόνο σε αδυναμία να αποδείξει ότι είχε εξοφλήσει κάθε σχετική οφειλή, αλλά και να εκλαμβάνεται η καταχώριση αυτή ως δεύτερη διαταγή πληρωμής εις βάρος της.

Αναφορικά με την υπ' αριθμ. 17234/2003 διαταγή πληρωμής η οποία εκδόθηκε λόγω ανεξόφλητων οφειλών από κάρτα VISA της τράπεζας CITIBANK, η ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ εξακολουθούσε να την εμφανίζει ως ανεξόφλητη έως ότου της κοινοποιήθηκε από την προσφεύγουσα αγωγή, αν και γνώριζε ήδη ένα χρόνο ότι οι σχετικές οφειλές έχουν εξοφληθεί, αφού της είχε διαβιβαστεί ηλεκτρονικά σχετικό αίτημα της τράπεζας που την ενημέρωνε για την εξόφληση. Εντούτοις, η ένδειξη με την οποία συμπλήρωσε τη σχετική εγγραφή ήταν “ΤΑΚΤΟΠΟΙΗΘΗΚΕ” αντί για “ΕΞΟΦΛΗΘΗΚΕ”, παρά την βεβαίωση της τράπεζας ότι το σχετικό χρέος έχει πλήρως εξοφληθεί.

Η υπόθεση είχε συζητηθεί αρχικά στη συνεδρίαση της 16.11.2006 όπου είχαν παραστεί μετά από κλήση οι Ψ, διευθυντής του τμήματος Κανονιστικής Συμμόρφωσης της ΕΤΕ, Ε. Παλαιολόγου, πληρεξούσιος δικηγόρος της ΕΤΕ, Χ. Ηλιόπουλος και Σ. Μανωλάκου, πληρεξούσιοι δικηγόροι της CITIBANK, Ε. Υ, υπάλληλος του τμήματος εξυπηρέτησης πελατών της CITIBANK, Α. Κωνσταντέλιας, πληρεξούσιος δικηγόρος της ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ και ο πληρεξούσιος δικηγόρος της προσφεύγουσας Δ. Μπακόπουλος, και μεταγενέστερα, στις 15.3.2007. Κατά την ακρόαση της υπόθεσης καθώς και στα σχετικά υπομνήματα αναφέρθηκαν τα εξής :

Η Εθνική Τράπεζα ενημέρωσε την ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ όχι κατά την εξόφληση (2.3.2004),

αλλά όταν ζητήθηκε από την καταγγέλλουσα να της χορηγηθεί εξοφλητική απόδειξη δηλ. στις 14.7.2004. Αυτό γίνεται κατά πάγια τακτική της τράπεζας, δεδομένου ότι οι εξοφλήσεις από οφειλές δανείων ή πιστωτικών καρτών είναι δυνατόν να γίνονται και εκτός τράπεζας, σε συνεργαζόμενους δικηγόρους κλπ. Περαιτέρω, όπως διατείνεται η τράπεζα, η καταβολή χρημάτων προς εξόφληση σε κάποιο κατάστημα δεν σημαίνει και ολοσχερή εξόφληση όλων των απαιτήσεων που ενδεχομένως έχει η τράπεζα, ιδίως όταν, όπως στην υπό εξέταση περίπτωση, είχαν μεσολαβήσει πολλοί μήνες από την καταγγελία ως την εξόφληση (Οκτώβριος 2002-Μάρτιος 2004) και έπρεπε να γίνει έρευνα για την διαπίστωση της πλήρους εξόφλησης του δανείου. Επειδή δε, οι καταβολές δεν εμφανίζονται στο μηχανογραφικό σύστημα της τράπεζας και λόγω του μεγάλου αριθμού των καταστημάτων της, απαιτείται χρόνος για να ενημερωθούν τα κεντρικά καταστήματα. Εξάλλου, υπάρχουν δικαστικές αποφάσεις (με αριθμ. 1984/2005 και 6491/2006 Εφ. Αθ.) οι οποίες δέχονται ότι οι εξοφλήσεις οφειλών που έχουν καταχωρηθεί στο αρχείο οικονομικής συμπεριφοράς της ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ πρέπει να γνωστοποιούνται από τα υποκείμενα στην ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ, δεδομένου ότι οι σχετικές εξοφλήσεις δεν αποκτούν δημοσιότητα.

Η ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ ισχυρίστηκε ότι έλαβε γνώση για την εξόφληση του δανείου στις 11.8.2004 με έγγραφο της ΕΤΕ από 14.7.2004 και προέβη στη συμπλήρωση της ένδειξης της εξόφλησης στις 30.8.2004 μετά την κατάθεση αίτησης της προσφεύγουσας (ημ.17.8.2004) με επισυναπτόμενο το ανωτέρω έγγραφο της ΕΤΕ ότι ο λογαριασμός του δανείου εξοφλήθηκε στις 2.3.2004.

Σύμφωνα με τον κανονισμό επεξεργασίας δεδομένων της ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ, που επικαλέστηκε η εταιρεία, για να γίνει συμπλήρωση στο αρχείο της εταιρείας

ότι οι οφειλές εξοφλήθηκαν, απαιτείται πρόταση προς την ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ από την τράπεζα που χορήγησε το δάνειο/κάρτα μετά από αίτηση του υποκειμένου προς την τράπεζα ή υποβολή από το ίδιο της βεβαίωσης της τράπεζας περί εξοφλήσεως. Όπως ισχυρίστηκαν οι εκπρόσωποι της Εθνικής Τράπεζας και της ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ, η εξέλιξη της οφειλής μετά από καταγγελία δεν παρακολουθείται πλήρως από τη διεύθυνση καρτών της τράπεζας, καθόσον η οφειλή αυτή διαφοροποιείται λόγω της δικαστικής διεκδίκησης. Όπως δε κρίθηκε με την πρόσφατη απόφαση του Αρείου Πάγου (με αρ.1923/2006), τα σχετικά στοιχεία με εξοφλήσεις οφειλών από διαταγές πληρωμής δεν αποκτούν δημοσιότητα ώστε να είναι δυνατή η αναζήτηση αυτών από την ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ και ως εκ τούτου πρέπει αυτά να προσκομίζονται στην ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ από τα υποκείμενα ή την τράπεζα.

Η CITIBANK, όπως ισχυρίστηκε αρχικά με απαντητικό έγγραφο προς την Αρχή (27.3.2006), ενημέρωσε με αποστολή ηλεκτρονικού αρχείου την ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ για την τακτοποίηση της οφειλής της κάρτας VISA της προσφεύγουσας την 17.12.2004, αναφέροντας ωστόσο στο έγγραφο ως αριθμό της κάρτας τον αριθμό της κάρτας DINERS. Ωστόσο, κατά την ακρόαση της υπόθεσης στις 16.11.2006 καθώς και με το υπόμνημα που κατέθεσε, ανέφερε ότι απέστειλε ηλεκτρονικό αρχείο με τη σχετική ενημέρωση στην ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ την ίδια ημέρα που έγινε η εξόφληση των οφειλών από την πιστωτική κάρτα VISA, δηλαδή στις 2.12.2004. Η ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ ισχυρίστηκε ότι το αρχείο της ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ ενημερώθηκε από αρχείο που απέστειλε η CITIBANK στις 17.12.2004 όπου εμφανιζόταν ότι ο λογαριασμός πιστωτικής κάρτας VISA της καταγγέλλουσας έχει τακτοποιηθεί και ταυτόχρονα καταχωρήθηκε η ένδειξη της τακτοποίησης στη σχετική καταχώριση. Όπως εμφανίζεται

στα πρακτικά, αλλά και στο απαντητικό έγγραφο προς την Αρχή, η CITIBANK απέστειλε “τακτοποιήθηκε”, μη κάνοντας διάκριση μεταξύ των δύο όρων (εξοφλήθηκε και τακτοποιήθηκε) προς την ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ, η οποία και ενημέρωσε το αρχείο της με την ένδειξη “τακτοποιήθηκε”. Με την κοινοποίηση της αγωγής της ανωτέρω, έγινε σχετικός έλεγχος και συμπληρώθηκε η ένδειξη της τακτοποίησης και στην 17234/2003 διαταγή πληρωμής.

Για την κάρτα DINERS, οι εκπρόσωποι της τράπεζας ισχυρίστηκαν κατά τη συζήτηση ότι η εξόφληση έγινε στις 9.9.2002 και η ενημέρωση προς την ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ στις 5.10.2002. Ωστόσο, στο σχετικό υπόμνημα που κατέθεσε η τράπεζα μετά τη συζήτηση, υποστήριξε ότι, όπως εμφανίζεται σε αντίγραφο του μηχανογραφημένου αρχείου της, η ηλεκτρονική ενημέρωση προς την ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ από τη CITIBANK έγινε ταυτόχρονα με την εξόφληση, δηλαδή στις 5.7.2002. Από υπαιτιότητα δε της ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ, όπως διατείνεται η τράπεζα, δεν εμφανίστηκε στο σύστημα η σχετική ένδειξη. Η ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ ενημέρωσε το αρχείο της στις 2.9.2004, μετά από την κατάθεση αίτησης της καταγγέλλουσας (ημ.17.8.2004) με την οποία προσκόμισε και βεβαίωση της τράπεζας περί εξοφλήσεως όπου αναφερόταν ότι ο λογαριασμός με ημερομηνία 16.2.2004 της κάρτας DINERS έχει πλήρως εξοφληθεί. Αγνοούσε δε ενημέρωση που είχε στείλει η τράπεζα το 2002.

Στις 24.5.2007 κλιμάκιο ελεγκτών της Αρχής διενήργησε έλεγχο στα αρχεία των εταιρειών CITIBANK και ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ. Όπως προέκυψε από τον έλεγχο, η εξόφληση της προσφεύγουσας εμφανίζεται στο αρχείο που απέστειλε η CITIBANK στην ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ στις 5.7.2002 με 1316 εγγραφές. Το αρχείο που παρέλαβε η ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ την ίδια ημέρα προφανώς συμπίπτει με αυτό που

απέστειλε η τράπεζα. Αυτό οδηγεί στο συμπέρασμα ότι η ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ έλαβε την ενημέρωση για την εξόφληση της προσφεύγουσας, όμως για κάποιο λόγο, το αρχείο σχεδόν στο σύνολό του, απορρίφθηκε από το σύστημα με συνέπεια να μην γίνει η σχετική συμπλήρωση. Πιθανώς, δεν ήταν δυνατή η συσχέτιση του δεδομένου της εξόφλησης διότι δεν είχε προηγηθεί η καταχώριση του δεδομένου της καταγγελίας. Σε αυτό συνηγορούν τα ευρήματα του ελέγχου. Δεν αποδείχθηκε περαιτέρω, ότι τα στοιχεία που απορρίφθηκαν επιστράφηκαν, όπως ισχυρίστηκε η ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ, προς διόρθωση στην τράπεζα ή ότι η τράπεζα προέβη σε έλεγχο για να διαπιστώσει αν οι εγγραφές που απέστειλε, ιδιαίτερα δε οι εξοφλήσεις ή τακτοποιήσεις, είχαν εισαχθεί στο αρχείο της ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ.

ΣΚΕΦΤΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

Όπως έχει κρίνει η Αρχή, στην υπ' αριθμ.24/2004 απόφασή της : “Είναι αυτονόητο ότι τα δυσμενή με το υποκείμενο προσωπικά δεδομένα που διαβιβάζονται κάθε φορά στον αποδέκτη πρέπει να είναι ακριβή και ενημερωμένα μέχρι το χρόνο της διαβίβασης. Η ακρίβεια και ενημέρωση των στοιχείων αποτελεί βάρος του υπεύθυνου της επεξεργασίας και σε καμιά περίπτωση του υποκειμένου...». Ειδικά για τις εξοφλήσεις οικονομικών υποχρεώσεων από επιταγές, συναλλαγματικές και διαταγές πληρωμής, η Αρχή έκρινε στην υπ' αριθμ. 25/2004 απόφασή της, ότι τα σχετικά στοιχεία δεν αποκτούν δημοσιότητα και πρέπει να προσκομίζονται σε κάθε περίπτωση από τα υποκείμενα.

Εν τούτοις, η ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ, προκειμένου να προχωρήσει στη συμπλήρωση ή διαγραφή στις περιπτώσεις εξόφλησης δεδομένων από καταγγελίες καρτών ή δανείων, απαιτεί πρόταση προς την εταιρεία

της τράπεζας που χορήγησε την κάρτα ή το δάνειο η οποία υποβάλλεται μετά από αίτηση του υποκειμένου προς την τράπεζα. Δηλαδή η εν λόγω εταιρεία απαιτεί να ζητήσει ο ενδιαφερόμενος από την τράπεζα να υποβάλλει στην ΤΕΙΠΕΣΙΑΣ πρόταση περί εξόφλησης της οφειλής του ή να υποβάλλει ο ίδιος βεβαίωση της τράπεζας περί εξόφλησης της οφειλής.

Έτσι, και στη συγκεκριμένη περίπτωση, η ΕΤΕ δεν ενημέρωσε για την εξόφληση της οφειλής στις 2.3.2004 όταν έγινε η εξόφληση, αφού δεν αμφισβητεί ότι η οφειλή εξοφλήθηκε στο σύνολό της, αλλά στις 14.7.2004, όταν υπέβαλε αίτηση η προσφεύγουσα για την έκδοση εξοφλητικής απόδειξης, η δε ΤΕΙΠΕΣΙΑΣ το καταχώρησε στις 30.8.2004.

Με τη διαδικασία αυτή μετακυλύεται το βάρος στο υποκείμενο, το οποίο έτσι υποχρεούται να ενεργήσει το ίδιο προκειμένου να καταχωρηθεί η σχετική ευνοϊκή ένδειξη στα δεδομένα που το αφορούν, εν αντιθέσει με την καταχώριση του πρωτογενούς δυσμενούς δεδομένου της καταγγελίας που αποστέλλεται άμεσα από τις τράπεζες. Η διαδικασία αυτή, που έχει θεσπιστεί με τον κανονισμό επεξεργασίας δεδομένων της ΤΕΙΠΕΣΙΑΣ και ακολουθείται ως σήμερα από την εταιρεία και τις τράπεζες- μέλη του συστήματος έχει σοβαρές επιπτώσεις στην ακρίβεια του αρχείου, αφού μέχρι να ενεργήσει το υποκείμενο, τα στοιχεία που το αφορούν τηρούνται και διαβιβάζονται στους αποδέκτες ανενημέρωτα.

Η CITIBANK, ακολουθώντας το δικό της σύστημα ηλεκτρονικής ενημέρωσης, διαμόρφωσε το ηλεκτρονικό αρχείο σχετικά με την εξόφληση της κάρτας VISA στις 2.12.2004, το απέστειλε στην ΤΕΙΠΕΣΙΑΣ στις 14.12.2004, η δε ΤΕΙΠΕΣΙΑΣ το καταχώρισε στο αρχείο της στις 17.12.2004. Στη συγκεκριμένη περίπτωση, η καταχώριση έγινε χωρίς να ενεργήσει η προσφεύγουσα. Δεν συνέβη το ίδιο στην περίπτωση της εξόφλησης

από την κάρτα DINERS, για την οποία ενημερώθηκε η ΤΕΙΠΕΣΙΑΣ με την από 16.2.2004 εξοφλητική απόδειξη της τράπεζας που κατέθεσε η προσφεύγουσα στις 17.8.2004 και καταχωρήθηκε στις 2.9.2004. Η δε ενημέρωση που κατά τους ισχυρισμούς της τράπεζας απέστειλε ταυτόχρονα με την εξόφληση το 2002 δεν καταχωρήθηκε στο αρχείο της ΤΕΙΠΕΣΙΑΣ λόγω τεχνικού προβλήματος, με συνέπεια τα σχετικά δεδομένα της προσφεύγουσας να παραμένουν ανακριβή για δύο περίπου έτη. Από τον έλεγχο εξάλλου προέκυψε ότι υπάρχει πρόβλημα στη διαδικασία διαχείρισης σφαλμάτων κατά την επεξεργασία των αρχείων που ανταλλάσσουν μεταξύ τους η τράπεζα και η ΤΕΙΠΕΣΙΑΣ, με συνέπεια την τήρηση και επεξεργασία ανακριβών στοιχείων της προσφεύγουσας.

Από τα ανωτέρω διαπιστώνεται ότι η συγκεκριμένη διαδικασία χρήζει τροποποίησης, έτσι ώστε όταν οι εξοφλήσεις οφειλών που προέρχονται από καταγγελίες συμβάσεων χορηγήσεων από τράπεζες σε φυσικά πρόσωπα που γίνονται είτε σε κατάσταση της τράπεζας είτε σε τρίτους εκτελούντες την επεξεργασία για λογαριασμό της τράπεζας, οι τράπεζες να υποχρεούνται να ενημερώσουν οι ίδιες το σχετικό αρχείο της ΤΕΙΠΕΣΙΑΣ κατά το χρόνο εξόφλησης. Η ρύθμιση αυτή πρέπει περαιτέρω να διευρυνθεί, λαμβανομένου υπόψη και του σκεπτικού της ανωτέρω (1923/2006) αρειοπαγίτικης απόφασης, και με τροποποίηση της με αρ. 24/2004 κανονιστικής απόφασης της Αρχής σχετικά με τους κανόνες κατηγοριοποίησης των δεδομένων της ΤΕΙΠΕΣΙΑΣ, ώστε να καλύπτει και τις περιπτώσεις εξοφλήσεων από διαταγές πληρωμής που έχουν εκδοθεί για τις ανωτέρω οφειλές, δεδομένου ότι πρόκειται για στοιχεία που είναι σε γνώση της εκάστοτε τράπεζας η οποία είχε αποστείλει και τις ανάλογες πρωτογενείς αναγγελίες στην ΤΕΙΠΕΣΙΑΣ.

Η CITIBANK αν και υπήρχε εξόφληση, όπως βεβαιώνει αργότερα σε έγγραφό της προς την προσφεύγουσα, απέστειλε στην ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ ότι έγινε τακτοποίηση της οφειλής από την κάρτα VISA. Η ένδειξη ΤΑΚΤΟΠΟΙΗΘΗΚΕ αντί ΕΞΟΦΛΗΘΗΚΕ είναι ανακριβής, αφού υπήρχε εξόφληση, και επιπλέον αποτελεί αβάσιμη και αυθαίρετη διαφοροποίηση με δυσμενείς για το υποκείμενο συνέπειες, αφού η ένδειξη “τακτοποίηση” μπορεί να υποκρύπτει νέα σύμβαση, ενώ η “εξόφληση” σημαίνει απόσβεση της ενοχής με καταβολή του οφειλόμενου ποσού. Ως εκ τούτου, η συγκεκριμένη διαδικασία πρέπει να τροποποιηθεί. Περαιτέρω η ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ δεν υπέχει ευθύνη για την καταχώρηση της ένδειξης “τακτοποιήθηκε”, δοθέντος ότι η εν λόγω διαταγή πληρωμής είχε εκδοθεί με βάση την ως άνω πιστωτική κάρτα VISA για την οποία είχε καταχωρήσει, όπως προαναφέρθηκε, στο αρχείο της την ως άνω ένδειξη.

Η καταχώριση ανακριβούς δεδομένου, συγκεκριμένα λάθους αριθμού διαταγής πληρωμής δεν προκύπτει από το σχετικό αρχείο της ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ, αλλά από απαντητική επιστολή της τράπεζας CITIBANK προς την προσφεύγουσα. Ως εκ τούτου, δεν διαπιστώνεται παράνομη επεξεργασία του αρχείου της ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ, αλλά ούτε και της τράπεζας, αφού η σχετική αναγραφή δεν εμφανίζεται στο αρχείο της, αλλά έγινε προφανώς εκ παραδρομής, η δε προσφεύγουσα ενημερώθηκε για την εσφαλμένη ενημέρωση. Σύμφωνα με τα ανωτέρω, υπήρξε παράβαση του νόμου 2472/97 και συγκεκριμένα του άρθρου 4 παρ.1 γ, αφού τα δεδομένα της προσφεύγουσας παρέμειναν και αποστέλλονταν στους αποδέκτες του συστήματος μη ακριβή, χωρίς να εμφανίζεται η ένδειξη της εξόφλησης, έως ότου ενήργησε η ίδια η προσφεύγουσα, αν και ήταν και οι δύο τράπεζες σε γνώσει της εξόφλησης, η μεν ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ επειδή ακολούθησε την ανω-

τέρω διαδικασία, η δε CITIBANK λόγω τεχνικού προβλήματος στην αποστολή και παρακολούθηση της εγγραφής.

Ωστόσο, ενόψει της μακρόχρονης ακολουθούμενης διαδικασίας από τις τράπεζες σύμφωνα με την οποία την υποχρέωση ενημέρωσης του αρχείου οικονομικής συμπεριφοράς της ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ σε περιπτώσεις εξόφλησης οικονομικών υποχρεώσεων υπέχουν τα υποκείμενα και όχι οι ίδιες, καθώς και της όμοιας ρύθμισης στην με αρ. 25/2004 απόφαση της Αρχής σχετικά με τις διαταγές πληρωμής, η Αρχή κρίνει ότι το μέτρο της διοικητικής κύρωσης δεν είναι το προσήκον.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Η Αρχή

Απευθύνει αυστηρή σύσταση :

- A. Προς την ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ και τις τράπεζες να θεσπίσουν διαδικασία ώστε με την εξόφληση οφειλών που προέρχονται από καταγγελίες συμβάσεων χορηγήσεων από τραπεζικά ή χρηματοδοτικά ιδρύματα σε φυσικά πρόσωπα, συμπεριλαμβανομένων και των διαταγών πληρωμής που έχουν εκδοθεί για αυτές τις οφειλές, να αποστέλλεται εντός 15 ημερών σχετική ενημέρωση από την τράπεζα προς την ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ, η δε τελευταία να προχωρεί άμεσα και όχι πέραν των 15 ημερών από τη λήψη, στη σχετική συμπλήρωση των δεδομένων στο αρχείο της, χωρίς να απαιτείται ενέργεια του υποκειμένου. Λόγω της ανάγκης προσαρμογής των πληροφοριακών συστημάτων των τραπεζών, η σχετική διαδικασία θα εφαρμοστεί εντός δέκα μηνών.
- B. Προς στην ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ να τροποποιήσει το έντυπο της αναγγελίας της συμπλήρωσης της καταχώρισης που αποστέλλεται από τις τράπεζες, ώστε να προβλέπονται και οι δύο περιπτώσεις εξοφλήθηκε ή τακτοποιήθηκε και να συμπληρώνονται αντιστοίχως.

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΝΟΜΟΣ 3625/07

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ

Αρ. Φύλλου 290

24 Δεκεμβρίου 2007

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. 3625

Κύρωση, εφαρμογή του Προαιρετικού Πρωτοκόλλου στη Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Παιδιού σχετικά με την εμπορία παιδιών, την παιδική πορνεία και παιδική πορνογραφία και άλλες διατάξεις.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Εκδίδομε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή:

Άρθρο πρώτο

Κυρώνεται και έχει την ισχύ, που ορίζει το άρθρο 28 παρ. 1 του Συντάγματος, το Προαιρετικό Πρωτόκολλο στη Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Παιδιού (κυρωτικός ν. 2101/1992, ΦΕΚ 192 Α') σχετικά με την εμπορία παιδιών, την παιδική πορνεία και την παιδική πορνογραφία, που υιοθετήθηκε με το ψήφισμα 54/263 (25 Μαΐου 2000) της Γενικής Συνέλευσης των Ηνωμένων Εθνών, το κείμενο του οποίου στο πρωτότυπο στην αγγλική γλώσσα και σε μετάφραση στην ελληνική έχει ως εξής:

**Προαιρετικό Πρωτόκολλο στη Σύμβαση για τα
Δικαιώματα του Παιδιού σχετικά με την εμπορία
παιδιών, την παιδική πορνεία και την παιδική
πορνογραφία**

Τα Κράτη Μέρη του παρόντος Πρωτοκόλλου,

Θεωρώντας ότι, για να επιτευχθούν περαιτέρω οι σκοποί της Σύμβασης για τα Δικαιώματα του Παιδιού και η υλοποίηση των διατάξεων της, ιδίως των άρθρων 1,11, 21, 32, 33, 34, 35 και 36, πρέπει να επεκταθούν τα μέτρα που απαιτείται να λάβουν τα Κράτη Μέρη προκειμένου να εξασφαλισθεί η προστασία του παιδιού έναντι της εμπορίας παιδιών, της παιδικής πορνείας και της παιδικής πορνογραφίας,

Θεωρώντας επίσης ότι η Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Παιδιού αναγνωρίζει το δικαίωμα του παιδιού να προστατεύεται από την οικονομική εκμετάλλευση και από την εκτέλεση εργασίας που είναι πιθανό να είναι επικίνδυνη ή να δυσχεραίνει την εκπαίδευση του παιδιού ή να είναι επιβλαβής για την υγεία του παιδιού ή για τη σωματική, ψυχική, πνευματική, ηθική ή κοινωνική ανάπτυξη του,

Ανησυχώντας σοβαρά για τη σημαντική και αυξανόμενη διεθνή διακίνηση παιδιών με σκοπό την εμπορία παιδιών, την παιδική πορνεία και την παιδική πορνογραφία,

Ανησυχώντας ιδιαίτερα για την ευρέως διαδεδομένη και συνεχιζόμενη πρακτική του σεξουαλικού τουρισμού, στην οποία τα παιδιά είναι ιδιαίτερα ευπαθή, καθώς προάγει άμεσα την εμπορία παιδιών, την παιδική πορνεία και την παιδική πορνογραφία,

Αναγνωρίζοντας ότι ορισμένες ιδιαίτερα ευπαθείς ομάδες, συμπεριλαμβανομένων των κοριτσιών, κινδυνεύουν περισσότερο από τη σεξουαλική εκμετάλλευση και ότι τα κορίτσια εκπροσωπούνται δυσανάλογα στα σεξουαλικά εκμεταλλεζόμενα άτομα,

Ανησυχώντας για την αυξανόμενη διαθεσιμότητα παιδικής πορνογραφίας στο διαδίκτυο και σε άλλες αναπτυσσόμενες τεχνολογίες, και υπενθυμίζοντας τη Διεθνή Διάσκεψη για την Καταπολέμηση της Παιδικής Πορνογραφίας στο Διαδίκτυο που έλαβε χώρα στη Βιέννη το 1999, και ιδίως το συμπέρασμα της που καλεί για την ποινικοποίηση σε παγκόσμιο επίπεδο της παραγωγής, διάθεσης, εξαγωγής, μετάδοσης, εισαγωγής, σκόπιμης κατοχής και διαφήμισης της παιδικής πορνογραφίας, και τονίζοντας τη σημασία της στενότερης συνεργασίας μεταξύ των Κυβερνήσεων και της βιομηχανίας του Διαδικτύου,

Πιστεύοντας ότι η εξάλειψη της εμπορίας παιδιών, της παιδικής πορνείας και της παιδικής πορνογραφίας θα διευκολυνθεί με την υιοθέτηση ολιστικής προσέγγισης που να αντιμετωπίζει τους παράγοντες που ευνοούν τις ανωτέρω καταστάσεις, συμπεριλαμβανομένης της υπανάπτυξης, της φτώχειας, των οικονομικών ανομοιοτήτων, της άδικης κοινωνικο-οικονομικής διάρθρωσης, των δυσλειτουργικών οικογενειών, της έλλειψης εκπαίδευσης, της αστικής-αγροτικής αποδημίας, της διάκρισης μεταξύ των φύλων, της ανεύθυνης σεξουαλικής συμπεριφοράς των ενηλίκων, των επιβλαβών παραδοσιακών πρακτικών, των ένοπλων συγκρούσεων και της διακίνησης παιδιών,

Πιστεύοντας επίσης ότι απαιτούνται προσπάθειες ευαισθητοποίησης του κοινού για τη μείωση της καταναλωτικής ζήτησης για την εμπορία παιδιών, την παιδική πορνεία και την παιδική πορνογραφία, και πιστεύοντας ακόμη στη σημασία της ενίσχυσης της παγκόσμιας συνεργασίας μεταξύ όλων των φορέων και της βελτίωσης της επιβολής του νόμου σε εθνικό επίπεδο,

Σημειώνοντας τις διατάξεις διεθνών νομικών κειμένων που αφορούν στην προστασία των παιδιών, συμπεριλαμβανομένης της Σύμβασης της Χάγης για την Προστασία των Παιδιών και τη Συνεργασία για Διακρατικές Υιοθεσίες, της Σύμβασης της Χάγης για τα Αστικά Θέματα της Διεθνούς Απαγωγής Παιδιών, της Σύμβασης της Χάγης σχετικά με τη Δικαιοδοσία, το Εφαρμοστέο Δίκαιο, την Αναγνώριση, την Εκτέλεση και τη Συνεργασία σε Θέματα Γονικής Ευθύνης και Μέτρων Προστασίας των Παιδιών, και της Σύμβασης 182 της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας σχετικά με την Απαγόρευση και την Άμεση Δράση για την Εξάλειψη των Χειρότερων Μορφών Παιδικής Εργασίας,

Ενθαρρυνόμενα από τη μεγάλη στήριξη για τη Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Παιδιού, που καταδεικνύει την ευρεία δέσμευση που υφίσταται για την προώθηση και προστασία των δικαιωμάτων του παιδιού,

Αναγνωρίζοντας τη σημασία της εφαρμογής των διατάξεων του Προγράμματος Δράσης για την Πρόληψη της Εμπορίας Παιδιών, της Παιδικής Πορνείας και της Παιδικής Πορνογραφίας και τη Δήλωση και την Ημερήσια Διάταξη για Δράση που υιοθετήθηκαν στο Παγκόσμιο Συνέδριο για τη Σεξουαλική Εκμετάλλευση των Παιδιών για Εμπορικούς Σκοπούς, που έλαβε χώρα στη Στοκχόλμη από τις 27 έως τις 31 Αυγούστου 1996, και των λοιπών σχετικών διατάξεων και εισηγήσεων των αρμόδιων διεθνών φορέων,

Λαμβάνοντας ιδιαιτέρως υπ' όψιν τη σημασία των παραδόσεων και των πολιτιστικών αξιών κάθε λαού για την προστασία και την αρμονική ανάπτυξη του παιδιού,

Συμφώνησαν ως εξής:

Άρθρο 1

Τα Κράτη Μέρη θα απαγορεύσουν την εμπορία παιδιών, την παιδική πορνεία και την παιδική πορνογραφία, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος Πρωτοκόλλου.

Άρθρο 2

Για τους σκοπούς του παρόντος Πρωτοκόλλου:

(α) Εμπορία παιδιών σημαίνει κάθε πράξη ή συναλλαγή με την οποία ένα παιδί μεταβιβάζεται από οποιοδήποτε πρόσωπο ή ομάδα προσώπων σε άλλο πρόσωπο έναντι αμοιβής ή άλλου τιμήματος.

(β) Παιδική πορνεία σημαίνει χρησιμοποίηση ενός παιδιού σε γενετήσιες δραστηριότητες έναντι αμοιβής ή άλλου τιμήματος.

(γ) Παιδική πορνογραφία σημαίνει κάθε αναπαράσταση, με οποιοδήποτε μέσο, ενός παιδιού που εμπλέκεται σε πραγματικές ή προσομοιωμένες γενετήσιες δραστηριότητες, ή οποιαδήποτε αναπαράσταση των γεννητικών οργάνων ενός παιδιού πρωταρχικά για γενετήσιους σκοπούς.

Άρθρο 3

1. Κάθε Κράτος Μέρος οφείλει να εξασφαλίσει ότι, τουλάχιστον, οι ακόλουθες πράξεις και δραστηριότητες

καλύπτονται πλήρως στο ποινικό του δίκαιο, ανεξάρτητα από το αν τα εν λόγω εγκλήματα τελούνται στο εσωτερικό ή διεθνώς ή σε μεμονωμένη ή οργανωμένη βάση:

(α) Όσον αφορά στην εμπορία παιδιών, όπως ορίζεται στο άρθρο 2:

(i) προσφορά, παράδοση ή αποδοχή, με οποιοδήποτε μέσο, παιδιού με

σκοπό:

α. τη γενετήσια εκμετάλλευση του παιδιού,

β. τη μεταφορά οργάνων του παιδιού έναντι κέρδους,

γ. τη συμμετοχή του παιδιού σε καταναγκαστική εργασία

(ii) ανάρμοστη πρόκληση συγκατάθεσης, από μεσολαβητή, για την υιοθεσία του παιδιού κατά παράβαση των ισχυόντων διεθνών κειμένων περί υιοθεσίας.

(β) Προσφορά, λήψη, προμήθεια ή παροχή παιδιού για παιδική πορνεία, όπως ορίζεται στο άρθρο 2.

(γ) Παραγωγή, διάθεση, διάδοση, εισαγωγή, εξαγωγή, προσφορά, πώληση ή κατοχή για τους ανωτέρω σκοπούς παιδικής πορνογραφίας, όπως ορίζεται στο άρθρο 2.

2. Με την επιφύλαξη των διατάξεων του εθνικού δικαίου ενός Κράτους Μέρους, το ίδιο θα ισχύει για την απόπειρα τέλεσης και για τη συνενοχή ή συμμετοχή σε οποιαδήποτε από τις εν λόγω πράξεις.

3. Κάθε Κράτος Μέρος οφείλει να καταστήσει κολάσιμα τα εν λόγω εγκλήματα με κατάλληλες κυρώσεις που λαμβάνουν υπόψη τη σοβαρή φύση τους.

4. Με την επιφύλαξη των διατάξεων του εθνικού δικαίου του, κάθε Κράτος Μέρος θα λάβει μέτρα, όπου αρμόζει, για να θεσπίσει την ευθύνη νομικών προσώπων για τα εγκλήματα που ορίζονται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου. Με την επιφύλαξη των νομικών αρχών του Κράτους Μέρους, η εν λόγω ευθύνη των νομικών προσώπων μπορεί να είναι ποινική, αστική ή διοικητική.

5. Τα Κράτη Μέρη λαμβάνουν όλα τα αρμόζοντα νομικά και διοικητικά μέτρα, για να εξασφαλίσουν ότι όλα τα άτομα που εμπλέκονται στην υιοθεσία ενός παιδιού ενεργούν σύμφωνα με τα ισχύοντα διεθνή νομικά κείμενα.

Άρθρο 4

1. Κάθε Κράτος Μέρος λαμβάνει τα μέτρα που είναι απαραίτητα για να καθιερώσει τη δικαιοδοσία του επί των εγκλημάτων που αναφέρονται στο άρθρο 3 παράγραφος 1, όταν τα εγκλήματα τελούνται στην επικράτεια του ή σε πλοίο ή αεροσκάφος που είναι νηολογημένο στο εν λόγω κράτος.

2. Κάθε Κράτος Μέρος μπορεί να λάβει μέτρα που είναι απαραίτητα για να καθιερώσει τη δικαιοδοσία του επί των εγκλημάτων που αναφέρονται στο άρθρο 3 παράγραφος 1, στις ακόλουθες περιπτώσεις:

(α) Όταν ο φερόμενος ως δράστης είναι υπήκοος του εν λόγω κράτους ή άτομο με συνήθη διαμονή στην επικράτεια του.

(β) Όταν το θύμα είναι υπήκοος του εν λόγω κράτους.

3. Κάθε Κράτος Μέρος οφείλει να λάβει επίσης τα μέτρα που είναι απαραίτητα για να καθιερώσει τη δικαιοδοσία του επί των ανωτέρω εγκλημάτων σε περίπτωση που ο φερόμενος ως δράστης ευρίσκεται στην επικράτεια του και δεν τον εκδίδει σε άλλο Κράτος

Μέρος λόγω του ότι το αδίκημα τελέστηκε από έναν υπήκοο του.

4. Το παρόν Πρωτόκολλο δεν εμποδίζει την άσκηση ποινικής δίωξης σύμφωνα με το εσωτερικό δίκαιο.

Άρθρο 5

1. Τα εγκλήματα που αναφέρονται στο άρθρο 3 παράγραφος 1 θεωρείται ότι περιλαμβάνονται στα εγκλήματα για τα οποία επιτρέπεται η έκδοση σε κάθε συνθήκη έκδοσης που υφίσταται μεταξύ Κρατών Μερών και θα περιλαμβάνονται ως εκδόσιμα εγκλήματα σε κάθε συνθήκη έκδοσης που θα συναφθεί μεταγενέστερα μεταξύ τους, σύμφωνα με τις προϋποθέσεις που αναφέρονται στις εν λόγω συνθήκες.

2. Αν ένα Κράτος Μέρος που ορίζει ότι η έκδοση εξαρτάται από την ύπαρξη συνθήκης λάβει αίτηση έκδοσης από άλλο Κράτος Μέρος με το οποίο δεν έχει συνάψει συνθήκη έκδοσης, μπορεί να θεωρήσει το παρόν Πρωτόκολλο ως νομική βάση για την έκδοση όσον αφορά στα εν λόγω εγκλήματα. Η έκδοση θα υπόκειται στις προϋποθέσεις που προβλέπει η νομοθεσία του αιτούμενου κράτους.

3. Τα Κράτη Μέρη που δεν ορίζουν ότι η έκδοση εξαρτάται από την ύπαρξη συνθήκης θα αναγνωρίζουν ότι μεταξύ τους για τα εν λόγω εγκλήματα επιτρέπεται η έκδοση με την επιφύλαξη των προϋποθέσεων που προβλέπει η νομοθεσία του αιτουμένου κράτους.

4. Τα εν λόγω εγκλήματα πρέπει να θεωρούνται, για τον σκοπό της έκδοσης μεταξύ Κρατών Μερών, ως τελεσθέντα όχι μόνο στον τόπο που έλαβαν χώρα αλλά και στις επικράτειες των κρατών που πρέπει να καθιερώσουν τη δικαιοδοσία τους σύμφωνα με το άρθρο 4.

5. Αν υποβληθεί αίτηση έκδοσης για έγκλημα που περιγράφεται στο άρθρο 3 παράγραφος 1, και το αιτούμενο Κράτος Μέρος δεν εκδώσει ή δεν προτίθεται να εκδώσει βάσει της εθνικότητας του δράστη, το εν λόγω κράτος θα λάβει τα κατάλληλα μέτρα για να υποβάλει την υπόθεση στις αρμόδιες αρχές του με σκοπό τη δίωξη.

Άρθρο 6

1. Τα Κράτη Μέρη οφείλουν να παρέχουν μεταξύ τους τον μεγαλύτερο βαθμό συνδρομής σε σχέση με έρευνες ή ποινικές διαδικασίες ή διαδικασίες έκδοσης που αφορούν στα εγκλήματα που αναφέρονται στο άρθρο 3 παράγραφος 1, συμπεριλαμβανομένης της συνδρομής για τη λήψη αποδεικτικών στοιχείων που βρίσκονται στη διάθεση τους και είναι απαραίτητα για τη διαδικασία.

2. Τα Κράτη Μέρη οφείλουν να εκπληρώνουν τις υποχρεώσεις τους, βάσει της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου, σύμφωνα με τις συνθήκες ή άλλες ρυθμίσεις περί αμοιβαίας νομικής συνδρομής που υφίστανται μεταξύ τους. Αν δεν υπάρχουν τέτοιες συνθήκες ή ρυθμίσεις, τα Κράτη Μέρη οφείλουν να παρέχουν μεταξύ τους συνδρομή σύμφωνα με το εγχώριο δίκαιο τους.

Άρθρο 7

Τα Κράτη Μέρη οφείλουν με την επιφύλαξη των διατάξεων της εθνικής νομοθεσίας τους,

(α) λαμβάνουν μέτρα που προβλέπουν την κατάσχεση και δήμευση, ως αρμόζει:

(i) αγαθών, όπως υλικών, περιουσιακών στοιχείων και άλλων ειδών που χρησιμοποιούνται για την τέλεση ή διευκόλυνση των εγκλημάτων βάσει του παρόντος Πρωτοκόλλου,

(ii) εσόδων που αποκομίζονται από τα εν λόγω εγκλήματα·

(β) εκτελούν τις αιτήσεις άλλου Κράτους Μέρους για τη δήμευση ή κατάσχεση των αγαθών ή εσόδων που αναφέρονται στην υποπαράγραφο (α) (i).

(γ) λαμβάνουν μέτρα που αποσκοπούν στο κλείσιμο, σε προσωρινή ή μόνιμη βάση, των χώρων που χρησιμοποιούνται για την τέλεση των εν λόγω εγκλημάτων.

Άρθρο 8

1. Τα Κράτη Μέρη υιοθετούν κατάλληλα μέτρα για την προστασία των δικαιωμάτων και των συμφερόντων των παιδιών-θύματων πρακτικών που απαγορεύονται από το παρόν Πρωτόκολλο σε όλα τα στάδια της διαδικασίας της ποινικής δικαιοσύνης, ιδίως:

(α) αναγνωρίζοντας την ευπάθεια των παιδιών-θυμάτων και προσαρμόζοντας τις διαδικασίες για την αναγνώριση των ιδιαίτερων αναγκών τους, στις οποίες συμπεριλαμβάνονται οι ιδιαίτερες ανάγκες τους ως μαρτύρων·

(β) ενημερώνοντας τα παιδιά-θύματα για τα δικαιώματά τους, τον ρόλο τους και το πλαίσιο, τον γρόνο και την πρόοδο της διαδικασίας και την έκβαση των υποθέσεων τους·

(γ) επιτρέποντας την παρουσίαση και εξέταση των απόψεων, των αναγκών και των ανησυχιών των παιδιών-θυμάτων στη διαδικασία, όταν επηρεάζονται τα προσωπικά τους συμφέροντα, με τρόπο που συνάδει με τους διαδικαστικούς κανόνες της εθνικής νομοθεσίας·

(δ) παρέχοντας κατάλληλες υπηρεσίες στήριξης στα παιδιά-θύματα, σε όλη τη διάρκεια της νομικής διαδικασίας·

(ε) προστατεύοντας, ως αρμόζει, την ιδιωτική ζωή και την ταυτότητα των παιδιών-θυμάτων και λαμβάνοντας μέτρα, σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία, για την αποφυγή της ανάρμοστης γνωστοποίησης πληροφοριών που θα μπορούσαν να οδηγήσουν στην αποκάλυψη της ταυτότητας των παιδιών-θυμάτων·

(στ) μεριμνώντας, σε κατάλληλες περιπτώσεις, για την ασφάλεια των παιδιών-θυμάτων, καθώς και για την ασφάλεια των οικογενειών τους και των μαρτύρων τους, από εκφοβισμό και αντίποινα·

(ζ) αποφεύγοντας την άσκοπη καθυστέρηση στην ολοκλήρωση των υποθέσεων και την εκτέλεση των διατάξεων ή αποφάσεων που παρέχουν αποζημίωση σε παιδιά-θύματα.

2. Τα Κράτη Μέρη εξασφαλίζουν ότι η αβεβαιότητα σχετικά με την πραγματική ηλικία του θύματος δεν θα εμποδίζει την έγερση ποινικών διαδικασιών, συμπεριλαμβανομένων των ερευνών που αποσκοπούν στον προσδιορισμό της ηλικίας του θύματος.

3. Τα Κράτη Μέρη εξασφαλίζουν ότι, κατά την αντιμετώπιση από το σύστημα ποινικής δικαιοσύνης των παιδιών που είναι θύματα των εγκλημάτων που περιγράφονται στο παρόν Πρωτόκολλο, θα λαμβάνεται πρωτίστως υπ' όψιν το συμφέρον του παιδιού.

4. Τα Κράτη Μέρη λαμβάνουν μέτρα για να εξασφαλίσουν την κατάλληλη εκπαίδευση, ιδίως τη νομική και

ψυχολογική εκπαίδευση, των προσώπων η εργασία των οποίων απευθύνεται στα θύματα των εγκλημάτων που προβλέπονται από το παρόν Πρωτόκολλο.

5. Τα Κράτη Μέρη, όταν συντρέχει περίπτωση, υιοθετούν μέτρα για την προστασία της ασφάλειας και ακεραιότητας προσώπων ή οργανισμών που εμπλέκονται στην πρόληψη, στην προστασία ή στην αποκατάσταση των θυμάτων των εν λόγω εγκλημάτων.

6. Καμία διάταξη του παρόντος άρθρου δεν μπορεί να ερμηνεύεται κατά τρόπο που να θίγει ή να είναι ασυμβίβαστη με τα δικαιώματα του κατηγορουμένου για δίκαιη και αμερόληπτη δίκη.

Άρθρο 9

1. Τα Κράτη Μέρη υιοθετούν ή ενισχύουν, εφαρμόζουν και διαδίδουν νόμους, διοικητικά μέτρα, κοινωνικές πολιτικές και προγράμματα για την πρόληψη των εγκλημάτων που αναφέρονται στο παρόν Πρωτόκολλο. Ιδιαίτερη προσοχή πρέπει να δοθεί στην προστασία των παιδιών που είναι ιδιαίτερα ευπαθή στις πρακτικές αυτές.

2. Τα Κράτη Μέρη προαγάγουν την ευαισθητοποίηση της κοινής γνώμης, συμπεριλαμβανομένων των παιδιών, μέσω ενημέρωσης με όλα τα κατάλληλα μέσα, την εκπαίδευση και την κατάρτιση σχετικά με τα προληπτικά μέτρα και τις επιβλαβείς επιπτώσεις των εγκλημάτων που αναφέρονται στο παρόν Πρωτόκολλο. Κατά την εκπλήρωση των υποχρεώσεων τους βάσει του παρόντος άρθρου, τα Κράτη Μέρη ενθαρρύνουν τη συμμετοχή της κοινότητας και, ιδίως, των παιδιών και των παιδιών-θυμάτων στα εν λόγω προγράμματα ενημέρωσης, εκπαίδευσης και κατάρτισης, και σε διεθνές επίπεδο.

3. Τα Κράτη Μέρη λαμβάνουν όλα τα εφικτά μέτρα με σκοπό να εξασφαλίσουν κάθε κατάλληλη αρωγή προς τα θύματα των εν λόγω εγκλημάτων, συμπεριλαμβανομένης της πλήρους κοινωνικής επανένταξης τους και της πλήρους σωματικής και ψυχολογικής ανάρρωσής τους.

4. Τα Κράτη Μέρη εξασφαλίζουν ότι όλα τα παιδιά-θύματα των εγκλημάτων που περιγράφονται στο παρόν Πρωτόκολλο θα έχουν πρόσβαση σε αποτελεσματικές διαδικασίες για την αναζήτηση, άνευ διακρίσεων, αποζημίωσης από τους νομικά υπευθύνους.

5. Τα Κράτη Μέρη λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα που αποσκοπούν στην αποτελεσματική απαγόρευση της παραγωγής και διάδοσης υλικού που διαφημίζει τα εγκλήματα που περιγράφονται στο παρόν Πρωτόκολλο.

Άρθρο 10

1. Τα Κράτη Μέρη λαμβάνουν όλα τα απαραίτητα μέτρα για να ενισχύσουν τη διεθνή συνεργασία με πολυμερείς, περιφερειακές και διμερείς ρυθμίσεις για την πρόληψη, ανακάλυψη, διερεύνηση, δίωξη και τιμωρία αυτών που ευθύνονται για πράξεις που αφορούν στην εμπορία παιδιών, στην παιδική πορνεία, στην παιδική πορνογραφία και στον παιδικό σεξουαλικό τουρισμό. Τα Κράτη Μέρη προάγουν επίσης τη διεθνή συνεργασία και συντονισμό μεταξύ των αρχών τους, των εθνικών και διεθνών μη κυβερνητικών οργανώσεων και των διεθνών οργανισμών.

2. Τα Κράτη Μέρη προάγουν τη διεθνή συνεργασία για να βοηθήσουν τα παιδιά-θύματα στη σωματική και

ψυχολογική ανάρρωση, στην κοινωνική επανένταξη και στον επαναπατρισμό τους.

3. Τα Κράτη Μέρη προάγουν την ενίσχυση της διεθνούς συνεργασίας για να αντιμετωπισθούν τα αίτια που βρίσκονται στη ρίζα του προβλήματος, όπως η φτώχεια και η υπανάπτυξη, που συμβάλλουν στο ευάλωτο των παιδιών ως προς την εμπορία παιδιών, την παιδική πορνεία, την παιδική πορνογραφία και τον παιδικό σεξουαλικό τουρισμό.

4. Τα Κράτη Μέρη που έχουν τη δυνατότητα παρέχουν οικονομική, τεχνική ή άλλη συνδρομή μέσω υφισταμένων πολυμερών, περιφερειακών, διμερών ή άλλων προγραμμάτων.

Άρθρο 11

Καμία διάταξη του παρόντος Πρωτοκόλλου δεν επηρεάζει διατάξεις που συμβάλλουν περισσότερο στην υλοποίηση των δικαιωμάτων του παιδιού, οι οποίες μπορεί να περιέχονται:

- (α) στη νομοθεσία ενός Κράτους Μέρους,
- (β) στο διεθνές δίκαιο που ισχύει για το εν λόγω κράτος.

Άρθρο 12

1. Κάθε Κράτος Μέρος, εντός δύο ετών από τη θέση σε ισχύ του παρόντος Πρωτοκόλλου για το εν λόγω Κράτος Μέρος, θα υποβάλει έκθεση στην Επιτροπή για τα Δικαιώματα του Παιδιού, η οποία θα παρέχει πλήρεις πληροφορίες σχετικά με τα μέτρα που έλαβε για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος Πρωτοκόλλου.

2. Μετά την υποβολή της πλήρους έκθεσης, κάθε Κράτος Μέρος οφείλει να συμπεριλαμβάνει στις εκθέσεις που υποβάλλει στην Επιτροπή για τα Δικαιώματα του Παιδιού, σύμφωνα με το άρθρο 44 της Σύμβασης, οποιεσδήποτε περαιτέρω πληροφορίες που αφορούν στην εφαρμογή του παρόντος Πρωτοκόλλου. Τα λοιπά Κράτη Μέρη του Πρωτοκόλλου υποβάλλουν έκθεση κάθε πέντε χρόνια.

3. Η Επιτροπή για τα Δικαιώματα του Παιδιού μπορεί να ζητεί από τα Κράτη Μέρη περαιτέρω πληροφορίες σχετικά με την εφαρμογή του παρόντος Πρωτοκόλλου.

Άρθρο 13

1. Το παρόν Πρωτόκολλο είναι ανοικτό για υπογραφή από οποιοδήποτε κράτος που είναι μέρος της Σύμβασης ή την έχει υπογράψει.

2. Το παρόν Πρωτόκολλο υπόκειται σε επικύρωση και είναι ανοικτό για προσχώρηση από οποιοδήποτε κράτος που είναι μέρος της Σύμβασης ή την έχει υπογράψει. Τα κείμενα επικύρωσης ή προσχώρησης θα κατατίθενται στον Γενικό Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών.

Άρθρο 14

1. Το παρόν Πρωτόκολλο θα τεθεί σε ισχύ τρεις μήνες μετά την κατάθεση του δέκατου κειμένου επικύρωσης ή προσχώρησης.

2. Για κάθε κράτος που επικυρώνει το παρόν Πρωτόκολλο ή προσχωρεί σε αυτό μετά τη θέση του σε ισχύ,

το Πρωτόκολλο θα τίθεται σε ισχύ έναν μήνα μετά την ημερομηνία κατάθεσης του δικού του κειμένου επικύρωσης ή προσχώρησης.

Άρθρο 15

1. Οποιοδήποτε Κράτος Μέρος μπορεί να καταγγείλει το παρόν Πρωτόκολλο ανά πάσα στιγμή με γραπτή γνωστοποίηση προς τον Γενικό Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών, ο οποίος θα ενημερώσει στη συνέχεια τα άλλα Κράτη Μέρη της Σύμβασης και όλα τα κράτη που υπέγραψαν τη Σύμβαση. Η καταγγελία θα ισχύσει ένα έτος μετά την ημερομηνία παραλαβής της γνωστοποίησης από τον Γενικό Γραμματέα.

2. Η εν λόγω καταγγελία δεν απαλλάσσει το Κράτος Μέρος από τις υποχρεώσεις του βάσει του παρόντος Πρωτοκόλλου σε σχέση με έγκλημα που έλαβε χώρα πριν από την ημερομηνία κατά την οποία θα τεθεί σε ισχύ η καταγγελία. Η εν λόγω καταγγελία δεν θίγει επίσης με κανέναν τρόπο τη συνέχιση της εξέτασης οποιουδήποτε ζητήματος που βρίσκεται ήδη υπό εξέταση από την Επιτροπή για τα Δικαιώματα του Παιδιού πριν από την ημερομηνία θέσης σε ισχύ της καταγγελίας.

Άρθρο 16

1. Οποιοδήποτε Κράτος Μέρος μπορεί να προτείνει τροποποίηση και να την καταθέσει στον Γενικό Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών. Ο Γενικός Γραμματέας θα γνωστοποιήσει στη συνέχεια την προτεινόμενη τροποποίηση στα Κράτη Μέρη, ζητώντας τους να δηλώσουν αν είναι υπέρ της σύγκλησης διάσκεψης των Κρατών Μερών, για να εξετασθούν και να ψηφισθούν οι προτάσεις. Σε περίπτωση που, εντός τεσσάρων μηνών από την ημερομηνία της εν λόγω γνωστοποίησης, τουλάχιστον το ένα τρίτο των Κρατών Μερών είναι υπέρ της εν λόγω διάσκεψης, ο Γενικός Γραμματέας θα συγκαλέσει τη διάσκεψη υπό την αιγίδα των Ηνωμένων Εθνών. Κάθε τροποποίηση που υιοθετείται από την πλειοψηφία των Κρατών Μερών που είναι παρόντα και ψηφίζουν στη διάσκεψη, θα υποβάλλεται στην Γενική Συνέλευση των Ηνωμένων Εθνών για έγκριση.

2. Η τροποποίηση που υιοθετήθηκε σύμφωνα με την παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου θα τίθεται σε ισχύ όταν εγκριθεί από την Γενική Συνέλευση και γίνει αποδεκτή από πλειοψηφία δύο τρίτων των Κρατών Μερών.

3. Όταν μια τροποποίηση τεθεί σε ισχύ, θα είναι δεσμευτική για τα Κράτη Μέρη που την αποδέχθηκαν, και τα λοιπά Κράτη Μέρη θα εξακολουθήσουν να δεσμεύονται από τις διατάξεις του παρόντος Πρωτοκόλλου και τις οποιεσδήποτε προηγούμενες τροποποιήσεις που έχουν αποδεχθεί.

Άρθρο 17

1. Το παρόν Πρωτόκολλο, τα κείμενα του οποίου στην αραβική, κινεζική, αγγλική, γαλλική, ρωσική και ισπανική γλώσσα είναι εξίσου αυθεντικά, θα κατατεθεί στα αρχεία των Ηνωμένων Εθνών.

2. Ο Γενικός Γραμματέας των Ηνωμένων Εθνών θα αποστείλει επικυρωμένα αντίγραφα του παρόντος Πρωτοκόλλου σε όλα τα Κράτη Μέρη της Σύμβασης και σε όλα τα κράτη που έχουν υπογράψει τη Σύμβαση.

Άρθρο δεύτερο**Τροποποιήσεις - Προσθήκες στον Ποινικό Κώδικα**

1. Η περίπτωση η' του άρθρου 8 αντικαθίσταται ως εξής:

«η) πράξη δουλεμπορίου, εμπορίας ανθρώπων, σωματεμπορίας ή ασέλγειας με ανήλικο έναντι αμοιβής, διενέργειας ταξιδιών με σκοπό την τέλεση συνουσίας ή άλλων ασελγών πράξεων σε βάρος ανηλίκου ή πορνογραφίας ανηλίκου».

2. Στο άρθρο 113 προστίθεται παράγραφος 6 ως εξής:

«6. Η προθεσμία παραγραφής των εγκλημάτων που προβλέπονται στα άρθρα 323Α, 324, 336, 338, 339, 342, 343, 345, 346, 347, 348, 348Α, 349, 351, 351 Α, όταν αυτά στρέφονται κατά ανηλίκων, αναστέλλεται μέχρι την ενηλικίωση του θύματος και για ένα έτος μετά, εφόσον πρόκειται για πλημμέλημα, και για τρία έτη μετά, εφόσον πρόκειται για κακούργημα.»

3. Το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 2 του άρθρου 118 αντικαθίσταται ως εξής:

«Αν ο παθών έχει συμπληρώσει το 12ο έτος της ηλικίας του, το δικαίωμα της έγκλησης έχουν και ο παθών και ο νόμιμος αντιπρόσωπος του, και μετά τη συμπλήρωση του 18ου έτους της ηλικίας του το δικαίωμα αυτό το έχει μόνο ο παθών.»

4. Στο άρθρο 323Α προστίθεται παράγραφος 6 ως εξής:

«6. Με ισόβια κάθειρξη τιμωρείται ο υπαίτιος σύμφωνα με τις προηγούμενες παραγράφους, αν η πράξη είχε ως αποτέλεσμα το θάνατο.»

5. Μετά το άρθρο 323Α προστίθεται άρθρο 323Β ως εξής:

«Διενέργεια ταξιδιών με σκοπό από τους μετέχοντες σε αυτά την τέλεση συνουσίας ή άλλων ασελγών πράξεων σε βάρος ανηλίκου (σεξουαλικός τουρισμός)

Όποιος οργανώνει, χρηματοδοτεί, κατευθύνει, εποπτεύει, διαφημίζει ή μεσολαβεί με οποιονδήποτε τρόπο ή μέσο σε διενέργεια ταξιδιών με σκοπό από τους μετέχοντες σε αυτά την τέλεση συνουσίας ή άλλων ασελγών πράξεων σε βάρος ανηλίκου, τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι δέκα ετών. Όποιος με τον παραπάνω σκοπό μετέχει σε ταξίδια του προηγούμενου εδαφίου τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον ενός έτους, ανεξάρτητα από την ευθύνη του για την τέλεση άλλων αξιόποινων πράξεων.»

6. Στο άρθρο 338 η παράγραφος 2 αντικαθίσταται και προστίθεται παράγραφος 3 ως εξής:

«2. Όποιος με κατάχρηση των παραπάνω καταστάσεων προσβάλλει την αξιοπρέπεια άλλου στο πεδίο της γενετήσιας ζωής του με ασελγείς χειρονομίες ή πράξεις που αφορούν σε ασελγείς πράξεις, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον έξι μηνών.»

«3. Αν η πράξη της παραγράφου 1 έγινε από δύο ή περισσότερους που ενεργούσαν από κοινού, επιβάλλεται κάθειρξη τουλάχιστον δέκα ετών.»

7. Η παράγραφος 2 του άρθρου 339 αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Αν στην περίπτωση του στοιχείου γ' της προηγούμενης παραγράφου ο υπαίτιος όταν τέλεσε την πράξη δεν είχε συμπληρώσει τα 18 έτη, το δικαστήριο μπορεί να του επιβάλει μόνο αναμορφωτικά ή θεραπευτικά μέτρα.»

8. Το άρθρο 345 αντικαθίσταται ως εξής:

«Αιμομιξία

1. Η συνουσία μεταξύ συγγενών εξ αίματος, ανιούσας και κατιούσας γραμμής, τιμωρείται: α) ως προς τους ανιόντες με κάθειρξη τουλάχιστον δέκα ετών αν ο κατιών είχε συμπληρώσει το δέκατο πέμπτο έτος της ηλικίας του, με κάθειρξη αν ο κατιών δεν είχε συμπληρώσει το δέκατο πέμπτο αλλά όχι το δέκατο όγδοο έτος της ηλικίας του, με φυλάκιση μέχρι δύο ετών αν ο κατιών είναι ενήλικος· β) ως προς τους κατιόντες, με φυλάκιση μέχρι δύο ετών γ) μεταξύ αμφιθαλών ή ετεροθαλών αδελφών, με φυλάκιση μέχρι δύο ετών.

2. Συγγενείς κατιούσας γραμμής ή αδελφοί μπορούν να απαλλαγούν από κάθε ποινή, αν κατά το χρόνο της πράξης δεν είχαν συμπληρώσει το δέκατο όγδοο έτος της ηλικίας τους.»

9. Το άρθρο 346 αντικαθίσταται ως εξής:

«Ασέλγεια μεταξύ συγγενών

1. Με τις ποινές του άρθρου 345 παρ. 1 τιμωρείται η επιχείρηση και κάθε άλλης, πλην της συνουσίας, ασελγούς πράξης που γίνεται μεταξύ των συγγενών που αναφέρονται στο άρθρο 345.

2. Η παράγραφος 2 του άρθρου 345 έχει εφαρμογή και σε αυτήν την περίπτωση.»

10. Το άρθρο 348Α αντικαθίσταται ως εξής:

«Πορνογραφία ανηλίκων

1. Όποιος με πρόθεση παράγει, διανέμει, δημοσιεύει, επιδεικνύει, εισάγει στην Επικράτεια ή εξάγει από αυτήν, μεταφέρει, προσφέρει, πωλεί ή με άλλον τρόπο διαθέτει, αγοράζει, προμηθεύεται, αποκτά ή κατέχει υλικό παιδικής πορνογραφίας ή διαδίδει ή μεταδίδει πληροφορίες σχετικά με την τέλεση των παραπάνω πράξεων, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον ενός έτους και χρηματική ποινή δέκα χιλιάδων έως εκατό χιλιάδων ευρώ.

2. Όποιος με πρόθεση παράγει, προσφέρει, πωλεί ή με οποιονδήποτε τρόπο διαθέτει, διανέμει, διαβιβάζει, αγοράζει, προμηθεύεται ή κατέχει υλικό παιδικής πορνογραφίας ή διαδίδει πληροφορίες σχετικά με την τέλεση των παραπάνω πράξεων δια συστήματος ηλεκτρονικού υπολογιστή ή με τη χρήση διαδικτύου, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον δύο ετών και χρηματική ποινή πενήντα χιλιάδων έως τριακοσίων χιλιάδων ευρώ.

3. Υλικό παιδικής πορνογραφίας, κατά την έννοια των προηγούμενων παραγράφων, συνιστά η αναπαράσταση ή η πραγματική ή εικονική αποτύπωση σε ηλεκτρονικό ή άλλο υλικό φορέα του σώματος ή μέρους του σώματος ανηλίκου, κατά τρόπο που προδήλως προκαλεί γενετήσια διέγερση, καθώς και πραγματικής ή εικονικής ασελγούς πράξης που διενεργείται από ή με ανήλικο.

4. Οι πράξεις της πρώτης και δεύτερης παραγράφου τιμωρούνται με κάθειρξη μέχρι δέκα ετών και χρηματική ποινή πενήντα χιλιάδων έως εκατό χιλιάδων ευρώ: α) αν τελέστηκαν κατ' επάγγελμα και κατά συνήθεια β) αν η

παραγωγή του υλικού της παιδικής πορνογραφίας συνδέεται με την εκμετάλλευση της ανάγκης, της ψυχικής ή της διανοητικής ασθένειας ή σωματικής δυσλειτουργίας λόγω οργανικής νόσου ανηλίκου ή με την άσκηση ή απειλή χρήσης βίας ανηλίκου ή με τη χρησιμοποίηση ανηλίκου που δεν έχει συμπληρώσει το δέκατο έτος. Αν η πράξη της περίπτωσης β' είχε ως αποτέλεσμα τη βαριά σωματική βλάβη του παθόντος, επιβάλλεται κάθειρξη τουλάχιστον δέκα ετών και χρηματική ποινή εκατό χιλιάδων έως πεντακοσίων χιλιάδων ευρώ αν δε αυτή είχε ως αποτέλεσμα το θάνατο, επιβάλλεται ισόβια κάθειρξη.»

11. Μετά το άρθρο 352 προστίθεται άρθρο 352Α ως εξής:

«Ψυχοδιαγνωστική εξέταση και θεραπεία του δράστη και του θύματος εγκλημάτων κατά της γενετήσιας ελευθερίας και της οικονομικής εκμετάλλευσης της γενετήσιας ζωής

1. Όταν το θύμα είναι ανήλικο, ο ύποπτος ή κατηγορούμενος για εγκλήματα κατά της γενετήσιας ελευθερίας και εγκλήματα οικονομικής εκμετάλλευσης της γενετήσιας ζωής, του κεφαλαίου 19 του Ποινικού Κώδικα, υποβάλλεται σε διαγνωστική εξέταση της ψυχογενετήσιας κατάστασής του. Η εξέταση αυτή διατάσσεται μόνον εφόσον συναινεί ο καθ' ου αφορά αυτή κατά την προδικασία από τον αρμόδιο εισαγγελέα ή, αν διενεργείται τακτική ανάκριση, από τον αρμόδιο ανακριτή και κατά την κύρια διαδικασία από το δικαστήριο.

2. Αν κάποιος καταδικασθεί για έγκλημα που αναφέρεται στην προηγούμενη παράγραφο, το δικαστήριο υπό την προϋπόθεση της παραγράφου 1 μπορεί να διατάξει και την παρακολούθηση προγράμματος ψυχογενετήσιας θεραπείας του, η οποία εκτελείται κατά το χρόνο έκτισης της ποινής ή ανεξάρτητα από αυτήν.

3. Σε ειδική εξέταση της ψυχικής και σωματικής κατάστασης του υποβάλλεται και το ανήλικο θύμα των πράξεων της παραγράφου 1, προκειμένου να κριθεί αν έχει ανάγκη θεραπείας. Η θεραπεία του ανηλίκου θύματος διατάσσεται κατά την προδικασία από τον αρμόδιο εισαγγελέα ή, αν διενεργείται τακτική ανάκριση, από τον αρμόδιο ανακριτή και κατά την κύρια διαδικασία από το δικαστήριο.

4. Αν κριθεί αναγκαίο για την προστασία του ανηλίκου θύματος, ο εισαγγελέας, ο ανακριτής ή το δικαστήριο διατάσσει την απομάκρυνση του δράστη από το περιβάλλον του θύματος ή την απομάκρυνση του θύματος και την προσωρινή διαμονή του σε προστατευμένο περιβάλλον, καθώς και την απαγόρευση της μεταξύ δράστη και θύματος επικοινωνίας.

5. Με διάταγμα, που θα εκδοθεί κατόπιν προτάσεως των Υπουργών Δικαιοσύνης και Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης εντός έξι μηνών από την έκδοση του παρόντος νόμου, θα καθορισθούν οι λεπτομέρειες της διαγνωστικής εξέτασης και της θεραπείας του θύματος και του υπόπτου ή του κατηγορουμένου.»

12. Μετά το άρθρο 352Α προστίθεται άρθρο 352Β ως εξής:

«Προστασία της ιδιωτικής ζωής του ανηλίκου θύματος

Όποιος, από την καταγγελία πράξης που υπάγεται στα εγκλήματα κατά της γενετήσιας ελευθερίας και

οικονομικής εκμετάλλευσης της γενετήσιας ζωής έως την έκδοση αμετάκλητης απόφασης, δημοσιοποιεί με οποιονδήποτε τρόπο περιστατικά που θα μπορούσαν να οδηγήσουν στην αποκάλυψη της ταυτότητας του ανηλίκου θύματος, τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι δύο ετών.»

Άρθρο τρίτο

Τροποποιήσεις - Προσθήκες στον Κώδικα Ποινικής Δικονομίας

1. Μετά το άρθρο 108 προστίθεται άρθρο 108Α ως εξής:

«Δικαιώματα ανήλικου θύματος προσβολής προσωπικής και γενετήσιας ελευθερίας

Ο ανήλικος - θύμα των πράξεων που αναφέρονται στα άρθρα 323Α παρ. 4, 324, 336, 338, 339, 342, 343, 345, 346, 347, 348, 348Α, 349, 351, 351Α του Ποινικού Κώδικα έχει τα δικαιώματα που προβλέπονται από τα άρθρα 101, 104 και 105 και αν ακόμη δεν παρίσταται ως πολιτικώς ενάγων.»

2. Το εδάφιο α' του άρθρου 221 αντικαθίσταται ως εξής:

«Χωρίς όρκο εξετάζονται στην ανάκριση και στην κύρια διαδικασία όσοι:

α) κατά την κρίση εκείνου που διενεργεί την ανάκριση ή του δικαστηρίου δεν συμπλήρωσαν το δέκατο όγδοο έτος της ηλικίας τους.»

3. Η παράγραφος 2 του άρθρου 226 αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Αν ο μάρτυρας είναι κάτω των δεκαοκτώ ετών, εκείνος που τον ανακρίνει καταγράφει κατά λέξη στην έκθεση και τις ερωτήσεις που του απευθύνει.»

4. Μετά το άρθρο 226 προστίθεται άρθρο 226Α ως εξής:

«Ανήλικοι μάρτυρες θύματα προσβολής προσωπικής και γενετήσιας ελευθερίας

1. Κατά την εξέταση, ως μάρτυρα, του ανήλικου θύματος των πράξεων που αναφέρονται στα άρθρα 323Α παρ. 4, 324, 336, 338, 339, 342, 343, 345, 346, 347, 348, 348Α, 349, 351, 351Α του Ποινικού Κώδικα, διορίζεται ως πραγματογνώμων παιδοψυχολόγος ή παιδοψυχίατρος και σε περίπτωση έλλειψης τους ψυχολόγος ή ψυχίατρος, χωρίς να εφαρμόζονται κατά τα λοιπά οι διατάξεις των άρθρων 204-208 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας.

2. Ο παιδοψυχολόγος ή ο παιδοψυχίατρος προετοιμάζει τον ανήλικο για την εξέταση, συνεργαζόμενος προς τούτο με τους προανακριτικούς υπαλλήλους και με τους δικαστικούς λειτουργούς. Για το σκοπό αυτόν χρησιμοποιεί κατάλληλες διαγνωστικές μεθόδους, αποφαινεται για την αντιληπτική ικανότητα και την ψυχική κατάσταση του ανηλίκου και διατυπώνει τις διαπιστώσεις του σε γραπτή έκθεση, που αποτελεί αναπόσπαστο στοιχείο της δικογραφίας.

3. Η κατάθεση του ανηλίκου συντάσσεται εγγράφως και καταχωρίζεται και σε ηλεκτρονικό οπτικοακουστικό μέσο, όταν αυτό είναι δυνατόν. Η ηλεκτρονική προβολή της κατάθεσης του ανηλίκου αντικαθιστά τη φυσική παρουσία του στα επόμενα στάδια της διαδικασίας.

4. Η γραπτή κατάθεση του ανηλίκου αναγιγνώσκεται πάντοτε στο ακροατήριο. Αν ο ανήλικος κατά την ακροαματική διαδικασία έχει συμπληρώσει το δέκατο όγδοο έτος, μπορεί να παρίσταται αυτοπροσώπως.

5. Μετά την εισαγωγή της υπόθεσης που αφορά σε πράξεις της παραγράφου 1 στο ακροατήριο, ο εισαγγελέας ή οι διάδικοι μπορούν να ζητήσουν από τον πρόεδρο του δικαστηρίου την εξέταση του ανηλίκου, αν δεν έχει εξετασθεί στην ανάκριση ή πρέπει να εξετασθεί συμπληρωματικά. Αν η αίτηση γίνει δεκτή, η εξέταση του ανηλίκου γίνεται με βάση ερωτήσεις που έχουν τεθεί σαφώς, χωρίς την παρουσία των διαδίκων, στον τόπο όπου αυτός βρίσκεται από ανακριτικό υπάλληλο που τον διορίζει ο δικαστής που διάταξε την εξέταση. Οι παράγραφοι 1 και 2 του παρόντος άρθρου εφαρμόζονται και στις περιπτώσεις αυτές.

6. Η διάταξη του άρθρου 239 παρ. 2 εφαρμόζεται ανάλογα και επί ανηλίκων θυμάτων των αναφερόμενων στην παράγραφο 1 πράξεων. Στην περίπτωση αυτή η κοινωνική έρευνα μπορεί να διεξαχθεί και από κοινωνικούς λειτουργούς δήμων ή νομαρχιών.»

Άρθρο τέταρτο **Ευθύνη νομικών προσώπων**

1. Αν κάποιο από τα εγκλήματα των άρθρων 323Α παρ. 4, 324, 336, 338, 339, 342, 343, 345, 346, 347, 348Α, 349, 351, 351Α του Ποινικού Κώδικα τελέσθηκε για λογαριασμό νομικού προσώπου ιδιωτικού δικαίου, με υπαιτιότητα οποιουδήποτε φυσικού προσώπου, που ενεργεί είτε ατομικά είτε ως μέλος οργάνου αυτού του νομικού προσώπου και ασκεί εντός του νομικού προσώπου διευθυντική εξουσία, η οποία στηρίζεται σε: α) εξουσία αντιπροσώπευσης του νομικού προσώπου ή β) εξουσία λήψεως αποφάσεων εξ ονόματος του νομικού προσώπου ή γ) εξουσία άσκησης ελέγχου εντός του νομικού προσώπου, σε αυτό το νομικό πρόσωπο μπορεί να επιβάλλονται με απόφαση του αρμόδιου Νομάρχη οι εξής διοικητικές κυρώσεις: α) προσωρινή αφαίρεση της άδειας λειτουργίας της επιχείρησης για χρονικό διάστημα από έναν μήνα έως δύο έτη ή, αν τέτοια άδεια δεν προβλέπεται από τον νόμο, προσωρινή απαγόρευση της άσκησης της επιχειρηματικής της δραστηριότητας για το ίδιο χρονικό διάστημα, β) αποκλεισμός για το ίδιο χρονικό διάστημα από δημόσιες παροχές ή ενισχύσεις ή από δημόσιους διαγωνισμούς, γ) διοικητικό πρόστιμο από είκοσι χιλιάδες έως τρία εκατομμύρια ευρώ. Σε περίπτωση επανάληψης κάποιου από τα ανωτέρω εγκλήματα επιβάλλεται οριστική αφαίρεση της άδειας λειτουργίας ή οριστική απαγόρευση της επιχειρηματικής δραστηριότητας.

2. Αν κάποιο από τα εγκλήματα της παραγράφου 1 τελέσθηκε για λογαριασμό νομικού προσώπου από ένα ιεραρχικά κατώτερο στέλεχος, λόγω αμέλειας ενός από τα διευθυντικά στελέχη της παραγράφου 1 ως προς την εποπτεία ή τον έλεγχο του ιεραρχικά κατώτερου στελέχους επιβάλλονται οι ακόλουθες διοικητικές κυρώσεις: α) προσωρινή για χρονικό διάστημα από δέκα ημέρες έως έξι μήνες αφαίρεση της άδειας λειτουργίας της επιχείρησης ή, αν τέτοια άδεια δεν προβλέπεται από τον νόμο, απαγόρευση της άσκησης της επιχειρηματικής της δραστηριότητας, β) αποκλεισμός για το ίδιο χρονικό διάστημα από δημόσιες παροχές ή ενισχύσεις ή από δημόσιους διαγωνισμούς, γ) διοικητικό πρόστιμο από δέκα χιλιάδες έως ένα εκατομμύριο ευρώ.

3. Για τη σωρευτική ή διαζευκτική επιβολή των κυρώσεων που προβλέπονται στις προηγούμενες παραγράφους και για την επιμέτρηση των κυρώσεων λαμβάνονται υπόψη ιδίως η βαρύτητα της παράβασης, ο βαθμός της υπαιτιότητας, η οικονομική επιφάνεια του νομικού προσώπου ή της επιχείρησης και οι περιστάσεις της συγκεκριμένης περίπτωσης.

4. Αν κάποιο από τα εγκλήματα της παραγράφου 1 τελέσθηκε από τρίτο πρόσωπο προς όφελος του νομικού προσώπου ιδιωτικού δικαίου, στο νομικό πρόσωπο που ωφελείται επιβάλλονται αναλόγως οι διοικητικές κυρώσεις των προηγούμενων παραγράφων.

5. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών, Εσωτερικών και Δικαιοσύνης, καθορίζεται η διαδικασία επιβολής των κυρώσεων των παραγράφων 1 και 2, οι αρμόδιες υπηρεσίες είσπραξης, ως και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου.

Άρθρο πέμπτο **Εκδίκαση υποθέσεων ανηλίκων θυμάτων προσβολής της προσωπικής και γενετήσιας ελευθερίας**

Υποθέσεις ανηλίκων θυμάτων των πράξεων που αναφέρονται στα άρθρα 323 Α παρ. 4, 324 και στα άρθρα 336, 337, 338, 339, 342, 343, 345, 346, 347, 348, 348Α, 349, 351, 351Α και 353 ανακρίνονται και εκδικάζονται σε όλους τους βαθμούς δικαιοδοσίας εντός δύο ετών από την τέλεση της πράξης ή τη διαπίστωση τέλεσής της.

Άρθρο έκτο **Τροποποιήσεις - προσθήκες στο ν. 3226/2004 και στο άρθρο 173 Κ.Πολ.Δ.**

1. Στο άρθρο 1 του ν. 3226/2004 προστίθεται παράγραφος 3 ως εξής:

«3. Δικαιούχοι νομικής βοήθειας είναι και τα ανήλικα θύματα των πράξεων που προβλέπονται από τα άρθρα 323Α παρ. 4, 324, 336, 338, 339, 342, 343, 345, 346, 347, 348, 348Α, 349, 351, 351Α του Ποινικού Κώδικα ως προς τις τυχόν ποινικές και αστικές αξιώσεις τους.»

2. Στο άρθρο 3 του ν. 3226/2004 ο τίτλος αντικαθίσταται ως εξής:

«Διορισμός συνηγόρου υπηρεσίας και ανηλίκου.»

3. Στο άρθρο 3 του ν. 3226/2004 προστίθεται παράγραφος 5 ως εξής:

«5. Εφόσον ο διάδικος είναι ανήλικο θύμα των πράξεων που αναφέρονται στα άρθρα 323Α παρ. 4, 324, 336, 338, 339, 342, 343, 345, 346, 347, 348, 348Α, 349, 351, 351Α του Ποινικού Κώδικα, ο εισαγγελέας, ο ανακριτής με διάταξη, το συμβούλιο και το δικαστήριο με απόφαση, κατά περίπτωση, μπορούν, αν κριθεί αναγκαίο, να του διορίσουν συνήγορο αυτεπαγγέλτως από τον ειδικό πίνακα του άρθρου 3 παρ. 1 του ν. 3226/2004.»

4. Στο άρθρο 173 Κ.Πολ.Δ. προστίθεται παράγραφος 5 ως εξής:

«5. Στις υποθέσεις που αφορούν σε ανήλικους θύματα των πράξεων που προβλέπονται από τα άρθρα 323Α παρ. 4, 324, 336, 338, 339, 342, 343, 345, 346, 347, 348, 348Α, 349, 351 και 351Α του Ποινικού Κώδικα ο εναγόμενος προκαταβάλλει τα κατά την κρίση του δικαστή έξοδα και τέλη του ενάγοντος (ανηλίκου) έως το ποσό των εξακοσίων (600) ευρώ.»

Άρθρο έβδομο

Η παράγραφος 2 του άρθρου 2 του ν. 3304/2005 «Εφαρμογή της αρχής της ίσης μεταχείρισης ανεξαρτήτως φυλετικής ή εθνοτικής καταγωγής, θρησκευτικών ή άλλων πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού» (ΦΕΚ 16 Α) αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Ως διάκριση νοείται και η παρενόχληση, η οποία εκδηλώνεται με ανεπιθύμητη συμπεριφορά που σχετίζεται με έναν από τους λόγους του άρθρου 1 και έχει ως σκοπό ή αποτέλεσμα την προσβολή της αξιοπρέπειας προσώπου και τη δημιουργία εκφοβιστικού, εχθρικού, εξευτελιστικού, ταπεινωτικού ή επιθετικού περιβάλλοντος.»

Άρθρο όγδοο

1. Η παράγραφος 2 του άρθρου 3 του ν. 2472/ 1997(ΦΕΚ 50 Α) αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Οι διατάξεις του παρόντος νόμου δεν εφαρμόζονται στην επεξεργασία δεδομένων η οποία πραγματοποιείται:

α) από φυσικό πρόσωπο για την άσκηση δραστηριοτήτων αποκλειστικά προσωπικών ή οικιακών,

β) από τις δικαστικές - εισαγγελικές αρχές και τις υπηρεσίες που ενεργούν υπό την άμεση εποπτεία τους στο πλαίσιο της απονομής της δικαιοσύνης ή για την εξυπηρέτηση των αναγκών της λειτουργίας τους με σκοπό τη βεβαίωση εγκλημάτων, που τιμωρούνται ως κακουργήματα ή πλημμελήματα με δόλο και ιδίως εγκλημάτων κατά της ζωής, κατά της γενετήσιας ελευθερίας, της οικονομικής εκμετάλλευσης της γενετήσιας ζωής, κατά της προσωπικής ελευθερίας, κατά της ιδιοκτησίας, κατά των περιουσιακών δικαιωμάτων, παραβάσεων της νομοθεσίας περί ναρκωτικών, επιβουλής της δημόσιας τάξης, ως και τελουμένων σε βάρος ανηλίκων θυμάτων.

Ως προς τα ανωτέρω εφαρμόζονται οι ισχύουσες ουσιαστικές και δικονομικές ποινικές διατάξεις.

Στις περιπτώσεις άσκησης από τους πολίτες του δικαιώματος του συνέρχεσθαι κατά το άρθρο 11 του Συντάγματος επιτρέπεται η απλή λειτουργία συσκευών καταγραφής ήχου ή εικόνας ή άλλων ειδικών τεχνικών μέσων με σκοπό την καταγραφή, εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις του επόμενου εδαφίου.

Η καταγραφή ήχου ή εικόνας με οποιασδήποτε τεχνικής μορφής συσκευές με σκοπό τη βεβαίωση τέλεσης των παραπάνω εγκλημάτων γίνεται μόνον κατόπιν εντολής εκπροσώπου της εισαγγελικής αρχής και εφόσον επίκειται σοβαρός κίνδυνος για τη δημόσια τάξη και ασφάλεια.

Σκοπός της καταγραφής αυτής είναι μόνον η χρησιμοποίηση του βεβαιούντος την τέλεση των εγκλημάτων υλικού ως αποδεικτικού στοιχείου ενώπιον οποιασδήποτε ανακριτικής, εισαγγελικής αρχής και δικαστηρίου. Η επεξεργασία κάθε άλλου υλικού που δεν είναι αναγκαίο προς εξυπηρέτηση του παραπάνω σκοπού για τη βεβαίωση των εγκλημάτων απαγορεύεται, το δε σχετικό υλικό καταστρέφεται με πράξη του αρμόδιου Εισαγγελέα.»

2. Στο εδάφιο στ' της παραγράφου 1 του άρθρου 7Α του ν. 2472/1997, όπως προστέθηκε με το άρθρο 10 του ν. 3090/2002, μετά τη φράση «Δικαστικές Αρχές ή Υπηρεσίες» και πριν τη φράση «στο πλαίσιο» προστίθεται η φράση «εκτός από τις λοιπές αρχές του εδαφίου β' της παραγράφου 2 του άρθρου 3».

3. Η περίπτωση β' του άρθρου 2 του ν. 2472/1997, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 18 του ν. 3471/ 2006 (ΦΕΚ 133 Α'), αντικαθίσταται ως εξής:

«β. «Ευαίσθητα δεδομένα», τα δεδομένα που αφορούν στη φυλετική ή εθνική προέλευση, στα πολιτικά φρονήματα, στις θρησκευτικές ή φιλοσοφικές πεποιθήσεις, στη συμμετοχή σε συνδικαλιστική οργάνωση, στην υγεία, στην κοινωνική πρόνοια και στην ερωτική ζωή, στα σχετικά με ποινικές διώξεις ή καταδίκες, καθώς και στη συμμετοχή σε συναφείς με τα ανωτέρω ενώσεις προσώπων.

Ειδικά για τα σχετικά με ποινικές διώξεις ή καταδίκες δύναται να επιτραπεί η δημοσιοποίηση μόνον από την εισαγγελική αρχή για τα αδικήματα που αναφέρονται στο εδάφιο β' της παραγράφου 2 του άρθρου 3 με διάταξη του αρμόδιου Εισαγγελέα Πρωτοδικών ή του Εισαγγελέα Εφετών, εάν η υπόθεση εκκρεμεί στο Εφετείο. Η δημοσιοποίηση αυτή αποσκοπεί στην προστασία του κοινωνικού συνόλου, των ανηλίκων, των ευάλωτων ή ανίσχυρων πληθυσμιακών ομάδων και προς ευχερέστερη πραγμάτωση της αξίωσης της Πολιτείας για τον κολασμό των παραπάνω αδικημάτων.»

Άρθρο ένατο

Η ισχύς του παρόντος νόμου αρχίζει από τη δημοσίευση του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και του Προαιρετικού Πρωτοκόλλου που κυρώνεται από την πλήρωση των προϋποθέσεων του άρθρου 14 αυτού.

Παραγγέλλομε τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και την εκτέλεσή του ως νόμου του Κράτους.

Αθήνα, 21 Δεκεμβρίου 2007

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΚΑΡΟΛΟΣ ΓΡ. ΠΑΠΟΥΛΙΑΣ

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΠΡΟΚΟΠΙΟΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΛΟΓΟΣΚΟΥΦΗΣ

ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ

ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

ΘΕΟΔΩΡΑ ΜΠΑΚΟΓΙΑΝΝΗ

ΧΡΗΣΤΟΣ ΦΩΛΙΑΣ

ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΚΑΙ

ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗΣ ΦΑΝΗ ΠΑΛΛΗ-ΠΕΤΡΑΛΙΑ

ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΑΒΡΑΜΟΠΟΥΛΟΣ ΣΩΤΗΡΙΟΣ ΧΑΤΖΗΓΑΚΗΣ

ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΡΟΥΣΟΠΟΥΛΟΣ

Θεωρήθηκε και τέθηκε η Μεγάλη Σφραγίδα του Κράτους

Αθήνα, 24 Δεκεμβρίου 2007

Ο ΕΠΙ ΤΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΣΩΤΗΡΙΟΣ ΧΑΤΖΗΓΑΚΗΣ

ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ 2007
ΑΡΧΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ
ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ

ΚΗΦΙΣΙΑΣ 1-3, ΑΘΗΝΑ
www.dpa.gr
e-mail: contact@dpa.gr